

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

8 juin 2006

PROJET DE LOI**relatif au contrôle
des institutions de
retraite professionnelle****SOMMAIRE**

1. Résumé	3
2. Exposé général	5
3. Avant-projet	115
4. Avis du Conseil d'État	187
5. Projet de loi	206
6. Annexes	285

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

8 juni 2006

WETSONTWERP**betreffende
het toezicht op de instellingen voor
bedrijfspensioenvoorziening****INHOUD**

1. Samenvatting	3
2. Algemene uiteenzetting	5
3. Voorontwerp	115
4. Advies van de Raad van State	187
5. Wetsontwerp	206
6. Bijlagen	285

Le Gouvernement a déposé ce projet de loi le 8 juin 2006.

Le «bon à tirer» a été reçu à la Chambre le 12 juin 2006.

De Regering heeft dit wetsontwerp op 8 juni 2006 ingediend.

De «goedkeuring tot drukken» werd op 12 juni 2006 door de Kamer ontvangen.

<i>cdH</i>	: <i>Centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	: <i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	: <i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	: <i>Front National</i>
<i>MR</i>	: <i>Mouvement Réformateur</i>
<i>N-VA</i>	: <i>Nieuw - Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	: <i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a - spirit</i>	: <i>Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.</i>
<i>Vlaams Belang</i>	: <i>Vlaams Belang</i>
<i>VLD</i>	: <i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

Abréviations dans la numérotation des publications :

<i>DOC 51 0000/000 :</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
<i>QRVA :</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)</i>
<i>CRABV :</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>
<i>PLEN :</i>	<i>Séance plénière</i>
<i>COM :</i>	<i>Réunion de commission</i>
<i>MOT :</i>	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

<i>DOC 51 0000/000 :</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA :</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV :</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN :</i>	<i>Plenum</i>
<i>COM :</i>	<i>Commissievergadering</i>
<i>MOT :</i>	<i>moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

*Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be*

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

*Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be*

RÉSUMÉ

Le projet de loi poursuit deux objectifs. Tout d'abord, il transpose la directive 2003/41/CE du Parlement européen et du Conseil du 3 juin 2003 concernant les activités et la surveillance des institutions de retraite professionnelle. Mais il a également comme objectif plus ambitieux de créer un cadre législatif cohérent en ce qui concerne le deuxième pilier de pension.

L'objectif principal de la directive est de permettre à une entreprise belge de s'affilier à une institution de retraite professionnelle située dans un autre État membre de l'Espace économique européen pour la gestion de son régime de retraite et vice-versa. Il s'agit donc d'autoriser les institutions de retraite professionnelle à exercer une activité transfrontalière comme cela est permis aux entreprises d'assurances depuis plus de dix ans.

La directive prévoit que, lorsqu'une institution de retraite professionnelle située dans un État membre (État membre d'origine) gère un régime de pension dans un autre État membre (État membre d'accueil), les règles pertinentes de droit social et de droit du travail de l'État membre d'accueil continuent de s'appliquer.

Pour permettre les activités transfrontalières, la directive met en place un cadre minimal harmonisé en ce qui concerne le fonctionnement et la surveillance des institutions de retraite professionnelle, communément appelées fonds de pension et caisses de pension. La directive ajoute aussi certaines exigences en matière d'information à fournir aux affiliés et bénéficiaires.

Le champ d'application de la directive est limité aux régimes de retraite liés à une activité professionnelle. Cela concerne les travailleurs salariés, les dirigeants d'entreprise et les travailleurs indépendants, voire même, dans certains cas, les fonctionnaires. Les régimes légaux de sécurité sociale ne sont pas visés.

Beaucoup d'obligations imposées par la directive le sont déjà par la réglementation belge. Dans ce cas,

SAMENVATTING

Dit wetsontwerp heeft een tweevoudig doel. In de eerste plaats regelt het de omzetting van de richtlijn 2003/41/EG van het Europese Parlement en de Raad van 3 juni 2003 betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening. Voorts heeft het ontwerp ook een ambitieuzer doel, namelijk, voor de tweedepensioenpijler een coherent wetgevend kader uitwerken.

Hoofddoel van de richtlijn is een Belgische onderneming in staat te stellen om voor het beheer van haar pensioenregeling, aan te sluiten bij een in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte gevestigde instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, en omgekeerd. Dit komt er dus op neer dat aan de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening wordt toegestaan een grensoverschrijdende activiteit te ontwikkelen, net zoals verzekeringsondernemingen dat al langer dan tien jaar kunnen.

De richtlijn voorziet dat, indien een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening gelegen in een lidstaat (lidstaat van oorsprong) een pensioenplan beheert in een andere lidstaat (lidstaat van ontvangst) dat de sociale en arbeidswetgeving van de lidstaat van ontvangst van toepassing is.

Om grensoverschrijdende activiteiten mogelijk te maken, zet de richtlijn een geharmoniseerd minimumkader op voor de werking van en het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, gewoonlijk aangeduid met de term pensioenfondsen en pensioenkassen. De richtlijn bevat ook enkele verplichtingen inzake de informatieverstrekking aan de aangeslotenen en begunstigden.

Het toepassingsgebied van de richtlijn beperkt zich tot de pensioenregelingen die gebonden zijn aan een beroepsactiviteit. Hiermee bedoelt men loontrekken-den, bedrijfsleiders en zelfstandigen, alsook, in bepaalde gevallen, ambtenaren. Wettelijke sociale-zekerheidsstelsels horen hier niet bij.

Veel van de verplichtingen die de richtlijn oplegt, bestaan al in de Belgische reglementering. In dat

il est préférable de reprendre les règles existant actuellement dans le droit belge pour des raisons évidentes de stabilité et de continuité. Les règles nouvelles de la directive concernent surtout les procédures relatives à l'activité transfrontalière. Plusieurs articles modifient aussi des obligations d'information dans la LPCI et la LPC.

En deuxième lieu, le projet de loi vise aussi à coordonner les diverses dispositions relatives au contrôle prudentiel des institutions chargées de l'exécution des régimes de retraite. En Belgique, ces dispositions prudentielles sont, principalement:

- la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances,*
- l'arrêté royal du 14 mai 1985 concernant l'application aux institutions privées de prévoyance de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances,*
- l'arrêté royal du 5 avril 1995 concernant l'application de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances aux caisses de pensions visées à l'article 2, § 3, 4°, de la loi précitée.*

Avec le temps, cette technique légistique, qui consiste à donner une lecture particulière d'une loi par des arrêtés royaux, a montré ses limites.

D'une part, l'adaptation des arrêtés relatifs aux fonds et caisses de pensions s'effectue, dans le meilleur des cas, avec retard par rapport aux modifications apportées à la législation relative aux assurances. Il peut en découler que, pendant plusieurs années, des organismes exerçant des activités similaires sont soumis à des règles différentes.

D'autre part, certaines dispositions de la loi du 9 juillet 1975 visent, manifestement, l'activité d'assurance non-vie. Il n'est pas toujours certain si et dans quelle mesure ces dispositions sont applicables aux institutions de retraite professionnelle.

Il résulte de ces difficultés et particularités une lecture malaisée de la réglementation et une sécurité juridique qui pourrait être mise en doute, ce qui s'avère préjudiciable à la fois aux entreprises d'affiliation, aux institutions contrôlées et aux affiliés et bénéficiaires des régimes de pension.

C'est pourquoi les auteurs du projet ont opté pour une réorganisation des règles applicables. La loi du 9 juillet 1975 continuera de s'appliquer aux entreprises d'assurances, tandis que les deux arrêtés royaux seront abrogés.

geval wordt er om evidente redenen van stabiliteit en continuïteit, de voorkeur aan gegeven de huidige regels uit het Belgisch recht over te nemen. De nieuwe regels van de richtlijn hebben vooral betrekking op de procedures in verband met grensoverschrijdende activiteiten. Verschillende artikelen wijzigen ook een aantal informatieverplichtingen in de WAPZ en de WAP.

In de tweede plaats heeft het wetsontwerp ook een coördinatie tot doel van de verschillende toezichtsregelingen voor de instellingen die belast zijn met de uitvoering van de pensioenregelingen. Voor België gaat het voornamelijk om de volgende regelingen:

- de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen,*
- het koninklijk besluit van 14 mei 1985 betreffende de toepassing van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, op de particuliere voorzorgsinstellingen,*
- het koninklijk besluit van 5 april 1995 betreffende de toepassing van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, op de pensioenkassen bedoeld in artikel 2, § 3, 4°, van voornoemde wet.*

Gaandeweg stootte deze wetgevingstechniek, die erin bestaat een wet via koninklijke besluiten een bepaalde lezing te geven, op haar grenzen.

Enerzijds gebeurt de aanpassing van de besluiten op de pensioenfondsen en -kassen in het beste geval laat-tijdig ten opzichte van een wijziging van de verzekeringswetgeving. Het is dan ook best mogelijk dat instellingen met gelijkaardige activiteiten jarenlang aan verschillende regels zijn onderworpen.

Anderzijds gelden sommige bepalingen van de wet van 9 juli 1975 duidelijk voor de verzekeringsactiviteit niet-leven. Het is niet altijd zeker of en in welke mate die bepalingen ook van toepassing zijn op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

Het gevolg van deze moeilijkheden en bijzonderheden is een moeizame lezing van de reglementering en een rechtszekerheid die in twijfel zou kunnen worden getrokken, wat schadelijk is voor zowel de bijdragende ondernemingen en de gecontroleerde instellingen als de aangeslotenen en begunstigden van pensioenregelingen.

Daarom hebben de auteurs van het ontwerp de voorkeur gegeven aan een reorganisatie van de regels. De wet van 9 juli 1975 zal nog verder van toepassing blijven op de verzekeringsondernemingen, terwijl de twee koninklijke besluiten zullen worden opgeheven.

EXPOSÉ GÉNÉRAL

MESDAMES ET MESSIEURS,

Le projet de loi que le gouvernement a l'honneur de proposer à vos délibérations poursuit deux objectifs. Tout d'abord, il transpose la directive 2003/41/CE du Parlement européen et du Conseil du 3 juin 2003 concernant les activités et la surveillance des institutions de retraite professionnelle (ci-après «la directive»). Mais il a également comme objectif plus ambitieux de créer un cadre législatif cohérent en ce qui concerne le deuxième pilier de pension.

Le gouvernement entend ainsi poursuivre l'œuvre commencée sous la précédente législature pendant laquelle deux lois importantes ont été votées, à savoir la loi-programme (I) du 24 décembre 2002 (ci-après «la LPCI») et la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale (ci-après «la LPC»).

Les modifications proposées complètent la LPCI et la LPC sur quelques points précis, en particulier l'information des affiliés à des bénéficiaires d'un régime de retraite.

Elles visent aussi à coordonner les diverses dispositions relatives au contrôle prudentiel des institutions chargées de l'exécution des régimes de retraite. En Belgique, ces dispositions prudentielles sont, principalement:

- la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances (ci-après «la loi du 9 juillet 1975»),
- l'arrêté royal du 14 mai 1985 concernant l'application aux institutions privées de prévoyance de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances (ci-après «l'arrêté royal du 14 mai 1985»),
- l'arrêté royal du 5 avril 1995 concernant l'application de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances aux caisses de pensions visées à l'article 2, § 3, 4°, de la loi précitée (ci-après «l'arrêté royal du 5 avril 1995»).

Les textes précités s'appliquent aux institutions de prévoyance (également appelées fonds de pensions) et aux caisses de pensions qui sont chargées de l'exécution des plans de pension complémentaire respectivement pour, d'une part, les travailleurs et dirigeants d'entreprises et, d'autre part, les travailleurs

ALGEMENE UITEENZETTING

DAMES EN HEREN,

Het wetsontwerp dat de regering de eer heeft u ter beraadslaging voor te leggen, heeft een tweevoudig doel. In de eerste plaats regelt het de omzetting van de richtlijn 2003/41/EG van het Europese Parlement en de Raad van 3 juni 2003 betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (hierna «de richtlijn»). Voorts heeft het ontwerp ook een ambitieuzer doel, namelijk, voor de tweedepensioenpijler een coherent wetgevend kader uitwerken.

Hiermee wil de regering het werk voortzetten waarmee tijdens de voorgaande legislatuur was begonnen, toen twee belangrijke wetten werden goedgekeurd, namelijk de programmawet (I) van 24 december 2002 (hierna «de WAPZ») en de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid (hierna «de WAP»).

De voorgestelde wijzigingen vormen een aanvulling van de WAPZ en de WAP op een aantal specifieke punten, meer bepaald de informatieverstrekking aan de aangeslotenen en begunstigden van een pensioenregeling.

De wijzigingen hebben ook een coördinatie tot doel van de verschillende toezichtsregelingen voor de instellingen die belast zijn met de uitvoering van de pensioenregelingen. Voor België gaat het voornamelijk om de volgende regelingen:

- de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen (hierna «de wet van 9 juli 1975»),
- het koninklijk besluit van 14 mei 1985 betreffende de toepassing van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, op de particuliere voorzorgsinstellingen (hierna «het koninklijk besluit van 14 mei 1985»),
- het koninklijk besluit van 5 april 1995 betreffende de toepassing van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, op de pensioenkassen bedoeld in artikel 2, § 3, 4°, van voornoemde wet (hierna «het koninklijk besluit van 5 april 1995»).

Bovenstaande regelingen zijn van toepassing op de voorzorgsinstellingen (ook pensioenfondsen genoemd) en op de pensioenkassen die belast zijn met de uitvoering van de aanvullende pensioenplannen, respectievelijk voor werknemers en bedrijfsleiders, enerzijds, en zelfstandigen, anderzijds. Om coherent te blijven met

indépendants. Par souci de cohérence avec la directive, ces organismes seront dorénavant appelés «institutions de retraite professionnelle».

Le présent projet ne modifie pas les compétences en matière de contrôle, lequel reste dévolu, tant du point de vue social que du point de vue prudentiel, à la Commission Bancaire Financière et des Assurances (CBFA), qui a pris la succession, depuis le 1er janvier 2004, de l'Office de Contrôle des Assurances.

On notera enfin que les dispositions prudentielles du présent projet ne concernent pas les entreprises d'assurances (sous réserve de l'article 181).

Avant de commenter le projet de loi proprement dit, il est nécessaire d'exposer brièvement le contenu de la directive.

La directive

L'objectif principal de la directive est de permettre à une entreprise belge de s'affilier à une institution de retraite professionnelle située dans un autre État membre de l'Espace économique européen pour la gestion de son régime de retraite et vice-versa. Il s'agit donc d'autoriser les institutions de retraite professionnelle à exercer une activité transfrontalière comme cela est permis aux entreprises d'assurances depuis plus de dix ans.

Il faut préciser d'emblée que les dispositions de droit social et de droit du travail qui gèrent la relation entre une entreprise d'affiliation belge et les affiliés et bénéficiaires du régime de retraite restent celles du droit belge, c'est-à-dire, par exemple, la LPCI et la LPC, ou encore la CCT n° 9.

Pour permettre les activités transfrontalières, la directive met en place un cadre minimal harmonisé en ce qui concerne le fonctionnement et la surveillance des institutions de retraite professionnelle, ainsi que l'information à fournir aux affiliés et bénéficiaires.

Le champ d'application de la directive est limité aux régimes de retraite liés à une activité professionnelle. Cela concerne les travailleurs salariés, les dirigeants d'entreprise et les travailleurs indépendants, voire même, dans certains cas, les fonctionnaires. Les régimes légaux de sécurité sociale ne sont pas visés. D'autres exceptions existent dans la directive mais concernent des organismes ou des régimes qui n'ont pas d'équivalents en Belgique.

Beaucoup d'obligations imposées par la directive le sont déjà par la réglementation belge. C'est en particulier le cas de la limitation de l'activité à la gestion des régimes de retraite et des activités qui en découlent, de la séparation juridique entre l'institution et l'entreprise

de la directive. Par souci de cohérence avec la directive, ces organismes seront dorénavant appelés «institutions de retraite professionnelle».

Het voorliggende ontwerp wijzigt niets aan de toezichtsbevoegdheden, die zowel vanuit sociaal als vanuit prudentieel oogpunt nog steeds berusten bij de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen (CBFA), waarin sinds 1 januari 2004 de Controledienst voor de Verzekeringen is opgegaan.

Ten slotte wordt erop gewezen dat de prudentiële regels in dit ontwerp niet gelden voor de verzekeringsondernemingen (met uitzondering van artikel 181).

Vooraleer het eigenlijke wetsontwerp toe te lichten, is een bondig overzicht van de richtlijn noodzakelijk.

De richtlijn

Hoofddoel van de richtlijn is een Belgische onderneming in staat te stellen om voor het beheer van haar pensioenregeling, aan te sluiten bij een in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte gevestigde instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, en omgekeerd. Dit komt er dus op neer dat aan de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening wordt toegestaan een grensoverschrijdende activiteit te ontwikkelen, net zoals verzekeringsondernemingen dat al langer dan tien jaar kunnen.

Ab initio wordt erop gewezen dat de sociaalrechtelijke en arbeidsrechtelijke bepalingen die de relatie regelen tussen een Belgische bijdragende onderneming en de aangeslotenen en begunstigden van een pensioenregeling, onder het Belgisch recht blijven ressorteren, met andere woorden, bij voorbeeld, de WAPZ en de WAP, of ook nog, de CAO nr 9.

Om grensoverschrijdende activiteiten mogelijk te maken, zet de richtlijn een geharmoniseerd minimumkader op voor de werking van en het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, alsook voor de informatieverstrekking aan de aangeslotenen en begunstigden.

Het toepassingsgebied van de richtlijn beperkt zich tot de pensioenregelingen die gebonden zijn aan een beroepsactiviteit. Hiermee bedoelt men loontrekkenden, bedrijfsleiders en zelfstandigen, alsook, in bepaalde gevallen, ambtenaren. Wettelijke socialezekerheidsstelsels horen hier niet bij. De richtlijn vermeldt ook nog andere uitzonderingen, maar die hebben betrekking op instellingen of regelingen waarvoor in België geen equivalent bestaat.

Veel van de verplichtingen die de richtlijn oplegt, bestaan al in de Belgische reglementering. Dat is onder meer zo voor de beperking van de activiteit tot het beheer van pensioenregelingen en daarmee verband houdende activiteiten, voor de juridische scheiding tussen

d'affiliation ou encore de l'agrément ou inscription préalable à l'exercice de l'activité.

Les exigences de la directive en matière prudentielle et de gouvernance sont également semblables à ce qui existe en droit belge. Il en va de même pour les informations à fournir aux affiliés et bénéficiaires, ainsi qu'aux pouvoirs des autorités de contrôle compétentes.

Pour ce qui précède, la directive se contente, le plus souvent, de fixer un cadre général et laisse le soin aux États membres de déterminer les règles plus précises par le biais de leur législation nationale. Les auteurs du présent projet ont choisi, de ce point de vue, de reprendre les règles existant actuellement dans le droit belge pour des raisons évidentes de stabilité et de continuité. Cela n'a toutefois pas été toujours possible. D'une part, la directive implique certaines modifications, notamment en ce qui concerne les exigences prudentielles. D'autre part, les auteurs du projet ont jugé que certaines règles n'étaient plus adaptées à la situation actuelle du secteur des institutions de retraite professionnelle. Les modifications seront précisées dans le commentaire des articles.

Les règles nouvelles de la directive concernent les procédures relatives à l'activité transfrontalière. Comme pour le secteur des assurances, le principe fondamental est la reconnaissance mutuelle de l'agrément donné par les autorités compétentes d'un État membre par les autorités des autres États membres.

Cela signifie que seule l'autorité de l'État membre d'origine peut s'opposer à ce qu'une institution de retraite professionnelle exerce une activité transfrontalière. Tel pourrait être le cas, par exemple, lorsque l'autorité de contrôle estime que l'institution n'a pas la structure de gestion ou les moyens financiers suffisants pour gérer en toute sécurité le régime de retraite envisagé.

La procédure prévue pour débiter une activité transfrontalière comporte un échange d'information entre l'autorité de contrôle de l'État membre d'origine et celle de l'État membre d'accueil. Cette procédure est décrite en détail dans le commentaire des articles.

La nécessité d'une coordination

Les dispositions du droit belge actuellement applicables aux institutions de retraite professionnelle (c'est-à-dire aux fonds et aux caisses de pension) sont contenues dans plusieurs lois et arrêtés qui ont déjà été cités.

Si la LPCI et la LPC, législations récentes, forment un ensemble relativement homogène et cohérent, il n'en va pas de même des autres dispositions.

de l'instelling en de bijdragende onderneming of ook nog voor de voorafgaande vergunning of inschrijving om een activiteit te kunnen aanvatten.

De vereisten van de richtlijn in prudentieel opzicht en qua governance lopen gelijk met wat het Belgisch recht voorschrijft. Hetzelfde geldt voor de informatieverstrekking aan aangeslotenen en begunstigen, alsook voor de bevoegdheden van de betrokken toezichthouders.

Voor al wat voorafgaat, volstaat de richtlijn met het aangeven van een algemeen kader en laat aan de lidstaten de zorg om via hun nationale wetgeving nadere regels te bepalen. In die optiek hebben de auteurs van voorliggend ontwerp er om evidente redenen van stabiliteit en continuïteit, de voorkeur aan gegeven de huidige regels uit het Belgisch recht over te nemen. Dat was echter niet altijd mogelijk. De richtlijn impliceert enerzijds een aantal wijzigingen, meer bepaald op prudentieel vlak. Anderzijds waren de auteurs van dit ontwerp van oordeel dat bepaalde regels niet langer aangepast waren aan de huidige situatie in de sector van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening. Die wijzigingen worden nader toegelicht in de commentaar bij de artikelen.

De nieuwe regels van de richtlijn hebben betrekking op de procedures in verband met grensoverschrijdende activiteiten. Net zoals in de verzekeringssector geldt hier het fundamentele beginsel van de wederzijdse erkenning van de vergunning verleend door de bevoegde overheid van een lidstaat, door de overheid van andere lidstaten.

Met andere woorden, enkel de overheid van de lidstaat van herkomst kan er zich tegen verzetten dat een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening grensoverschrijdende activiteiten ontwikkelt. Dat zou bijvoorbeeld kunnen, wanneer de toezichthouder van oordeel is dat de beheersstructuur of de financiële draagkracht niet volstaat om in alle veiligheid de voorgenoemde pensioenregeling te beheren.

De voorgestelde procedure om grensoverschrijdende activiteiten aan te vatten, voorziet in informatie-uitwisseling tussen de lidstaat van herkomst en de lidstaat van ontvangst. Deze procedure wordt nader beschreven in de commentaar bij de artikelen.

De nood aan coördinatie

De regels uit het Belgisch recht die thans van toepassing zijn op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (met andere woorden, op de pensioenfondsen en -kassen) zijn ondergebracht in verschillende wetten en besluiten, zoals hoger vermeld.

De WAPZ en de WAP – recente wetgevingen – vormen weliswaar een vrij homogeen en coherent geheel, maar dat is niet het geval voor de overige regelingen.

La loi du 9 juillet 1975 était à l'origine uniquement applicable aux entreprises d'assurances. Ce n'est qu'à partir du 1er juillet 1986 que l'arrêté du 4 mai 1985 a rendu cette loi applicable aux fonds de pensions. Diverses modifications ont ensuite progressivement étendu le champ d'application de la réglementation (dirigeants d'entreprises, secteur public, fonds de sécurité d'existence...).

Pour les caisses de pension pour indépendants, la loi du 9 juillet 1975 a été rendue applicable en vertu de l'arrêté royal du 5 avril 1995.

Avec le temps, cette technique légistique, qui consiste à donner une lecture particulière d'une loi par des arrêtés royaux, a montré ses limites.

Idéalement, toute modification apportée à la législation applicable aux entreprises d'assurances devrait s'accompagner d'une réflexion afin d'examiner si les arrêtés «de lecture particulière» ne devraient pas, dans le même temps, être modifiés.

En réalité, l'adaptation des arrêtés relatifs aux fonds et caisses de pensions s'effectue, dans le meilleur des cas, avec retard par rapport aux modifications apportées à la législation relative aux assurances. Il peut en découler que, pendant plusieurs années, des organismes exerçant des activités similaires sont soumis à des règles différentes.

D'autre part, certaines dispositions de la loi du 9 juillet 1975 visent, manifestement, l'activité d'assurance non-vie (voyez, par exemple, les articles 26, § 2, al. 2 et 77, § 1er, où il est question de la résiliation du contrat). Il n'est pas toujours certain si et dans quelle mesure ces dispositions sont applicables aux institutions de retraite professionnelle.

Enfin, la lecture donnée à certains articles de la loi du 9 juillet 1975 par l'arrêté du 14 mai 1985, revient en fait à une réécriture complète de la loi. Les articles 19 et 20 de l'arrêté précité constituent, de ce point de vue, un exemple éclairant.

Il résulte de ces difficultés et particularités une lecture malaisée de la réglementation et une sécurité juridique qui pourrait être mise en doute, ce qui s'avère préjudiciable à la fois aux entreprises d'affiliation, aux institutions contrôlées et aux affiliés et bénéficiaires des régimes de pension.

On pouvait raisonnablement craindre que ces désavantages s'accroissent lorsqu'il s'agira d'intégrer dans le droit belge les dispositions de la directive, d'autant plus que cette dernière s'écarte parfois sensiblement des règles applicables aux entreprises d'assurances.

Outre les conséquences négatives au plan belge, une telle situation serait préjudiciable dans le cadre des activités transfrontalières. La cohérence et la lisibilité de

De wet van 9 juli 1975 was aanvankelijk enkel van toepassing op de verzekeringsondernemingen. Pas vanaf 1 juli 1986 heeft het besluit van 4 mei 1985 deze wet van toepassing verklaard op de pensioenfondsen. Achteraf hebben verschillende wijzigingen het toepassingsgebied van de reglementering geleidelijk uitgebreid (bedrijfsleiders, overheidssector, fondsen voor bestaanszekerheid...).

Voor de pensioenfondsen voor zelfstandigen werd de wet van 9 juli 1975 van toepassing verklaard door het koninklijk besluit van 5 april 1995.

Gaandeweg stootte deze wetgevingstechniek, die erin bestaat een wet via koninklijke besluiten een bepaalde lezing te geven, op haar grenzen.

Ideaal gezien had elke wijziging aan de wetgeving op de verzekeringsondernemingen te baat moeten worden genomen om na te gaan of bij die gelegenheid ook de besluiten bestemd als «bijzondere lezing», niet dienden te worden gewijzigd.

In werkelijkheid gebeurt de aanpassing van de besluiten op de pensioenfondsen en -fondsen in het beste geval laattijdig ten opzichte van een wijziging van de verzekeringswetgeving. Het is dan ook best mogelijk dat instellingen met gelijkaardige activiteiten jarenlang aan verschillende regels zijn onderworpen.

Anderzijds gelden sommige bepalingen van de wet van 9 juli 1975 duidelijk voor de verzekeringsactiviteit niet-leven (zie, bij voorbeeld, de artikelen 26, § 2, tweede lid, en 77, § 1, waar sprake is van de opzegging van een overeenkomst). Het is niet altijd zeker of en in welke mate die bepalingen ook van toepassing zijn op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

Ten slotte komt de lezing die het besluit van 14 mei 1985 geeft aan sommige bepalingen van de wet van 9 juli 1975, in feite neer op een complete herschrijving van de wet. De artikelen 19 en 20 van het voornoemde besluit zijn hiervan een sprekend voorbeeld.

Het gevolg van deze moeilijkheden en bijzonderheden is een moeizame lezing van de reglementering en een rechtszekerheid die in twijfel zou kunnen worden getrokken, wat schadelijk is voor zowel de bijdragende ondernemingen en de gecontroleerde instellingen als de aangesloten en begunstigten van pensioenregelingen.

Redelijkerwijze kon worden gevreesd dat die handicaps nog zouden vergroten naar aanleiding van de omzetting van de bepalingen van de richtlijn in het Belgisch recht, temeer daar de richtlijn soms sterk afwijkt van de geldende regels voor de verzekeringsondernemingen.

Behalve de negatieve gevolgen op Belgisch niveau, zou een dergelijke situatie nadelig kunnen uitvallen in het kader van grensoverschrijdende activiteiten.

la réglementation peuvent constituer un des facteurs d'attractivité du marché belge.

C'est pourquoi les auteurs du projet ont opté pour une réorganisation des règles applicables et des dispositions en provenance de la directive. Le présent projet organise les dispositions applicables aux institutions de retraite professionnelle en deux grandes parties.

La première est constituée par la LPCI et la LPC. Il s'agit de toutes les dispositions qui règlent la relation entre l'entreprise d'affiliation et les affiliés et les bénéficiaires. Les obligations d'information à l'égard de ces derniers, prévues par la directive, seront donc intégrées soit dans la LPCI soit dans la LPC.

La deuxième partie est formée par les règles prudentielles, lesquelles proviennent soit des textes existants (loi du 9 juillet 1975, arrêtés royaux des 14 mai 1985 et 4 avril 1995), soit des dispositions de la directive. Le présent projet, lorsqu'il sera devenu loi, remplacera les trois textes précités. La loi du 9 juillet 1975 continuera de s'appliquer aux entreprises d'assurances, tandis que les deux arrêtés royaux seront abrogés.

Dans certains cas, notamment en ce qui concerne les commissaires agréés, on a repris, au lieu des textes précités, les dispositions de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit (ci-après «la loi bancaire»). La raison en est double. D'une part, cela permet une meilleure coordination des règles applicables aux différents secteurs contrôlés par la Commission Bancaire, Financière et des Assurances. D'autre part, les textes bancaires, plus récents, ont été jugés mieux adaptés à la situation économique et juridique actuelle.

La structure ainsi mise en place est similaire à ce qui existe pour le secteur des assurances où la loi du 9 juillet 1975 règle le volet prudentiel, tandis que la loi du 25 juin 1992 relative au contrat d'assurance terrestre régit les relations entre l'assureur et l'assuré.

Pour être complet, il convient d'ajouter que la législation en projet devra être complétée, sur certains points techniques, par quelques arrêtés royaux, comme c'est déjà le cas actuellement (voyez, entre autres, l'arrêté royal du 7 mai 2000 relatif aux activités des institutions de prévoyance, l'arrêté royal du 5 mai 1995 relatif aux activités des caisses de pensions visées à l'article 2, § 3, 4° de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances, l'arrêté royal du 19 avril 1991 relatif aux comptes annuels des institutions de

De samenhang en leesbaarheid van de reglementering kunnen een factor zijn om de aantrekkelijkheid van de Belgische markt te vergroten.

Daarom hebben de auteurs van het ontwerp de voorkeur gegeven aan een reorganisatie van de geldende regels en de bepalingen uit de richtlijn. In dit ontwerp worden de regels voor de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening ondergebracht in twee grote delen.

Het eerste deel omvat de WAPZ en de WAP. Hierin staan alle bepalingen die de relatie regelen tussen de bijdragende onderneming en de aangeslotenen en begunstigen. De informatieverplichtingen tegenover deze laatsten op grond van de richtlijn, zullen dan ook in hetzij de WAPZ, hetzij de WAP worden opgenomen.

Het tweede deel omvat de prudentiële regels afkomstig uit hetzij bestaande regelingen (wet van 9 juli 1975, koninklijke besluiten van 14 mei 1985 en 4 april 1995), hetzij de bepalingen van de richtlijn. Zodra dit ontwerp een wet is geworden, zal die de drie voornoemde regelingen vervangen. De wet van 9 juli 1975 zal nog verder van toepassing blijven op de verzekeringsondernemingen, terwijl de twee koninklijke besluiten zullen worden opgeheven.

In welbepaalde gevallen, in het bijzonder voor wat betreft de erkende commissarissen, heeft men in plaats van de bovenstaande regelingen, de bepalingen hernoemen van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen (hierna «de bankwet»). De reden hiervan is van tweeërlei aard. Enerzijds laat dit een betere coördinatie toe van de regels die van toepassing zijn op de verschillende sectoren die door de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen gecontroleerd worden. Anderzijds werd geoordeeld dat de recentere bankteksten beter aangepast zijn aan de huidige economische en juridische situatie.

De structuur die zo wordt opgezet, is dezelfde als thans bestaat voor de verzekeringssector, waar de wet van 9 juli 1975 het prudentiële gedeelte regelt, terwijl de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst de relaties tussen verzekeraar en verzekerde regelt.

Volledigheidshalve dient nog te worden aangestipt dat de ontwerpwetgeving op bepaalde technische punten nog zal moeten worden aangevuld met een aantal koninklijke besluiten, zoals thans reeds het geval is (zie, onder meer, het koninklijk besluit van 7 mei 2000 betreffende de activiteiten van de voorzorgsinstituten, het koninklijk besluit van 5 mei 1995 betreffende de activiteiten van de pensioenkassen bedoeld in artikel 2, § 3, 4° van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, het koninklijk

prévoyance soumises à la législation relative au contrôle des entreprises d'assurances).

Lignes de force du projet de loi

Le titre Ier contient diverses dispositions générales et, en particulier, les définitions utiles à la suite du texte. Dans la mesure du possible, on a fait le choix de la terminologie de la directive. C'est notamment le cas pour les expressions «institution de retraite professionnelle» (qui remplacera les termes «institutions de prévoyance» et «caisses de pensions») et «entreprise d'affiliation» qui désigne l'entreprise qui finance, directement (par des cotisations patronales) ou indirectement (par des cotisations personnelles), le régime de pension.

Certaines définitions ont été précisées en droit belge. C'est le cas de la notion de «prestations de retraite» pour laquelle le projet ne s'écarte pas fondamentalement du droit en vigueur. Il appartient en effet à chaque État membre de déterminer quelles sont les activités du deuxième pilier qui sont autorisées sur son territoire, en ce compris à l'égard des institutions originaires d'un autre État membre.

Le titre II s'applique uniquement aux institutions de droit belge. Beaucoup de dispositions proviennent des textes actuellement en vigueur moyennant quelques adaptations à la (nouvelle) terminologie spécifique des institutions de retraite professionnelle et quelques modernisations.

La principale nouveauté concerne les règles applicables à l'activité transfrontalière des institutions belges (chapitre III).

Les règles relatives à la gouvernance ont aussi été remaniées. Les règles de base sont celles de la loi du 27 juin 1921 sur les associations sans but lucratif, les associations internationales sans but lucratif et les fondations (ci-après «la loi du 27 juin 1921»), qui a d'ailleurs été complètement rénovée récemment. Les exceptions à ce droit commun sont clairement indiquées dans le projet. Compte tenu de l'importance de l'activité des institutions de retraite professionnelle, on a jugé nécessaire de reprendre certaines règles en vigueur pour les sociétés commerciales. Il s'agit principalement des dispositions concernant le comité de direction et la représentation des personnes morales dans les instances dirigeantes. Une certaine souplesse a toutefois été conservée pour tenir compte des caractéristiques propres aux institutions de retraite professionnelle.

besluit van 19 april 1991 betreffende de jaarrekening van de verzorgingsinstellingen onderworpen aan de wetgeving betreffende de controle der verzekeringsondernemingen).

Krachtlijnen van het wetsontwerp

Titel I bestaat uit een aantal algemene bepalingen, met, inzonderheid, nuttige definities voor de rest van de tekst. De terminologie van de richtlijn werd zoveel mogelijk overgenomen. Zo, bijvoorbeeld, uitdrukkingen als «instelling voor bedrijfspensioenvoorziening» (vervangt voortaan de termen «verzorgingsinstellingen» en «pensioenkassen») en «bijdragende onderneming», waarmee een onderneming wordt bedoeld die rechtstreeks (via patronale bijdragen) of onrechtstreeks (via persoonlijke bijdragen) een pensioenregeling financiert.

Sommige definities werden in het Belgisch recht nader gepreciseerd. Zo, bijvoorbeeld, het begrip «pensioenuitkeringen», waarvoor het ontwerp niet fundamenteel afwijkt van het geldende recht. Elke lidstaat moet immers zelf uitmaken welke activiteiten die onder de tweede pijler vallen, op zijn grondgebied zijn toegestaan, ook ten opzichte van instellingen uit een andere lidstaat.

Titel II is enkel van toepassing op instellingen naar Belgisch recht. Vele bepalingen komen uit de thans geldende regelingen, zij het met enkele aanpassingen aan de (nieuwe) terminologie eigen aan de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening en een aantal updates.

De belangrijkste nieuwigheid vormen de regels die op de grensoverschrijdende activiteiten van Belgische instellingen van toepassing zijn (hoofdstuk III).

De regels betreffende de *governance* werden eveneens herwerkt. De basisregels zijn deze van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen (hierna «de wet van 27 juni 1921»), die overigens onlangs volledig vernieuwd werd. De uitzonderingen op dit gemeen recht worden duidelijk aangeduid in dit ontwerp. Rekening houdend met het belang van de activiteit van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, heeft men het noodzakelijk geacht om bepaalde regels die van kracht zijn op de handelsvennootschappen, te hernemen. Het betreft in hoofdzaak de bepalingen betreffende het directiecomité en de vertegenwoordiging van de rechtspersonen in de leidinggevende instanties. Een zekere soepelheid werd niettemin in stand gehouden om rekening te houden met de kenmerken eigen aan de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

Le titre III est entièrement nouveau et concerne les institutions de retraite professionnelle d'un autre État membre de l'Espace économique européen qui ont ou souhaitent avoir une activité en Belgique.

Ce titre transpose principalement l'article 20 de la directive. Compte tenu des différences entre le régime instauré par la directive et celui applicable aux entreprises d'assurances, seules quelques règles, essentiellement de procédure, ont pu être reprises de la loi du 9 juillet 1975.

Il faut noter qu'il n'est pas possible à une institution de retraite professionnelle établie dans un pays non membre de l'Espace économique européen d'exercer une activité transfrontalière en Belgique.

Le titre IV contient les sanctions qui peuvent être appliquées aussi bien aux institutions de retraite professionnelle belges qu'en provenance d'un autre État membre. Ces sanctions peuvent être de nature administrative ou pénales. Elles sont reprises de la loi du 9 juillet 1975, mais quelques adaptations à la situation spécifique des institutions de retraite professionnelle y ont été apportées.

Le titre V contient les dispositions transitoires. Parmi celles-ci, on distinguera tout d'abord celles qui visent à maintenir, au moins de manière temporaire, le régime des articles 19 et 20 de l'arrêté royal du 14 mai 1985. Quelques autres sont spécifiques au présent projet.

Le titre VI rassemble des dispositions diverses.

Les dispositions du chapitre Ier modifient ou abrogent une série de législations existantes. Du point de vue prudentiel, dans la loi du 9 juillet 1975 les dispositions spécifiques aux institutions de retraite professionnelle seront supprimées, puisqu'elles se retrouveront désormais dans le présent projet, et les arrêtés royaux des 14 mai 1985 et 5 avril 1995 seront abrogés pour la même raison.

Deux modifications sont apportées à la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers en ce qui concerne la procédure en matière, d'une part, de sanctions administratives et, d'autre part, de voies de recours contre diverses décisions de la CBFA.

Plusieurs articles modifient la LPCI et la LPC. Les auteurs du projet ont tout d'abord voulu, dans le même souci de cohérence et de lisibilité déjà évoqué, rassembler à un même endroit toutes les dispositions qui concernent l'information des affiliés et des bénéficiaires. Divers articles des deux lois précitées sont donc modifiés pour y intégrer les dispositions de la directive

Titel III is volledig nieuw en gewijd aan de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening uit een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte die in België werkzaam zijn of wensen te zijn.

Deze titel neemt in wezen artikel 20 van de richtlijn over. Gelet op de verschillen tussen de regeling die de richtlijn invoert en de regeling die voor de verzekeringsondernemingen geldt, konden slechts enkele, voornamelijk procedureregels uit de wet van 9 juli 1975, worden overgenomen.

Er wordt op gewezen dat het voor een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening uit een land dat geen lid is van de Europese Economische Ruimte, niet mogelijk is om in België grensoverschrijdende activiteiten te ontwikkelen.

Titel IV bepaalt de mogelijke sancties waaraan zowel Belgische instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening als die uit andere lidstaten blootstaan. Het kan gaan om administratieve of strafrechtelijke sancties. Zij werden overgenomen uit de wet van 9 juli 1975, zij het met een aantal aanpassingen aan de specifieke situatie van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

Titel V omvat de overgangsbepalingen. Daaronder heeft men in de eerste plaats de bepalingen bedoeld om de regeling van de artikelen 19 en 20 van het koninklijk besluit van 14 mei 1985 – althans tijdelijk – te handhaven. Een aantal andere bepalingen zijn eigen aan dit ontwerp.

In titel VI worden diverse bepalingen samengebracht.

De bepalingen van hoofdstuk I regelen de wijziging of opheffing van een reeks bestaande wetgevingen. Op prudentieel vlak worden in de wet van 9 juli 1975 de bepalingen eigen aan de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening opgeheven, want voortaan zijn zij opgenomen in het voorliggende ontwerp, en om dezelfde reden zullen de koninklijke besluiten van 14 mei 1985 en 5 april 1995 worden opgeheven.

Twee wijzigingen werden aangebracht aan de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, op het vlak van de procedure inzake administratieve sancties enerzijds en op het vlak van de verhaalmiddelen tegen een aantal beslissingen van de CBFA anderzijds.

Verschillende artikelen wijzigen de WAPZ en de WAP. Uitgaande van dezelfde zorg om samenhang en leesbaarheid waarvan eerder sprake, was het de auteurs van dit ontwerp er vooral om te doen alle bepalingen over de informatieverstrekking aan aangeslotenen en begunstigten, op één plaats samen te brengen. In beide wetten worden dan ook diverse artikelen

traitant de cette matière. Il s'agit d'ailleurs plus de précisions que de véritables modifications puisque la LPCI et la LPC étaient déjà assez complètes en ce qui concerne les obligations d'informations.

On notera que, compte tenu du champ d'application de la LPCI et de la LPC, ces dispositions s'appliquent aussi bien aux institutions de retraite professionnelle qu'aux entreprises d'assurances. Il n'est en effet pas justifié, de ce point de vue, que les affiliés et les bénéficiaires aient une information différente selon le choix que fait l'entreprise d'affiliation en ce qui concerne l'organisme de pension.

D'autres dispositions visent à une meilleure efficacité du contrôle. Les obligations d'information des organismes de pension vis-à-vis de la CBFA, les pouvoirs de cette dernière et les sanctions ont été alignés sur la réglementation prudentielle. De ce point de vue, on aura donc un régime semblable tant en ce qui concerne les entreprises d'assurances et les institutions de retraite professionnelle, qu'en ce qui concerne les infractions à la législation sociale et à la législation prudentielle, lesquelles peuvent d'ailleurs être difficiles à dissocier.

Le chapitre II, comportant des dispositions diverses n'appelle que deux observations.

L'article 190 transpose l'article 4 de la directive, lequel permet d'appliquer partiellement le régime de contrôle des institutions de retraite professionnelle aux entreprises d'assurances pour ce qui concerne les activités de retraite professionnelle. Les implications d'une telle application n'ont toutefois pas encore été totalement examinées en ce qui concerne la Belgique. C'est pourquoi le projet prévoit une possibilité de réaliser cet objectif par le biais d'un arrêté royal délibéré en conseil des ministres.

Enfin, compte tenu des arrêtés d'exécution qui doivent être pris, il est prévu que le Roi détermine l'entrée en vigueur de chacune des dispositions du présent projet. Cela permet de faire entrer en vigueur les dispositions légales en même temps que leurs mesures d'exécution.

gewijzigd door opname van de regels van de richtlijn ter zake. Het gaat overigens eerder om preciseringen dan om echte wijzigingen, want de WAPZ en de WAP waren al vrij exhaustief qua informatieverplichtingen.

Gelet op het toepassingsgebied van de WAPZ en de WAP, gelden deze bepalingen zowel voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening als voor verzekeringsondernemingen. Vanuit dit oogpunt is het immers niet verantwoord dat aangeslotenen en begunstigden andere informatie zouden krijgen naar gelang van de keuze van een bijdragende onderneming voor ene of andere pensioeninstelling.

Andere bepalingen moeten zorgen voor een doeltreffender toezicht. De informatieverplichtingen van pensioeninstellingen ten opzichte van de CBFA, de bevoegdheden van de CBFA en de sancties werden afgestemd op de prudentiële reglementering. Op dit vlak komt er dus een gelijkaardige regeling voor zowel de verzekeringsondernemingen en de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, als voor de overtredingen van de sociale en prudentiële wetgeving, die overigens moeilijk te scheiden zijn.

Hoofdstuk II met diverse bepalingen, behoeft slechts twee bemerkingen.

Artikel 190 zet artikel 4 van de richtlijn om. Dit artikel staat toe om, voor de werkzaamheden inzake bedrijfspensioenvoorziening, de toezichtsregeling voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening gedeeltelijk toe te passen op verzekeringsondernemingen. Wat België betreft, zijn de implicaties van een dergelijke toepassing echter nog niet volledig onderzocht. Daarom voorziet het ontwerp in de mogelijkheid om dit te regelen via een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

Gelet op de nodige uitvoeringsbesluiten is ten slotte bepaald dat de Koning de inwerkingtreding vaststelt voor elke bepaling van het ontwerp. Hierdoor kunnen de wetsbepalingen samen met hun uitvoeringsmaatregelen in werking treden.

Le Conseil d'État a rendu son avis (n° 40.024/1) le 28 mars 2006. D'une manière générale, les observations ont été suivies. Pour certaines dispositions qui ont été recopiées de la loi du 9 juillet 1975, les observations du Conseil d'État n'ont pas été suivies. On a préféré conserver le texte actuel pour éviter des traitements différents selon que le régime de pension complémentaire est géré par une entreprise d'assurances ou une institution de retraite professionnelle. Cela concerne plus particulièrement les articles 41, 52, 53, 96, 117 et 120 de l'avant-projet soumis au Conseil d'État.

Le ministre des Pensions,

Bruno TOBBACK

Le ministre de l'Economie,

Marc VERWILGHEN

La ministre des Classes Moyennes,

Sabine LARUELLE

De Raad van State heeft zijn advies (nr. 40.024/1) op 28 maart 2006 verstrekt. De opmerkingen werden over het algemeen gevolgd. Voor enkele bepalingen, die overgeschreven werden uit de wet van 9 juli 1975, werden de opmerkingen van de Raad van State niet gevolgd. De voorkeur werd eraan gegeven om de huidige tekst te behouden om een verschillende behandeling te voorkomen naar gelang de pensioenregeling door een verzekeringsonderneming of door een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening wordt beheerd. Het gaat hier meer in het bijzonder over de artikelen 41, 52, 53, 96, 117 en 120 van het voorontwerp zoals het aan de Raad van State werd voorgelegd.

De minister van Pensioenen,

Bruno TOBBACK

De minister van Economie,

Marc VERWILGHEN

De minister van Middenstand,

Sabine LARUELLE

COMMENTAIRE DES ARTICLES

TITRE Ier*Dispositions générales*CHAPITRE Ier**Objet et définitions**Article 1er

Le second alinéa de cet article est imposé par l'article 22, § 1er, al. 2 de la directive. Il est à noter que, comme certaines dispositions de la loi nécessitent des mesures d'exécution, la directive ne sera totalement transposée que lorsque les arrêtés correspondants seront en vigueur.

Article 2

Les définitions proviennent de la loi du 9 juillet 1975, de l'arrêté royal du 14 mai 1985 et de la directive. Dans la plupart des cas, on a donné la préférence à la terminologie de la directive.

1° Institution de retraite professionnelle

Cette définition provient de l'article 6, a), de la directive. L'expression *institution de retraite professionnelle* désignera dorénavant aussi bien les *institutions de prévoyance* (encore appelées *fonds de pension*), visées par l'article 2, § 3, 6°, de la loi du 9 juillet 1975, que les *caisses de pensions*, visées par le 4° du même article.

Les activités correspondantes sont dorénavant définies à l'article 3, respectivement au § 1er, 1° et au § 1er, 2°. Le projet fera référence à l'une ou l'autre de ces deux dispositions pour indiquer qu'une règle ne s'applique qu'aux institutions autrefois dénommées fonds de pensions ou caisses de pensions.

L'expression *institution de retraite professionnelle* désigne aussi bien les institutions belges que celles relevant du droit d'un autre État membre de l'Espace économique européen. Chaque État membre dispose toutefois d'une assez grande latitude pour déterminer les activités que les institutions établies sur son territoire peuvent y pratiquer, notamment en application de son droit social et de son droit du travail.

La directive forme également de ce point de vue, un cadre minimal dont les droits nationaux peuvent s'écarter. Pour cette raison, seul le début de l'article 6, a), de la directive a été repris dans le présent projet.

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELN

TITEL I

Algemene bepalingen

HOOFDSTUK I

Doel en definities

Artikel 1

Het tweede lid van dit artikel is een regel opgelegd door artikel 22, § 1, tweede lid, van de richtlijn. Aangezien voor sommige wetsbepalingen uitvoeringsmaatregelen nodig zijn, zal de richtlijn pas integraal zijn omgezet zodra die besluiten in werking zijn getreden.

Artikel 2

De definities komen uit de wet van 9 juli 1975, het koninklijk besluit van 14 mei 1985 en de richtlijn. In de meeste gevallen werd de voorkeur gegeven aan de terminologie van de richtlijn.

1° Instelling voor bedrijfspensioenvoorziening

Deze definitie komt uit artikel 6, a), van de richtlijn. De uitdrukking *instelling voor bedrijfspensioenvoorziening* dekt voortaan zowel de *voorzorgsinstellingen* (ook *pensioenfondsen* genoemd) bedoeld in artikel 2, § 3, 6°, van de wet van 9 juli 1975, als de *pensioenkassen* bedoeld in het 4° van hetzelfde artikel.

De activiteiten van de pensioenfondsen en de pensioenkassen worden gedefinieerd in artikel 3, respectievelijk in § 1, 1° en § 1, 2°. Het wetsontwerp zal naar een van deze twee bepalingen verwijzen wanneer een regel enkel van toepassing is op de instellingen die vroeger pensioenfondsen of pensioenkassen genoemd werden.

De uitdrukking *instelling voor bedrijfspensioenvoorziening* geldt zowel voor Belgische instellingen als instellingen naar het recht van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte. Iedere lidstaat beschikt echter over een vrij grote marge om te bepalen welke activiteiten instellingen op hun grondgebied mogen ontwikkelen, onder meer met toepassing van zijn sociaal recht en arbeidsrecht.

De richtlijn vormt dus een minimaal kader waarvan de nationale wetgevingen mogen afwijken. Daarom werd in dit wetsontwerp enkel het begin van artikel 6, a), van de richtlijn overgenomen.

L'obligation prévue par ce même article 6, a) que l'institution de retraite professionnelle soit une entité distincte de l'entreprise d'affiliation a été reprise à l'article 3.

Seules les institutions qui répondent à la définition complète de la directive peuvent exercer une activité transfrontalière.

L'expression *bedrijfspensioenvoorziening* vise la fourniture de retraites dans le cadre d'une activité professionnelle. La définition commentée concerne donc tant des institutions gérant les régimes de retraite d'une seule entreprise que des institutions gérant ceux de tout un secteur. Ceci est d'ailleurs confirmé par le 4° ci-dessous et l'article 3, § 1er, 1°.

2° Prestations de retraite

La définition est reprise de l'article 6, d), de la directive. Il s'agit également d'une définition générale qui concerne aussi bien les activités des institutions belges que celles des institutions des autres États membres. Il appartient à chaque État membre de définir plus précisément le contenu des prestations de retraite autorisées sur son territoire. En droit belge, cela est fait à l'article 3. Compte tenu du fait qu'en Belgique la plupart des prestations sont encore effectuées en capital, la fin de l'article 6, d), de la directive n'a pas été reprise.

3° Régime de retraite

Cette définition est celle de l'article 6, b), de la directive. Elle est utilisée dans le texte du projet pour désigner l'activité des institutions de retraite professionnelle qui gèrent des régimes de retraite, en vertu desquels sont constituées des prestations de retraites.

4° Entreprise d'affiliation

Cette définition désigne l'entreprise qui verse des contributions à une institution de retraite professionnelle. Il faut noter que, comme pour la directive (article 6, c), la définition s'applique aussi bien à un employeur qu'à un travailleur indépendant. Elle désigne aussi, sous l'expression «tout autre organisme», les organisateurs visées par l'article 5, § 1er, 5°, a), de la LPC, à savoir les personnes morales composées de manière paritaire et créées par une convention collective de travail en vue d'instaurer un régime de pension sectoriel.

5° Affilié

Cette définition, reprise de l'article 6, e), de la directive, désigne le travailleur salarié ou indépendant qui bénéficie ou bénéficiera des prestations de retraite. On notera qu'en néerlandais, la projet emploie le mot *aangeslotene*, plus habituel en droit belge que le terme *deelnemer* utilisé par la directive.

Volgens ditzelfde artikel 6, a), moet de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening onafhankelijk van enige bijdragende onderneming zijn opgericht. Deze verplichting is opgenomen in artikel 3.

Enkel instellingen die aan de volledige definitie van de richtlijn beantwoorden, mogen grensoverschrijdende activiteiten ontwikkelen.

De term *bedrijfspensioenvoorziening* houdt in dat er pensioenen worden verstrekt die verband houden met een beroepsactiviteit. De toegelichte definitie slaat dus zowel op de instellingen die pensioenregelingen van één enkele onderneming beheren als op de instellingen die de pensioenregelingen van een volledige sector beheren. Dit wordt overigens bevestigd in punt 4° hieronder en in Artikel 3, § 1, 1°.

2° Pensioenuitkeringen

De definitie is overgenomen uit artikel 6, d), van de richtlijn. Ook hier gaat het om een algemene definitie met betrekking tot de activiteiten van zowel Belgische instellingen als instellingen uit andere lidstaten. Iedere lidstaat dient zelf nader de inhoud te bepalen van pensioenuitkeringen die op zijn grondgebied zijn toegestaan. In het Belgisch recht wordt dit geregeld met artikel 3. Aangezien de meeste pensioenuitkeringen in België nog in kapitaal geschieden, werd het einde van artikel 6, d), van de richtlijn niet overgenomen.

3° Pensioenregeling

Deze definitie komt uit artikel 6, b), van de richtlijn. In het wetsontwerp wordt hiermee de activiteit bedoeld van instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die pensioenregelingen beheren waarin pensioenuitkeringen worden opgebouwd.

4° Bijdragende onderneming

Deze definitie beschrijft de onderneming die bijdragen betaalt aan een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening. Net zoals in de richtlijn (artikel 6, c) geldt deze definitie zowel voor werkgevers als voor zelfstandigen. Onder de term «andere instelling» wordt verstaan de inrichters bedoeld in artikel 5, § 1, 5°, a), van de WAP, namelijk de rechtspersonen die paritair zijn samengesteld en die via een collectieve arbeidsovereenkomst zijn opgericht om een sectoraal pensioenstelsel in te voeren.

5° Aangeslotene

Deze definitie is overgenomen uit artikel 6, e) van de richtlijn. Hierin worden loontrekkenden of zelfstandigen bedoeld die pensioenuitkeringen ontvangen of zullen ontvangen. Het wetsontwerp spreekt in het Nederlands van aangeslotene, een meer gangbare term in Belgisch recht dan de term deelnemer in de richtlijn.

6° Bénéficiaire

Cette définition (article 6, f), de la directive), désigne toute personne qui reçoit actuellement une prestation de l'institution de retraite professionnelle. Ici aussi, en néerlandais, on a utilisé un mot plus habituel en droit belge que le terme *pensioengerechtigde* utilisé par la directive.

7° État membre

8° État membre d'origine

9° État membre d'accueil

Ces définitions proviennent soit de la loi du 9 juillet 1975 (article 2, § 6), soit de la directive (article 6, i) et j)). Il convient de faire à leur propos une remarque importante. La directive, contrairement aux directives du secteur de l'assurance, ne connaît pas les notions de sucursales et de libre prestation de services. Les mêmes dispositions légales s'appliqueront donc aux institutions établies dans un autre État membre qu'elles travaillent en Belgique directement ou via une présence permanente.

10° Activité transfrontalière

Cette définition est nouvelle mais peut se déduire de l'article 6, j), de la directive. Il est important de noter que c'est la législation sociale et du travail applicable à la relation entre l'entreprise d'affiliation et les affiliés qui détermine s'il s'agit d'une activité domestique ou transfrontalière.

11° Activité dans un État non membre de l'Espace économique européen

Cette définition n'existe pas dans la directive. Néanmoins, on a souhaité prévoir (au Titre II, Chapitre III, Section III) la possibilité, pour une institution de retraite professionnelle de droit belge, d'exercer une activité dans un État non membre de l'Espace économique européen. Par souci de cohérence, on a choisi de définir cette activité d'une manière similaire à l'activité dans un État membre de l'Espace économique européen. C'est donc également le droit applicable aux relations entre l'entreprise d'affiliation et les affiliés qui déterminera s'il s'agit d'une activité exercée dans l'État non membre de l'Espace économique européen.

12° Obligation de résultat

13° Obligation de moyen

Ces définitions proviennent de l'article 1er, 7°, de l'arrêté du 14 mai 1985. Pour plus de lisibilité, on a

6° Begunstigde

Met deze definitie (artikel 6, f), van de richtlijn) worden personen bedoeld die thans een pensioenuitkering ontvangen van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening. Ook hier wordt in het Nederlands een meer gangbare term in Belgisch recht gebruikt dan de term *pensioengerechtigde* in de richtlijn.

7° lidstaat

8° lidstaat van herkomst

9° lidstaat van ontvangst

Deze definities komen hetzij uit de wet van 9 juli 1975 (artikel 2, § 6), hetzij uit de richtlijn (artikel 6, i) en j)). Hierbij dient een belangrijke bemerking te worden geformuleerd. In tegenstelling tot de richtlijnen van de verzekeringssector kent de richtlijn geen begrippen als *bijkantoor* en *vrije dienst-verlening*. Dezelfde wetsbepalingen zullen dan ook van toepassing zijn op instellingen gevestigd in een andere lidstaat, ongeacht of zij rechtstreeks dan wel via een vaste vertegenwoordiging in België werkzaam zijn.

10° Grensoverschrijdende activiteit

Deze definitie is nieuw, maar kan worden afgeleid uit artikel 6, j) van de richtlijn. Belangrijk om aan te stippen in dit verband is dat op basis van de sociale en arbeidswetgeving die van toepassing is op de relatie tussen de bijdragende onderneming en de aangeslotenen, moet worden uitgemaakt of het om binnenlandse dan wel om grensoverschrijdende activiteiten gaat.

11° Activiteit in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte

Deze definitie komt niet voor in de richtlijn. Het wetsontwerp (Titel II, Hoofdstuk III, Afdeling III) laat echter toe dat instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening naar Belgisch recht activiteiten uitoefenen in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte. Om redenen van samenhang is ervoor gekozen deze activiteit op dezelfde wijze te definiëren als de activiteit die in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte wordt uitgeoefend. Ook hier zijn het dus de rechtsregels die van toepassing zijn op de relaties tussen de bijdragende onderneming en de aangeslotenen die zullen bepalen of het gaat om een activiteit die wordt uitgeoefend in de Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte.

12° Resultaatsverbintenis

13° Middelvebintenis

Deze definities komen uit artikel 1, 7°, van het besluit van 14 mei 1985. Voor een betere leesbaarheid is een

construit une définition pour les obligations de résultat et une autre pour les obligations de moyen

Il convient, à propos de ces définitions, de faire les trois remarques suivantes.

– Ces notions ne s'appliquent qu'à l'institution de retraite professionnelle et non à l'entreprise d'affiliation. Ainsi, la garantie de rendement visée à l'article 24 de la LPC est une obligation de résultat pour l'entreprise d'affiliation et non pour l'institution.

– Enfin, il est important d'attirer l'attention sur la confusion qui existe parfois entre le type d'avantage offert et la nature de l'obligation relative à cet avantage. Une institution avec une obligation de résultat garantit réellement un niveau donné de prestation ou un rendement déterminé sur les placements. Une institution avec une obligation de moyen s'engage uniquement à tendre, en bon père de famille, vers un niveau de prestations ou un résultat d'investissement déterminé. Lorsque ce niveau de prestations ou ce résultat d'investissement n'est pas atteint, la convention de pension détermine ce qui doit se produire, par exemple une diminution du niveau promis des prestations ou du rendement promis, ou encore une augmentation des contributions.

14° Risques biométriques

Cette définition provient de l'article 6, h), de la directive. On notera que la directive mentionne, en français, «invalidité» et, en néerlandais, «arbeidsongeschiktheid». Pour plus de sécurité juridique, le projet reprend à la fois l'invalidité et l'incapacité de travail.

15° Patrimoines distincts

La notion de «patrimoine distinct» est à rapprocher de celle de «gestion distincte» bien connue en assurances. La constitution de patrimoines distincts au sein d'une même institution de retraite professionnelle a pour objectif de préserver les affiliés et les bénéficiaires en cas de liquidation en évitant certaines subventions croisées entre régimes de retraite.

La technique consiste à faire correspondre les actifs et les engagements du ou des régimes concernés, c'est-à-dire principalement les valeurs représentatives et les provisions techniques. Les règles d'exécution, entre autres les dispositions comptables, apporteront les prévisions nécessaires à cette fin.

On crée, pour les affiliés et bénéficiaires des régimes de retraites concernés, un privilège sur les valeurs représentatives du patrimoine distinct, à concurrence des provisions techniques de ce même patrimoine distinct.

définition géformuleerd voor de resultaatsverbintenissen en één voor de middelverbintenissen.

In verband met deze definities dienen drie bemerkingen te worden geformuleerd.

– Deze begrippen gelden enkel voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, niet voor de bijdragende ondernemingen. Zo is de rendements-waarsborg bedoeld in artikel 24 van de WAP een resultaatsverbintenis voor de bijdragende onderneming, niet voor de instelling.

– Ten slotte is het belangrijk de aandacht te vestigen op de verwarring die er soms bestaat tussen het type voordeel dat wordt aangeboden en de aard van de verbintenis met betrekking tot dit voordeel. Een instelling met een resultaatsverbintenis waarborgt effectief een bepaald uitkeringsniveau of een bepaald beleggingsresultaat. Een instelling met een middelverbintenis belooft enkel als een goede huisvader een bepaald uitkeringsniveau of een bepaald beleggingsresultaat na te streven. Wanneer dat uitkeringsniveau of beleggingsresultaat niet bereikt wordt, bepaalt de pensioenovereenkomst wat er dient te gebeuren, bijvoorbeeld een vermindering van het beloofde uitkeringsniveau of beleggingsrendement of een verhoging van de bijdragen.

14° Biometrische risico's

Deze definitie is afkomstig van artikel 6, h), van de richtlijn. Er dient te worden opgemerkt dat de richtlijn, in het Frans, «invalidité» en, in het Nederlands, «arbeidsongeschiktheid» vermeld. Voor meer rechtszekerheid herneemt het ontwerp zoveel invaliditeit als arbeidsongeschiktheid.

15° Afzonderlijk vermogen

De notie «afzonderlijk vermogen» komt overeen met die van «afzonderlijk beheer», welgekend bij de verzekeringen. De instelling van afzonderlijke vermogens binnen eenzelfde instelling voor bedrijfspensioenvoorziening beoogt de aangeslotenen en begunstigten te beschermen bij vereffening door het voorkomen van een zekere subsidiëring tussen de pensioenstelsels onderling.

De techniek bestaat erin de activa en de technische voorzieningen van het of de betrokken pensioenstelsel(s) te doen overeenstemmen, d.w.z. in hoofdzaak de dekkingswaarden en de technische voorzieningen. De uitvoeringsbepalingen, onder andere de boekhoudregels, zullen daartoe de nodige verduidelijkingen aanbrengen.

Voor de aangeslotenen en de begunstigten van de betrokken pensioenstelsels wordt een voorrecht op de dekkingswaarden van een afzonderlijk vermogen ingesteld ten belope van de technische voorzieningen van

Dès lors, en cas de liquidation de l'institution, les valeurs représentatives d'un patrimoine distinct seront, à concurrence des provisions techniques de ce même patrimoine distinct, attribuées par priorité aux affiliés et aux bénéficiaires de ce patrimoine, donc avant les autres créanciers de l'institution. Au cas où les valeurs représentatives seraient insuffisantes, les affiliés et bénéficiaires de ce patrimoine distinct ne peuvent, en principe, profiter d'éventuels excédents des autres patrimoines distincts. Cette technique peut s'appliquer en cas de liquidation totale ou partielle de l'institution de retraite professionnelle.

La constitution de patrimoines distincts au sein d'une institution de retraite professionnelle n'empêche pas que les actifs de celle-ci et spécialement ses valeurs représentatives, soient gérés ensemble. C'est la raison pour laquelle les auteurs du projet ont préféré l'expression «patrimoine distinct» à celle de «gestion distincte» utilisée pour les entreprises d'assurance, bien que la technique soit fondamentalement la même dans les deux cas. On notera aussi que, malgré le terme «patrimoine» utilisé, la constitution de ces patrimoines distincts ne concernent pas uniquement les actifs, mais également les passifs, c'est-à-dire, les provisions techniques.

Outre l'article commenté, les patrimoines distincts font l'objet de plusieurs dispositions du présent projet, dont voici un aperçu synthétique.

- Les articles 49 et 87 déterminent les cas dans lesquels des patrimoines distincts doivent ou peuvent être constitués.

- L'article 50 impose une comptabilité distincte par patrimoine distinct (dont les modalités devront être déterminées par arrêté royal).

- L'article 59 précise que les valeurs représentatives doivent être affectées à la garantie des provisions techniques par patrimoine distinct.

- L'article 62 impose un inventaire permanent des valeurs représentatives par patrimoine distinct.

- Le privilège des affiliés et des bénéficiaires sur l'actif des patrimoines distincts fait l'objet de l'article 63.

- En cas de difficulté, le blocage des valeurs représentatives se fait par patrimoine distinct en application de l'article 85.

- Enfin, l'article 98 détermine l'ordre de liquidation des patrimoines distincts et le rang des divers créanciers de l'institution de retraite professionnelle.

datzelfde afzonderlijk vermogen. Derhalve worden in geval van vereffening van de instelling de dekkingswaarden van een afzonderlijk vermogen, ten belope van de technische voorzieningen van datzelfde afzonderlijk vermogen, bij voorrang toegewezen aan de aangeslotenen en begunstigen van dat vermogen, dus vóór de andere schuldeisers van de instelling. Wanneer de dekkingswaarden van een afzonderlijk vermogen ontoereikend zouden zijn, kunnen de aangeslotenen en begunstigen van dat vermogen in principe genieten van de eventuele overschotten van de andere afzonderlijke vermogens. Zowel in geval van volledige als gedeeltelijke vereffening van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening wordt die techniek toegepast.

De instelling van afzonderlijke vermogens in een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening belet niet dat ze al haar activa of haar dekkingswaarden in het bijzonder, gezamenlijk beheert. Dat is de reden waarom de auteurs van het ontwerp de uitdrukking «afzonderlijk vermogen» verkozen boven de term die gebruikt wordt voor de verzekeringsondernemingen, met name «afzonderlijk beheer», zelfs al is de techniek in beide gevallen fundamenteel dezelfde. Ondanks het gebruik van de term «vermogen» betreft het instellen van die afzonderlijke vermogens niet uitsluitend de activa maar ook de passiva, d.w.z. de technische voorzieningen.

Naast het becommentarieerde artikel worden de afzonderlijke vermogens in verschillende andere bepalingen van het ontwerp behandeld, waarvan hierna een kort overzicht.

- De artikelen 49 en 87 bepalen de gevallen waarin afzonderlijke vermogens moeten of kunnen worden ingesteld.

- Artikel 50 legt een gescheiden boekhouding per afzonderlijk vermogen op (waarvan de modaliteiten bij koninklijk besluit zullen worden vastgelegd).

- Artikel 59 preciseert dat de dekkingswaarden als waarborg voor de technische voorzieningen per afzonderlijk vermogen zijn toegewezen.

- Artikel 62 legt een permanente inventaris voor de dekkingswaarden per afzonderlijk vermogen op.

- Het voorrecht van de aangeslotenen en de begunstigen op het actief van de afzonderlijke vermogens wordt bepaald in artikel 63.

- In toepassing van artikel 85 worden in geval van moeilijkheden de dekkingswaarden per afzonderlijk vermogen geblokkeerd.

- Ten slotte bepaalt artikel 98 de orde waarin de afzonderlijke vermogens worden vereffend en de rang van de verschillende schuldeisers van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

16° Autorités compétentes

17° La CBFA

Ces définitions sont reprises de l'article 2, § 6, 11° et 13°, de la loi du 9 juillet 1975.

La loi du 9 juillet 1975 définissait aussi «le ministre» comme étant celui qui a les assurances dans ces attributions. Cette définition n'a pas été reprise. En effet, dans la loi du 9 juillet 1975, elle intervenait en ce qui concerne différents recours dont disposaient les institutions. Or ces recours devant le ministre ont été remplacés par des recours devant le Conseil d'État car l'article 14, § 5, de la directive impose que ceux-ci soient portés devant les tribunaux.

18° La loi du 27 juin 1921

Cette définition a été jugée utile en raison des nombreuses références que le texte du projet fait à cette loi.

CHAPITRE II

Prestations de retraite en Belgique

Article 3

Cet article définit plus précisément les *prestations de retraite* au sens du droit belge (voir le commentaire de l'article 2). On reprend principalement les définitions de l'article 2, § 3, 4° et 6°, de la loi du 9 juillet 1975. Certaines dispositions ont toutefois été placées dans d'autres articles du présent projet.

Le § 1er, 1°, définit les prestations de retraite en faveur de travailleurs salariés et de dirigeants d'entreprises. Il s'agit des prestations constituées par les institutions de prévoyance (ou fonds de pension) au sens de la loi du 9 juillet 1975.

Contrairement à l'article 2, § 3, 6°, a), de la loi du 9 juillet 1975, il n'y a plus ici de référence aux personnes morales de droit public car des dispositions particulières (articles 101 et suivants) leur sont consacrées.

Les prestations dont il s'agit sont la constitution, à titre collectif ou individuel, d'avantages extralégaux en matière de retraite, de décès, d'invalidité ou d'incapacité de travail.

Le § 1er, 2°, définit les prestations de retraite en faveur de travailleurs indépendants en reprenant, dans ses grandes lignes, le texte de l'article 2, § 3, 4°, de la loi du 9 juillet 1975. Il s'agit des prestations constituées par les caisses de pension au sens de la loi du 9 juillet 1975.

16° De bevoegde autoriteiten

17° De CBFA

Deze definities zijn overgenomen uit artikel 2, § 6, 11° en 13°, van de wet van 9 juli 1975.

De wet van 9 juli 1975 definieerde «de minister» ook als de minister die de verzekeringen onder zijn bevoegdheden heeft. Deze definitie werd niet overgenomen. In de wet van 9 juli 1975 gold zij met betrekking tot een aantal verhaalmogelijkheden voor de instellingen. Deze mogelijkheden van verhaal voor de minister werden echter vervangen door een beroep voor de Raad van State, want artikel 14, § 5, van de richtlijn vereist dat beroep voor een rechtbank kan worden ingesteld.

18° De wet van 21 juni 1921

Deze definitie werd nuttig geacht omdat het wetsontwerp herhaaldelijk verwijst naar deze wet.

HOOFDSTUK II

Pensioenuitkeringen in België

Artikel 3

Dit artikel geeft een nadere omschrijving van *pensioenuitkeringen* in Belgisch recht (zie de commentaar bij artikel 2). Voornamelijk de definities uit artikel 2, § 3, 4° en 6°, van de wet van 9 juli 1975 worden overgenomen. Sommige bepalingen werden echter in andere artikelen van het voorliggende ontwerp ondergebracht.

Paragraaf 1, 1°, definieert de pensioenuitkeringen ten gunste van loontrekkenden en bedrijfsleiders. Hier worden de uitkeringen bedoeld die zijn opgebouwd door de verzorgingsinstellingen (of pensioenfondsen) in de zin van de wet van 9 juli 1975.

In tegenstelling tot artikel 2, § 3, 6°, a), van de wet van 9 juli 1975 wordt niet langer verwezen naar publiekrechtelijke rechtspersonen, want hiervoor zijn er specifieke bepalingen (de artikelen 101 en volgende).

De hier bedoelde uitkeringen zijn de individueel of collectief opgebouwde bovenwettelijke voordelen inzake pensioen, overlijden, invaliditeit of arbeidsongeschiktheid.

Paragraaf 1, 2°, definieert de pensioenuitkeringen ten gunste van zelfstandigen, via overname, in grote lijnen, van artikel 2, § 3, 4°, van de wet van 9 juli 1975. Hier worden de uitkeringen bedoeld die zijn opgebouwd door de pensioenkassen in de zin van de wet van 9 juli 1975.

En principe, ces prestations comprennent uniquement la constitution d'avantages (pensions, décès, invalidité et incapacité de travail) pour des travailleurs indépendants.

Toutefois, une exception est prévue pour les institutions constituées dans le cadre du statut social des dispensateurs de soins (médecins, dentistes, pharmaciens en kinésithérapeutes). Ces institutions peuvent en effet, dans le cadre de la loi sur l'assurance maladie, constituer des avantages de pension pour les dispensateurs de soins non-indépendants pour autant qu'il s'agisse d'affiliés conventionnés.

Le texte du projet ne modifie donc rien à la situation actuelle.

Le § 1er, 3° et 4° et le § 2, concernent la gestion des engagements de solidarité instaurés par la LPCI et la LPC. Ces prestations sont considérées comme des prestations de retraite mais elles sont soumises à un régime prudentiel particulier.

Les engagements de solidarité précités peuvent prévoir différentes prestations (voir l'article 1er de l'arrêté royal du 14 novembre 2003 fixant les prestations de solidarité liées aux régimes de pension complémentaires sociaux et l'article 1er de l'arrêté royal du 15 décembre 2003 fixant les prestations de solidarité liées aux conventions sociales de pension). La question a parfois été posée, en droit belge, de savoir si ces prestations devaient être considérées comme des prestations de retraite.

En droit européen, cette question ne se pose plus. En effet, l'article 6, d), de la directive inclut dans les prestations de retraite celles qui sont effectuées «sous forme d'aides ou de services en cas de maladie, d'indigence ou de décès». Cette définition très large de «prestations de retraite» permet donc d'y inclure, en droit belge, les prestations de solidarité. C'est l'objet des 3° et 4° du § 1er, de l'article commenté.

Les prestations de solidarité devant être considérées comme des prestations de retraite, cela implique que les dispositions, notamment prudentielles, de la directive s'y appliquent. Cette conclusion doit toutefois être nuancée.

D'une part, la directive fixe un cadre relativement souple, spécialement en matière prudentielle (article 15, § 2, «provisions techniques suffisantes», article 16, § 1er, «actifs suffisants et appropriés pour couvrir les provisions techniques», article 18, § 1er, les actifs doivent être placés «conformément au principe de prudence»). Il n'est donc pas interdit, dans les droits nationaux, de prévoir des règles prudentielles différentes en fonction des activités et des risques qu'elles engendrent. Les dispositions du droit belge concernant le financement

In beginsel bestaan deze uitkeringen enkel uit het opbouwen van voordelen (pensioen, overlijden, invaliditeit en arbeidsongeschiktheid) voor zelfstandigen.

Niettemin is een uitzondering opgenomen voor instellingen die werden opgericht in het kader van het sociaal statuut voor zorgverstrekkers (geneesheren, tandartsen, apothekers en kinesisten). Deze instellingen mogen immers in het kader van de ziekteverzekeringswet pensioenvoordelen opbouwen voor niet-zelfstandige zorgverstrekkers voor zover het geconventioneerde aangeslotenen betreft.

Het ontwerp wijzigt dus niets aan de bestaande toestand.

Paragraaf 1, 3° en 4° en § 2, handelen over het beheer van de solidariteitstoezeggingen die ingevoerd zijn door de WAPZ en de WAP. Deze uitkeringen worden beschouwd als pensioenuitkeringen maar zijn aan een specifiek prudentieel regime onderworpen.

De voornoemde solidariteitstoezeggingen kunnen in verschillende uitkeringen voorzien (zie artikel 1 van het koninklijk besluit van 14 november 2003 tot vaststelling van de solidariteitsprestaties verbonden met de sociale aanvullende pensioen-stelsels en artikel 1 van het koninklijk besluit van 15 december 2003 tot vaststelling van de solidariteitsprestaties verbonden met de sociale pensioenovereenkomsten). In het Belgisch recht is al een aantal keer de vraag gesteld geweest of deze uitkeringen beschouwd moeten worden als pensioenuitkeringen.

In het Europees recht bestaat hier geen twijfel meer over. Artikel 6, d), van de richtlijn rekent bij de pensioenuitkeringen ook de uitkeringen die worden uitbetaald «in de vorm van ondersteunende betalingen of diensten in geval van ziekte, behoefte of overlijden». Deze zeer ruime definitie van «pensioenuitkeringen» maakt het mogelijk om in het Belgisch recht de solidariteitsprestaties als pensioenuitkeringen te beschouwen. Dit is ook de bedoeling van 3° en 4° van § 1 van het toegevoegde artikel.

Indien de solidariteitsprestaties moeten worden beschouwd als pensioenuitkeringen, zijn deze prestaties ook onderworpen aan de - onder meer prudentiële - bepalingen van de richtlijn. Deze conclusie moet echter genuanceerd worden.

Enerzijds biedt de richtlijn een betrekkelijk soepel kader, vooral op prudentieel vlak (artikel 15, § 2, «toereikende technische voorzieningen», artikel 16, § 1, «voldoende en passende activa om de technische voorzieningen te dekken», artikel 18, § 1, de activa moeten belegd worden «in overeenstemming met de «prudent person»-regel»). Het is dus niet verboden om in de nationale wetgevingen prudentiële regels vast te stellen die verschillen naargelang van de activiteiten en de risico's die ze inhouden. De bepalingen van het

des régimes de solidarités ne posent donc aucun problème au regard de la directive.

D'autre part, la directive range dans les prestations de retraite les «aides et services» visés en son article 6, d), à condition que ceux-ci soient complémentaires à des prestations de retraite «classiques». *A contrario*, une institution qui ne générerait que ces aides et services ne doit pas être considérée comme une institution de retraite professionnelle et peut être soumise à un tout autre régime de contrôle. En droit belge, de telles institutions sont visées à l'article 5, § 2, 2°, du présent projet, lequel les exclut de son champ d'application.

On aura donc, en droit belge, deux catégories d'institutions qui gèreront des régimes de solidarité.

La première catégorie sera constituée d'institutions de retraite professionnelle qui gèreront ces régimes à titre complémentaire.

La seconde catégorie comprendra des institutions qui ne gèreront, parmi les prestations de retraite définies par le présent projet, que des régimes de solidarité. Ces institutions ne seront pas considérées comme des institutions de retraite professionnelle et pourront, à côté de cette gestion, avoir d'autres activités. Il peut s'agir, par exemple, d'une ASBL gérant le service social d'une entreprise ou d'un fonds de sécurité d'existence.

Dans l'un et l'autre cas, la gestion des régimes de solidarité suivra les règles prudentielles des arrêtés d'exécution de la LPCI ou de la LPC (p.ex. l'arrêté du 14 novembre 2003 fixant les règles concernant la gestion et le financement de l'engagement de solidarité ou l'arrêté du 15 décembre 2003 fixant les règles concernant le financement et la gestion d'un régime de solidarité lié à une convention de pension) et non les règles prudentielle du présent projet ou des arrêtés pris pour son exécution. C'est ce que précise le § 2 de l'article commenté.

Le § 3 définit la notion de *dirigeants d'entreprise* au sens de l'article commenté. Il s'agit de la même définition que celle figurant à l'article 2, § 3, 6°, avant-dernier alinéa de la loi du 9 juillet 1975.

Article 4

Les exceptions prévues sont reprises des deux derniers tirets de l'article 2, § 3, 6°, b), de la loi du 9 juillet 1975.

Belgisch recht betreffende de financiering van de solidariteitsstelsels zijn dus in geen geval strijdig met de richtlijn.

Anderzijds rekent de richtlijn bij de pensioenuitkeringen de «ondersteunende betalingen of diensten» bedoeld in artikel 6, d), van de richtlijn, op voorwaarde dat deze betalingen of diensten een aanvulling vormen op «klassieke» pensioenuitkeringen. Instellingen die uitsluitend dergelijke ondersteunende betalingen en diensten beheren mogen dus niet beschouwd worden als instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening en kunnen aan een totaal verschillend toezichtsregime worden onderworpen. Van dergelijke instellingen is sprake in artikel 5, § 2, 2°, van het voorliggende wetsontwerp, die deze instellingen van zijn toepassingsgebied uitsluit.

In het Belgisch recht zullen we dus twee categorieën van instellingen hebben die solidariteitsstelsels beheren.

De eerste categorie vormen de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die deze solidariteitsstelsels op bijkomende wijze beheren.

De tweede categorie vormen de instellingen die van de pensioenuitkeringen die in het voorliggende ontwerp gedefinieerd worden enkel solidariteitsstelsels beheren. Deze instellingen worden niet beschouwd als instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening en mogen naast het beheer van solidariteitsstelsels andere activiteiten uitoefenen. Het kan bijvoorbeeld gaan om een VZW die de sociale dienst van een onderneming beheert of om een fonds voor bestaanszekerheid.

Het beheer van de solidariteitsstelsels zal in beide gevallen onderworpen zijn aan de prudentiële regels van de uitvoeringsbesluiten van de WAPZ of de WAP (b.v. het besluit van 14 november 2003 tot vaststelling van de regels inzake de financiering en het beheer van de solidariteitstoezegging of het besluit van 15 december 2003 tot vaststelling van de regels inzake de financiering en het beheer van een solidariteitsstelsel verbonden aan een pensioenovereenkomst) en niet aan de prudentiële regels van het voorliggende ontwerp of aan de besluiten die ter uitvoering ervan worden genomen. Dit wordt bepaald in Paragraaf 2 van het toegelichte artikel.

Paragraaf 3 definieert het begrip *bedrijfsleiders* in de zin van het toegelichte artikel. Deze definitie is dezelfde als in artikel 2, § 3, 6°, voorlaatste lid van de wet van 9 juli 1975.

Artikel 4

De vermelde uitzonderingen zijn overgenomen uit de twee laatste streepjes van artikel 2, § 3, 6°, b), van de wet van 9 juli 1975.

Au 1°, on vise «les personnes désignées comme mandataires dans une société ou association assujettie à l'impôt belge des sociétés ou à l'impôt belge des non-résidents» (article 3, § 1er, al. 4, de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967)

Pour le 2°, la date du 16 novembre 2003 mentionnée est celle de l'entrée en vigueur de la LPC.

La disposition de l'article 2, § 3, 6°, relative aux personnes morales de droit public n'a pas été reprise ici puisque ces personnes font l'objet d'un chapitre particulier (articles 101 et suivants).

Article 5

Le premier paragraphe transpose le principe de l'article 6, a), de la directive selon lequel une institution de retraite professionnelle doit être une entité distincte de l'entreprise d'affiliation.

En droit belge, les régimes de retraite définis à l'article 3 ne peuvent être gérés que par:

- une institution de retraite professionnelle de droit belge, dans le respect du Titre II du présent projet,
- une institution de retraite professionnelle du droit d'un autre État membre de l'Espace économique européen, dans le respect du Titre III du présent projet,
- une entreprise d'assurances soumise à la loi du 9 juillet 1975.

Dans ce dernier cas, on vise les contrats d'assurances du deuxième pilier (groupe, dirigeants d'entreprise, indépendants...).

La première phrase du § 1er prévoit deux exclusions. La première concerne les entreprises qui sont, en application des dispositions du Titre V du présent projet, dispensées de créer une institution de retraite professionnelle. Ces entreprises, qui peuvent gérer elles-mêmes leurs régimes de retraite peuvent néanmoins être soumises à certaines dispositions du présent projet, par exemple l'article 138.

La seconde exclusion concerne la couverture de l'incapacité de travail primaire, c'est-à-dire pendant la première année. Cela signifie qu'une entreprise peut soit gérer elle-même cette incapacité soit confier cette gestion à une institution de retraite professionnelle (ou une entreprise d'assurances).

Le second alinéa du § 1er, interdit à une institution de retraite professionnelle de gérer uniquement les risques décès, invalidité ou incapacité de travail ou des régimes de solidarité. Cette interdiction provient de l'article

In het 1° worden geïdende de «personen benoemd tot mandataris in een aan de Belgische vennootschapsbelasting of belasting der niet-inwoners onderworpen vennootschap of vereniging» (artikel 3, § 1, vierde lid, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967).

Voor het 2° is de opgegeven datum van 16 november 2003 de inwerkingtredingsdatum van de WAP.

Het voorschrift van artikel 2, § 3, 6°, in verband met de publiekrechtelijke rechtspersonen, werd hier niet overgenomen, aangezien aan die personen een afzonderlijk hoofdstuk gewijd is (de artikelen 101 en volgende).

Artikel 5

De eerste paragraaf zet het principe van artikel 6, a), van de richtlijn om. Volgens dit artikel moet de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening gescheiden zijn van de bijdragende onderneming.

In het Belgisch recht mogen de in artikel 3 omschreven pensioenregelingen enkel beheerd worden door:

- een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening naar Belgisch recht, met inachtneming van Titel II van het voorliggende ontwerp,
- een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening naar het recht van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte, met inachtneming van Titel III van het voorliggende ontwerp,
- een verzekeringsonderneming die onderworpen is aan de wet van 9 juli 1975.

In dit laatste geval worden de verzekeringsovereenkomsten van de tweede pijler bedoeld (groep, bedrijfsleiders, zelfstandigen...).

De eerste zin van § 1 bevat twee uitsluitingen. De eerste uitsluiting betreft de ondernemingen die met toepassing van de bepalingen van Titel V van dit ontwerp vrijgesteld zijn van de verplichting om een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening op te richten. Die ondernemingen, die hun pensioenregelingen zelf kunnen beheeren, kunnen desalniettemin onderworpen zijn aan sommige bepalingen van het voorliggende ontwerp, bijvoorbeeld aan artikel 138.

De tweede uitsluiting betreft de dekking van de primaire arbeidsongeschiktheid, dit wil zeggen tijdens het eerste jaar van de arbeidsongeschiktheid. Dit betekent dat een onderneming zelf arbeidsongeschiktheid kan beheeren of het beheer ervan kan toevertrouwen aan een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening (of een verzekeringsonderneming).

Het tweede lid van § 1 houdt in dat instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening niet uitsluitend overlijdens-, invaliditeits- of arbeidsongeschiktheidsrisico's of uitsluitend solidariteitsstelsels mogen beheeren. Dit verbod

6, d), de la directive. Celui-ci stipule que les prestations de retraite «sont fournies à titre accessoire, sous la forme de versements en cas de décès, d'invalidité ou de cessation d'activité».

Les auteurs du projet ont estimé que cette interdiction s'impose à l'institution de retraite professionnelle et non à chaque affilié de manière individuelle. En outre, comme la directive ne précise pas ce qu'il faut entendre par «accessoire», il convient de donner à ce mot son sens le plus commun. Il faudra aussi affiner ce concept dans la pratique du contrôle.

Enfin, une disposition transitoire est prévue (article 126) pour les institutions qui, au moment de l'entrée en vigueur de l'article commenté gèrent à titre principal des avantages en matière de décès, d'invalidité ou d'incapacité de travail.

Le § 2 concerne des entreprises qui ont une activité visée par la présente loi mais qui n'y sont pas soumises. Il s'agit, d'une part, des entreprises d'assurances et, d'autre part, des personnes morales qui gèrent des régimes de solidarité au sens de la LPC ou de la LPCI sans gérer d'autres prestations de retraite au sens du présent projet de loi.

Dans le premier cas, il est évident que la définition de prestation de retraite telle qu'elle est donnée à la fois par la directive et par le présent projet, peut s'appliquer aux contrats d'assurance du deuxième pilier. Toutefois, les entreprises d'assurances ont leur propre législation de contrôle (la loi du 9 juillet 1975), et ne doivent donc pas être soumises aux dispositions du présent projet.

La directive (article 4) autorise cependant les États membres à soumettre les activités des entreprises d'assurances en matière de retraite professionnelle à certaines dispositions, notamment prudentielles, applicables aux institutions de retraite professionnelle. Cette problématique fait l'objet du commentaire de l'article 190.

La deuxième exception se justifie par le fait que, comme déjà indiqué précédemment (article 3), les régimes de solidarité instaurés par la LPC et la LPCI sont soumis à un régime prudentiel propre. Il faut noter qu'il n'est pas interdit à ces institutions d'exercer d'autres activités qui ne sont pas visées par le présent projet, telles que la gestion des oeuvres sociales de l'entreprise d'affiliation.

On introduit également une modification de terminologie par rapport à la législation actuelle. En effet, la loi du 9 juillet 1975 et l'arrêté royal du 14 mai 1985 connaissent des «institutions de prévoyance créées au sein d'entreprises». Cette expression peut être source de

is overgenomen uit artikel 6, d), van de richtlijn, dat bepaalt dat pensioenuitkeringen «op bijkomende wijze worden verstrekt in de vorm van betalingen bij overlijden, arbeidsongeschiktheid of beëindiging van de werkzaamheid».

De stellers van het wetsontwerp waren van oordeel dat dit verbod geldt voor de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening en niet voor elke aangeslotene afzonderlijk. Aangezien de richtlijn niet vermeldt wat er moet worden verstaan onder «bijkomende», moet dit woord worden opgevat in zijn meest gebruikelijke betekenis. Verder dient dit begrip in de toezichtspraktijk verfijnd te worden.

Tot slot is er ook voorzien in een overgangsbepaling (artikel 126) voor de instellingen die op het ogenblik van de inwerkingtreding van het toegelichte artikel als hoofdactiviteit het beheren van voordelen bij overlijden, invaliditeit of arbeidsongeschiktheid hebben.

Paragraaf 2 betreft de ondernemingen die een activiteit verrichten die onder het voorliggende wetsontwerp valt maar die er niet aan onderworpen zijn. Dit zijn enerzijds verzekeringsondernemingen en anderzijds rechtspersonen die solidariteitsstelsels in de zin van de WAP of de WAPZ beheren zonder dat ze andere pensioenuitkeringen in de zin van het voorliggende wetsontwerp beheren.

In het eerste geval spreekt het voor zich dat de definitie van pensioenuitkering die in de richtlijn en in het voorliggende ontwerp gehanteerd wordt, kan slaan op de verzekeringsovereenkomsten van de tweede pijler. De verzekeringsondernemingen hebben echter hun eigen controlewetgeving (de wet van 9 juli 1975), en moeten dus niet onderworpen zijn aan de bepalingen van het voorliggende ontwerp.

De richtlijn (artikel 4) biedt aan de lidstaten echter de mogelijkheid om sommige - onder meer prudentiële - bepalingen die gelden voor de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening toe te passen op de werkzaamheden inzake bedrijfspensioenvoorziening aangeboden door verzekeringsondernemingen. Deze problematiek wordt besproken in de toelichting bij artikel 190.

De tweede uitzondering vindt zijn verklaring in het feit dat, zoals we al vermeld hebben (artikel 3), de solidariteitsstelsels die door de WAP en de WAPZ werden ingevoerd, aan een specifiek prudentieel regime zijn onderworpen. Het wordt deze instellingen niet verboden andere activiteiten uit te oefenen, die niet onder het voorliggende wetsontwerp vallen, zoals het beheer van de sociale werken van de bijdragende onderneming.

Ook wordt, ten opzichte van de huidige wetgeving, een terminologische wijziging ingevoerd. De wet van 9 juli 1975 en het koninklijk besluit van 14 mei 1985 spreken inderdaad van «voorzorgsinstellingen opgericht in de schoot van ondernemingen». Die uitdrukking kan

confusion dans la mesure où ces institutions (également appelées fonds internes) n'ont pas de personnalité juridique. Il s'ensuit que les obligations légales et réglementaires s'appliquent en réalité non à ces institutions, mais à l'entreprise d'affiliation.

Désormais, une institution de retraite professionnelle sera toujours et nécessairement une personne morale juridiquement distincte de l'entreprise d'affiliation.

Cela ne préjuge pas de certaines dispositions transitoires et dérogatoires qui permettent à une entreprise de ne pas créer d'institution de retraite professionnelle ou à une institution de, provisoirement, ne pas être agréée.

CHAPITRE III

Contrôle

Article 6

Comme c'est déjà le cas actuellement, la CBFA est chargée du contrôle du respect des dispositions du présent projet et est financée par les institutions contrôlées. Ce principe est repris de l'article 36 de la loi du 9 juillet 1975, qui continue de s'appliquer aux entreprises d'assurances.

La directive étant une disposition cadre, il est nécessaire de la compléter, non seulement par des dispositions légales et réglementaires, mais encore par des règles de coopération entre autorités de contrôle. De tels accords sont explicitement prévus par l'article 21, § 1er, de la directive. Un protocole est actuellement discuté entre les autorités de contrôle en vue de standardiser et de faciliter les échanges d'informations dans le cas où une institution veut débiter une activité transfrontalière.

Les discussions se déroulent dans le cadre du CEIOPS (Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors), qui regroupe des représentants des autorités de contrôle des États membres de l'Espace économique européen et des représentants de la Commission européenne.

Le second alinéa de l'article commenté permet aussi à la CBFA de conclure des protocoles avec d'autres autorités, notamment en matière de droit social et de droit du travail. L'objectif est ici de faire jouer à l'une ou l'autre de ces autorités, un rôle centralisateur dans l'échange ou la collecte de certaines informations notamment dans le cadre des procédures d'autorisation transfrontalière. Il va de soi que ces protocoles doivent

pour verwarring zorgen, want de betrokken instellingen (ook interne fondsen genoemd) hebben geen rechtspersoonlijkheid. Met als gevolg dat de wettelijke en reglementaire verplichtingen in werkelijkheid niet op deze instellingen van toepassing zijn, maar op de bijdragende onderneming.

Voortaan is een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening steeds en noodzakelijk een afzonderlijke rechtspersoon die juridisch los staat van de bijdragende onderneming.

Weliswaar zijn er een aantal overgangs- en uitzonderingsbepalingen die aan een onderneming toestaan om geen instelling voor bedrijfspensioenvoorziening te moeten oprichten, of aan een instelling om - tijdelijk althans – zonder toelating te werken.

HOOFDSTUK III

Toezicht

Artikel 6

Zoals thans reeds het geval is, staat de CBFA in voor het toezicht op de naleving van de voorschriften van dit wetsontwerp. Zij wordt gefinancierd door de gecontroleerde instellingen. Dit beginsel werd overgenomen uit artikel 36 van de wet van 9 juli 1975 dat verder van toepassing blijft op de verzekeringsondernemingen.

Aangezien de richtlijn een kaderregeling is, dient zij te worden aangevuld, niet alleen met wets- en andere reglementaire bepalingen, maar ook met regels over de samenwerking tussen de toezichthouders onderling. Dergelijke akkoorden worden expliciet bedoeld in artikel 21, § 1, van de richtlijn. Momenteel wordt tussen de toezicht-houders onderhandeld over een protocol om de informatie-uitwisseling te standaardiseren en te vergemakkelijken ingeval een instelling grensoverschrijdende activiteiten wenst aan te vatten.

Die gesprekken hebben plaats in het kader van CEIOPS (Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors), waarin de vertegenwoordigers van de toezichthouders van de lidstaten van de Europese Economische Ruimte en vertegenwoordigers van de Europese Commissie zitting hebben.

Het tweede lid van het toegelichte artikel staat de CBFA ook toe protocollen af te sluiten met andere overheden, inzonderheid op sociaalrechtelijk en arbeidsrechtelijk vlak. Hiermee wil men ene of andere van die overheden een centraliserende rol laten spelen in het uitwisselen of vergaren van bepaalde gegevens, met name in het kader van de toelatingsprocedures voor grensoverschrijdende activiteiten. Vanzelfsprekend

respecter les dispositions en matière de secret professionnel.

Article 7

Les frais de fonctionnement de la CBFA sont à charge des institutions qu'elle contrôle. Cette matière est actuellement réglée par l'article 56 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers, auquel il est fait référence. On ajoute toutefois que ces frais comprennent les frais de fonctionnement des divers commissions et conseils (jetons de présence, location de salles, traduction, etc...) dont la CBFA assume le secrétariat.

CHAPITRE IV

Dénomination des institutions de retraite professionnelle

Article 8

Une grande confusion règne actuellement dans les dénominations des organismes chargés de gérer des régimes de retraite. On trouve des expressions telles que «fonds de pension», «fonds de prévoyance», «fonds social», «fonds de solidarité», «caisse de pension», «caisse de prévoyance», «caisse sociale», etc...

Il a semblé opportun d'apporter un minimum de clarté, à la fois dans l'intérêt des affiliés et des bénéficiaires des institutions et pour les institutions elles-mêmes, notamment vis-à-vis des autorités et des entreprises d'affiliation des autres États membres.

C'est pourquoi la dénomination «institution de retraite professionnelle» ou «I.R.P.» - qui est nouvelle - sera réservée aux organismes visés par le présent projet, à savoir:

- les institutions agréées en Belgique
- les institutions agréées dans un autre État membre qui ont une activité en Belgique.

Aucune autre entreprise ou institution ne pourra utiliser la dénomination «institution de retraite professionnelle» en Belgique, en ce compris les organismes créées au sein d'une entreprise privée ou publique, en vue de gérer des régimes de retraite.

En aucun cas, la disposition commentée n'oblige les institutions à modifier leur dénomination statutaire. Autrement dit, elles pourront continuer d'utiliser, dans leur intitulé, l'une des appellations mentionnées au premier

moeten in dit verband de bepalingen betreffende het beroepsgeheim worden nageleefd.

artikel 7

De werkingskosten van de CBFA zijn ten laste van de instellingen die onder haar toezicht staan. Die materie wordt momenteel geregeld door artikel 56 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, waarnaar wordt verwezen. Men heeft er evenwel aan toegevoegd dat deze kosten de werkingskosten van de diverse commissies en raden (presentiegelden, huur van zalen, vertaling, enz...) waarvan de CBFA het secretariaat waarneemt, bevatten.

HOOFDSTUK IV

Naam van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening

Artikel 8

Op dit ogenblik bestaat er grote verwarring over de benamingen van instellingen die instaan voor het beheer van pensioenregelingen. Zo heeft men namen als «pensioenfonds», «voorzorgsfonds», «sociaal fonds», «solidariteitsfonds», «pensioenkas», «voorzorgskas», «sociale kas», enz...

Een minimum aan duidelijkheid is dan ook wenselijk, in het belang van zowel de aangeslotenen en begunstigten van de instellingen als van de instellingen zelf, inzonderheid ten opzichte van de autoriteiten en bijdragende ondernemingen van andere lidstaten;

Daarom wordt de – nieuwe – benaming «instelling voor bedrijfspensioenvoorziening» of «I.B.P.» voorbehouden voor de in dit ontwerp bedoelde instellingen, te weten:

- de in België toegelaten instellingen;
- de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening met toelating in een andere lidstaat die een activiteit in België hebben.

Geen enkele andere onderneming of instelling in België mag de naam «instelling voor bedrijfspensioenvoorziening» gebruiken, ook niet de instellingen opgericht in een particuliere of openbare onderneming met het oog op het beheer van een pensioenregeling.

De toegelichte bepaling verplicht een instelling geenszins om haar statutaire benaming te wijzigen. Met andere woorden, in haar naam kan zij één van de in het eerste lid hierboven opgesomde benamingen verder

alinéa ci-dessus, mais devront indiquer, sur les documents destinés aux affiliés et bénéficiaires, «institution de retraite professionnelle agréée le ...».

L'usage abusif de la dénomination d'institution de retraite professionnelle sera sanctionné pénalement par l'article 118.

TITRE II

Institutions de retraite professionnelle de droit belge

Ce titre ne concerne que les institutions de retraite professionnelle de droit belge. Ses dispositions proviennent principalement de quatre sources:

- la loi du 9 juillet 1975;
- l'arrêté royal du 14 mai 1985;
- l'arrêté royal du 5 avril 1995;
- la directive.

D'autres sources ont également été utilisées, entre autres la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit (ciaprès, la loi bancaire) et le Code des sociétés.

Le Titre II est divisé en neuf chapitres:

- I. Disposition générale
- II. Agrément et extension de l'agrément

Ce chapitre regroupe toutes les dispositions relatives à l'agrément en vue de commencer une activité de gestion de régimes de retraite en Belgique.

III. Activité transfrontalière et activité dans un État non membre de l'Espace économique européen

Ce chapitre concerne les procédures que doit suivre une institution de retraite professionnelle qui souhaite débiter une activité en dehors de la Belgique. Le projet distingue, d'une part, l'activité trans-frontalière, c'est-à-dire celle qui est exercée dans un autre État membre de l'Espace économique européen et, d'autre part, l'activité exercée dans un État non-membre de cet Espace.

blijven gebruiken, maar op de stukken gericht aan de aangeslotenen en begunstigen moet zij de vermelding opnemen «instelling voor bedrijfspensioenvoorziening met toelating verleend op...».

Elk onrechtmatig gebruik van de naam «instelling voor bedrijfspensioenvoorziening» wordt strafrechtelijk bestraft door artikel 118.

TITEL II

Instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening naar Belgisch recht

Deze titel geldt enkel voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening naar Belgisch recht. Voor de betrokken bepalingen zijn er hoofdzakelijk vier bronnen:

- de wet van 9 juli 1975;
- het koninklijk besluit van 14 mei 1985;
- het koninklijk besluit van 5 april 1995;
- de richtlijn.

Andere bronnen die hier gebruikt werden zijn onder meer de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen (hierna «de bankwet») en het Wetboek der Vennootschappen.

Titel II is onderverdeeld in negen hoofdstukken:

- I. Algemene bepaling
- II. Toelating en uitbreiding van de toelating

Dit hoofdstuk groepeerde alle toelatingsregels om in België een activiteit als het beheer van pensioenregelingen te mogen aanvaarden.

III. Grensoverschrijdende activiteit en activiteit in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte

Dit hoofdstuk behandelt de procedures die een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening moet doorlopen, wil zij buiten België activiteiten aanvaarden. Het ontwerp maakt een onderscheid tussen grensoverschrijdende activiteiten, dit wil zeggen activiteiten die in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte worden uitgeoefend en activiteiten die worden uitgeoefend in een Staat die geen lid is van die Ruimte.

IV. Exercice de l'activité

Sont ici regroupées les règles qu'une institution de droit belge doit suivre tant en ce qui concerne la gouvernance (Section Ière) et la structure de gestion (Section II), que le contrôle prudentiel proprement dit (Sections III à V).

V. Exercice du contrôle

Ce chapitre énumère les pouvoirs de la CBFA en ce qui concerne le contrôle régulier des institutions de re-traité professionnelle (Section Ière). Il précise également les missions des commissaires agréés (Section II) et des actuaires désignés (Section III).

VI. Mesures de redressement

Ce chapitre rassemble les mesures de redressement, au sens large, que la CBFA peut prendre à l'encontre d'une institution en difficulté. Après quelques dispositions générales (Section Ière), les différentes mesures ont été regroupées en mesures de rétablissement financier (Section II), plan de redressement (Section III), limitation et interdiction de la libre disposition des actifs (Section IV) et autres mesures (Section V).

VII. Retrait de l'agrément

Ce chapitre ne concerne que le retrait de l'agrément. La renonciation volontaire fait l'objet de l'article 19, au Chapitre II.

VIII. Liquidation et transfert

Les dispositions en matière de liquidation, volontaire ou forcée d'une institution, ainsi qu'en matière de transfert de l'activité vers une autre institution ou une entreprise d'assurances font l'objet de ce chapitre.

IX. Administrations et organismes publics

Les dispositions spécifiquement applicables aux personnes morales de droit public (administrations et organismes publics) font l'objet du dernier chapitre du Titre II du projet.

IV. Uitoefening van de activiteiten

Hier worden alle regels gegroepeerd die een instelling naar Belgisch recht moet naleven, zowel qua governance (Afdeling I) en beleids-structuur (Afdeling II), als qua prudentieel toezicht (Afdeling III tot V).

V. Uitoefening van het toezicht

Dit hoofdstuk behandelt de bevoegdheden van de CBFA met betrekking tot het gebruikelijke en dagelijks toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (Afdeling I). Het geeft ook aan welke de opdrachten zijn van de erkende commissarissen (Afdeling II) en aangewezen actuarissen (Afdeling III).

VI. Herstelmaatregelen

Dit hoofdstuk bevat alle herstelmaatregelen in de ruime zin die de CBFA kan nemen tegen een instelling in moeilijkheden. Na enkele algemene bepalingen (Afdeling I) volgen de verschillende maatregelen: de financiële herstelmaatregelen (Afdeling II), het herstel-plan (Afdeling III), de beperking van en het verbod op de vrije beschikking over de activa (Afdeling IV) en andere maatregelen (Afdeling V).

VII. Intrekking van de toelating

Dit hoofdstuk handelt uitsluitend over de intrekking van de toelating. De vrijwillige afstand wordt behandeld in artikel 19 van Hoofdstuk II.

VIII. Vereffening en overdracht

De regels inzake vrijwillige of gedwongen vereffening van een instelling, alsook bij overdracht van de activiteit naar een andere instelling of naar een verzekeringsonderneming, zijn in dit hoofdstuk ondergebracht.

IX. Openbare besturen en overheidsbedrijven

De regels die specifiek van toepassing zijn op publiekrechtelijke rechtspersonen (openbare besturen en overheidsbedrijven) zijn in het laatste hoofdstuk van Titel II van het ontwerp ondergebracht.

CHAPITRE Ier**Disposition générale**

Article 9

Cet article n'appelle pas de commentaire particulier.

CHAPITRE II

Agrément et extension de l'agrément

Article 10

Cet article reprend l'obligation de l'agrément préalable à l'exercice de l'activité qui figure actuellement à l'article 3 de la loi du 9 juillet 1975, à l'article 4 de l'arrêté du 14 mai 1985 et à l'article 4 de l'arrêté du 5 avril 1995. Cette obligation est aussi imposée par l'article 9, § 5, de la directive.

La procédure d'agrément est celle prévue par l'actuel article 4 de la loi du 9 juillet 1975, moyennant quelques modifications de terminologie. Les dispositions relatives à la notification et à la publication de l'agrément ou du refus d'agrément ont été déplacées aux articles 16 et 17.

Article 11

Le contenu de la requête d'agrément est similaire à celui fixé par l'actuel article 5 de la loi du 9 juillet 1975 tel qu'il doit s'appliquer en vertu des arrêtés royaux des 14 mai 1985 (article 5) et 5 avril 1995 (article 5).

Au 2°, on a ajouté aux administrateurs, «les membres du comité de direction et les personnes déléguées à la gestion journalière». Les dispositions concernant cet organe sont commentées aux articles 37, 38 et 43. En outre, les renseignements à fournir à la CBFA sont les mêmes que ceux prévus par l'article 9 de la loi sur les ASBL.

Au 5°, on précise que ces dispositions ne valent que pour les institutions de retraite professionnelle qui doivent constituer une marge de solvabilité (voir les articles 56 et 57).

Le 7° permet à la CBFA de demander d'autres renseignements. Il est précisé, pour autant que de besoin, que ces renseignements doivent être nécessaires à la CBFA pour apprécier la demande d'agrément. On a repris ici une formulation similaire à celle de l'article 8 de la loi bancaire.

HOOFDSTUK I

Algemene bepaling

Artikel 9

Dit artikel behoeft geen bijzondere commentaar.

HOOFDSTUK II

Toelating en uitbreiding van de toelating

Artikel 10

Dit artikel neemt de verplichting over uit artikel 3 van de wet van 9 juli 1975, artikel 4 van het besluit van 14 mei 1985 en artikel 4 van het besluit van 5 april 1995, op grond waarvan een voorafgaande bedrijfsuitoefeningstoelating is vereist. Ook artikel 9, § 5, van de richtlijn legt die verplichting op.

De toelatingsprocedure komt uit het huidige artikel 4 van de wet van 9 juli 1975, zij het met een aantal terminologische wijzigingen. De regels in verband met de kennisgeving en de bekendmaking van de toelating of de weigering van een toelating, werden ondergebracht in artikelen 16 en 17.

Artikel 11

De toelatingsaanvraag is inhoudelijk dezelfde als de regeling van artikel 5 van de wet van 9 juli 1975, zoals die moet worden toegepast krachtens de koninklijke besluiten van 14 mei 1985 (artikel 5) en 5 april 1995 (artikel 5).

In punt 2° zijn aan de bestuurders «de leden van het directiecomité en de personen aan wie het dagelijks bestuur is opgedragen» toegevoegd. De bepalingen betreffende dit orgaan worden toegelicht in de artikelen 37, 38 en 43. Bovendien zijn de inlichtingen die aan de CBFA verstrekt moeten worden, dezelfde als deze bedoeld bij artikel 9 van de wet betreffende de vzw's.

In punt 5° wordt verduidelijkt dat deze bepalingen enkel gelden voor de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die een solvabiliteitsmarge moeten samenstellen (zie de artikelen 56 en 57).

Punt 7° maakt het de CBFA mogelijk andere inlichtingen te vragen. Er wordt ook vermeld, voorzover als nodig, dat deze inlichtingen voor de CBFA noodzakelijk moeten zijn om de toelatingsaanvraag te kunnen beoordelen. Deze bepaling is op dezelfde wijze geformuleerd als artikel 8 van de bankwet.

Article 12

Cet article correspond à l'article 6 de la loi du 9 juillet 1975, lu avec l'article 18 de l'arrêté royal du 14 mai 1985. Le 2° est repris de la communication P 2 de l'Office de Contrôle des Assurances.

Les règles prévues s'appliquent uniquement aux institutions qui ont été provisoirement dispensées de l'agrément en application des dispositions transitoires du Chapitre Ier du Titre V. Il s'agit de certaines caisses de pension ou d'institutions gérant les régimes créés au sein de fonds de sécurité d'existence ou en faveur du personnel de certaines personnes morales de droit public.

L'objectif de la disposition commentée est de permettre à la CBFA d'avoir une vue sur les activités que ces institutions pratiquaient avant l'introduction de la requête. Sur la base de cet examen, la CBFA pourrait refuser l'agrément si les conditions requises à cette fin, par exemple la structure de gestion ou les garanties financières, ne sont pas remplies.

Article 13

Le présent projet n'interdit pas à une institution de retraite professionnelle de pratiquer à la fois les activités qui, actuellement, sont celles des fonds de pension et des caisses de pension.

Toutefois, eu égard aux différences entre ces activités et en particulier au fait que pour les activités du type *caisse de pension*, il n'y a pas d'entreprise susceptible de combler rapidement une insuffisance de financement, ce cumul fait l'objet de dispositions particulières:

- en application de l'article 49, l'institution doit constituer des patrimoines spéciaux pour chacune de ces activités;

- en application des articles 56, al. 2 et 57, al. 2, elle doit constituer une marge de solvabilité pour chacune de ces activités.

Pour les mêmes raisons, la disposition commentée prévoit que l'agrément est accordé séparément pour les activités du type «fonds de pension» et les activités du type «caisse de pension». Elle impose aussi à une institution qui ne pratiquerait que les activités *fonds de pension* et qui voudrait étendre celles-ci à l'activité *caisse de pension* (et vice-versa) de soumettre à cette fin une requête d'extension de l'agrément à la CBFA.

Artikel 12

Dit artikel stemt overeen met artikel 6 van de wet van 9 juli 1975, samen gelezen met artikel 18 van het koninklijk besluit van 14 mei 1985. Het 2° is overgenomen uit de mededeling P 2 van de Controledienst voor de Verzekeringen.

Deze regels gelden enkel voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die voorlopig van de toelatingsplicht zijn vrijgesteld, met toepassing van de overgangsregeling van Hoofdstuk I van Titel V. Het gaat om bepaalde pensioenkasen of instellingen die regelingen beheren welke zijn opgericht bij fondsen voor bestaanszekerheid of ten gunste van het personeel van bepaalde publiekrechtelijke rechtspersonen.

Dankzij deze bepaling kan de CBFA zicht krijgen op de activiteiten van die instellingen vóór de indiening van hun verzoek. Op grond van dit onderzoek zou de CBFA de toelating kunnen weigeren indien niet voldaan is aan de daartoe gestelde voorwaarden, bijvoorbeeld de beleidsstructuur of de financiële waarborgen.

Artikel 13

Het voorliggende wetsvoorstel verbiedt een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening niet om zowel een activiteit uit te oefenen zoals momenteel de pensioenfondsen, als een activiteit zoals momenteel de pensioenkasen.

Gelet echter op de verschillen tussen beide activiteiten en vooral op het feit dat voor die van een *pensioenkas*, geen onderneming aanwezig is die snel een financieringstekort kan aanvullen, gelden voor dergelijke cumulatie bijzondere regels:

- met toepassing van artikel 49 moet de instelling bijzondere vermogens aanleggen voor elk van beide activiteiten;

- met toepassing van de artikelen 56, tweede lid, en 57, tweede lid, moet zij voor elk van beide activiteiten een solvabiliteitsmarge samenstellen.

Om dezelfde redenen houdt de toegelichte bepaling ook in dat de toelating afzonderlijk wordt toegekend voor de activiteiten van het type «pensioenfondsen» en de activiteiten van het type «pensioenkas». Ook verplicht de toegelichte bepaling een instelling die enkel de activiteiten van een pensioenfondsen zou uitoefenen en die zou willen uitbreiden met een activiteit als pensioenkas (en omgekeerd), daartoe bij de CBFA een aanvraag tot uitbreiding van de toelating in te dienen.

Ce dossier est présenté comme une requête d'agrément et en contient tous les éléments (sauf éventuellement ceux déjà en possession de la CBFA). Il est également soumis à la même procédure et notamment les délais visés à l'article 14.

Cette procédure permet à la CBFA de vérifier si l'institution dispose des moyens financiers, en particulier de la marge de solvabilité, et de la structure pour étendre ses activités.

Il est bien évident qu'une nouvelle institution peut demander simultanément son agrément pour les deux activités.

Article 14

Les délais endéans lesquels la CBFA doit se prononcer sont inspirés de l'article 10 de la loi bancaire.

Le premier court à partir du moment où le dossier est complet, notamment au regard des articles 11 et 12. Ce premier délai a été fixé à trois mois au lieu de quatre comme dans la loi bancaire pour en faire correspondre la durée avec celle des procédures de notification d'une activité hors de Belgique prévue aux articles 23, al. 2, et 29.

Le second (neuf mois) court à partir de la réception de la demande. Ce dernier délai est largement suffisant pour que la CBFA se prononce sur un dossier complet. Dans le cas contraire, elle doit refuser l'agrément au motif que le dossier reste incomplet.

Les délais courent à dater de l'accusé de réception de la demande par la CBFA.

La disposition commentée n'a pas repris expressément l'obligation, pour la CBFA, de motiver le refus. Les auteurs du projet ont en effet jugé que la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs, qui s'applique à toutes les décisions de la CBFA, forme de ce point de vue une base juridique suffisante. Ce raisonnement vaut pour toutes les autres décisions que la CBFA peut prendre en vertu des dispositions du présent projet.

Article 15

Cet article précise que la CBFA peut refuser l'agrément ou l'extension au sens de l'article 13, al. 2, non seulement si le dossier n'est pas complet, mais encore si l'institution demanderesse ne respecte pas les dispositions prévues par la loi, de ses arrêtés d'exécution et des règlements de la CBFA pris pour son exécution.

Dit dossier wordt voorgesteld als een toelatingsaanvraag en bevat alle bestanddelen daarvan (tenzij reeds in het bezit van de CBFA). Hiervoor geldt ook dezelfde procedure en inzonderheid de termijnen waarvan sprake in artikel 14.

Die procedure moet de CBFA in staat stellen om na te gaan of de instelling over de nodige financiële middelen en inzonderheid over de vereiste solvabiliteitsmarge en structuur beschikt om haar activiteiten uit te breiden.

Het spreekt voor zich dat een nieuwe instelling tegelijkertijd een toelating kan aanvragen voor beide activiteiten.

Artikel 14

Voor de termijnen waarbinnen de CBFA zich moet uitspreken is inspiratie gezocht in artikel 10 van de bankwet.

De eerste termijn gaat in zodra het dossier volledig is, meer bepaald op grond van de artikelen 11 en 12. Deze eerste termijn bedraagt drie maanden en geen vier zoals in de bankwet. Zo stemt de duur overeen met die van de procedures voor de kennisgeving van een activiteit die buiten België wordt uitgeoefend (zie de artikelen 23, tweede lid, en 29).

De tweede termijn (negen maanden) gaat in op de dag van ontvangst van de aanvraag. Deze termijn is ruim voldoende voor de CBFA om zich uit te spreken over een volledig dossier. Indien dit niet het geval is, moet zij de toelating weigeren op grond van het feit dat het dossier onvolledig is.

De termijnen gaan in op de datum van ontvangst van de aanvraag door de CBFA.

De toegelichte bepaling bevat geen uitdrukkelijke verplichting voor de CBFA om de weigering te motiveren. De stellers van het ontwerp zijn ervan uitgegaan dat de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, die van toepassing is op alle beslissingen van de CBFA, volstaat als juridische grondslag. Deze redenering gaat op voor alle andere beslissingen die de CBFA kan nemen op grond van de bepalingen van het voorliggende ontwerp.

Artikel 15

Dit artikel bepaalt dat de CBFA de toelating of de uitbreiding van de toelating, in de zin van artikel 13, lid 2, niet alleen kan weigeren wanneer het dossier niet volledig is, maar ook wanneer de aanvragende instelling niet voldoet aan de bepalingen van de wet of van de besluiten en verordeningen van de CBFA die ter uitvoering van deze wet zijn genomen.

Articles 16 et 17

Les notifications que la CBFA doit adresser à l'institution de retraite professionnelle demanderesse concernent quatre décisions possibles: octroi ou refus d'agrément et octroi ou refus de l'extension d'activité visée par l'article 13.

Les mesures de publication au Moniteur belge ne concernent que l'agrément d'une nouvelle institution de retraite professionnelle ou l'extension de l'activité. Elles sont reprises de l'article 4 de la loi du 9 juillet 1975.

Outre quelques modifications de terminologie, on notera que la liste des institutions de retraite professionnelle publiée au Moniteur belge devra désormais mentionner chaque État dans lequel chaque institution agréée exerce une activité. Cette obligation, prévue par l'article 9, § 1er, a), de la directive, a été étendue en ce qui concerne les États non membres de l'Espace économique européen.

Cette liste mentionnera également si l'institution est agréée en vue des activités du type «fonds de pension» ou en vue des activités du type «caisse de pension» ou encore pour ces deux activités.

Ici aussi, les dispositions commentées n'ont pas repris expressément l'obligation, pour la CBFA, de motiver ses décisions. Comme pour l'article 14, les auteurs du projet ont jugé que la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs, qui s'applique à toutes les décisions de la CBFA, forme de ce point de vue une base juridique suffisante.

Article 18

Comme prévu actuellement par l'article 20, § 1er, de la loi du 9 juillet 1975, l'article 10 de l'arrêté royal du 14 mai 1985 et l'article 10 de l'arrêté royal du 5 avril 1995, les institutions devront faire état de leur agrément sur tous les documents à destination des affiliés et bénéficiaires.

Pour tenir compte des différentes modifications légales et réglementaires, on a opté pour une formulation simple et générale.

Une disposition transitoire (article 127) permet aux institutions de continuer à mentionner les anciennes dénominations (institution de prévoyance ou caisse de pension selon le cas) pendant une durée de cinq ans à compter de l'entrée en vigueur de l'article commenté.

L'usage de la dénomination «institution de retraite professionnelle» est commenté à propos de l'article 8.

Artikelen 16 en 17

De kennisgevingen die de CBFA aan de aan-vragende instelling voor bedrijfspensioenvoorziening moet richten, kunnen vier mogelijke beslissingen bevatten: toekenning of weigering van toelating en toekenning of weigering van activiteitenuitbreiding bedoeld in artikel 13.

De maatregelen voor de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad gelden enkel voor de toelating van een nieuwe instelling voor bedrijfspensioenvoorziening of voor een activiteitenuitbreiding. Deze bepalingen zijn overgenomen uit artikel 4 van de wet van 9 juli 1975.

Buiten een aantal terminologische wijzigingen weze vermeld dat de lijst van instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt, voortaan elke Staat moet vermelden waarin elke toegelaten instelling activiteiten uitoefent. Deze verplichting, die opgelegd wordt door artikel 9, § 1, a), van de richtlijn, is uitgebreid tot de staten die geen lid zijn van de Europese Economische Ruimte.

Op deze lijst zal ook vermeld worden of de instelling toegelaten is voor activiteiten van het type «pensioenfondsen» of «pensioenkas» of voor beide activiteiten.

Ook hier bevatten de toegelichte bepalingen geen uitdrukkelijke verplichting voor de CBFA om haar beslissingen te motiveren. Zoals voor artikel 14 zijn de stellers van het ontwerp ervan uitgegaan dat de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, die van toepassing is op alle beslissingen van de CBFA, volstaat als juridische grondslag.

Artikel 18

Zoals thans voorgeschreven door artikel 20, § 1, van de wet van 9 juli 1975, artikel 10 van het koninklijk besluit van 14 mei 1985 en artikel 10 van het koninklijk besluit van 5 april 1995, moeten de instellingen hun toelating vermelden op alle stukken die bestemd zijn voor hun aangeslotenen en begunstigen.

Om rekening te kunnen houden met de verschillende wettelijke en reglementaire wijzigingen is er geopteerd voor een eenvoudige en algemene formulering.

Op grond van een overgangsbepaling (artikel 127) mogen de instellingen hun vroegere benamingen (voorzorgsinstelling of pensioenkas, naar gelang van het geval) verder blijven vermelden gedurende een periode van vijf jaar, te rekenen vanaf de inwerkingtreding van het toegelichte artikel.

Het gebruik van de benaming «instelling voor bedrijfspensioenvoorziening» wordt toegelicht bij artikel 8.

Article 19

Cet article reprend les dispositions des articles 42 et 44, al.1er et 4, de la loi du 9 juillet 1975 concernant la renonciation à l'agrément.

Cette renonciation est un acte volontaire de l'institution et peut intervenir en tout temps. Elle implique l'interdiction d'étendre les activités de l'institution qui peut uniquement gérer les engagements existant au moment de la renonciation.

La disposition commentée prévoit que l'institution reste sous le contrôle de la CBFA tant que tous les engagements ne sont pas liquidés. Ceci peut se faire très rapidement dans le cas où l'institution transfère tous ses droits et obligations à un autre organisme ou, au contraire, prendre de nombreuses années dans le cas contraire.

Contrairement au retrait de l'agrément, la renonciation n'implique pas la liquidation de l'institution. Cela permet de conserver la structure de l'institution pour exercer une autre activité. Néanmoins, dans ce cas il y a lieu de tenir compte de l'article 8: l'institution ne peut plus faire usage de la dénomination d'institution de retraite professionnelle.

Les dispositions relatives au retrait de l'agrément ont été placées dans le chapitre qui suit les mesures de redressement.

CHAPITRE III

Activité transfrontière et activité dans un État non membre de l'Espace économique européen

Le présent chapitre concerne l'activité d'une institution de retraite professionnelle agréée en Belgique dans un État autre que la Belgique.

Il est divisé en trois sections. La première est commune à toutes les activités hors de la Belgique. Les deux autres concernent respectivement les activités dans un autre État membre de l'Espace économique européen et dans un État non membre de cet Espace.

Artikel 19

Dit artikel neemt de voorschriften over van de artikelen 42 en 44, eerste en vierde lid, van de wet van 9 juli 1975, in verband met de afstand van een toelating.

Deze afstand is een vrijwillige handeling van de instelling en kan op gelijk welk tijdstip voorkomen. Zij impliceert het verbod om de activiteit van de instelling uit te breiden, die enkel nog de op het tijdstip van de afstand bestaande verbintenissen mag beheren.

De toegelichte bepaling stelt dat de instelling verder onder toezicht van de CBFA blijft zolang niet alle verbintenissen zijn vereffend. Dat kan zeer snel gebeuren, wanneer de instelling al haar rechten en verplichtingen heeft overgedragen aan een andere instelling, maar kan in het tegenovergestelde geval ook verschillende jaren in beslag nemen.

In tegenstelling tot de intrekking van een toelating impliceert afstand geen vereffening van de instelling. Dit betekent dat de instelling haar structuur kan behouden om een andere activiteit uit te oefenen. In dit geval moet er echter rekening worden gehouden met artikel 8: de instelling mag zich niet langer een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening noemen.

De regels in verband met de intrekking van de toelating werden ondergebracht in het hoofdstuk dat volgt op de herstelmaatregelen.

HOOFDSTUK III

Grensoverschrijdende activiteit en activiteit in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte

Dit hoofdstuk handelt over de activiteit in een andere Staat dan België van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening met toelating in België.

Dit hoofdstuk is onderverdeeld in drie afdelingen. De eerste afdeling betreft alle activiteiten buiten België. De twee andere afdelingen zijn respectievelijk gewijd aan de activiteiten in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte en in een Staat die geen lid is van die Ruimte.

Section Ière*Dispositions communes à l'activité transfrontalière
et à l'activité dans un État non membre
de l'Espace économique européen*

Article 20

L'agrément dans l'État membre d'origine est la condition préalable à toute activité transfrontalière (article 9, § 5, de la directive). Ce principe a été étendu à l'activité dans un État non membre de l'Espace économique européen.

Il convient de prendre le mot «agrément» dans son sens strict. Ainsi, une institution inscrite (article 125) ne peut avoir d'activité en dehors de la Belgique.

Il est évident qu'une institution peut introduire en même temps auprès de la CBFA la requête d'agrément visée à l'article 11 et la notification visée à l'article 22. Ce cas de figure est examiné plus en détail dans le commentaire de l'article 23.

Article 21

La seconde condition commune aux activités dans et en dehors de l'Espace économique européen est que les provisions techniques soient entièrement couvertes par des valeurs représentatives. Pour les activités dans l'Espace économique européen, cette obligation découle de l'article 16, § 3, de la directive.

Le deuxième alinéa est motivé par le fait que, dans le cas où des dispenses sont prévues, on ne peut considérer que les provisions techniques sont entièrement couvertes.

Cette argumentation se fonde sur l'article 20, §§ 3 et 4 de la directive qui permet aux États membres de prendre certaines mesures transitoires, notamment de nature prudentielle. Toutefois, les institutions de retraite professionnelle qui en bénéficient ne peuvent exercer aucune activité transfrontalière. Les auteurs du projet ont suivi le même raisonnement même si les dispenses octroyées à des institutions de retraite professionnelle belges ne sont pas exactement celles prévues par la directive.

Par souci de cohérence et d'égalité de traitement, la même mesure est appliquée à l'activité dans un État non membre de l'Espace économique européen.

Afdeling I

*Bepalingen die gelden voor zowel
de grensoverschrijdende activiteit als de activiteit
in een Staat die geen lid is van de Europese
Economische Ruimte*

Artikel 20

Om grensoverschrijdende activiteiten te kunnen uitoefenen is de voorafgaande toelating van de lidstaat van herkomst vereist (artikel 9, § 5, van de richtlijn). Dit principe geldt voortaan ook voor activiteiten die worden uitgeoefend in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte.

De term «toelating» moet in strikte zin worden opgevat. Zo mag een ingeschreven instelling (artikel 125) geen activiteit uitoefenen buiten België.

Vanzelfsprekend kan een instelling bij de CBFA tegelijkertijd zowel een toelatingsaanvraag zoals bedoeld in artikel 11 als een kennisgeving zoals bedoeld in artikel 22 indienen. Die hypothese wordt nader toegelicht in de commentaar bij artikel 23.

Artikel 21

De tweede voorwaarde die zowel geldt voor de activiteiten die in de Europese Economische Ruimte worden uitgeoefend als voor de activiteiten die buiten die Ruimte worden uitgeoefend, is dat de technische voorzieningen volledig gedekt moeten zijn door dekkingswaarden. Voor de activiteiten die in de Europese Economische Ruimte worden uitgeoefend vloeit deze verplichting voort uit artikel 16, § 3, van de richtlijn.

Het tweede lid vindt zijn bestaansreden in het feit dat, als er vrijstellingen bedongen zijn, men er niet van kan uitgaan dat de technische voorzieningen volledig gedekt zijn.

Deze argumentatie is gebaseerd op artikel 20, §§ 3 en 4 van de richtlijn, die het de lidstaten mogelijk maakt bepaalde – in het bijzonder prudentiële – overgangsmaatregelen te nemen. De instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die een dergelijke vrijstelling genieten, mogen echter geen grensoverschrijdende activiteiten uitoefenen. De stellers van het ontwerp hebben dezelfde redering gevolgd, ook al zijn de vrijstellingen die aan Belgische instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening worden toegekend niet exact dezelfde als deze waarin de richtlijn voorziet.

Om redenen van samenhang en gelijke behandeling wordt dezelfde maatregel toegepast voor de activiteiten die worden uitgeoefend in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte.

Section II

Activité transfrontalière

En ce qui concerne l'activité dans l'Espace économique européen, la procédure prévue est sensiblement différente de celle qui existe pour les entreprises d'assurances parce que, d'une part, la directive ne fait pas la distinction entre l'ouverture d'une succursale et l'exercice d'une activité en libre prestation de services et que, d'autre part, les délais ne sont pas les mêmes. Le Chapitre *Vbis* de la loi du 9 juillet 1975 n'a pu servir de base que pour quelques dispositions de pure procédure au plan interne. La source de la plupart des autres dispositions est l'article 20 de la directive.

Il faut aussi noter que le présent projet de loi consacre deux chapitres à l'activité trans-frontalière, l'un (Chapitre III du Titre II) dans lequel la Belgique est l'État membre d'origine, l'autre (Chapitre II du Titre III) dans lequel elle est l'État membre d'accueil. Ne sont donc reprises dans le présent chapitre que les dispositions de l'article 20 de la directive qui sont pertinentes lorsque la Belgique est l'État membre d'origine.

La procédure se déroule en six étapes qui peuvent être schématiquement présentées de la manière suivante.

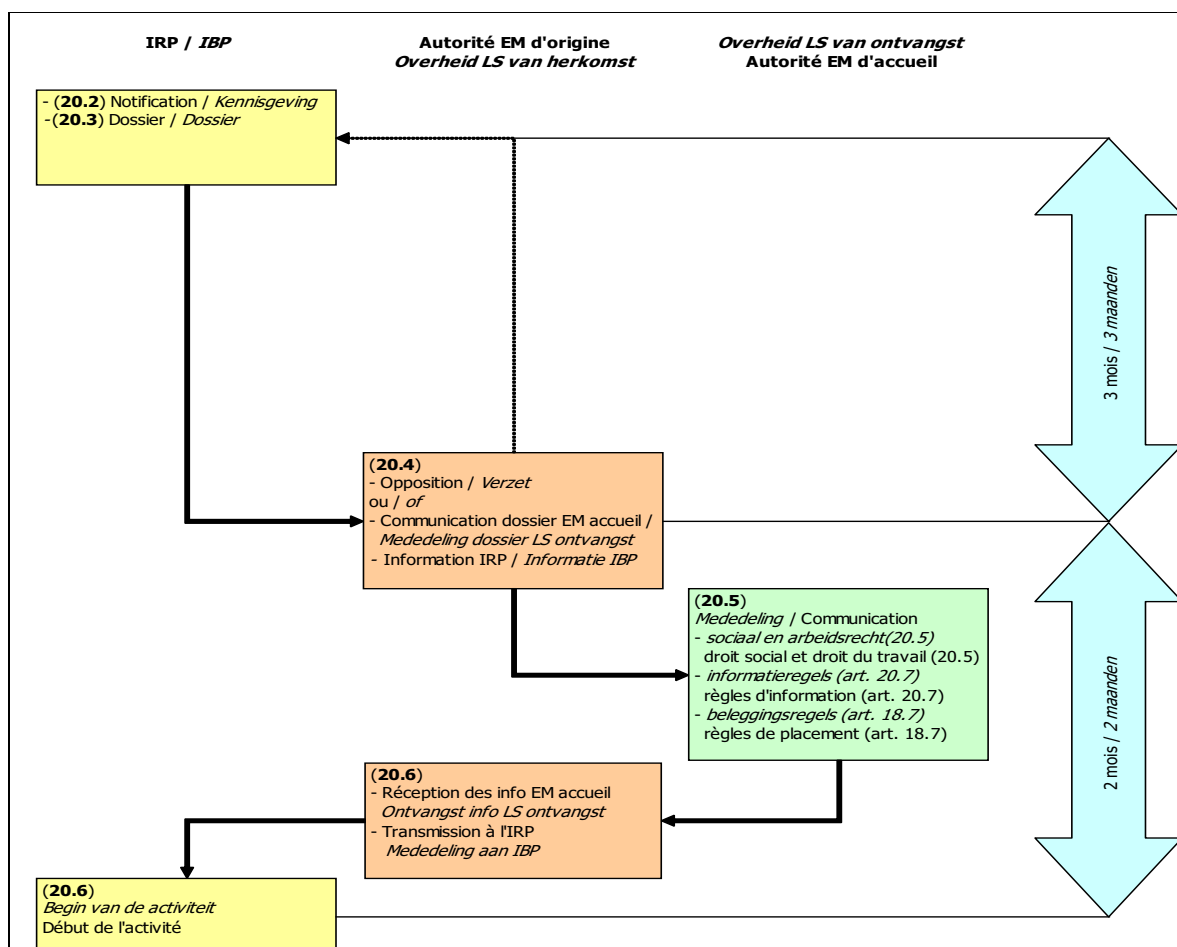
Afdeling II

Grensoverschrijdende activiteit

Voor een bedrijfsuitoefening in de Europese Economische Ruimte is de procedure sterk verschillend van de bestaande procedure voor de verzekeringsondernemingen, enerzijds omdat de richtlijn geen onderscheid maakt tussen de opening van een bijkantoor en bedrijfsuitoefening in vrije dienstverlening en anderzijds, omdat de termijnen verschillen. Hoofdstuk *Vbis* van de wet van 9 juli 1975 kon slechts voor een paar zuivere procedureregels op intern vlak als grondslag dienen. De meeste andere regels zijn gebaseerd op artikel 20 van de richtlijn.

Belangrijk is ook dat dit wetsontwerp twee hoofdstukken wijdt aan grensoverschrijdende activiteiten, één (Hoofdstuk III van Titel II) waarin België de lidstaat van herkomst is, het andere (Hoofdstuk II van Titel III) waarin België de lidstaat van ontvangst is. In het hier toegevoegde hoofdstuk zijn dus enkel de bepalingen uit artikel 20 van de richtlijn ondergebracht die van belang zijn in de hypothese van België als lidstaat van herkomst.

De procedure verloopt in zes etappes, die schematisch als volgt kunnen worden voorgesteld.

Article 22

La première étape est que l'institution notifie à la CBFA son intention d'exercer une activité transfrontalière en joignant à cette notification un dossier (article 20, §§ 2 et 3 de la directive). En ce qui concerne le contenu du dossier, l'article commenté reprend le texte de la directive.

Le protocole élaboré au sein du CEIOPS y ajoutera d'autres informations nécessaires au contrôle, que la CBFA devra réclamer à l'institution, ce qui justifie le 4°, de l'alinéa 2.

Le troisième alinéa permet de tenir compte des accords qui pourront être passés au sein de CEIOPS en ce qui concerne la langue des documents que la CBFA devra transmettre à l'autorité compétente de l'État membre d'accueil.

Afin d'accélérer les procédures, il a semblé logique que ce soit l'institution de retraite professionnelle demanderesse qui effectue cette traduction. Cette dernière doit en effet, selon toute probabilité, posséder une connaissance minimale de la langue dans laquelle elle va travailler ou avoir les contacts nécessaires à cette fin.

Article 23

La CBFA peut s'opposer au projet de l'institution lorsqu'elle estime que celle-ci ne remplit pas les conditions légales ou n'a pas la capacité nécessaire pour exercer l'activité envisagée. Cette seconde condition s'apprécie en fonction de la taille et de la structure de l'institution au regard du régime à gérer (complexité, nature des risques, moyens de financement, structures de gestion...). Cette condition est imposée par l'article 20, § 4, de la directive.

La CBFA dispose d'un délai de trois mois pour examiner la demande de l'institution. Au terme de son examen, elle peut:

- s'opposer au projet de l'institution pour les raisons évoquées ci-dessus: dans ce cas, elle notifie son opposition à l'institution (article 20, § 4, de la directive);
- accepter ledit projet: dans ce cas, elle applique la procédure de l'article 24.

Lorsqu'une institution introduit, en même temps, auprès de la CBFA la requête d'agrément (article 10 et suivants) et la notification en vue d'une activité transfrontalière, il y a lieu de combiner deux délais:

Artikel 22

In een eerste etappe geeft de instelling de CBFA kennis van haar voornemen om grensoverschrijdende activiteiten uit te oefenen en voegt hierbij een dossier (artikel 20, §§ 2 en 3 van de richtlijn). Wat de inhoud van dit dossier betreft, neemt het toegelichte artikel de tekst van de richtlijn over.

Het protocol dat in CEIOPS is uitgewerkt, zal hier nog andere, voor het toezicht noodzakelijke gegevens aan toevoegen, die de CBFA zal moeten opvragen bij de instelling. Dit rechtvaardigt het bestaan van punt 4°, tweede lid.

Het derde lid maakt het mogelijk om voor de taal van de documenten die de CBFA zal moeten toesturen aan de bevoegde autoriteit van de lidstaat van ontvangst rekening te houden met de akkoorden die in CEIOPS zullen worden gesloten.

Om de procedures sneller te laten verlopen, leek het logisch die vertaling over te laten aan de aanvragende instelling voor bedrijfspensioenvoorziening. Deze laatste moet immers naar alle waarschijnlijkheid een minimale kennis hebben van de taal waarin zij zal werken of daarvoor de nodige contacten hebben.

Artikel 23

De CBFA kan zich verzetten tegen het voornemen van de instelling wanneer ze van oordeel is dat deze niet voldoet aan de wettelijke voorwaarden of onvoldoende draagkracht heeft om de voorgenomen activiteiten uit te oefenen. Die laatste voorwaarde wordt beoordeeld in functie van de grootte en structuur van de instelling ten opzichte van de te beheren regeling (complexiteit, aard van de risico's, financieringsmiddelen, beheersstructuren...). Die voorwaarde wordt opgelegd door artikel 20, § 4, van de richtlijn.

De CBFA beschikt over een termijn van drie maanden om de aanvraag van een instelling te onderzoeken. Na afloop van dat onderzoek kan zij:

- zich verzetten tegen het voornemen van de instelling om de hierboven aangehaalde redenen: in voorkomend geval brengt zij haar verzet ter kennis van de instelling (artikel 20, § 4, van de richtlijn);
- akkoord gaan met voornemen in kwestie: in dat geval past zij de procedure van artikel 24 toe.

Wanneer een instelling bij de CBFA gelijktijdig een toelatingsaanvraag (artikel 10 en volgende) en een kennisgeving van voorgenomen grensoverschrijdende activiteiten indient, dienen twee termijnen te worden gecombineerd:

- ceux de l'article 14 (trois et neuf mois) endéans lequel la CBFA doit se prononcer sur la requête d'agrément;
- celui de trois mois endéans lequel la CBFA peut s'opposer au projet d'activité trans-frontalière (article 24).

En principe, comme l'agrément en Belgique doit être préalable à l'autorisation en vue de pratiquer une activité transfrontalière, le second délai ne peut commencer qu'une fois que l'agrément a été accordé.

Il est toutefois évident que la CBFA examinera simultanément la requête d'agrément et la demande d'activité transfrontalière, ce qui permettra de réduire très fortement le second délai voire de se prononcer sur l'activité transfrontalière en même temps que sur la requête d'agrément.

Article 24

Si la CBFA n'a pas d'objection au projet de l'institution, elle transmet le dossier aux autorités de l'État membre d'accueil et elle en informe l'institution (article 20, § 4, de la directive). Cette information est le point de départ du délai visé à l'article 25.

Article 25

Dans les deux mois de la réception du dossier de l'institution de retraite professionnelle (article 20, § 5, de la directive), l'autorité compétente de l'État membre d'accueil transmet en principe à la CBFA les dispositions du droit de cet État membre qui s'appliqueront à l'institution de retraite professionnelle belge pour son activité.

Les dispositions que l'État membre d'accueil peut imposer peuvent relever de trois catégories. La première comprend des dispositions de droit social et de droit du travail (article 20, § 5 de la directive), la deuxième, des exigences en matière d'information des affiliés et des bénéficiaires (art 20, § 7 de la directive), et la troisième, des exigences prudentielles (article 18, § 7 de la directive).

Ces exigences peuvent varier fortement d'un État membre à l'autre. En particulier, il est probable que certains États membres ne mettront pas en oeuvre l'article 18, § 7 de la directive en ce qui concerne les exigences prudentielles.

Il est également possible que les dispositions des États membres d'accueils soient différentes selon qu'elles s'appliquent à leurs propres institutions ou à celles

- de termijnen van artikel 14 (drie en negen maanden) waarin de CBFA uitspraak moet doen over de toelatingsaanvraag;

- de termijn van drie maanden waarin de CBFA zich kan verzetten tegen de voorgenomen grensoverschrijdende activiteiten (artikel 24).

Aangezien een toelating in België de toelating voor de uitoefening van grensoverschrijdende activiteiten moet voorafgaan, kan de tweede termijn in beginsel pas beginnen lopen zodra de toelating is verleend.

Uiteraard zal de CBFA een toelatingsaanvraag en een verzoek om uitoefening van grensoverschrijdende activiteiten gelijktijdig onderzoeken, waardoor de tweede termijn heel wat korter kan uitvallen en een uitspraak over de grensoverschrijdende activiteiten zelfs mogelijk is op hetzelfde ogenblik als die over de toelatingsaanvraag.

Artikel 24

Wanneer de CBFA geen bezwaar heeft tegen het voornemen van de instelling, maakt zij het dossier over aan de autoriteiten van de lidstaat van ontvangst en brengt zij dit ter kennis van de instelling (artikel 20, § 4, van de richtlijn). Met die kennisgeving begint de termijn van artikel 25 te lopen.

Artikel 25

Binnen twee maanden na ontvangst van het dossier van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening (artikel 20, § 5, van de richtlijn) informeert de bevoegde overheid van de lidstaat van ontvangst in principe de CBFA over de rechtsregels van die lidstaat die voor de Belgische instelling voor bedrijfspensioenvoorziening zullen gelden voor haar grensoverschrijdende activiteiten.

De lidstaat van ontvangst kan drie categorieën van regels opleggen. De eerste categorie omvat bepalingen van de sociale en arbeidswetgeving (artikel 20, § 5 van de richtlijn), de tweede voorschriften in verband met de informatieverstrekking aan de aangeslotenen en de begunstigten (artikel 20, § 7 van de richtlijn), en de derde prudentiële vereisten (artikel 18, § 7 van de richtlijn).

Deze vereisten kunnen sterk verschillen van lidstaat tot lidstaat. Vermoedelijk zullen sommige lidstaten de prudentiële vereisten van artikel 18, § 7 van de richtlijn niet ten uitvoer brengen.

De voorschriften van de lidstaten van ontvangst kunnen ook verschillen naargelang ze gelden voor hun eigen instellingen of voor instellingen uit andere lidstaten.

des autres États membres. En effet, la directive interdit seulement aux États membres de prendre des règles plus contraignantes à l'égard des institutions en provenance des autres États membres.

Si la CBFA reçoit de telles informations, elle les transmet sans délai à l'institution (article 20, § 6, de la directive).

Article 26

L'institution de retraite professionnelle belge peut commencer son activité transfrontière (article 20, § 6, de la directive):

– dès qu'elle reçoit de la CBFA les informations sur le droit applicable dans l'État membre d'accueil (cf. article 25);

ou, en l'absence d'une telle communication,

– à l'expiration du délai dont disposaient les autorités de l'État membre d'accueil pour envoyer à la CBFA les informations sur le droit applicable de cet État (article 25).

On notera que le point de départ du délai prévu ci-dessus est aussi le jour où la CBFA informe l'institution de l'envoi de son dossier aux autorités de l'État membre d'accueil (article 24). L'institution est donc parfaitement informée du moment où elle peut débiter son activité.

Compte tenu des délais fixés aux articles 23 et 25, la procédure prend au maximum cinq mois.

Il va de soi que, dans tous les cas, l'institution est obligée de respecter le droit de l'État membre d'accueil, en particulier en ce qui concerne les dispositions de droit social et de droit du travail, en matière d'information des affiliés et des bénéficiaires et les règles de placement des actifs que l'État membre d'accueil impose aux institutions en provenance d'autres États membres.

Article 27

Cet article précise que la procédure de notification doit être faite chaque fois que l'institution de retraite professionnelle débute une activité dans un nouvel État membre, chaque fois qu'elle affine une nouvelle entreprise dans un État membre où elle exerce déjà une activité transfrontière et chaque fois qu'elle modifie sensiblement un des régimes de retraite qu'elle gère de manière transfrontière (articles 20, § 2 et 20, § 3 de la directive).

De richtlijn verbiedt immers enkel dat de lidstaten strengere regels vaststellen voor instellingen die afkomstig zijn uit andere lidstaten.

Wanneer de CBFA dergelijke informatie ontvangt, deelt zij die onmiddellijk mee aan de instelling (artikel 20, § 6, van de richtlijn).

Artikel 26

Een Belgische instelling voor bedrijfspensioenvoorziening mag haar grensoverschrijdende activiteiten aanvatten (artikel 20, § 6 van de richtlijn):

– zodra zij van de CBFA de informatie ontvangt over de geldende rechtsregels in de lidstaat van ontvangst (cf. artikel 25);

of, bij gebrek aan een dergelijke mededeling,

– na afloop van de termijn waarbinnen de overheid van de lidstaat van ontvangst de CBFA had moeten informeren over de aldaar geldende rechtsregels (artikel 25).

De aanvangsdatum van de hierboven bedoelde termijn is tevens de dag waarop de CBFA de instelling ter kennis brengt dat haar dossier is meegedeeld aan de overheid van de lidstaat van ontvangst (artikel 24). De instelling weet dus perfect wanneer zij haar activiteiten kan aanvatten.

Gelet op de in de artikelen 23 en 25 vastgestelde termijnen kan de procedure maximaal vijf maanden in beslag nemen.

De instelling moet uiteraard in elk geval de rechtsregels van de lidstaat van ontvangst naleven, inzonderheid de sociaalrechtelijke en arbeidsrechtelijke voorschriften, de regels in verband met de informatieverstrekking aan de aangeslotenen en begunstigten en de voorschriften inzake de belegging van activa die de lidstaat van ontvangst oplegt aan instellingen uit andere lidstaten.

Artikel 27

Dit artikel schrijft voor dat de kennisgevingsprocedure moet worden gevolgd telkens als een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening activiteiten aanvat in een nieuwe lidstaat, telkens als zij een nieuwe onderneming aansluit in een lidstaat waar zij reeds grensoverschrijdend werkzaam is en telkens als zij één van de pensioenregelingen die zij grensoverschrijdend beheert, grondig wijzigt (artikel 20, § 2 en 20, § 3 van de richtlijn).

Une disposition similaire existe pour les entreprises d'assurances (cf. article 61 de la loi du 9 juillet 1975).

Section III

Activité dans un État non membre de l'Espace économique européen

Articles 28 à 31

Dans le cas d'une activité en dehors de l'Espace économique européen, la procédure est relativement plus simple. Elle s'inspire cependant de celle applicable dans l'Espace économique européen:

- l'institution doit être préalablement agréée;
- elle doit notifier son intention et constituer un dossier comme prévu à l'article 22;
- la CBFA peut s'opposer au projet de l'institution pour les mêmes raisons et dans le même délai (trois mois) qu'en ce qui concerne l'activité dans l'Espace économique européen, auquel cas, la CBFA notifie à l'institution son opposition;
- si la CBFA n'a pas d'objection, elle en informe l'institution;
- l'institution peut commencer son activité dès le moment où la CBFA l'informe de son absence d'objection ou, à défaut, à l'expiration du délai de trois mois à compter de l'envoi de son dossier à la CBFA.

En application de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers et, pour autant que de besoin, de l'article 6 du présent projet, la CBFA peut conclure des accords de collaboration avec les autorités compétentes de l'État où l'activité s'exercera.

Voor verzekeringsondernemingen geldt een gelijkwaardige bepaling (cf. artikel 61 van de wet van 9 juli 1975).

Afdeling III

Activiteit in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte

Artikels 28 tot 31

Voor activiteiten buiten de Europese Economische Ruimte is de procedure relatief eenvoudiger. Niettemin leunt zij aan bij wat geldt in de Europese Economische Ruimte:

- de instelling moet vooraf een toelating hebben verkregen;
- zij moet kennis geven van haar voornemen en een dossier samenstellen zoals bedoeld in artikel 22;
- de CBFA kan zich tegen het voornemen van de instelling verzetten om dezelfde redenen en binnen dezelfde termijn (drie maanden) als voor een bedrijfsuitoefening in de Europese Economische Ruimte, in welk geval de CBFA haar verzet ter kennis brengt van de instelling;
- wanneer de CBFA geen bezwaar heeft, brengt zij dit ter kennis van de instelling;
- de instelling kan haar activiteiten aanvatten zodra de CBFA haar ter kennis brengt dat zij geen bezwaar heeft, zoniet, na afloop van de termijn van drie maanden, te rekenen vanaf de mededeling van het dossier aan de CBFA.

In toepassing van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten en, voorzover nodig, van artikel 6 van dit ontwerp, kan de CBFA samenwerkingsakkoorden sluiten met de bevoegde autoriteiten van de Staat waar de activiteit zal worden uitgeoefend.

CHAPITRE IV

Exercice de l'activité

Ce chapitre rassemble les dispositions relatives au fonctionnement des institutions de retraite professionnelle. Il comprend six sections:

- I. Forme juridique, objet social et gouvernance d'entreprise
- II. Structure de gestion et organisation
- III. Plan de financement
- IV. Marge de solvabilité
- V. Provisions techniques
- VI. Valeurs représentatives

La plupart de ces dispositions se trouvent déjà dans la réglementation actuelle. Quelques dispositions proviennent de la directive. En outre, compte tenu de l'élargissement des activités autorisées pour les institutions de retraite professionnelle, de nouvelles mesures ont dû être introduites, notamment en ce qui concerne les patrimoines spéciaux. Enfin, un certain nombre de règles devront être prises par voie d'arrêtés royaux, lesquels s'inspireront, entre autres, des arrêtés actuellement en vigueur.

Section Ière*Forme juridique, objet social et gouvernance d'entreprise*

Les dispositions relatives à la forme juridique et à l'objet social ont été reprises de la réglementation existante. Par contre, les règles en matière de gouvernance d'entreprise ont été profondément remaniées. L'objectif est, d'une part, de préciser clairement quelles sont les règles applicables notamment au regard du droit commun et, d'autre part, de renforcer les exigences principalement en ce qui concerne la direction effective.

Néanmoins, les règles sont suffisamment souples pour tenir compte de la situation particulière de chaque institution de retraite professionnelle. Il a également été tenu compte de la sous-traitance, une pratique courante dans le secteur des institutions de retraite professionnelle.

Article 32

Tout comme actuellement les caisses de pensions et les institutions de prévoyance, les institutions de retraite professionnelle doivent être constituées sous la forme d'une ASBL ou une association d'assurances mutuelles. On reprend ici les dispositions de l'article 9, § 2, de

HOOFDSTUK IV

Uitoefening van de activiteiten

In dit hoofdstuk zijn de bepalingen ondergebracht in verband met de werking van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening. Het telt zes afdelingen:

- I. Rechtsvorm, maatschappelijk doel en *governance*
- II. Beleidsstructuur en organisatie
- III. Financieringsplan
- IV. Solvabiliteitsmarge
- V. Technische voorzieningen
- VI. Dekkingswaarden

De meeste van deze bepalingen bestaan reeds in de huidige reglementering. Enkele komen uit de richtlijn. Gelet op de uitbreiding van de toegelaten activiteiten voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening dienen nieuwe regels te worden ingevoerd, inzonderheid voor de bijzondere vermogens. Ten slotte zullen bij koninklijk besluit nog een aantal maatregelen moeten worden genomen, die onder meer de thans geldende besluiten als inspiratiebron zullen hebben.

Afdeling I

Rechtsvorm, maatschappelijk doel en governance

De bepalingen over de rechtsvorm en het maatschappelijk doel zijn overgenomen uit de bestaande reglementering. De voorschriften inzake governance, daarentegen, zijn grondig herwerkt. De bedoeling hiervan is dubbel: duidelijk vaststellen welke regels van toepassing zijn, in het bijzonder ten opzichte van het gemeen recht, en de vereisten versterken, voornamelijk op het vlak van de effectieve leiding.

De voorschriften zijn echter voldoende soepel om rekening te kunnen houden met de specifieke situatie van elke instelling voor bedrijfspensioenvoorziening. Er is ook rekening gehouden met uitbesteding, een gangbare praktijk in de sector van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

Artikel 32

Zoals momenteel geldt voor pensioenkas en voorzorgsinstellingen, moeten instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening zijn opgericht in de vorm van een VZW of een onderlinge verzekeringsvereniging. Hier worden de regels overgenomen uit artikel 9, § 2, van de

la loi du 9 juillet 1975, de l'article 7 de l'arrêté royal du 14 mai 1985 et de l'article 7 de l'arrêté royal du 5 avril 1995.

Le deuxième alinéa provient de l'article 6, i), de la directive. Son but est d'éviter que le siège social d'une institution soit situé dans un autre pays que son centre de décision. L'expérience dans d'autres secteurs financiers montre en effet que ce genre de construction a très souvent pour objectif d'échapper au contrôle.

Il faut préciser que cette disposition n'empêche pas une institution de retraite professionnelle de confier tout ou partie de sa gestion journalière à une entreprise située dans un autre État membre (voir le commentaire de l'article 40).

La disposition transitoire de l'article 9, § 2, de la loi du 9 juillet 1975 a toutefois été déplacée dans le chapitre ad hoc.

Article 33

Cet article précise que, sauf dispositions contraires, la loi du 27 juin 1921 s'applique à toutes les institutions de retraite professionnelle, c'est-à-dire également à celles qui ont choisi la forme d'associations d'assurances mutuelles.

Cette solution préserve l'égalité de traitement de toutes les institutions de retraite professionnelle. Elle permet également de progresser en vue d'une forme juridique propre aux institutions de retraite professionnelle. Elle est rendue possible par les nombreuses modifications, généralement inspirées des dispositions applicables aux entreprises commerciales, qui ont été apportées ces dernières années à la loi du 27 juin 1921.

Les articles 26*bis* à 26*octies* de la loi du 27 juin 1921 concernent la transformation d'une ASBL en société à finalité sociale. Comme une institution de retraite professionnelle ne peut jamais prendre la forme d'une société commerciale, même à finalité sociale, ces articles ne sont pas applicables.

Article 34

La limitation de l'objet social est reprise de l'article 9, § 1er, de la loi du 9 juillet 1975 et de l'article 7, al.1er, de la directive.

wet van 9 juli 1975, uit artikel 7 van het koninklijk besluit van 14 mei 1985 en uit artikel 7 van het koninklijk besluit van 5 april 1995.

Het tweede lid komt uit artikel 6, i), van de richtlijn. Het doel van deze bepaling is te vermijden dat de maatschappelijke zetel van een instelling in een ander land gevestigd is dan zijn beslissingscentrum. In andere financiële sectoren heeft de ervaring uitgewezen dat dit soort constructie vaak bedoeld is om aan de controle te ontsnappen.

Deze bepaling belet de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening echter niet hun dagelijks beheer geheel of gedeeltelijk toe te vertrouwen aan een onderneming die in een andere lidstaat gevestigd is (zie toelichting bij artikel 40).

De overgangsbepaling van artikel 9, § 2, van de wet van 9 juli 1975 werd echter ondergebracht in het desbetreffende hoofdstuk.

Artikel 33

Dit artikel bepaalt dat de wet van 27 juni 1921 behoudens andersluidende bepalingen van toepassing is op alle instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening en dus ook op instellingen die opgericht zijn in de vorm van een onderlinge verzekeringsvereniging.

Deze oplossing garandeert een gelijke behandeling van alle instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening en vormt reeds een eerste stap in de richting van een specifieke rechtsvorm voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening. Deze oplossing werd mogelijk gemaakt door de talrijke wijzigingen die in de loop van de laatste jaren zijn aangebracht in de wet van 27 juni 1921 en die vaak gebaseerd zijn op de bepalingen die gelden voor handelsvennootschappen.

De artikelen 26*bis* tot 26*octies* van de wet van 27 juni 1921 handelen over de omvorming van een VZW tot een vennootschap met sociaal oogmerk. Aangezien een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening nooit de vorm van een handelsvennootschap kan hebben, ook niet van een handelsvennootschap met sociaal oogmerk, zijn deze artikelen niet van toepassing.

Artikel 34

De beperking van het doel van de instelling is overgenomen uit artikel 9, § 1, van de wet van 9 juli 1975 en uit artikel 7, eerste lid, van de richtlijn.

En vertu de l'article 3, il s'agit:

- de la gestion des régimes de retraite, qui correspond aux activités des anciennes institutions de prévoyance et caisses de pension;
- de la gestion des engagements de solidarité, tels que prévus par la LPCI et la LPC;
- des activités qui découlent directement des précédentes, principalement celles consistant à placer et gérer les valeurs représentatives des provisions techniques.

Article 35

Cet article concerne la composition de l'assemblée générale d'une institution de retraite professionnelle. Il déroge à l'article 2, al. 1er, 3°, de la loi du 27 juin 1921, qui impose un minimum de trois membres. En effet, cette exigence n'est pas adaptée aux institutions de retraite professionnelle qui sont souvent créées à l'initiative d'une seule entreprise.

Pour tenir compte de la diversité des situations concrètes, l'article commenté impose uniquement que le nombre de membres soit fixé par les statuts de l'institution de retraite professionnelle. Les membres peuvent être des personnes physiques ou des personnes morales.

Article 36

L'activité des institutions de retraite professionnelle justifie que des règles plus strictes que celles du droit commun soient prévues en ce qui concerne leur gouvernance. C'est pourquoi on propose de substituer à certains articles de la loi du 27 juin 1921 des dispositions reprises ou inspirées du Code des sociétés.

L'article commenté concerne le conseil d'administration. Il est inspiré des articles 518 et 521 du Code des sociétés.

Par dérogation au droit commun des ASBL, la disposition commentée exige que les administrateurs d'une institution de retraite professionnelle soient au moins deux et que leurs décisions soient délibérées en commun.

Le conseil d'administration est chargé, outre les autres pouvoirs qui lui sont réservés par la loi ou les statuts, de la définition de la politique générale et de la détermination de la stratégie de l'institution.

Krachtens artikel 3 gaat het om:

- het beheer van pensioenregelingen, wat overeenstemt met de activiteiten van de vroegere verzorgingsinstellingen en pensioenkassen;
- het beheer van de solidariteitstoezeggingen, zoals bedoeld in de WAPZ en de WAP;
- de activiteiten die rechtstreeks uit de voorgaande voortvloeien, voornamelijk het beleggen en beheren van de dekkingswaarden die de technische voorzieningen vertegenwoordigen.

Artikel 35

Dit artikel betreft de samenstelling van de algemene vergadering van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening. Het wijkt af van artikel 2, lid 1, 3°, van de wet van 27 juni 1921, dat een minimum van drie leden voorschrijft. Deze vereiste is echter niet aangepast aan de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, die vaak op initiatief van een enkele onderneming worden opgericht.

Het toegelichte artikel houdt rekening met het feit dat er een grote verscheidenheid aan concrete situaties is en eist alleen dat het aantal leden bepaald moet worden in de statuten van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening. De leden mogen natuurlijke of rechtspersonen zijn.

Artikel 36

De aard van de activiteiten van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening rechtvaardigt dat er voor de governance van deze instellingen strengere regels worden voorgeschreven dan die van het gemeen recht. Daarom wordt er voorgesteld sommige artikelen van de wet van 27 juni 1921 te vervangen door bepalingen die overgenomen worden uit of gebaseerd zijn op het Wetboek der vennootschappen.

Het toegelichte artikel handelt over de raad van bestuur. Het is gebaseerd op de artikelen 518 en 521 van het Wetboek der vennootschappen.

In afwijking van het gemeen recht op de VZW's eist de toegelichte bepaling dat instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening minstens twee bestuurders tellen en dat hun beslissingen in gemeen overleg worden genomen.

Naast de andere bevoegdheden die aan de raad van bestuur zijn toegekend door de wet of de statuten, is de raad van bestuur ook belast met het uitstippelen van het algemeen beleid en de strategie van de instelling.

Les membres du conseil d'administration sont responsables de la réalisation des objectifs et de la gestion du patrimoine de l'institution, de manière à ce que celle-ci soit une source sûre de financement des régimes de retraites.

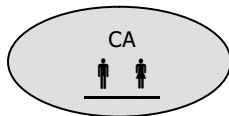
S'il n'y a pas de comité de direction (voir l'article 37), le conseil d'administration assume également la direction effective de l'institution, fonction qui consiste en la mise en oeuvre de la stratégie et de la politique définies par le conseil d'administration.

La procédure d'urgence prévue aux deuxième et troisième alinéas est reprise de l'article 521 du Code des sociétés.

Enfin, le dernier alinéa précise que les obligations concernant la gestion paritaire prévues par l'article 41 de la LPC doivent être respectées et prennent le pas sur les dispositions de droit commun quelle que soit la structure adoptée par l'institution.

L'article commenté constitue donc l'exigence minimale en matière de structure dirigeante des institutions de retraite professionnelle, à savoir un conseil d'administration de deux personnes.

Schématiquement, cette structure se présente comme suit:

Article 37

Cet article concerne le comité de direction. La création de cet organe est rendue possible mais, contrairement à d'autres secteurs financiers, non obligatoire. Il faut en effet prendre en compte le fait que de nombreuses institutions de retraite professionnelle sont de petite taille.

Lorsqu'il existe, le comité de direction assume la direction effective de l'institution, c'est-à-dire qu'il met en oeuvre la stratégie et la politique décidées par le conseil d'administration. Le comité de direction agit sous la surveillance du conseil d'administration.

La création d'un comité de direction permet de concilier diverses exigences, notamment une direction effective possédant les compétences techniques nécessaires et la composition paritaire du conseil d'administration au sens de l'article 41 de la LPC.

Le comité de direction se compose de deux personnes physiques ou morales au moins qui, comme les membres du conseil d'administration, agissent conjointement.

De leden van de raad van bestuur zijn verantwoordelijk voor de verwezenlijking van de doelstellingen en voor het beheer van het vermogen van de instelling, die een veilige bron van financiering moet zijn voor de pensioenregelingen.

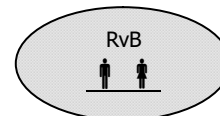
Als er geen directiecomité is (zie artikel 37), staat de raad van bestuur ook in voor de effectieve leiding van de instelling, wat betekent dat het directiecomité uitvoering geeft aan de strategie en het beleid die door de raad van bestuur zijn uitgestippeld.

De urgentieprocedure waarvan sprake is in het tweede en derde lid is overgenomen uit artikel 521 van het Wetboek der vennootschappen.

Het laatste lid ten slotte bepaalt dat de verplichtingen inzake het paritair beheer die artikel 41 van de WAP voorschrijft, nageleefd moeten worden en dat deze verplichtingen voorrang hebben op de gemeenrechtelijke bepalingen, ongeacht de structuur van de instelling.

Het toegelichte artikel vormt dus de minimumvereiste voor de leidinggevende structuur van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, namelijk een raad van bestuur die uit twee personen bestaat.

Schematisch voorgesteld ziet deze structuur er als volgt uit:

Artikel 37

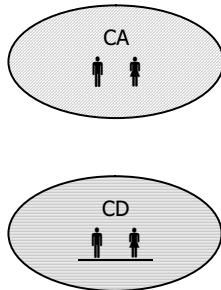
Dit artikel handelt over het directiecomité. Er mag een directiecomité worden opgericht maar in tegenstelling tot andere financiële sectoren is dit niet verplicht. De reden hiervoor is dat veel instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening klein van omvang zijn.

Wanneer er een directiecomité is, staat dit in voor de effectieve leiding van de instelling, wat wil zeggen dat het uitvoering geeft aan de strategie en het beleid die door de raad van bestuur zijn vastgelegd. Het directiecomité staat onder het toezicht van de raad van bestuur.

De instelling van een directiecomité laat toe tegemoet te komen aan verschillende vereisten, met name een effectieve leiding met de nodige technische bekwaamheid en een samenwerking met een paritair samengestelde raad van bestuur, in de zin van artikel 41 van de WAP.

Het directiecomité telt ten minste twee natuurlijke of rechtspersonen, die, net als de leden van de raad van bestuur, gezamenlijk optreden.

Dans le cas où les membres du comité de direction ne sont pas des administrateurs, la situation se présente schématiquement comme suit avec le minimum de membres dans chacun des organes:

Le cas où certains membres du comité de direction sont également membres du conseil d'administration est commenté à l'article 38.

Les autres exigences concernant le comité de direction sont reprises de l'article 524*bis* de Code des sociétés moyennant une légère adaptation des règles de publicité (al. 5) pour assurer la cohérence avec la loi sur les ASBL.

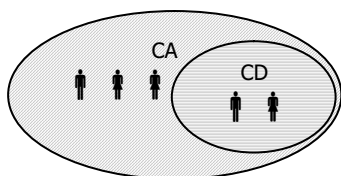
Article 38

L'article 37 n'interdit pas que les membres du comité de direction soient également membres du conseil d'administration. Cependant il a lieu de permettre à ce dernier d'exercer un contrôle efficace du comité de direction.

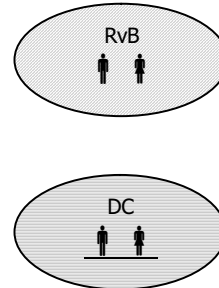
C'est pourquoi l'article commenté prévoit une règle de majorité. Les personnes qui sont à la fois membres du conseil d'administration et du comité de direction doivent être en plus petit nombre que les administrateurs non membres du comité de direction.

Schématiquement, le nombre minimum de membres du conseil d'administration et du comité de direction se présente de l'une des deux manières suivantes:

a) tous les membres du comité de direction sont également administrateurs:

Indien de leden van het directiecomité geen bestuurders zijn, ziet de situatie er schematisch voorgesteld als volgt uit, met het minimum aan leden in elk orgaan:

Het geval waarin sommige leden van het directiecomité ook lid zijn van de raad van bestuur wordt toegelicht in artikel 38.

De andere vereisten voor het directiecomité zijn overgenomen uit artikel 524*bis* van het Wetboek der vennootschappen. De bekendmakingsvoorschriften (lid 5) zijn licht aangepast, teneinde de samenhang met de wet op de VZW's te garanderen.

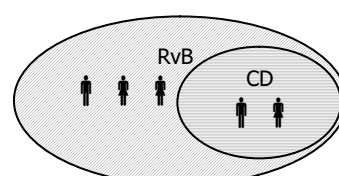
Artikel 38

Artikel 37 verbiedt niet dat de leden van het directiecomité ook lid zijn van de raad van bestuur. De raad van bestuur moet echter wel een efficiënt toezicht kunnen uitoefenen op het directiecomité.

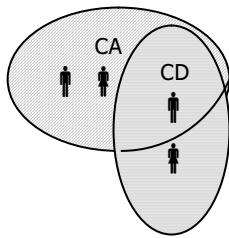
Daarom voorziet het toegelichte artikel in een meerderheidsregel. Het aantal personen dat tegelijkertijd lid is van de raad van bestuur en van het directiecomité moet kleiner zijn dan het aantal bestuurders dat geen lid is van het directiecomité.

Het minimum aantal leden van de raad van bestuur en van het directiecomité kan schematisch op een van de volgende twee wijzen worden voorgesteld:

a) alle leden van het directiecomité zijn ook bestuurders:

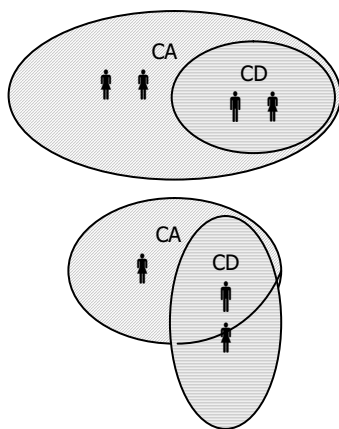

b) certains membres du comité de direction sont administrateurs

La fin de l'article assouplit cette règle en admettant la parité entre les membres exécutifs et non exécutifs du conseil d'administration à condition que le président du conseil d'administration dispose d'une voix prépondérante en cas de partage des voix et qu'il ne soit pas membre du comité de direction.

Dans ce cas, les deux schémas précédents doivent être adaptés respectivement comme suit, étant entendu qu'un des membres du conseil d'administration non membre du comité de direction est le président avec voix prépondérante:

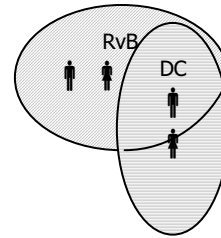

Article 39

Cet article règle la représentation des personnes morales membres du conseil d'administration ou du comité de direction. Il est repris de l'article 61, § 2, du Code des sociétés.

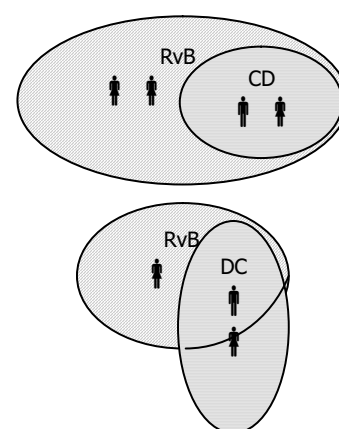
La personne morale membre d'un des organes précités doit désigner un représentant permanent qui assume les mêmes responsabilités que s'il agissait en tant que personne physique.

b) sommige leden van het directiecomité zijn bestuurders

Het einde van dit artikel versoepelt deze regel. Het laat namelijk pariteit in de raad van bestuur toe tussen de leden belast met een uitvoerende taak, en de leden die niet belast zijn met een uitvoerende taak, op voorwaarde dat de voorzitter van de raad van bestuur een beslissende stem heeft in geval van staking van stemmen en dat hij geen lid is van het directiecomité.

In dit geval moeten de twee bovenstaande schema's respectievelijk als volgt worden aangepast, met dien verstande dat een van de leden van de raad van bestuur die geen lid is van het directiecomité de voorzitter met beslissende stem is:

Artikel 39

Dit artikel regelt de vertegenwoordiging van de rechtspersonen die lid zijn van de raad van bestuur of van het directiecomité. Het artikel is overgenomen uit artikel 61, § 2, van het Wetboek der vennootschappen.

De rechtspersoon die lid is van een van de voornoemde organen moet een vaste vertegenwoordiger benoemen die verantwoordelijk is alsof hij de betrokken opdracht als natuurlijk persoon zou volbrengen.

Article 40

Cet article est repris de l'article 90, § 1er, *in fine*, de la loi du 9 juillet 1975 pour ce qui concerne les administrateurs et les membres du comité de direction. Cette disposition a paru plus à sa place dans le présent chapitre que dans celui relatif aux sanctions, puisqu'elle n'édicte pas de sanction.

La deuxième phrase permet de moduler les exigences en fonction de deux éléments: le recours à des conseillers externes et la nature des fonctions exercées.

La première possibilité, prévue par l'article 9, § 1er, b), de la directive, est indiquée dans le cas des institutions de retraite professionnelle. En effet, celles-ci ne sont pas des entreprises commerciales susceptibles de s'adresser à l'ensemble des consommateurs mais, au contraire, des organismes sans but lucratif, créées dans la sphère d'une ou de plusieurs entreprises dont, souvent, les administrateurs sont des représentants de la direction ou des travailleurs de la ou des entreprises concernées.

La deuxième possibilité permet d'apprécier les qualifications et compétences de manière plus souple pour une personne chargée uniquement d'une tâche de surveillance que pour une personne ayant des fonctions exécutives. Tel est le cas, notamment, si l'institution de retraite professionnelle comporte à la fois un conseil d'administration et un comité de direction.

Article 41

Cet article est repris de l'article 90, § 2, de la loi du 9 juillet 1975. La structure en a été simplifiée et la liste des incompatibilités a été mise à jour. Les incompatibilités prévues concernent essentiellement des infractions à des législations financières.

Article 42

La responsabilité des administrateurs et membres du comité de direction est reprise de l'article 28*bis* de la loi du 9 juillet 1975. On précise que cette responsabilité concerne toutes les législations applicables aux régimes de retraite gérés par l'institution et pas seulement le présent projet.

Artikel 40

Dit artikel is overgenomen uit artikel 90, § 1, *in fine*, van de wet van 9 juli 1975 in verband met de bestuurders en de leden van het directiecomité. Die bepaling leek beter op haar plaats in dit hoofdstuk dan bij de sancties, omdat zij geen sanctie oplegt.

De tweede zin stelt dat de eisen afhankelijk zijn van twee elementen: de mate waarin beroep gedaan wordt op externe adviseurs en de aard van de uitgeoefende functies.

De eerste mogelijkheid wordt geboden door artikel 9, § 1, b), van de richtlijn en is aangewezen in het geval van instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening. Zij zijn immers geen handelsonderneming die zich tot alle consumenten kan richten, maar integendeel instellingen zonder winstoogmerk, opgericht in de context van één of meer ondernemingen waarvan de bestuurders meestal de directie of de werknemers van de betrokken onderneming(en) vertegenwoordigen.

Op grond van de tweede mogelijkheid kunnen de kwalificaties en competenties van een persoon die enkel belast is met een toezichtstaak soepeler beoordeeld worden dan die van een persoon die uitvoerende functies uitoefent. Dit is met name het geval wanneer de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening zowel een raad van bestuur als een directiecomité heeft.

Artikel 41

Dit artikel is overgenomen uit artikel 90, § 2, van de wet van 9 juli 1975. De structuur werd vereenvoudigd en de lijst van onverenigbaarheden bijgewerkt. De opgesomde onverenigbaarheden slaan in hoofdzaak op overtredingen van financiële wetgevingen.

Artikel 42

De aansprakelijkheid van bestuurders en leden van het directiecomité is overgenomen uit artikel 28*bis* van de wet van 9 juli 1975. Die aansprakelijkheid geldt voor alle wetgevingen die van toepassing zijn op pensioenregelingen beheerd door een instelling, en niet alleen voor dit wetsontwerp.

Article 43

En application de l'article 13*bis* de la loi sur les ASBL, les institutions de retraite professionnelle peuvent désigner une ou plusieurs personnes déléguées à la gestion journalière, lesquelles peuvent agir conjointement ou non.

Ces personnes peuvent être des administrateurs ou des membres du comité de direction ou d'autres personnes membres ou non de l'ASBL. Elles peuvent engager la responsabilité de l'institution de retraite professionnelle, notamment vis-à-vis des affiliés, des bénéficiaires et de la CBFA (voir Exposé des motifs du projet de loi modifiant la loi du 27 juin 1921 accordant la personnalité civile aux associations sans but lucratif et aux établissements d'utilité publique, Doc. Parl., Chambre, 49e législature, 1998-1999, n° 1854/1, p. 12). Il a donc paru logique de soumettre ces personnes au même régime de contrôle que celui des administrateurs et des membres du comité de direction. Compte tenu de leurs fonctions, ce régime sera plus axé sur les aspects opérationnels.

La notion de gestion journalière n'est définie ni dans la loi du 27 juin 1921 ni dans le Code des sociétés (article 525). Dans ce dernier cas, elle a été précisée par la jurisprudence. Il s'agit des actes «qui sont commandés par les besoins de la vie quotidienne de la société et ceux qui, tant en raison de leur peu d'importance qu'en raison de la nécessité d'une prompte solution, ne justifient pas l'intervention du conseil d'administration lui-même» (C.E., 10 décembre 2002, Rev. prat. soc., 2003, 214. Voyez également dans le même sens: Cass., 17 septembre 1968, Arr. Cass., 1969, 60, Pass. 1969, I, 61 et Rev. prat. soc., 1970, 197; Cass. (3e ch.), 21 février 2000, T.R.V., 2000, 283, Arr. Cass. et Bull. 2000, n° 138).

Article 44

Cette disposition est reprise de l'article 9, § 1er, b), de la directive. Elle tient compte du fait que de nombreuses institutions de retraite professionnelle confient tout ou partie de la gestion à des prestataires de services (sous-traitance ou *outsourcing*).

Elle est aussi conforme aux Lignes directrices révisées pour la gouvernance des fonds de pensions édicté par l'OCDE en juillet 2002. Au point I, 2, il est précisé que «l'organe directeur ne devrait pas pouvoir s'exonérer totalement de ses responsabilités en déléguant certaines fonctions à des prestataires de services extérieurs».

Artikel 43

In toepassing van artikel 13*bis* van de wet betreffende de vzw's, kunnen de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening een of meer personen aanduiden aan wie het dagelijks bestuur opgedragen wordt, en die al dan niet gezamenlijk kunnen optreden.

Deze personen kunnen zaakvoerders of leden van het directiecomité zijn of andere personen die al dan niet lid zijn van de vzw. Zij kunnen de aansprakelijkheid van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening engageren, in het bijzonder ten aanzien van de aangeslotenen, van de begunstigden en van de CBFA (zie Memorie van toelichting van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstoogmerk en de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend, Parl. Doc., Kamer, 49e zittingperiode, 1998-1999, nr. 1854/1, bl. 12). Het leek dus logisch om deze personen aan hetzelfde toezichtsregime te onderwerpen dan dat van de zaakvoerders en de leden van het directiecomité. Rekening houdend met hun functies, zal dit regime meer gericht zijn op de operationele aspecten.

Het begrip «dagelijks beheer» wordt noch in de wet van 27 juni 1921 noch in het Wetboek der vennootschappen (artikel 525) gedefinieerd. Voor dit laatste geval omschrijft de rechtspraak het begrip als handelingen «welke door het dagelijks leven van de vennootschap vereist worden of die welke zowel wegens hun gering belang als wegens de noodzakelijkheid van een snelle oplossing de tussenkomst van de raad van beheer zelf niet rechtvaardigen» (R.v.S., 10 december 2002, Rev. prat. soc., 2003, 214. Zie ook: Cass., 17 september 1968, Arr. Cass., 1969, 60, Pass. 1969, I, 61 en Rev. prat. soc., 1970, 197; Cass. (3de k.), 21 februari 2000, T.R.V., 2000, 283, Arr. Cass. en Bull. 2000, n° 138).

Artikel 44

Deze bepaling is overgenomen uit artikel 9, § 1, b), van de richtlijn. Zij houdt er rekening mee dat vele instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening hun beheer integraal of gedeeltelijk uitbesteden aan onderaannemers (toelevering of *outsourcing*).

Ze stemt ook overeen met de Gereviseerde Richtlijnen voor de governance van pensioen-fondsen, uitgevaardigd door de OESO in juli 2002. Punt I, 2, stelt dat «het directieorgaan zich niet volledig van zijn verantwoordelijkheid mag ontdoen door bepaalde functies te delegeren aan externe dienstverleners».

Cette disposition permet entre autres à la CBFA d'imposer le remplacement des prestataires qui ne présentent pas toutes les garanties d'honorabilité, de compétence et d'expérience voulues.

Article 45

Cette disposition est reprise de l'article 22, § 1er, de la loi du 9 juillet 1975, lue en vertu de l'article 11 de l'arrêté royal du 14 mai 1985. Elle constitue également la transposition de l'article 13, c, de la directive.

Article 46

Cette disposition n'appelle pas de commentaire particulier.

Section II

Structure de gestion et organisation

Cette section regroupe quelques règles éparses dans la législation actuelle concernant la gestion et le fonctionnement des institutions de retraite professionnelle. La transposition de la directive a nécessité l'ajout de quelques dispositions nouvelles.

Article 47

Cet article est repris des articles 14*bis* et 23 de la loi du 9 juillet 1975. L'obligation d'avoir une structure adaptée figure également à l'article 9, § 1er, c), de la directive. Cette disposition constitue la base légale du contrôle de la gouvernance des institutions de retraite professionnelle.

Le deuxième alinéa fait le lien entre la structure de l'institution et le plan de financement de l'article 55. Sa deuxième phrase est reprise de l'article 42 de la loi du 20 juillet 2004 relative à certaines formes de gestion collective de portefeuilles d'investissement. Elle permet à la CBFA d'interdire certaines structures ou certains modes de fonctionnement, par exemple en ce qui concerne la répartition des compétences au sein du conseil d'administration ou de comité de direction, et la sous-traitance de certaines tâches, si cela empêche l'exercice d'un contrôle adéquat.

Le dernier alinéa précise que les dispositions de la section précédente concernant la composition du conseil d'administration et du comité de direction ne sont

Deze bepaling stelt de CBFA onder meer in staat om de vervanging te eisen van dienstverleners die niet de nodige waarborgen bieden qua eerbaarheid, bekwaamheid en ervaring.

artikel 45

Deze bepaling is overgenomen uit artikel 22, § 1, van de wet van 9 juli 1975, zoals dit artikel moet worden gelezen volgens artikel 11 van het koninklijk besluit van 14 mei 1985. Deze bepaling vormt ook de omzetting van artikel 13, c, van de richtlijn.

Artikel 46

Deze bepaling behoeft geen bijzondere commentaar.

Afdeling II

Beleidsstructuur en organisatie

In deze afdeling zijn een aantal regels in verband met het beheer en de werking van instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening ondergebracht die thans verspreid voorkomen in de wetgeving. De omzetting van de richtlijn vergde de toevoeging van een aantal nieuwe bepalingen.

Artikel 47

Dit artikel is overgenomen uit de artikelen 14*bis* en 23 van de wet van 9 juli 1975. De verplichting om te beschikken over een passende structuur komt ook voor in artikel 9, § 1, c), van de richtlijn. Die bepaling vormt ook de rechtsbasis voor het toezicht op de governance van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

Het tweede lid legt een verband tussen de structuur van de instelling en het financieringsplan waarvan sprake is in artikel 55. De tweede zin van dit lid is overgenomen uit artikel 42 van de wet van 20 juli 2004 betreffende bepaalde vormen van collectief beheer van beleggings-portefeuilles. Op grond van deze tweede zin kan de CBFA een verbod opleggen voor bepaalde structuren of bepaalde werkwijzen, bijvoorbeeld de bevoegdheidsverdeling in de raad van bestuur of in het directiecomité, en voor de uitbesteding van bepaalde taken, indien die de uitoefening van een passend toezicht verhinderen.

Het laatste lid bepaalt dat de aantallen die bepaald zijn in de vorige afdeling betreffende de samenstelling van de raad van bestuur en van het directiecomité, en-

que des minima. Si elles sont tout à fait adaptées à des institutions de petite taille, elles ne peuvent convenir à de plus grandes. Dans ce cas, la CBFA doit pouvoir imposer la création d'un comité de direction, éventuellement permanent, et un nombre minimal de membres dans chaque organe.

Article 48

L'actuel article 2, § 3, dernier alinéa, de la loi du 9 juillet 1975, qui concerne les fonds de pensions multi-employeurs, a été jugé mieux à sa place dans un chapitre consacré aux règles de gestion et de fonctionnement.

Son champ d'application a en outre été étendu aux institutions qui gèrent plusieurs régimes de pension, éventuellement pour le même employeur. Dans le cadre du développement des institutions de retraite professionnelle, on peut en effet s'attendre à une multiplication des institutions gérant plusieurs régimes, parfois fort différents.

L'objectif de cette disposition est que l'institution (ou les organisateurs) définissent clairement les règles de fonctionnement dans le cas où plusieurs régimes sont gérés par la même institution. Chaque entreprise d'affiliation doit être correctement informée sur ses contributions, le financement de chaque régime, ainsi que les règles à suivre en cas de sous-financement et de liquidation d'un régime.

Une grande liberté est ici laissée aux institutions. En particulier, les règles en question peuvent être contenues dans les statuts, les règlements de pensions ou des conventions de gestion. L'important est qu'elles existent dès qu'une institution gère plusieurs régimes de retraite et pas seulement au moment où surgissent les difficultés.

L'arrêté d'exécution de cette disposition s'inspirera de l'arrêté royal du 25 mars 2004 déterminant les règles particulières relatives à la gestion et au fonctionnement des institutions de prévoyance constituées par plusieurs entreprises privées ou plusieurs personnes morales de droit public ou en vertu d'une convention collective de travail sectorielle.

La justification du deuxième alinéa est similaire à celle du quatrième alinéa de l'article 47.

Article 49

Dans le cas où une institution de retraite professionnelle gère plusieurs régimes de retraite, une bonne information sur les droits et les obligations concernant chacun de ces régimes, notamment pour les entrepri-

kel minima zijn. Voor kleine instellingen zijn deze aantallen geschikt, maar niet voor grote. In dit geval moet de CBFA de oprichting van een - eventueel vast - directiecomité kunnen opleggen, en een minimum aantal leden kunnen opleggen in elk orgaan.

Artikel 48

Het huidige artikel 2, § 3, laatste lid, van de wet van 9 juli 1975, dat handelt over de multi-werkgeverspensioenfondsen, leek beter op zijn plaats in een hoofdstuk gewijd aan de beheers- en werkingsregels.

Het toepassingsgebied van dit artikel werd uitgebreid tot instellingen die verschillende pensioenregelingen beheren, eventueel voor de-zelfde werkgever. In het kader van de ontwikkeling van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening valt immers een toename te verwachten van het aantal instellingen dat verschillende, soms zeer uiteenlopende pensioenregelingen beheert.

In het geval van een instelling die verschillende regelingen beheert, eist deze bepaling dat de instelling (of de inrichters) duidelijk de werkingsregels vaststellen. Elke bijdragende onderneming moet correct ingelicht worden over haar bijdragen, de financiering van elke regeling en de regels die gevolgd moeten worden in geval van onder-financiering en vereffening van een regeling.

Op dit vlak krijgen de instellingen een grote vrijheid. De regels mogen worden opgenomen in de statuten, de pensioenreglementen of de beheersovereenkomsten. Wat van belang is, is dat de regels er zijn zodra de instelling verschillende pensioenregelingen begint te beheren en niet alleen wanneer er problemen opduiken.

Het uitvoeringsbesluit van deze bepaling zal gebaseerd zijn op het koninklijk besluit van 25 maart 2004 tot vaststelling van de nadere regels inzake het beheer en de werking van voorzorgsinstellingen die werden opgericht door meerdere private ondernemingen of meerdere publiekrechtelijke rechtspersonen of krachtens een sectorale collectieve arbeidsovereenkomst.

De rechtvaardiging voor het tweede lid is dezelfde als die voor het vierde lid van artikel 47.

Artikel 49

Indien een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening verschillende pensioenregelingen beheert, volstaat het niet altijd dat er voor elk van die regelingen degelijke informatie verstrekt wordt over de rechten en plichten, met name aan de bijdragende ondernemingen. Soms

ses d'affiliation, ne suffit pas toujours. Il est parfois nécessaire, entre autres dans le cas de liquidation de l'un de ces régimes, de prévoir des règles plus strictes dans l'intérêt des affiliés et des bénéficiaires, mais aussi des entreprises contribuant aux régimes qui ne sont pas mis en liquidation. C'est pourquoi l'article commenté instaure des patrimoines spéciaux.

La notion de patrimoine spécial est inspirée de la loi du 9 juillet 1975, ainsi que de la directive, qui impose ou autorise à plusieurs reprises un cantonnement.

Toutefois, il faut se garder d'assimiler exactement la notion de patrimoine spécial au sens du présent projet avec cette même notion utilisée dans la loi du 9 juillet 1975 ou encore avec les divers sens que le terme cantonnement semble prendre dans la directive.

La création de patrimoines spéciaux n'oblige jamais une institution de retraite professionnelle à se subdiviser en sous-ensembles qui seraient autant d'institutions de retraite professionnelle. Une telle mesure n'apporterait que peu d'avantages en terme de contrôle et défavoriserait les institutions de retraite professionnelle belges par rapport aux institutions des autres États membres qui n'imposent pas une telle subdivision. Il n'est pas certain non plus que tous les États membres imposeront les cantonnements prévus par la directive.

La technique des patrimoines spéciaux est surtout utile dans le cas de liquidation forcée d'une partie de l'activité d'une institution de retraite professionnelle. Dans ce cas, il est important que la liquidation de l'activité déficitaire n'affecte pas les autres activités.

Pour ce faire, il faut pouvoir identifier les valeurs représentatives qui correspondent aux régimes de pensions que l'on veut séparer des autres. Il peut s'agir de certaines valeurs identifiées individuellement (p.ex. des titres) ou d'une quotité indivise d'un portefeuille de titres ou d'actifs (p.ex. une part indivise dans un immeuble). Cela n'empêche pas une gestion globale des actifs de l'institution.

En dehors du cas de la liquidation forcée, le recours aux patrimoines spéciaux peut être utile dans le calcul de la part des charges et produits revenant à chacune d'entre elles.

Le premier paragraphe détermine les cas dans lesquels l'institution de retraite professionnelle doit créer un patrimoine spécial.

Les deux premiers cas concernent les activités qui sont aujourd'hui gérées, d'une part, par les institutions de prévoyance et, d'autre part, par les caisses de pen-

is het nodig, onder andere in geval van vereffening van een van die regelingen, dat er in het belang van de aangeslotenen en de begunstigten maar ook van de ondernemingen die bijdragen aan de regelingen die niet worden vereffend striktere regels worden vastgesteld. Daarom eist het toegelichte artikel dat er bijzondere vermogens worden gevestigd.

Het begrip «bijzonder vermogen» is gebaseerd op de wet van 9 juli 1975, en op de richtlijn, waarin herhaaldelijk een afscheiding wordt opgelegd of toegelaten.

Het begrip «bijzonder vermogen», in de zin van dit ontwerp, mag echter niet volledig gelijkgesteld worden met ditzelfde begrip zoals dit gehanteerd wordt in de wet van 9 juli 1975 of met de verschillende betekenissen die de term «afscheiding» blijkbaar krijgt in de richtlijn.

Het instellen van bijzondere vermogens betekent niet dat de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening verplicht is zich op te splitsen in kleinere eenheden die evenveel instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening zouden vormen. Dit zou maar weinig voordelen opleveren voor het toezicht en zou de Belgische instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening benadelen ten opzichte van de instellingen van de andere lidstaten die geen dergelijke opsplitsing opleggen. Het is ook niet zeker of alle lidstaten de in de richtlijn opgelegde afscheiding zullen opleggen.

De techniek van de bijzondere vermogens is vooral nuttig in geval van gedwongen vereffening van een deel van de activiteit van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening. In dat geval is het van belang dat de vereffening van de verlieslatende activiteit geen gevolgen heeft voor de andere activiteiten.

Om dit te kunnen vermijden, moet men kunnen uitmaken welke dekkingswaarden overeenstemmen met de pensioenregelingen die men van de andere wil scheiden. Het kan gaan om bepaalde waarden die individueel geïdentificeerd worden (b.v. effecten) of om een onverdeelde quotiteit van een effecten- of activaportefeuille (b.v. een onverdeeld aandeel in een onroerend goed). Dit belet niet dat er een globaal beheer gevoerd wordt voor de activa van de instelling.

Behalve in het geval van gedwongen vereffening kan de instelling van bijzondere vermogens ook nuttig zijn voor de berekening van het aandeel van de lasten en opbrengsten dat aan elk van die bijzondere vermogens toekomt.

De eerste paragraaf bepaalt in welke gevallen de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening een bijzonder vermogen moet instellen.

In de eerste twee gevallen gaat het om de activiteiten die thans worden beheerd door verzorgingsinstellingen, enerzijds, en door pensioenkasen, anderzijds. Dergelijke specialisatie lijkt in een Europese

sion. Une telle spécialisation ne semble plus opportune dans le contexte européen. Toutefois, vu l'absence d'entreprise d'affiliation pouvant suppléer à une insuffisance de financement pour les caisses de pension, il est inévitable que les deux types d'activités restent séparées au sein d'une institution qui les pratiquerait toutes deux.

Le point 3° permet à la CBFA d'imposer à une institution de créer une ou plusieurs patrimoines spéciaux dans le cadre des mesures de redressement qu'elle prend à l'encontre de cette institution (voir l'article 87). Un tel patrimoine spécial peut, par exemple, être exigée en ce qui concerne les activités transfrontalières de manière à assurer le respect de l'obligation que les provisions techniques y correspondant soient entièrement couvertes comme le requiert l'article 16, § 3, de la directive.

Le dernier cas (4°) permet au Roi de créer d'autres patrimoines spéciaux, si le besoin s'en faisait sentir.

Le § 2, permet à une institution de retraite professionnelle de créer des patrimoines spéciaux en ce qui concerne les activités exercées en dehors de la Belgique.

Cette possibilité peut être utile dans le cadre de l'application de l'article 18, § 7, de la directive. Cette dernière disposition permet à un État membre d'imposer certaines règles de placement, notamment quantitatives, en ce qui concerne les valeurs représentatives se rapportant à cette activité transfrontalière. Pour éviter que ces règles ne s'appliquent à tout le portefeuille de l'institution, l'activité transfrontalière concernée peut faire l'objet d'un patrimoine spécial.

Article 50

L'obligation d'établir des comptes annuels et des rapports annuels est reprise de l'article 10 de la directive. Le deuxième alinéa, repris de l'article 96, § 1er, 1°, de la loi du 9 juillet 1975, donne compétence au Roi pour prendre les mesures d'exécution nécessaires à cette fin.

Selon la directive, les institutions doivent établir des comptes annuels pour l'ensemble de leurs activités, mais aussi pour chaque régime («en tenant compte de chaque régime géré par l'institution et, le cas échéant, des comptes annuels et des rapports annuels pour chaque régime de retraite.»).

L'expression «le cas échéant» peut cependant être interprétée diversement. Soit elle impose des comptes annuels séparés dès que l'institution gère plusieurs régimes, soit elle offre la possibilité aux législateurs nationaux de déterminer les cas dans lesquels de tels comptes séparés sont requis.

contexte niet langer opportuun. Gelet echter op het feit dat er geen bijdragende onderneming is die voor pensioenkas een financieringstekort zou kunnen opvullen, moeten in een instelling die beide types van activiteit zou uitoefenen, die twee onvermijdelijk afzonderlijk beheerd blijven.

Op grond van punt 3° kan de CBFA van een instelling eisen dat zij een of meer bijzondere vermogens instelt in het kader van de herstel-maatregelen die zij aan deze instelling oplegt (zie artikel 87). Zo kan er bijvoorbeeld een bijzonder vermogen geëist worden voor de grensoverschrijdende activiteiten, zodat er voldaan kan worden aan de verplichting van artikel 16, § 3, van de richtlijn om de overeenstemmende technische voorzieningen volledig te dekken.

Het laatste punt (4°) verleent aan de Koning de bevoegdheid om andere bijzondere vermogens op te leggen indien dit nodig mocht blijken.

Paragraaf 2 bepaalt dat de instellingen voor bedrijfs-pensioenvoorziening bijzondere vermogens mogen instellen voor activiteiten die buiten België worden uitgeoefend.

Deze mogelijkheid kan nuttig zijn in het kader van de toepassing van artikel 18, § 7, van de richtlijn. Deze laatste bepaling maakt het de lidstaten mogelijk om bepaalde – onder meer kwantitatieve – beleggingsregels op te leggen voor de dekkingswaarden die betrekking hebben op deze grensoverschrijdende activiteit. Om te vermijden dat deze regels voor de volledige portefeuille van de instelling gelden, kan de betrokken grensoverschrijdende activiteit het voorwerp uitmaken van een bijzonder vermogen.

Artikel 50

De verplichting om een jaarrekening en een jaarverslag op te stellen, is overgenomen uit artikel 10 van de richtlijn. Het tweede lid – overgenomen uit artikel 96, § 1, 1°, van de wet van 9 juli 1975 – machtigt de Koning om daartoe de nodige uitvoeringsmaatregelen te nemen.

Volgens de richtlijn moeten de instellingen voor het geheel van hun activiteiten maar ook voor elke pensioenregeling, een jaarrekening opstellen («waarin iedere door de instelling uitgevoerde pensioenregeling, alsmede, indien van toepassing, een jaarrekening en een jaarverslag voor iedere pensioenregeling, worden opgenomen»).

De uitdrukking «indien van toepassing» kan echter op verschillende wijzen worden geïnterpreteerd. Ofwel eist de richtlijn een afzonderlijke jaarrekening zodra de instelling meerdere pensioenregelingen beheert, ofwel geeft zij de nationale wetgevers de mogelijkheid om te bepalen in welke gevallen een afzonderlijke jaarrekening is vereist.

De Europese Commissie geeft echter een strikte in-

La Commission européenne interprète toutefois cette disposition de manière stricte. D'une part, la notion de comptes annuels implique un bilan, un compte de résultats et une annexe. D'autre part, les possibilités pour établir les mêmes comptes annuels pour plusieurs régimes de retraite semblent fort réduites: «*in case the differences between the pension schemes are marginal and non-material, taking account of the economic reality, including e.g. contribution and benefit levels, benefit types and persons covered*» (European Commission, Main conclusions of the Meetings on 22 october 2004 and 19 april 2005 on the transposition of the IORP Directive, MARKT/2520/05-EN, op.cit., p. 6).

Les auteurs du projet ont néanmoins choisi une solution souple.

D'une part, le Roi, lorsqu'il déterminera les règles comptables applicables aux comptes annuels de l'institution et de chaque régime, pourra prévoir des exigences différentes pour chaque cas.

Ce qui importe, au niveau des régimes, c'est l'évolution des provisions techniques et des valeurs représentatives du patrimoine spécial concerné. Il peut être satisfait à cette obligation en mentionnant les provisions et les valeurs représentatives au début et à la fin de l'exercice comptable. Il convient aussi de mentionner les charges et les produits qui se rapportent aux régimes de retraite concernés.

D'autre part, le Roi pourra autoriser une institution à regrouper plusieurs régimes de retraite similaires sous les mêmes comptes annuels. Tel est le cas pour l'ensemble des régimes d'une caisse de pension. C'est pourquoi le projet mentionne explicitement ce cas.

Article 51

Cette disposition est reprise de l'article 22, § 3, de la loi du 9 juillet 1975 et n'appelle pas de commentaire particulier.

Article 52

Cet article est repris de l'article 21, § 1er, al.1er et 2, de la loi du 9 juillet 1975.

La CBFA pourrait, par exemple, permettre à l'institution de conserver ses documents au siège de l'entreprise d'affiliation, compte tenu des relations existant entre cette entreprise et l'institution.

terpretatie aan deze bepaling. Enerzijds impliceert het begrip «jaarrekening» een balans, een resultaten-rekening en een toelichting. Anderzijds lijken de mogelijkheden om dezelfde jaarrekening op te stellen voor verschillende pensioenregelingen zeer beperkt te zijn: «*in case the differences between the pension schemes are marginal and non-material, taking account of the economic reality, including e.g. contribution and benefit levels, benefit types and persons covered*» (European Commission, Main conclusions of the Meetings on 22 october 2004 and 19 april 2005 on the transposition of the IORP Directive, MARKT/2520/05-EN, op.cit., p. 6).

De stellers van het ontwerp hebben niettemin voor een soepele oplossing gekozen.

Enerzijds kan de Koning wanneer hij de boekhoudkundige regels vaststelt voor de jaarrekening van de instelling en van elke regeling, voor elk geval verschillende voorwaarden opleggen.

Wat van belang is, op het vlak van de pensioenregelingen, is dat er aangegeven wordt hoe de technische voorzieningen en dekkingswaarden van het betrokken bijzonder vermogen geëvolueerd zijn. Die verplichting kan worden nageleefd door de voorzieningen en de dekkingswaarden bij het begin en het einde van het boekjaar te vermelden. Ook de lasten en opbrengsten van de betrokken pensioenregelingen moeten worden vermeld.

Anderzijds kan de Koning toestaan dat een instelling verschillende gelijkaardige pensioenregelingen in eenzelfde jaarrekening onderbrengt. Dit is het geval voor het geheel van de pensioenregelingen van een pensioenkas. Daarom wordt dit geval expliciet vermeld in het ontwerp.

Artikel 51

Deze bepaling is overgenomen uit artikel 22, § 3, van de wet van 9 juli 1975 en behoeft geen bijzondere commentaar.

Artikel 52

Dit artikel komt uit artikel 21, § 1, eerste en tweede lid, van de wet van 9 juli 1975.

De CBFA zou bijvoorbeeld aan een instelling kunnen toestaan haar stukken te bewaren op de zetel van de bijdragende onderneming, gelet op de bestaande relaties tussen deze onderneming en de instelling.

Article 53

L'interdiction, pour une institution de retraite professionnelle de contracter des emprunts ou de se porter caution, figure à l'article 18, § 2, de la directive. Le projet a fait usage de la dérogation permise par la directive uniquement dans le cas des emprunts.

Article 54

L'interdiction, pour une institution de retraite professionnelle, d'accorder des prêts à ses dirigeants figure déjà à l'article 9*bis* de la loi du 9 juillet 1975. Il faut noter que le champ d'application de cet article concerne non seulement les administrateurs et membres du comité de direction de l'institution mais encore les gérants et directeurs, c'est-à-dire les cadres supérieurs de l'institution.

En raison de l'article 43, cet article est également applicable aux personnes déléguées à la gestion journalière.

Section III

Plan de financement

Article 55

La législation actuelle (article 5, 5°, de la loi du 9 juillet 1975) prévoit que, dans le cadre de la procédure d'agrément, une institution de retraite professionnelle doit établir un programme d'activité.

Les auteurs du présent projet ont jugé utile d'étendre cette notion en obligeant l'institution à établir un plan de financement. Ce plan doit préciser comment la ou les entreprises d'affiliation vont financer le ou les régimes de retraite gérés par l'institution. Ces contributions doivent être suffisantes pour le financement des régimes, la constitution de la marge de solvabilité éventuelle et le paiement des frais de toute nature.

Les deux derniers alinéas donnent le pouvoir à la CBFA de faire respecter ou modifier le plan en vue de la protection des intérêts des affiliés et des bénéficiaires.

Artikel 53

Het verbod voor een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening om leningen aan te gaan of als garant op te treden, komt voor in artikel 18, § 2, van de richtlijn. Het ontwerp heeft de mogelijkheid benut die de richtlijn toestaat om enkel voor leningen hiervan af te wijken.

Artikel 54

Het verbod voor een instelling voor bedrijfspensioenvoorzieningen om leningen toe te staan aan haar bedrijfsleiders komt al voor in artikel 9*bis* van de wet van 9 juli 1975. Dit artikel slaat niet alleen op de bestuurders en op de leden van het directiecomité van de instelling maar ook op de zaakvoerders en directeurs, dit wil zeggen de hogere kaderleden van de instelling.

Omwille van artikel 43 is dit artikel ook van toepassing op de personen aan wie het dagelijks bestuur is opgedragen.

Afdeling III

Financieringsplan

Artikel 55

De huidige wetgeving (artikel 5, 5°, van de wet van 9 juli 1975) bepaalt dat een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening bij de aanvraag van een toelating een programma van werkzaamheden moet opstellen.

De stellers van het voorliggende ontwerp achtten het nuttig om in dit verband ook te eisen dat er een financieringsplan wordt opgesteld. In dit plan moet worden aangegeven hoe de bijdragende onderneming of ondernemingen de door de instelling beheerde pensioenregeling of pensioenregelingen zullen financieren. Die bijdragen moeten volstaan voor de financiering van de pensioenregelingen, de samenstelling van de eventuele solvabiliteitsmarge en de betaling van de kosten van alle aard.

De laatste twee leden geven aan de CBFA de bevoegdheid om het plan te doen naleven of te wijzigen om de belangen van de aangeslotenen en de begunstigten te kunnen vrijwaren.

Section IV

Solvabilitésmarge

Cette section reprend les règles qui figurent actuellement aux articles 8 et 20*bis* de l'arrêté royal du 14 mai 1985 et à l'article 8 de l'arrêté royal du 5 avril 1995. Elle constitue également la transposition de l'article 17 de la directive.

La marge de solvabilité est «un capital de sécurité destiné à compenser les écarts entre les dépenses et bénéfices réels et prévus» (article 17, al.1er Dir.).

La vérification des exigences en matière de marge de solvabilité s'opère en trois temps.

– On calcule tout d'abord une «marge à constituer». Il s'agit d'un niveau théorique qui varie selon l'activité de l'institution. Selon l'article 5 de l'arrêté royal du 7 mai 2000, ce montant est obtenu d'après les capitaux sous risque et en tenant compte de la réassurance éventuelle de l'institution. Deux institutions ayant le même niveau d'activité auront la même marge à constituer.

Dans certains cas (voir ci-dessus), le projet impose un minimum absolu de marge de solvabilité. Il s'agit d'un montant minimum indépendant du niveau d'activité de l'institution de retraite professionnelle. Il correspond, *grosso modo*, au fonds de garantie des entreprises d'assurances.

– On vérifie ensuite la «marge constituée» de l'institution, c'est-à-dire les éléments dont elle dispose réellement, tant au passif qu'à l'actif de son bilan. D'une manière générale, au passif, on n'acceptera que des éléments libres de tout engagement et à l'actif, on exclura certains éléments non ou difficilement réalisables comme, par exemple, les actifs incorporels.

Il faut noter que rien n'empêche que, dans les arrêts d'exécution, des éléments constitutifs différents puissent être pris en compte selon le niveau de la marge. Ainsi, comme le suggère l'article 56, al. 2, 4°, les éléments pouvant être pris en compte pour constituer le minimum absolu peuvent être d'une autre nature (i.e. plus sûrs) que ceux pouvant être pris en compte pour le reste de la marge.

– On compare enfin la marge à constituer, c'est-à-dire le niveau théorique de la marge, avec la marge constituée, c'est-à-dire le niveau réel. Il faut que la marge constituée soit au moins égale à la marge à constituer.

Afdeling IV

Solvabiliteitsmarge

In deze afdeling zijn de regels ondergebracht uit de artikelen 8 en 20*bis* van het koninklijk besluit van 14 mei 1985 en uit artikel 8 van het koninklijk besluit van 5 april 1995. Deze afdeling regelt ook de omzetting van artikel 17 van de richtlijn.

De solvabiliteitsmarge is een «veiligheidskapitaal om verschillen tussen de verwachte en de daadwerkelijke uitgaven en winsten op te vangen» (artikel 17, eerste lid, Richtlijn).

De naleving van de vereiste solvabiliteitsmarge wordt geverifieerd in drie stadia.

– Eerst wordt een «samen te stellen marge» berekend. Dit is een theoretisch niveau dat varieert naar gelang van de activiteit van de instelling. Krachtens artikel 5 van het koninklijk besluit van 7 mei 2000 wordt dit bedrag verkregen op basis van de risicokapitalen en rekening houdend met de eventuele herverzekering van de instelling. Twee instellingen met eenzelfde activiteitspeil zullen dus dezelfde marge moeten samenstellen.

In bepaalde gevallen (zie hierboven) legt het ontwerp een absoluut minimum op voor de solvabiliteitsmarge. Dit is een minimumbedrag dat losstaat van het activiteitsniveau van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening. Dat minimum komt *grosso modo* overeen met het waarborgfonds voor de verzekeringsondernemingen.

– Vervolgens berekent men de «samengestelde marge» van de instelling, dit wil zeggen de elementen waarover de instelling werkelijk beschikt, zowel op het passief als op het actief van haar balans. Op het passief zal men doorgaans enkel elementen aanvaarden die niet bestemd zijn voor de dekking van enige verplichting en op het actief zal men bepaalde bestanddelen uitsluiten die niet of moeilijk realiseerbaar zijn, zoals bijvoorbeeld de immateriële activa.

Niets belet echter dat er in de uitvoeringsbesluiten rekening wordt gehouden met verschillende bestanddelen naargelang van het niveau van de marge. Zoals voorgesteld wordt in artikel 56, tweede lid, 4°, mogen de bestanddelen die in aanmerking mogen worden genomen voor de samenstelling van het absolute minimum, van een andere aard zijn (d.w.z. veiliger) dan de bestanddelen die in aanmerking mogen worden genomen voor de samenstelling van de rest van de marge.

– Ten slotte toetst men de samen te stellen marge, met andere woorden, het theoretisch niveau van de marge, aan de samengestelde marge, met andere woorden, het werkelijke niveau. De samengestelde marge moet ten minste gelijk zijn aan de samen te stellen marge.

Les obligations en matière de marge de solvabilité tiennent compte du type d'engagements et des risques assumés par l'institution. Schématiquement, les règles applicables se présentent comme suit:

Bij de verplichtingen inzake solvabiliteitsmarge wordt rekening gehouden met het soort verbintenissen en de risico's die de instelling is aangegaan. Hieronder volgt een schematisch overzicht van de toepasselijke regels:

	Resultaats verbintenissen	Middel verbintenissen		Obligations de résultat	Obligations de moyen
Instellingen die regelingen beheren als bedoeld in art. 3, § 1, 1° (ex-voorzorgsinstellingen)	Marge samenstellen voor alle activiteiten	Marge samenstellen voor de activiteiten overlijden en invaliditeit	Institutions gérant des régimes visés à l'art. 3, § 1 ^{er} , 1° (ex-institutions de prévoyance)	Marge à constituer pour l'ensemble des activités	Marge à constituer pour les activités décès et invalidité
	Absoluut minimum	Geen absoluut minimum		Minimum absolu	Pas de minimum absolu
Instellingen die regelingen beheren als bedoeld in art. 3, § 1, 2° (ex-pensioenkasen)	Marge samenstellen voor alle activiteiten	Marge samenstellen voor alle activiteiten	Institutions gérant des régimes visés à l'art. 3, § 1 ^{er} , 2° (ex-caisses de pension)	Marge à constituer pour l'ensemble des activités	Marge à constituer pour l'ensemble des activités
	Absoluut minimum	Geen absoluut minimum		Minimum absolu	Pas de minimum absolu

Les règles plus strictes pour les anciennes caisses de pensions avec obligation de moyen se justifient par l'absence d'entreprise d'affiliation pouvant suppléer à une insuffisance de financement.

Pour le calcul des fonds propres spéciaux des anciennes caisses de pension, le présent projet vise à créer un «*level playing field*» en tenant compte de la nature de l'engagement contracté, du type d'avantage offert, et de l'absence d'une entreprise d'affiliation externe.

Ainsi, pour les caisses de pension assumant une obligation de résultat, le mode de calcul sera similaire à celui utilisé par les entreprises d'assurances.

Comme précisé ci avant, il y aura lieu, dans le chef de caisses de pension assumant un engagement de moyen, d'éviter toute confusion entre le type d'engagement et le type d'avantage. En effet, ces caisses de pension pourront, outre les avantages similaires à ceux de la branche 23, offrir des produits qui visent un niveau donné de prestation ou un rendement déterminé sur les placements. Même si elles proposent ces avantages dans le cadre d'un engagement de moyen, cette activité justifie une marge de solvabilité plus importante que celle requise pour les produits de la branche 23. En outre, les caisses de pension ne peuvent pas faire appel à une entreprise d'affiliation externe.

En ce qui concerne ces caisses de pension assumant une obligation de moyen, l'approche prudentielle opte dès lors pour la constitution d'une marge de solvabilité pour l'ensemble des activités de l'institution (à l'instar des entreprises d'assurances) sans pour autant imposer un minimum absolu à cette marge.

De reden voor de strengere regels voor vroegere pensioenkasen met middelverbintenis is de afwezigheid van een bijdragende onderneming om een financieringstekort op te vangen.

In het ontwerp werd voor de berekening van het bijzonder eigen vermogen van de oude pensioenkasen gestreefd naar een «*level playing field*» rekening houdend met de aard van de aangegane verbintenis, het type voordeel dat wordt aangeboden en de afwezigheid van een externe bijdragende onderneming.

Voor pensioenkasen met een resultaatsverbintenis zal de berekeningswijze gelijkaardig zijn aan die van de verzekeringsondernemingen.

Zoals hoger uiteengezet mag voor pensioenkasen met een middelverbintenis het type verbintenis niet worden verward met het type voordeel. Deze pensioenkasen kunnen naast voordelen die gelijken op tak-23-producten, ook voordelen aanbieden die een bepaald uitkeringsniveau of een bepaald beleggingsrendement nastreven. Hoewel zij deze voordelen aanbieden in het kader van een middelverbintenis, rechtvaardigt dit een hogere solvabiliteitsmarge dan voor tak-23-producten. Daarenboven kunnen pensioenkasen niet terugvallen op een externe bijdragende onderneming.

Voor deze pensioenkasen met een middelverbintenis wordt daarom vanuit prudentieel oogpunt de voorkeur gegeven aan de samenstelling van een solvabiliteitsmarge voor het geheel van de activiteiten van de instelling (zoals voor verzekeringsondernemingen) zonder dat echter een absoluut minimum opgelegd wordt.

Le projet prévoit aussi que, si l'institution exerce simultanément les activités des anciennes institutions de prévoyance (article 3, § 1er, 1°) et des anciennes caisses de pensions (article 3, § 1er, 2°), elle doit constituer une marge de solvabilité distincte pour l'une et l'autre de ces activités.

Cette règle se justifie par les risques différents de chacune de ces activités et notamment l'absence, pour les activités du type caisse de pension, d'une entreprise d'affiliation susceptible de pallier les insuffisances financières.

Il faut également préciser que, pour des raisons de simplification et de clarification, la notion de fonds de garantie utilisée par la loi du 9 juillet 1975 a été remplacée par celle de «minimum absolu» de la marge de solvabilité (voir article 56).

Les dispositions de la présente section doivent être complétées par des mesures d'exécution fixant le mode de calcul de la marge que les institutions doivent constituer et les éléments qui peuvent être pris en compte à cette fin. Comme le prévoit l'article 17 de la directive, il s'agit de règles similaires, mais non identiques, à celles qui s'appliquent aux entreprises d'assurances.

Article 56

Cet article fixe le cadre légal en ce qui concerne la marge de solvabilité des institutions qui assument des obligations de résultat, comme indiqué ci-dessus.

Comme précisé dans le commentaire de l'article 2, 11° et 12°, il faut rappeler que l'obligation de résultat dont il s'agit est celle qui doit peser sur l'institution de retraite professionnelle et non sur l'entreprise d'affiliation.

Article 57

Cet article fixe le cadre légal en ce qui concerne la marge de solvabilité des institutions qui assument des obligations de moyen, comme indiqué ci-dessus.

Section V

Provisions techniques

Article 58

L'obligation de constituer des provisions techniques figure à l'article 15 de la directive, ainsi qu'à l'article 16, § 1er, de la loi du 9 juillet 1975. La disposition commen-

Het ontwerp schrijft ook voor dat een instelling, wanneer zij de activiteiten van de vroegere voorzorgskassen (artikel 3, § 1, 1°) en van de vroegere pensioenkassen (artikel 3, § 1, 2°) gelijktijdig uitoefent, voor elk een afzonderlijke solvabiliteitsmarge moet samenstellen.

De verantwoording van deze regel ligt in de verschillende risico's verbonden aan elke activiteit en inzonderheid in de afwezigheid, voor de activiteit van het type pensioenkas, van een bijdragende onderneming die financiële tekorten kan opvangen.

Verder dient vermeld te worden dat het begrip «waarborgfonds» dat gehanteerd wordt in de wet van 9 juli 1975 om redenen van vereenvoudiging en duidelijkheid vervangen werd door het begrip «absoluut minimum» dat de solvabiliteitsmarge moet bereiken (zie artikel 56).

De regels in deze afdeling dienen te worden aangevuld met uitvoeringsmaatregelen tot vaststelling van de berekeningswijze van de solvabiliteitsmarge die de instellingen moeten samenstellen en de bestanddelen die daarvoor in aanmerking kunnen komen. Zoals bepaald in artikel 17 van de richtlijn gaat het om gelijkaardige, maar geen identieke, regels als van toepassing op verzekeringsondernemingen.

Artikel 56

Dit artikel legt het wettelijk kader vast inzake de solvabiliteitsmarge van instellingen met een resultaatsverbintenis, zoals hierboven aangegeven.

Zoals aangestipt in de commentaar bij artikel 2, 11° en 12°, geldt de hier bedoelde resultaatsverbintenis voor de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, niet voor de bijdragende onderneming.

Artikel 57

Dit artikel legt het wettelijk kader vast inzake de solvabiliteitsmarge van instellingen met een middelverbintenis, zoals hierboven aangegeven.

Afdeling V

Technische voorzieningen

Artikel 58

De verplichting om technische voorzieningen te vormen, komt voor in artikel 15 van de richtlijn, alsook in artikel 16, § 1, van de wet van 9 juli 1975. De toege-

tée reprend les principes de base en la matière. Les règles plus détaillées seront prises dans un arrêté d'exécution, comme cela est déjà le cas actuellement. Ceci permet une adaptation plus souple à l'évolution de la matière, tant au plan national qu'au plan international. De ce dernier point de vue, il conviendra, pour des raisons d'égalité de traitement (*level playing field*), d'aligner les règles applicables aux institutions de retraite professionnelle sur celles qui seront applicables aux entreprises d'assurances à l'issue de l'exercice *Solvabilité II*.

Du point de vue de la terminologie, le projet s'écarte un peu de la directive. En effet, celle-ci distingue, d'une part, les passifs techniques (article 15, § 1er) et, d'autre part, les provisions techniques sensu stricto (article 15, § 2). Ces dernières ne concernent que les régimes de pensions qui offrent des couvertures contre les risques biométriques ou qui prévoient soit un rendement des placements, soit un montant donné des prestations. Pour maintenir la cohérence avec le droit antérieur, le projet utilise l'expression «provisions techniques» dans l'un et l'autre cas. Cela n'empêche pas de prévoir des règles d'exécution différentes basées, par exemple, sur la distinction faite par la directive.

La référence aux «dispositions légales et réglementaires relatives à ces régimes» est reprise de la loi du 9 juillet 1975. Il s'agit par exemple de la provision pour prestations à régler.

Les deuxième et troisième alinéas reprennent l'article 15, § 4, a), de la directive. Ils donnent les principes généraux auxquels les provisions techniques doivent satisfaire.

Section VI

Valeurs représentatives

Article 59

L'obligation de couvrir les provisions techniques par des actifs appelés *valeurs représentatives* figure à l'article 16, § 1er, de la directive et à l'article 16, § 2, de la loi du 9 juillet 1975. La présente disposition reprend ce principe pour les institutions de retraite professionnelle.

Article 60

Les règles actuelles en matière de valeurs représentatives sont prises sur la base de l'article 16, § 2, al. 3, de la loi du 9 juillet 1975. Elles figurent dans l'arrêté royal du 7 mai 2000 relatif à l'exercice de l'activité de prévoyance et dans l'arrêté royal du 5 mai 1995 relatif

lichte bepaling neemt terzake de basisbeginselen over. Meer gedetailleerde regels zullen bij uitvoeringsbesluit worden vastgesteld, zoals thans reeds het geval is. Dat maakt een soepelere aanpassing mogelijk aan de evolutie van die materie, zowel nationaal als internationaal. Wat dit laatste punt betreft, zullen om redenen van gelijke behandeling (*level playing field*) de toepasselijke regels voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening moeten worden afgestemd op de toekomstige regels die voor verzekeringsondernemingen zullen gelden na voltooiing van de *Solvency II*-oefening.

Inzake terminologie wijkt het ontwerp enigszins af van de richtlijn. Zij onderscheidt enerzijds technische passiva (artikel 15, § 1) en anderzijds de feitelijke technische voorzieningen (artikel 15, § 2). Deze laatste betreffen enkel de pensioenuitkeringen die dekking bieden tegen een biometrisch risico en/of de uitkeringen waarbij hetzij een beleggingsrendement, hetzij een bepaalde hoogte van uitkering wordt voorzien. Om de samenhang met het bestaande recht te behouden, gebruikt het ontwerp de uitdrukking technische voorzieningen in beide gevallen. Dit belet niet dat er in verschillende uitvoeringsbepalingen kan worden voorzien, bijvoorbeeld op basis van het onderscheid voorzien in de richtlijn.

De referentie naar «de wettelijke of reglementaire bepalingen betreffende die regelingen» is afkomstig uit de wet van 9 juli 1975. Het gaat bijvoorbeeld over de voorzieningen voor nog uit te voeren prestaties.

Het tweede en derde lid zijn overgenomen uit artikel 15, § 4, a), van de richtlijn en bevatten de algemene principes waaraan de technische voorzieningen moeten voldoen.

Afdeling VI

Dekkingswaarden

Artikel 59

De verplichting om technische voorzieningen met zogenoemde *dekkingswaarden* te dekken, komt uit artikel 16, § 1, van de richtlijn en uit artikel 16, § 2, van de wet van 9 juli 1975. In deze bepaling wordt dit beginsel overgenomen voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

Artikel 60

De huidige regels inzake dekkingswaarden zijn met toepassing van artikel 16, § 2, derde lid, van de wet van 9 juli 1975 genomen. Ze zijn ondergebracht in het koninklijk besluit van 7 mei 2000 betreffende de activiteiten van de voorzorgsinstellingen en in het koninklijk

aux activités des caisses de pension visées à l'article 2, § 3, 4°, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances.

Le projet maintient le principe de la détermination des règles techniques en matière de valeurs représentatives dans un arrêté royal d'exécution. On reprend toutefois le principe général de prudence de l'article 18, § 1er, de la directive. Les six principes de cette disposition encadrent assez étroitement la compétence laissée au Roi pour la fixation des aspects plus techniques relatifs aux valeurs représentatives. En outre, en ce qui concerne la localisation, il convient de tenir compte des dispositions de droit européen en matière de libre circulation des capitaux. Ce principe est d'ailleurs rappelé à l'article 19 de la directive.

Article 61

Cet article concerne les règles de dépôt des valeurs représentatives (article 16, § 2, al.4 et 5, de la loi du 9 juillet 1975 et article 18, de l'arrêté royal du 14 mai 1985). Les valeurs doivent être déposées soit auprès de la Banque Nationale de Belgique, soit auprès d'un organisme financier situé dans un État membre de l'Espace économique européen et soumis au contrôle prudentiel des autorités de cet État membre.

Article 62

Cette disposition se rapporte à l'inventaire permanent des valeurs représentatives. Le texte est celui de l'article 16, § 2, al. 6, de la loi du 9 juillet 1975, avec quelques adaptations de forme destinées à le moderniser.

Article 63

Cette disposition stipule que les valeurs représentatives de chaque patrimoine spécial sont destinées à garantir les régimes de retraite des affiliés et bénéficiaires en cas d'insolvabilité de l'institution de retraite professionnelle.

La fin du second alinéa concerne le cas où la CBFA a ordonnée le blocage des valeurs représentatives en raison des difficultés financières de l'institution (voir l'article 84). Dans un tel cas, c'est la CBFA qui tient l'inventaire permanent des valeurs représentatives.

besluit van 5 mei 1995 betreffende de activiteiten van de pensioenkasen bedoeld in artikel 2, § 3, 4°, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen.

Het wetsontwerp handhaaft het beginsel dat de technische regels inzake dekkingswaarden in een uitvoeringsbesluit worden vastgesteld. Niettemin wordt het algemene voorzichtigheidsbeginsel uit artikel 18, § 1, van de richtlijn overgenomen. De zes principes van deze bepaling vormen een tamelijk strikt kader voor de bevoegdheid die aan de Koning wordt gegeven om de meer technische aspecten met betrekking tot de dekkingswaarden vast te stellen. Wat de lokalisering betreft, dient rekening te worden gehouden met de Europese bepalingen inzake het vrij verkeer van kapitaal. Aan dit principe wordt overigens herinnerd in artikel 19 van de richtlijn.

Artikel 61

Dit artikel handelt over de regels voor de bewaring van dekkingswaarden (artikel 16, § 2, vierde en vijfde lid, van de wet van 9 juli 1975 en artikel 18 van het koninklijk besluit van 14 mei 1985). Dekkingswaarden worden in bewaring gegeven bij hetzij de Nationale Bank van België, hetzij bij een financiële instelling gevestigd in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte die onder het prudentiële toezicht staat van de autoriteiten van die lidstaat.

Artikel 62

Deze bepaling handelt over de permanente inventaris van dekkingswaarden. De tekst is overgenomen uit Artikel 16, § 2, zesde lid, van de wet van 9 juli 1975, zij het met een aantal vormwijzigingen ter verfraaiing van de tekst.

Artikel 63

Deze bepaling stelt dat de dekkingswaarden van elk bijzonder vermogen moeten dienen om aan aangeslotenen en begunstigten een pensioenregeling te waarborgen in geval van insolventie van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

Het tweede lid handelt *in fine* over de hypothese waarin de CBFA wegens financiële problemen bij een instelling, bevel heeft gegeven om de dekkingswaarden te blokkeren (zie artikel 84). In zo'n geval houdt de CBFA de permanente inventaris van de dekkingswaarden bij.

CHAPITRE V

Exercice du contrôle

Ce chapitre reprend essentiellement des dispositions existantes auxquelles ont été ajoutées des obligations imposées aux États membres par la directive.

Il est divisé en trois sections:

- I. La Commission Bancaire, Financière et des Assurances,
- II. Les commissaires agréés et les sociétés de révision agréées,
- III. Les actuaire désignés.

Section Ière

Exercice du contrôle par la Commission Bancaire, Financière et des Assurances

Article 64

Le premier alinéa autorise la CBFA à prendre un règlement (en application de l'article 64 de la loi du 2 août 2002) afin de déterminer les documents et statistiques qui sont régulièrement nécessaires à l'exercice de son contrôle.

Le second alinéa concerne d'autres documents et renseignements qui peuvent être demandés de manière ponctuelle et selon les besoins du contrôle. Le pouvoir de la CBFA s'étend aux conseillers externes mais uniquement dans la mesure où les renseignements demandés sont utiles pour le contrôle de l'institution de retraite professionnelle.

Les pouvoirs énumérés sont repris de l'article 13, a) et c), de la directive. Certains de ceux-ci se trouvaient déjà dans les articles 21, § 1er, al. 3 à 7 de la loi du 9 juillet 1975 et 10bis de l'arrêté royal du 14 mai 1985.

Article 65

Cette disposition est nouvelle et provient de l'article 13, b), de la directive. Elle donne le pouvoir à la CBFA de contrôler les relations de l'institution de retraite professionnelle avec, non seulement l'entreprise d'affiliation, mais aussi d'autres institutions de retraite professionnelle et d'autres entreprises.

Il convient de préciser que la disposition commentée vise uniquement le contrôle de l'institution de retraite professionnelle et non pas celui des autres entreprises ou institutions avec lesquelles elle a des relations.

HOOFDSTUK V

Uitoefening van het toezicht

Dit hoofdstuk bevat in wezen bestaande bepalingen, waaraan de verplichtingen werden toegevoegd die de richtlijn aan de lidstaten oplegt.

Het is onderverdeeld in drie afdelingen:

- I. De Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen,
- II. De erkende commissarissen en de erkende revisoraatvennootschappen,
- III. De aangestelde actuarissen.

Afdeling I

Uitoefening van het toezicht door de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen

Artikel 64

Het eerste lid staat de CBFA toe om een reglement uit te vaardigen (met toepassing van artikel 64 van de wet van 2 augustus 2002) om vast te stellen welke stukken en statistieken op geregelde basis noodzakelijk zijn voor de uitoefening van haar toezicht.

Het tweede lid heeft betrekking op andere, punctueel te vragen stukken en inlichtingen, naar gelang van de noden van het toezicht. De bevoegdheid van de CBFA geldt ook ten aanzien van externe adviseurs, zij het alleen in de mate dat de gevraagde inlichtingen nuttig zijn voor het toezicht op de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

De opgesomde bevoegdheden zijn overgenomen uit artikel 13, a) en c), van de richtlijn. Sommige daarvan kwamen reeds voor in de artikelen 21, § 1, derde tot zevende lid van de wet van 9 juli 1975, en in artikel 10bis van het koninklijk besluit van 14 mei 1985.

Artikel 65

Deze bepaling is nieuw en komt uit artikel 13, b), van de richtlijn. Zij geeft de CBFA de bevoegdheid om toezicht te houden op de relaties tussen een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening en zowel de bijdragende onderneming als andere instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening en ondernemingen.

De hier toegelichte bepaling slaat enkel op het toezicht op een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, niet op het toezicht op andere ondernemingen of instellingen waarmee zij een relatie heeft.

Article 66

Cette disposition donne la compétence à la CBFA d'opérer des vérifications dans les locaux des institutions de retraite professionnelle, ainsi que dans les locaux des sous-traitants. Elle trouve son origine dans l'article 13, d), de la directive et l'article 21, § 1er, de la loi du 9 juillet 1975. Les «dispositions de droit social, de droit du travail et en matière d'information» font référence, entre autres, à la LPCI et la LPC, ainsi qu'à leurs arrêtés d'exécution.

Comme pour les deux articles précédents, il faut signaler que le pouvoir de la CBFA en ce qui concerne les sous-traitants permet uniquement le contrôle des institutions de retraite professionnelle et non celui des sous-traitants eux-mêmes.

Article 67

Cet article est inspiré de l'article 40, § 3, de la loi du 9 juillet 1975. Il a été jugé opportun de reprendre cette disposition, à l'origine prévue pour les commissaires agréés, pour quiconque est susceptible de communiquer un renseignement ou un document à la CBFA. L'objectif est que cette personne ne puisse se retrancher derrière son secret professionnel pour faire obstacle à cette communication.

Il est évident que l'immunité prévue par la disposition commentée ne concerne que la divulgation d'informations et ne préjuge pas d'une éventuelle responsabilité pour infraction aux diverses législations applicables aux institutions de retraite professionnelle.

Section II

Les commissaires agréés et les sociétés de révision agréées

Articles 68 à 73

Cette section correspond aux articles 38 à 40, de la loi du 9 juillet 1975.

Toutefois, le texte est inspiré des articles 51 à 55 de la loi bancaire pour deux raisons. D'une part, on réalise ainsi, sur ce plan, un début de coordination entre les divers secteurs contrôlés par la CBFA. D'autre part, les dispositions de la loi bancaire, plus récentes, correspondent mieux à la réalité juridique et économique du contrôle révisoral actuel. Ainsi, la loi du 9 juillet 1975 ne

Artikel 66

Deze bepaling geeft de CBFA de bevoegdheid om verificaties uit te voeren in de bedrijfsruimten van instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening en hun onderaannemers. Zij is overgenomen uit artikel 13, d), van de richtlijn en artikel 21, § 1, van de wet van 9 juli 1975. De «bepalingen inzake sociaal recht, arbeidsrecht en informatieverstrekking» verwijzen onder meer naar de WAPZ en de WAP, alsook naar hun uitvoeringsbesluiten.

Zoals voor beide voorgaande artikelen weze ook hier onderstreept dat de bevoegdheid van de CBFA met betrekking tot onderaannemers, enkel geldt voor het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, niet voor het toezicht op de onderaannemers zelf.

Artikel 67

Dit artikel is ingegeven door artikel 40, § 3, van de wet van 9 juli 1975. Het leek nuttig deze, aanvankelijk voor erkende commissarissen bedoelde bepaling over te nemen voor eenieder die de CBFA een informatie of een stuk zou kunnen meedelen. De bedoeling is dat die persoon zich niet op het beroepsgeheim kan beroepen om die mededeling niet te hoeven doen.

Uiteraard geldt de opheffing van de aansprakelijkheid bedoeld in de toegelichte bepaling enkel voor de mededeling van informatie en doet het geen afbreuk aan een eventuele aansprakelijkheid voor overtredingen van de diverse wetgevingen die op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening van toepassing zijn.

Afdeling II

De erkende commissarissen en de erkende revisoraatvennootschappen

Artikelen 68 tot 73

Deze afdeling stemt overeen met de artikelen 38 tot 40 van de wet van 9 juli 1975.

De tekst is echter gebaseerd op de artikelen 51 tot 55 van de bankwet, en dit om twee redenen. Enerzijds wordt er zo een begin gemaakt met de afstemming tussen de verschillende sectoren die onder het toezicht van de CBFA staan. Anderzijds stemmen de bepalingen van de bankwet, die recenter zijn, beter overeen met de juridische en economische werkelijkheid van het huidige

connaît pas les sociétés de révision et ignore la possibilité de désigner des commissaires suppléants.

On notera qu'en vertu des articles 9, § 1er, d) et 15, § 4, de la directive, les commissaires agréés devront dorénavant certifier les provisions techniques.

L'article 73, al. 1er, 5°, adapte le texte de l'article 55 de la loi bancaire à la situation des institutions de retraite professionnelle. Dans ce cas précis, la notion d'«entreprise liée» est remplacée par, d'une part, l'entreprise d'affiliation et, d'autre part, toute entreprise dont l'institution de retraite professionnelle exerce le contrôle soit de droit (i.e. en possédant une participation importante) soit de fait (i.e. via les organes de l'entreprise).

Tout autre changement important dans cette matière devra se faire en parallèle avec les modifications relatives aux autres secteurs contrôlés par la CBFA.

Section III

Les actuaires désignés

Article 74

Cette disposition correspond aux articles 40*bis*, de la loi du 9 juillet 1975, 15*bis*, de l'arrêté royal du 14 mai 1985 et 17 de l'arrêté royal du 5 avril 1995.

Le deuxième alinéa reprend l'exception figurant actuellement à l'article 15*bis* de l'arrêté royal du 14 mai 1985 mais en utilisant le vocabulaire de la directive (voir l'article 14, § 4, a), de la directive et le commentaire de l'article 58 du présent projet).

Cette exception n'est pas incompatible avec les dispositions de la directive. En effet, comme déjà vu précédemment (voir le commentaire de l'article 58), la directive (article 15, §§ 1er et 2) utilise une notion de provisions techniques plus étroite que le droit belge et connaît également des «passifs techniques». L'exception prévue par le dernier alinéa de l'article commenté correspond aux passifs techniques au sens de la directive.

revisorale toezicht. Zo is er in de wet van 9 juli 1975 geen sprake van revisoraatvennootschappen of van de mogelijkheid om plaatsvervangende commissarissen aan te duiden.

Krachtens artikel 9, § 1, d) en 15, § 4, van de richtlijn, moeten de erkende commissarissen voortaan de technische voorzieningen waarmerken.

Het artikel 73, eerste lid, 5°, stemt de tekst van artikel 55 van de bankwet af op de toestand van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening. Daartoe wordt het begrip «verbonden onderneming» vervangen door, enerzijds, de bijdragende onderneming en, anderzijds, elke onderneming waarop de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening controle uitoefent, hetzij in rechte (d.w.z. via het bezit van een belangrijke deelneming) hetzij in feite (d.w.z. via de organen van de onderneming).

Elke andere belangrijke wijziging in deze materie zal parallel moeten gebeuren met de wijzigingen met betrekking tot de andere sectoren die onder het toezicht van de CBFA staan.

Afdeling III

De aangewezen actuarissen

Artikel 74

Deze bepaling stemt overeen met de artikelen 40*bis*, van de wet van 9 juli 1975, 15*bis*, van het koninklijk besluit van 14 mei 1985 en 17 van het koninklijk besluit van 5 april 1995.

Het tweede lid neemt de uitzondering van artikel 15*bis* van het koninklijk besluit van 14 mei 1985 over maar gebruikt de woordenschat van de richtlijn (zie artikel 14, § 4, a), van de richtlijn en de toelichting bij artikel 58 van dit ontwerp).

Deze uitzondering is niet onverenigbaar met de bepalingen van de richtlijn. Zoals we reeds eerder vermeld hebben (zie commentaar bij artikel 58), is het begrip «technische voorzieningen» in de richtlijn (artikel 15, §§ 1 en 2) minder ruim opgevat dan in het Belgisch recht en is er in de richtlijn ook sprake van «technische passiva». De uitzondering die in het laatste lid van het toegelichte artikel is opgenomen, slaat op de technische passiva in de zin van de richtlijn.

CHAPITRE VI

Mesures de redressement

Ce chapitre regroupe toutes les mesures de redressement, au sens large, applicables aux institutions de retraite professionnelle de droit belge. Les dispositions proviennent en grande partie de la loi du 9 juillet 1975, et s'appliquent en vertu des dispositions de l'arrêté royal du 14 mai 1985 ou de l'arrêté royal du 5 avril 1995.

Ces mesures s'appliquent à l'institution de retraite professionnelle. On pourrait croire que l'entreprise d'affiliation qui a pris l'engagement de retraite vis-à-vis de ses travailleurs n'est en rien concernée par lesdites mesures.

En pratique, il est évident que, dans bon nombre de cas, l'effort financier demandé à l'institution devra être supporté, d'une manière ou d'une autre, par l'entreprise d'affiliation.

Le présent projet prévoit aussi des moyens indirects pour impliquer l'entreprise d'affiliation. Ainsi, l'article 83 peut prévoir (et même dans certains cas, imposer) une modification du plan de financement qui concerne l'entreprise d'affiliation (article 55). Par ailleurs, un certain nombre de mesures de transparence comme la communication du plan de redressement aux affiliés et bénéficiaires ou la communication des injonctions de la CBFA (voir l'article 116) peuvent exercer une pression sur l'entreprise d'affiliation pour combler le plus rapidement possible le sous-financement. Enfin, dans les cas extrêmes, l'arrêt du régime de pension ou la menace d'un tel arrêt constitue à lui seul un puissant incitant à l'encontre de l'entreprise d'affiliation.

Le chapitre a été subdivisé en cinq sections. Les quatre dernières sont chacune consacrées à un type particulier de mesures de redressement.

Section Ière*Dispositions générales*

Article 75

Cette disposition de nature générale trouve son origine dans l'article 14, § 2, al.1er, de la directive.

On notera que la CBFA est habilitée, au besoin, à prendre d'autres mesures que celles qui sont énumérées dans les autres sections du chapitre commenté.

HOOFDSTUK VI

Herstelmaatregelen

In dit hoofdstuk zijn alle herstelmaatregelen in de ruime zin ondergebracht die van toepassing zijn op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening naar Belgisch recht. De bepalingen komen grotendeels uit de wet van 9 juli 1975, en zijn van toepassing op grond van het koninklijk besluit van 14 mei 1985 of het koninklijk besluit van 5 april 1995.

Die maatregelen zijn van toepassing op de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening. Men zou kunnen denken dat de bijdragende onderneming, die de pensioentoezegging t.a.v. van haar werknemers heeft gedaan, door deze maatregelen niet geraakt wordt.

In de praktijk is het evident dat, in een groot aantal gevallen, de financiële inspanning die wordt gevraagd van de instelling, op de een of andere manier zal moeten gedragen worden door de bijdragende onderneming.

Dit ontwerp voorziet eveneens in onrechtstreekse middelen om de bijdragende onderneming erbij te betrekken. Zo kan het artikel 83 een wijziging voorzien (en zelfs, in bepaalde gevallen, opleggen) van het financieringsplan dat betrekking heeft op de bijdragende onderneming (artikel 55). Daarnaast kunnen een aantal maatregelen inzake transparantie, zoals de mededeling van het herstelplan aan de aangeslotenen en de begunstigden of de mededeling van de aanmaningen van de CBFA (zie artikel 116), druk uitoefenen op de bijdragende onderneming om zo snel mogelijk het financieringstekort aan te vullen. In extreme gevallen vormt het stopzetten van de pensioenregeling of de dreiging tot stopzetting, op zich reeds een krachtige aansporing t.a.v. de bijdragende onderneming.

Het hoofdstuk is opgedeeld in vijf afdelingen. De laatste vier afdelingen zijn gewijd aan een bijzonder soort herstelmaatregelen.

Afdeling I

Algemene bepalingen

artikel 75

Deze algemene bepaling is ingegeven door artikel 14, § 2, eerste lid, van de richtlijn.

Indien nodig kan de CBFA andere maatregelen nemen dan die welke zijn opgesomd in de andere afdelingen van het toegelichte hoofdstuk.

Article 76

Cette disposition est reprise de l'article 21, § 1bis, de la loi du 9 juillet 1975. Elle autorise la CBFA à étendre ses demandes de renseignements à l'entreprise d'affiliation, voire à d'autres institutions ou entreprises, par exemple le gestionnaire des actifs. Cette extension n'a d'autre but que de permettre à la CBFA de contrôler l'institution de retraite professionnelle en difficulté. Il ne s'agit en aucun cas d'un contrôle de ces autres institutions ou entreprises.

Article 77

Le développement des activités transfrontalières nécessite quelques règles en matière de collaboration des autorités de contrôle de l'Espace économique européen. Ces règles pourront être complétées par des protocoles conclus entre ces autorités.

Le présent article constitue la transposition partielle des articles 14, § 4, d) et 20, § 9, de la directive. Il s'agit de situations dans lesquelles l'autorité de l'État membre d'accueil avertit la CBFA qu'une institution belge ne respecte pas la législation qui lui est applicable dans cet État membre d'accueil. À la demande de l'autorité de l'État membre d'accueil, la CBFA peut alors prendre les mesures appropriées afin de faire cesser l'infraction.

Une disposition similaire existe également à l'article 28 de la loi du 9 juillet 1975.

L'article 114 constitue la disposition «miroir» du présent article, en prévoyant que la CBFA demande à l'autorité d'un autre État membre de prendre des sanctions envers une institution qui est originaire de cet État membre et qui ne respecte pas les dispositions du droit belge qui lui sont applicables.

Section II

Mesures préventives

Cette section regroupe des mesures qui peuvent être prises avant que la situation de l'institution de retraite professionnelle soit véritablement déficitaire.

Article 78

Cet article précise les cas dans lesquels la CBFA peut demander ou imposer un plan d'assainissement. Il s'agit

Artikel 76

Deze bepaling is overgenomen uit artikel 21, § 1bis, van de wet van 9 juli 1975. Op grond van deze bepaling kan de CBFA voortaan ook inlichtingen opvragen bij de bijdragende onderneming of bij andere instellingen of ondernemingen, bijvoorbeeld de beheerder van de activa. De enige bedoeling van deze bepaling is dat de CBFA instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die moeilijkheden hebben, kan controleren. Het gaat er dus niet om deze andere instellingen of ondernemingen te kunnen controleren.

Artikel 77

Grensoverschrijdende activiteiten vergen een aantal regels met betrekking tot de samenwerking tussen de toezichthouders uit de Europese Economische Ruimte. Die regels zullen nog kunnen worden aangevuld met samenwerkingsprotocollen die deze autoriteiten onderling sluiten.

Dit artikel is de gedeeltelijke omzetting van de artikelen 14, § 4, d) en 20, § 9, van de richtlijn. Het gaat om gevallen waarin de autoriteit van de lidstaat van ontvangst de CBFA meldt dat een Belgische instelling de toepasselijke wetgeving in die lidstaat niet naleeft. Op verzoek van de autoriteit van de lidstaat van ontvangst kan de CBFA dan de nodige maatregelen nemen om een einde te maken aan de overtreding.

Artikel 28 van de wet van 9 juli 1975 bevat een gelijkwaardige bepaling.

Artikel 114 vormt het «spiegelbeeld» van het toegevoegde artikel, in die zin, dat de CBFA de autoriteit van een andere lidstaat kan vragen sancties te treffen tegen een instelling uit die lidstaat die de voor haar geldende Belgische rechtsregels niet naleeft.

Afdeling II

Preventieve maatregelen

In deze afdeling zijn de maatregelen ondergebracht die kunnen worden genomen vóór de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening zich werkelijk in een deficitair toestand bevindt.

Artikel 78

Dit artikel somt de gevallen op waarin de CBFA een saneringsplan kan vragen of opleggen. In wezen ge-

essentiellement de prévenir une insuffisance probable concernant les éléments du contrôle prudentiel: marge de solvabilité, valeurs représentatives et provisions techniques ou lorsque les droits des affiliés et bénéficiaires sont gravement menacés.

Article 79

Le plan d'assainissement financier est basé sur une étude ALM de l'institution. Le commissaire agréé devra certifier la faisabilité des hypothèses prises en compte du point de vue de l'analyse financière. L'actuaire désigné agira de même du point de vue de la technique actuarielle.

Article 80

Comme cela est prévu pour les entreprises d'assurances (article 26, § 2, al.7 et suiv. de la loi du 9 juillet 1975), la CBFA peut imposer des exigences plus sévères en ce qui concerne la marge de solvabilité, pour tenir compte de l'évolution de la situation financière de l'institution.

Section III

Plan de redressement

Cette section traite de la principale mesure d'ordre prudentiel, à savoir le plan de redressement.

Les sources de cette section sont:

- l'article 26, § 2, de la loi du 9 juillet 1975;
- les articles 14 et 20*bis* de l'arrêté royal du 14 mai 1985;
- l'article 15 de l'arrêté royal du 5 avril 1995;
- l'article 16, § 2, de la directive.

On peut aussi faire référence à l'article 14 de la directive, qui autorise l'autorité compétente à prendre «toutes les mesures adéquates nécessaires».

Article 81

La CBFA peut exiger un plan de redressement dans les trois hypothèses suivantes.

1° L'institution ne satisfait plus aux exigences en matière de marge de solvabilité. Autrement dit, la somme des fonds propres qui peuvent être retenus dans le

beurt dit wanneer men een mogelijke ontoereikendheid van de elementen die aan een prudentiële controle worden onderworpen wil voorkomen: solvabiliteitsmarge, dekkingswaarden en technische voorzieningen of wanneer de rechten van de aangeslotenen en de begunstigten ernstig in het gedrang komen.

Artikel 79

Het financieel saneringsplan is gebaseerd op een ALM-studie van de instelling. De erkende commissaris zal de haalbaarheid moeten attesteren van de hypothesen die vanuit financieel-analytisch oogpunt in aanmerking worden genomen. De aangestelde actuaris doet hetzelfde vanuit actuariel-technisch oogpunt.

Artikel 80

Zoals voorgeschreven voor de verzekeringsondernemingen (artikel 26, § 2, zevende lid en volgende, van de wet van 9 juli 1975) kan de CBFA inzake solvabiliteitsmarge strengere eisen opleggen, om rekening te houden met de evolutie van de financiële positie van de instelling.

Afdeling III

Herstelplan

Deze afdeling handelt over de belangrijkste prudentiële maatregel, namelijk het herstelplan.

Voor deze afdeling gelden als bron:

- Artikel 26, § 2, van de wet van 9 juli 1975;
- de Artikelen 14 en 20*bis* van het koninklijk besluit van 14 mei 1985;
- Artikel 15 van het koninklijk besluit van 5 april 1995;
- Artikel 16, § 2, van de richtlijn.

Voorts kan ook verwezen worden naar artikel 14 van de richtlijn, dat de bevoegde autoriteit toestaat «waar nodig alle passende maatregelen» te nemen.

Artikel 81

In de drie volgende gevallen kan de CBFA een herstelplan eisen:

1° De instelling voldoet niet langer aan de vereisten qua solvabiliteitsmarge. Met andere woorden, het totaal van het eigen vermogen dat in aanmerking mag

calcul de la marge constituée est inférieure à la marge à constituer (voir le commentaire de la Section II du Chapitre IV du présent Titre).

Il va de soi que cette disposition ne s'applique qu'aux institutions de retraite professionnelle qui doivent constituer une marge de solvabilité.

2° L'institution ne satisfait plus aux exigences légales en ce qui concerne les valeurs représentatives. Les actifs de l'institution qui peuvent être admis au titre de valeurs représentatives ne permettent plus de couvrir les provisions techniques.

3° L'institution satisfait aux conditions relatives à la marge et à la couverture des provisions techniques mais elle a, en outre, d'autres dettes à son passif que les actifs réalisables (et non affectés à la couverture des provisions techniques) ne permettent pas de couvrir. Dans ce cas, il est évident qu'il y a une menace pour les affiliés et les bénéficiaires, ce qui autorise la CBFA à intervenir.

Article 82

Cette disposition permet à la CBFA d'imposer un plan de redressement lorsque l'institution n'en soumet aucun.

Le projet de loi ne fixe pas de délai concernant la réalisation du plan de redressement. Il va de soi que la protection des affiliés et des bénéficiaires commande que les plans de redressement soient les plus courts possibles.

Le second alinéa permet à la CBFA d'imposer un délai de réalisation du plan. Dans des cas où, entre autres, la situation financière est gravement détériorée ou encore la marge constituée n'atteint plus le minimum absolu de la marge à constituer, la CBFA peut demander que le plan soit réalisé dans un délai court et même que l'insuffisance soit comblée par un versement unique de l'entreprise d'affiliation.

Dans les cas visés au présent article, la CBFA tiendra cependant compte de la capacité de l'entreprise d'affiliation au regard de la gravité de la situation.

Article 83

Les mesures qui peuvent accompagner un plan de redressement sont reprises de l'article 26, § 2, alinéa 2, de la loi du 9 juillet 1975. On y ajoute une modification du plan de financement visé à l'article 55.

worden genomen om de samengestelde marge te berekenen, is kleiner dan de samen te stellen marge (zie de commentaar bij Afdeling II van Hoofdstuk IV van deze Titel).

Deze bepaling is uiteraard enkel van toepassing op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die een solvabiliteitsmarge moeten samenstellen.

2° De instelling voldoet niet meer aan de wettelijke vereisten betreffende de dekkingswaarden. Met de activa van de instelling die als dekkingswaarden kunnen worden aanvaard, kunnen de technische voorzieningen niet langer worden gedekt.

3° De instelling voldoet aan de voorwaarden betreffende de marge en de dekking van de technische voorzieningen maar heeft daarnaast andere schulden op haar passief die niet gedekt kunnen worden door realiseerbare activa (en die niet aangewend worden voor de dekking van de technische voorzieningen). In dit geval is het duidelijk dat er sprake is van een dreiging voor de aangeslotenen en de begunstigten, wat de CBFA het recht geeft om in te grijpen.

Artikel 82

Op grond van deze bepaling kan de CBFA een herstelplan opleggen wanneer de instelling er geen voorlegt.

Het wetsontwerp stelt geen termijn vast waarbinnen een herstelplan moet worden uitgevoerd. Uiteraard vereist de bescherming van de aangeslotenen en begunstigten dat herstelplannen zo snel mogelijk worden uitgevoerd.

Op grond van het tweede lid kan de CBFA een termijn opleggen voor de verwezenlijking van het herstelplan. Onder andere wanneer de financiële toestand ernstig verslechterd is of wanneer de samengestelde marge niet meer het absolute minimum bereikt, kan de CBFA eisen dat het plan op korte tijd uitgevoerd wordt en zelfs dat de ontoereikendheid wordt aangevuld met een enige storting van de bijdragende onderneming.

In de gevallen bedoeld in dit artikel zal de CBFA evenwel rekening houden met de capaciteit van de bijdragende onderneming en met de ernst van de situatie.

Artikel 83

De begeleidende maatregelen voor een herstelplan zijn overgenomen uit artikel 26, § 2, tweede lid, van de wet van 9 juli 1975. Er wordt een wijziging van het financieringsplan, bedoeld in artikel 55, toegevoegd.

En ce qui concerne le rachat, il faut noter que les transferts de réserves en cas de sortie du plan de pension (articles 29 à 33 de la LPC) sont, d'un point de vue technique, des rachats. Il est évident que la mise en œuvre, par la CBFA, des possibilités prévues par l'article commenté en matière de limitation des rachats, ne peut porter préjudice aux affiliés qui quittent un plan de pension.

Section IV

Limitation et interdiction de la libre disposition des actifs

Toutes les mesures concernant le «blocage des actifs» ont été rassemblées dans la présente section, qui s'inspire des articles 17 et 26, § 1er, de la loi du 9 juillet 1975. Les dispositions commentées constituent également la trans-position de l'article 14, § 2, al. 2, de la directive.

Article 84

Cet article précise que le blocage des actifs peut être exigé en même temps que d'autres mesures de redressement (p.ex. un plan de redressement). Cette formulation évite des répétitions dans les Articles concernés.

Article 85

Cet Article reprend les dispositions de l'article 17 de la loi du 9 juillet 1975. Il énumère les pouvoirs de la CBFA en ce qui concerne les différents actifs pouvant faire l'objet d'un blocage.

Le § 1er concerne les mesures communes aux valeurs représentatives mobilières et immobilières. L'institution doit renseigner la liste de ces valeurs à la CBFA, c'est-à-dire lui communiquer l'inventaire permanent, et les retraits et réductions sont soumis à l'autorisation préalable de la CBFA.

Le § 2 ne concerne que les valeurs immobilières, lesquelles peuvent être soumises à une hypothèque légale prise par la CBFA au profit de l'ensemble des affiliés et bénéficiaires de l'institution. La procédure est semblable à celle prévue par la loi du 9 juillet 1975.

Le § 3 ne concerne que les valeurs mobilières susceptibles de dépôt. Ici aussi, le texte est inspiré de celui de la loi du 9 juillet 1975. En vertu de l'article 61, l'institution de retraite professionnelle a l'obligation de dépo-

In verband met de afkoop wordt erop gewezen dat de overdracht van reserves bij uittreding uit een pensioenplan (artikelen 29 tot 33 van de WAP) technisch gezien neerkomen op een afkoop. Natuurlijk mag de tenuitvoerlegging door de CBFA van de mogelijkheden waarin het hier toegelichte artikel voorziet, aangeslotenen die uit een pensioenplan stappen, niet benadelen.

Afdeling IV

Beperking en verbod van de vrije beschikking van de activa

Alle maatregelen in verband met het «blokkeren van de activa» werden ondergebracht in deze afdeling en hernemen bepalingen uit de artikelen 17 en 26, § 1, van de wet van 9 juli 1975. De toegelichte bepalingen zetten ook artikel 14, § 2, tweede lid, van de richtlijn om in Belgisch recht.

Artikel 84

Dit artikel bepaalt dat een blokkering van de activa slechts samen met andere herstelmaatregelen kan worden gevorderd (bijvoorbeeld, een herstelplan). Met deze formulering vermijdt men herhalingen in de betrokken artikelen.

Artikel 85

Dit artikel neemt de bepalingen van artikel 17 van de wet van 9 juli 1975 over. Het geeft aan welke bevoegdheden de CBFA heeft voor de verschillende activa die geblokkeerd kunnen worden.

Paragraaf 1 gaat over de gemeenschappelijke maatregelen inzake roerende en onroerende dekkingswaarden. De instelling moet de lijst van deze waarden meedelen aan de CBFA, met andere woorden, haar de permanente inventaris voorleggen. Bovendien is voor alle opvragingen en verminderingen de voorafgaande toelating van de CBFA vereist.

Paragraaf 2 heeft enkel betrekking op vastgoed dat door de CBFA met een wettelijke hypotheek kan worden bezwaard ten gunste van alle aangeslotenen en begunstigden van de instelling. De procedure is dezelfde als die van de wet van 9 juli 1975.

Paragraaf 3 geldt enkel voor roerende waarden die in bewaring kunnen worden gegeven. Ook hier werd de tekst overgenomen uit de wet van 9 juli 1975. Krachtens artikel 61 is de instelling voor bedrijfspensioen-

ser ces valeurs sur un compte à découvert. La CBFA peut ordonner que le compte soit bloqué. Le 2° envisage le cas où, malgré l'obligation de l'article 61, les valeurs n'ont pas été déposées.

Le § 4 concerne les actifs qui ne sont pas localisés en Belgique. En application de l'article 19, § 3, de la directive et comme cela se fait en matière d'assurance (voir l'article 17*bis* de la loi du 9 juillet 1975), ce sont les autorités compétentes de l'État membre où les valeurs sont localisées qui, à la demande de la CBFA, procèdent au blocage ou à l'inscription hypothécaire ou à une mesure similaire de leur droit national.

Cette procédure peut être étendue aux États non membres de l'Espace économique européen en application d'accords passés entre la CBFA et les autorités de ces États (voir l'article 6, al. 2, du présent projet).

Le § 5 concerne les valeurs (mobilières) non susceptibles de dépôt, pour lesquelles les mesures conservatoires doivent être précisées dans un arrêté d'exécution.

Article 86

Cet article stipule que les valeurs représentatives mobilières susceptibles ou non de dépôt sont insaisissables, sauf au profit des créanciers de bonne foi titulaires de droits antérieurs au blocage des actifs.

Section V

Autres mesures

Cette section regroupe différentes mesures qui peuvent être prises par la CBFA. Elle transpose l'article 14, §§ 3 et 4, de la directive. Il s'agit de la situation où l'institution est en infraction pour des raisons qui ne relèvent pas nécessairement du domaine financier.

Bien que ces mesures correspondent à l'article 26, § 4, de la loi du 9 juillet 1975, les auteurs du projet ont choisi de s'inspirer des dispositions de l'article 57 de la loi bancaire. Comme en ce qui concerne les commissaires agréées (articles 68 à 73), il s'agit d'assurer une plus grande coordination entre les textes applicables aux différents secteurs financiers. Le texte bancaire, plus récent, a aussi été jugé mieux adapté à la situation juridique et économique actuelle.

voorziening verplicht die waarden in open bewaargave te geven. De CBFA kan de blokkering van de rekening opleggen. Punt 2° bedoelt het geval waar, ondanks de verplichting van artikel 61, de waarden niet in bewaring zijn gegeven.

Paragraaf 4 heeft betrekking op de activa die niet in België zijn gelokaliseerd. In toepassing van artikel 19, § 3 van de richtlijn en zoals dat nu reeds gebeurt bij de verzekeringen (zie artikel 17*bis* van de wet van 9 juli 1975) zullen de bevoegde autoriteiten van de lidstaat waar de waarden zijn gelokaliseerd op vraag van de CBFA overgaan tot de blokkering of de hypothecaire inschrijving of het nemen van elke andere gelijkaardige maatregel uit hun nationaal recht.

Die procedure kan worden uitgebreid tot Staten die geen lid zijn van de Europese Economische Ruimte in toepassing van de akkoorden tussen de CBFA en de autoriteiten van die Staten (zie artikel 6, tweede lid van dit ontwerp).

Paragraaf 5 handelt over (roerende) waarden die niet in bewaring kunnen worden gegeven, waarvoor in een uitvoeringsbesluit bewarende maatregelen dienen te worden vastgelegd.

Artikel 86

Dit artikel bepaalt dat op roerende dekkingswaarden die al dan niet in bewaring kunnen worden gegeven, geen beslag kan worden gelegd, tenzij ten gunste van schuldeisers ter goeder trouw die vóór de blokkering van de activa houder waren van rechten.

Afdeling V

Andere maatregelen

Deze afdeling groepeerde verschillende maatregelen die de CBFA kan nemen. Zij zet artikel 14, §§ 3 en 4, van de richtlijn om en handelt over de hypothese waarin de instelling in overtreding is, zij het niet noodzakelijk om redenen van financiële aard.

Hoewel deze maatregelen overeenstemmen met artikel 26, § 4, van de wet van 9 juli 1975, hebben de stellers van het ontwerp ervoor gekozen zich te baseren op de bepalingen van artikel 57 van de bankwet. Zoals voor de erkende commissarissen (artikelen 68 tot 73), heeft men ook hier gestreefd naar een betere afstemming tussen de teksten die voor de verschillende financiële sectoren van toepassing zijn. Bovendien is men ervan uitgegaan dat de banktekst, die recenter is, beter aangepast is aan de huidige juridische en economische werkelijkheid.

Pour des raisons de lisibilité, le texte bancaire a toutefois été subdivisé en plusieurs articles.

Article 87

Cet article précise les cas dans lesquels la CBFA peut intervenir et la procédure à suivre. De ce point de vue, il faut, en premier lieu, que la CBFA donne à l'institution de retraite professionnelle un délai pour remédier à la situation. Ce n'est que si, à l'expiration de ce délai, aucune amélioration n'est visible que la CBFA peut prendre les autres mesures visées par la présente section.

Ces mesures sont les mêmes que celles qui sont prévues par la loi du 9 juillet 1975 et la loi bancaire.

On ajoute, au 5°, l'obligation pour l'institution de créer un ou plusieurs patrimoines spéciaux. Cette mesure peut être justifiée dans deux cas.

D'une part, les dispositions des articles 48 et 49 n'ont pas été respectées. Dans cette hypothèse, la mesure est prise sur la base du 1° de l'alinéa 1er, de l'article commenté.

D'autre part, la situation financière de certains régimes de retraite gérés par l'institution est plus ou moins compromise et il est prudent d'isoler ces régimes du reste des activités de l'institution. Dans cette hypothèse, la mesure est prise sur la base du 2° de l'alinéa 1er, de l'article commenté.

Les articles 88 à 92 précisent la plupart des mesures qui peuvent être prises dans le cadre de la présente section.

Article 88

Cette disposition précise les pouvoirs du commissaire spécial, qui sont de superviser les actes et décisions des organes de l'institution. L'autorisation écrite et préalable du commissaire spécial est requise pour tous les actes et décisions des organes de l'institution (assemblée générale, conseil d'administration, comité de direction) et pour sa gestion journalière.

Comme en matière bancaire, les actes passés sans l'accord du commissaire spécial sont nuls, pour autant que la désignation du commissaire ait été publiée au *Moniteur belge*.

Om de leesbaarheid te garanderen werd de banktekst echter opgedeeld in verschillende artikelen.

Artikel 87

Dit artikel bepaalt in welke gevallen de CBFA kan ingrijpen en beschrijft de te volgen procedure. In de eerste plaats moet de CBFA aan de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening een termijn opgeven binnen dewelke de toestand verholpen moet worden. Pas wanneer bij het verstrijken van deze termijn geen enkele verbetering zichtbaar is, kan de CBFA de andere maatregelen nemen die in deze afdeling worden vermeld.

Deze maatregelen zijn dezelfde als voorgeschreven door de wet van 9 juli 1975 en de bankwet.

Punt 5° bevat de verplichting voor de instelling om een of meer bijzondere vermogens te creëren. Deze maatregel kan gerechtvaardigd zijn in twee gevallen.

Enerzijds wanneer niet voldaan is aan de bepalingen van de artikelen 48 en 49. In dit geval wordt de maatregel genomen op grond van punt 1° van het eerste lid van het toegelichte artikel.

Anderzijds wanneer de financiële toestand van sommige door de instelling beheerde pensioenregelingen min of meer in het gedrang komt en het prudent is deze regelingen af te scheiden van de andere activiteiten van de instelling. In dit geval wordt de maatregel genomen op grond van punt 2° van het eerste lid van het toegelichte artikel.

De artikelen 88 tot 92 vermelden de meeste maatregelen die in het kader van deze afdeling kunnen worden genomen.

Artikel 88

Deze bepaling omschrijft de bevoegdheden van de bijzondere commissaris, namelijk de handelingen en beslissingen van de organen van de instelling superviseren. Voor alle handelingen en beslissingen van de organen van de instelling (algemene vergadering, raad van bestuur, directiecomité) en voor het dagelijks beheer van de instelling is de voorafgaande en schriftelijke toestemming van de bijzondere commissaris nodig.

Net zoals in de bankwet, zijn alle handelingen die zonder de toestemming van de bijzondere commissaris gesteld worden, nietig indien de aanstelling van de commissaris in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt werd.

Article 89

Cet article précise les responsabilités et les sanctions dans le cas où l'interdiction ou la limitation de certaines activités n'a pas été respectée.

Article 90

Cette disposition précise la procédure de nomination du gérant provisoire et les pouvoirs de ce dernier.

Article 91 et 92

Ces deux articles précisent, d'une part, la date à laquelle les mesures prises par la CBFA produisent leurs effets et, d'autre part, la procédure applicable à l'action en nullité contre les décisions prises au mépris des prérogatives d'un commissaire spécial ou d'un gérant provisoire.

CHAPITRE VII

Révocation de l'agrément

Cette mesure constitue la sanction extrême aux manquements à la législation applicable aux institutions de retraite professionnelle. C'est pourquoi, les articles qui s'y rapportent ont été placés immédiatement après les mesures de redressement.

Articles 93 à 95

Ces articles reprennent, sans beaucoup de modifications, les articles 43 à 45 de la loi du 9 juillet 1975 et l'article 16 de l'arrêté royal du 14 mai 1985.

N'ont pas été repris, l'article 46 de la loi du 9 juillet 1975, qui concerne les entreprises étrangères d'assurances, et le troisième alinéa de l'article 44, qui concerne la collaboration entre autorités compétentes, laquelle fait l'objet de la section suivante.

La renonciation volontaire à l'agrément a été commentée avec l'article 19.

Comme en ce qui concerne la renonciation volontaire, l'institution reste soumise au contrôle tant qu'elle a des engagements en cours. La CBFA peut toutefois imposer le transfert du portefeuille à une autre institution ou à une entreprise d'assurances.

On notera que, d'une part, la dissolution de l'institution entraîne le retrait d'office de l'agrément, c'est-à-dire, sans l'intervention de la CBFA et que, d'autre part, le

Artikel 89

Dit artikel verduidelijkt de aansprakelijkheden en de sancties in geval het verbod of de beperking van bepaalde activiteiten niet werd nageleefd.

Artikel 90

Deze bepaling verduidelijkt de benoemingsprocedure van een voorlopige bestuurder en zijn bevoegdheden.

Artikel 91 en 92

Deze twee artikelen verduidelijken, enerzijds, de datum waarop de door de CBFA genomen maatregelen uitwerking hebben en, anderzijds, de de procedure voor de nietigheidsvordering tegen beslissingen genomen in weerwil van de bevoegdheden van de bijzondere commissaris of voorlopige bestuurder.

HOOFDSTUK VII

Intrekking van de toelating

Deze maatregel is een extreme sanctie bij niet-naleving van de geldende wetgeving voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening. Daarom werden de desbetreffende artikelen meteen na de herstelmaatregelen opgenomen.

Artikelen 93 tot 95

Deze artikelen nemen zonder fundamentele wijzigingen, de artikelen 43 tot 45 van de wet van 9 juli 1975 en artikel 16 van het koninklijk besluit van 14 mei 1985 over.

Dat is niet het geval voor artikel 46 van de wet van 9 juli 1975 over buitenlandse verzekeringsondernemingen, en het derde lid van artikel 44 over de samenwerking tussen bevoegde autoriteiten, waarover de volgende afdeling handelt.

De vrijwillige afstand van een toelating werd toegelicht bij artikel 19.

Net zoals in geval van vrijwillige afstand blijft de instelling onder toezicht staan zolang er nog verbintenissen lopen. De CBFA kan evenwel eisen dat de portefeuille wordt overgedragen aan een andere instelling of aan een verzekeringsonderneming.

Enerzijds heeft de ontbinding van een instelling de ambtshalve intrekking van de toelating tot gevolg, met andere woorden, zonder dat de CBFA moet optreden.

retrait de l'agrément par la CBFA, contrairement à la renonciation à l'agrément, entraîne la mise en liquidation de l'institution.

L'article 95 permet à la CBFA d'informer les autorités compétentes du pays dans lequel l'institution de retraite professionnelle dont l'agrément a été révoqué exerce une activité. Cette disposition est calquée sur l'article 44, al. 2 et 3 de la loi du 9 juillet 1975. Il ne s'agit pas d'une obligation car rien de tel n'est actuellement prévu, ni dans la directive, ni en vertu des accords au sein du CEIOPS, ni a fortiori entre les autorités belges et celles d'États non membres de l'Espace économique européen.

CHAPITRE VIII

Liquidation et transfert

Articles 96 à 98

Les dispositions relatives à la liquidation sont reprises des articles 45 à 48 de la loi du 9 juillet 1975, avec quelques adaptations pour tenir compte de la nature non commerciale des institutions de retraite professionnelle.

Ainsi, l'article 97, inspiré de l'article 47 de la loi du 9 juillet 1975 tel qu'il existait avant la modification apportée par la loi du 6 décembre 2004, ne fait plus référence à l'aveu de cessation de paiement, mais bien à la demande de dissolution pour raisons financières, telle que prévue par l'article 18 de la loi sur les ASBL.

Pour rappel, le privilège des affiliés et bénéficiaires sur les valeurs représentatives des patrimoines spéciaux est instauré par l'article 63.

Article 99

L'Article 18 de l'arrêté royal du 7 mai 2000 interdit que les avoirs de l'institution réintègrent le patrimoine de l'entreprise d'affiliation. Une seule exception est prévue: en cas d'abrogation définitive du régime de pension les avoirs peuvent être transférés à une œuvre sociale de l'entreprise d'affiliation.

Le texte du projet assouplit ce régime de deux manières.

Anderzijds heeft de intrekking van een toelating door de CBFA, in tegenstelling tot de afstand van een toelating, de invereffeningstelling van de instelling tot gevolg.

Artikel 95 laat de CBFA toe de bevoegde autoriteiten van het land waarin de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, waarvan de toelating wordt ingetrokken, activiteiten uitoefent, te informeren. Die bepaling is overgenomen uit artikel 44, tweede en derde lid van de wet van 9 juli 1975. Het is echter geen verplichting aangezien daaromtrent niets is voorzien in de richtlijn noch in de akkoorden in de schoot van CEIOPS, en a fortiori niet tussen de Belgische autoriteiten en die van Staten die geen lid zijn van de Europese Economische Ruimte.

HOOFDSTUK VIII

Vereffening en overdracht

Artikelen 96 tot 98

De bepalingen in verband met de vereffening zijn overgenomen uit de artikelen 45 tot 48 van de wet van 9 juli 1975, zij het met enkele aanpassingen om rekening te houden met de niet-commerciële aard van instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

Zo bijvoorbeeld verwijst artikel 97 dat is ingegeven door artikel 47 van de wet van 9 juli 1975 vooraleer dit werd gewijzigd door de wet van 6 december 2004, niet langer naar een staking van betaling op bekentenis, maar naar het verzoek om ontbinding om financiële redenen, zoals voorgeschreven door artikel 18 van de wet op de VZW's.

Ter herinnering, het voorrecht van de aangeslotenen en de begunstigten op de dekkingswaarden van de bijzondere vermogens wordt ingesteld door artikel 63.

Artikel 99

artikel 18 van het koninklijk besluit van 7 mei 2000 verbiedt de reïntegratie van activa van een instelling in het vermogen van de bijdragende onderneming. Daarop bestaat één uitzondering: bij een definitieve opheffing van een pensioenregeling mogen de activa worden overgedragen aan een sociaal werk van de bijdragende onderneming.

Dit wetsontwerp versoepelt die regeling op twee manieren.

D'une part, il ne vise pas seulement le cas de l'abrogation définitive du régime de pension, mais aussi le cas des avoirs qui, d'une manière générale, ne sont plus nécessaires à la gestion des régimes de retraite. D'autre part, le texte n'exclut pas, a priori, une réintégration dans le patrimoine de l'entreprise d'affiliation.

Le Roi devra préciser les cas dans lesquels certains avoirs ne sont plus nécessaires à la réalisation de l'objet social de l'institution, le mode de calcul de ces avoirs, ainsi que la destination que l'institution peut leur donner.

Article 100

En ce qui concerne les transferts de portefeuille, il y a lieu de distinguer, d'une part, les anciennes institutions de prévoyance et, d'autre part, les anciennes caisses de pensions.

En ce qui concerne les institutions de retraite professionnelle qui transfèrent une activité visée à l'article 3, § 1er, 1° (anciennes institutions de prévoyance), la procédure est réglée par les articles 34 à 38 de la LPC auxquels il est simplement fait référence.

En ce qui concerne les institutions de retraite professionnelle qui transfèrent une activité visée à l'article 3, § 1er, 2° (anciennes caisses de pensions), on a repris la réglementation actuelle:

- tout transfert doit recevoir l'accord préalable de la CBFA;
- la publication de l'accord de la CBFA au *Moniteur belge*, rend le transfert opposable aux affiliés, aux bénéficiaires et aux autres tiers, ce qui évite de requérir l'accord individuel de ces personnes.

CHAPITRE IX

Administrations et organismes publics

Le régime applicable aux personnes morales de droit public, tel qu'il est déterminé actuellement par l'article 2, § 3, 6°, de la loi du 9 juillet 1975, peut se résumer comme suit.

Les institutions créées en personnes morales distinctes (ASBL ou association d'assurance mutuelle) de la personne morale de droit public sont toujours soumises au contrôle organisé par la loi du 9 juillet 1975.

Ten eerste geldt het niet enkel voor de definitieve opheffing van een pensioenregeling, maar ook voor de activa die, algemeen gesproken, niet meer nodig zijn voor het beheer van de pensioenregelingen. Ten tweede sluit het ontwerp een reïntegratie in het vermogen van de bijdragende onderneming niet a priori uit.

De Koning zal moeten bepalen in welke gevallen bepaalde activa niet langer nodig zijn voor de verwezenlijking van het doel van de instelling, hoe die activa moeten worden berekend en welke bestemming de instelling hieraan mag geven.

Artikel 100

Voor portefeuilleoverdrachten dient een onderscheid te worden gemaakt tussen, enerzijds, de vroegere voorzorgsinstellingen en, anderzijds, de vroegere pensioenkassen.

Voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die een activiteit overdragen als bedoeld in artikel 3, § 1, 1° (de vroegere voorzorgsinstellingen), wordt de procedure geregeld door de artikelen 34 tot 38 van de WAP, waarnaar gewoon verwezen wordt.

Voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die een activiteit overdragen als bedoeld in artikel 3, § 1, 2° (de vroegere pensioenkassen), wordt de huidige regeling hernomen:

- voor elke overdracht is de voorafgaande toelating van de CBFA vereist;
- door de bekendmaking van de toelating van de CBFA in het *Belgisch Staatsblad* kan die worden tegenworpen aan de aangeslotenen, de begunstigten en derden, waardoor een individuele instemming van deze personen niet nodig is.

HOOFDSTUK IX

Openbare besturen en overheidsbedrijven

De regeling voor publiekrechtelijke rechtspersonen zoals die thans is vastgesteld in artikel 2, § 3, 6°, van de wet van 9 juli 1975, kan als volgt worden samengevat.

Instellingen die ten opzichte van de publiekrechtelijke rechtspersoon als afzonderlijke rechtspersoon zijn opgericht (VZW of onderlinge verzekeringsvereniging), vallen nog steeds onder de toezichtsregeling van de wet van 9 juli 1975.

Pour les «institutions créées au sein d'une personne morale de droit public», c'est-à-dire pour les personnes de droit public qui gèrent elles-mêmes leur régime de pension, il y a lieu de faire une distinction entre administrations publiques et organismes publics.

Les administrations publiques, à savoir les entités et personnes morales de droit public qui ne sont pas soumises à la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises, ne sont pas soumises à la loi du 9 juillet 1975. Elles n'ont donc pas l'obligation de confier la gestion de leur régime de retraite à une personne juridique distincte.

Les organismes publics, à savoir les personnes morales de droit public qui sont soumises à la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et les comptes annuels des entreprises, sont soumis à la loi du 9 juillet 1975. Ils doivent donc, tant en ce qui concerne les pensions statutaires que les pensions extralégales, créer une ASBL ou une AAM (à moins qu'ils ne préfèrent confier la gestion du régime de retraite à une institution de sécurité sociale ou à une entreprise d'assurances).

Toutefois, lorsqu'une autorité publique supporte, in fine, la charge des avantages octroyés, le Roi peut dispenser l'organisme public du contrôle, dans la mesure de cette prise en charge.

Ce système ne donne pas entière satisfaction pour quatre raisons.

La première est que la distinction entre institutions «constituées en personnes morales distinctes» et «institutions créées au sein d'une entreprise» n'est pas toujours très claire pour les destinataires de la règle de droit et est quelque peu artificielle.

On peut, par exemple, citer le cas d'une ASBL chargée de la gestion des pensions du personnel d'une intercommunale mais où, en définitive, les communes membres de l'intercommunale, supportent la totalité de la charge des pensions. Dans un tel cas, la mise sous contrôle de l'ASBL en question n'apporte pas de réelle plus-value puisque le risque d'insolvabilité est pratiquement nul.

La deuxième raison est que les régimes de pension en question peuvent concerner aussi bien des pensions légales (statutaires) qu'extralégales. Or, dans le cas des pensions légales, certaines mesures de redressement extrêmes que peut prendre la CBFA, notamment la réduction des avantages octroyés, voire l'abrogation du plan, ne peuvent être appliquées.

La troisième raison est que l'exception prévue par

Voor «instellingen die binnen een publiekrechtelijke rechtspersoon zijn opgericht», met andere woorden, publiekrechtelijke rechtspersonen die zelf hun pensioenregeling beheren, dient een onderscheid te worden gemaakt tussen openbare besturen en overheidsbedrijven.

Openbare besturen, met name publiekrechtelijke entiteiten en rechtspersonen die niet onderworpen zijn aan de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen, vallen niet onder de wet van 9 juli 1975. Zij zijn dus niet verplicht het beheer van hun pensioenstelsel toe te vertrouwen aan een afzonderlijke rechtspersoon.

Overheidsbedrijven, met name publiekrechtelijke rechtspersonen die wel onderworpen zijn aan de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen, vallen wel onder de wet van 9 juli 1975. Zowel voor de statutaire als voor de bovenwettelijke pensioenen moeten zij dus een VZW of een OVV oprichten (tenzij zij het beheer van hun pensioenregeling verkiezen toe te vertrouwen aan een instelling voor sociale zekerheid of een verzekeringsonderneming).

Wanneer echter een overheid in fine de lasten van de toegekende voordelen draagt, dan kan de Koning het overheidsbedrijf naar verhouding van deze tenlasteneming vrijstellen van toezicht.

Om vier redenen geeft dit systeem geen volledige voldoening.

Ten eerste is voor wie onder deze rechtsregel valt het onderscheid tussen «opgericht als afzonderlijke rechtspersonen» en «instellingen die binnen een onderneming zijn opgericht», niet altijd duidelijk en enigszins artificieel.

Zo bijvoorbeeld het geval van een VZW die instaat voor het beheer van de pensioenen van het personeel van een intercommunale maar waar uiteindelijk de bij de intercommunale aangesloten gemeenten de pensioenlasten integraal dragen. In dat geval de VZW onder toezicht plaatsten, levert geen echte meerwaarde op, aangezien het insolventierisico nagenoeg onbestaande is.

De tweede reden is dat de pensioenregelingen in kwestie zowel op wettelijke (statutaire) als op bovenwettelijke pensioenen kunnen slaan. Nu kunnen bepaalde extreme herstelmaatregelen die de CBFA kan nemen, zoals een vermindering van de toegekende voordelen of zelfs de opheffing van het plan, in het geval van wettelijke pensioenen niet worden opgelegd.

De derde reden is dat de uitzondering waarin het

l'article 2, § 3, 6°, b), actuel semble trop restrictive. En effet, il n'est pas nécessaire qu'une autorité publique assume elle-même la charge des pensions et autres avantages, mais il suffit, d'un point de vue prudentiel, qu'une telle autorité, par définition à l'abri du risque d'insolvabilité, garantisse la bonne fin du régime de retraite.

Enfin, la quatrième raison est que, pour les organismes publics, la législation actuelle ne distingue pas entre pensions légales et pensions extralégales. Ceci peut entraîner une distorsion de concurrence entre le secteur privé et le secteur public. En effet, les organismes publics qui sont dispensés du contrôle pour ce qui concerne leurs pensions extralégales bénéficient d'un avantage par rapport aux entreprises privées puisqu'elles n'ont pas à supporter les coûts d'externalisation des régimes de pensions et du contrôle.

Pour être complet, on notera que le présent projet n'empêche nullement les administrations publiques et les organismes publics de confier la gestion de leurs régimes de retraite à une institution de retraite professionnelle agréée conformément à la présente loi, à une entreprise d'assurances ou à un organisme de sécurité sociale.

Le régime proposé dans le présent chapitre peut être présenté schématiquement de la manière suivante.

huidige artikel 2, § 3, 6°, b), voorziet, al te restrictief is. Het is immers niet nodig dat een overheid zelf instaat voor de pensioenlasten en andere voordelen; vanuit prudentieel oogpunt volstaat het dat zo'n overheid, die per definitie geen insolventierisico loopt, de goede afloop van de pensioenregeling waarborgt.

De vierde reden, ten slotte, is dat de huidige wetgeving voor overheidsbedrijven geen onderscheid maakt tussen wettelijke en bovenwettelijke pensioenen. Dat kan leiden tot een concurrentievervalsing tussen de particuliere sector en de openbare sector. Overheidsbedrijven die voor hun bovenwettelijke pensioenen vrijgesteld zijn van toezicht, hebben inderdaad een voordeel ten opzichte van privé-ondernemingen, aangezien ze de kosten voor de externalisatie van pensioenregelingen en het toezicht erop niet moeten dragen.

Om volledig te zijn kan worden vermeld dat dit ontwerp de openbare diensten en overheidsbedrijven geenszins belet om het beheer van hun pensioenstelsels toe te vertrouwen aan een overeenkomstig deze wet toegelaten instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, een verzekeringsonderneming of een instelling voor sociale zekerheid.

De regeling die in dit hoofdstuk wordt voorgesteld, ziet er schematisch als volgt uit.

	Openbare besturen	Overheidsbedrijven		Administrations publiques	Organismes publics
Wettelijke pensioenen	Geen toezicht	Toezicht zoals bij stelsels ingericht door privé-ondernemingen, tenzij een overheid : - de lasten van de toegekende voordelen draagt of - formeel de goede afloop van de verbintenissen waarborgt	Pensions légales	Pas de contrôle	Contrôle comme les entreprises privées, sauf si une autorité publique : - supporte la charge des avantages octroyés ou - garantit formellement la bonne fin des engagements
Bovenwettelijke pensioenen	Geen toezicht	Toezicht zoals de stelsels van privé-ondernemingen	Pensions extralégales	Pas de contrôle	Contrôle comme les régimes créés par les entreprises privées

Il faut également faire observer que les dispositions en projet ne concernent pas la gestion des actifs des régimes de retraite.

Actuellement, les actifs d'un fonds de pension peuvent être gérés par un tiers, notamment une entreprise d'assurances (articles 74 à 76 de l'arrêté royal du 14 novembre 2003 relatif à l'exercice de l'activité d'assurance sur la vie). Une entreprise d'assurance peut également gérer les actifs d'une administration publi-

Er weze opgemerkt dat deze ontwerpbeoordelingen geen betrekking hebben op het beheer van de activa van de pensioenregelingen.

Op dit ogenblik kunnen de activa van een pensioenfonds beheerd worden door een derde, in het bijzonder een verzekeringsonderneming (artikelen 74 tot 76 van het koninklijk besluit van 14 november 2003 betreffende de levensverzekeringsactiviteit). Een verzekeringsonderneming kan eveneens de activa beheren van een

que dispensée de l'obligation de créer un fonds de pension.

Ces possibilités subsistent dans le cadre du projet de loi tant vis-à-vis des institutions de retraite professionnelle que des administrations et organismes public dispensés de créer une institution de retraite professionnelle en vertu du présent chapitre.

Outre la possibilité de conclure des contrats d'assurances, les entreprises d'assurances pourront donc gérer les actifs:

- des administrations et organismes publics dispensés du contrôle;
- des personnes morales créées par une administration ou un organisme public sans avoir la qualité d'institution de retraite professionnelle;
- des institutions de retraite professionnelle créées par une administration ou un organisme public.

Il va de soi que les articles 74 à 76 précités devront être adaptés pour tenir compte des nouvelles dispositions légales.

Section Ière

Dispositions générales

Article 101 et 102

Pour plus de lisibilité, quelques notions ont été préalablement définies. Pour ce qui est des administrations publiques et des organismes publics, on reprend le critère de distinction existant actuellement à l'article 2, § 3, 6°, de la loi du 9 juillet 1975.

A l'article 102, on précise qu'en ce qui concerne les entités et personnes morales de droit public, la notion de prestations de retraite comprend non seulement les activités définies à l'article 102, mais encore la constitution de pensions légales, c'est-à-dire principalement statutaires. Ici également, on reprend une notion existant actuellement à l'article 2, § 3, 6°, de la loi du 9 juillet 1975.

openbaar bestuur dat vrijgesteld is van de verplichting om een pensioenfonds op te richten.

Deze mogelijkheden blijven bestaan in het kader van het wetsontwerp zowel ten aanzien van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening als de openbare besturen en overheidsbedrijven die vrijgesteld zijn om een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening op te richten krachtens dit hoofdstuk.

Naast de mogelijkheid om verzekerings-overeenkomsten te onderschrijven, zouden de verzekerings-ondernemingen dus de activa kunnen beheren van:

- de openbare besturen en overheidsbedrijven die vrijgesteld zijn van het toezicht;
- de rechtspersonen die opgericht zijn door een openbaar bestuur of een overheidsbedrijf en die niet de hoedanigheid hebben van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening;
- de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die opgericht zijn door een openbaar bestuur of een overheidsbedrijf.

De voormelde artikelen 74 tot 76 zullen uiteraard moeten aangepast worden om rekening te houden met de nieuwe wettelijke bepalingen.

Afdeling I

Algemene bepalingen

Artikel 101 en 102

Voor een betere leesbaarheid werden een aantal begrippen gedefinieerd. Voor openbare besturen en overheidsbedrijven hanteert men voor het onderscheid hetzelfde criterium als thans in artikel 2, § 3, 6°, van de wet van 9 juli 1975.

Artikel 102 bepaalt dat het begrip pensioen-uitkering in het geval van publiekrechtelijke entiteiten en rechtspersonen niet enkel de activiteiten omvat als bedoeld in artikel 102 maar ook de vorming van wettelijke pensioenen, met andere woorden, in hoofdzaak statutaire voordelen. Ook hier wordt een begrip overgenomen dat thans voorkomt in artikel 2, § 3, 6°, van de wet van 9 juli 1975.

Section II

Administrations publiques

Article 103

Les administrations publiques sont totalement dispensées du contrôle instauré par le présent projet. Cette dispense concerne aussi bien les pensions légales que les pensions extralégales, aujourd'hui au demeurant assez rares dans ce secteur.

On ne fait pas de distinction selon que le régime de pension est géré par l'administration elle-même ou par une ASBL ou une autre personne morale créée par l'administration.

Il faut préciser ici qu'en raison précisément de cette dispense de contrôle, cette ASBL ou cette autre personne morale, n'est pas une institution de retraite professionnelle au sens de la présente loi. C'est pourquoi la disposition commentée lui interdit de faire usage d'une dénomination qui pourrait prêter à confusion de ce point de vue. Cette interdiction vaut également pour les services de l'administration elle-même.

En raison de la dispense, les administrations et les institutions qu'elles ont créées ne peuvent exercer aucune activité transfrontalière. Cette interdiction découle de l'article 5, al. 2, de la directive.

Le second paragraphe permet toutefois, comme prévu par l'article 5, § 2, de la directive, à une administration publique de créer une institution de retraite professionnelle. Dans ce cas, celle-ci est entièrement soumise à la présente loi. De plus, la sortie du régime de contrôle ne peut se faire que dans des cas précis:

- le régime de retraite est entièrement liquidé, c'est-à-dire qu'il n'y a plus ni affilié ni bénéficiaire;
- la gestion du régime de retraite est entièrement confiée à une autre institution de retraite professionnelle ou à une entreprise d'assurance.

Section III

Organismes publics

Article 104

Le principe général est que les organismes publics et les institutions à qui ils confient la gestion de leurs régimes de retraite sont soumises aux dispositions du présent projet.

Afdeling II

Openbare besturen

Artikel 103

Openbare besturen zijn volledig vrijgesteld van het toezicht dat door dit wetsontwerp wordt ingevoerd. Deze vrijstelling geldt zowel voor wettelijke pensioenen als voor bovenwettelijke pensioenen, die weliswaar eerder zeldzaam zijn in die sector.

Er wordt geen onderscheid gemaakt naargelang de pensioenregeling wordt beheerd door het bestuur zelf dan wel door een door dit bestuur opgerichte VZW of een andere rechtspersoon.

Hier dient verduidelijkt te worden dat precies omwille van die vrijstelling van toezicht, die VZW of andere rechtspersoon geen instelling voor bedrijfspensioenvoorziening in de zin van deze wet is. Vandaar dat hem in de becommentarieerde bepaling verboden wordt om gebruik te maken van een benaming die op dat vlak verwarrend zou kunnen zijn. Dat verbod geldt eveneens voor de diensten van de openbare dienst zelf.

Gelet op die vrijstelling mogen openbare besturen en de instellingen die zij hebben opgericht, geen grensoverschrijdende activiteiten verrichten. Dit verbod vloeit voort uit artikel 5, tweede lid, van de richtlijn.

Zoals voorzien in artikel 5, § 2 van de richtlijn laat de tweede paragraaf een openbaar bestuur toch toe een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening op te richten. In dat geval is die volledig onderworpen aan deze wet. Daarenboven kan de uitstap uit het controleregime enkel in welbepaalde gevallen gebeuren:

- het pensioenstelsel is volledig vereffend, dit wil zeggen, er zijn geen aangeslotenen noch begunstigten meer;
- het beheer van het pensioenstelsel is volledig toevertrouwd aan een andere instelling voor bedrijfspensioenvoorziening of aan een verzekeringsonderneming.

Afdeling III

Overheidsbedrijven

Artikel 104

Als algemeen beginsel geldt dat overheidsbedrijven en de instellingen aan wie ze het beheer van hun pensioenstelsels toevertrouwen, onderworpen zijn aan de bepalingen van dit wetsontwerp.

On précise, pour autant que besoin est, que les organismes publics sont habilités à créer une institution de retraite professionnelle pour se conformer aux dispositions du présent projet. Une telle disposition figure déjà actuellement à l'article 9, § 2, al.3, de la loi du 9 juillet 1975.

Article 105

Les organismes publics sont dispensés de l'application de la présente loi si une autorité publique, soit supporte la charge des avantages octroyés, soit garantit formellement la solvabilité du régime.

Cette dispense n'est possible qu'en ce qui concerne les pensions légales. Pour les pensions extralégales, les organismes publics sont soumis aux mêmes règles que les entreprises privées, ce qui permet une égalité de concurrence entre les deux secteurs.

La dispense n'est qu'une faculté. Les institutions de retraite professionnelle créées par des organismes publics peuvent rester volontairement soumis au contrôle ou introduire un dossier d'agrément auprès de la CBFA pour y être soumis. Dans ce cas, il est évident que toutes les dispositions du présent projet s'appliquent sans exception à ces institutions.

Comme précisé ci-dessus (article 103), les organismes publics et les institutions qu'ils ont créées, s'ils bénéficient de la dispense, ne peuvent faire usage d'une dénomination qui prêterait à confusion avec des institutions de retraite professionnelle agréées. Ces organismes et institutions ne peuvent, en outre, exercer aucune activité transfrontalière, conformément à l'article 5, al. 2, de la directive.

Article 106

La présente disposition constitue une sanction du non-respect de la présente section. Elle prévoit que les organismes publics qui n'ont pas extériorisé leur régime de pension (soit en s'affiliant à un régime de sécurité sociale, soit en souscrivant un contrat d'assurance de groupe, soit en créant une institution de retraite professionnelle) et qui ne bénéficient pas de la dispense prévue à l'article 105 sont d'office affilié à l'organisme de sécurité sociale compétent en ce qui les concerne pour la constitution des pensions légales de leur personnel statutaire.

La présente disposition ne concerne pas les pensions extralégales. Pour celles-ci, le défaut d'extériorisation est sanctionné par les dispositions du Titre IV et, en particulier, de l'article 118.

Voorzover nodig kan worden verduidelijkt dat overheidsbedrijven een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening mogen oprichten om zich te conformeren aan de voorschriften van dit wetsontwerp. Artikel 9, § 2, derde lid, van de wet van 9 juli 1975 bevat reeds een gelijkaardig voorschrift.

Artikel 105

Overheidsbedrijven vallen buiten het toepassingsgebied van deze wet indien een overheid hetzij instaat voor de toegekende voordelen, hetzij de solvabiliteit van de regeling formeel waarborgt.

Deze vrijstelling is enkel mogelijk voor wettelijke pensioenen. Voor bovenwettelijke pensioenen gelden voor overheidsbedrijven dezelfde regels als voor particuliere ondernemingen, wat voor beide sectoren gelijke mededingingsvoorwaarden schept.

De vrijstelling is slechts een mogelijkheid. De instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die door de overheidsbedrijven zijn opgericht mogen vrijwillig onder toezicht blijven of een toelatingsdossier bij de CBFA indienen om onder toezicht te komen. Het is vanzelfsprekend dat in dat geval alle bepalingen van het wetsontwerp zonder uitzondering op hen van toepassing zijn.

Zoals hierboven aangegeven (artikel 103), mogen overheidsbedrijven en de instellingen die zij hebben opgericht, in het geval zij van de vrijstelling genieten, geen gebruik maken van een benaming die verwarring zou stichten met de toegelaten instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening. Die instellingen mogen daarenboven geen grensoverschrijdende activiteiten verrichten, zoals voorgeschreven door artikel 5, tweede lid, van de richtlijn.

Artikel 106

Deze bepaling is een sanctie voor het niet naleven van deze afdeling. Ze voorziet erin dat overheidsbedrijven, die hun pensioenstelsel niet hebben geëxterioriseerd (ofwel door aan te sluiten bij een sociale zekerheidstelsel, hetzij door het onderschrijven van een groepsverzekeringsovereenkomst, hetzij door het oprichten van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening), en die de vrijstelling bedoeld in artikel 105 niet genieten, ambtshalve worden aangesloten bij het bevoegde organisme van sociale zekerheid voor wat betreft de samenstelling van de wettelijke pensioenen voor hun statutair personeel.

Deze bepaling heeft geen betrekking op bovenwettelijke pensioenen. Het niet exterioriseren van die pensioenen wordt bestraft door de bepalingen van Titel IV en inzonderheid door artikel 118.

TITRE III

Institutions de retraite professionnelle d'un État membre autre que la Belgique

Ce Titre est applicable uniquement aux institutions de retraite professionnelle établie dans un État membre de l'Espace économique européen autre que la Belgique.

Le titre III est divisé en quatre chapitres:

- I. Dispositions générales
- II. Autorisation
- III. Exercice du contrôle
- IV. Mesures de redressement

CHAPITRE Ier**Dispositions générales**

Article 107 et 108

Ces deux articles définissent le champ d'application du Titre III et les activités permises aux institutions originaires des autres États membres de l'Espace économique européen.

L'article 107 rappelle que le critère de l'activité transfrontalière est le fait que les régimes de pension gérés par l'institution sont soumis aux dispositions de droit social et de droit du travail belges pour ce qui concerne les relations entre les affiliés et l'entreprise d'affiliation (cf. article 6, j), de la directive).

L'article 108 impose aux institutions des autres États membres de ne pratiquer que les activités qui sont autorisées aux institutions de droit belge.

Il appartient en effet à chaque État membre de préciser quelles sont les prestations de retraite qui peuvent être gérées tant par les institutions du droit de cet État membre que par celles du droit d'un autre État membre. Ce principe peut être déduit, par exemple, de l'article 9, §§ 2 et 3, de la directive.

TITEL III

Instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening van een andere lidstaat dan België

Deze titel is enkel van toepassing op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die gevestigd zijn in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte dan België.

Titel III is onderverdeeld in vier hoofdstukken:

- I. Algemene bepalingen
- II. Machtiging
- III. Uitoefening van het toezicht
- IV. Herstelmaatregelen

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 107 en 108

Deze twee artikelen definiëren het toepassingsgebied van Titel III en de toegelaten activiteiten van instellingen die afkomstig zijn uit andere lidstaten van de Europese Economische Ruimte.

Artikel 107 herhaalt dat het criterium voor grensoverschrijdende activiteiten ligt in het feit dat de pensioenregelingen die de instelling beheert, wat de relaties betreft tussen de aangeslotenen en de bijdragende onderneming, onderworpen zijn aan de Belgische sociaalrechtelijke en arbeidsrechtelijke bepalingen (cf. artikel 6, j), van de richtlijn).

Artikel 108 bepaalt dat instellingen uit andere lidstaten enkel de activiteiten mogen uitoefenen die aan instellingen naar Belgisch recht zijn toegestaan.

Elke lidstaat moet inderdaad aangeven welke pensioenuitkeringen zowel door instellingen naar het recht van die lidstaat als instellingen naar het recht van een andere lidstaat mogen worden beheerd. Dit beginsel kan worden afgeleid uit, bijvoorbeeld, artikel 9, §§ 2 en 3, van de richtlijn.

CHAPITRE II

Autorisation

Ce chapitre précise la procédure applicable lorsqu'une institution d'un autre État membre souhaite exercer une activité transfrontalière en Belgique. Comme indiqué plus haut pour les activités transfrontalières des institutions belges (Titre II, Chapitre III), la procédure prévue s'inspire plus de celle de l'article 20 de la directive - vue cette fois du côté de l'État membre d'accueil – que de l'actuel chapitre Vter de la loi du 9 juillet 1975.

Une présentation schématique de la procédure est reprise dans le commentaire du Chapitre III du Titre II.

Article 109

La première étape de la procédure est la réception, par la CBFA, d'un dossier transmis par l'autorité de l'État membre d'origine de l'institution.

Ce dossier comprend les informations visées à l'article 20, § 4, de la directive: le nom de l'entreprise d'affiliation et les principales caractéristiques du régime de retraite.

Puisque c'est l'autorité compétente de l'État membre d'origine qui transmet le dossier à la CBFA, il va de soi que les institutions concernées sont dument agréées dans leur État membre et que la CBFA ne doit pas vérifier ce point.

Comme indiqué précédemment (article 22), le protocole négocié au sein du CEIOPS ajoutera d'autres informations utiles à l'exercice du contrôle.

Article 110

La deuxième étape est la transmission, par la CBFA, dans les deux mois de la réception du dossier, des dispositions de droit belge qui s'appliqueront au régime géré. Il s'agit principalement:

- des dispositions de droit social et de droit du travail, et plus particulièrement de la LPCI et de la LPC (article 20, § 5, de la directive);
- des exigences en matière d'information des affiliés et des bénéficiaires (article 20, § 7, de la directive);
- le cas échéant, de certaines règles de placement des valeurs représentatives (article 18, § 7, de la directive).

HOOFDSTUK II

Machtiging

Dit hoofdstuk bepaalt de te volgen procedure wanneer een instelling uit een andere lidstaat in België grensoverschrijdende activiteiten wenst te ontwikkelen. Zoals hierboven aangegeven voor grensoverschrijdende activiteiten van Belgische instellingen (Titel II, Hoofdstuk III), is die procedure eerder ingegeven door artikel 20 van de richtlijn – ditmaal vanuit de optiek van de lidstaat van ontvangst – dan door het huidige hoofdstuk Vter van de wet van 9 juli 1975.

In de toelichting bij Hoofdstuk III van Titel II werd een schematische voorstelling van die procedure gegeven.

Artikel 109

In de eerste etappe van de procedure ontvangt de CBFA het dossier van de autoriteit van de lidstaat waaruit de instelling afkomstig is.

Dit dossier bevat alle gegevens als bedoeld in artikel 20, § 4 van de richtlijn: de naam van de bijdragende onderneming en de voornaamste kenmerken van de pensioenregeling.

Aangezien de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst het dossier doorsturen aan de CBFA, spreekt het vanzelf dat de betrokken instellingen toegelaten zijn in hun lidstaat en dat de CBFA dat gegeven niet moet nakijken.

Zoals hierboven aangegeven (artikel 22), zal het protocol dat binnen CEIOPS is afgesloten hier nog andere gegevens aan toevoegen die dienstig zijn voor het toezicht.

Artikel 110

In de tweede etappe deelt de CBFA, binnen twee maanden na ontvangst van het dossier, aan de lidstaat van herkomst mee welke Belgische rechtsregels op de beheerde regeling van toepassing zijn. Het gaat voornamelijk om:

- sociaalrechtelijke en arbeidsrechtelijke bepalingen, inzonderheid de WAPZ en de WAP (artikel 20, § 5, van de richtlijn);
- vereisten qua informatieverstrekking aan de aangeslotenen en begunstigten (artikel 20, § 7, van de richtlijn);
- in voorkomend geval, bepaalde regels inzake de belegging van de dekkingswaarden (artikel 18, § 7, richtlijn).

Il faut noter qu'en droit belge, toutes les règles d'information ont été rassemblées dans la LPCI et la LPC. Les règles de placement font l'objet de l'article 113 ci-après.

L'institution peut commencer son activité en Belgique dès qu'elle reçoit les informations précitées via son autorité de contrôle ou, à défaut, à l'expiration du délai de deux mois visé ci-dessus.

Article 111

Lorsque l'institution apporte des modifications à son activité transfrontalière, elle doit recommencer la procédure prévue par le présent chapitre.

Une règle similaire existe à l'article 68, § 3, de la loi du 9 juillet 1975.

Article 112

L'article 20, § 8, de la directive impose aux États membres, en l'occurrence à la CBFA, d'informer les autorités compétentes des États membres d'origine des institutions exerçant une activité trans-frontalière en Belgique, des modifications aux dispositions de droit belge qui seront applicables à ces institutions (droit social, droit du travail, information des affiliés et bénéficiaires et règles de placement).

CHAPITRE III

Exercice du contrôle

Article 113

Cette disposition met partiellement en œuvre l'option offerte par l'article 18, § 7, de la directive.

La disposition précitée permet à un État membre d'accueil d'imposer certaines dispositions prudentielles aux institutions de retraite professionnelle d'un autre État membre opérant sur son territoire. Ces dispositions concernent la limitation des placements en actions, autres titres et valeurs assimilés, les placements en titres d'une même entreprise ou d'un même groupe d'entreprises et les placements en monnaies non congruentes.

En droit belge actuel, seules existent les limites concernant les placements en titres d'une même entreprise ou d'un même groupe d'entreprises. Le législateur estime qu'il s'agit d'une exigence prudentielle fondamentale. A ce titre, il convient de la maintenir pour les institutions de retraite professionnelle de droit belge, ce qui

In het Belgisch recht zijn alle regels over informatieverstrekking ondergebracht in de WAPZ en de WAP. De beleggingsregels zijn opgenomen in het onderstaande artikel 113.

Een instelling kan haar bedrijf in België aanvangen zodra zij van haar toezichthouder de voornoemde gegevens heeft ontvangen, zoniet na afloop van de voornoemde termijn van twee maanden.

Artikel 111

Wanneer een instelling haar grensoverschrijdende activiteiten wijzigt, dan moet zij de in dit hoofdstuk voorgeschreven procedure overdoen.

Artikel 68, § 3, van de wet van 9 juli 1975 bevat een gelijkaardige regel.

Artikel 112

Artikel 20, § 8, van de richtlijn bepaalt dat de lidstaten, in casu de CBFA, de bevoegde autoriteiten van de lidstaten van herkomst van instellingen die grensoverschrijdend werkzaam zijn in België, moeten mededelen welke wijzigingen aan de Belgische rechtsregels op die instellingen van toepassing zullen zijn (sociaal recht, arbeidsrecht, informatieverstrekking aan de aangeslotenen en begunstigden, en beleggingsregels).

HOOFDSTUK III

Uitoefening van het toezicht

Artikel 113

Deze bepaling maakt gedeeltelijk gebruik van de optie die artikel 18, § 7, van de richtlijn biedt.

Dit artikel staat een lidstaat van ontvangst toe om bepaalde prudentiële regels op te leggen aan instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening uit een andere lidstaat die op zijn grondgebied werkzaam zijn. Die beperkingen slaan op beleggingen in aandelen en andere met aandelen gelijk te stellen waardepapieren, beleggingen in aandelen van eenzelfde onderneming of eenzelfde groep van ondernemingen en beleggingen in niet-congruente valuta's.

In de huidige stand van het Belgisch recht bestaan er enkel beperkingen op beleggingen in aandelen van een zelfde onderneming of eenzelfde groep van ondernemingen. De wetgever is van oordeel dat het hier gaat om een fundamentele prudentiële vereiste. Daarom moet die ook gehandhaafd worden voor Belgische in-

est aussi la condition pour pouvoir l'imposer aux institutions de retraite professionnelle d'autres États membres.

Toutefois, les règles concernant les placements ne sont pas, au-delà de ce qu'impose la directive, reprises dans le présent projet de loi mais le seront dans les arrêtés d'exécution. C'est pourquoi la disposition commentée est une habilitation donnée au Roi.

Le dernier alinéa provient de l'article 21, § 5, de la directive. La manière concrète dont l'autorité compétente de l'État membre d'origine doit «statuer» n'est pas définie dans la directive et reste encore vague. Ce point devrait faire l'objet d'un protocole d'accord de coopération entre les autorités compétentes.

Il faut rappeler que la réglementation de contrôle peut imposer des obligations similaires aux institutions de retraite professionnelle belges, notamment sur la base de l'article 60 du présent projet.

CHAPITRE IV

Mesures de redressement

Article 114

Cette disposition transpose l'article 20, § 9, *in fine*, de la directive et constitue la disposition «miroir» de l'article 77.

Le cas visé est celui d'une institution d'un État membre autre que la Belgique qui ne respecte pas les dispositions du droit belge qui lui sont applicables en matière:

- de placement des actifs (cf. article 113);
- de droit social et de droit du travail (en particulier les dispositions de la LPCI et de la LPC);
- d'information des affiliés et des bénéficiaires (lesquelles se trouvent également dans la LPCI et la LPC).

La disposition commentée rappelle le principe de la compétence de l'autorité de l'État membre d'origine. La première tâche de la CBFA est donc d'informer l'autorité compétente de l'État membre d'origine des infractions commises en Belgique par une institution de retraite professionnelle originaire de cet État membre. Cette autorité compétente prend les mesures nécessaires pour mettre fin aux infractions, en coordination avec la CBFA.

stellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, wat ook de voorwaarde is om die te kunnen opleggen aan instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening uit andere lidstaten.

De beleggingsregels, buiten hetgeen de richtlijn zelf oplegt, zijn echter niet in dit wetsontwerp opgenomen; dit zal worden geregeld in een uitvoeringsbesluit. Daartoe verleent de toegelichte bepaling een machtiging aan de Koning.

Het laatste lid komt uit artikel 21, § 5, van de richtlijn. Hoe de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst concreet «uitspraak moet doen», is niet vastgelegd in de richtlijn en blijft nog vaag. Dit punt zal moeten worden geregeld in een samenwerkingsprotocol tussen de toezichthouders.

Er wordt aan herinnerd dat de controle-reglementering gelijkaardige verplichtingen kan opleggen aan de Belgische instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, in het bijzonder op basis van het artikel 60 van dit ontwerp.

HOOFDSTUK IV

Herstelmaatregelen

Artikel 114

Deze bepaling regelt de omzetting van artikel 20, § 9, *in fine* van de richtlijn en vormt het «spiegelbeeld» van artikel 77.

Hier gaat het om een instelling uit een andere lidstaat dan België die de voor haar geldende Belgische rechtsregels niet naleeft inzake:

- belegging van activa (cf. artikel 113);
- sociaalrechtelijke en arbeidsrechtelijke bepalingen (inzonderheid de WAPZ en de WAP);
- informatieverstrekking aan de aangeslotenen en begunstigen (die ook in de WAPZ en de WAP zijn opgenomen).

De toegelichte bepaling herhaalt het beginsel dat de autoriteit van de lidstaat van herkomst bevoegd is. De CBFA heeft dus als eerste opdracht de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst te melden welke overtredingen zijn begaan door een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening uit die lidstaat. Die bevoegde autoriteit neemt dan de nodige maatregelen om een einde te stellen aan die overtredingen, in overleg met de CBFA.

Article 115

Cette disposition transpose l'article 20, § 10, de la directive, complété de quelques règles issues de l'article 71 de la loi du 9 juillet 1975.

Le cas visé est celui d'une institution d'un État membre autre que la Belgique qui continue à enfreindre les dispositions de droit social ou de droit du travail belges (comparer avec l'article 113) qui lui sont applicables, malgré les mesures prises à son encontre dans son État membre d'origine ou parce qu'aucune mesure n'y a été prise.

Dans un tel cas, la CBFA peut mettre l'institution en demeure de régulariser sa situation. Passé ce délai, la CBFA peut prendre toute mesure pour mettre fin aux irrégularités. La CBFA peut ainsi prendre les mesures prévues par le présent projet ou par la LPCI et la LPC. Au besoin, elle peut interdire à l'institution d'encore fournir ses services à l'entreprise d'affiliation belge.

L'avant-dernier alinéa est une règle de procédure reprise de l'article 71, § 3, de la loi du 9 juillet 1975.

Le dernier alinéa permet à la CBFA d'agir à la demande d'une autre autorité belge, par exemple celles chargées du respect des dispositions de droit social et de droit du travail.

TITRE IV

Injonctions et sanctions

Les dispositions du présent Titre sont, en partie, reprises des articles 81 à 91 de la loi du 9 juillet 1975, moyennant quelques adaptations de terminologie. Quelques dispositions proviennent également de la loi bancaire, qui a été jugée plus adaptée à la situation actuelle. Cela permet aussi plus de cohérence entre les différents secteurs contrôlés par la CBFA.

Le présent Titre est divisé en deux chapitres. Le premier contient des mesures de nature administrative et le second, des sanctions pénales. Dans le premier cas, à côté des amendes administratives, on a prévu des mesures non financières, notamment la publication des injonctions de la CBFA. Ceci permet de sanctionner une institution de retraite professionnelle ou une entreprise d'affiliation sans trop pénaliser les affiliés et les bénéficiaires des régimes de retraite.

Compte tenu de sa position dans le projet de loi, ce Titre s'applique aussi bien aux institutions de retraite professionnelle de droit belge qu'aux institutions de retraite professionnelle d'autres États.

Artikel 115

Deze bepaling is de omzetting van artikel 20, § 10, van de richtlijn, aangevuld met een aantal regels uit artikel 71 van de wet van 9 juli 1975.

Hier gaat het om een instelling uit een andere lidstaat dan België die de voor haar geldende Belgische sociaalrechtelijke of arbeidsrechtelijke regels blijft overtreden (cf. ook artikel 113), ondanks de maatregelen die in haar lidstaat van herkomst tegen haar zijn genomen of omdat tegen haar geen enkele maatregel is genomen.

In zo'n geval kan de CBFA de instelling in gebreke stellen om haar toestand te regulariseren. Nadien kan de CBFA alle maatregelen nemen om een einde te stellen aan de onregelmatigheden. De CBFA kan met name de maatregelen treffen waarin voorliggend wetsontwerp of de WAPZ en de WAP voorzien. Zo nodig kan zij de instelling verbieden om nog diensten te verstrekken aan de Belgische bijdragende onderneming.

Het voorlaatste lid is een procedureregulering overgenomen uit artikel 71, § 3, van de wet van 9 juli 1975.

Op grond van het laatste lid kan de CBFA op verzoek van een andere Belgische overheid optreden, bijvoorbeeld, de overheid die toeziet op de naleving van de sociaalrechtelijke en arbeidsrechtelijke voorschriften.

TITEL IV

Aanmaningen en sancties

De bepalingen van deze Titel zijn gedeeltelijk overgenomen uit de artikelen 81 tot 91 van de wet van 9 juli 1975, zij het met een aantal terminologische aanpassingen. Enkele bepalingen komen ook uit de bankwet, die aan de huidige situatie beter aangepast leek. Dat laat ook meer coherentie toe tussen de verschillende sectoren waarop de CBFA toezicht houdt.

Deze Titel is in twee hoofdstukken ingedeeld. Het eerste bevat maatregelen van administratieve aard en het tweede strafsancities. In het eerste geval heeft men naast administratieve boetes ook in niet-financiële maatregelen voorzien, in het bijzonder de publicatie van de aanmaningen van de CBFA. Dat laat toe een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening of een bijdragende onderneming te sanctioneren zonder de aangeslotenen en de begunstigen van de pensioenstelsels al te zeer te benadelen.

Gelet op de plaats van deze Titel in het wetsontwerp, geldt die zowel voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening naar Belgisch recht als voor dergelijke instellingen uit andere landen.

CHAPITRE Ier**Injonctions et sanctions administratives**

Article 116

Le premier paragraphe de cette disposition est reprise de l'article 103 de la loi bancaire, tandis que le second est inspiré de l'article 81 de la loi du 9 juillet 1975.

Le premier paragraphe constitue un préalable à la publication des injonctions, visée au § 2. Il oblige la CBFA à donner un délai à l'institution pour se conformer à la législation.

Les sanctions administratives du § 2 sont reprises de l'article 81 de la loi du 9 juillet 1975, mais quelques dispositions plus adaptées aux institutions de retraite professionnelle ont été ajoutées.

Tel est le cas des mesures de publicité prévues par la disposition commentée. Compte tenu de l'activité des institutions de retraite professionnelle, d'autres mesures que la publication au *Moniteur belge* des injonctions de la CBFA ont été prévues. On notera que la communication du plan de redressement aux affiliées ou à leurs représentants est expressément prévue par l'article 16, § 2, a), de la directive.

Toutes les mesures ne sont pas applicables à toutes les institutions de retraite professionnelle. Ainsi par exemple, le comité de surveillance de l'article 41 de la LPC n'existe que dans les cas visés par ce même article. En outre, certaines mesures, théoriquement applicables, peuvent se révéler difficiles à mettre en œuvre dans certains cas concrets. Ainsi, on peut difficilement imaginer une communication personnelle à tous les affiliés d'une caisse de pension.

Article 117

Les amendes administratives sont reprises de l'article 82 de la loi du 9 juillet 1975.

Le troisième alinéa rappelle que la procédure en la matière est déterminée par les articles 70 à 73 de la loi du 2 août 2002. Ces règles visent à garantir les droits de la défense.

On ne reprend pas explicitement dans cet article que l'institution doit «avoir été entendue ou à tout le moins convoquée» car cette obligation figure d'une manière plus détaillée à l'article 71 de la loi du 2 août 2002 précitée.

HOOFDSTUK I

Aanmaningen en administratieve sancties

Artikel 116

De eerste paragraaf van deze bepaling is uit artikel 103 van de bankwet overgenomen, terwijl de tweede op artikel 81 van de wet van 9 juli 1975 gebaseerd is.

De eerste paragraaf gaat de publicatie van de aanmaningen, bedoeld in § 2 vooraf. Hij verplicht de CBFA aan de instelling een termijn te geven om zich met de wetgeving in orde te stellen.

De administratieve boetes van § 2 zijn overgenomen uit artikel 81 van de wet van 9 juli 1975, met toevoeging van een aantal bepalingen die beter geschikt zijn voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

Zo bijvoorbeeld, de bekendmakingsmaatregelen in de toegelichte bepaling. Gelet op de activiteit van instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening werden voor de aanmaningen van de CBFA nog andere publicatiemaatregelen ingelast buiten de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*. Zo voorziet artikel 16, § 2, a), van de richtlijn uitdrukkelijk in de mededeling van een herstelplan aan de aangeslotenen of hun vertegenwoordigers.

Niet alle maatregelen zijn van toepassing op alle instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening. Zo bijvoorbeeld bestaat het toezichtscomité van artikel 41 WAP enkel in de door dit artikel bedoelde gevallen. Bovendien kunnen sommige maatregelen, ook al zijn ze technisch toepasbaar, in werkelijkheid moeilijk uitvoerbaar blijken. Men kan zich, bijvoorbeeld, moeilijk een persoonlijke mededeling aan alle aangeslotenen van een pensioenkas voorstellen.

Artikel 117

De administratieve boeten zijn overgenomen uit artikel 82 van de wet van 9 juli 1975.

Het derde lid herhaalt dat de procedure terzake is vastgelegd door de artikelen 70 tot 73 van de wet van 2 augustus 2002. Deze regels zijn bedoeld om de rechten van de verdediging veilig te stellen.

In dit artikel wordt niet expliciet hernomen dat de instelling moet «gehoord worden of ten minste zijn opgeroepen» aangezien die verplichting op een meer gedetailleerde wijze in artikel 71 van de voormelde wet van 2 augustus 2002 is beschreven.

CHAPITRE II

Sanctions pénales

Articles 118 à 123

Les sanctions pénales sont reprises des articles 83 à 89 de la loi du 9 juillet 1975, à l'exception de l'article 86 qui, vu sa portée très générale, ne doit pas être repris dans une autre législation que la loi de 1975. Pour l'article 89, on a en fait repris le texte de l'article 108 de la loi bancaire, pour les mêmes raisons que celles déjà évoquées.

Quelques adaptations ont été apportées au texte de la loi du 9 juillet 1975. Ainsi, dans un souci de sécurité juridique y compris dans le cadre du développement attendu des activités trans-frontalières, le second alinéa de l'article 118 prévoit une sanction pénale pour l'usage abusif de la dénomination *institution de retraite professionnelle*.

Pour respecter le principe de proportionnalité, certaines peines ont été réduites par rapport à ce qui est prévu dans la loi du 9 juillet 1975.

Il convient également de préciser qu'à l'article 120, les «administrateurs, dirigeants effectifs ou mandataires» ne concernent pas seulement les personnes au service d'une institution de retraite professionnelle ou d'une entreprise d'affiliation, mais également les personnes au service de toute entreprise ou tout organisme.

TITRE V

Dispositions transitoires

Les dispositions transitoires sont reprises de certains articles de la loi du 9 juillet 1975 et, pour la majorité, des articles 19 et 20 de l'arrêté royal du 14 mai 1985.

Quelques articles sont nécessaires pour assurer la transition entre la législation actuelle et le présent projet.

En revanche, les auteurs du projet n'ont pas jugé opportun de faire usage des dispositions transitoires prévues par l'article 22, §§ 3 et 4 de la directive, lesquelles sont manifestement prévues pour un État qui instaure seulement un contrôle des institutions de retraite professionnelle.

Les dispositions transitoires sont regroupées par type d'institution et non par type de dispense.

HOOFDSTUK II

Strafrechtelijke sancties

Artikelen 118 tot 123

De strafrechtelijke sancties zijn overgenomen uit de artikelen 83 tot 89 van de wet van 9 juli 1975, behalve artikel 86, dat, gelet op zijn zeer algemene draagwijdte, niet in een andere wetgeving dan de wet van 1975 moet worden opgenomen. Om dezelfde redenen als reeds vermeld werd voor artikel 89 de tekst van artikel 108 van de bankwet overgenomen.

De tekst van de wet van 9 juli 1975 werd hier en daar aangepast. Voor de nodige rechtszekerheid, ook in het kader van de verwachte ontwikkeling van grensoverschrijdende activiteiten, bevat het tweede lid van artikel 118 een strafsanctie voor elk oneigenlijk gebruik van de benaming *instelling voor bedrijfspensioenvoorziening*.

Gelet op het evenredigheidsbeginsel werden bepaalde straffen verminderd ten opzichte van hetgeen voorzien is in de wet van 9 juli 1975.

Met «bestuurders, effectieve leiders of lasthebbers» worden in artikel 120 niet enkel de personen bedoeld die in dienst zijn bij een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening of een bijdragende onderneming, maar ook de personen die in dienst zijn bij gelijk welke onderneming of instelling.

TITEL V

Overgangsbepalingen

De overgangsbepalingen zijn overgenomen uit een aantal artikelen van de wet van 9 juli 1975, maar de meeste komen uit de artikelen 19 en 20 van het koninklijk besluit van 14 mei 1985.

Een paar artikelen zijn nodig om de overgang van de huidige naar de nieuwe wetgeving te regelen.

De auteurs van het ontwerp achtten het daarentegen niet opportuun om te werken met de overgangsbepalingen van artikel 22, §§ 3 en 4, van de richtlijn, die duidelijk bedoeld zijn voor landen die zich louter beperken tot het instellen van een toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

De overgangsbepalingen zijn gegroepeerd per type instelling en niet per type vrijstelling.

Les dispenses prévues par la réglementation actuelle (arrêtés royaux des 14 mai 1985 et 5 avril 1995) peuvent être de cinq types:

– Non application de la loi de contrôle

Il s'agit d'une dispense provisoire utilisée dans le cas d'une extension du champ d'application de la législation de contrôle. Dans le présent projet, une telle dispense est prévue pour les régimes de pension des fonds de sécurité d'existence et ceux de certaines personnes morales de droit public, ainsi que pour les anciennes caisses de pension.

– Dispense de créer une institution de retraite professionnelle

Une telle dispense est souvent liée à la précédente. Après avoir disposé d'un délai en ce qui concerne l'application de la loi, les régimes visés disposent d'un second délai pour créer et faire agréer l'institution qui va gérer le régime de pension.

Dans certains cas, cette dispense est accordée sans limite de temps. Il s'agit alors de régimes dits «fermés», c'est-à-dire dont les engagements se rapportent uniquement à des affiliés qui ont quitté le plan de pension (changement d'employeur, pension...) avant l'instauration du contrôle. De tels régimes fermés existent encore de nos jours.

– Dispenses concernant la marge de solvabilité

Dans certains cas, les dispositions relatives à la marge de solvabilité ne s'appliquent pas. En général, l'institution est autorisée, pour le calcul de la marge à constituer, à ne pas tenir compte durant une certaine période de la partie des engagements qui se rapporte aux affiliés entrés en service avant l'instauration du contrôle.

Dans d'autres cas (fonds de sécurité d'existence et caisses de pension), il s'agit d'une dispense totale, mais limitée dans le temps.

– Dispenses concernant les provisions techniques

En ce qui concerne ces dispenses, il faut souvent distinguer deux situations. D'une part, lorsque aucune provision technique n'a été constituée avant l'instauration du contrôle, une dispense totale de constituer de telles provisions est accordée. D'autre part, si des provisions insuffisantes ont été constituées, elles doivent être maintenues, mais une dispense est accordée pour la différence. Dans l'un et l'autre cas, la dispense se rapporte uniquement aux engagements existants avant l'instauration du contrôle. Selon le cas, les modifications de ces engagements postérieures à l'instauration du

De huidige reglementering (de koninklijke besluiten van 14 mei 1985 en 5 april 1995) onderscheiden vijf types vrijstellingen:

– Geen toepassing van de controlewet.

Het gaat hier om een voorlopige vrijstelling in geval van uitbreiding van het toepassingsgebied van de controlewet. Dit wetsontwerp voorziet in een dergelijke vrijstelling voor de pensioenregelingen van fondsen voor bestaanszekerheid en van bepaalde publiekrechtelijke rechtspersonen, alsook voor de vroegere pensioenkassen.

– Vrijstelling van de verplichting om een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening op te richten.

Een dergelijke vrijstelling is vaak gekoppeld aan de voorgaande. Na afloop van een eerste termijn voor de toepassing van de wet, beschikken de betrokken regelingen over een tweede termijn om een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, die de pensioenregeling gaat beheren, op te richten en de toelating te vragen.

In bepaalde gevallen wordt die vrijstelling zonder tijdsbeperking verleend. Het gaat dan om zogenaamde «gesloten» regelingen, met andere woorden, waarvan de verbintenissen enkel betrekking hebben op aangesloten die uit het pensioenplan zijn gestapt (verandering van werkgever, pensionering...) vóór de invoering van het toezicht. Nu nog bestaan er dergelijke gesloten regelingen.

– Vrijstellingen met betrekking tot de solvabiliteitsmarge.

In bepaalde gevallen zijn de bepalingen in verband met de solvabiliteitsmarge niet van toepassing. Voor de berekening van de samen te stellen marge is het een instelling in het algemeen toegestaan om gedurende een bepaalde periode geen rekening te houden met het gedeelte van haar verbintenissen met betrekking tot aangesloten die vóór de invoering van het toezicht in dienst zijn getreden.

In andere gevallen (fondsen voor bestaanszekerheid en pensioenkassen) gaat het om een volledige, in de tijd weliswaar beperkte vrijstelling.

– Vrijstellingen met betrekking tot de technische voorzieningen.

Voor dergelijke vrijstellingen is vaak een onderscheid nodig tussen twee situaties. Enerzijds wordt volledige vrijstelling verleend van de verplichting om technische voorzieningen aan te leggen, wanneer vóór de invoering van het toezicht geen voorzieningen waren. Anderzijds moeten onvoldoende technische voorzieningen die ooit zijn gevormd, gehandhaafd blijven, maar wordt vrijstelling verleend voor het verschil. In beide gevallen geldt de vrijstelling enkel voor verbintenissen die vóór de invoering van het toezicht bestonden. Naar gelang van het geval vallen wijzigingen in deze verbintenissen

contrôle sont ou non comprises dans la dispense.

– Dispenses concernant les valeurs représentatives

Les actifs détenus par l'institution sont admis comme valeurs représentatives, nonobstant le fait qu'elles ne répondent pas aux normes légales. Dans ce dernier cas également, si le régime était, avant l'instauration du contrôle, géré au sein d'une entreprise, il peut être admis comme valeur représentative, après la création de l'institution, une créance sur l'entreprise d'affiliation. Bien que cette dispense soit parfois accordée en même temps que celle concernant les provisions techniques, elle peut aussi l'être lorsque de telles provisions ont été constituées en suffisance mais qu'elles ne sont pas réglementairement couvertes.

Comme on le verra ci-après, les mêmes dispenses peuvent s'appliquer à plusieurs catégories d'institutions à l'exception de la date à laquelle elles doivent être calculées. Ceci s'explique par l'extension progressive du champ d'application de la législation de contrôle à ces catégories d'institutions.

Il convient enfin de signaler que quelques dispenses qui, jusqu'à présent, étaient accordées sans limite de temps, seront progressivement supprimées dans le souci de mieux protéger les affiliés et les bénéficiaires des régimes de retraite. Cette suppression sera d'autant plus facile que ces dispenses concernent de moins en moins de personnes.

Article 124

Cette disposition a pour objectif de maintenir les agréments accordés en vertu de l'article 4 de la loi du 9 juillet 1975. Les institutions de prévoyance et les caisses de pensions agréées sous la législation antérieure sont agréées de plein droit sous la nouvelle loi. En outre, elles continuent de bénéficier des dispenses qui leur étaient accordées sur la base des articles 19 et 20 de l'arrêté royal du 14 mai 1985 ou des articles 25 et 26 de l'arrêté royal du 5 avril 1995.

Article 125

Cet article concerne les institutions de prévoyance qui ont été provisoirement inscrites auprès de la CBFA en application de l'article 19, § 1er, al.1er, 3 et 4, de l'arrêté royal du 14 mai 1985.

die dateren van na de invoering van het toezicht, al dan niet onder de vrijstelling.

– Vrijstellingen met betrekking tot de dekkingswaarden.

De activa in bezit van de instelling worden aanvaard als dekkingswaarden, ongeacht het feit dat zij niet aan de wettelijke regels beantwoorden. In dit laatste geval kan na de oprichting van de instelling, wanneer een regeling vóór de invoering van het toezicht beheerd werd binnen een onderneming, een vordering op de bijdragende onderneming als dekkingswaarde worden aanvaard. Hoewel deze vrijstelling soms voorkomt samen met een vrijstelling betreffende de technische voorzieningen, wordt ze ook verleend wanneer voldoende voorzieningen zijn aangelegd maar deze niet réglementair zijn afgedekt.

Zoals verder zal blijken, kunnen dezelfde vrijstellingen gelden voor verschillende categorieën van instellingen, uitgezonderd de datum waarop zij moeten worden berekend. De reden daarvoor ligt bij de geleidelijke uitbreiding van het toepassingsgebied van de toezichtsregeling tot die categorieën van instellingen.

Ten slotte weze vermeld dat een aantal vrijstellingen die totnogtoe zonder tijdsbeperking werden verleend, geleidelijk zullen worden opgeheven, met het oog op een betere bescherming van de aangeslotenen en begunstigen van pensioenregelingen. Die opheffing zal des te gemakkelijker verlopen naarmate de vrijstellingen in kwestie op hoe langer hoe minder personen betrekking hebben.

Artikel 124

Doel van deze bepaling is de toelatingen te handhaven die op grond van artikel 4 van de wet van 9 juli 1975 zijn verleend. Voorzorgsinstellingen en pensioenkassen die zijn toegelaten onder de vroegere wetgeving, verkrijgen van rechtswege een toelating onder de nieuwe wet. Bovendien blijven ze genieten van de vrijstellingen die hen waren verleend op grond van de artikelen 19 en 20 van het koninklijk besluit van 14 mei 1985 of van de artikelen 25 en 26 van het koninklijk besluit van 5 april 1995.

Artikel 125

Dit artikel handelt over voorzorgsinstellingen die met toepassing van artikel 19, § 1, eerste, derde en vierde lid, van het koninklijk besluit van 14 mei 1985.

Le § 1er prévoit que ces institutions conservent l'inscription provisoire et les dispenses dont elles bénéficiaient nonobstant le fait que les deux arrêtés précités sont abrogés par le présent projet.

Il est également précisé que l'inscription peut être radiée si l'institution vient à se trouver dans l'un des cas visés à l'article 93.

Le § 2 reprend les règles de l'arrêté royal du 14 mai 1985 qui concernent l'inscription provisoire.

La disposition commentée concerne aussi bien les institutions des entreprises privées, soumises au contrôle de la loi du 9 juillet 1975 depuis le 1er janvier 1986, que les institutions des autres secteurs (dirigeants d'entreprise, personnes morales de droit public, caisses de pensions), mises sous contrôle ultérieurement.

Article 126

L'article 3, § 1er, al. 2, du présent projet stipule, conformément à l'article 6, d), de la directive, que les activités décès, invalidité et incapacité de travail ne peuvent être gérées qu'à titre complémentaire.

Cette règle est nouvelle en droit belge et certaines institutions pourraient pratiquer actuellement ces activités à titre principal. Une modification de ces régimes poserait beaucoup de difficultés aux institutions concernées. C'est pourquoi une disposition transitoire a été prévue en faveur de ces dernières.

Article 127

Comme indiqué dans le commentaire de l'article 8, les organismes visés par le présent projet devront faire usage de la seule dénomination «institution de retraite professionnelle» sur divers documents. Afin d'éviter des frais inutiles, une période transitoire de cinq ans est prévue.

Article 128

Cette disposition reprend les dispenses de l'article 20, § 1er, al. 1er à 3, de l'arrêté royal du 14 mai 1985.

Sont visées des institutions qui soit existaient avant le 1er janvier 1986, soit ont été créées après cette date mais dans le but de gérer des régimes qui existaient au sein d'entreprises privées avant le 1er janvier 1986, date d'entrée en vigueur de l'arrêté du 14 mai 1985.

Paragraaf1 bepaalt dat die instellingen hun voorlopige inschrijving behouden, alsook de vrijstellingen die hen werden verleend, ongeacht het feit dat beide voornoemde besluiten door dit wetsontwerp worden opgeheven.

De inschrijving kan worden geschrapt indien de instelling in een situatie terechtkomt als bedoeld in artikel 93.

Paragraaf2 neemt uit het koninklijk besluit van 14 mei 1985 de regels over in verband met de voorlopige inschrijving.

De hier toegelichte bepaling heeft zowel betrekking op instellingen van particuliere ondernemingen, die onder de toezichtsregeling van de wet van 9 juli 1975 vallen, als op instellingen in andere sectoren (bedrijfsleiders, publiekrechtelijke rechtspersonen, pensioenkasen), die achteraf onder toezicht werden geplaatst.

Artikel 126

artikel 3, § 1, tweede lid, van dit wetsontwerp bepaalt, overeenkomstig artikel 6, d), van de richtlijn, dat de activiteiten overlijden, invaliditeit en arbeidsongeschiktheid slechts op bijkomende wijze mogen worden beheerd.

Dit is een nieuwe regel in het Belgisch recht en bepaalde instellingen zouden die activiteiten op dit ogenblik als hoofdbedrijf kunnen uitoefenen. Een wijziging in deze regelingen zou de betrokken instellingen voor grote problemen stellen. Daarom werd voor hen een overgangsbepaling ingelast.

Artikel 127

Zoals gezegd in de toelichting bij artikel 8 moeten de in dit wetsontwerp bedoelde instellingen de benaming «instelling voor bedrijfspensioenvoorziening» gebruiken op allerhande stukken. Om nutteloze kosten te vermijden, geldt er een overgangsperiode van vijf jaar.

Artikel 128

Deze bepaling neemt de vrijstellingen over uit artikel 20, § 1, eerste tot derde lid, van het koninklijk besluit van 14 mei 1985.

Hier worden de instellingen bedoeld die hetzij vóór 1 januari 1986 bestonden, hetzij na die datum zijn opgericht, maar om regelingen te beheren die al vóór 1 januari 1986 – datum van inwerkingtreding van het besluit van 14 mei 1986 – binnen privé ondernemingen bestonden.

Ces institutions sont dispensées de suivre les règles des articles 58 à 63 qui concernent la constitution des provisions techniques et les valeurs représentatives, moyennant les conditions suivantes.

Les dispenses ne concernent que la partie des engagements qui se rapportent aux années antérieures au 1er janvier 1986.

Si des provisions ont été constituées (al. 2), elles doivent être maintenues mais les actifs détenus à la date du 1er janvier 1986 sont admis comme valeurs représentatives même s'ils ne sont pas conformes aux prescriptions des articles 59 à 63. En outre, si l'institution a été créée après le 1er janvier 1986, elle peut, pour la couverture de ces provisions, comptabiliser une créance sur l'entreprise d'affiliation (al. 3).

Les dispenses prévues par cet article diminuent conformément aux dispositions de l'article 137, al. 1er.

On notera que la dispense prévue à l'article 20, § 1er, al. 4, de l'arrêté royal du 14 mai 1985 concernant la marge de solvabilité n'a pas été reprise car le délai de cinq ans qui y était prévu est expiré.

Article 129

On vise ici des institutions de retraite professionnelle créées après le 1er janvier 1986 dans le but de gérer un régime de retraite qui existait au sein d'une entreprise avant cette même date et qui fonctionnait sans contribution des participant et sans constitution de provisions, autrement dit, des régimes en répartition.

L'expression «par dérogation à l'article 128» signifie que les dispenses de cet article sont remplacées par celles prévues par la disposition commentée.

Ces régimes étaient auparavant visés par l'article 20, § 2, de l'arrêté royal du 14 mai 1985. Le législateur a toutefois décidé, pour des raisons de protection des affiliés et des bénéficiaires, de supprimer progressivement les dispenses prévues par cet article.

Ces institutions peuvent actuellement, pour le calcul de la marge de solvabilité (articles 56 à 57), ne pas tenir compte des engagements relatifs aux affiliés entrés en service avant le 1er janvier 1986. Cette dispense sera supprimée le 1er janvier 2012.

Actuellement, ces institutions sont aussi dispensées des dispositions relatives aux provisions techniques et aux valeurs représentatives (articles 58 à 63), pour la partie des engagements relatives aux prestations des affiliés entrés en service avant le 1er janvier 1986.

Cette dispense est désormais limitée aux années antérieures au 1er janvier 2007, pour les affiliés entrés en service avant le 1er janvier 1986. La dispense s'étend

Die instellingen zijn op de onderstaande voorwaarden vrijgesteld van de toepassing van de regels uit de artikelen 58 tot 63 in verband met de vorming van technische voorzieningen en de dekkingswaarden.

De vrijstellingen gelden enkel voor het gedeelte van de verbintenissen dat betrekking heeft op de jaren vóór 1 januari 1986.

Als er voorzieningen werden gevormd (tweede lid), dan moeten zij worden gehandhaafd, maar activa gehouden op 1 januari 1986 worden aanvaard als dekkingswaarden, ook al voldoen zij niet aan de voorschriften van de artikelen 59 tot 63. Als bovendien de instelling na 1 januari 1986 is opgericht, dan kan zij ter dekking van deze voorzieningen een vordering boeken op de bijdragende onderneming (derde lid).

De vrijstellingen voorzien in dit artikel worden verlaagd overeenkomstig de bepalingen van artikel 137, eerste lid.

De vrijstelling bedoeld in artikel 20, § 1, vierde lid, van het koninklijk besluit van 14 mei 1985 in verband met de solvabiliteitsmarge werd niet overgenomen, omdat de daarin bepaalde termijn van vijf jaar is verstreken.

Artikel 129

Dit artikel handelt over instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die zijn opgericht na 1 januari 1986 om een pensioenregeling te beheren die al vóór die datum binnen een onderneming bestond en werkte zonder vorming van voorzieningen, met andere woorden, in repartitie.

De uitdrukking «in afwijking van artikel 128» betekent dat de vrijstellingen uit dat artikel worden vervangen door de vrijstellingen uit het hier toegelichte artikel.

Vroeger vielen deze regelingen onder artikel 20, § 2, van het koninklijk besluit van 14 mei 1985. De wetgever heeft, voor de bescherming van de aangeslotenen en begunstigten, evenwel beslist om de vrijstellingen uit dat artikel geleidelijk op te heffen.

Op dit ogenblik kunnen deze instellingen voor de berekening van hun solvabiliteitsmarge (artikelen 56 tot 57) geen rekening houden met hun verbintenissen ten aanzien van aangeslotenen die vóór 1 januari 1986 in dienst waren. Deze vrijstelling wordt opgeheven op 1 januari 2012.

Die instellingen zijn momenteel ook vrijgesteld van de toepassing van de regels in verband met de technische voorzieningen en de dekkingswaarden (artikelen 58 tot 63) voor het gedeelte van de verbintenissen ten aanzien van aangeslotenen die vóór 1 januari 1986 in dienst waren.

Voortaan wordt deze vrijstelling beperkt tot de jaren vóór 1 januari 2007 voor aangeslotenen die vóór 1 januari 1986 in dienst waren. De vrijstelling geldt ook

aux adaptations (actuarielles et autres) et aux revalorisations consécutives aux hausses de salaires.

Les dispenses prévues par cet alinéa diminuent conformément aux dispositions de l'article 137, al. 1er.

La deuxième phrase du deuxième alinéa reprend la règle commentée à propos du dernier alinéa de l'article 128.

Le troisième alinéa précise que tant la dispense concernant la marge de solvabilité que celle relative aux provisions techniques et aux valeurs représentatives ne concernent pas les engagements qui résultent d'une modification du régime de retraite postérieure au 1er janvier 1986.

Article 130

Certaines entreprises privées ont, en vertu de l'article 20, § 2, de l'arrêté royal du 14 mai 1985, été dispensées de créer une institution de retraite professionnelle. Il s'agissait de régimes fonctionnant sans contribution des participants, sans constitution de provision et qui ne concernaient que des affiliés entrés en service avant le 1er janvier 1986.

Le législateur a décidé, pour les raisons déjà évoquées, de limiter cette dispense. Désormais, les entreprises en question devront créer une institution de retraite professionnelle (avant le 1er janvier 2008), sauf si le régime concerne uniquement des affiliés pensionnés avant le 1er janvier 2007 ou des affiliés qui ont quitté l'entreprise avant cette même date.

Compte tenu des dispenses accordées sur la base des autres dispositions que celle qui est commentée, de telles institutions seraient en réalité des «boîtes vides» et n'apporteraient aucune plus-value en termes de protection des affiliés et des bénéficiaires.

Les institutions visées par le présent article bénéficient également des dispenses prévues à l'article précédent.

Article 131

Cette disposition reprend l'article 20, § 5, de l'arrêté royal du 14 mai 1985. Il concerne certains régimes organisés par une CCT conclue avant l'entrée en vigueur de la loi du 9 juillet 1975 (soit le 29 juillet 1975).

Les dispenses accordées par l'article 20, § 5, précité en ce qui concerne l'application de la loi du 9 juillet 1975 et la marge de solvabilité ont pris fin au plus tard le 1er janvier 1993. La disposition commentée ne reprend donc

pour (actuariële en andere) adaptations en herwaarderings als gevolg van loonsverhogingen.

De vrijstellingen voorzien in dit artikel worden verlaagd overeenkomstig de bepalingen van artikel 137, eerste lid.

De tweede zin van het tweede lid neemt de regel over uit het laatste lid van artikel 128, die aldaar wordt toegevoegd.

Het derde lid bepaalt dat de vrijstelling in verband met zowel de solvabiliteitsmarge als de technische voorzieningen en dekkingswaarden, niet geldt voor verbintenissen die voortvloeien uit een wijziging van een pensioenregeling na 1 januari 1986.

Artikel 130

Op grond van artikel 20, § 2, van het koninklijk besluit van 14 mei 1985 waren bepaalde privé-ondernemingen vrijgesteld van de verplichting om een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening op te richten. Het ging om regelingen die werkten zonder bijdrage van de deelnemers, zonder vorming van voorzieningen en enkel aangeslotenen telden die vóór 1 januari 1986 in dienst waren getreden.

Om reeds aangehaalde redenen heeft de wetgever beslist om deze vrijstelling te beperken. Voortaan zullen die ondernemingen (vóór 1 januari 2008) een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening moeten oprichten, tenzij de regeling enkel geldt voor aangeslotenen die vóór 1 januari 2007 (zullen) zijn gepensioneerd of voor aangeslotenen die vóór die datum de onderneming (zullen) hebben verlaten.

Gelet op de vrijstellingen verleend op grond van andere bepalingen dan de hier toegelichte regel, zouden dergelijke instellingen in werkelijkheid «lege dozen» zijn en qua bescherming van de aangeslotenen en begunstigten geen enkele meerwaarde opleveren.

Voor de in dit artikel bedoelde instellingen gelden ook de in het voorgaande artikel verleende vrijstellingen.

Artikel 131

Deze bepaling neemt artikel 20, § 5, over van het koninklijk besluit van 14 mei 1985. Het handelt over bepaalde regelingen opgezet bij CAO afgesloten vóór de inwerkingtreding van de wet van 9 juli 1975 (met name 29 juli 1975).

De vrijstellingen die het voornoemde artikel 20, § 5, verleent in verband met de toepassing van de wet van 9 juli 1975 en de solvabiliteitsmarge, zijn reeds vervallen. In deze bepalingen worden dan ook enkel de vrijstellin-

que les dispenses relatives aux provisions techniques et aux valeurs représentatives, qui peuvent encore exister actuellement.

En réalité, le régime de ces dispenses est semblable à celui qui est organisé par l'article 128 commenté ci-dessus. La seule différence est la date à laquelle les dispenses sont calculées. Il s'agit de la date à laquelle ces régimes ont été soumis à la loi du 9 juillet 1975. Celle-ci est différente d'un régime à l'autre et se situe entre le 1er janvier 1986 et le 1er janvier 1993 (cf. article 20, § 5, précité).

Article 132

Le Chapitre IX du Titre II du présent projet prévoit certaines dispenses de contrôle pour les régimes de retraite du secteur public. Ce régime est un peu plus souple que celui qui est en vigueur actuellement. Certaines institutions de prévoyance qui sont actuellement soumises au contrôle de la CBFA pourront, à l'avenir, bénéficier des dispenses du chapitre précité. Il était donc opportun de permettre à ces régimes de sortir du cadre du contrôle.

L'article commenté distingue la situation des administrations publiques de celles des organismes publics.

Dans le cas des *administrations publiques*, la dispense de contrôle est la règle et la création d'une institution de retraite professionnelle contrôlée se fait uniquement sur une base volontaire (voir le commentaire de l'article 103). Dès lors, la sortie du contrôle ne requiert qu'une simple notification de la part de l'institution de prévoyance concernée. Pour des raisons de sécurité juridique, cette notification doit intervenir dans un délai précis.

En outre, on notera que l'article 103, § 1er, al. 2, est applicable à l'institution ainsi dispensée du contrôle. Cela implique qu'elle pourrait être amenée à devoir changer sa dénomination.

Pour les *organismes publics*, la dispense de contrôle est l'exception et elle est soumise à la condition qu'une autorité publique assume la bonne fin des engagements de pension (voir le commentaire de l'article 105). Dès lors, la sortie du contrôle nécessite une procédure de demande auprès de la CBFA, laquelle peut refuser la sortie du contrôle si la preuve de la condition n'est pas rapportée.

En cas de sortie, on notera que l'article 105, al. 3, est applicable, ce qui peut amener l'institution dispensée à devoir changer de dénomination.

gen overgenomen in verband met de technische voorzieningen en de dekkingswaarden, die momenteel nog kunnen voorkomen.

In werkelijkheid gaat het om een gelijkaardige regeling als die opgezet door het hierboven toegelichte artikel 128. Het enige verschil ligt in de datum waarop de vrijstellingen worden berekend. Dat is de dag waarop die regelingen onderworpen werden aan de wet van 9 juli 1975. Die datum verschilt voor elke regeling en valt tussen 1 januari 1986 en 1 januari 1993 (cf. het voornoemde artikel 20, § 5).

Artikel 132

Hoofdstuk IX van Titel II van dit ontwerp voorziet in een aantal vrijstellingen van toezicht voor pensioenstelsels van de openbare sector. Dat regime is een beetje soepeler dan datgene op dit ogenblik van kracht is. Bepaalde voorzorgsinstellingen, die nu onder toezicht van de CBFA staan, zullen in de toekomst de vrijstellingen van voormeld hoofdstuk kunnen genieten. Het was dus nodig om die stelsels toe te laten uit het toezichtskader te stappen.

Het becommentarieerde artikel maakt een onderscheid tussen de situatie van de openbare besturen en die van de overheidsbedrijven.

Voor de *openbare besturen* is de vrijstelling van toezicht de regel. De oprichting van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening gebeurt louter op vrijwillige basis (zie de commentaar bij artikel 103). Derhalve vereist de uitstap uit de controle enkel een kennisgeving vanwege de betrokken voorzorgsinstitution. Omwille van de rechtszekerheid dient die kennisgeving binnen een vastgestelde termijn te gebeuren.

Verder wordt opgemerkt dat artikel 103, § 1, tweede lid van toepassing is op de aldus van toezicht vrijgestelde instelling. Dit betekent dat ze eventueel van naam zal moeten veranderen.

Voor de *overheidsbedrijven* is de vrijstelling van toezicht de uitzondering. Die vrijstelling is onderworpen aan de voorwaarde dat een openbare overheid de goede afloop van de pensioen-verbintenissen op zich neemt (zie de commentaar bij artikel 105). Vandaar dat de uitstap uit de controle een aanvraagprocedure bij de CBFA inhoudt. Deze laatste kan de uitstap uit de controle weigeren indien het bewijs dat voormelde voorwaarde vervuld is, niet wordt geleverd.

In geval van uitstap is artikel 105, derde lid van toepassing, hetgeen de vrijgestelde instelling ertoe kan brengen om haar naam te veranderen.

Article 133

Cette disposition concerne les personnes morales de droit public et les institutions de retraite professionnelle créées par ces personnes.

Comme les règles applicables à ces personnes et institutions sont modifiées par le présent projet (voir le commentaire des articles 101 et suivants), la présente disposition s'écarte quelque peu du texte de l'arrêté royal du 14 mai 1985.

Les §§ 1er à 3 concernent les personnes morales de droit public qui n'ont pas encore créé d'institution de retraite professionnelle à la date d'entrée en vigueur du présent projet ou dont l'institution (ASBL) n'est pas encore inscrite ou agréée auprès de la CBFA. On exclut également les personnes morales de droit public qui bénéficient des dispenses de contrôle prévues par les articles 103 à 105.

Le § 1er concerne la date à laquelle la loi est applicable et l'obligation de confier le régime de retraite à une institution de retraite professionnelle agréée auprès de la CBFA.

Les personnes morales de droit public appliquent la loi à partir du 1er janvier 2007 et disposent encore d'un an pour confier le régime de retraite à une institution agréée. Comme pour le secteur privé (voir le commentaire de l'article 130), il n'y a pas d'obligation de recourir à une institution de retraite professionnelle si le régime est «fermé», c'est-à-dire s'il ne concerne que des affiliés qui ont quitté le service ou ont été pensionnés avant le 1er janvier 2007.

Les délais ci-dessus ont été jugés nécessaires afin de permettre aux personnes morales d'organiser leurs régimes de retraite et, entre autres, la possibilité d'organiser les dispenses de contrôle visées aux articles 103 à 105.

Le § 2 concerne les dispenses relatives à la marge de solvabilité (articles 56 à 57). Le système est semblable à celui décrit à l'article 129. Pour plus de clarté, on a toutefois préféré réécrire la règle dans l'article applicable aux personnes morales de droit public.

Ces personnes disposent d'une dispense totale en ce qui concerne la marge jusqu'au 1er janvier 2012.

En outre, si le régime ne prévoit ni contribution de affiliés ni constitution de provision, autrement dit pour les régimes fonctionnant en répartition, une seconde dispense est accordée jusqu'au 1er janvier 2017.

Artikel 133

Deze bepaling geldt voor publiekrechtelijke rechtspersonen en de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die zij hebben opgericht.

Aangezien de regels die op deze personen en instellingen van toepassing zijn, door dit wetsontwerp worden gewijzigd (zie de commentaar bij artikel 101 en volgende), wijkt deze bepaling enigszins af van het voorschrift van het koninklijk besluit van 14 mei 1985.

§§ 1 tot 3 handelen over publiekrechtelijke rechtspersonen die op de datum van inwerkingtreding van dit wetsontwerp nog geen instelling voor bedrijfspensioenvoorziening hebben opgericht of waarvan de instelling (VZW) nog niet is ingeschreven bij de CBFA of van haar nog geen toelating heeft verkregen. Ook publiekrechtelijke rechtspersonen waarvoor de vrijstellingen inzake toezicht als bedoeld in de artikelen 103 tot 105 gelden, vallen niet onder de toepassing van deze bepaling.

§ 1 gaat over de datum waarop de wet van toepassing is en de verplichting om het beheer van de pensioenregeling uit te besteden aan een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening met toelating van de CBFA.

Publiekrechtelijke rechtspersonen passen de wet toe vanaf 1 januari 2007 en hebben nog één jaar de tijd om een instelling met toelating met het beheer van hun pensioenregeling te belasten. Net zoals in de privésector (zie de commentaar bij artikel 130) bestaat er geen verplichting om een beroep te doen op een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, indien het om een «gesloten» regeling gaat, met andere woorden, indien de regeling enkel geldt voor aangesloten die niet meer in dienst zijn of gepensioneerd zijn vóór 1 januari 2007.

De voornoemde termijnen leken noodzakelijk om de publiekrechtelijke rechtspersonen in staat te stellen hun pensioenregeling te organiseren en onder meer de vrijstellingen inzake toezicht als bedoeld in de artikelen 103 tot 105, te kunnen toepassen.

Paragraaf 2 handelt over de vrijstellingen in verband met de solvabiliteitsmarge (artikelen 56 tot 57). Het gaat om een gelijkaardig systeem als dat opgezet door artikel 129. Voor de duidelijkheid werd de regel herschreven in het artikel dat voor publiekrechtelijke rechtspersonen geldt.

Voor deze personen geldt met betrekking tot de solvabiliteitsmarge een totale vrijstelling tot 1 januari 2012.

Als bovendien de regeling geen bijdrage vraagt van de aangesloten en geen voorzieningen vormt, met andere woorden, regelingen die in repartitie werken, dan wordt tot 1 januari 2017 nog een tweede vrijstelling verleend.

Cette seconde dispense consiste à ne pas prendre en compte dans le calcul de la marge les engagements qui se rapportent à des affiliés entrés en service avant le 1er janvier 2007. Comme pour les entreprises privées, on précise que cette dispense ne concerne pas les engagements relatifs à une augmentation des prestations résultant d'une modification du régime postérieure au 1er janvier 2007.

Le § 3 concerne les dispenses relatives aux provisions techniques et aux valeurs représentatives.

Le premier alinéa rend les dispenses de l'article 128 applicables aux personnes morales de droit public, à la seule différence de la date à laquelle ces dispenses sont calculées. Il s'agit, dans le cas présent, du 1er janvier 2007.

Les deuxième et troisième alinéas reprennent les dispenses dont peuvent bénéficier les entreprises privées en application de l'article 129, al. 2 à 4. Pour plus de clarté, on a cependant inséré ces dispositions dans l'article consacré aux personnes morales de droit public.

Pour rappel, cette dispense concerne les régimes fonctionnant en répartition. Elle consiste à ne pas prendre en compte dans le calcul des provisions techniques et des valeurs représentatives la partie des engagements qui se rapporte aux années antérieures au 1er janvier 2007 et ce pour tous les affiliés et bénéficiaires du régime.

La dispense couvre les adaptations et les revalorisations consécutives des hausses de salaires (voir le commentaire de l'article 129) à l'exception des modifications du régime postérieures au 1er janvier 2007.

Les dispenses prévues par le § 3, alinéa 1er de cet article diminuent conformément aux dispositions de l'article 137, alinéa 1er.

Le § 4 concerne les institutions de retraite professionnelle des personnes morales de droit public qui ont été créées avant l'entrée en vigueur de la présente loi. Ces institutions peuvent actuellement bénéficier des dispenses des articles 19 et 20 de l'arrêté royal du 14 mai 1985. Il convient donc de maintenir ces dispenses à la date où elles ont été accordées.

Cette date peut poser deux difficultés en l'espèce. D'une part, l'entrée en vigueur de la loi du 9 juillet 1975 s'est faite, pour les personnes morales de droit public, en plusieurs phases du 1er septembre 2000 au 1er septembre 2004, avec chaque fois un an supplémentaire pour créer l'institution de retraite professionnelle. D'autre part, une certaine confusion a régné en raison des modifications apportées à la législation en cette matière (AR du 7 mai 2000, entré en vigueur le 1er septembre 2000, AR du 15 juin 2001, produisant ses effets au 1er sep-

Die tweede vrijstelling komt erop neer dat voor de berekening van de solvabiliteitsmarge geen rekening wordt gehouden met de verbintenissen ten aanzien van aangeslotenen die vóór 1 januari 2007 in dienst (zullen) zijn getreden. Net zoals voor particuliere ondernemingen geldt deze vrijstelling niet voor verbintenissen die voortvloeien uit een verhoging van uitkeringen ingevolge een wijziging van de pensioenregeling na 1 januari 2007.

§ 3 handelt over de vrijstellingen met betrekking tot de technische voorzieningen en de dekkingswaarden.

Het eerste lid verklaart de vrijstellingen verleend door artikel 128 van toepassing op publiekrechtelijke rechtspersonen. Het enige verschil ligt in de datum waarop de vrijstellingen worden berekend. Hier is dit 1 januari 2007.

Het tweede en derde lid nemen de vrijstellingen over waarop particuliere ondernemingen met toepassing van artikel 129, tweede tot vierde lid, aanspraak kunnen maken. Voor de duidelijkheid werden deze bepalingen ingevoegd in het artikel met betrekking tot de publiekrechtelijke rechtspersonen.

Deze vrijstelling geldt ook voor instellingen die in repartitie werken. Zij komt erop neer dat voor de berekening van de technische voorzieningen en de dekkingswaarden geen rekening wordt gehouden met het gedeelte van de verbintenissen dat betrekking heeft op de jaren vóór 1 januari 2007 en dit ten aanzien van alle aangeslotenen en begunstigen van die regeling.

De vrijstelling geldt ook voor de aanpassingen en herwaarderings ingevolge loonstijgingen (zie de commentaar bij artikel 129), met uitzondering van de wijzigingen in de regeling na 1 januari 2007.

De vrijstellingen bedoeld in § 3, eerste lid van dit artikel worden verlaagd overeenkomstig de bepalingen van artikel 137, eerste lid.

§ 4 geldt voor de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening van publiekrechtelijke rechtspersonen die zijn opgericht vóór de inwerkingtreding van deze wet. Op dit ogenblik kunnen die instellingen aanspraak maken op de vrijstellingen van de artikelen 19 en 20 van het koninklijk besluit van 14 mei 1985. Die vrijstellingen horen dus te worden gehandhaafd op de datum waarop ze zijn verleend.

Deze datum kan in twee opzichten problemen stellen. Enerzijds is de inwerkingtreding van de wet van 9 juli 1975 voor publiekrechtelijke rechtspersonen in verschillende fasen verlopen, tussen 1 september 2000 en 1 september 2004, met telkens een extra jaar voor de oprichting van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening. Anderzijds heerste er enige verwarring ingevolge de wijzigingen in de wetgeving terzake (KB van 7 mei 2000, in werking getreden op 1 september 2000, KB van 15 juni 2001, met uitwerking op 1 september

tembre 2000 et LPC du 28 avril 2003, entrée en vigueur le 1er janvier 2004).

Il en résulte que certaines institutions pourraient devoir appliquer les dispenses avec un effet rétroactif, ce qui n'est pas toujours faisable en pratique compte tenu de la charge de calcul que cela implique. On a donc opté pour une solution pragmatique, qui est de fixer les dispenses de commun accord entre l'institution et la CBFA. Cela permet de maintenir les dispenses à la date où elles ont été accordées ou de les faire débiter à une date ultérieure, par exemple, celle de l'agrément de l'ASBL qui gère le régime de retraite. Il n'est toutefois pas permis de faire remonter la date des dispenses avant le 1er septembre 2000, date de la première mise sous contrôle des régimes de retraite des personnes morales de droit public.

Article 134

Les régimes de pension des dirigeants d'entreprise ont été soumis à la loi du 9 juillet 1975 à partir du 1er septembre 2000. C'est donc à partir de cette date qu'il faut calculer les dispenses des articles 128 et 129.

Article 135

Cet article reprend les dispositions des articles 19, § 2, al.2, 20, §§ 2*bis* et 7, de l'arrêté royal du 14 mai 1985, ainsi que l'article 36*bis*, 2°, de l'arrêté royal du 7 mai 2000, qui concernent les fonds de sécurité d'existence et les institutions créées par ces fonds.

Le § 1er fixe la date à partir de laquelle le présent projet est applicable aux régimes de retraite des fonds de sécurité d'existence.

Pour les régimes existant au 1er janvier 2004, la date à prendre en considération est la première des deux dates suivantes:

- le 1er janvier 2007;
- la date d'entrée en vigueur de la CCT qui adapte le régime de pension aux prescriptions de la LPC.

Une institution de retraite professionnelle doit être créée dans l'année qui suit la date visée ci-dessus. Cela implique que le fonds de sécurité d'existence soit créé une telle institution, soit transforme en institution de retraite professionnelle une personne morale existante, par exemple une ASBL d'œuvres sociales.

2000 en de WAP van 28 april 2003, in werking getreden op 1 januari 2004).

Als gevolg daarvan zou het kunnen dat bepaalde instellingen de vrijstellingen met terugwerkende kracht zouden moeten toepassen, wat in de praktijk niet altijd haalbaar is, gelet op de moeilijke berekeningen die daarvoor nodig zijn. Daarom werd gekozen voor een pragmatische oplossing, namelijk de vrijstellingen vaststellen in onderling overleg tussen de instelling en de CBFA. Hierdoor kunnen de vrijstellingen worden gehandhaafd op de datum waarop zij zijn verleend of ingaan op een latere datum, bijvoorbeeld, de datum waarop een toelating is verleend aan de VZW die de pensioenregeling beheert. Wat niet toegelaten is, is de datum van de vrijstelling vóór 1 september 2000 situeren, dat is de eerste dag waarop de pensioenregelingen van publiekrechtelijke rechtspersonen onder toezicht werden geplaatst.

Artikel 134

De pensioenregelingen van bedrijfsleiders werden vanaf 1 september 2000 aan de wet van 9 juli 1975 onderworpen. Vanaf die datum moeten de in de artikelen 128 en 129 vrijstellingen worden berekend.

Artikel 135

Dit artikel neemt de bepalingen over van de artikelen 19, § 2, tweede lid, 20, §§ 2*bis* en 7, van het koninklijk besluit van 14 mei 1985, alsook van artikel 36*bis*, 2°, van het koninklijk besluit van 7 mei 2000, die handelen over de fondsen voor bestaanszekerheid en de door deze fondsen opgerichte instellingen.

§ 1 stelt de datum vast vanaf wanneer dit wetsontwerp van toepassing is op de pensioenregelingen van fondsen voor bestaanszekerheid.

Voor de regelingen die op 1 januari 2004 bestonden, moet als aanvangsdatum uit de twee volgende die worden genomen die het vroegst valt:

- 1 januari 2007;
- de datum van inwerkingtreding van de CAO waarmee de pensioenregeling aan de voorschriften van de WAP wordt aangepast.

Tijdens het jaar dat op de hierboven bedoelde datum volgt, moet een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening worden opgericht. Dit impliceert voor het fonds voor bestaanszekerheid dat het ofwel zo'n instelling opricht, ofwel een bestaande rechtspersoon, bijvoorbeeld een VZW voor sociale werken, omvormt tot instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

Le § 2 prévoit une dispense de créer une institution de retraite professionnelle pour régimes de retraite qui existaient au 1er janvier 2004 au sein d'un fonds de sécurité d'existence et qui se rapportent uniquement aux années de service antérieures à la date à laquelle la LPC leur a été applicable. Sur la base de cette dispense, les fonds de sécurité d'existence peuvent continuer à gérer ces régimes de retraite

En outre, le présent projet reprend l'exception figurant à l'article 36*bis*, 2°, de l'arrêté royal du 7 mai 2000. Pour les années de services postérieures à la date à laquelle la LPC leur a été applicable, il convient de faire appel à un organisme de pension, à savoir soit une institution de retraite professionnelle, soit une entreprise d'assurances. La même règle vaut en ce qui concerne les augmentations des prestations qui sont décidées après la date précitée.

Le § 3 reprend les dispenses qui étaient énumérées à l'article 20, § 2*bis*, de l'arrêté royal du 14 mai 1985, entre autres la dispense de constituer des provisions pour les prestations qui se rapportent aux années de services antérieures à la date à laquelle la LPC leur a été applicable. A nouveau, ces dispenses ne concernent que les régimes de pension qui existaient avant le 1er janvier 2004 au sein d'un fonds de sécurité d'existence. Il est évident que les régimes créés après le 1er janvier 2004 doivent se conformer à la législation sans aucune possibilité de dispense.

Article 136

Cet article concerne les institutions de retraite professionnelle qui pratiquent les activités visées à l'article 3, § 1er, 2°, c'est-à-dire les anciennes caisses de pensions. Il est repris des articles 25 et 26 de l'arrêté royal du 5 avril 1995.

Les dispositions transitoires ne concernent que les caisses qui sont actives en Belgique à la date d'entrée en vigueur de la présente loi et qui ne sont pas encore agréées.

Ces institutions peuvent poursuivre leurs activités actuelles nonobstant le fait qu'elles ne satisfont pas aux dispositions des articles 56 à 63 pour autant qu'elles répondent à un certain nombre de conditions relatives à la marge de solvabilité à constituer, à la constitution des provisions techniques et, à la nature des valeurs représentatives.

Ces conditions tiennent compte du fait que ces institutions, à l'inverse des autres institutions de retraite professionnelle, ne disposent pas d'une entreprise d'affi-

§ 2 bevat een vrijstelling van de oprichting van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening voor de pensioenregelingen die op 1 januari 2004 bestonden binnen een fonds voor bestaanszekerheid en die uitsluitend betrekking hebben op dienstjaren voorafgaand aan de datum waarop de WAP op hen van toepassing wordt. Op grond van deze vrijstelling mogen die pensioenregelingen verder worden beheerd door het fonds voor bestaanszekerheid.

Daarmee herneemt dit ontwerp de uitzondering uit artikel 36*bis*, 2°, van het koninklijk besluit van 7 mei 2000. Voor de dienstjaren die zijn gelegen na de datum waarop de WAP op hen van toepassing is geworden, dient steeds een beroep te worden gedaan op een pensioen-instelling, hetzij een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, hetzij een verzekeringsonderneming. Hetzelfde geldt voor de verhoging van prestaties waartoe wordt besloten na voormelde datum.

§ 3 herneemt de vrijstellingen die waren opgenomen in artikel 20, § 2*bis*, van het koninklijk besluit van 14 mei 1985 en behelst onder meer een vrijstelling van de aanleg voorzieningen voor de prestaties die verband houden met dienstjaren die zijn gelegen voor de datum waarop de WAP op hen van toepassing is geworden. Deze vrijstellingen betreffen opnieuw enkel de pensioenregelingen die op 1 januari 2004 bestonden binnen een fonds voor bestaanszekerheid. Regelingen die zijn ingesteld na 1 januari 2004 moeten zich uiteraard naar de wetgeving schikken, zonder enige mogelijkheid van vrijstelling.

Artikel 136

Dit artikel geldt voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening met een activiteit zoals bedoeld in artikel 3, § 1, 2°, met andere woorden, de vroegere pensioenkassen. Deze regel is overgenomen uit de artikelen 25 en 26 van het koninklijk besluit van 5 april 1995.

De overgangsbepalingen gelden enkel voor pensioenkassen die vóór de inwerkingtreding van deze wet in België bedrijvig zijn en nog geen toelating hebben verkregen.

Die instellingen mogen hun huidige activiteiten voortzetten, ook al voldoen zij niet aan de bepalingen van de artikelen 56 tot 63 van de wet, mits zij voldoen aan een aantal voorwaarden die te maken hebben met de samenstelling van de solvabiliteitsmarge en de vorming van technische voorzieningen en met de aard van hun dekkingswaarden.

Bij die voorwaarden wordt rekening gehouden met het feit dat deze instellingen, in tegenstelling tot de andere instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, niet

liation susceptible de pallier les insuffisances financières.

Ceci signifie que, durant la période transitoire au cours de laquelle elles doivent constituer leur marge de solvabilité et couvrir leurs provisions techniques, elles sont néanmoins responsables du paiement des avantages promis. Par conséquent elles sont, dans une large mesure, dépendantes pour leur survie des résultats financiers de leurs investissements.

Le § 2 accorde à ces institutions un délai expirant le 31 décembre 2010 pour satisfaire aux exigences concernant la marge de solvabilité. Pour les raisons évoquées ci-dessus, une progression constante dans la constitution de la marge est exigée.

Le premier alinéa du § 3 leur accorde un délai, expirant le 31 décembre 2025, pour satisfaire aux obligations relatives aux provisions techniques et aux valeurs représentatives. Au terme de ce délai, le découvert de provisions techniques doit être complètement apuré.

Pour pouvoir évaluer la faisabilité de cet apurement, les institutions doivent, par le moyen d'une analyse de risques, acceptée par la CBFA, démontrer qu'elles satisferont aux dispositions des articles 58 à 63 à l'expiration du délai qui leur est octroyé. La CBFA peut prendre en considération à cette fin des éléments tels qu'une adhésion obligatoire à la caisse de pension ou une garantie de l'État. L'analyse de risque peut entre autres consister en une évaluation des frais, une prévision des recettes et des dépenses ou du rendement attendu des investissements, d'une estimation des moyens financiers destinés à couvrir les engagements et la marge de solvabilité ou les effets de la politique de réassurance.

Article 137

Cette disposition prévoit deux cas d'extinction progressive des dispenses accordées en application des articles 128, 129, al. 2, et 133, § 3, al. 1er.

D'une part (alinéa 1er), ces dispenses s'éteignent progressivement, au fur et à mesure que les engagements diminuent, c'est-à-dire au fur et à mesure de la diminution du nombre d'affiliés et de bénéficiaires.

D'autre part (alinéa 2), les dispenses sont réduites au fur et à mesure de l'augmentation des actifs détenus par l'institution. Pour cela, il convient de comparer deux montants. Le premier est la somme des engagements du ou des régimes de retraite qui bénéficient de la dispense. Ce montant est bien évidemment calculé sans

kunnen terugvallen op een bijdragende onderneming om financiële tekorten op te vangen.

Met andere woorden, tijdens de overgangsperiode waarin zij hun solvabiliteitsmarge dienen samen te stellen en hun technische voorzieningen te vormen, moeten zij blijven instaan voor de uitbetaling van de beloofde voordelen. Voor hun voortbestaan zijn zij dan ook in belangrijke mate afhankelijk van de financiële opbrengsten van hun beleggingen.

Paragraaf 2 geeft deze instellingen een termijn die afloopt op 31 december 2010 om te voldoen aan de vereisten qua solvabiliteitsmarge. Om reeds eerder aangehaalde redenen wordt geëist dat de samenstelling van de solvabiliteitsmarge met een constante regelmaat verloopt.

Het eerste lid van § 3 geeft hen een termijn die afloopt op 31 december 2025 om te voldoen aan de verplichtingen in verband met de technische voorzieningen en dekkingswaarden. Na afloop van die termijn moet het tekort in de technische voorzieningen integraal zijn aangezuiverd.

Om de haalbaarheid van deze aanzuivering te kunnen inschatten dienen de instellingen door middel van een door de CBFA aanvaarde risicoanalyse aan te tonen dat zij na verloop van de hen toegestane termijn zullen voldoen aan de voorschriften van de artikelen 58 tot 63. Hierbij kan de CBFA rekening houden met factoren zoals een verplichte aansluiting bij de pensioenkas of een staatswaarborg. De risicoanalyse kan onder meer bestaan uit een kostenraming, een prognose van de ontvangsten en uitgaven of van het verwachte rendement van de beleggingen, een raming van de financiële middelen die moeten dienen om de verbintenissen en de solvabiliteitsmarge te dekken of de gevolgen van het hervverzekeringsbeleid op te vangen.

Artikel 137

Deze bepaling voorziet in twee gevallen van geleidelijke uitdoving van de vrijstellingen die toegekend zijn op grond van de artikelen 128, 129, tweede lid, en 133, § 3, eerste lid.

Enerzijds (eerste lid) doven deze vrijstellingen geleidelijk uit naarmate de verbintenissen afnemen, met andere woorden, naar verhouding van de daling van het aantal aangeslotenen en begunstigden.

Anderzijds (tweede lid) worden deze vrijstellingen verlaagd naarmate de activa van de instelling verhogen. Hiervoor dienen twee bedragen vergeleken te worden. Het eerste is de som van de verbintenissen van het of de pensioenstelsels die de vrijstelling genieten. Dat bedrag wordt vanzelfsprekend berekend zonder

tenir compte de la dispense. Le second montant est la somme de la dispense et des actifs de l'institution. Si ce second montant est supérieur au premier, la dispense est diminuée de la différence entre les deux montants.

Article 138

Les institutions et les entreprises qui bénéficient des dispenses prévues au Titre V du présent projet peuvent néanmoins être soumises à certaines obligations, notamment dans le but de vérifier si les conditions d'octroi des dispenses sont respectées.

Le § 1er reprend les obligations actuellement prévues par l'article 20, § 3, de l'arrêté royal du 14 mai 1985.

Les institutions qui sont dispensées des obligations relatives aux provisions techniques et aux valeurs représentatives doivent envoyer à la CBFA un rapport annuel sur l'ensemble de leurs engagements (et non seulement sur les engagements qui sont soumis aux obligations en matière de provisions et de valeurs représentatives).

En outre, leurs comptes annuels doivent reprendre, dans une rubrique distincte, les paiements qui se rapportent aux engagements visés par les dispenses précitées.

Le § 2 se rapporte aux entreprises et aux fonds de sécurité d'existence dispensés de créer une personne juridique distincte pour gérer leurs régimes de retraite en vertu des articles 130 et 135, § 2.

Ces entreprises et fonds devront être inscrits auprès de la CBFA selon des modalités à déterminer par cette dernière. En outre, l'obligation d'établir un rapport annuel leur est également applicable.

TITRE VI

Dispositions diverses

Ce Titre règle les dispositions abrogatoires et modificatives (Chapitre Ier), les mesures d'exécution (Chapitre II) et l'entrée en vigueur du présent projet (Chapitre III).

rekening te houden met de vrijstelling. Het tweede bedrag is de som van de vrijstelling en de activa van de instelling. Wanneer dat tweede bedrag hoger is dan het eerste wordt de vrijstelling verminderd ten belope van het verschil tussen de twee bedragen.

Artikel 138

De instellingen en ondernemingen die de vrijstellingen voorzien in Titel V van dit ontwerp genieten, zijn evenwel aan bepaalde verplichtingen onderworpen, in het bijzonder met het oog op het nakijken of de toekenningsvoorwaarden voor die vrijstellingen wel zijn gerespecteerd.

Paragraaf 1 neemt de verplichtingen over die momenteel voorkomen in artikel 20, § 3, van het koninklijk besluit van 14 mei 1985.

Instellingen die zijn vrijgesteld van de verplichtingen in verband met de technische voorzieningen en dekkingswaarden, moeten de CBFA jaarlijks een verslag meedelen over al hun verbintenissen (niet enkel over de verbintenissen waarvoor de verplichtingen in verband met de technische voorzieningen en dekkingswaarden gelden).

In hun jaarrekening moeten zij bovendien onder een afzonderlijke post de betalingen vermelden die verband houden met de verbintenissen waarvoor de voornoemde vrijstellingen gelden.

Paragraaf 2 heeft betrekking op ondernemingen en fondsen voor bestaanszekerheid die vrijgesteld zijn van het oprichten van een afzonderlijke rechtspersoon voor het beheren van hun pensioenstelsels op grond van de artikelen 130 en 135, § 2.

Die ondernemingen en fondsen zullen zich moeten laten inschrijven bij de CBFA overeenkomstig de modaliteiten die deze laatste zal vaststellen. Daarenboven is de verplichting om jaarlijks een verslag op te stellen ook op hen van toepassing.

TITEL VI

Diverse bepalingen

Deze titel bevat de opheffings- en wijzigingsbepalingen (Hoofdstuk I), de uitvoeringsmaatregelen (Hoofdstuk II) en de inwerkingtreding van het ontwerp (Hoofdstuk III).

CHAPITRE Ier**Dispositions abrogatoires et modificatives**

La plupart des dispositions modificatives et abrogatoires ont pour objectif de mettre en concordance les législations existantes avec le présent projet. Quelques dispositions présentent plus de nouveauté et sont motivées par l'internationalisation croissante du cadre dans lequel évoluent les institutions de retraite professionnelle.

On a aussi profité de l'occasion pour corriger quelques erreurs, essentiellement matérielles, dans la LPC et la LPCI.

Il faut également signaler que les obligations en matière d'information des affiliés et des bénéficiaires, prévues par la directive, ont toutes été placées dans la LPCI et la LPC. Ceci offre trois avantages:

- une meilleure lisibilité de la législation;
- une égalité de concurrence entre les institutions de retraite professionnelle et les entreprises d'assurances;
- une application aux entreprises d'assurances et institutions de retraite professionnelle tant belges qu'en provenance d'un autre État membre de l'Espace économique européen.

Section Ière*Modification à la réglementation de contrôle prudentiel*

Articles 139 à 146

Ces articles n'appellent que deux commentaires particuliers.

D'une part, l'article 143 ajoute à la liste des incompatibilités pour les administrateurs et dirigeants d'entreprises d'assurances, les infractions au présent projet de loi.

D'autre part, l'article 144 modifie l'article 96, § 1er, de la loi du 9 juillet 1975 pour permettre d'imposer des délais endéans lesquels la Commission des Assurances et la CBFA doivent rendre leurs avis. Ces délais visent à ne pas retarder exagérément la procédure d'élaboration des mesures d'exécution de la loi de contrôle. On fait ici un parallèle avec les articles 163, 188 et 191 du projet.

HOOFDSTUK I

Opheffings- en wijzigingsbepalingen

Het doel van de meeste opheffings- en wijzigingsbepalingen is de bestaande wetgeving af te stemmen op dit wetsontwerp. Enkele bepalingen zijn innoverend en verantwoord op grond van de groeiende internationalisering van de context waarin de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening evolueren.

Van de gelegenheid werd ook gebruik gemaakt om enkele verbeteringen, vooral van materiële aard, in de WAP en de WAPZ aan te brengen.

Tevens valt aan te stippen dat alle verplichtingen uit de richtlijn in verband met de informatieverstrekking aan de aangeslotenen en begunstigen, in de WAPZ en de WAP werden ingelast. Dit heeft een driedubbel voordeel:

- een betere leesbaarheid van de wetgeving;
- gelijke mededinging onder de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening en de verzekeringsondernemingen;
- toepasselijkheid op verzekeringsondernemingen en instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening zowel uit België als uit andere lidstaten van de Europese Economische Ruimte.

Afdeling I

Wijzigingen aan wetgeving betreffende het prudentieel toezicht

Artikelen 139 tot 146

Deze artikelen behoeven geen bijzondere commentaar behalve op twee punten.

Enerzijds voegt artikel 143 de overtredingen van dit wetsontwerp toe aan de lijst van onverenigbaarheden voor bestuurders en leiders van verzekeringsondernemingen.

Anderzijds wijzigt artikel 144 het artikel 96, § 1 van de wet van 9 juli 1975 om toe te laten de termijnen op te leggen waarbinnen de Commissie voor Verzekeringen en de CBFA hun advies moeten voorleggen. Deze termijnen beogen de procedure tot opstelling van de uitvoeringsmaatregelen van de controlewet, niet buitensporig te vertragen. Analoge bepalingen bevinden zich in de artikelen 163, 188 en 191 van het ontwerp.

Section II

Modification à la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers

Article 147

La loi du 2 août 2002 est la loi organique de la CBFA. Le présent article adapte la disposition énumérant les compétences de la CBFA pour y ajouter celles découlant du présent projet de loi.

Article 148

Les articles 70 à 73 de la loi du 2 août 2002 règlent la procédure pour l'imposition de sanctions administratives: instruction du dossier, audition des responsables de l'institution, décision de la CBFA, etc... Cette procédure est évidemment applicable en cas de sanctions administratives prises à l'encontre d'une institution de retraite professionnelle.

La modification proposée adapte les références de l'article 72 de la loi précitée.

Article 149

L'article 122 de la loi du 2 août 2002 rassemble les voies de recours contre certaines décisions de la CBFA. Cet article est adapté pour tenir compte du présent projet.

On notera qu'en vertu de l'article 14, § 5, de la directive, les décisions des autorités compétentes doivent être susceptibles de recours devant les tribunaux. Les différents recours devant le ministre ont donc été remplacés par un recours devant le Conseil d'État.

Section II

Modification à la loi-programme (I) du 24 décembre 2002

Certaines des modifications apportées à la LPCI ont leur pendant concernant la LPC. Le tableau ci-dessous fait le parallèle entre les deux législations.

Le projet de loi a aussi été l'occasion de corriger quel-

Afdeling II

Wijzigingen in de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten

Artikel 147

De wet van 2 augustus is de organieke wet van de CBFA. Dit artikel past de bepaling aan waarin de bevoegdheden van de CBFA zijn opgesomd door de bevoegdheden, die voortvloeien uit dit wetsontwerp, toe te voegen.

Artikel 148

De artikelen 70 tot 73 van de wet van 2 augustus 2002 regelen de procedure betreffende het opleggen van administratieve sancties: onderzoek van het dossier, het horen van de verantwoordelijken van de instelling, de beslissing van de CBFA, enz. Die procedure is vanzelfsprekend van toepassing in geval administratieve sancties tegen een instelling voor bedrijfspensioen-voorziening worden genomen.

De voorgestelde wijziging past de verwijzingen in artikel 72 van voormelde wet aan.

Artikel 149

In artikel 122 van de wet van 2 augustus 2002 zijn alle verhaalmiddelen tegen beslissingen van de CBFA ondergebracht. Dit artikel wordt aangepast om rekening te houden met dit wetsontwerp.

Krachtens artikel 14, § 5, van de richtlijn moet tegen besluiten van bevoegde autoriteiten beroep op de rechter openstaan. In de plaats van de diverse verhalen bij de minister komt er nu dus beroep voor de Raad van State.

Afdeling II

Wijzigingen in de programmawet (I) van 24 december 2002

Bepaalde wijzigingen aan de WAPZ vindt men mutatis mutandis ook bij de WAP. De onderstaande tabel schetst de parallel tussen beide wetgevingen.

Het wetsontwerp was ook een gelegenheid om en-

ques erreurs mineures dans la LPCI.

Article 150

Cet article adapte les définitions de la LPCI à la nouvelle législation. Les modifications sont les suivantes:

- dans la définition d'organisme de pension, les références aux institutions de prévoyance et aux caisses de pensions ont été remplacées par une référence au présent projet;
- une nouvelle définition est insérée, qui fait référence

kele kleinere fouten in de WAPZ ter verbeteren.

Artikel 150

Dit artikel past de definities uit de WAPZ aan de nieuwe wetgeving aan, meer bepaald:

- worden in de definitie van pensioeninstelling de verwijzingen naar de verzorgingsinstellingen en pensioen-kassen vervangen door een verwijzing naar dit wets-ontwerp;
- wordt een nieuwe definitie ingevoegd die verwijst

Onderwerp	WAPZ / LPCI		WAP / LPC		Objet
	<i>Gewijzigd artikel</i> Art. modifié	<i>Art. van het ontwerp</i> Art. du projet	<i>Gewijzigd artikel</i> Art. modifié	<i>Art. van het ontwerp</i> Art. du projet	
Definities	42	150	3	164	Définitions
Tweejaarlijks verslag	44	151	-	-	Rapport bisannuel
Tweejaarlijks verslag	46	152			Rapport bisannuel
Publiekrechtelijke rechtspersonen	-	-	5, § 3	165	Personnes morales de droit public
Bijzondere procedure	-	-	11	166	Procédure spéciale
Bijzondere procedure	-	-	12	167	Procédure spéciale
Forfaitaire plannen	-	-	14	168	Plans forfaitaires
Weigering om toe te treden			15	169	Refus de s'affilier
Verworven Reserves (vaste bijdragen)	-	-	18	171	Réserves acquises (contributions définies)
Verworven Reserves (vaste prestaties)	-	-	19	172	Réserves acquises (prestations définies)
Gewaarborgd rendement	-	-	24	173	Garantie de rendement
Pensioenfiche en informatie	48	153	26	174	Fiche de pension et information
Recht op afkoop	49	154	27	175	Droit au rachat
(Materiële fout)	-	-	28	176	(Erreur matérielle)
Onthaalstructuur	-	-	32, § 2	177	Structure d'accueil
Individuele voorzetting	-	-	33	178	Continuation individuelle
Voorafgaand advies	-	-	39, § 1 ^{er}	179	Avis préalable
Paritair beheer	-	-	41, § 1 ^{er}	180	Gestion paritaire
Overdracht van reserves	51	155	-	-	Transfert de réserves
Verklaring met de beginselen van het beleggingsbeleid	52bis	156	41bis	181	Déclaration sur les principes de la politique de placement
Jaarverslag	53	157	42	182	Rapport annuel
Mededeling van de plannen aan de CBFA	58bis	158	49bis	183	Communication des plans à la CBFA
Bevoegdheden van de CBFA	58ter	159	49ter	184	Pouvoirs de la CBFA
Sancties	58quater	160	49quater	185	Sanctions
Commissarissen et revisoren	59	161	51	187	Commissaires et réviseurs
Forfaitaire plannen (reserves)	-	-	56bis	188	Plans forfaitaires (réserves)
(Materiële fout)	62	162	-	-	(Erreur matérielle)
Termijnen van adviezen	80	163	110	189	Délais d'avis

au présent projet;

– la réglementation prudentielle est composée, non seulement de la loi du 9 juillet 1975, mais également du présent projet de loi;

– la définition de CBFA est déplacée au 13°.

Article 151

Cet article vise à étendre le contenu du rapport bisannuel que doit établir la CBFA afin de suivre efficacement l'impact et l'évolution de la pension libre complémentaire pour indépendants.

Article 152

Le 1° de cet article corrige une erreur matérielle.

Le 2° vise à étendre le contenu du rapport bisannuel que doit établir la CBFA afin de suivre efficacement l'impact et l'évolution de la pension libre complémentaire pour indépendants.

Article 153

Les auteurs du projet ont choisi de rassembler toutes les obligations que la directive impose en matière d'information des affiliés et des bénéficiaires dans la LPCI et la LPC. Ceci permet d'éviter la dispersion des obligations concernant un même objet dans divers textes législatifs.

En ce qui concerne la LPCI, les modifications portent sur les articles 48 (fiche de pension et autres informations) et 53 (rapport annuel).

La disposition commentée modifie l'article 48 de la LPCI en ce qui concerne les obligations d'information que l'organisme de pension doit communiquer aux affiliés ou aux bénéficiaires.

Le 1° ajoute l'obligation de communiquer ce que l'article 11, § 4, *in fine* de la directive nomme «le niveau actuel de financement des droits individuels accumulés» et qui correspond, en Belgique, au niveau actuel de financement des réserves acquises et de la garantie visée à l'article 47, al. 2, de la LPCI.

Cette obligation concerne principalement les institutions de retraite professionnelle qui bénéficient de l'une ou l'autre des dispenses commentées au chapitre pré-

naar dit wetsontwerp;

– bestaat de prudentiële reglementering voortaan niet enkel uit de wet van 9 juli 1975, maar ook uit dit wetsontwerp;

– wordt de definitie van de CBFA overgebracht naar het 13°.

Artikel 151

Dit artikel beoogt een uitbreiding van de inhoud van het tweejaarlijks verslag dat de CBFA moet opstellen met het oog op een efficiënte opvolging van de impact en de evolutie van het vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen.

Artikel 152

Punt 1° van dit artikel verbetert een materiële fout.

Punt 2° beoogt een uitbreiding van de inhoud van het tweejaarlijks verslag dat de CBFA moet opstellen met het oog op een efficiënte opvolging van de impact en de evolutie van het vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen.

Artikel 153

De auteurs van het ontwerp hebben er de voorkeur aan gegeven alle verplichtingen uit de richtlijn in verband met de informatieverstrekking aan de aangeslotenen en begunstigen, in te lassen in de WAPZ en de WAP. Daardoor vermijdt men dat verplichtingen in verband met eenzelfde onderwerp, over verschillende wetteksten worden verspreid.

Voor de WAPZ hebben de wijzigingen betrekking op de artikelen 48 (pensioenfiche en andere gegevens) en 53 (jaarverslag).

De hier toegelichte bepaling wijzigt artikel 48 van de WAPZ over de verplichtingen in verband met de informatie die een pensioeninstelling moet verstrekken aan de aangeslotenen en begunstigen.

Het 1° voegt de verplichting toe om, wat in artikel 11, § 4, *in fine*, van de richtlijn genoemd wordt als «het actuele financieringsniveau van hun totale individuele aanspraken» mee te delen en wat in België overeenstemt met het actuele financieringsniveau van de verworven reserves en de garantie bedoeld in artikel 47, tweede lid van de WAPZ.

Deze verplichting geldt hoofdzakelijk voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die op een of andere in het voorgaande hoofdstuk toegelichte vrijstel-

cédent. Elle pourrait également s'appliquer à des régimes gérés par des institutions originaires d'autres États membres qui autorisent aussi de telles dispenses.

Le 2° supprime la référence aux arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975 pour ce qui concerne les éléments entrant dans le calcul de la rente future (article 48, § 3, de la LPCI). Cela signifie qu'un arrêté spécifique, pris sur la base de l'article 48, § 3, de la LPCI, devra préciser ces éléments. On découple donc les règles prudentielles de la réglementation sociale.

Il faut toutefois noter que tant que le Roi n'aura pas fait entrer en vigueur la disposition commentée, les arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975 continueront de servir de base au calcul précité.

Le 3° ajoute l'obligation d'informer le bénéficiaire ou l'ayant droit des prestations qui sont dues et des modes de paiement lorsque ces prestations deviennent exigibles (pension, décès, invalidité...). Cette obligation est reprise de l'article 11, § 5, de la directive.

Article 154

Cet article modifie l'article 49, § 1er, de la LPCI. Ce dernier stipule que l'affilié ne peut exercer le droit au rachat de ses réserves ou obtenir le paiement de ses prestations qu'au moment de sa retraite ou à partir du moment où il a atteint l'âge de 60 ans. Le présent article vise à préciser qu'il n'existe pas de réel droit au rachat à partir de 60 ans. Il s'agit d'une faculté qui ne peut être exercée qu'au moment de la retraite ou à partir de 60 ans pour autant que la convention de pension le prévoie expressément.

Article 155

Cet article modifie l'article 51 de la LPCI. Cet article prévoit que le travailleur indépendant peut mettre fin à tout moment à sa convention de pension et en conclure une nouvelle auprès d'un autre organisme. En ce cas, le travailleur indépendant a le droit de transférer la réserve acquise à la nouvelle convention de pension. Le présent article vise à préciser que le transfert visé à l'alinéa 2 est limité à la partie des réserves qui n'a pas fait l'objet d'une avance ou d'une mise en gage ou qui n'a pas été affectée dans le cadre de la reconstitution d'un crédit hypothécaire et ce, afin d'éviter toute controverse sur ce point.

ling aanspraak kunnen maken. Mogelijk is zij ook van toepassing op regelingen die worden beheerd door instellingen uit andere lidstaten die dergelijke vrijstellingen ook toestaan.

Het 2° schrapt de verwijzing naar de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975 in verband met de bestanddelen die in aanmerking worden genomen bij de berekening van de toekomstige rente (artikel 48, § 3, van de WAPZ). Die bestanddelen zullen dus moeten worden gepreciseerd in een specifiek, op grond van artikel 48, § 3, van de WAPZ te nemen besluit. Zodoende worden de prudentiële regels losgekoppeld van de sociale reglementering.

Zolang de Koning de hier toegelichte bepaling niet in werking heeft doen treden, blijven de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975 echter als rechtsgrond gelden voor de voornoemde berekening.

Het 3° voegt hier de verplichting aan toe om de begunstigde of rechthebbende mee te delen welke uitkeringen verschuldigd zijn en hoe die worden uitbetaald wanneer die verschuldigd worden (pensioen, overlijden, invaliditeit,...). Deze verplichting is overgenomen uit artikel 11, § 5, van de richtlijn.

Artikel 154

Dit artikel wijzigt artikel 49, § 1, van de WAPZ. Dit laatste artikel bepaalt dat de aangeslotene het recht op afkoop van zijn reserves of de uitbetaling van zijn prestaties slechts kan bekomen op het ogenblik van zijn pensionering of vanaf het ogenblik dat hij de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt. Dit artikel verduidelijkt dat er geen werkelijk recht op afkoop bestaat vanaf 60 jaar. Het betreft een mogelijkheid die slechts kan uitgeoefend worden op de pensioenleeftijd of vanaf 60 jaar voorzover de pensioenovereenkomst dit uitdrukkelijk voorziet.

Artikel 155

Dit artikel wijzigt artikel 51 van de WAPZ. Het voorziet dat de zelfstandige op ieder ogenblik zijn pensioenovereenkomst kan beëindigen en een nieuwe pensioenovereenkomst kan afsluiten met een andere pensioeninstelling. De zelfstandige heeft dan het recht om de verworven reserve over te dragen naar de nieuwe pensioenovereenkomst. Om elke discussie hieromtrent te vermijden verduidelijkt dit artikel dat de overdracht bedoeld in het tweede lid beperkt is tot het deel van de reserves dat niet het voorwerp uitmaakt van een voorschot of inpandgeving of dat niet werd toegewezen aan de wedersamenstelling van een hypothecair krediet.

Article 156

L'obligation de rédiger une «déclaration sur les principes de placement» est nouvelle et imposée par l'article 12 de la directive, dont le texte a été repris au présent article. Le dernier alinéa permet à la CBFA d'uniformiser la présentation de cette déclaration.

Cette déclaration est destinée à la fois à la CBFA et aux affiliés et bénéficiaires, ce qui justifie son insertion dans la LPCI (et dans la LPC via l'article 181). Cette disposition est donc applicable aux institutions de retraite professionnelle et aux entreprises d'assurances, belges ou non.

Article 157

Cette disposition modifie l'article 53 de la LPCI, qui concerne le rapport annuel de l'organisme de pension. Outre ce rapport, l'organisme de pension devra aussi remettre aux affiliés et aux bénéficiaires qui en font la demande:

- 1° la déclaration relative aux principes de placement (article 11, § 3, directive);
- 2° les comptes annuels de l'institution et, le cas échéant, du régime de retraite de l'affilié (voir le commentaire de l'article 50 et l'article 11, § 2, a), de la directive);
- 3° les possibilités de placement existantes (article 11, § 4, c), directive).

La déclaration relative aux principes de placement, imposée par l'article 12 de la directive a toutefois été transposée par l'article 156 et 159 du présent projet. Du fait que ces obligations se trouvent dans la LPCI, elles s'appliquent également aux entreprises d'assurances.

Le dernier alinéa permet à la CBFA de prendre certaines règles complémentaires en matière d'information. La CBFA peut ainsi veiller à ce que les informations soient transmises d'une manière standardisée. Elle peut également préciser le contenu des informations à transmettre. En particulier, il ne semble pas nécessaire de transmettre l'intégralité des comptes annuels des institutions de retraite professionnelle et des entreprises d'assurances.

Article 158

Le nouvel article 58*bis* proposé doit permettre une simplification et une plus grande efficacité du contrôle des pensions complémentaires pour les indépendants. Il vise uniquement à demander aux organismes de pen-

Artikel 156

De verplichting om een «verklaring inzake beleggingsbeginselen» op te stellen, is nieuw en wordt opgelegd door artikel 12 van de richtlijn, waarvan de tekst in dit artikel werd overgenomen. Het laatste lid staat de CBFA toe om die verklaring qua voorstelling te uniformiseren.

Die verklaring is zowel voor de CBFA als voor de aangeslotenen en begunstigten bestemd, hetgeen zijn invoeging in de WAPZ (en in de WAP door middel van artikel 181) rechtvaardigt. Deze bepaling is dus van toepassing op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening en op verzekeringsondernemingen, zowel Belgische als niet-Belgische.

Artikel 157

Deze bepaling wijzigt artikel 53 van de WAPZ over het jaarverslag van de pensioeninstelling. Naast het jaarverslag moet de instelling aan de aangeslotenen en begunstigten die hierom vragen ook de volgende stukken meedelen:

- 1° de verklaring in verband met de beleggingsbeginselen (artikel 11, § 3, van de richtlijn);
- 2° de jaarrekening van de instelling en, in voorkomend geval, van de pensioenregeling van de aangeslotene (zie de commentaar bij artikel 50 en artikel 11, § 2, a), van de richtlijn);
- 3° de beschikbare beleggingsmogelijkheden (artikel 11, § 4, c), van de richtlijn).

De verklaring in verband met de beleggingsbeginselen die artikel 12 van de richtlijn verplicht stelt, werd echter omgezet met artikelen 156 en 159 van dit wetsontwerp. Aangezien deze verplichtingen in de WAPZ zijn ingelast, gelden ze ook voor verzekeringsondernemingen.

Het derde lid staat de CBFA toe om inzake informatieverstrekking bepaalde aanvullende regels uit te vaardigen. Zo kan de CBFA erop toezien dat de informatie in standaardvorm wordt meegedeeld. Zij kan ook de inhoud van de te verstrekken informatie nader bepalen. Zo lijkt het meer bepaald niet nodig om de jaarrekening van instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening en verzekeringsondernemingen integraal mee te delen.

Artikel 158

Het voorgestelde nieuwe artikel 58*bis* moet een eenvoudiger en doeltreffender toezicht op de aanvullende pensioenen voor zelfstandigen mogelijk maken. Het vraagt aan pensioen- en solidariteitsinstellingen enkel

sion et de solidarité de communiquer à la CBFA la liste des engagements qu'ils gèrent, accompagnés de quelques renseignements de nature générale (type d'engagement, mode de financement, etc...).

Il va de soi que cette information peut être transmise par les moyens les plus aisés et notamment par voie électronique.

Article 159

Le nouvel article 58ter proposé est justifié par l'article 20, § 9, de la directive. Cet article stipule que les institutions de retraite professionnelle qui exercent une activité transfrontalière sont soumises à la surveillance des autorités compétentes de l'État membre d'accueil en matière de droit social et de droit du travail.

Il était donc nécessaire de prévoir une disposition permettant à la CBFA d'exercer efficacement ce contrôle. La disposition commentée s'inspire de l'article 69 de la loi du 9 juillet 1975.

Article 160

Le nouvel article 58^{quater} proposé contient les sanctions relatives à l'article 58ter. Les dispositions s'inspirent de celles prévues par les articles 87 (mise en demeure aux fins de régularisation) et 116 (sanctions administratives) quelque peu adaptées à la situation des organismes de pension visés par la LPCI.

Article 161

Les règles concernant les commissaires agréés et les actuaires désignés se trouveront dorénavant dans la loi du 9 juillet 1975 et dans le présent projet. La présente disposition tient compte de cette modification en faisant référence à «la réglementation de contrôle prudentiel» telle que définie à l'article 42 de la LPCI modifié par le présent projet.

Article 162

Cet article corrige une erreur matérielle.

Article 163

Le premier alinéa de cette disposition clarifie l'article 80 de la LPCI en précisant, d'une part, que les arrêtés d'exécution doivent également être soumis, pour avis, à la Commission de la Pension Libre des Indépendants,

dat zij aan de CBFA de lijst meedelen van de verbintenissen die zij beheren, samen met een aantal algemene inlichtingen (soort verbintenis, financieringswijze, enz...).

Die informatie mag uiteraard op de gemakkelijkste manier worden meegedeeld, ook langs elektronische weg.

Artikel 159

Het voorgestelde nieuwe artikel 58ter is ingegeven door artikel 20, § 9, van de richtlijn. Dit artikel bepaalt dat instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening met grensoverschrijdende activiteiten onder het toezicht staan van de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst wat de toepassing van diens sociaalrechtelijke en arbeidsrechtelijke bepalingen betreft.

Er was dus een bepaling nodig die de CBFA in staat stelt om dit toezicht op een doeltreffende wijze uit te oefenen. De toegelichte bepaling is ingegeven door artikel 69 van de wet van 9 juli 1975.

Artikel 160

Het voorgestelde nieuwe artikel 58^{quater} bevat de sancties in verband met artikel 58ter. De regels hier zijn ingegeven door de artikelen 87 (ingebrekestelling met het oog op regularisatie) en 116 (administratieve sancties), zij het enigszins aangepast aan de situatie van de door de WAPZ bedoelde pensioeninstellingen.

Artikel 161

De regels in verband met de erkende commissarissen en aangestelde actuarissen zijn voortaan ondergebracht in de wet van 9 juli 1975 en dit wetsontwerp. De hier toegelichte bepaling houdt rekening met deze wijziging door te verwijzen naar «de wetgeving inzake het prudentieel toezicht» zoals omschreven in het door dit wetsontwerp gewijzigde artikel 42 van de WAPZ.

Artikel 162

Dit artikel verbetert een materiële fout.

Artikel 163

Het eerste lid van deze bepaling verduidelijkt het artikel 80 van de WAPZ door te preciseren, enerzijds, dat de uitvoeringsbesluiten eveneens voor advies dienen voorgelegd te worden aan de Commissie voor het Vrij

comme cela est d'ailleurs déjà prévu par l'article 61 de la LPCI et, d'autre part, que cette procédure ne concerne que la matière visée par la Section 4, du Chapitre Ier, du Titre II de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002.

Le second alinéa permet aux ministres compétents d'imposer des délais endéans lesquels les avis doivent être rendus (voir aussi articles 144, 188 et 191 du présent projet).

Section IV

Modification à la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale

Les modifications introduites par cette section dans la LPC sont semblables à celles introduites dans la LPCI par la section précédente. Un tableau comparatif se trouve au début du commentaire de la Section II.

Quelques erreurs mineures dans la LPC ont également été corrigées à l'occasion de la rédaction du présent projet de loi.

Article 164

Cette disposition adapte les définitions de la LPC au présent projet. Les modifications sont les suivantes:

- la notion de «sortie» est élargie pour tenir compte de la situation particulière des affiliés, dans le cadre des transferts conventionnels d'entreprise visés à l'article 37, dont les engagements de pension n'ont pas été transférés au nouvel employeur. Par cet élargissement, le chapitre V de la LPC relatif à la sortie s'appliquera également à ces affiliés;

- dans la définition d'organisme de pension, les références aux institutions de prévoyance et aux caisses de pensions ont été remplacées par une référence au présent projet;

- une nouvelle définition est ajoutée, qui fait référence au présent projet;

- la réglementation prudentielle est composée, non seulement de la loi du 9 juillet 1975, mais également du présent projet de loi;

- la définition de la CBFA est déplacée au 21°.

Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen, zoals dit reeds voorzien is door artikel 61 van de WAPZ en, anderzijds, dat deze procedure enkel betrekking heeft op de materie beoogd door Afdeling 4 van Hoofdstuk I van Titel II van de programmawet (I) van 24 december 2002.

Het tweede lid laat de bevoegde ministers toe om termijnen op te leggen waarbinnen de adviezen moeten voorgelegd worden (zie ook de artikelen 144, 188 en 191 van dit ontwerp).

Afdeling IV

Wijzigingen in de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid

Deze afdeling brengt in de WAP analoge wijzigingen aan in de WAP als de voorgaande afdeling deed in de WAPZ. Aan het begin van de commentaar bij Afdeling II staat een vergelijkende tabel.

Verder werden ook enkele kleinere fouten in de WAP verbeterd ter gelegenheid van het opstellen van dit wetsontwerp.

Artikel 164

Deze bepaling regelt de aanpassing van de definities uit de WAP aan dit wetsontwerp; meer bepaald:

- wordt het begrip «uittreding» uitgebreid om rekening te houden met de specifieke situatie van de aangeslotenen die zich in een geval bevinden van conventionele overgang van een onderneming, zoals bedoeld in artikel 37, en van wie de pensioenverplichtingen niet worden overgedragen naar de nieuwe werkgever. Deze uitbreiding zorgt ervoor dat hoofdstuk V van de WAP over de uittreding voortaan ook van toepassing is op die aangeslotenen;

- worden in de definitie van pensioeninstelling de verwijzingen naar de verzorgingsinstellingen en pensioenkassen vervangen door een verwijzing naar dit wetsontwerp;

- wordt een nieuwe definitie ingevoegd die verwijst naar dit wetsontwerp;

- bestaat de prudentiële reglementering voortaan niet enkel uit de wet van 9 juli 1975, maar ook uit dit wetsontwerp;

- wordt de definitie van de CBFA overgebracht naar het 21°.

Article 165

L'article 5, § 3, de la LPC est adapté pour tenir compte du nouveau régime des personnes morales de droit public (voir le commentaire des articles 103 et suivants).

Article 166

Cet article apporte deux modifications à l'article 11 de la LPC, lesquelles se rapportent aux régimes de pension sociaux instaurés par un employeur.

La modification du 1° découle de la celle apportée à l'article 12 de la LPC par l'article 167 du présent projet.

Le 2° corrige une erreur matérielle dans le texte français de l'article 11. Il est en effet évident que l'appréciation des conditions dans le cadre d'un régime social de pension doit s'effectuer au niveau de l'employeur et non au niveau de l'entreprise.

Article 167

Cet article supprime une contradiction entre les articles 7 et 12 de la LPC. L'article 7 édicte que, pour les régimes de pension valant pour tous les travailleurs d'une entreprise et qui prévoient une cotisation personnelle des travailleurs, la décision d'instaurer, de modifier ou d'abroger l'engagement de pension doit être prise par une convention collective de travail s'il existe dans l'entreprise un conseil d'entreprise, un comité pour la prévention et la protection du travail ou une délégation syndicale. Si aucun de ces organes n'est présent dans l'entreprise, l'instauration, la modification ou l'abrogation doit se faire par le truchement d'une modification du règlement de travail.

Les articles 11 et 12 de la LPC se rapportent aux régimes sociaux de pension au niveau de l'entreprise. Ces régimes doivent en principe être instauré par une convention collective de travail. L'article 12 prévoit cependant une procédure particulière en cas d'absence de délégation syndicale dans l'entreprise. Dans le texte actuel, l'absence d'un conseil d'entreprise ou d'un comité pour la prévention et la protection du travail n'est pas relevante pour l'application de l'article 12.

Il existe donc une contradiction entre l'article 7 et l'article 12, à savoir lorsqu'un régime de pension prévoit à la fois une contribution personnelle et qu'il n'existe pas

Artikel 165

Artikel 5, § 3, van de WAP wordt aangepast om rekening te houden met de nieuwe regeling voor publiek-rechtelijke rechtspersonen (zie de commentaar bij de artikelen 103 en volgende).

Artikel 166

Dit artikel brengt twee wijzigingen aan in artikel 11 van de WAP, dat betrekking heeft op de sociale pensioenstelsels ingevoerd door een werkgever.

De wijziging onder 1° vloeit voort uit de wijziging die artikel 162 van deze wet aanbrengt in artikel 12 van de WAP.

In 2° wordt een materiële vergissing in de Franse tekst van artikel 11 rechtgezet. Het is immers duidelijk dat de beoordeling van de voorwaarden in het kader van sociale pensioenstelsels dient te gebeuren op het niveau van de werkgever en niet op het niveau van de onderneming.

Artikel 167

Dit artikel beoogt een tegenstrijdigheid weg te werken tussen artikel 7 en artikel 12 van de WAP. Artikel 7 schrijft voor dat bij pensioenstelsels die gelden voor alle werknemers van een onderneming én die voorzien in een persoonlijke bijdrage van de werknemers, de beslissing tot invoering, wijziging en opheffing van de pensioentoezegging moet worden genomen bij collectieve arbeidsovereenkomst, indien binnen die onderneming een ondernemingsraad, een comité voor preventie en bescherming op het werk of een vakbondsafvaardiging bestaat. Is geen van die drie organen binnen de onderneming aanwezig, dan dient de invoering, wijziging of opheffing te geschieden via een wijziging van het arbeidsreglement.

Artikel 11 en 12 van de WAP hebben betrekking op de sociale pensioenstelsels op ondernemings-niveau. Deze stelsels dienen in beginsel te worden ingevoerd bij collectieve arbeidsovereenkomst. Artikel 12 voorziet evenwel in een bijzondere procedure voor het geval er in de onderneming geen syndicale afvaardiging bestaat. In de huidige tekst is de aanwezigheid van een ondernemings-raad of een comité voor preventie en bescherming op het werk niet relevant voor de toepassing van artikel 12.

Daardoor kan er een tegenstrijdigheid bestaan tussen artikel 7 en artikel 12, met name wanneer een sociaal pensioenstelsel tevens voorziet in een persoon-

de délégation syndicale mais bien un conseil d'entreprise ou un comité pour la prévention et la protection du travail. Dans ce cas, l'instauration devrait, sur la base de l'article 7, se faire par une convention collective de travail tandis que, sur la base de l'article 12, elle devrait avoir lieu par la procédure spéciale. Cela peut donner lieu à des problèmes dans la mesure où l'issue des deux procédures n'est pas nécessairement la même. En outre, l'application simultanée de la procédure de modification du règlement de travail (article 7) et celle de l'article 12 auraient pu donner lieu à des problèmes dans la mesure où l'issue de chacun d'entre elles n'est pas nécessairement la même.

Pour supprimer cette contradiction, les conditions des articles 7 et 12 ont été unifiées. A cette fin, on précise, à l'article 12, que la procédure spéciale pour l'instauration, la modification ou l'abrogation d'un régime social de pension n'est applicable que lorsque, dans l'entreprise, il n'y a non seulement pas de délégation syndicale, mais encore ni comité pour la prévention et la protection du travail ni conseil d'entreprise.

Article 168

L'article 14, § 3, 3°, al. 2, de la LPC prévoit une exception limitée en ce qui concerne la discrimination sur la base de l'âge. Pour les régimes de pension du type charges fixées, les contributions peuvent augmenter avec l'âge dans une mesure limitée. La limitation consiste en ce que le pourcentage qui est utilisé pour déterminer la contribution à un âge donné ne peut être inférieur au pourcentage utilisé à un âge ultérieur actualisé à un taux annuel de 4%, sur la période qui sépare les deux âges. Si la différenciation procède par paliers, cette comparaison est faite entre les âges qui correspondent au début de chaque palier. Cette exception ne vaut désormais plus que pour les véritables plans du type contributions définies.

Cet article étend l'exception aux régimes de pension visés à l'article 21 de la LPC, que l'on nomme plans cash-balance. Il s'agit de régimes de pension dans lesquels la prestation est définie par référence à un montant net forfaitaire d'épargne qui est attribué (sans être nécessairement réellement versé) à chaque affilié à des échéances déterminées et dans lesquels ce montant est capitalisé selon un rendement théorique que le règlement ou la convention de pension détermine. Une limitation aux plans contributions définies est en effet difficilement justifiable. Bien que les plans cash-balance doivent, strictement parlant, être considérés comme des régimes de pension de type prestations définies, ils sont,

lijke bijdrage en er in de onderneming geen vakbondsafvaardiging bestaat, maar wel een ondernemingsraad of een comité voor preventie en bescherming op het werk. In dergelijk geval zou de invoering op grond van artikel 7 moeten geschieden bij collectieve arbeidsovereenkomst, terwijl de invoering op grond van artikel 12 zou moeten gebeuren via de bijzondere procedure. Verder zou het gelijktijdig toepassen van de procedure van wijziging van het arbeidsreglement (artikel 7) en de procedure van artikel 12 tot problemen kunnen leiden vermits de uitkomst van beide procedures niet noodzakelijk dezelfde is.

Om deze tegenstrijdigheid weg te werken worden de voorwaarden in artikel 7 en 12 van de WAP gelijkgeschakeld. Daartoe wordt in artikel 12 gepreciseerd dat de bijzondere procedure voor de invoering, de wijziging of de opheffing van een sociaal pensioenstelsel enkel van toepassing is, wanneer binnen de onderneming niet alleen geen syndicale afvaardiging bestaat, maar eveneens geen comité voor preventie en bescherming op het werk én geen ondernemingsraad.

Artikel 168

artikel 14, § 3, 3°, tweede lid, van de WAP voorziet in een beperkte uitzondering op het verbod op onderscheiden op grond van de leeftijd. Voor pensioenstelsels van het type vaste bijdragen is het geoorloofd dat de bijdragen in beperkte mate toenemen met de leeftijd. De beperking houdt in dat het percentage om de bijdrage te bepalen dat wordt toegepast op het loon op een bepaalde leeftijd niet lager mag liggen dan het percentage op een latere leeftijd, geactualiseerd tegen een jaarlijkse rentevoet van 4%, op de periode die zich tussen de twee leeftijden uitstrekt. Indien de differentiatie in trappen gebeurt, wordt die vergelijking gemaakt tussen de leeftijden die overeenstemmen met het begin van elke trap. Deze uitzondering staat tot nu toe enkel open voor werkelijke vastbijdrageplannen.

Dit artikel strekt ertoe om de uitzondering uit te breiden tot de pensioenstelsels bedoeld in artikel 21 van de WAP, de zogenaamde cash-balanceplannen. Dit zijn pensioenstelsels waarbij de prestatie wordt bepaald door een verwijzing naar een netto forfaitair spaarbedrag dat op bepaalde vervaldagen aan elke aangeslotenen wordt toegekend (zonder noodzakelijk werkelijk gestort te zijn), waarbij dit bedrag wordt gekapitaliseerd aan een theoretisch rendement dat in het pensioenreglement (of de pensioenovereenkomst) is vastgelegd. Een beperking tot vaste bijdrage plannen valt inderdaad moeilijk te verantwoorden. Hoewel cash-balanceplannen strikt genomen dienen te worden beschouwd als pensioenstelsels

du point de vue du concept et sur le plan du calcul des réserves acquises, bien plus proches des régimes de pension du type contributions définies avec garantie tarifaire. Pour cette raison, il est dorénavant permis de considérer que les montants attribués dans le cadre d'un engagement cash-balance augmentent avec l'âge dans les limites de l'article 14, § 3, 3°, al. 2, de la LPC.

Article 169

Cet article modifie l'article 15 de la LPC. Ce dernier stipule qu'on ne peut obliger les travailleurs qui sont déjà en service au moment de l'instauration du régime de pension à s'y affilier à moins que ce régime ne soit instauré par une convention collective de travail. Le présent article ajoute à présent qu'un refus d'affiliation est également impossible si le régime de pension est instauré au moyen de la procédure de l'article 12 de la LPC. Ce dernier, tel qu'il est modifié par l'article 167 du présent projet, prévoit une procédure particulière pour l'instauration de régimes sociaux de pension d'entreprises qui n'ont ni conseil d'entreprise, ni comité pour la prévention et la protection du travail, ni délégation syndicale.

Une des conditions pour qu'un régime de pension puisse être qualifié de social est que le plan concerne tous les travailleurs de l'employeur. Pour cette raison, il ne serait pas souhaitable que le caractère social d'un régime de pension soit, après la procédure d'instauration (par convention collective de travail ou sur la base de l'article 12), compromis par le refus d'un petit nombre de travailleurs. Il faut faire remarquer que cette modification ne porte en aucun cas préjudice au droit des travailleurs de formuler des observations en rapport avec le régime à instaurer *pendant* la procédure d'instauration.

Article 170

Le commentaire concernant l'article précédent vaut aussi pour le présent article, qui concerne la modification de l'engagement de pension.

Articles 171 à 173

Diverses dispositions de la LPC font référence aux arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975. Il s'agit des articles 18 (calcul des réserves acquises minimales), 19 (prestations relatives à la pension de retraite et

van het type vast prestaties, leunen zij qua concept en op het vlak van de berekening van de verworven reserves veel nauwer aan bij pensioenstelsels van het type vaste bijdragen met tariefgarantie. Om die reden wordt het voortaan als geoorloofd beschouwd dat de toegekende bedragen in het kader van een cash-balancetoezegging toenemen met de leeftijd, binnen de grenzen van artikel 14, § 3, 3°, tweede lid, van de WAP.

Artikel 169

Dit artikel wijzigt artikel 15 van de WAP. Artikel 15 bepaalt dat werknemers die reeds in dienst zijn op het ogenblik dat een pensioenstelsel wordt ingevoerd niet kunnen worden verplicht om tot dat stelsel toe te treden, tenzij dat stelsel wordt ingevoerd bij collectieve arbeidsovereenkomst. Dit artikel voegt daar thans aan toe dat een weigering om toe te treden eveneens onmogelijk is voor pensioenstelsels die worden ingevoerd via de procedure in artikel 12 van de WAP. Artikel 12 (zoals gewijzigd door artikel 167 van deze wet) voorziet in een bijzondere procedure voor de invoering van sociale pensioenstelsels voor ondernemingen zonder ondernemingsraad, zonder comité voor preventie en bescherming op het werk en zonder vakbondsafvaardiging.

Eén van de voorwaarden om als sociaal pensioenstelsel te kunnen worden beschouwd is dat het pensioenstelsel geldt voor alle werknemers van dezelfde werkgever. Om die reden zou het niet wenselijk zijn dat het sociale karakter van een pensioenstelsel, nadat de procedure voor de invoering ervan (via collectieve arbeidsovereenkomst of op grond van artikel 12) in het gedrang zou worden gebracht door de weigering van één of enkele werknemers. Er moet echter worden benadrukt dat deze wijziging op geen enkele wijze afbreuk doet aan het recht van de werknemers om *tijdens* de procedure tot invoering van het pensioenstelsel zoals beschreven in artikel 12, de nodige opmerkingen met betrekking tot het in te voeren stelsel te formuleren.

Artikel 170

De commentaar betreffende het vorige artikel geldt ook voor dat artikel dat de wijziging van de pensioentoezegging betreft.

Artikelen 171 tot 173

Een aantal bepalingen verwijzen naar de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975. Het gaat om voor Artikel 18 (berekening van de verworven minimum-reserves), artikel 19 (uitkeringen in het kader van een

à la pension de survie) et 24 (taux garanti sur certaines opérations).

Les règles prévues par ces trois articles relèvent de la législation sociale des pensions complémentaires et non de la législation prudentielle des institutions de retraite professionnelle. Il est donc souhaitable de découpler la LPC de la loi du 9 juillet 1975 de ce point de vue. Autrement dit, les mesures d'exécution prévues par les articles 18, 19 et 24, devront figurer dans des arrêtés spécifiques et non dans la réglementation de contrôle prudentiel.

Les articles 171 et 172, 1°, ne demandent pas d'autre explication.

Il faut toutefois noter que tant que le Roi n'aura pas fait entrer en vigueur les dispositions commentées, les arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975 continueront de constituer les mesures d'exécution des articles 18 et 19 de la LPC.

L'article 173 remplace, dans l'article 24 de la LPC, la référence au taux prévu par les arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975, par les taux actuels, soit 3,75% (au § 1er) et 3,25% (au § 2, al. 1er). Pour tenir compte des évolutions futures en ce qui concerne les taux à long terme, une modification du § 3 autorise le Roi à modifier ces taux.

On précise que, tant que le Roi n'aura pas pris les arrêtés visés par l'article 24 ainsi modifié, le taux de la garantie de rendement reste fixé à 3,75% en ce qui concerne les contributions personnelles de l'affilié et à 3,25% en ce qui concerne les contributions qui ne sont pas supportées par l'affilié.

En outre, l'article 172, 2° concerne l'article 19, § 5, de la LPC, qui règle le calcul des réserves acquises des engagements de pensions pour lesquels la prestation a un caractère forfaitaire. Cette disposition n'apporte aucune modification quant au fond mais vise à apporter plus de clarté en mettant le texte néerlandais en concordance avec le texte français.

Il est en effet bien évident que l'article 19, § 5, de la LPC s'applique uniquement aux engagements qui ne sont liés ni au salaire ni à la carrière de l'affilié. Les engagements de pension qui ne sont pas liés à la carrière mais bien au salaire sont déjà visés par l'article 19, §§ 2 et 3, de la LPC.

Article 174

Le 1° et le 3° de cette disposition ajoutent deux obligations d'information qui résultent de la directive.

rust- of overlevingspensioen) en artikel 24 (gewaarborgd rendement op bepaalde uitkeringen).

De regels die deze drie artikelen voorschrijven, horen bij de sociale wetgeving inzake aanvullende pensioenen en niet bij de prudentiële reglementering op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening. Vanuit dit oogpunt is het dan ook wenselijk de WAP los te koppelen van de wet van 9 juli 1975. Met andere woorden, de uitvoeringsmaatregelen voorgeschreven door de artikelen 18, 19 en 24 horen te worden opgenomen in specifieke besluiten, niet in de prudentiële toezichtsreglementering.

artikelen 171 en 172, 1°, vragen geen andere uitleg.

Zolang de Koning de hier toegelichte bepalingen niet in werking heeft doen treden, blijven de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975 echter als uitvoeringsmaatregelen van de artikelen 18 en 19 van de WAP gelden.

Artikel 173 vervangt in artikel 24 van de WAP de referentie aan de rentevoet bedoeld in de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975, door de actueel geldende rentevoeten, te weten 3,75% (in § 1) en 3,25% (in § 2, eerste lid). Om met de toekomstige evolutie van de rentevoeten van lange duur rekening te houden laat een wijziging van § 3 aan de Koning toe deze rentevoeten te wijzigen.

Er wordt gepreciseerd dat zolang de Koning de besluiten bedoeld in het gewijzigde artikel 24 niet heeft genomen, de rentevoet van het rendement vastgesteld blijft op 3,75% voor de persoonlijke bijdragen en op 3,25% voor de bijdragen die niet door de aangeslotene worden gedragen.

Verder heeft artikel 172, 2° betrekking op artikel 19, § 5, van de WAP die de berekening van de verworven reserves bij pensioentoezeggingen regelt waarbij de prestatie forfaitair van aard is. Deze bepaling brengt geen inhoudelijke wijziging aan, maar beoogt meer duidelijkheid te creëren door de Nederlandse tekst in overeenstemming te brengen met de Franse.

Daardoor is het thans duidelijk dat artikel 19, § 5 van de WAP enkel van toepassing is op toezeggingen die noch verbonden zijn met het loon van de aangeslotene, noch met de loopbaan. De pensioentoezeggingen die niet verbonden zijn met de loopbaan, maar wel met het loon, worden reeds geviseerd door artikel 19, §§ 2 en 3, van de WAP.

Artikel 174

Punten 1° en 3° van deze bepaling voegen twee informatieverplichtingen uit de richtlijn in.

La première est ce que l'article 11, § 4, al. 2, de la directive nomme «le niveau de financement des obligations» et qui correspond, en Belgique, au niveau de financement des réserves acquises et à la garantie visée à l'article 24 de la LPC.

La seconde est une information à donner dans le cas où les prestations deviennent exigibles (retraite, décès, accident...). Cette disposition transpose l'article 11, § 5, de la directive.

Des obligations similaires sont prévues pour la LPCI (voir le commentaire de l'article 153).

Le 2° corrige une erreur de référence.

Le 4° impose aux organismes de pension qui répartissent la totalité de leurs bénéfices entre les affiliés en fonction de leur réserves et qui limitent les frais selon les règles déterminées par le Roi, l'obligation de communiquer une fiche de pension aux travailleurs qui leur ont transférés leurs réserves sur la base de l'article 32, § 1er, 2°, de la LPC.

Bien que ces travailleurs ne soient plus affiliés au régime de pension de leur précédent organisateur, les réserves qui ont été constituées dans le cadre de ce régime de pension continue de relever du deuxième pilier de pension. Il paraît donc logique d'imposer en ce qui concerne ces réserves une obligation d'information similaire à celle qui vaut pour les travailleurs qui sont encore affiliés au régime de pension.

L'obligation d'établir une fiche de pension vaut aussi pour l'organisme de pension que le travailleur a indiqué conformément à l'article 33 de la LPC en vue de la continuation à titre personnel du plan de pension.

Les organismes de pension visés par la présente disposition sont également obligés de communiquer, sur demande des intéressés, un aperçu historique des réserves et des prestations.

Article 175

Cet article modifie l'article 27, § 1, de la LPC. Ce dernier stipule que l'affilié ne peut exercer le droit au rachat de ses réserves ou obtenir le paiement de ses prestations qu'au moment de sa retraite ou à partir du moment où il a atteint l'âge de 60 ans. Le présent article vise à préciser qu'il n'existe pas de réel droit au rachat à partir de 60 ans. Il s'agit d'une faculté qui ne peut être exercée qu'au moment de la retraite ou à partir de 60 ans pour autant que la convention de pension le prévoie expressément.

De eerste gaat over wat in artikel 11, § 4, *in fine*, van de richtlijn genoemd wordt als «het actuele financieringsniveau van de verplichtingen», wat in België overeenstemt met het actuele financieringsniveau van de verworven reserves en de garantie bedoeld in artikel 24 van de WAP.

De tweede gaat over informatie die moet worden verstrekt ingeval er uitkeringen verschuldigd worden (pensionering, overlijden, ongeval,...). Deze bepaling vormt de omzetting van artikel 11, § 5, van de richtlijn.

Voor de WAPZ gelden gelijkaardige verplichtingen (zie de commentaar bij artikel 153).

Het 2° verbetert een fout in de verwijzing.

Het 4° legt aan de pensioeninstellingen die de totale winst onder de aangeslotenen in verhouding tot hun reserves verdelen en de kosten beperken volgens de regels vastgesteld door de Koning, de verplichting op om jaarlijks een pensioenfiche mee te delen aan de werknemers die op grond van artikel 32, § 1, 2°, van de WAP hun reserve hebben overgedragen.

Hoewel deze werknemers niet meer aangesloten zijn bij het pensioenstelsel van de vroegere inrichter, blijven de reserves die in het kader van dat pensioenstelsel werden opgebouwd, behoren tot de tweede pensioenpijler. Het lijkt dan ook logisch dat met betrekking tot die reserves gelijkaardige informatieverplichtingen worden opgelegd als degene die gelden voor de reserves van de werknemers die nog aangesloten zijn bij een pensioentoezegging.

De verplichting tot het opstellen van een pensioenfiche geldt eveneens voor de pensioeninstellingen die de werknemer heeft aangeduid overeenkomstig artikel 33 van de WAP met het oog op de individuele voorzetting van de pensioentoezegging.

De in deze bepaling bedoelde pensioeninstellingen zijn tevens verplicht om op vraag van de betrokkene een historisch overzicht mee te delen van de reserves en prestaties.

Artikel 175

Dit artikel wijzigt artikel 27, § 1, van de WAP. Dit artikel bepaalt dat de aangeslotene het recht op afkoop van zijn reserves of de uitbetaling van zijn prestaties slechts kan bekomen op het ogenblik van zijn pensionering of vanaf het ogenblik dat hij de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt. Dit artikel verduidelijkt dat er geen werkelijk recht op afkoop bestaat vanaf 60 jaar. Het betreft een mogelijkheid die slechts kan uitgeoefend worden op de pensioenleeftijd of vanaf 60 jaar voorzover de pensioenovereenkomst dit uitdrukkelijk voorziet.

Article 176

Cette disposition fait mieux correspondre les textes français et néerlandais de l'article 28, § 1er, de la LPC.

Article 177

Le 1° de cette disposition est une simple modification de référence.

Le point 2° précise expressément que l'article 27 de la LPC, qui édicte une interdiction de racheter les réserves avant l'âge de la pension et avant l'âge de 60 ans, est également applicable aux réserves qui, en application de l'article 32, § 1er, 2°, sont transférées à un organisme de pension qui répartit la totalité de ses bénéfices entre les affiliés en fonction de leur réserves et qui limite les frais selon les règles déterminées par le Roi.

Article 178

Cette disposition vise à préciser que l'article 27 de la LPC s'applique au contrat conclu dans le cadre de la continuation à titre individuel de l'engagement de pension conformément à l'article 33 de la LPC.

Article 179

Le 1° de cette disposition concerne la déclaration relative aux principes de placement visée à l'article 159 du présent projet.

Cette déclaration est une information essentielle à fournir non seulement à la CBFA, mais aussi aux affiliés et bénéficiaires. Compte tenu de son importance, il a été jugé souhaitable qu'un avis des organes de concertation visés à l'article 39 de la LPC soit aussi requis en ce qui concerne l'établissement ou la modification de cette déclaration.

Au surplus, les informations que doit contenir cette déclaration sont assez semblables à celles qui sont déjà visées par l'article 39, § 1er, actuel de la LPC.

Le 2° supprime une imprécision en rapport avec l'article 39 de la LPC. Le § 3 de cet article prévoit de déplacer l'obligation d'information vers l'employeur en l'absence d'un conseil d'entreprise, d'un comité de prévention et de protection du travail ou d'une délégation syndicale compétent à cette fin.

Actuellement, le § 3 se réfère au conseil d'entreprise, au comité de prévention et de protection du travail ou la

Artikel 176

Deze bepaling stemt de Nederlandse en Franse tekst van artikel 18, §1 van de WAP beter op elkaar af.

Artikel 177

Het 1° van deze bepaling dient gewoon om een verwijzing aan te passen.

2° strekt ertoe te preciseren dat artikel 27 van de WAP, dat een verbod instelt op de afkoop van reserves vóór de pensioenleeftijd of vóór de leeftijd van 60 jaar, eveneens van toepassing is op de reserves die bij toepassing van artikel 32, § 1, 2°, worden overgedragen naar een pensioeninstelling die de totale winst onder de aangeslotenen in verhouding tot hun reserves verdeelt en de kosten beperkt volgens de regels vastgesteld door de Koning.

Artikel 178

In deze bepaling wordt gepreciseerd dat artikel 27 van de WAP van toepassing is op de overeenkomst die in het kader van de individuele voorzetting van de pensioentoezegging wordt gesloten overeenkomstig artikel 33 van de WAP.

Artikel 179

Punt 1° van deze bepaling betreft de verklaring in verband met de beleggingsbeginselen als bedoeld in artikel 159 van dit wetsontwerp.

Deze verklaring is een essentiële informatie die niet enkel de CBFA moet krijgen, maar ook alle aangeslotenen en begunstigen. Gelet op het belang hiervan leek het voor de opstelling of wijziging van deze verklaring wenselijk ook het advies van de in artikel 39 van de WAP bedoelde overlegorganen te eisen.

Voor het overige moet deze verklaring analoge gegevens bevatten als die bedoeld in het huidige artikel 39, § 1, van de WAP.

Punt 2° beoogt een onduidelijkheid weg te nemen die is gerezen, naar aanleiding van de toepassing van artikel 39 van de WAP. Artikel 39, § 3, voorziet in een vervangende informatieplicht ten laste van de werkgever, bij gebreke van een bevoegde ondernemingsraad, een bevoegd comité voor preventie en bescherming op het werk of een bevoegd vakbondsafvaardiging.

Vandaag verwijst § 3 daarbij enkel naar een ondernemingsraad, een comité voor preventie en bescher-

délégation syndicale, dont la compétence découle de l'article 39, § 1er, lequel vise uniquement le cas où le régime de pension vaut pour tous les travailleurs de l'entreprise. Dès lors, on peut avoir erronément l'impression que l'obligation d'information individuelle ne vaut pas dans d'autres cas, par exemple celui où il n'y a dans l'entreprise ni conseil d'entreprise, ni comité de prévention et de protection du travail ni délégation syndicale ou dans le cas où ces organes sont bien présents mais où le régime de pension ne concerne pas l'ensemble des travailleurs et où il n'y a pas au moins 10% des travailleurs qui, sur la base de l'article 39, § 2, font appel à la compétence d'avis de ces organes.

En faisant une référence au § 2, il est désormais clair que l'obligation d'information individuelle est applicable dans tous les cas où il n'y a, dans l'entreprise, aucun des organes représentatifs ou lorsque ces organes n'ont pas de compétence d'avis sur la base de l'article 39, §§ 1er et 2.

Article 180

Cette disposition est une simple modification de référence.

Article 181

Cette disposition impose aux organismes de pensions soumis à la LPC d'établir une déclaration sur les principes de placement conformément à l'article 12 de la directive. Il s'agit du pendant, pour la LPC, de la disposition introduite par l'article 156 dans la LPCI.

Article 182

Cet article ajoute aux obligations d'information de l'actuel article 42 de la LPC, celles résultant de l'article 11 de la directive. Les modifications sont similaires à celles introduites dans la LPCI par l'article 157 ci-dessus auquel il est renvoyé pour le commentaire.

Articles 183 à 185

Les modifications introduites par ces articles, qui insèrent les articles 49*bis*, 49*ter* et 49*quater* dans la LPC, sont similaires à celles introduites dans la LPCI par les articles 158 à 160 auxquels il est renvoyé pour le commentaire.

ming op het werk of een vakbondsafvaardiging, die zijn bevoegdheid ontleent aan artikel 39 § 1, waarin het geval wordt geviseerd waarin het pensioenstelsel geldt voor alle werknemers van de onderneming. Daardoor zou verkeerdelijk de indruk kunnen ontstaan dat de individuele informatieplicht in andere gevallen niet geldt, bijvoorbeeld in het geval er in de onderneming geen ondernemingsraad, geen comité voor preventie en bescherming op het werk en geen vakbondsafvaardiging aanwezig is of in het geval dat die organen wel aanwezig zijn, maar waarbij het pensioenstelsel niet geldt voor alle werknemers en waarbij niet ten minste 10% van de werknemers op grond van artikel 39, § 2, verzoekt om de adviesbevoegdheid van die organen.

Door een verwijzing naar § 2 toe te voegen is het voortaan duidelijk dat de individuele informatieplicht van toepassing is in alle gevallen waarbij er in de onderneming geen representatieve organen bestaan of waarbij die organen op grond van artikel 39 §§ 1 en 2 niet over een adviesbevoegdheid beschikken.

Artikel 180

Deze bepaling dient gewoon om een verwijzing aan te passen.

Artikel 181

Deze bepaling verplicht de pensioeninstellingen, onderworpen aan de WAP om een verklaring over de beleggingsbeginselen overeenkomstig artikel 12 van de richtlijn op te stellen. Het gaat om de tegenhanger in de WAP van de bepaling die door artikel 156 in de WAPZ is ingevoegd.

Artikel 182

Dit artikel voegt aan de informatieverplichtingen uit het huidige artikel 42 van de WAP, de informatieverplichtingen uit artikel 11 van de richtlijn toe. Het gaat om analoge wijzigingen als die aangebracht door artikel 157 in de WAPZ, waarnaar wordt verwezen voor commentaar.

Artikelen 183 tot 185

Deze artikelen brengen met de invoeging van de artikelen 49*bis*, 49*ter* en 49*quater* in de WAP analoge wijzigingen aan als die aangebracht door de artikelen 158 tot 160 in de WAPZ, waarnaar verwezen wordt voor commentaar.

On notera que les sanctions prévues par l'article 185 diffèrent légèrement de celles prévues par l'article 160 pour tenir compte de la situation des organismes visés par la LPC.

Article 186

L'article 50 de la LPC impose à la CBFA de rédiger un rapport bisannuel sur chaque régime de pension sectoriel social. Le présent article a pour objet d'étendre l'obligation de la CBFA en ce qui concerne ces rapports à tous les plans sectoriels, indépendamment du fait que ceux répondent ou non aux conditions de l'article 10 de la LPC. On ne peut en effet avoir une image complète de l'évolution des plans de pension sectoriels que si tous les régimes de pension sectoriels sont pris en compte.

Article 187

Les modifications introduites dans la LPC par cet article sont de même nature que celles introduites dans la LPCI par l'article 161 ci-dessus.

Article 188

Cette disposition concerne le calcul des réserves acquises dans le cas d'engagements de pension qui prévoient le paiement d'une prestation établie indépendamment de la carrière. La prestation peut, dans ce cas, être définie en fonction du salaire de l'affilié ou revêtir un caractère purement forfaitaire. Jusqu'au 1er janvier 2004, les réserves acquises dans le cadre de tels régimes de pension étaient calculées sur la base de la réserve minimale. L'article 19, § 2, de la LPC dispose toutefois, à partir du 1er janvier 2004, que les réserves acquises doivent être au moins égales à la valeur actuelle de la pension de retraite, telle que déterminée dans le règlement de pension ou dans la convention de pension. Pour les régimes de pension prévoyant le paiement d'une prestation purement forfaitaire, ce principe a été explicitement confirmé par l'article 19, § 5. Il en résulte que les affiliés peuvent, en principe, prétendre immédiatement à la valeur actuelle de la prestation de pension totale.

Lors de l'adoption de la LPC, il n'avait pas été prévu de période transitoire. C'est ainsi que certains organisateurs de régimes de pension tels que visés ci-dessus se sont vus immédiatement confrontés à une hausse importante des réserves acquises. Il ne leur était plus possible, par ailleurs, de modifier les engagements de pensions. En effet, l'article 16, § 2, de la LPC prévoit

De sancties die artikel 185 oplegt, wijken lichtjes af van de sancties opgelegd door artikel 160, om rekening te houden met de situatie van de door de WAP bedoelde instellingen.

Artikel 186

artikel 50 van de WAP legt aan de CBFA op om een tweejaarlijks rapport op te stellen over elk sectoraal sociaal pensioenstelsel. Dit artikel beoogt de rapporteringsverplichting voor de CBFA uit te breiden tot elk sectoraal pensioenstelsel, ongeacht of dit voldoet aan de voorwaarden van artikel 10 van WAP. Een volledig beeld van de evolutie van de sectorale pensioenstelsels kan immers enkel worden verkregen indien alle types van sectorale pensioenstelsels in aanmerking worden genomen.

Artikel 187

Deze artikelen brengen in de WAP analoge wijzigingen aan als die aangebracht door artikel 161 in de WAPZ.

Artikel 188

Deze bepaling betreft de berekening van de verworven reserves bij pensioentoezeggingen waarbij de pensioenprestatie onafhankelijk is van de loopbaan. De prestatie kan daarbij omschreven zijn in functie van het loon van de aangeslotene of louter forfaitair van aard zijn. Tot 1 januari 2004 werden de verworven reserves bij dergelijke pensioenstelsels berekend op grond van de minimumreserve. Artikel 19, § 2, van de wet betreffende de aanvullende pensioenen bepaalt met ingang van 1 januari 2004 echter dat de verworven reserves minstens gelijk dienen te zijn aan de actuele waarde van het rustpensioen, zoals dat is vastgesteld in het pensioenreglement of in de pensioenovereenkomst. Voor de pensioenstelsels die voorzien in een louter forfaitaire prestatie werd dit beginsel expliciet bevestigd in artikel 19, § 5. Het resultaat daarvan is dat de aangeslotenen in principe onmiddellijk aanspraak kunnen maken op de actuele waarde van de totale pensioenprestatie.

Bij de invoering van de WAP werd niet voorzien in een overgangperiode. Daardoor werden sommige inrichters van dergelijke pensioenstelsels onmiddellijk geconfronteerd met een grote stijging van de verworven reserves. Ook werd het onmogelijk om een dergelijke pensioentoezegging nog te wijzigen. Artikel 16, § 2, van de WAP bepaalt immers dat een wijziging van

qu'une modification de l'engagement de pension ne peut jamais entraîner une réduction des réserves et des prestations acquises pour les années passées. Etant donné que, dans un plan sans fraction de carrière, l'entièreté de la prestation (et de la réserve) était désormais immédiatement acquise, cette prestation ne pouvait plus par la suite être réduite. Un éventuel nouveau plan ne ferait pour sa part qu'entraîner l'attribution de droits supplémentaires.

C'est la raison pour laquelle le présent projet de loi introduit une période transitoire, laquelle court jusqu'au 1er janvier 2007. Durant cette période transitoire, les réserves acquises dans le cadre des régimes de pension précités pourront, comme par le passé, être calculées sur la base de la prestation utilisée pour le calcul de la réserve minimale. Cette disposition ne porte évidemment pas atteinte aux droits des affiliés à un engagement de pension pour lequel le règlement de pension ou la convention de pension prévoit explicitement un calcul plus avantageux des réserves acquises.

A partir du 1er janvier 2007, les règles énoncées à l'article 19, §§ 2, 3 et 5, seront également applicables aux engagements de pension établis indépendamment de la carrière. Les organisateurs de tels engagements de pension auront toutefois la faculté, en vertu de l'alinéa 2, d'adapter leurs engagements de pension avant cette date afin de tenir compte de la durée de la carrière lors de la détermination des prestations de pension. Les affiliés ne pourront pas s'opposer à une telle modification. Celle-ci, bien entendu, ne pourra avoir d'autre but que d'aligner le mode de calcul des réserves acquises sur celui qui prévalait avant l'entrée en vigueur de la LPC. D'autres modifications éventuelles ne pourront être opérées que sur la base des règles habituelles qui régissent la modification d'un engagement de pension. Si les organisateurs ne font pas usage de cette faculté, les réserves acquises seront calculées, à partir du 1er janvier 2007, sur la base de la prestation de pension totale.

Article 189

Le premier alinéa de cette disposition clarifie l'article 110 de la LPC en précisant que les arrêtés d'exécution doivent également être soumis, pour avis, à la Commission des Pensions Complémentaires, comme cela est d'ailleurs déjà prévu par l'article 53 de la LPC.

Le second alinéa permet aux ministres compétents d'imposer des délais endéans lesquels les avis doivent être rendus (voir aussi articles 144, 163 et 191 du présent projet).

de pensioentoezegging nooit kan leiden tot een vermindering van de verworven reserves en prestaties voor het verleden. Aangezien in een plan zonder loopbaanbreuk de gehele prestatie (en reserve) voortaan onmiddellijk was verworven, kon deze prestatie naderhand niet meer worden verminderd. Een eventueel nieuw plan zou enkel supplementaire rechten kunnen toekennen.

Daarom wordt thans alsnog een overgangperiode ingevoerd die loopt tot 1 januari 2007. Gedurende deze overgangperiode mogen de verworven reserves van dergelijke pensioenstelsels zoals in het verleden berekend worden op basis van de prestatie die wordt gebruikt voor de berekening van de minimumreserve. Uiteraard doet deze bepaling geen afbreuk aan de rechten van aangeslotenen bij een pensioentoezegging waarbij het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst expliciet voorziet in een meer voordelige berekening van de verworven reserves.

Vanaf 1 januari 2007 zullen de regels vervat in artikel 19, §§ 2, 3 en 5 ook van kracht worden ten aanzien van de pensioentoezeggingen die onafhankelijk zijn van de loopbaan. De inrichters van dergelijke pensioentoezeggingen beschikken op grond van het tweede lid echter over de mogelijkheid om vóór die datum hun pensioentoezegging aan te passen teneinde rekening te houden met de loopbaanduur bij het bepalen van de pensioenprestaties. De aangeslotenen kunnen zich tegen een dergelijke wijziging niet verzetten. Uiteraard mag deze wijziging er uitsluitend toe strekken de berekening van de verworven reserves in overeenstemming te brengen met de wijze waarop de reserves voorafgaand aan de inwerkingtreding van de WAP werden berekend. Eventuele andere wijzigingen kunnen enkel worden doorgevoerd op grond van de gewone regels die gelden voor de wijziging van een pensioentoezegging. Indien de inrichters van deze mogelijkheid geen gebruik maken zullen de verworven reserves vanaf 1 januari 2007 worden berekend op de totale pensioenprestatie.

Artikel 189

Het eerste lid van deze bepaling verduidelijkt artikel 110 van de WAP door te preciseren dat de uitvoeringsbesluiten eveneens voor advies dienen voorgelegd te worden aan de Commissie voor Aanvullende Pensioenen, zoals dit reeds voorzien is door artikel 53 van de WAP.

Het tweede lid laat de bevoegde ministers toe om termijnen op te leggen waarbinnen de adviezen moeten voorgelegd worden (zie ook de artikelen 144, 188 en 191 van dit ontwerp).

CHAPITRE III

Dispositions diverses

Article 190

L'article 4 de la directive permet d'appliquer le régime prudentiel (à l'exception des dispositions relatives à la marge de solvabilité) des institutions de retraite professionnelle aux entreprises d'assurances pour ce qui concerne leur activité de gestion de régimes de retraite, c'est-à-dire essentiellement leurs assurances de groupe.

Selon le commentaire, officieux il est vrai; de la Commission européenne (*Main conclusions of the Meetings on 22 October 2004 and 19 April 2005 on the transposition of the IORP Directive*, pp. 3-4, http://europa.eu.int/comm/internal_market/pensions/docs/legislation/markt-2520-05-conclusions.pdf), si un État membre met en oeuvre la possibilité offerte par l'article 4 de la directive, le régime prudentiel des institutions de retraite professionnelle s'applique alors à tous les assureurs. Il ne s'agit donc pas d'un choix «à la carte» de chaque assureur.

L'article 4 de la directive impose un cantonnement des activités de l'assureurs qui seront soumises aux règles prudentielles des institutions de retraite professionnelle doivent être cantonnées de manière stricte. Le commentaire cité ci-dessus indique que ce cantonnement doit être similaire à ce qui est prévu par les articles 18 et 19 de la directive 2002/83/CE du 5 novembre 2002 concernant l'assurance sur la vie. Ces articles concernent, notamment, l'exercice simultané des activités vie et non vie. La *ratio legis* de cette disposition tient aux différences dans les règles prudentielles applicables.

La séparation imposée par l'article 4 de la directive est donc plus «étanche» que les patrimoines spéciaux imposés par l'article 49 du présent projet.

Une telle mesure peut avoir des répercussions importantes pour le secteur de l'assurance. Celles-ci n'ont pas encore été étudiées. En outre, une période transitoire serait sans doute souhaitable. Il est donc proposé de ne pas trancher la question dans le présent projet mais d'habiliter le Roi à introduire, éventuellement, ce changement de régime.

HOOFDSTUK III

Diverse bepalingen

Artikel 190

Op grond van artikel 4 van de richtlijn kan de prudentiële reglementering (met uitzondering van de bepalingen in verband met de solvabiliteitsmarge) die voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening geldt, ook worden toegepast op verzekeringsondernemingen, in zover het hun activiteit «beheer van pensioenregelingen» betreft, met andere woorden, hoofdzakelijk hun groepsverzekeringen.

Wanneer een lidstaat gebruik maakt van de mogelijkheid geboden in artikel 4 van de richtlijn, is volgens de – alhoewel officieuze-toelichting van de Europese Commissie (*Main conclusions of the Meetings on 22 October 2004 and 19 April 2005 on the transposition of the IORP Directive*, pp. 3-4, http://europa.eu.int/comm/internal_market/pensions/docs/legislation/markt-2520-05-conclusions.pdf), het prudentiële regime van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening van toepassing op alle verzekeraars. Het gaat dus niet om een individuele keuze voor elke verzekeraar.

Artikel 4 van de richtlijn bepaalt dat de activiteiten van de verzekeraars die aan de prudentiële regels van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening zullen onderworpen zijn op een strikte wijze moeten worden afgescheiden. De hierboven vermelde toelichting geeft aan dat die afscheiding gelijkaardig moet zijn aan die voorzien in artikel 18 en 19 van de richtlijn 2002/83/EG van 5 november 2002 betreffende de levensverzekering. Die artikelen hebben met name betrekking op het gelijktijdig uitoefenen van de activiteiten leven en niet-leven. De *ratio legis* van die bepaling hangt vast aan de verschillen in de van toepassing zijnde prudentiële regels.

De afscheiding opgelegd door artikel 4 van de richtlijn is dus een meer «waterdichte» afscheiding dan de bijzondere vermogens voorgeschreven door artikel 49 van dit ontwerp.

Een dergelijke maatregel kan voor de verzekeringssector belangrijke gevolgen hebben, die nog niet onderzocht zijn. Een overgangperiode zou bovendien wenselijk zijn. Daarom wordt voorgesteld die kwestie niet in dit wetsontwerp te regelen, maar de Koning te machtigen om die wijziging van stelsel zonodig te regelen.

Article 191

Cette disposition reprend l'article 96 de la loi du 9 juillet 1975, à l'exception du § 1er, 1°, qui est repris à l'article 50, al. 3. Elle donne le pouvoir au Roi de prendre les arrêtés d'exécution nécessaire à l'application des dispositions prudentielles du présent projet.

Les arrêtés d'exécution des dispositions prudentielles du présent projet (Titres Ier à V et articles 190 et 193 restent de la compétence du ministre qui a ce contrôle prudentiel dans ses attributions, c'est-à-dire, actuellement le ministre de l'Economie. On notera que les modifications apportées à la LPCI et à la LPC par les dispositions du Chapitre Ier du présent Titre n'affectent pas les compétences ministérielles concernant ces deux lois.

Le § 2 permet de moduler les mesures d'exécution en fonction du type d'institution de retraite professionnelle, notamment selon les risques gérés (pension, décès, invalidité, incapacité), le type d'engagement (contribution définie, prestation définie), la nature des obligations (de moyen ou de résultat) ou encore la nature du plan (plan social, plan ordinaire).

Le § 3 concerne la compétence de la Commission des Assurances instituée par l'article 41 de la loi du 9 juillet 1975. Cette commission a actuellement une compétence d'avis en ce qui concerne (entre autres) les mesures d'exécution de cette loi du 9 juillet 1975, c'est-à-dire également en ce qui concerne les arrêtés prudentiels en matière de fonds de pension et de caisse de pension.

La disposition commentée maintient la compétence de la Commission des Assurances en ce qui concerne les arrêtés prudentiels en matière d'institutions de retraite professionnelle. Il s'agit donc d'une simple adaptation des références législatives.

Article 192

Cette disposition permet au Roi de coordonner les différentes législations, tant prudentielles que sociales, applicables aux pensions complémentaires. Cette possibilité pourrait être utilisée, par exemple, pour encore mieux harmoniser la terminologie employée par les différentes législations.

Artikel 191

Deze bepaling neemt artikel 96 over van de wet van 9 juli 1975, met uitzondering van § 1, 1°, die opgenomen is in artikel 50, derde lid. Ze verleent aan de Koning de bevoegdheid om uitvoeringsbesluiten te nemen nodig voor de toepassing van de prudentiële bepalingen van dit ontwerp.

De uitvoeringsbesluiten van de prudentiële bepalingen van dit ontwerp (Titel Ier tot V en artikelen 190 en 193 blijven behoren tot de bevoegdheid van de minister die dat prudentieel toezicht onder zijn bevoegdheden heeft, dit wil zeggen, momenteel de minister van Economie. Er weze vermeld dat de wijzigingen aangebracht aan de WAPZ en de WAP door de bepalingen van hoofdstuk I van deze Titel de ministeriële bevoegdheden aangaande die twee wetten niet wijzigen.

§ 2 maakt het mogelijk om de uitvoeringsmaatregelen te moduleren naar gelang van het type instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, meer bepaald op grond van de beheerde risico's (pensioen, overlijden, invaliditeit, arbeidsongeschiktheid), het type verbintenis (vaste bijdrage, vaste uitkering), de aard van de verplichtingen (middel- of resultaatsverbintenis) of ook nog, de aarde van het plan (sociaal plan, gewoon plan).

§ 3 betreft de bevoegdheid van de Commissie voor Verzekeringen, ingesteld door artikel 41 van de wet van 9 juli 1975. Die Commissie heeft momenteel een adviesbevoegdheid voor wat betreft (onder andere) de uitvoeringsmaatregelen van de wet van 9 juli 1975, dus ook voor wat betreft de prudentiële besluiten inzake pensioenfondsen en pensioenkasen.

De becommentarieerde bepaling behoudt de bevoegdheid van de Commissie voor wat betreft de prudentiële besluiten inzake de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening. Het gaat hier dus louter om een aanpassing van de verwijzingen naar de betreffende wetgeving.

Artikel 192

Deze bepaling machtigt de Koning om zowel de prudentiële als de sociale wetgevingen die op de aanvullende pensioenen van toepassing zijn, te coördineren. Deze mogelijkheid zou, bijvoorbeeld, kunnen worden benut om de betrokken wetgevingen terminologisch beter op mekaar af te stemmen.

Article 193

Cet article reprend l'article 97 de la loi du 9 juillet 1975. Il permet notamment d'effectuer la transposition d'une directive par un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

Article 194

Plusieurs législations, entre autres fiscales, définissent les institutions de prévoyance par référence à l'article 2, § 3, 6°, de la loi du 9 juillet 1975. Il s'indique de modifier ces références par une disposition de portée générale.

Article 195

L'article 21, § 3 de la directive prévoit que les États membres avertissent la Commission européenne des difficultés auxquelles donne lieu son application. Comme la CBFA est chargée du contrôle des dispositions nationales qui auront transposé la directive, cette mission d'information lui est attribuée.

CHAPITRE IV

Entrée en vigueur et disposition finale

Article 196

Compte tenu des mesures d'exécution qui doivent être prises, il convient de laisser au Roi la possibilité de fixer l'entrée en vigueur du présent projet.

Certaines modifications apportées à la LPCI et à la LPC peuvent toutefois entrer en vigueur à la date de la publication de la loi, voire rétroagir à la date des législations précitées quand il s'agit de corrections matérielles ou de simples précisions.

Artikel 193

Dit artikel neemt artikel 97 over van de wet van 9 juli 1975. Hierdoor wordt het mogelijk om een richtlijn om te zetten bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

Artikel 194

In verschillende, onder meer fiscale wetgevingen worden voorzorgsinstellingen gedefinieerd onder verwijzing naar artikel 2, § 3, 6°, van de wet van 9 juli 1975. Die verwijzingen dienen te worden aangepast door een algemene bepaling in die zin.

Artikel 195

Artikel 21, § 3, van de richtlijn bepaalt dat de lidstaten de Europese Commissie op de hoogte moeten brengen van de moeilijkheden die het gevolg zijn van de toepassing van de richtlijn. Aangezien de CBFA instaat voor het toezicht op de naleving van de Belgische rechtsregels waarmee de richtlijn is omgezet, wordt zij belast met die meldingsplicht.

HOOFDSTUK IV

Inwerkingtreding en slotbepaling

Artikel 196

Gelet op de nodige uitvoeringsmaatregelen lijkt het passend om de Koning te machtigen de inwerkingtreding van dit wetsontwerp vast te stellen.

Bepaalde wijzigingen die aangebracht werden aan de WAPZ en aan de WAP kunnen evenwel in werking treden op de datum van bekendmaking van de wet, en zelfs terugwerken tot op de datum van de voormelde wetgevingen wanneer het materiële verbeteringen of eenvoudige verduidelijkingen betreft.

AVANT-PROJET DE LOI

soumis à l'avis du Conseil d'État

Avant-projet de loi relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle

TITRE PREMIER

Dispositions générales

CHAPITRE PREMIER

Objet et définitions

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Elle transpose la directive 2003/41/CE du Parlement européen et du Conseil du 3 juin 2003 concernant les activités et la surveillance des institutions de retraite professionnelle.

Article 2

Pour l'application de la présente loi et de ses arrêtés et règlements d'exécution, on entend par:

1° *institution de retraite professionnelle*: un établissement, quelle que soit sa forme juridique, ayant pour objet la fourniture de prestations de retraite liées à une activité professionnelle;

2° *prestations de retraite*: des prestations attribuées par référence à la retraite ou à la perspective d'atteindre la retraite ou, lorsqu'elles viennent en complément desdites prestations et sont fournies à titre accessoire, sous la forme de versements en cas de décès, d'invalidité, d'incapacité de travail ou de cessation d'activité ou sous la forme d'aides ou de services en cas de maladie, d'indigence ou de décès;

3° *régime de retraite*: un contrat, un accord, un acte de fiducie ou des règles stipulant quelles prestations de retraite sont fournies et selon quelles modalités;

4° *entreprise d'affiliation*: toute entreprise ou tout autre organisme, qu'il comporte ou soit composé d'une ou de plusieurs personnes morales ou physiques, qui agit en qualité d'employeur ou en qualité de travailleur indépendant ou d'une combinaison de ces deux qualités et qui verse des contributions à une institution de retraite professionnelle;

5° *affilié*: toute personne à laquelle son activité professionnelle donne ou donnera droit à des prestations de retraite con-

VOORONTWERP VAN WET

onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp van wet betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening

TITEL I

Algemene bepalingen

HOOFDSTUK I

Doel en definities

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Zij zet de richtlijn 2003/41/EG van het Europees Parlement en de Raad van 3 juni 2003 betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening om.

Artikel 2

Voor de toepassing van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten en -reglementen wordt verstaan onder:

1° *instelling voor bedrijfspensioenvoorziening*: een instelling, ongeacht de rechtsvorm, die opgericht is met als doel arbeidsgerelateerde pensioenuitkeringen te verstrekken;

2° *pensioenuitkeringen*: uitkeringen die worden uitbetaald bij het bereiken of naar verwachting bereiken van de pensioendatum, of, wanneer deze een aanvulling op die uitkeringen vormen en op bijkomende wijze worden verstrekt, in de vorm van betalingen bij overlijden, invaliditeit, arbeidsongeschiktheid of beëindiging van de werkzaamheid, dan wel in de vorm van ondersteunende betalingen of diensten in geval van ziekte, behoefte of overlijden;

3° *pensioenregeling*: een contract, een overeenkomst, een trustakte of voorschriften waarin is bepaald welke pensioenuitkeringen worden toegezegd en onder welke voorwaarden;

4° *bijdragende onderneming*: een onderneming of andere instelling, die bestaat uit of samengesteld is uit een of meer natuurlijke of rechtspersonen die optreden als werkgever of als zelfstandige dan wel een combinatie daarvan, en die aan een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening bijdragen betaalt;

5° *aangeslotene*: persoon die op grond van zijn beroeps- of werkzaamheden gerechtigd is of zal zijn pensioenuitkeringen

formément aux dispositions d'un régime de retraite;

6° *bénéficiaire*: toute personne recevant des prestations de retraite;

7° *État membre*: un État qui est membre de l'Espace Economique Européen;

8° *État membre d'origine*: l'État membre dans lequel l'institution de retraite professionnelle a son siège statutaire et son administration centrale ou, en l'absence de siège statutaire, son administration centrale;

9° *État membre d'accueil*: l'État membre, autre que l'État membre d'origine, dont la législation sociale et la législation du travail pertinentes en matière de régimes de retraite professionnelle sont applicables à la relation entre l'entreprise d'affiliation et les affiliés;

10° *activité transfrontalière*: l'activité qui consiste, pour une institution de retraite professionnelle agréée dans un État membre, à gérer des régimes de retraite professionnelle qui, en ce qui concerne les dispositions applicables à la relation entre l'entreprise d'affiliation et les affiliés, sont soumis au droit social et au droit du travail d'un autre État membre;

11° *activité dans un État non membre de l'Espace économique européen*: l'activité qui consiste, pour une institution de retraite professionnelle agréée en Belgique, à gérer des régimes de retraite professionnelle qui, en ce qui concerne les dispositions applicables à la relation entre l'entreprise d'affiliation et les affiliés, ne sont pas soumis au droit social et au droit du travail d'un État membre;

12° *obligation de résultat*: le fait, pour une institution de retraite professionnelle de garantir un résultat déterminé en fonction des contributions versées;

13° *obligation de moyen*: le fait, pour une institution de retraite professionnelle, de s'engager à gérer le mieux possible les fonds qui lui sont confiés en vue de l'exécution d'un régime de retraite, quelle que soit la nature des prestations de retraite;

14° *risques biométriques*: les risques liés au décès, à l'invalidité, à l'incapacité de travail et à la longévité;

15° *patrimoine distinct*: les engagements et les actifs ou la part indivise des actifs gérés en commun qui, sur la base d'une comptabilité distincte, se rapportent à un ou plusieurs régimes de retraite en vue de conférer un privilège aux affiliés et aux bénéficiaires de ce ou ces régimes de retraite;

16° *autorités compétentes*: les autorités habilitées, en vertu de leur loi ou de leur réglementation nationale, à contrôler les institutions de retraite professionnelle;

17° *la CBFA*: la Commission Bancaire, Financière et des Assurances, visée à l'article 44 de la loi du 2 août 2002 rela-

te à recevoir overeenkomstig de bepalingen van een pensioenregeling;

6° *begunstigde*: persoon die pensioenuitkeringen ontvangt;

7° *Lidstaat*: Staat die lid is van de Europese Economische Ruimte;

8° *Lidstaat van herkomst*: Lidstaat waar de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening haar statutaire zetel en haar hoofdbestuur heeft, of, indien de instelling geen statutaire zetel heeft, waar zij haar hoofdbestuur heeft;

9° *Lidstaat van ontvangst*: Lidstaat, andere dan de Lidstaat van herkomst, waarvan de voor bedrijfspensioenvoorziening geldende sociale en arbeidswetgeving van toepassing is op de relatie tussen de bijdragende onderneming en de aangeslotenen;

10° *grensoverschrijdende activiteit*: activiteit die er voor een in een Lidstaat toegelaten instelling voor bedrijfspensioenvoorziening in bestaat bedrijfspensioenregelingen te beheren die voor wat betreft de relatie tussen de bijdragende onderneming en de aangeslotenen, onderworpen zijn aan de bepalingen van de sociale en arbeidswetgeving van een andere Lidstaat;

11° *activiteit in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte*: activiteit die er voor een in België toegelaten instelling voor bedrijfspensioenvoorziening in bestaat bedrijfspensioenregelingen te beheren die voor wat betreft de relatie tussen de bijdragende onderneming en de aangeslotenen, niet onderworpen zijn aan de bepalingen van de sociale en arbeidswetgeving van een Lidstaat;

12° *resultaatsverbintenis*: verbintenis van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening om op basis van de gestorte bijdragen, een bepaald resultaat te waarborgen;

13° *middelverbintenis*: verbintenis van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening om de haar toevertrouwde gelden zo goed mogelijk te beheren met het oog op de uitvoering van een pensioenregeling, ongeacht de aard van de pensioenuitkeringen;

14° *biometrische risico's*: risico's in verband met overlijden, invaliditeit, arbeidsongeschiktheid en levensverwachting;

15° *afzonderlijk vermogen*: de verplichtingen en de activa of het onverdeelde deel van gezamenlijk beheerde activa die, op basis van een afzonderlijke boekhouding, betrekking hebben op één of meerdere pensioenregelingen met het oog op het toekennen van een voorrecht aan de aangeslotenen en begunstigten van dat of die pensioenstelsel(s).

16° *de bevoegde autoriteiten*: de autoriteiten die krachtens hun nationale wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen, toezicht uitoefenen op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening;

17° *de CBFA*: de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen, bedoeld in artikel 44 van de wet van

tive à la surveillance du secteur financier et aux services financiers;

18° *la loi du 27 juin 1921*: la loi du 27 juin 1921 sur les associations sans but lucratif, les associations internationales sans but lucratif et les fondations.

CHAPITRE II

Champ d'application

Article 3

§ 1er. Les prestations de retraite visées par la présente loi sont:

1° les avantages extra-légaux constitués, à titre individuel ou collectif, en matière de retraite, de décès, d'invalidité et d'incapacité de travail pour le personnel ou les dirigeants d'une ou de plusieurs entreprises;

2° les avantages extra-légaux constitués:

a) en matière de retraite, de décès, d'invalidité et d'incapacité de travail pour des travailleurs indépendants, tels que visés par le Titre II, Chapitre Ier, Section 4, de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002;

b) en matière de retraite, de décès, d'invalidité et d'incapacité de travail pour des travailleurs non indépendants, tels que visés à l'article 54 de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994;

3° les régimes de solidarité visés à l'article 46 de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002;

4° les engagements de solidarité visés aux articles 10 et 11 de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale;

5° les régimes de retraite gérés dans le cadre d'une activité transfrontalière ou d'une activité dans un État non membre de l'Espace économique européen, dans le respect des conditions du Chapitre III du Titre II.

§ 2. Les dispositions du Titre II, Chapitre IV, Sections III à VI, du Chapitre V, Sections II et III, du Chapitre VI et du Chapitre VII ne sont pas applicables aux engagements de solidarité visés aux 3° et 4° du § 1er, alinéa 1er.

§ 3. Pour l'application de la présente loi, on entend par dirigeants d'entreprise, les personnes visées à l'article 32, alinéa 1er, 1° et 2°, du Code des impôts sur les revenus 1992.

2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten;

18° *de wet van 27 juni 1921*: de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen.

HOOFDSTUK II

Toepassingsgebied

Artikel 3

§ 1. De pensioenuitkeringen bedoeld in deze wet zijn:

1° de bovenwettelijke voordelen inzake pensioen, overlijden, invaliditeit en arbeidsongeschiktheid die ten individuele of ten collectieve titel worden opgebouwd voor het personeel of de leiders van één of van verschillende ondernemingen;

2° de bovenwettelijke voordelen:

a) inzake pensioen, overlijden, invaliditeit en arbeidsongeschiktheid voor zelfstandigen, zoals bedoeld in Titel II, Hoofdstuk I, Afdeling 4 van de programmawet (I) van 24 december 2002;

b) inzake pensioen, overlijden, invaliditeit en arbeidsongeschiktheid voor niet-zelfstandigen, zoals bedoeld in artikel 54 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994;

3° de solidariteitsstelsels bedoeld in artikel 46 van de programmawet (I) van 24 december 2002;

4° de solidariteitstoezeggingen bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid;

5° de pensioenregelingen die beheerd worden in het kader van een grensoverschrijdende activiteit of een activiteit in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte, met naleving van de voorwaarden van Hoofdstuk III van Titel II.

§ 2. De bepalingen van Titel II, Hoofdstuk IV, Afdeling III tot VI, van Hoofdstuk V, Afdelingen II en III, van Hoofdstuk VI en van Hoofdstuk VII zijn niet van toepassing op de solidariteits-toezeggingen bedoeld in de punten 3° en 4° van § 1, eerste lid.

§ 3. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder bedrijfsleiders, de personen bedoeld in artikel 32, eerste lid, 1° en 2°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

Article 4

Par dérogation à l'article 3, les prestations de retraite suivantes ne sont pas visées par la présente loi:

1° les engagements individuels de pension octroyés par une entreprise aux personnes visées à l'article 3, § 1er, alinéa 4, de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, sans constitution à cet effet d'une personne morale distincte;

2° les engagements individuels de pension qui existaient avant le 16 novembre 2003.

Article 5

§ 1er. Sans préjudice des dispositions transitoires du Titre V et à l'exception de celles relatives à l'incapacité de travail primaire, les prestations de retraite visées à l'article 3 ne peuvent être gérées que par:

1° une institution de retraite professionnelle de droit belge visée au Titre II de la présente loi;

2° une institution de retraite professionnelle du droit d'un État membre autre que la Belgique, visée au Titre III de la présente loi;

3° une entreprise d'assurances visée à l'article 2 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances.

Une institution de retraite professionnelle ne peut gérer des avantages décès, invalidité ou incapacité de travail, ou des régimes et engagements de solidarité visés à l'article 3, § 1er, 3° et 4°, que de manière accessoire par rapport à la gestion des avantages en matière de retraite.

§ 2. Ne sont pas soumises aux dispositions de la présente loi:

1° les entreprises d'assurances visées au 3° du § 1er, tant que le Roi n'a pas pris l'arrêté visé à l'article 192;

2° les institutions qui, parmi les prestations visées à l'article 3, gèrent uniquement des engagements de solidarité visés à l'article 46 de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002 ou aux articles 10 et 11 de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale.

Artikel 4

In afwijking van artikel 3 worden de volgende pensioen-uitkeringen niet beoogd door deze wet:

1° de individuele pensioentoezeggingen die door een onderneming worden toegekend aan de personen bedoeld in artikel 3, § 1, vierde lid, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen zonder dat daarvoor een afzonderlijke rechtspersoon wordt opgericht;

2° de individuele pensioentoezeggingen die bestonden vóór 16 november 2003.

Artikel 5

§ 1. Onverminderd de overgangs-bepalingen van Titel V en met uitzondering van die met betrekking tot de primaire arbeidsongeschiktheid, mogen de pensioenuitkeringen bedoeld in artikel 3 enkel beheerd worden door:

1° een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening naar Belgisch recht, bedoeld in Titel II van deze wet;

2° een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die resorteert onder het recht van een andere Lidstaat dan België, bedoeld in Titel III van deze wet;

3° een verzekeringsonderneming bedoeld in artikel 2 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekerings-ondernemingen.

Een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening mag voordelen inzake overlijden, invaliditeit of arbeidsongeschiktheid of solidariteitsstelsels en toezeggingen bedoeld in artikel 3, § 1, 3° en 4°, slechts op aanvullende wijze beheren ten opzichte van het beheer van de voordelen inzake pensioen.

§ 2. Zijn niet onderworpen aan de bepalingen van deze wet:

1° de verzekeringsondernemingen bedoeld in het punt 3° van § 1, voorzover de Koning geen besluit genomen heeft zoals bedoeld in artikel 192;

2° de instellingen die, onder de uitkeringen bedoeld in artikel 3, uitsluitend solidariteitsstelsels beheren bedoeld in artikel 46 van de programmawet (I) van 24 december 2002 of in de artikelen 10 en 11 van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belasting-stelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid.

CHAPITRE III

Contrôle

Article 6

La CBFA contrôle le respect des dispositions de la présente loi.

La CBFA peut conclure des protocoles de collaboration avec d'autres autorités compétentes, belges ou étrangères, en ce qui concerne la mise en oeuvre des règles applicables aux institutions de retraite professionnelle, en ce compris les dispositions pertinentes de droit social et de droit du travail.

Article 7

Sans préjudice de l'article 56 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers, les institutions de retraite professionnelle soumises au contrôle de la CBFA supportent, proportionnellement aux contributions qu'elles recueillent, les frais résultant du contrôle exercé à son égard par la CBFA, sans que sa quote-part puisse excéder 3 pour mille desdites contributions.

Ces frais concernent notamment les frais de fonctionnement:

1° de la CBFA, en ce compris les frais occasionnés par le secrétariat des Commissions et des Conseils visés aux 2° à 5° ci-dessous;

2° du Conseil de la Pension Complémentaire Libre des Indépendants visé à l'article 60 de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002;

3° de la Commission de la Pension Complémentaire Libre des Indépendants instituée par l'article 61 de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002;

4° du Conseil des pensions complémentaires visé à l'article 52 de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale;

5° de la Commission des Pensions complémentaires instituée par l'article 53 de la loi du 28 avril 2003 précitée;

6° de la Commission des Assurances instituée par l'article 41 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances.

HOOFDSTUK III

Toezicht

Artikel 6

De CBFA houdt toezicht op de naleving van deze wet.

De CBFA kan samenwerkingsprotocollen met andere bevoegde Belgische of buitenlandse autoriteiten sluiten, voor wat betreft de uitvoering van de regels van toepassing op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, met inbegrip van de relevante bepalingen van de sociale en arbeidswetgeving.

Artikel 7

Onverminderd artikel 56 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, dragen de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die aan het toezicht van de CBFA onderworpen zijn, de kosten van het toezicht dat door de CBFA ten aanzien van hen wordt uitgeoefend, in verhouding tot de bijdragen die zij ontvangen. Hun aandeel mag niet meer bedragen dan 3 per duizend van deze bijdragen.

Deze kosten hebben inzonderheid betrekking op de werkingskosten:

1° van de CBFA, met inbegrip van de kosten die het secretariaat van de Commissies en de Raden bedoeld in de punten 2° tot 5° hierna, met zich meebrengt;

2° van de Raad voor het Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen bedoeld in artikel 60 van de programmawet (I) van 24 december 2002;

3° van de Commissie voor het Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen ingesteld door artikel 61 van de programmawet (I) van 24 december 2002;

4° van de Raad voor Aanvullende Pensioenen bedoeld in artikel 52 van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid;

5° van de Commissie voor Aanvullende Pensioenen ingesteld door artikel 53 van de voornoemde wet van 28 april 2003;

6° van de Commissie voor Verzekeringen ingesteld door artikel 41 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen.

CHAPITRE IV

Dénomination des institutions de retraite professionnelle

Article 8

Peuvent seules faire usage public en Belgique du terme *institution de retraite professionnelle*, en abrégé *IRP*, notamment dans leur dénomination sociale, dans leur objet social ou dans leurs documents:

1° les institutions de retraite professionnelle agréées en Belgique conformément au Titre II de la présente loi;

2° les institutions de retraite professionnelle relevant du droit d'un autre État membre autorisées à exercer une activité transfrontalière en Belgique conformément au Titre III de la présente loi.

TITRE II

Institutions de retraite professionnelle de droit belge

CHAPITRE PREMIER

Disposition générale

Article 9

Le présent titre s'applique aux institutions de retraite professionnelle de droit belge.

CHAPITRE II

Agrément et extension d'activité

Article 10

Une institution de retraite professionnelle ne peut exercer une activité visée à l'article 3 que si elle a été préalablement agréée par la CBFA.

Article 11

La requête d'agrément est accompagnée des renseignements et documents suivants:

1° les statuts de l'institution de retraite professionnelle, en indiquant le cas échéant la date de leur publication aux annexes au *Moniteur belge*;

2° les nom, prénoms, domicile, date et lieu de naissance ou, s'il s'agit d'une personne morale, la dénomination sociale, la forme juridique, le numéro d'identification de TVA et le siège

HOOFDSTUK IV

Naam van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening

Artikel 8

In België mogen alleen de volgende instellingen publiekelijk gebruik maken van de term *instelling voor bedrijfspensioenvoorziening*, in het kort *IBP*, inzonderheid in hun maatschappelijke benaming, in hun maatschappelijk doel en in hun stukken:

1° de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die in België zijn toegelaten overeenkomstig Titel II van deze wet;

2° de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die onder het recht van een andere Lidstaat ressorteren en die in België een grensoverschrijdende activiteit mogen uitoefenen overeenkomstig Titel III van deze wet.

TITEL II

Instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening naar Belgisch recht

HOOFDSTUK I

Algemene bepaling

Artikel 9

Deze titel is van toepassing op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening naar Belgisch recht.

HOOFDSTUK II

Toelating en activiteitsuitbreiding

Artikel 10

Een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening mag geen activiteit als bedoeld in artikel 3 uitoefenen zonder vooraf door de CBFA te zijn toegelaten.

Artikel 11

Bij de toelatingsaanvraag worden de volgende inlichtingen en documenten verstrekt:

1° de statuten van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, met in voorkomend geval vermelding van de datum van de bekendmaking ervan in de bijlagen van het *Belgisch Staatsblad*;

2° de naam, voornamen, woonplaats en geboortedatum en plaats of, ingeval het rechtspersonen betreft, de naam, de rechtsvorm, het BTW-identificatienummer en de zetel, van de

social des administrateurs et, le cas échéant, des membres du comité de direction et des personnes déléguées à la gestion journalière, de l'institution de retraite professionnelle ainsi que l'étendue des pouvoirs de ces personnes et la manière de les exercer;

3° la description de la structure de gestion, de l'organisation administrative et comptable et du contrôle interne, tels que visés à l'article 47 ;

4° le plan de financement visé à l'article 55 ;

5° la preuve que l'institution de retraite professionnelle dispose de la marge de solvabilité visée aux articles 56 à 57 lorsqu'une telle marge doit être constituée;

6° la déclaration sur les principes de la politique de placement visée, selon le cas, à l'article 52*bis* de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002 ou à l'article 41*bis* de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale;

7° les autres renseignements et documents demandés par la CBFA en vue d'apprécier la requête d'agrément.

La CBFA fixe la forme de la requête d'agrément et les conditions auxquelles celle-ci doit répondre.

Article 12

Si l'institution demanderesse était, en application des dispositions du Titre V, dispensée provisoirement de l'agrément et gérait des régimes de retraite avant la requête, elle joindra en outre à sa requête les documents suivants:

1° un état détaillé des provisions techniques et des placements correspondants au moment de l'introduction de la requête;

2° un état des prestations exigibles mais non encore liquidées;

3° ses comptes annuels relatifs aux trois derniers exercices clôturés ou, à défaut, ceux de l'entreprise d'affiliation.

Si cette institution exerçait une autre activité avant la requête, la CBFA peut exiger tous renseignements au sujet de sa situation financière et de ses opérations de quelque nature qu'elles soient.

Article 13

L'agrément est accordé séparément pour ce qui concerne les activités visées à l'article 3, § 1er, 1°, et celles visées à l'article 3, § 1er, 2°.

bestuurders en, in voorkomend geval, van de leden van het directiecomité en van de personen aan wie het dagelijks bestuur is opgedragen, van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening alsook de omvang van de bevoegdheden van die personen en de wijze waarop zij die uitoefenen;

3° de beschrijving van de beleidsstructuur, de administratieve en boekhoudkundige organisatie en de interne controle, zoals bedoeld in artikel 47;

4° het financieringsplan bedoeld in artikel 55 ;

5° het bewijs dat de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening beschikt over de in de artikelen 56 tot 57 bedoelde solvabiliteitsmarge, indien er een dergelijke marge moet worden samengesteld;

6° de verklaring inzake beleggingsbeginselen bedoeld, naargelang het geval, in artikel 52*bis* van de programmawet (I) van 24 december 2002 of in artikel 41*bis* van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid;

7° de andere inlichtingen en documenten die de CBFA vraagt met het oog op de beoordeling van de toelatingsaanvraag.

De CBFA stelt de vorm van de toelatingsaanvraag en de voorwaarden waaraan deze moet beantwoorden, vast.

Artikel 12

Indien de aanvragende instelling voorlopig vrijgesteld was van toelating, overeenkomstig de bepalingen van Titel V, en zij vóór de aanvraag pensioenregelingen beheerde, zal zij bij haar aanvraag nog de volgende documenten voegen:

1° een gedetailleerde staat van de technische voorzieningen en de daarmee overeenstemmende beleggingen op het ogenblik van het indienen van de aanvraag;

2° een staat van de uitkeringen die opeisbaar zijn maar nog niet vereffend werden;

3° haar jaarrekeningen van de laatste drie afgesloten boekjaren of, bij gebrek daaraan, die van de bijdragende onderneming.

Indien deze instelling vóór de aanvraag een andere activiteit uitoefende, kan de CBFA alle inlichtingen eisen over haar financiële toestand en haar verrichtingen, van welke aard die ook zijn.

Artikel 13

De toelating wordt afzonderlijk verleend voor de activiteiten bedoeld in artikel 3, § 1, 1° en die bedoeld in artikel 3, § 1, 2°.

L'institution de retraite professionnelle agréée pour une seule des activités visées à l'alinéa 1er qui souhaite s'étendre à l'autre activité, introduit auprès de la CBFA un dossier composé conformément aux articles 11 et 12.

Article 14

La CBFA accuse sans délai réception de la demande d'agrément ou d'extension.

Elle statue sur la demande dans les trois mois de l'introduction d'un dossier complet et, au plus tard, dans les neuf mois de la réception de la demande.

Article 15

L'agrément ou l'extension ne peut être accordé à une institution de retraite professionnelle que si celle-ci satisfait aux conditions et règles fixées par ou en vertu de la loi.

Article 16

La décision d'octroi ou de refus de l'agrément ou de l'extension est notifiée à l'institution de retraite professionnelle par lettre recommandée à la poste.

Article 17

La décision d'octroi d'agrément ou de l'extension est publiée par extrait au *Moniteur belge*.

La liste des institutions de retraite professionnelle agréées est publiée chaque année au *Moniteur belge*. Elle indique pour laquelle des activités visées à l'article 3, § 1er, 1° et 2°, l'institution est agréée, ainsi que, le cas échéant, les États membres autres que la Belgique dans lesquels chaque institution exerce une activité transfrontalière.

La CBFA tient cette liste à jour sur son site web.

Article 18

L'institution de retraite professionnelle agréée fait figurer dans les documents portés à la connaissance des affiliés et des bénéficiaires la mention suivante:

«Institution de retraite professionnelle agréée le...».

Cette mention est suivie du numéro d'identification attribué par la CBFA.

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die toegelaten is voor een van de activiteiten bedoeld in het eerste lid en die haar werkzaamheden wenst uit te breiden tot de ander activiteit, legt bij de CBFA een dossier voor dat samengesteld is overeenkomstig de artikelen 11 en 12.

Artikel 14

De CBFA meldt onverwijld de ontvangst van de aanvraag tot toelating of uitbreiding.

De CBFA spreekt zich uit over de aanvraag binnen drie maanden na voorlegging van een volledig dossier en uiterlijk binnen negen maanden na ontvangst van de aanvraag.

Artikel 15

De toelating of de uitbreiding kan slechts worden verleend aan een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die voldoet aan de door of krachtens de wet gestelde voorwaarden en regels.

Artikel 16

De beslissing tot verlening of weigering van de toelating of de uitbreiding wordt ter kennis gebracht van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening met een ter post aangetekende brief.

Artikel 17

De beslissing tot verlening van toelating of uitbreiding wordt bij uittreksel bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

De lijst van de toegelaten instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening wordt elk jaar gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad*. Zij vermeldt voor welke activiteiten bedoeld in artikel 3, § 1, 1° en 2° de instelling is toegelaten, evenals, in voorkomend geval, de andere Lidstaten dan België waarin elke instelling een grensoverschrijdende activiteit uitoefent.

De CBFA houdt deze lijst bij op haar website.

Artikel 18

De toegelaten instelling voor bedrijfspensioenvoorziening brengt in de documenten die ter kennis worden gebracht van de aangeslotenen en de begunstigten de volgende vermelding aan:

«Instelling voor bedrijfspensioenvoorziening toegelaten op...».

Na die vermelding volgt het identificatienummer dat door de CBFA is toegekend.

Article 19

Une institution de retraite professionnelle agréée a la faculté de renoncer à l'agrément. La renonciation est adressée à la CBFA, qui la constate et fixe la date de ses effets. Elle est publiée au *Moniteur belge*.

La renonciation à l'agrément emporte interdiction de poursuivre les activités à l'exception de la gestion des régimes de retraite au profit des affiliés ou bénéficiaires de ces régimes au moment de la renonciation.

L'institution de retraite professionnelle qui a renoncé à l'agrément reste soumise aux dispositions de la présente loi et de ses règlements d'exécution et au contrôle de la CBFA jusqu'à ce que soient liquidés tous ses engagements.

La CBFA informe les autorités compétentes des États membres où l'institution de retraite professionnelle exerce une activité transfrontalière de la renonciation à son agrément.

Chapitre III

Activité transfrontalière et activité dans un État non membre de l'Espace économique européenSection 1ère*Dispositions communes à l'activité transfrontalière et à l'activité dans un état non-membre de l'Espace économique européen*

Article 20

Une institution de retraite professionnelle agréée en Belgique peut exercer une activité transfrontalière ou dans un État non membre de l'Espace économique européen aux conditions prévues par le présent chapitre.

Les articles 3 et 4 ne sont pas applicables aux régimes de retraite qu'une institution de retraite professionnelle belge gère dans le cadre de son activité transfrontalière.

Article 21

Une institution ne peut exercer ni une activité transfrontalière ni une activité dans un État non membre de l'Espace économique européen si ses provisions techniques ne sont pas intégralement couvertes pour la totalité des régimes de retraite gérés.

Pour l'application de l'alinéa 1er, l'institution ne peut invoquer le bénéfice des dispositions transitoires des articles 124 à 138 de la présente loi.

Artikel 19

Een toegelaten instelling voor bedrijfspensioenvoorziening kan afstand doen van de toelating. De afstand wordt gericht aan de CBFA die de afstand vaststelt en de datum van uitwerking ervan bepaalt. De afstand wordt in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt.

De afstand van de toelating houdt het verbod in om de activiteiten voort te zetten, met uitzondering van het beheer van pensioenregelingen voor de aangesloten of begunstigde van die regelingen op het ogenblik van de afstand.

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die afstand heeft gedaan van de toelating blijft aan de bepalingen van deze wet en haar uitvoeringsreglementen en aan het toezicht van de CBFA onderworpen totdat al haar verplichtingen zijn afgewikkeld.

De CBFA stelt de bevoegde autoriteiten van de Lidstaten waar de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening een grensoverschrijdende activiteit uitoefent, in kennis van de afstand van haar toelating.

Hoofdstuk III

Grensoverschrijdende activiteit en activiteit in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte

Afdeling I

Bepalingen die gelden voor zowel de grensoverschrijdende activiteit als de activiteit in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte

Artikel 20

Een in België toegelaten instelling voor bedrijfspensioenvoorziening mag een grensoverschrijdende activiteit of een activiteit in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte, uitoefenen onder de voorwaarden van dit hoofdstuk.

De artikelen 3 en 4 zijn niet van toepassing op de pensioenregelingen die een Belgische instelling voor bedrijfspensioenvoorziening beheert in het kader van haar grensoverschrijdende activiteit.

Artikel 21

Een instelling mag slechts een grensoverschrijdende activiteit of een activiteit in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte, uitoefenen indien haar technische voorzieningen met betrekking tot het geheel van de beheerde pensioenregelingen, volledig gedekt zijn.

Voor de toepassing van het eerste lid mag de instelling de voordelen van de overgangsmaatregelen van de artikelen 124 tot 138 van deze wet, niet in rekening brengen.

Section II

Activité transfrontalière

Article 22

L'institution de retraite professionnelle qui projette d'exercer une activité transfrontalière notifie son intention à la CBFA.

Cette notification s'accompagne d'un dossier comportant les éléments suivants:

- 1° le nom de l'État membre d'accueil;
- 2° le nom de l'entreprise d'affiliation;
- 3° les principales caractéristiques du régime de retraite à gérer pour l'entreprise d'affiliation;
- 4° tout élément demandé par la CBFA en vue d'apprécier la demande.

Le dossier visé à l'alinéa 1er est rédigé dans la langue légalement imposée. Toutefois, la CBFA peut, en accord avec les autorités compétentes de l'État membre d'accueil, imposer que tout ou partie de ce dossier soit traduit dans la langue de cet État membre ou dans une langue convenue entre la CBFA et ces autorités compétentes.

Article 23

La CBFA peut s'opposer à la réalisation du projet de l'institution si elle constate que les structures administratives ou la situation financière de l'institution ou encore la compétence ou l'expérience professionnelle de ses administrateurs et, le cas échéant, des membres de son comité de direction ne sont pas compatibles avec les opérations proposées dans l'État membre d'accueil.

Cette opposition est notifiée à l'institution, par lettre recommandée à la poste, au plus tard trois mois après la réception du dossier complet comprenant tous les éléments visés à l'article 22, al. 2.

Article 24

Lorsque la CBFA n'a pas d'objection à l'encontre du projet de l'institution, elle communique aux autorités compétentes de l'État membre d'accueil, dans les trois mois qui suivent sa réception, le dossier visé à l'article 22, al. 2, et en informe l'institution.

Article 25

Dans les deux mois de la communication visée à l'article 24, la CBFA communique à l'institution les informations que les autorités compétentes de l'État membre d'accueil lui ont

Afdeling II

Grensoverschrijdende activiteit

Artikel 22

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die voornemens is een grensoverschrijdende activiteit uit te oefenen, stelt de CBFA hiervan in kennis.

Bij deze kennisgeving wordt een dossier bezorgd met de volgende gegevens:

- 1° de naam van de Lidstaat van ontvangst;
- 2° de naam van de bijdragende onderneming;
- 3° de voornaamste kenmerken van de pensioenregeling die voor de bijdragende onderneming zal worden beheerd;
- 4° alle gegevens die de CBFA vraagt met het oog op de beoordeling van de aanvraag.

Het dossier bedoeld in het eerste lid wordt opgesteld in de wettelijk opgelegde taal. De CBFA kan evenwel, met instemming van de bevoegde autoriteiten van de Lidstaat van ontvangst, opleggen dat het volledig dossier ofwel een deel ervan, vertaald wordt in de taal van die Lidstaat of in een taal overeengekomen tussen de CBFA en die bevoegde autoriteiten.

Artikel 23

De CBFA kan zich verzetten tegen de uitvoering van het project van de instelling indien zij vaststelt dat de administratieve structuur of de financiële toestand van de instelling, of de beroepskwalificaties of -ervaring van haar bestuurders en, in voorkomend geval, van de leden van haar directiecomité onverenigbaar zijn met de in de Lidstaat van ontvangst voorgenomen activiteiten.

Dat verzet wordt ter kennis gebracht van de instelling met een ter post aangetekende brief uiterlijk drie maanden na de ontvangst van het volledige dossier met alle in artikel 22, tweede lid, bedoelde gegevens.

Artikel 24

Indien de CBFA geen bezwaar heeft tegen het project van de instelling, bezorgt zij het in artikel 22, tweede lid, bedoelde dossier binnen drie maanden na de ontvangst ervan, aan de bevoegde autoriteiten van de Lidstaat van ontvangst en stelt zij de instelling daarvan in kennis.

Artikel 25

Binnen de twee maanden te rekenen vanaf de mededeling bedoeld in artikel 24, verstrekt de CBFA aan de instelling de inlichtingen die de bevoegde autoriteiten van de Lidstaat van

transmises concernant les dispositions auxquelles les institutions de retraite professionnelle qui exercent une activité dans cet État membre sont soumises en matière:

1° de droit social et de droit du travail applicables à la gestion du régime de retraite pour le compte de l'entreprise d'affiliation;

2° d'exigences d'information;

3° de règles de placement des valeurs représentatives.

Article 26

Dès réception de la communication visée à l'article 25 ou, en l'absence d'une telle communication, à l'expiration du délai y visé, l'institution peut commencer son activité dans l'État membre d'accueil, dans le respect des dispositions énumérées à l'article 25.

Article 27

Les dispositions de la présente section s'appliquent chaque fois que l'institution apporte des modifications aux informations visées à l'article 22, al. 2.

Section III

Activité dans un État non membre de l'Espace économique européen

Article 28

L'institution de retraite professionnelle qui projette d'exercer une activité dans État non membre de l'Espace économique européen notifie son intention à la CBFA.

Cette notification s'accompagne d'un dossier comportant les éléments suivants:

1° le nom de l'État dans lequel s'exercera l'activité;

2° le nom de l'entreprise d'affiliation;

3° les principales caractéristiques du régime de retraite à gérer pour l'entreprise d'affiliation;

4° tout élément demandé par la CBFA en vue d'apprécier la demande.

Le dossier visé à l'alinéa 1er est rédigé dans la langue légalement imposée. Toutefois, la CBFA peut, en accord avec les autorités compétentes de l'État dans lequel s'exercera l'activité, imposer que tout ou partie de ce dossier soit traduit dans la langue de cet État ou dans une langue convenue entre la CBFA et ces autorités compétentes.

ontvangst haar hebben overgemaakt inzake de bepalingen waaraan de in die Lidstaat werkzame instellingen voor bedrijfs-pensioenvoorziening, onderworpen zijn:

1° de sociale en arbeidswetgeving die geldt voor het beheer van de pensioenregeling voor rekening van de bijdragende onderneming;

2° de voorschriften inzake informatieverstrekking;

3° de voorschriften inzake de belegging van de dekkingswaarden.

Artikel 26

Zodra de instelling de in artikel 25 bedoelde mededeling ontvangt of, bij het verstrijken van de in dat artikel genoemde termijn wanneer geen mededeling is ontvangen, kan de instelling in de Lidstaat van ontvangst met haar activiteit beginnen, met naleving van de bepalingen die opgesomd worden in artikel 25.

Artikel 27

Telkens wanneer de instelling de in artikel 22, tweede lid, bedoelde inlichtingen wijzigt, zijn de bepalingen van deze afdeling van toepassing.

Afdeling III

Activiteit in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte

Artikel 28

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die voornemens is een activiteit uit te oefenen in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte, stelt de CBFA hiervan in kennis.

Bij deze kennisgeving wordt een dossier bezorgd met de volgende gegevens:

1° de naam van de Staat waar de activiteit zal worden uitgeoefend;

2° de naam van de bijdragende onderneming;

3° de voornaamste kenmerken van de pensioenregeling die voor de bijdragende onderneming zal worden beheerd;

4° alle gegevens die de CBFA vraagt met het oog op de beoordeling van de aanvraag.

Het dossier bedoeld in het eerste lid wordt opgesteld in de wettelijk opgelegde taal. De CBFA kan evenwel, met instemming van de bevoegde autoriteiten van de Staat waar de activiteit wordt uitgeoefend, opleggen dat het volledig dossier ofwel een deel ervan, vertaald wordt in de taal van die Staat of in een taal overeengekomen tussen de CBFA en die bevoegde autoriteiten.

Article 29

La CBFA peut s'opposer à la réalisation du projet de l'institution si elle constate que les structures administratives ou la situation financière de l'institution ou encore la compétence ou l'expérience professionnelle de ses administrateurs et, le cas échéant, des membres de son comité de direction ne sont pas compatibles avec les opérations proposées dans l'État où elle a l'intention d'exercer son l'activité.

La CBFA peut également s'opposer à la réalisation du projet de l'institution si la législation ou la situation de l'État dans lequel devrait s'exercer l'activité projetée ne lui permettent pas d'exercer un contrôle approprié sur l'institution de retraite professionnelle.

Cette opposition est notifiée à l'institution, par lettre recommandée à la poste, au plus tard trois mois après la réception du dossier complet comprenant tous les éléments visés à l'article 28, al. 2.

Article 30

L'institution peut commencer son activité dans l'État indiqué dès réception de la communication de la CBFA l'avertissant qu'elle n'a pas d'objection à l'encontre de son projet et, au plus tard, à l'expiration du délai visé à l'article 29, al. 3.

Article 31

Les dispositions de la présente section s'appliquent chaque fois que l'institution apporte des modifications aux informations visées à l'article 28, al. 2.

Chapitre IV

Exercice de l'activitéSection 1ère*Forme juridique, objet social et gouvernance*

Article 32

Toute institution de retraite professionnelle est constituée en personne morale distincte de l'entreprise d'affiliation.

Son administration centrale est établie en Belgique.

Elle prend la forme d'une association sans but lucratif ou d'une association d'assurances mutuelles ou toute autre forme juridique autorisée par ou en vertu d'une disposition légale en vue de l'exercice des activités visées par la présente loi.

Artikel 29

De CBFA kan zich verzetten tegen de uitvoering van het project van de instelling indien zij vaststelt dat de administratieve structuur of de financiële toestand van de instelling, of de beroepskwalificaties of -ervaring van haar bestuurders en, in voorkomend geval, van de leden van haar directiecomité, onverenigbaar zijn met de voorgenomen activiteiten in de Staat waarin zij van plan is haar activiteit uit te oefenen.

De CBFA kan zich eveneens verzetten tegen de uitvoering van het project van de instelling indien de wetgeving of de toestand van de Staat waar de voorgenomen activiteit zou worden uitgeoefend, haar niet toelaten om een passend toezicht uit te oefenen op de instelling voor bedrijfspensioen-voorziening.

Dat verzet wordt ter kennis gebracht van de instelling met een ter post aangetekende brief uiterlijk drie maanden na de ontvangst van het volledige dossier met alle in artikel 28, tweede lid, bedoelde gegevens.

Artikel 30

De instelling mag in de opgegeven Staat met haar activiteit beginnen zodra de CBFA haar op de hoogte heeft gebracht van het feit dat ze geen bezwaren heeft ten aanzien van het voorgenomen project en uiterlijk na afloop van de in artikel 29, derde lid, bedoelde termijn.

Artikel 31

Telkens wanneer de instelling de in artikel 28, tweede lid, bedoelde inlichtingen wijzigd zijn de bepalingen van deze afdeling van toepassing.

Hoofdstuk IV

Uitoefening van de activiteiten

Afdeling I

Rechtsvorm, maatschappelijk doel en governance

Artikel 32

Elke instelling voor bedrijfspensioenvoorziening wordt opgericht als een afzonderlijke, van de bijdragende onderneming te onderscheiden rechtspersoon.

Haar hoofdbestuur is in België gevestigd.

Zij neemt de vorm aan van een vereniging zonder winstoogmerk, van een onderlinge verzekeringsvereniging of van elke andere rechtsvorm die door of krachtens een wettelijke bepaling is toegelaten met het oog op het uitoefenen van de activiteiten bedoeld in deze wet.

Article 33

Quelle que soit sa forme juridique, une institution de retraite professionnelle est soumise aux articles 1er à 26 et 26^{novies} de la loi du 27 juin 1921 sauf lorsque la présente loi y déroge expressément.

Article 34

L'institution de retraite professionnelle limite son objet social aux activités visées à l'article 3 et à celles qui en découlent directement.

Article 35

Par dérogation à l'article 2, al. 1er, 3°, de la loi du 27 juin 1921, le nombre des membres de l'assemblée générale d'une institution de retraite professionnelle est fixé uniquement par ses statuts.

Article 36

Par dérogation à l'article 13, al. 1er, de la loi du 27 juin 1921, le conseil d'administration d'une institution de retraite professionnelle est composé d'au moins deux personnes, physiques ou morales agissant conjointement. Leur mandat ne peut excéder six ans. Il est renouvelable.

Dans les cas exceptionnels, dûment justifiés par l'urgence et l'intérêt social, les décisions du conseil d'administration peuvent être prises, si les statuts l'autorisent, par consentement unanime des administrateurs, exprimé par écrit.

Il ne pourra cependant pas être recouru à cette procédure pour l'arrêt des comptes annuels, l'utilisation du fonds social ou tout autre cas que les statuts entendraient excepter.

Le présent article, de même que l'article 13 de la loi du 27 juin 1921, s'appliquent sans préjudice des dispositions de l'article 41 de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale.

Article 37

Les statuts peuvent autoriser le conseil d'administration à déléguer ses pouvoirs de gestion à un comité de direction, sans que cette délégation puisse porter sur la politique générale de l'institution de retraite professionnelle ou sur l'ensemble des actes réservés au conseil d'administration par une disposition légale ou statutaire.

Si un comité de direction est institué, il assume la direction effective de l'institution de retraite professionnelle sous la surveillance du conseil d'administration.

Artikel 33

Ongeacht haar juridische vorm, is een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening onderworpen aan de artikelen 1 tot 26 en 26^{novies} van de wet van 27 juni 1921 behalve wanneer deze wet er uitdrukkelijk van afwijkt.

Artikel 34

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening beperkt haar maatschappelijk doel tot de activiteiten bedoeld in artikel 3 en tot de activiteiten die er rechtstreeks uit voortvloeien.

Artikel 35

In afwijking van artikel 2, eerste lid, 3°, van de wet van 27 juni 1921, wordt het aantal leden van de algemene vergadering van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening uitsluitend bepaald door haar statuten.

Artikel 36

In afwijking van artikel 13, eerste lid, van de wet van 27 juni 1921, is de raad van bestuur van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening samengesteld uit ten minste twee natuurlijke of rechtspersonen, die gezamenlijk optreden. De duur van hun mandaat mag zes jaren niet te boven gaan. Hij is hernieuwbaar.

In uitzonderlijke gevallen, wanneer de dringende noodzakelijkheid en het sociaal belang zulks vereisen, kunnen de besluiten van de raad van bestuur, ingeval de statuten dat toestaan, worden genomen bij eenparig schriftelijk akkoord van de bestuurders.

Die procedure kan evenwel niet worden gevolgd voor de vaststelling van de jaarrekening, de aanwending van het maatschappelijk fonds of voor enig ander geval dat door de statuten is uitgesloten.

Dit artikel, evenals artikel 13 van de wet van 27 juni 1921, is van toepassing onverminderd de bepalingen van artikel 41 van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid.

Artikel 37

De statuten kunnen de raad van bestuur toestaan zijn bestuursbevoegdheden over te dragen aan een directiecomité, zonder dat deze overdracht betrekking kan hebben op het algemeen beleid van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening of op alle handelingen die op grond van een wettelijke of statutaire bepaling aan de raad van bestuur is voorbehouden.

Wanneer een directiecomité wordt ingesteld, neemt dit de effectieve leiding van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening waar onder toezicht van de raad van bestuur.

Le comité de direction se compose d'au moins deux personnes, physiques ou morales, qu'elles soient administrateurs ou non, qui agissent conjointement. Les conditions de désignation des membres du comité de direction, leur révocation, leur rémunération, la durée de leur mission et le mode de fonctionnement du comité de direction sont déterminés par les statuts ou, à défaut de clause statutaire, par le conseil d'administration.

Les statuts peuvent conférer à un ou plusieurs membres du comité de direction le pouvoir de représenter l'institution, soit seuls, soit conjointement.

L'instauration d'un comité de direction et la clause statutaire visée à l'alinéa 4 sont opposables aux tiers dans les conditions prévues par l'article 26*novies*, § 3, de la loi du 27 juin 1921.

Les statuts ou une décision du conseil d'administration peuvent apporter des restrictions au pouvoir de gestion qui peut être délégué en application de l'alinéa 1er. Ces restrictions, de même que la répartition éventuelle des tâches que les membres du comité de direction auraient convenues, ne sont pas opposables aux tiers, même si elles sont publiées.

Article 38

Lorsqu'un comité de direction est institué, ses membres peuvent également être membres du conseil d'administration à condition qu'ils soient minoritaires au sein de ce conseil ou, du moins, que parmi les administrateurs non membres du comité de direction, se trouve le président du conseil d'administration disposant d'une voix prépondérante au sein de ce conseil.

Article 39

Lorsqu'une personne morale est nommé administrateur ou membre du comité de direction, celle-ci est tenue de désigner parmi ses associés, gérants, administrateurs, membres du comité de direction ou travailleurs un représentant permanent chargé de l'exécution de cette mission au nom et pour compte de la personne morale.

Ce représentant est soumis aux mêmes conditions en encourt les mêmes responsabilités civiles et pénales que s'il exerçait cette mission en nom et pour compte propre, sans préjudice de la responsabilité solidaire de la personne morale qu'il représente. Celle-ci ne peut révoquer son représentant qu'en désignant simultanément son successeur.

Article 40

Les administrateurs et les membres du comité de direction doivent posséder l'honorabilité professionnelle, les qualifications et l'expérience adéquates et nécessaires pour exercer leurs fonctions. Ces qualifications et cette expérience s'apprécient notamment au regard des fonctions exercées et dans la mesure où il est fait appel à des conseillers externes.

Het directiecomité bestaat uit ten minste twee natuurlijke of rechtspersonen, al dan niet bestuurders, die gezamenlijk optreden. De voorwaarden voor de aanstelling van de leden van het directiecomité, hun ontslag, hun bezoldiging, de duur van hun opdracht en de werkwijze van het directiecomité worden bepaald door de statuten of, bij ontstentenis van een statutaire bepaling, door de raad van bestuur.

De statuten kunnen aan een of meer leden van het directiecomité bevoegdheid verlenen om de instelling hetzij alleen, hetzij gezamenlijk, te vertegenwoordigen.

De instelling van een directiecomité en de statutaire bepaling bedoeld in het vierde lid kunnen aan derden worden tegengeworpen onder de voorwaarden bepaald in artikel 26*novies*, § 3, van de wet van 27 juni 1921.

De overeenkomstig het eerste lid overdraagbare bestuursbevoegdheid kan door de statuten of door een beslissing van de raad van bestuur worden beperkt. Deze beperkingen en de eventuele taakverdeling die de leden van het directiecomité zijn overeengekomen, kunnen niet worden tegengeworpen aan derden, zelfs niet indien zij worden bekendgemaakt.

Artikel 38

Wanneer een directiecomité wordt ingesteld, kunnen haar leden eveneens lid zijn van de raad van bestuur, op voorwaarde dat zij in deze raad in de minderheid zijn of, op zijn minst, dat zich onder de bestuurders, niet-leden van het directiecomité, de voorzitter van de raad van bestuur bevindt, die in deze raad over een beslissende stem beschikt.

Artikel 39

Wanneer een rechtspersoon aangewezen wordt tot bestuurder of lid van het directiecomité, benoemt deze onder zijn vennoten, zaakvoerders, bestuurders of werknemers een vaste vertegenwoordiger die belast wordt met de uitvoering van de opdracht in naam en voor rekening van de rechtspersoon.

Deze vertegenwoordiger moet aan dezelfde voorwaarden voldoen en is burgerrechtelijk aansprakelijk en strafrechtelijk verantwoordelijk alsof hij zelf de betrokken opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou volbracht hebben, onverminderd de hoofdelijke aansprakelijkheid van de rechtspersoon die hij vertegenwoordigt. Deze laatste mag zijn vertegenwoordiger niet ontslaan zonder tegelijk een opvolger te benoemen.

Artikel 40

De bestuurders en de leden van het directiecomité moeten over de vereiste professionele betrouwbareheid en over de passende beroepskwalificaties en -ervaring beschikken om hun functies te kunnen uitoefenen. Die kwalificaties en ervaring worden in het bijzonder beoordeeld voor wat betreft de uitgeoefende functies en in de mate waarin beroep gedaan wordt op externe adviseurs.

Article 41

§ 1er. Ne peuvent exercer ou continuer à exercer les fonctions d'administrateur ou de membre du comité de direction d'une institution de retraite professionnelle visée par le présent titre, ni représenter des sociétés exerçant de telles fonctions, les personnes qui ont été condamnées du chef d'une infraction:

- 1° aux articles 118 à 121 de la présente loi;
- 2° aux dispositions visées à l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934 relatif à l'interdiction judiciaire faite à certains condamnés et faillis d'exercer certaines fonction, professions ou activités;
- 3° à l'article 4 de l'arrêté royal n° 41 du 15 décembre 1934 protégeant l'épargne par la réglementation de la vente à tempérament de valeurs à lots;
- 4° aux articles 18 à 23 de l'arrêté royal n° 43 du 15 décembre 1934 relatif au contrôle des sociétés de capitalisation;
- 5° aux articles 42 à 45 de l'arrêté royal n° 185 sur le contrôle des banques et le régime des émissions de titres et valeurs;
- 6° aux articles 200 à 209 des lois sur les sociétés commerciales, coordonnées le 30 novembre 1935;
- 7° aux articles 67 à 72 de l'arrêté royal n° 225 du 7 janvier 1936 réglementant les prêts hypothécaires et organisant le contrôle des entreprises de prêts hypothécaires;
- 8° aux articles 4 et 5 de l'arrêté royal n° 71 du 30 novembre 1939 relatif au colportage des valeurs mobilières et au démarchage sur valeurs mobilières et sur marchandises et denrées;
- 9° à l'article 31 de l'arrêté royal n° 72 du 30 novembre 1939 réglementant les bourses et les marchés à terme de marchandises et denrées, la profession des courtiers et intermédiaires s'occupant de ces marchés et le régime de l'exception de jeu;
- 10° à l'article 29 de la loi du 9 juillet 1957 réglementant les ventes à tempérament et leur financement;
- 11° aux articles 13 à 15 de la loi du 10 juin 1964 sur les appels publics à l'épargne;
- 12° aux articles 31 à 35 des dispositions relatives au contrôle des caisses d'épargne privées, coordonnées le 23 juin 1967;
- 13° à l'article 11 de l'arrêté royal n° 64 du 10 novembre 1967 organisant le statut des sociétés à portefeuille;

Artikel 41

§ 1. Mogen de functies van bestuurder of lid van het directiecomité van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening bedoeld in deze titel niet uitoefenen of blijven uitoefenen en geen vennootschappen vertegenwoordigen die dergelijke functies uitoefenen, de personen die veroordeeld werden wegens inbreuk:

- 1° op de artikelen 118 tot 121 van deze wet;
- 2° op de bepalingen bedoeld bij het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 betreffende het rechterlijk verbod aan bepaalde veroordeelden en gefailleerden om bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen;
- 3° op artikel 4 van het koninklijk besluit nr. 41 van 15 december 1934 tot bescherming van het gespaard vermogen door reglementering van de verkoop op afbetaling van premie-effecten;
- 4° op de artikelen 18 tot 23 van het koninklijk besluit nr. 43 van 15 december 1934 betreffende de controle op de kapitalisatieondernemingen;
- 5° op de artikelen 42 tot 45 van het koninklijk besluit nr. 185 op de bankcontrole en het uitgifteregime voor titels en effecten;
- 6° op de artikelen 200 tot 209 van de wetten op de handelsvennootschappen, gecoördineerd op 30 november 1935;
- 7° op de artikelen 67 tot 72 van het koninklijk besluit nr. 225 van 7 januari 1936 tot reglementering van de hypothecaire leningen en tot inrichting van de controle op de ondernemingen van hypothecaire leningen;
- 8° op de artikelen 4 en 5 van het koninklijk besluit nr. 71 van 30 november 1939 betreffende het leuren met roerende waarden en démarchage met onroerende waarden en goederen of eetwaren;
- 9° op artikel 31 van het koninklijk besluit nr. 72 van 30 november 1939 tot regeling van de beurzen voor de termijnhandel in goederen en waren, van het beroep van de makelaars en tussenpersonen die zich met deze termijnhandel inlaten en van het regime van de exceptie van spel;
- 10° op artikel 29 van de wet van 9 juli 1957 houdende reglementering van de verkoop op afbetaling en van zijn financiering;
- 11° op de artikelen 13 tot 15 van de wet van 10 juni 1964 op het openbaar aantrekken van spaargelden;
- 12° op de artikelen 31 tot 35 van de bepalingen betreffende de controle op de private spaarkassen, gecoördineerd op 23 juni 1967;
- 13° op artikel 11 van het koninklijk besluit nr. 64 van 10 november 1967 tot regeling van het statuut van de portefeuillemaatschappijen;

14° à l'article 74 de la loi du 30 juin 1975 relative au statut des banques, des caisses d'épargne privées et de certains autres intermédiaires financiers.

15° aux articles 83 à 87 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances;

16° aux articles 11, 15, § 4, et 18 de la loi du 2 mars 1989 relative à la publicité des participations importantes dans les sociétés cotées en bourse et réglementant les offres publiques d'acquisition;

17° aux articles 75 à 78 de la loi du 4 décembre 1990 relative aux opérations financières et aux marchés financiers;

18° à l'article 150 de la loi du 4 décembre 1990 relative aux opérations financières et aux marchés financiers;

19° aux articles 101 et 102 de la loi du 12 juin 1991 relative au crédit à la consommation;

20° aux articles 34, 36 et 49 de la loi du 4 août 1992 sur le crédit hypothécaire;

21° aux articles 104 et 105 de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit;

22° aux articles 148 et 149 de la loi du 6 avril 1995 relative aux marchés secondaires, au statut des entreprises d'investissement et à leur contrôle, aux intermédiaires et conseillers en placements;

23° à l'article 62 de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002;

24° à l'article 25 de la loi du 22 avril 2003 relative aux offres publiques de titres;

25° à l'article 54 de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale;

26° aux articles 205 à 209 de la loi du 20 juillet 2004 relative à certaines formes de gestion collective de portefeuilles d'investissement.

§ 2. Ne peuvent davantage exercer ou continuer à exercer les fonctions d'administrateur ou de membres du comité de direction d'une institution de retraite professionnelle visée par le présent titre, ni représenter des sociétés exerçant de telles fonctions, les personnes qui ont été condamnées par une juridiction étrangère pour des infractions similaires à celles prévues au § 1er, l'article 2 de l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934 précité étant applicable dans ce cas.

§ 3. Sauf en ce qui concerne les membres du comité de direction de l'institution de retraite professionnelle, la CBFA peut autoriser des dérogations aux interdictions prévues au présent article.

14° op artikel 74 van de wet van 30 juni 1975 betreffende het statuut van de banken, de private spaarkassen en bepaalde andere financiële instellingen;

15° op de artikelen 83 tot 87 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen;

16° op de artikelen 11, 15, § 4, en 18 van de wet van 2 maart 1989 op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen in ter beurze genoteerde vennootschappen en tot reglementering van de openbare overname-aanbiedingen;

17° op de artikelen 75 tot 78 van de wet van 4 december 1990 op de financiële transacties en de financiële markten;

18° op artikel 150 van de wet van 4 december 1990 op de financiële transacties en de financiële markten;

19° op de artikelen 101 en 102 van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet;

20° op de artikelen 34, 36 en 49 van de wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet;

21° op de artikelen 104 en 105 van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen;

22° op de artikelen 148 en 149 van de wet van 6 april 1995 inzake de secundaire markten, het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs;

23° op artikel 62 van de programmawet (I) van 24 december 2002;

24° op artikel 25 van de wet van 22 april 2003 betreffende de openbare aanbiedingen van effecten;

25° op artikel 54 van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid;

26° op de artikelen 205 tot 209 van de wet van 20 juli 2004 betreffende bepaalde vormen van collectief beheer van beleggingsportefeuilles.

§ 2. Mogen verder de functies van bestuurder of lid van het directiecomité van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening bedoeld in deze titel, niet uitoefenen of blijven uitoefenen, noch vennootschappen vertegenwoordigen die dergelijke functies uitoefenen, de personen die werden veroordeeld door een buitenlandse rechtbank voor soortgelijke inbreuken als bedoeld in het eerste lid. In dit geval is artikel 2 van het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 van toepassing.

§ 3. Behoudens voor wat betreft de leden van het directiecomité van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, kan de CBFA afwijkingen toestaan op de in dit artikel bedoelde verbodsbepalingen.

§ 4. Le Roi peut adapter les dispositions du présent article pour les mettre en concordance avec les lois qui modifient les textes qui y sont énumérés.

Article 42

Les administrateurs et les membres du comité de direction d'une institution de retraite professionnelle sont solidairement responsables envers les affiliés et les bénéficiaires de régimes de retraite, de tous dommages résultant de la violation des obligations imposées par ou en vertu des lois qui régissent les régimes de retraite que l'institution gère.

Ils ne sont déchargés de cette responsabilité quant aux infractions auxquelles ils n'ont pas pris part que si aucune faute ne leur est imputable et si l'on ne peut leur reprocher de ne pas avoir mis en oeuvre tous les moyens à leur disposition pour empêcher ou limiter le dommage.

Article 43

Dans le cas où l'institution de retraite professionnelle fait application de l'article 13*bis* de la loi du 27 juin 1921 et où la personne déléguée à la gestion journalière n'est membre ni du conseil d'administration ni du comité de direction, les dispositions de la présente loi relatives aux membres de ces organes sont applicables.

Article 44

L'institution de retraite professionnelle est responsable du choix et du contrôle de l'activité des sous-traitants auxquels elle fait appel. En particulier, elle s'assure du fait que ceux-ci possèdent les qualifications et l'expérience professionnelle voulues.

Le recours à des sous-traitants ne diminue en aucune façon la responsabilité de l'institution, de ses administrateurs et des membres de son comité de direction.

Le recours à des sous-traitants ne peut entraver l'exercice d'un contrôle adéquat de l'institution.

Article 45

L'institution de retraite professionnelle communique à la CBFA au moins trois semaines avant la réunion de l'assemblée générale ou, à défaut, de son organe de décision, les projets de comptes annuels et de modifications aux statuts, ainsi que les décisions qui seront proposées lors de cette réunion et qui sont susceptibles d'avoir une incidence sur les droits des affiliés ou des bénéficiaires.

§ 4. De Koning kan de bepalingen van dit artikel aanpassen om ze in overeenstemming te brengen met de wetten die de erin opgesomde teksten wijzigen.

Artikel 42

De bestuurders en de leden van het directiecomité van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening zijn hoofdelijk aansprakelijk tegenover de aangeslotenen en de begunstigen van pensioenregelingen voor elke schade die voortvloeit uit de niet-nakoming van de verplichtingen die zijn opgelegd door of krachtens de wetten betreffende de pensioenregelingen die de instelling beheert.

Ten aanzien van overtredingen waaraan zij geen deel hebben gehad, worden zij van die aansprakelijkheid slechts ontheven wanneer hen geen schuld te wijten is en men hen niet kan verwijten nagelaten te hebben alle hun ter beschikking staande middelen aan te wenden om de schade te voorkomen of te beperken.

Artikel 43

Wanneer de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening toepassing maakt van artikel 13*bis* van de wet van 27 juni 1921 en wanneer de persoon aan wie het dagelijks beheer is opgedragen geen lid van de raad van bestuur noch van het directiecomité is, zijn de bepalingen van deze wet met betrekking tot de leden van deze organen van toepassing.

Artikel 44

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening is verantwoordelijk voor de keuze van en het toezicht op de werkzaamheden van de externe adviseurs waarop ze een beroep doet. Zij ziet er in het bijzonder op toe dat deze externe adviseurs over de gewenste beroepskwalificaties en ervaring beschikken.

Het beroep op externe adviseurs vermindert op geen enkele wijze de verantwoordelijkheid van de instelling, van haar bestuurders en de leden van haar directiecomité.

Het beroep op externe adviseurs mag de uitoefening van een passend toezicht op de instelling niet belemmeren.

Artikel 45

Ten minste drie weken vóór de algemene vergadering of, bij gebrek daaraan, van het beslissingsorgaan van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, stelt deze laatste de CBFA in kennis van de ontwerpen van jaarrekening en van de statutenwijzigingen alsook van de beslissingen die tijdens die vergadering zullen worden voorgesteld en die een weerslag zouden kunnen hebben op de rechten van de aangeslotenen of de begunstigen.

La CBFA peut exiger que les observations qu'elle formule concernant ces projets soient portées à la connaissance de l'assemblée générale ou, à son défaut, de l'organe de décision de l'institution de retraite professionnelle.

Ces observations et les réponses qui y sont apportées doivent figurer au procès-verbal de la réunion de l'assemblée générale ou, à défaut, de son organe de décision.

L'institution communique à la CBFA dans le mois suivant leur approbation par l'assemblée générale ou, à son défaut, par l'organe de décision, les modifications aux statuts, ainsi que les décisions qui peuvent avoir une incidence sur les droits des affiliés ou des bénéficiaires.

Article 46

L'institution de retraite professionnelle communique à la CBFA les nom, prénoms, domicile, date et lieu de naissance ou, s'il s'agit de personnes morales, la dénomination sociale, la forme juridique, le numéro d'identification de T.V.A. et le siège social, de ses administrateurs et, le cas échéant, des membres de son comité de direction et des personnes déléguées à sa gestion journalière, ainsi que l'étendue des pouvoirs de ces personnes, la manière de les exercer et toute modification concernant ces personnes ou ces pouvoirs.

Section II

Structure de gestion et organisation

Article 47

L'institution de retraite professionnelle dispose d'une structure de gestion, d'une organisation administrative et comptable et d'un contrôle interne appropriés aux activités qu'elle exerce.

Cette structure, cette organisation et ce contrôle interne doivent lui permettre de réaliser les opérations projetées et, notamment, le plan de financement visé à l'article 55. Ils ne peuvent entraver l'exercice d'un contrôle adéquat de l'institution.

L'institution communique dans le mois à la CBFA toute modification aux conditions d'exploitation, entre autres, celles concernant les éléments visés à l'alinéa 1er.

En vue de faire respecter les dispositions de l'alinéa 1er, la CBFA peut imposer à une institution de retraite professionnelle de mettre en place un comité de direction. De même, la CBFA peut imposer à une institution que son conseil d'administration et son comité de direction comptent un nombre de membres plus important que ce qui est prévu par les articles 36, al. 1er et 37, al. 3.

De CBFA kan eisen dat de opmerkingen die zij over die ontwerpen formuleert, ter kennis worden gebracht van de algemene vergadering of, bij gebrek daaraan, van het beslissingsorgaan van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

Die opmerkingen en de antwoorden daarop moeten in de notulen van de algemene vergadering of, bij gebrek daaraan, van haar beslissingsorgaan, worden opgenomen.

Binnen de maand die volgt op hun goedkeuring door de algemene vergadering of, bij gebrek daaraan, door het beslissingsorgaan, stelt de instelling de CBFA in kennis van de wijzigingen in de statuten en van de beslissingen die een weerslag kunnen hebben op de rechten van de aangeslotenen of de begunstigen.

Artikel 46

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening deelt aan de CBFA de naam, voornamen, woonplaats en geboortedatum en plaats of, ingeval het rechtspersonen betreft, de naam, de rechtsvorm, het BTW-identificatienummer en de zetel van haar bestuurders en, in voorkomend geval, de leden van haar directiecomité en de personen aan wie haar dagelijks bestuur is opgedragen mee, evenals de omvang van de bevoegdheden van deze personen en de wijze waarop zij die uitoefenen en elke andere wijziging betreffende deze personen of hun bevoegdheden.

Afdeling II

Beleidsstructuur en organisatie

Artikel 47

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening beschikt over een aan haar werkzaamheden aangepaste beleidsstructuur, administratieve en boekhoudkundige organisatie en interne controle.

Die structuur, organisatie en interne controle dienen haar toe te laten de voorgenomen verrichtingen en, in het bijzonder, het financieringsplan bedoeld in artikel 55, uit te voeren. Zij mogen geen belemmeringen vormen voor de uitoefening van een passend toezicht.

De instelling deelt binnen de maand aan de CBFA elke wijziging mee aan de uitoefeningsvoorwaarden, onder andere die inzake de in het eerste lid bedoelde gegevens.

Met het oog op de naleving van de bepalingen van het eerste lid, kan de CBFA aan de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening opleggen dat zij een directiecomité aanstelt. Eveneens kan de CBFA aan een instelling opleggen dat haar raad van bestuur en haar directiecomité een hoger aantal leden telt dan het aantal dat voorzien is door de artikelen 36, eerste lid en 37, derde lid.

Article 48

Lorsqu'une institution de retraite professionnelle gère plusieurs régimes de retraite, elle détermine les règles de gestion et de fonctionnement permettant une définition claire des droits et des obligations des entreprises d'affiliation, des affiliés et des bénéficiaires de chaque régime.

Le Roi fixe les modalités d'application de l'alinéa 1er, entre autres lorsque l'institution gère les régimes de retraite de plusieurs entreprises d'affiliation ou a été constituée en vertu d'une convention collective de travail sectorielle.

Il peut notamment, aux fins d'exécution du présent article, réglementer la composition de l'assemblée générale et imposer un nombre d'administrateurs et de membres du comité de direction plus important que ce qui est prévu par les articles 36, al. 1er et 37, al. 2.

Article 49

§ 1er L'institution de retraite professionnelle établit un patrimoine distinct pour:

- 1° les activités visées à l'article 3, § 1er, 1°,
- 2° les activités visées à l'article 3, § 1er, 2°,

3° les activités faisant l'objet d'au moins une des mesures de redressement du Chapitre VI du présent titre, lorsque la CBFA impose la constitution d'un patrimoine distinct;

4° les activités déterminées par le Roi par arrêté délibéré en conseil des ministres.

L'institution établit un patrimoine distinct pour les activités visées à l'article 3, § 1er, 1°, et par entreprise d'affiliation si certaines de ces activités bénéficient de l'une des dispositions transitoires du Titre V.

§ 2. L'institution peut établir une ou plusieurs patrimoines distincts pour un ou plusieurs régimes de retraite, entre autres:

1° pour les activités transfrontalières, notamment dans le cas où la législation de l'État membre d'accueil impose des règles de placement différentes de celles applicables aux autres activités de l'institution;

2° pour les activités exercées dans un État non membre de l'Espace économique européen.

Article 50

§ 1er. L'institution de retraite professionnelle établit des comptes annuels et un rapport annuel pour:

Artikel 48

Wanneer een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening meerdere pensioenregelingen beheert, bepaalt zij de beheers- en werkingsregels die een duidelijke omschrijving toelaten van de rechten en verplichtingen van de aangesloten ondernemingen, van de aangeslotenen en van de begunstigden van elke regeling.

De Koning stelt de toepassingsmodaliteiten van het eerste lid vast, onder andere wanneer de instelling de pensioenregelingen beheert van meerdere bijdragende ondernemingen of opgericht werd krachtens een sectoriële collectieve arbeidsovereenkomst.

Hij kan in het bijzonder, voor de uitvoering van dit artikel, de samenstelling van de algemene vergadering regelen en een aantal bestuurders en leden van het directiecomité opleggen dat hoger is dan het aantal dat voorzien is door de artikelen 36, eerste lid en 37, tweede lid.

Artikel 49

§ 1. De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening stelt een afzonderlijk vermogen in voor:

- 1° de activiteiten bedoeld in artikel 3, § 1, 1°,
- 2° de activiteiten bedoeld in artikel 3, § 1, 2°,

3° de activiteiten die het voorwerp uitmaken van minstens een van de herstelmaatregelen van Hoofdstuk VI van deze titel, wanneer de CBFA de instelling een afzonderlijk vermogen oplegt;

4° de activiteiten bepaald door de Koning door een in ministerraad overlegd koninklijk besluit.

De instelling stelt een afzonderlijk vermogen in voor de activiteiten bedoeld in artikel 3, § 1, 1°, en per bijdragende onderneming indien bepaalde van deze activiteiten genieten van een van de overgangsbepalingen van Titel V.

§ 2. De instelling kan een of meerdere afzonderlijke vermogens instellen voor een of meerdere pensioenregelingen, onder andere:

1° voor de grensoverschrijdende activiteiten, in het bijzonder wanneer de wetgeving van de Lidstaat van ontvangst beleggingsregels oplegt die verschillend zijn van deze die van toepassing zijn op de andere activiteiten van de instelling;

2° voor de activiteiten uitgeoefend in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte.

Artikel 50

§ 1. De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening stelt een jaarrekening en een jaarverslag op voor:

1° l'ensemble de ses activités;

2° pour chacun des patrimoines distincts visés à l'article 49.

L'exercice comptable correspond à l'année civile.

§ 2. Le Roi fixe les règles pour l'établissement des comptes annuels, l'évaluation des divers postes du bilan et la présentation du rapport annuel de l'institution.

Il peut déterminer les règles applicables à la présentation des comptes annuels et du rapport annuel lorsque l'institution gère plusieurs régimes de pension. En outre, Il peut fixer les conditions dans lesquelles un ou plusieurs régimes de pensions doivent faire l'objet de comptes annuels et d'un rapport annuel distincts. Toutefois, les activités visées à l'article 3, § 1er, 2°, peuvent toujours faire l'objet des mêmes comptes annuels et du même rapport annuel.

Article 51

L'institution de retraite professionnelle communique à la CBFA, au plus tard le 30 juin de chaque année, ses comptes et rapports annuels.

Article 52

L'institution de retraite professionnelle conserve les documents relatifs aux régimes de retraite qu'elle gère à son siège statutaire ou en tout autre lieu préalablement agréé par la CBFA.

Sans préjudice d'autres dispositions légales, la CBFA peut fixer, par voie de règlement, le délai de conservation obligatoire des documents précités.

Article 53

Une institution de retraite professionnelle ne peut contracter des emprunts ni se porter caution pour des tiers. Elle peut toutefois contracter des emprunts exclusivement à des fins de liquidité et à titre temporaire.

La CBFA peut, par voie de règlement, déterminer les conditions supplémentaires auxquelles ces emprunts doivent satisfaire.

Article 54

Une institution de retraite professionnelle ne peut consentir des prêts, sous quelque forme que ce soit, à ses administrateurs, membres du comité de direction, gérants ou directeurs, sauf aux conditions admises par la CBFA.

1° het geheel van haar activiteiten;

2° voor elk van de afzonderlijke vermogens bedoeld in artikel 49.

Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

§ 2. De Koning bepaalt de regels voor het opstellen van de jaarrekeningen, de raming van de verschillende posten van de balans en de wijze van opmaak van het jaarverslag van de instelling.

Hij kan eveneens de regels bepalen die van toepassing zijn op de voorstelling van de jaarrekening en het jaarverslag wanneer de instelling meerdere pensioenregelingen beheert. Daarnaast kan Hij de voorwaarden bepalen waarin een of meerdere pensioenregelingen het voorwerp moeten uitmaken van een gescheiden jaarrekening en jaarverslag. De activiteiten bedoeld in artikel 3, § 1, 2°, mogen evenwel steeds het voorwerp uitmaken van dezelfde jaarrekening en jaarverslag.

Artikel 51

Uiterlijk op 30 juni van elk jaar bezorgt de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening aan de CBFA haar jaarrekening en jaarverslag.

Artikel 52

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening bewaart de documenten betreffende de pensioenregelingen die zij beheert op haar statutaire zetel of op een andere plaats die vooraf door de CBFA is toegelaten.

Onverminderd andere wettelijke bepalingen kan de CBFA bij reglement de termijn bepalen gedurende dewelke genoemde documenten bewaard moeten blijven.

Artikel 53

Een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening mag geen lening aangaan of zich voor derden borgstellen. Zij mag evenwel tijdelijk en uitsluitend leningen aangaan voor liquiditeitsdoelstellingen.

De CBFA kan bij reglement aanvullende voorwaarden bepalen waaraan deze leningen moeten voldoen.

Artikel 54

Een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening kan onder geen enkele vorm leningen toestaan aan haar bestuurders, leden van het directiecomité, zaakvoerders of directeurs, behalve onder de voorwaarden aanvaard door de CBFA.

Section III

Plan de financement

Article 55

L'institution de retraite professionnelle établit un plan de financement en accord avec chacune des entreprises d'affiliation, lesquelles s'engagent à le respecter.

Ce plan fixe, par régime de retraite et de manière détaillée, le mode de calcul des contributions régulières que chaque entreprise d'affiliation verse à l'institution en vue, notamment:

1° d'assurer le financement adéquat du régime de retraite compte tenu de la nature des engagements promis et des risques encourus;

2° de constituer sa part de la marge de solvabilité requise;

3° de supporter les frais de toute nature, y compris le cas échéant des frais d'acquisition.

Le plan de financement ainsi que ses modifications sont communiqués à la CBFA dans le mois de leur adoption.

La CBFA peut exiger toute modification en vue de sauvegarder les intérêts des affiliés et des bénéficiaires du régime de retraite et d'assurer un financement adéquat et régulier de celui-ci.

Section IV

Marge de solvabilité

Article 56

L'institution de retraite professionnelle qui contracte des obligations de résultat constitue une marge de solvabilité suffisante relative à l'ensemble de ses activités.

Le Roi détermine:

1° le mode de calcul de la marge de solvabilité;

2° le minimum absolu qu'elle doit atteindre;

3° le niveau qu'elle doit atteindre en fonction des engagements de l'institution;

4° les éléments qui sont pris en considération pour la constitution de la marge de solvabilité et du minimum absolu.

Afdeling III

Financieringsplan

Artikel 55

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening stelt een financieringsplan op met instemming van alle bijdragende ondernemingen, die zich ertoe verbinden het plan na te leven.

Dit plan legt, per pensioenregeling en op een gedetailleerde wijze, de berekeningswijze vast van de bijdragen die elke bijdragende onderneming op vastgestelde tijden stort aan de instelling om, in het bijzonder:

1° de passende financiering te verzekeren van de pensioenregeling met inachtneming van de aard van de beloofde verbintenissen en de gelopen risico's;

2° haar deel in de vereiste solvabiliteitsmarge samen te stellen;

3° de kosten van allerlei aard te dekken, met inbegrip van, in voorkomend geval, de acquisitiekosten.

Het financieringsplan en haar wijzigingen worden ter kennis gebracht van de CBFA binnen de maand van haar opstelling.

De CBFA kan elke wijziging vragen met het oog op het vrijwaren van de belangen van de aangeslotenen en de begunstigten van een pensioenregeling en het verzekeren van een passende en regelmatige financiering.

Afdeling IV

Solvabiliteitsmarge

Artikel 56

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die resultaatsverbintenissen aangaat, stelt een voldoende solvabiliteitsmarge samen met betrekking tot het geheel van haar activiteiten.

De Koning bepaalt:

1° de wijze van berekening van de solvabiliteitsmarge;

2° het absolute minimum dat die marge moet bereiken;

3° het niveau dat die marge moet bereiken in verhouding tot de verbintenissen van de instelling;

4° de elementen die in aanmerking worden genomen voor de samenstelling van de solvabiliteitsmarge en het absolute minimum.

Article 57

L'institution de retraite professionnelle qui gère des régimes de retraite offrant des prestations visées à l'article 3, § 1er, 1°, et qui contracte des obligations de moyen constitue une marge de solvabilité suffisante en ce qui concerne à l'ensemble de ses activités relatives aux risques décès, invalidité et incapacité de travail.

L'institution de retraite professionnelle qui gère des régimes de retraite visées à l'article 3, § 1er, 2°, et qui contracte des obligations de moyen constitue une marge de solvabilité suffisante relative à l'ensemble de ses activités.

L'institution qui gère conjointement des régimes de retraite offrant des prestations visées à l'article 3, § 1er, 1°, et 2°, applique les dispositions des alinéas 1er et 2 respectivement à chacune de ces activités.

Le Roi détermine le mode de calcul de la marge de solvabilité, le niveau qu'elle doit atteindre en fonction des engagements de l'institution de retraite professionnelle et les éléments qui sont pris en considération pour sa constitution.

Section V

Provisions techniques

Article 58

L'institution de retraite professionnelle calcule et comptabilise, au moins chaque année, sous le nom de *provisions techniques*, les obligations qui lui incombent tant pour l'exécution des régimes de retraite qu'elle gère que pour l'application des dispositions légales ou réglementaires relatives à ces régimes.

Les provisions techniques concernent tant les engagements en cours que les engagements échus et non entièrement liquidés, quel que soit le pays où l'institution de retraite professionnelle exerce son activité.

Le montant des provisions techniques est calculé au moyen d'une évaluation actuarielle suffisamment prudente, tenant compte de tous les engagements contractés par l'institution en matière de prestations et de cotisations au titre des régimes de retraite qu'elle gère, entre autres lorsque le régime de retraite couvre les risques biométriques ou prévoit soit le rendement des placements soit un niveau donné des prestations,

Ce montant doit être suffisant à la fois pour que les retraites et les prestations en cours de service continuent d'être versées à leurs bénéficiaires et pour refléter les engagements qui découlent des droits à la retraite accumulés par les affiliés. Les hypothèses économiques et actuarielles retenues pour l'évaluation des engagements sont également choisies

Artikel 57

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die pensioenregelingen beheert die uitkeringen bieden als bedoeld in artikel 3, § 1, 1° en die een middelverbintenis aangaat, stelt een voldoende solvabiliteitsmarge samen met betrekking tot het geheel van haar activiteiten betreffende de risico's overlijden, invaliditeit en arbeidsongeschiktheid.

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die pensioenregelingen beheert als bedoeld in artikel 3, § 1, 2° en die een middelverbintenis aangaat, stelt een voldoende solvabiliteitsmarge samen met betrekking tot het geheel van haar activiteiten.

De instelling die tegelijkertijd pensioenregelingen beheert die uitkeringen bieden als bedoeld artikel 3, § 1, 1° en 2°, past de bepalingen toe van het eerste en het tweede lid respectievelijk op elk van deze activiteiten.

De Koning bepaalt de wijze van berekening van de solvabiliteitsmarge, het niveau dat die marge moet bereiken in verhouding tot de verbintenissen van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening en de gegevens die in aanmerking worden genomen voor de samenstelling van de solvabiliteitsmarge.

Afdeling V

Technische voorzieningen

Artikel 58

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening berekent en boekt minstens elk jaar onder de benaming *technische voorzieningen*, de verplichtingen die op haar rusten zowel voor de uitvoering van de door haar beheerde pensioenregelingen als voor de toepassing van de wettelijke of reglementaire bepalingen betreffende die regelingen.

De technische voorzieningen hebben betrekking op zowel de lopende als de vervallen verbintenissen die nog niet volledig vereffend zijn, in welk land de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening haar activiteit ook uitoefent.

Het bedrag van de technische voorzieningen wordt berekend aan de hand van een voldoende prudente actuariële waardering, rekening houdend met alle verplichtingen inzake uitkeringen en inzake bijdragen, overeenkomstig de door de instelling uitgevoerde pensioenregelingen, onder andere wanneer de pensioenregeling een dekking tegen biometrische risico's biedt of hetzij een beleggingsrendement, hetzij een hoogte van uitkeringen voorziet.

Dat bedrag moet voldoende zijn om te waarborgen dat de uitbetaling van reeds verschuldigde pensioenen en uitkeringen aan de pensioen-gerechtigden kan worden voortgezet, en om de verplichtingen te weerspiegelen die voortvloeien uit de opgebouwde pensioenrechten van de deelnemers. De economische en actuariële hypothesen die voor de waardering

avec prudence, en tenant compte, le cas échéant, d'une marge adéquate pour variations défavorables.

Le Roi définit les règles de calcul des provisions techniques minimum.

Section VI

Valeurs représentatives

Article 59

Les provisions techniques visées à l'article 58 afférentes aux régimes de retraite gérés et aux obligations dérivant des dispositions législatives ou réglementaires y relatives, ainsi que les dettes techniques déterminées par le Roi, sont couvertes à tout moment par des actifs suffisants et appropriés appartenant en pleine propriété à l'institution de retraite professionnelle et affectés à la garantie des obligations visées ci-dessus, par patrimoine distinct.

Ces actifs sont désignés ci-après sous le nom de *valeurs représentatives*.

Article 60

§ 1er Les valeurs représentatives sont placées conformément au principe de prudence et, notamment, conformément aux règles suivantes:

1° les actifs doivent être placés au mieux des intérêts des affiliés et des bénéficiaires. En cas de conflit d'intérêt potentiel, l'institution ou l'entité qui gère son portefeuille veille à ce que l'investissement soit effectué dans le seul intérêt des affiliés et des bénéficiaires;

2° les actifs doivent être placés de façon à garantir la sécurité, la qualité, la liquidité et la rentabilité du portefeuille dans son ensemble.

Les actifs représentatifs des provisions techniques doivent également être placés selon des modalités adaptées à la nature et à la durée des prestations de retraite futures prévues;

3° les actifs doivent principalement être placés sur des marchés réglementés. Les placements en actifs qui ne sont pas négociables sur un marché financier réglementé doivent en tout état de cause rester à un niveau prudent;

4° les placements en instruments dérivés sont possibles dans la mesure où ils contribuent à une réduction du risque d'investissement ou facilitent une gestion efficace du portefeuille. Ils doivent être évalués avec prudence, en tenant compte de l'actif sous-jacent, et inclus dans l'évaluation des actifs de l'institution. L'institution doit par ailleurs éviter une exposition excessive aux risques liés à une seule contrepartie et à d'autres opérations dérivées;

van de passiva zijn gehanteerd, moeten eveneens op prudente wijze worden bepaald, waarbij, in voorkomend geval, een redelijke marge voor negatieve afwijkingen in acht moet worden genomen.

De Koning bepaalt de wijze van berekening van de minimum technische voorzieningen.

Afdeling VI

Dekkingswaarden

Artikel 59

De in artikel 58 bedoelde technische voorzieningen met betrekking tot de beheerde pensioenregelingen en de verplichtingen die voortvloeien uit de wettelijke of reglementaire bepalingen betreffende de pensioenregelingen, evenals de technische schulden die de Koning omschrijft, worden op elk ogenblik gedekt door voldoende en passende activa die de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening in volle eigendom toebehoren en toegewezen zijn als waarborg van de bovengenoemde verplichtingen, per afzonderlijk vermogen.

Die activa worden hierna *dekkingswaarden* genoemd.

Artikel 60

§ 1. De dekkingswaarden worden belegd overeenkomstig het prudentiebeginsel en met name overeenkomstig de volgende voorschriften:

1° de activa worden belegd in het belang van de aangeslotenen en de begunstigten. In geval van mogelijke tegenstrijdige belangen zorgt de instelling of het lichaam dat haar portefeuille beheert, ervoor dat de belegging uitsluitend in het belang van de deelnemers en de begunstigten geschiedt;

2° de activa worden op zodanige wijze belegd dat de veiligheid, de kwaliteit, de liquiditeit en het rendement van de portefeuille als geheel worden gewaarborgd.

Activa die ter dekking van de technische voorzieningen worden aangehouden, worden voorts belegd op een wijze die strookt met de aard en de duur van de verwachte toekomstige pensioenuitkeringen;

3° de activa worden hoofdzakelijk op geregle-menteerde markten belegd. Beleggingen in activa die niet tot de handel op een gereglementeerde financiële markt toegelaten zijn, moeten in elk geval tot een prudent niveau worden beperkt;

4° beleggingen in derivaten zijn toegestaan voorzover deze bijdragen tot een vermindering van het beleggingsrisico of een doeltreffend portefeuillebeheer vergemakkelijken. Dergelijke beleggingen moeten op een prudente basis worden gewaardeerd, met inachtneming van de onderliggende activa, en moeten mede in aanmerking genomen worden bij de waardering van de activa van de instelling. De instelling vermijdt voorts een bovenmatig risico met betrekking tot één en dezelfde tegenpartij en tot andere derivatenverrichtingen;

5° les actifs doivent être correctement diversifiés afin d'éviter une dépendance excessive à l'égard d'un actif, d'un émetteur ou d'un groupe d'entreprises particulier ainsi que des concentrations de risques dans l'ensemble du portefeuille.

Les placements en actifs émanant du même émetteur ou des émetteurs d'un même groupe ne doivent pas exposer l'institution à une concentration excessive des risques;

6° les placements en instruments émis par l'entreprise d'affiliation ne doivent pas dépasser 5 % de l'ensemble du portefeuille et, lorsque l'entreprise d'affiliation appartient à un groupe, les placements en instruments émis par les entreprises appartenant au même groupe que l'entreprise d'affiliation ne doivent pas dépasser 10 % du portefeuille.

Quand l'institution opère pour le compte de plusieurs entreprises d'affiliation, les placements en instruments émis par ces entreprises sont effectués avec prudence, compte tenu de la nécessité d'une diversification adéquate.

§ 2. Conformément au § 1er, le Roi peut fixer la nature des valeurs représentatives, les règles pour leur localisation et leur évaluation ainsi que, le cas échéant, les limites et les conditions dans lesquelles elles sont affectées.

Il peut exempter les institutions de l'application du § 1er, 5° et 6°, en ce qui concerne les placements en obligations d'État.

Article 61

L'institution de retraite professionnelle dépose les valeurs représentatives susceptibles de dépôt, soit auprès de la Banque Nationale de Belgique soit auprès d'un établissement de crédit ou d'une entreprise d'investissement qui relève du droit d'un État membre et dont l'agrément permet une activité de dépositaire.

Article 62

L'institution de retraite professionnelle tient un inventaire permanent des valeurs représentatives de chaque patrimoine distinct.

A tout moment, le montant total des valeurs représentatives reprises à l'inventaire permanent doit être au moins égal au montant des provisions techniques.

Lorsque les valeurs représentatives reprises à l'inventaire permanent sont indisponibles pour la couverture des engagements en raison du fait qu'elles sont grevées d'un droit réel, il en est fait état dans l'inventaire permanent et il n'est pas tenu compte du montant non disponible dans le calcul du total visé à l'alinéa 2.

Sans préjudice de l'application de l'article 64, l'institution communique la situation de l'inventaire permanent de chaque patrimoine distinct à la CBFA en respectant la forme, le contenu, le support, la périodicité et le délai que celle-ci fixe.

5° de activa moeten naar behoren gediversifieerd zijn zodat een bovenmatige afhankelijkheid van bepaalde activa, of een bepaalde emittent groep van ondernemingen alsook risico-concentratie in de portefeuille als geheel, wordt vermeden.

Beleggingen in activa uitgegeven door dezelfde emittent of door emittenten die tot dezelfde groep behoren, mogen de instelling niet blootstellen aan bovenmatige risico-concentratie;

6° beleggingen in de bijdragende onderneming worden beperkt tot ten hoogste 5 % van de portefeuille als geheel, en ingeval de bijdragende onderneming tot een groep behoort, worden beleggingen in de ondernemingen die tot dezelfde groep van de bijdragende onderneming behoren, beperkt tot ten hoogste 10 % van de portefeuille.

Wanneer een groep van ondernemingen aan de instelling bijdragen betaalt, geschieden beleggingen in deze bijdragende ondernemingen op prudente wijze, waarbij rekening wordt gehouden met de noodzaak van een behoorlijke diversificatie.

§ 2. Overeenkomstig § 1, kan de Koning de aard van de dekkingswaarden vaststellen, de regels voor de lokalisatie en de raming ervan alsook, in voorkomend geval, de grenzen en de voorwaarden waarbinnen zij worden toegewezen.

Voor wat de beleggingen in Staatsobligaties betreft, kan hij de instellingen vrijstellen van de toepassing van § 1, 5° en 6°.

Artikel 61

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening geeft haar voor bewaargeving vatbare dekkingswaarden, in open bewaargeving, hetzij bij de Nationale Bank van België, hetzij bij een kredietinstelling of een beleggingsonderneming die ressorteert onder het recht van een Lidstaat en wiens vergunning een activiteit van bewaargeving toelaat.

Artikel 62

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening houdt een permanente inventaris bij van de dekkingswaarden van elk afzonderlijk vermogen.

Het totale bedrag van de in de permanente inventaris opgenomen dekkingswaarden is te allen tijde ten minste gelijk aan het bedrag van de technische voorzieningen.

Wanneer de in de permanente inventaris opgenomen dekkingswaarden niet beschikbaar zijn voor de dekking van de verbintenissen omdat ze bezwaard zijn met een zakelijk recht, wordt daarvan melding gemaakt in de permanente inventaris en wordt het niet-beschikbare bedrag niet meegeteld bij de berekening van het in het tweede lid bedoelde totale bedrag.

Onverminderd de toepassing van artikel 64, deelt de instelling de toestand van de permanente inventaris van elk afzonderlijk vermogen aan de CBFA mee volgens de vorm, de inhoud, de drager, de frequentie en binnen de termijn die de CBFA bepaalt.

Article 63

Par dérogation aux articles 7 et 8 de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851, l'ensemble des valeurs représentatives des provisions techniques visées à l'article 59 et reprises à l'inventaire permanent prescrit par l'article 62 est, par patrimoine distinct, réservé par priorité à l'exécution des engagements envers les affiliés ou les bénéficiaires des régimes de retraite relevant de ce patrimoine.

Pour les institutions de retraite professionnelle visées à l'article 84, les valeurs représentatives visés à l'alinéa 1er correspondent aux valeurs représentatives reprises à l'inventaire permanent tenu par la CBFA sur la base des documents à elle communiqués par ces institutions et dûment enregistrés à cette fin.

CHAPITRE V

Exercice du contrôle

Section Ière

Exercice du contrôle par la Commission Bancaire, Financière et des Assurances

Article 64

La CBFA détermine, par voie de règlement, la nature, le contenu, la périodicité, le délai et le support des documents que l'institution doit lui transmettre régulièrement en vue de l'exercice de sa mission de contrôle.

En outre, sur simple demande de la CBFA, l'institution de retraite professionnelle, ses administrateurs, les membres de son comité de direction et les personnes chargées de son contrôle interne, ainsi que les conseillers externes auxquels ils font appel, sont tenus de lui fournir tout renseignement sur tout ce qui a trait à l'institution et de lui délivrer tout document en la matière.

Article 65

La CBFA peut contrôler les relations entre une institution de retraite professionnelle et d'autres institutions ou entreprises, en ce compris les entreprises d'affiliation, lorsque les conditions suivantes sont réunies:

1° l'institution de retraite professionnelle a transféré des fonctions à ces entreprises et institutions;

2° ces relations influencent la situation financière de l'institution de retraite professionnelle ou revêtent une importance significative pour l'exercice d'un contrôle efficace.

Artikel 63

In afwijking van de artikelen 7 en 8 van de hypotheekwet van 16 december 1851, worden de gezamenlijke dekkingswaarden van de in artikel 59 bedoelde technische voorzieningen en die in de permanente inventaris voorgeschreven door artikel 62 zijn opgenomen, per afzonderlijk vermogen, bij voorrang voorbehouden ter nakoming van de verbintenissen tegenover de aangeslotenen of de begunstigden van de pensioenregelingen die onder dat vermogen vallen.

Voor de in artikel 84 bedoelde instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, stemmen de in het eerste lid bedoelde dekkingswaarden overeen met de dekkingswaarden die zijn opgenomen in de permanente inventaris die door de CBFA wordt bijgehouden op basis van de documenten die haar door die instellingen worden bezorgd en met dat doel behoorlijk worden geboekt.

HOOFDSTUK V

Uitoefening van het toezicht

Afdeling I

Uitoefening van het toezicht door de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen

Artikel 64

De CBFA bepaalt bij reglement de aard, de inhoud, de frequentie, de termijn en de drager van de documenten die de instelling haar regelmatig moet bezorgen om haar in staat te stellen haar toezichtstaak uit te oefenen.

Op eenvoudig verzoek van de CBFA zijn de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, haar bestuurders, de leden van haar directiecomité en de personen belast met haar interne controle, alsook de externe adviseurs op wie zij een beroep doen, ertoe gehouden haar alle inlichtingen te verstrekken over alle aangelegenheden met betrekking tot de instelling en haar alle desbetreffende documenten over te maken.

Artikel 65

De CBFA kan de betrekkingen tussen een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening en andere instellingen of ondernemingen, met inbegrip van de bijdragende onderneming, controleren, wanneer de volgende omstandigheden zich voordoen:

1° de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening heeft taken overgedragen naar deze ondernemingen en instellingen;

2° deze betrekkingen beïnvloeden de financiële situatie van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening of zijn in belangrijke mate relevant voor de uitoefening van een efficiënt toezicht.

Ce contrôle ne peut avoir d'autre objet que la vérification de la situation financière, de la structure de gestion et de l'organisation administrative et comptable de l'institution de retraite professionnelle contrôlée, ainsi que du respect par cette dernière des engagements à l'égard des affiliés ou bénéficiaires des régimes de retraite.

Article 66

La CBFA peut procéder à des vérifications sur place dans les locaux de l'institution de retraite professionnelle et, le cas échéant, auprès des entreprises et institutions visées à l'article 65, afin de vérifier si les activités sont exercées conformément aux dispositions prévues par ou en vertu de la présente loi, ainsi qu'aux dispositions de droit social, de droit du travail et en matière d'information des affiliés et des bénéficiaires, dont le contrôle relève de sa compétence. Elle peut à cette fin prendre connaissance et copie, sans déplacement, de toute information détenue par les entreprises et les institutions précitées.

La CBFA peut déléguer des membres de son personnel ou des experts mandatés à cet effet et rémunérés par elle, qui lui font rapport.

Article 67

Aucune action civile, pénale ou disciplinaire ne peut être intentée ni aucune sanction professionnelle prononcée contre les personnes qui ont divulgué de bonne foi à la CBFA des faits ou des documents en rapport avec la mission de contrôle de cette dernière.

Section II

Les commissaires agréés et les sociétés de révision agréées

Article 68

Dans toute institution de retraite professionnelle, les fonctions de commissaire prévues par l'article 17, § 5, de la loi du 27 juin 1921, doivent être confiées à un ou plusieurs réviseurs ou à une ou plusieurs sociétés de révision agréées par la CBFA conformément à l'article 70.

Ces réviseurs et ces sociétés de révision portent respectivement le titre de commissaire agréé et de société de révision agréée.

L'article 17, §§ 6 à 8, de la loi du 27 juin 1921 est applicable aux commissaires et sociétés de révision agréés désignés en vertu du présent article.

Dit toezicht mag slechts tot doel hebben de financiële toestand, de beheersstructuur en de administratieve en boekhoudkundige organisatie van de onder toezicht staande instelling voor bedrijfspensioenvoorziening te controleren en na te gaan of de instelling voldoet aan de verplichtingen die ze jegens de aangeslotenen of begunstigten van de pensioenregelingen heeft aangegaan.

Artikel 66

De CBFA kan verificaties uitvoeren in de bedrijfsruimten van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening en, waar nodig, in de ondernemingen en instellingen bedoeld in artikel 65, om na te gaan of de activiteiten worden uitgeoefend overeenkomstig de bepalingen waarin door of krachtens deze wet is voorzien, en overeenkomstig de bepalingen van de sociale en de arbeidswetgeving en op het vlak van de informatieverstrekking aan de aangeslotenen en de begunstigten, waarvan het toezicht tot haar bevoegdheid behoort. Daartoe kan zij ter plaatse kennis nemen en kopie maken van alle gegevens die in het bezit zijn van de voormelde ondernemingen en instellingen.

De CBFA kan leden van haar personeel of hiertoe gemachtigde en door haar bezoldigde deskundigen afvaardigen, die haar verslag uitbrengen.

Artikel 67

Tegen de personen die te goeder trouw aan de CBFA feiten of documenten in verband met diens controleopdracht verstrekt hebben, kunnen geen burgerrechtelijke, strafrechtelijke of tuchtrechtelijke vorderingen worden ingesteld, noch professionele sancties worden uitgesproken.

Afdeling II

De erkende commissarissen en de erkende revisoraatvennootschappen

Artikel 68

In elke instelling voor bedrijfspensioenvoorziening dienen de in artikel 17, § 5 van de wet van 27 juni 1921 bedoelde opdrachten van de commissaris, toevertrouwd te worden aan een of meerdere revisoren of aan een of meer revisoraatvennootschappen die daartoe erkend zijn door de CBFA overeenkomstig artikel 70.

Deze revisoren en revisoraatvennootschappen voeren de titel van respectievelijk erkend commissaris en erkende revisoraatvennootschap.

Artikel 17, §§ 6 tot 8, van de wet van 27 juni 1921 is van toepassing op de erkende commissarissen en revisoraatvennootschappen die aangeduid zijn krachtens dit artikel.

Les institutions de retraite professionnelle peuvent désigner des commissaires agréés suppléants qui exercent les fonctions de commissaires agréées en cas d'empêchement durable de leur titulaire. Les dispositions du présent article et de l'article 69 sont applicables à ces suppléants.

Article 69

Les sociétés de revision agréées exercent les fonctions de commissaire agréé prévues à l'article 68 par l'intermédiaire d'un commissaire agréé qu'elles désignent conformément à l'article 33 de la loi du 22 juillet 1953 créant un Institut des Reviseurs d'entreprises.

Les dispositions de la présente loi et des arrêtés pris pour son exécution et qui sont relatives à la désignation, aux fonctions, aux obligations et aux interdictions des commissaires agréés ainsi qu'aux sanctions, autres que pénales, qui sont applicables à ces derniers, sont applicables simultanément aux sociétés de revision agréées et aux commissaires agréés qui les représentent.

Une société de reviseurs agréée peut désigner un représentant suppléant parmi ses membres remplissant les conditions pour être désignés.

Article 70

La CBFA arrête, sous approbation du Ministre de l'Economie, le règlement d'agrément des commissaires agréés et des sociétés de revision agréées.

L'Institut des Reviseurs d'entreprise informe la CBFA de l'ouverture de toute procédure disciplinaire à l'encontre d'un commissaire agréé ou d'une société de revision agréée pour manquement commis dans l'exercice de ses fonctions auprès d'une institution de retraite professionnelle, ainsi que de toute mesure disciplinaire prise à l'encontre d'un commissaire agréé ou d'une société de revision agréée et de ses motifs.

Article 71

La désignation des commissaires agréés et des commissaires agréés suppléants auprès des institutions de retraite professionnelle est subordonnée à l'accord préalable de la CBFA. Cet accord est recueilli par l'organe de l'institution qui fait la proposition de désignation. En cas de désignation d'une société de revision agréée, l'accord porte conjointement sur la société et son représentant.

Le même accord est requis pour le renouvellement du mandat.

De instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening mogen plaatsvervangende erkende commissarissen aanstellen, die in geval van langdurige verhindering van de erkend commissaris diens taak waarnemen. De voorschriften van dit artikel en van artikel 69 zijn van toepassing op deze plaatsvervangers.

Artikel 69

De erkende revisoraatvennootschappen doen, overeenkomstig artikel 33 van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut der Bedrijfsrevisoren, voor de uitoefening van de taak van erkend commissaris als bedoeld in artikel 68, een beroep op een erkend commissaris die zij aanduiden.

De voorschriften van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten, die de aanstelling, de taak, de verplichtingen en verbodsbepalingen voor erkende commissarissen alsmede de voor hen geldende, andere dan strafrechtelijke sancties regelen, gelden zowel voor de erkende revisoraatvennootschappen als voor de erkende commissarissen die hen vertegenwoordigen.

Een erkende revisoraatvennootschap mag een plaatsvervangend vertegenwoordiger aanstellen onder haar leden die voldoen aan de aanstellingsvoorwaarden.

Artikel 70

De CBFA legt, na goedkeuring door de Minister van Economie, het reglement vast voor de erkenning van erkende commissarissen en erkende revisoraatvennootschappen.

Het Instituut der Bedrijfsrevisoren brengt de CBFA op de hoogte telkens als een tuchtprocedure wordt ingeleid tegen een erkend commissaris of een erkende revisoraatvennootschap wegens een tekortkoming in de uitoefening van zijn taak bij een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening alsook telkens als een tuchtmaatregel wordt genomen tegen een erkend commissaris of een erkende revisoraatvennootschap, met opgave van de motivering.

Artikel 71

Voor de aanstelling van erkende commissarissen en plaatsvervangende erkende commissarissen bij instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening is de voorafgaande instemming van de CBFA vereist. Deze instemming moet worden gevraagd door het orgaan van de instelling dat de aanstelling voorstelt. Bij aanstelling van een erkende revisoraatvennootschap slaat deze instemming zowel op de vennootschap als op haar vertegenwoordiger.

Deze instemming is ook vereist voor de hernieuwing van een opdracht.

Article 72

La CBFA peut, en tout temps, révoquer, par décision motivée par des raisons tenant à leur statut ou à l'exercice de leurs fonctions de commissaire agréé ou de société de revision agréée, tels que prévus par ou en vertu de la présente loi, l'accord donné, conformément à l'article 70, à un commissaire agréé, un commissaire agréé suppléant ou une société de revision agréée ou un représentant ou un représentant suppléant d'une telle société. Cette révocation met fin aux fonctions de commissaire agréé.

En cas de démission d'un commissaire agréé, la CBFA et l'institution de retraite professionnelle en sont préalablement informés, ainsi que des motifs de la démission.

Le règlement d'agrément règle, pour le surplus, la procédure.

En l'absence d'un commissaire agréé suppléant ou d'un représentant suppléant d'une société agréée, l'institution de retraite professionnelle ou la société de revision agréée pourvoit, dans le respect de l'article 70, au remplacement dans les deux mois.

Article 73

Le commissaire agréé collabore au contrôle exercé par la CBFA sous sa responsabilité personnelle et exclusive et conformément à la présente section, aux règles de la profession et aux instructions de la CBFA. A cette fin:

1° il s'assure que l'institution de retraite professionnelle a adopté les mesures adéquates d'organisation administrative et comptable et de contrôle interne en vue du respect des lois, arrêtés et règlements relatifs au statut légal des institutions de retraite professionnelle;

2° il certifie les provisions techniques;

3° il confirme, à l'égard de la CBFA, que les états périodiques qui lui sont transmis par l'institution de retraite professionnelle sont complets, corrects et établis selon les règles qui s'y appliquent;

4° il fait à la CBFA des rapports périodiques ou, à sa demande, des rapports spéciaux portant sur l'organisation, les activités et la structure financière de l'institution de retraite professionnelle;

5° dans le cadre de sa mission auprès de l'institution de retraite professionnelle ou d'une mission révisorale auprès de l'entreprise d'affiliation ou d'une entreprise dont l'institution de retraite professionnelle détient le contrôle en droit ou en fait, il fait d'initiative rapport à la CBFA dès qu'il constate:

a) des décisions, des faits ou des évolutions qui influencent ou peuvent influencer de façon significative la situation

Artikel 72

De CBFA kan haar instemming overeenkomstig artikel 70 met een erkende commissaris, plaatsvervangend erkende commissaris, een erkende revisoraatvennootschap of vertegenwoordiger of plaatsvervangende vertegenwoordiger van zo'n vennootschap, steeds herroepen bij beslissing die is gemotiveerd door redenen die verband houden met hun statuut of hun opdracht als erkend commissaris of erkende revisoraatvennootschap, zoals bepaald door of krachtens deze wet. Met deze herroeping eindigt de opdracht van erkend commissaris.

Vooraleer een erkend commissaris ontslag neemt, worden de CBFA en de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening hiervan vooraf in kennis gesteld, met opgave van de motivering.

Het erkenningsreglement regelt de procedure.

Bij afwezigheid van een plaatsvervangend erkend commissaris of een plaatsvervangende vertegenwoordiger van een erkende revisoraatvennootschap, zorgt de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening of de erkende revisoraatvennootschap, met naleving van artikel 70, binnen de twee maanden voor zijn vervanging.

Artikel 73

De erkende commissaris verleent zijn medewerking aan het toezicht van de CBFA onder zijn eigen en uitsluitende verantwoordelijkheid en overeenkomstig deze afdeling, volgens de regels van het vak en de richtlijnen van de CBFA. Daartoe:

1° vergewist hij zich ervan dat de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening de passende maatregelen heeft getroffen voor de administratieve en boekhoudkundige organisatie en de interne controle tot naleving van de wetten, besluiten en reglementen over het wettelijk statuut van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening;

2° certificeert hij de technische voorzieningen;

3° bevestigt hij ten overstaan van de CBFA dat de periodieke staten die haar worden bezorgd door de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, volledig, juist en volgens de geldende regels zijn opgemaakt;

4° brengt hij bij de CBFA periodiek verslag uit of, op haar verzoek, bijzonder verslag uit over de organisatie, de werkzaamheden en de financiële structuur van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening;

5° brengt hij, in het kader van zijn opdracht bij de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening of van een revisorale opdracht bij de bijdragende onderneming of bij een onderneming waarop de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening in rechte of in feite controle uitoefent, op eigen initiatief verslag uit bij de CBFA, zodra zij kennis krijgen van:

a) beslissingen, feiten of ontwikkelingen die de positie van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening financieel of op

de l'institution de retraite professionnelle sous l'angle financier ou sous l'angle de son organisation administrative et comptable ou son contrôle interne;

b) des décisions ou des faits qui peuvent constituer des violations des lois, arrêtés et règlements relatifs au statut légal des institutions de retraite professionnelle, des statuts, de la présente loi et des arrêtés et règlements pris pour son exécution;

c) des autres décisions ou des faits qui sont de nature à entraîner le refus ou des réserves en matière de certification des comptes.

Aucune action civile, pénale ou disciplinaire ne peut être intentée ni aucune sanction professionnelle prononcée contre un commissaire agréé qui a procédé de bonne foi à une information visée à l'alinéa 1er.

Le commissaire agréé communique aux dirigeants de l'institution de retraite professionnelle les rapports qu'il adresse à la CBFA conformément à l'alinéa 1er, 4°. Ces communications tombent sous le secret organisé par l'article 74 de loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers. Il transmet à la CBFA copie des communications qu'il adresse à ces dirigeants et qui portent sur des questions de nature à intéresser le contrôle exercé par elle.

Section III

Article 74

L'institution de retraite professionnelle désigne un ou plusieurs spécialistes des sciences actuarielles qui doivent lui fournir un avis sur le plan de financement, la réassurance et le montant des provisions techniques.

Le Roi fixe, sur proposition de la CBFA, les conditions auxquelles doivent satisfaire ces actuaires en ce qui concerne tant leur désignation que l'exercice de leur mission.

Le présent article n'est pas applicable aux institutions de retraite professionnelle dont les régimes de retraite ne couvrent pas les risques biométriques ou ne prévoient ni un rendement des placements ni un niveau donné de prestations.

het vlak van haar administratieve en boekhoudkundige organisatie of van haar interne controle, op betekenisvolle wijze kunnen beïnvloeden;

b) beslissingen of feiten die kunnen wijzen op een overtreding van de wetten, besluiten en reglementen over het wettelijk statuut van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, van de statuten, van deze wet en van de ter uitvoering ervan genomen besluiten en reglementen;

c) andere beslissingen of feiten die kunnen leiden tot een weigering van de certificering van de jaarrekening of tot het formuleren van voorbehoud.

Tegen een erkend commissaris die ter goeder trouw informatie heeft verstrekt als bedoeld in het eerste lid, kunnen geen burgerrechtelijke, strafrechtelijke of tuchtrechtelijke vorderingen worden ingesteld, noch professionele sancties worden uitgesproken.

De erkend commissaris deelt aan de leiders van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening de verslagen mee die hij aan de CBFA richt overeenkomstig het eerste lid, 4°. Voor deze mededeling geldt de geheimhoudingsplicht zoals geregeld bij artikel 74 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten. Hij bezorgt de CBFA een kopie van die mededelingen die hij aan deze leiders richt en die betrekking hebben op zaken die van belang kunnen zijn voor het toezicht dat zij uitoefent.

Afdeling III

De aangewezen actuarissen

Artikel 74

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening wijst één of meer deskundigen op het gebied van actuariële wetenschappen aan, die haar advies verstrekken over het financieringsplan, de herverzekering en het bedrag van de technische voorzieningen.

Op voorstel van de CBFA bepaalt de Koning de voorwaarden waaraan die actuarissen moeten voldoen voor wat betreft zowel hun aanwijzing als hun opdracht.

Dit artikel is niet van toepassing op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening waarvan de pensioenregelingen geen dekking bieden tegen biometrische risico's of geen beleggingsrendement noch een hoogte van uitkeringen voorzien.

CHAPITRE VI

Mesures de redressementSection Ière*Dispositions générales*

Article 75

La CBFA peut, à tout moment, prendre toute mesure propre à sauvegarder les intérêts des affiliés et des bénéficiaires. Elle peut, à cette fin, prendre, entre autres, une ou plusieurs des mesures visées par le présent chapitre.

Article 76

S'il est fait application à l'institution de retraite professionnelle des dispositions du présent chapitre, la CBFA peut étendre la demande de renseignement ou de documents visée à l'article 64, ainsi que la vérification sur place visée à l'article 66:

1° à l'entreprise d'affiliation;

2° à toute personne, entreprise ou organisme établi en Belgique qui a passé avec l'institution une convention de gestion, de réassurance ou une autre convention susceptibles d'en transférer la gestion.

Cette extension, qui doit faire l'objet d'une décision motivée, ne peut avoir d'autre objet que la vérification de la situation financière de l'institution de retraite professionnelle contrôlée ainsi que la vérification du respect par cette dernière des engagements à l'égard des affiliés ou bénéficiaires des régimes de retraite.

Article 77

Lorsque les autorités compétentes d'un autre État membre dans lequel une institution de retraite professionnelle de droit belge exerce une activité transfrontalière, avertissent la CBFA que cette institution de retraite professionnelle a enfreint les exigences pertinentes du droit social et du droit du travail de l'État membre d'accueil en matière de retraite professionnelle, la CBFA prend, dans les plus brefs délais, les mesures les plus appropriées, notamment parmi celles prévues au présent Chapitre et au chapitre VII du présent Titre, pour que l'institution de retraite professionnelle concernée mette fin à cette situation irrégulière. Elle en avise les autorités précitées.

HOOFDSTUK VI

Herstelmaatregelen

Afdeling I

Algemene bepalingen

Artikel 75

De CBFA kan te allen tijde alle maatregelen treffen die de belangen van de aangeslotenen en de begunstigden kunnen vrijwaren. Daartoe kan zij onder andere een of meer van de in dit hoofdstuk bedoelde maatregelen nemen.

Artikel 76

Indien de bepalingen van dit hoofdstuk op de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening worden toegepast, kan de CBFA het verzoek om inlichtingen of documenten bedoeld in artikel 64 en de verificatie ter plaatse bedoeld in artikel 66, uitbreiden:

1° tot de bijdragende onderneming;

2° tot elke in België gevestigde persoon, onderneming of instelling waarmee de instelling een beheersovereenkomst, een herverzekeringsovereenkomst of een andere overeenkomst heeft gesloten waardoor het beheer kan worden overgedragen.

Die uitbreiding, waarover een met redenen omklede beslissing moet worden genomen, mag slechts tot doel hebben de financiële toestand van de onder toezicht staande instelling voor bedrijfspensioenvoorziening te controleren en na te gaan of de instelling voldoet aan de verbintenissen die ze jegens de aangeslotenen of begunstigden van de pensioenregelingen heeft aangegaan.

Artikel 77

Wanneer de bevoegde autoriteiten van een andere Lidstaat waar een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening naar Belgisch recht een grensoverschrijdende activiteit uitoefent, de CBFA ervan in kennis stellen dat die instelling voor bedrijfspensioenvoorziening de vereisten inzake arbeidsrecht en sociaal recht van de betrokken Lidstaat van ontvangst op het gebied van bedrijfspensioenen heeft overtreden, neemt de CBFA zo spoedig mogelijk de meest passende maatregelen, met name onder deze bedoeld in dit Hoofdstuk en in Hoofdstuk VII van deze Titel, opdat de betrokken instelling voor bedrijfspensioenvoorziening een einde maakt aan die onregelmatigheden. Zij brengt dit ter kennis van de voornoemde autoriteiten.

Section II

Mesures préventives

Article 78

La CBFA peut exiger que l'institution de retraite professionnelle lui soumette un plan d'assainissement pour approbation dans le délai qu'elle fixe et, au besoin, la CBFA impose un tel plan afin de prévenir une insuffisance probable en ce qui concerne la marge de solvabilité, les provisions techniques ou les valeurs représentatives ou lorsque les droits des affiliés ou des bénéficiaires sont menacés en raison de la dégradation de la situation financière de l'institution.

Article 79

Le plan d'assainissement doit être basé sur une étude de l'évolution de la situation active et passive de l'institution attestant que le plan permettra de restaurer sa situation financière.

Le commissaire visé à l'article 68 et, le cas échéant, l'actuaire visé à l'article 74 attestent auprès de la CBFA que les hypothèses prises en compte dans le cadre de l'étude visée à l'alinéa précédent sont raisonnablement justifiées au regard, respectivement, de l'analyse financière et de la technique actuarielle.

Article 80

Dans le cadre du plan d'assainissement, la CBFA peut exiger une marge de solvabilité plus importante que celle calculée en application des articles 56 à 58.

Le niveau de cette exigence supplémentaire est déterminé en fonction du plan d'assainissement visé à l'article 78.

La CBFA peut revoir à la baisse les éléments de la marge de solvabilité disponible, notamment si la valeur de marché de ces éléments s'est sensiblement modifiée depuis la fin du dernier exercice.

La CBFA peut diminuer l'influence de la réassurance sur l'exigence de marge de solvabilité lorsque le contenu ou la qualité des contrats de réassurance a subi des modifications sensibles depuis le dernier exercice ou lorsque ces contrats ne prévoient aucun transfert de risques ou un transfert insignifiant.

Section III

Plan de redressement

Article 81

La CBFA exige que l'institution de retraite professionnelle lui soumette un plan de redressement pour approbation dans le délai qu'elle fixe lorsque:

Afdeling II

Preventieve maatregelen

Artikel 78

De CBFA kan eisen dat de instelling voor bedrijfspensioen-voorziening haar binnen de door haar vastgestelde termijn een saneringsplan ter goedkeuring voorlegt en zo nodig legt de CBFA een dergelijk plan op om een eventuele ontoereikendheid van de solvabiliteitsmarge, de technische voorzieningen of de dekkingswaarden te voorkomen of wanneer de rechten van de aangeslotenen of de begunstigten in het gedrang komen door de verslechterende financiële toestand van de instelling.

Artikel 79

Het saneringsplan moet gebaseerd zijn op een studie van de evolutie van de staat van activa en passiva van de instelling die aantoonst dat het plan haar financiële toestand zal kunnen herstellen.

De in artikel 68 bedoelde commissaris en, in voorkomend geval, de in artikel 74 bedoelde actuaire verklaren aan de CBFA dat de hypothesen waarop de in het vorige lid bedoelde studie gebaseerd is, redelijk gerechtvaardigd zijn wat respectievelijk de financiële analyse en de actuariële techniek betreft.

Artikel 80

In het kader van het saneringsplan kan de CBFA een hogere solvabiliteitsmarge eisen dan de solvabiliteitsmarge die berekend wordt met toepassing van de artikelen 56 tot 58.

Bij de vaststelling van deze hogere marge wordt uitgegaan van het in het artikel 78 bedoelde saneringsplan.

De CBFA kan de elementen van de beschikbare solvabiliteitsmarge lager waarderen, onder meer wanneer zich sinds het einde van het laatste boekjaar een belangrijke wijziging in de marktwaarde van deze elementen heeft voorgedaan.

De CBFA kan de invloed van de herverzekering op de vereiste solvabiliteitsmarge beperken wanneer de aard of de kwaliteit van de herverzekeringsovereenkomsten sinds het laatste boekjaar sterk is veranderd of wanneer er weinig of geen risicooverdracht plaatsvindt uit hoofde van deze overeenkomsten.

Afdeling III

Herstelplan

Artikel 81

De CBFA eist dat de instelling voor bedrijfspensioen-voorziening haar binnen de door haar vastgestelde termijn een herstelplan ter goedkeuring voorlegt wanneer:

1° l'institution ne satisfait plus aux exigences relatives à la constitution de la marge de solvabilité, telles que définies par ou en vertu des articles 56 à 57;

2° l'institution ne satisfait plus aux exigences relatives à la couverture des provisions techniques par des valeurs représentatives et aux règles de placement de ces dernières, conformément aux dispositions imposées par ou en vertu des articles 59 et 60;

3° l'ensemble des actifs réalisables de l'institution ne permet pas de couvrir l'ensemble de ses engagements, en ce compris la constitution de la marge de solvabilité;

Le Roi peut préciser les conditions d'application du présent article.

Article 82

Lorsque l'institution de retraite professionnelle ne soumet pas de plan de redressement dans le délai visé à l'article 81, la CBFA impose un tel plan.

La CBFA peut également imposer que l'institution réalise le plan de redressement dans un délai qu'elle fixe, entre autres, lorsque la situation de l'institution est gravement détériorée ou lorsque la marge de solvabilité n'atteint plus le niveau minimum défini en application de l'article 56.

Article 83

Le plan de redressement peut prévoir une modification du plan de financement visé à l'article 55.

La CBFA peut aussi prescrire que pendant un délai déterminé, aucun rachat, ni prêt ou avance ne pourra être effectué sans son autorisation expresse donnée au cas par cas.

La CBFA peut enfin prescrire le transfert total ou partiel de l'activité à une autre institution de retraite professionnelle ou à une entreprise d'assurances.

Section IV

Limitation et interdiction de la libre disposition des actifs

Article 84

Dans chaque cas où elle intervient conformément au présent chapitre, la CBFA peut restreindre ou interdire la libre disposition des actifs de l'institution de retraite professionnelle.

Dans le cas de restriction ou d'interdiction de la libre disposition des actifs, la CBFA peut imposer une ou plusieurs des mesures prévues à l'article 85.

1° de instelling niet meer voldoet aan de vereisten betreffende de samenstelling van de solvabiliteitsmarge, zoals bepaald door of krachtens de artikelen 56 tot 57;

2° de instelling niet meer voldoet aan de vereisten betreffende de dekking van de technische voorzieningen door dekkingswaarden en aan de beleggingsregels voor deze laatste, overeenkomstig de bepalingen opgelegd door of krachtens de artikelen 59 en 60;

3° het geheel van de realiseerbare activa van de instelling niet voldoet om het geheel van haar verbintenissen te dekken, met inbegrip van de samenstelling van de solvabiliteitsmarge;

De Koning kan de toepassingsvoorwaarden van dit artikel verduidelijken.

Artikel 82

Wanneer de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening geen herstelplan voorlegt binnen de termijn bedoeld in artikel 81, legt de CBFA een dergelijk plan op.

De CBFA kan eveneens opleggen dat de instelling het herstelplan verwezenlijkt binnen een termijn die zij bepaalt onder andere wanneer de toestand van de instelling ernstig verslechterd is of wanneer de solvabiliteitsmarge niet meer het minimumniveau bereikt, bepaald krachtens artikel 56.

Artikel 83

Het herstelplan kan in een wijziging van het financieringsplan bedoeld in artikel 55, voorzien.

De CBFA kan eveneens voorschrijven dat er gedurende een bepaalde tijdsspanne geen afkoop mag plaatshebben en geen lening of voorschot mag worden toegestaan zonder haar uitdrukkelijke toestemming voor elk geval afzonderlijk.

De CBFA kan ten slotte eisen dat de instelling haar activiteiten geheel of gedeeltelijk overdraagt naar een andere instelling voor bedrijfspensioenvoorziening of naar een verzekeringsonderneming.

Afdeling IV

Beperking en verbod van de vrije beschikking van de activa

Artikel 84

In elk geval waarin zij krachtens dit hoofdstuk optreedt, kan de CBFA de vrije beschikking over de activa van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, beperken of verbieden.

Indien de vrije beschikking over de activa beperkt of verboden wordt, kan de CBFA een of meerdere maatregelen opleggen zoals voorzien in artikel 85.

Article 85

§ 1er. La CBFA peut, en ce qui concerne les valeurs représentatives mobilières et immobilières, exiger que:

1° l'affectation des valeurs représentatives mobilières et immobilières fasse l'objet d'une déclaration écrite de l'institution de retraite professionnelle à la CBFA;

2° les retraits ou réductions soient subordonnés à l'autorisation préalable de la CBFA.

§ 2. La CBFA peut, en ce qui concerne les valeurs immobilières, soumettre ces valeurs à une hypothèque légale au profit de l'ensemble des affiliés ou bénéficiaires des régimes de retraite.

La CBFA requiert l'inscription dans les conditions prévues aux articles 82 à 87 de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851.

L'inscription peut être prise à tout moment et doit être prise en cas d'application d'une des mesures visées à l'article 81.

L'inscription est radiée ou réduite du consentement de la CBFA dans les conditions prévues aux articles 92 à 95 de la loi du 16 décembre 1851 précitée.

Les frais et droits relatifs à l'inscription, à la radiation et à la réduction qui sont à charge de la CBFA sont imputés à l'institution concernée.

En outre, la CBFA peut, par lettre recommandée à la poste adressée aux conservateurs des hypothèques, s'opposer à la radiation ou la réduction de l'hypothèque consentie par un tiers au profit de l'institution de retraite professionnelle.

§ 3. En ce qui concerne les valeurs mobilières susceptibles de dépôt, la CBFA peut:

1° pour les valeurs représentatives déposées en Belgique sur un compte de dépôt à découvert, ordonner à l'organisme dépositaire le blocage du compte de dépôt;

2° pour les autres valeurs susceptibles de dépôt, ordonner à l'institution le dépôt immédiat sur un compte spécial et bloqué par patrimoine distinct à la Banque Nationale de Belgique ou auprès d'un établissement de crédit ou d'une entreprise d'investissement qui relève du droit d'un État membre et dont l'agrément permet une telle activité de dépositaire.

En outre, les règles suivantes sont applicables:

1° les organismes dépositaires ne peuvent restituer les valeurs déposées que sur production de l'autorisation de la CBFA;

Artikel 85

§ 1. De CBFA kan voor de roerende en onroerende dekkingswaarden eisen dat:

1° de toewijzing van de roerende en onroerende dekkingswaarden het voorwerp uitmaakt van een schriftelijke verklaring van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening aan de CBFA;

2° voor alle opvragingen of verminderingen, voorafgaandelijk toestemming gevraagd wordt aan de CBFA.

§ 2. De CBFA kan de onroerende waarden onderwerpen aan een wettelijke hypotheek ten bate van alle aangeslotenen of begunstigen van de pensioenregelingen.

De CBFA vordert de inschrijving onder de voorwaarden bepaald in de artikelen 82 tot 87 van de hypotheekwet van 16 december 1851.

De inschrijving kan te allen tijde worden genomen en moet worden genomen in geval van toepassing van één van de in artikel 81 bedoelde maatregelen.

De inschrijving wordt doorgehaald of verminderd met instemming van de CBFA onder de voorwaarden bepaald in de artikelen 92 tot 95 van de voornoemde wet van 16 december 1851.

De kosten en rechten van inschrijving, doorhaling en vermindering die ten laste van de CBFA zijn, worden aan de betrokken instelling aangerekend.

De CBFA kan zich met een ter post aangetekende brief aan de hypotheekbewaarders verzetten tegen de doorhaling of de vermindering van de hypotheek die door een derde is toegestaan ten voordele van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

§ 3. Voor de voor bewaargeving vatbare roerende waarden, kan de CBFA:

1° voor de in België in open bewaargeving gegeven dekkingswaarden, blokkering van de rekening opleggen aan de inbewaringnemende instelling;

2° voor de andere voor bewaargeving vatbare waarden, eisen dat de instelling deze waarden onmiddellijk in bewaring geeft op een bijzondere geblokkeerde rekening per afzonderlijk vermogen bij de Nationale Bank van België of bij een kredietinstelling of een beleggingsonderneming die ressorteert onder het recht van een Lidstaat en wiens vergunning een activiteit van bewaargeving toelaat.

Bovendien zijn de volgende regels van toepassing:

1° de inbewaringnemende instellingen mogen de gedeponeerde waarden slechts teruggeven op vertoon van de toestemming van de CBFA;

2° les récépissés de dépôt doivent mentionner l'affectation des valeurs déposées ainsi que l'interdiction d'en disposer sans autorisation de la CBFA;

3° les organismes dépositaires et l'institution de retraite professionnelle sont solidairement responsables de tout préjudice résultant du non-respect des obligations visées aux deux alinéas précédents;

4° la CBFA informe les organismes dépositaires des obligations qui leur incombent en vertu du présent paragraphe.

§ 4. Pour les valeurs représentatives qui sont localisées sur le territoire d'un État membre autre que la Belgique, la CBFA peut inviter les autorités compétentes de cet État membre à prendre les mesures nécessaires pour restreindre ou interdire leur libre disposition. La CBFA désigne les actifs devant faire l'objet de ces mesures.

§ 5. Le Roi peut fixer les règles relatives aux mesures conservatoires auxquelles les valeurs non susceptibles de dépôt peuvent être soumises.

Article 86

Les valeurs représentatives mobilières qui font l'objet des dispositions de la présente section sont insaisissables, sauf au profit des créanciers titulaires de droits ou privilèges acquis de bonne foi en vertu d'une formalité accomplie avant l'affectation desdites valeurs.

Section V

Autres mesures

Article 87

La CBFA fixe le délai dans lequel l'institution de retraite professionnelle doit remédier à la situation, lorsqu'elle constate que:

1° l'institution ne fonctionne pas en conformité avec les dispositions de la présente loi et des arrêtés et règlements pris pour son exécution;

2° sa gestion ou sa situation financière est de nature à mettre en cause la bonne fin de ses engagements ou n'offre pas des garanties suffisantes sur le plan de la solvabilité, de la liquidité ou de la rentabilité;

3° ses structures de gestion, son organisation administrative ou comptable ou son contrôle interne présente des lacunes graves.

Si, au terme du délai visé à l'alinéa 1er, l'institution de retraite professionnelle n'a pas remédié à la situation, la CBFA peut prendre une ou plusieurs des mesures suivantes:

2° op de depositobewijzen wordt de toewijzing van de in bewaring gegeven waarden vermeld evenals het verbod erover te beschikken zonder de toestemming van de CBFA;

3° de inbewaringnemende instellingen en de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening zijn hoofdelijk aansprakelijk voor elke schade die voortvloeit uit de niet-nakoming van de in de twee voorgaande leden bedoelde verplichtingen;

4° de CBFA brengt de inbewaringnemende instellingen op de hoogte van de verplichtingen die hun krachtens deze paragraaf zijn opgelegd.

§ 4. Voor de dekkingswaarden die op het grondgebied van een andere Lidstaat dan België zijn gelokaliseerd kan de CBFA de bevoegde autoriteiten van die Lidstaat verzoeken om de nodige maatregelen te nemen om de vrije beschikking ervan te beperken of te verbieden. De CBFA maakt hierbij bekend op welke activa deze maatregelen van toepassing zullen zijn.

§ 5. De Koning kan de regels vaststellen inzake de bewaarende maatregelen waarvan de waarden die niet voor bewaargeving vatbaar zijn, het voorwerp kunnen uitmaken.

Artikel 86

De roerende dekkingswaarden die het voorwerp uitmaken van de bepalingen van deze afdeling zijn niet voor beslag vatbaar, behalve in het voordeel van de schuldeisers die houders zijn van rechten of voorrechten die te goeder trouw zijn verkregen krachtens een formaliteit die vervuld werd vóór de toewijzing van de betreffende waarden.

Afdeling V

Andere maatregelen

Artikel 87

De CBFA bepaalt de termijn binnen dewelke de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening de toestand moet verhelpen, wanneer zij vaststelt dat:

1° de instelling niet werkt overeenkomstig de bepalingen van deze wet en van de ter uitvoering ervan genomen besluiten en reglementen;

2° haar beheer of haar financiële toestand de goede afloop van haar verbintenissen in het gedrang dreigt te brengen of niet voldoende waarborgen biedt voor de solvabiliteit, de liquiditeit of de rentabiliteit;

3° haar beleidsstructuur, haar administratieve of boekhoudkundige organisatie of haar interne controle ernstige leemten vertoont.

Indien de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening de toestand na de termijn bedoeld in het eerste lid, niet heeft verholpen, kan de CBFA één of meer van de volgende maatregelen nemen:

- 1° désigner un commissaire spécial;
- 2° interdire ou limiter certaines opérations;
- 3° transférer tout ou partie des activités de l'institution à une autre institution de retraite professionnelle ou à une entreprise d'assurances, qui accepte la cession;
- 4° imposer le remplacement des administrateurs, des membres du comité de direction ou des personnes déléguée à la gestion journalière et, à défaut d'exécution dans le délai qu'elle fixe, substituer au conseil d'administration et au comité de direction un ou plusieurs gérants provisoires;
- 5° imposer que certaines activités, qu'elle désigne, fassent l'objet d'un patrimoine distinct au sens de l'article 49;
- 6° révoquer l'agrément.

Article 88

L'autorisation écrite, générale ou spéciale, du commissaire spécial est requise pour tous les actes et décisions de tous les organes de l'institution, y compris l'assemblée générale, et pour ceux des personnes chargées de la gestion. La CBFA peut toutefois limiter le champ des opérations soumises à autorisation.

Le commissaire spécial peut soumettre à la délibération des organes de l'institution, y compris l'assemblée générale, toute proposition qu'il juge opportune. La rémunération du commissaire spécial est fixée par la CBFA et supportée par l'institution de retraite professionnelle concernée.

Les membres des organes d'administrations et de gestion et les personnes chargées de la gestion qui accomplissent des actes ou qui prennent des décisions sans avoir recueilli l'autorisation requise du commissaire spécial sont responsables solidairement du préjudice qui en est résulté pour l'institution de retraite professionnelle, les affiliés ou les bénéficiaires.

Si la CBFA a publié au Moniteur belge la désignation du commissaire spécial et spécifié les actes et décisions soumis à son autorisation, les actes et décisions intervenus sans cette autorisation alors qu'elle était requise sont nuls, à moins que le commissaire spécial ne les ratifie. Dans les mêmes conditions, toute décision de l'assemblée générale prise sans avoir recueilli l'autorisation requise du commissaire spécial est nulle, à moins que le commissaire spécial ne la ratifie.

La CBFA peut désigner un commissaire suppléant.

- 1° een bijzondere commissaris aanduiden;
- 2° bepaalde verrichtingen beperken of verbieden;
- 3° het geheel of een deel van de activiteiten van de instelling overdragen aan een andere instelling voor bedrijfspensioenvoorziening of aan een verzekeringsonderneming die deze overdracht aanvaardt;
- 4° de vervanging opleggen van de bestuurders, de leden van het directiecomité of de personen aan wie het dagelijks bestuur is opgedragen en, bij gebrek aan uitvoering binnen de vooropgestelde termijn, in de plaats van de raad van bestuur en het directiecomité een of meer voorlopige bestuurders aanstellen;
- 5° opleggen dat bepaalde activiteiten die zij aanduidt, het voorwerp uitmaken van een afzonderlijk vermogen in de zin van artikel 49;
- 6° de toelating intrekken.

Artikel 88

De schriftelijke, algemene of bijzondere, toestemming van de bijzondere commissaris is vereist voor alle handelingen en beslissingen van alle organen van de instelling, met inbegrip van de algemene vergadering, en voor die van de met het beheer belaste personen. De CBFA kan evenwel de verrichtingen waarvoor een toestemming is vereist, beperken.

De bijzondere commissaris mag elk voorstel dat hij nuttig acht aan de organen van de instelling, met inbegrip van de algemene vergadering, voorleggen. De bezoldiging van de bijzondere commissaris wordt vastgesteld door de CBFA en gedragen door de betrokken instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

De leden van de bestuurs- en de beleidsorganen en de personen die instaan voor het beleid, die handelingen stellen of beslissingen nemen zonder de vereiste toestemming van de bijzondere commissaris, zijn hoofdelijk aansprakelijk voor het nadeel dat hieruit voor de instelling of de aangeslotenen of de begunstigten voortvloeit.

Indien de CBFA de aanstelling van een bijzondere commissaris in het Belgisch Staatsblad heeft bekendgemaakt, met opgave van de handelingen en beslissingen waarvoor zijn toestemming is vereist, zijn alle handelingen en beslissingen zonder deze vereiste toestemming nietig, tenzij de bijzondere commissaris die bekrachtigt. Onder dezelfde voorwaarden zijn alle beslissingen van de algemene vergadering zonder de vereiste toestemming van de bijzondere commissaris nietig, tenzij hij die bekrachtigt.

De CBFA kan een plaatsvervangend commissaris aanstellen.

Article 89

Les administrateurs, les membres du comité de direction et les personnes déléguées à la gestion journalière de l'institution de retraite professionnelle qui accomplissent des actes ou qui prennent des décisions en violation de la suspension visée à l'article 87, al. 2, 2°, sont responsables solidairement du préjudice qui en est résulté pour l'institution, les affiliés ou les bénéficiaires.

Si la CBFA a publié la suspension au *Moniteur belge*, les actes et décisions visés à l'alinéa 1er sont nuls.

Article 90

La nomination du ou des gérants provisoires est publiée au *Moniteur belge*.

Les gérants provisoires disposent, seuls ou collégalement selon le cas, des pouvoirs des personnes remplacées.

La rémunération du ou des gérants provisoires est fixée par la CBFA et supportée par l'institution de retraite professionnelle.

La CBFA peut à tout moment révoquer et remplacer le ou les gérants provisoires, soit d'office, soit à la demande de l'institution de retraite professionnelle, lorsqu'elle justifie que la gestion de l'intéressé ne présente plus des garanties suffisantes.

Article 91

Les décisions de la CBFA visées aux articles 87 à 90 sortissent leurs effets à l'égard de l'institution de retraite professionnelle à dater de leur notification par lettre recommandée et, à l'égard des tiers, à dater de leur publication conformément à ces mêmes articles.

Article 92

Le Tribunal de Première instance prononce, à la requête de tout intéressé, les nullités prévues aux articles 88, al. 4 et 89, al. 2.

L'action en nullité est dirigée contre l'institution de retraite professionnelle. Si des motifs graves le justifient, le demandeur en nullité peut solliciter en référé la suspension provisoire des actes ou décisions attaqués. L'ordonnance de suspension et le jugement prononçant la nullité produisent leurs effets à l'égard de tous. Au cas où l'acte ou la décision suspendu ont fait l'objet d'une publication, l'ordonnance de suspension et le jugement prononçant la nullité sont publiés en extrait dans les mêmes formes.

Artikel 89

De bestuurders, de leden van het directiecomité en de personen aan wie het dagelijks bestuur is opgedragen van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, die handelingen stellen of beslissingen nemen ondanks de schorsing bedoeld in artikel 87, tweede lid, 2°, zijn hoofdelijk aansprakelijk voor het nadeel dat hieruit voor de instelling, de aangeslotenen of de begunstigden, voortvloeit.

Indien de CBFA de schorsing in het *Belgisch Staatsblad* heeft bekendgemaakt, zijn de handelingen en beslissingen bedoeld in het eerste lid, nietig.

Artikel 90

De benoeming van de voorlopige bestuurders wordt bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

De voorlopige bestuurders hebben alleen of collegiaal, naar gelang van het geval, de bevoegdheden van de vervangen personen.

De bezoldiging van de voorlopige zaakvoerders wordt vastgesteld door de CBFA en gedragen door de betrokken instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

De CBFA kan de voorlopige zaakvoerders te allen tijde ontslaan en vervangen, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, wanneer het beheer van de betrokkene niet meer voldoende waarborgen biedt.

Artikel 91

De in de artikelen 87 tot 90 bedoelde beslissingen van de CBFA hebben voor de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening uitwerking vanaf de datum van hun kennisgeving met een aangetekende brief en, voor derden, vanaf de datum van hun bekendmaking overeenkomstig de voorschriften van dezelfde artikelen.

Artikel 92

De rechtbank van eerste aanleg spreekt op verzoek van elke belanghebbende de nietigverklaringen uit als bedoeld in de artikelen 88, vierde lid en 89, tweede lid.

De nietigheidsvordering wordt ingesteld tegen de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening. Indien verantwoord om ernstige redenen kan de eiser in kort geding de voorlopige schorsing vorderen van de gewraakte handelingen of beslissingen. Het schorsingsbevel en het vonnis van nietigverklaring hebben uitwerking ten aanzien van iedereen. Ingeval de geschorste of vernietigde handeling of beslissing waren bekendgemaakt, worden het schorsingsbevel en het vonnis van nietigverklaring bij uittreksel op dezelfde wijze bekendgemaakt.

Lorsque la nullité est de nature à porter atteinte aux droits acquis de bonne fois par les affiliés, les bénéficiaires ou les tiers à l'égard de l'institution de retraite professionnelle, le tribunal peut déclarer sans effet la nullité à l'égard de ces droits, sous réserve du droit du demandeur à des dommages et intérêts s'il y a lieu.

L'action en nullité ne peut plus être intentée après l'expiration d'un délai de six mois à compter de la date à laquelle les actes ou décisions intervenus sont opposables à celui qui invoque la nullité ou sont connus de lui.

CHAPITRE VII

Révocation de l'agrément

Article 93

La CBFA peut révoquer l'agrément lorsque l'institution de retraite professionnelle:

1° ne fait pas usage de l'agrément dans un délai de douze mois, ou a cessé d'exercer son activité pendant une période supérieure à six mois ou ne satisfait plus aux conditions d'accès;

2° manque gravement aux obligations qui lui sont imposées par la présente loi ou par ses arrêtés d'exécution, notamment en ce qui concerne la constitution des provisions techniques visées aux articles 58 et 59 et leur couverture par des valeurs représentatives adéquates et suffisantes;

3° n'a pu réaliser, dans les délais impartis, les mesures prévues par le plan d'assainissement visé à l'article 78 ou par le plan de redressement visé à l'article 81.

L'agrément est révoqué de plein droit en cas de dissolution d'une institution de retraite professionnelle.

Toute décision portant révocation de l'agrément est notifiée à l'institution de retraite professionnelle et publiée par extrait au *Moniteur belge*.

En cas de révocation d'office de l'agrément, la CBFA peut, si elle estime que la sauvegarde des droits des participants et des bénéficiaires le requiert, faire insérer pendant cinq jours consécutifs, aux frais de l'institution de retraite professionnelle concernée, un avis dans les journaux quotidiens qu'elle désigne, ainsi qu'au *Moniteur belge*. La date de la révocation est mentionnée dans cet avis.

Wanneer de nietigheid de rechten kan benadelen die een derde te goeder trouw ten aanzien van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening heeft verworven, kan de rechtbank verklaren dat die nietigheid geen uitwerking heeft ten aanzien van de betrokken rechten, onder voorbehoud van het eventuele recht van de eiser op schadevergoeding.

De nietigheidsvordering kan niet meer worden ingesteld na afloop van een termijn van zes maanden vanaf de datum waarop de betrokken handelingen of beslissingen kunnen worden tegengeworpen aan wie hun nietigheid inroept, dan wel hem bekend zijn.

HOOFDSTUK VII

Intrekking van de toelating

Artikel 93

De CBFA kan de toelating intrekken wanneer de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening:

1° van de toelating geen gebruik maakt binnen twaalf maanden, of haar activiteiten gedurende meer dan zes maanden gestaakt heeft of niet meer voldoet aan de toelatingsvoorwaarden;

2° ernstig te kort komt aan de verplichtingen die haar door deze wet of haar uitvoeringsbesluiten zijn opgelegd, inzonderheid wat de samenstelling van de in de artikelen 58 en 59 bedoelde technische voorzieningen betreft en de dekking van deze technische voorzieningen door voldoende en passende dekkingswaarden;

3° binnen de gestelde termijn de maatregelen niet heeft kunnen verwezenlijken waarin het bij artikel 78 bedoelde saneringsplan of het bij artikel 81 bedoelde herstelplan, voorziet.

De toelating wordt ambtshalve ingetrokken in geval van ontbinding van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

Elke beslissing tot intrekking van de toelating wordt ter kennis gebracht van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening en bij uittreksel in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt.

Ingeval de toelating ambtshalve wordt ingetrokken, kan de CBFA, indien zij oordeelt dat de vrijwaring van de rechten van de aangeslotenen en de begunstigen dat vereist, op kosten van de betrokken instelling voor bedrijfspensioenvoorziening gedurende vijf opeenvolgende dagen een bericht laten plaatsen in de dagbladen die zij aanwijst en in het *Belgisch Staatsblad*. In dat bericht wordt de datum vermeld waarop de intrekking uitwerking heeft.

Article 94

La révocation de l'agrément emporte liquidation de l'institution de retraite professionnelle.

La CBFA peut imposer toute mesure propre à sauvegarder les droits des affiliés et des bénéficiaires. Elle peut, en particulier, imposer la cession des droits et obligations découlant des régimes de pension gérés, ainsi que des valeurs représentatives affectées à la garantie de ces obligations.

L'institution dont l'agrément a été révoqué reste soumise aux dispositions de la présente loi et de ses règlements d'exécution et au contrôle de la CBFA jusqu'à ce que soient liquidés tous ses engagements.

Article 95

La CBFA peut informer les autorités compétentes des États où l'institution de retraite professionnelle exerce une activité de la révocation de l'agrément.

La CBFA peut imposer, le cas échéant avec le concours de ces autorités compétentes, toutes mesures propres à sauvegarder les droits des affiliés et des bénéficiaires.

Chapitre VIII

Liquidation et transfert

Article 96

En cas de dissolution volontaire ou de dissolution d'office de l'institution de retraite professionnelle, le liquidateur désigné conformément aux règles statutaires ou légales ne peut être nommé qu'avec l'approbation de la CBFA.

Sans préjudice d'autres dispositions légales applicables, le Roi peut déterminer les pouvoirs et les obligations du liquidateur, spécialement en ce qui concerne la liquidation des engagements découlant des régimes de retraite gérés par l'institution de retraite professionnelle.

Article 97

Avant qu'il ne soit statué sur une demande de dissolution judiciaire d'une institution de retraite professionnelle, le président du tribunal saisit la CBFA d'une demande d'avis. Le greffier transmet cette demande sans délai. Il en informe le procureur du Roi.

La saisine de la CBFA est écrite. Elle est accompagnée des pièces nécessaires à son information.

Artikel 94

De intrekking van de toelating brengt de vereffening mee van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

De CBFA kan alle passende maatregelen opleggen tot vrijwaring van de rechten van de aangeslotenen en de begunstigten. Zij kan met name de overdracht van de rechten en verplichtingen voortspruitend uit de beheerde pensioenregelingen, alsmede van de dekkingswaarden bestemd tot waarborg van die verplichtingen, opleggen.

De instelling waarvan de toelating is ingetrokken blijft onderworpen aan de bepalingen van deze wet en haar uitvoeringsreglementen en aan het toezicht van de CBFA tot al haar verbintenissen zijn vereffend.

Artikel 95

De CBFA kan de bevoegde autoriteiten van de Staten waar de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening een activiteit uitoefent, in kennis stellen van de intrekking van de toelating.

De CBFA kan desgevallend in samenwerking met die bevoegde autoriteiten alle passende maatregelen opleggen tot vrijwaring van de rechten van de aangeslotenen en de begunstigten.

Hoofdstuk VIII

Vereffening en overdracht

Artikel 96

Bij vrijwillige of van rechtswege ontbinding van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, kan de overeenkomstig de statutaire of wettelijke regels aangewezen vereffenaar slechts worden benoemd met goedkeuring van de CBFA.

Onverminderd andere wettelijke bepalingen, kan de Koning de bevoegdheden en verplichtingen van de vereffenaar bepalen, in het bijzonder voor wat de vereffening betreft van de verbintenissen die voortvloeien uit de pensioenregelingen die door de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening worden beheerd.

Artikel 97

Alvorens uitspraak te doen over een vordering tot gerechtelijke ontbinding van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, richt de voorzitter van de rechtbank een verzoek om advies aan de CBFA. De griffier geeft dit verzoek onverwijld door. Hij stelt de procureur des Konings ervan in kennis.

Het verzoek wordt schriftelijk aan de CBFA gericht. Bij dit verzoek worden de nodige documenten ter informatie gevoegd.

La CBFA rend son avis dans un délai de quinze jours à compter de la réception de la demande d'avis.

La CBFA peut, dans le cas d'une procédure relative à une institution de retraite professionnelle qui nécessite au préalable une coordination avec des autorités étrangères, rendre son avis dans un délai plus long, sans toutefois que le délai total ne puisse excéder trente jours. Lorsqu'elle estime devoir faire usage de ce délai exceptionnel, la CBFA le notifie à l'autorité judiciaire appelée à statuer. Le délai dont dispose la CBFA pour rendre son avis suspend le délai dans lequel l'autorité judiciaire doit statuer. En l'absence de réponse de la CBFA dans le délai imparté, le tribunal peut statuer.

L'avis de la CBFA est écrit. Il est transmis par tout moyen au greffier, qui le remet au président du tribunal de commerce et au procureur du Roi. L'avis est versé au dossier.

Article 98

§ 1er. En cas de liquidation, volontaire ou forcée, d'un patrimoine distinct, les droits des créanciers sur les valeurs représentatives s'établissent dans l'ordre suivant, en respectant l'égalité des créanciers d'un même rang:

1° par dérogation à l'article 63, al. 1er, le liquidateur ou, le cas échéant, le curateur à concurrence de sa rémunération, de celle de son personnel et des frais de liquidation dans la mesure où ils ont profité au patrimoine distinct auquel les valeurs représentatives sont affectées;

2° par dérogation à l'article 63, al. 1er, les créanciers titulaires de droits ou de privilèges sur ces valeurs représentatives, acquis de bonne foi en vertu d'une formalité accomplie avant l'affectation des actifs concernés en tant que valeurs représentatives, à concurrence de ces droits et privilèges;

3° les affiliés et les bénéficiaires du régime de retraite relevant du patrimoine distinct auquel les valeurs représentatives sont affectées, à concurrence des créances qu'ils peuvent faire valoir en raison de ce régime de retraite;

4° les affiliés et les bénéficiaires des régimes de retraite relevant de tous les autres patrimoines distincts liquidés simultanément, à concurrence du solde après liquidation du patrimoine distinct visé au présent paragraphe et au prorata des déficits de ces autres patrimoines distincts;

5° les autres créanciers, à concurrence de leur créance sur le patrimoine distinct mise en liquidation.

De CBFA brengt haar advies uit binnen vijftien dagen na de ontvangst van het verzoek om advies.

Ingeval een procedure betrekking heeft op een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening waarvoor een voorafgaande coördinatie met buitenlandse autoriteiten vereist is, beschikt de CBFA over een ruimere termijn om haar advies uit te brengen, met dien verstande dat de totale termijn niet meer dan dertig dagen mag bedragen. Indien de CBFA van oordeel is gebruik te moeten maken van deze uitzonderlijke termijn, brengt ze dit ter kennis van de rechterlijke instantie die een uitspraak moet doen. De termijn waarover de CBFA beschikt om een advies uit te brengen schorst de termijn waarbinnen de rechterlijke instantie uitspraak moet doen. Indien de CBFA geen advies verstrekt binnen de vastgestelde termijn, kan de rechtbank uitspraak doen.

De CBFA verstrekt haar advies schriftelijk. Het wordt door ongeacht welk middel bezorgd aan de griffier, die het doorgeeft aan de voorzitter van de rechtbank van koophandel en aan de procureur des Konings. Het advies wordt toegevoegd aan het dossier.

Artikel 98

§ 1. In geval van vrijwillige of gedwongen vereffening van een afzonderlijk vermogen, worden de rechten van de schuldeisers op de dekkingswaarden gevestigd in de volgende volgorde, met gelijkheid van schuldeisers van eenzelfde rang:

1° in afwijking van artikel 63, eerste lid, de vereffenaar of, in voorkomend geval, de curator tot beloop van zijn bezoldiging, van dat van zijn personeel en van de vereffeningskosten in zoverre ze het afzonderlijk vermogen waaraan de dekkingswaarden zijn toegewezen, ten goede komen;

2° in afwijking van artikel 63, eerste lid, de schuldeisers houders van rechten of voorrechten op de dekkingswaarden, die te goeder trouw verworven zijn en krachtens een formaliteit vervuld vóór de toewijzing van de betreffende activa als dekkingswaarde, tot beloop van deze rechten en voorrechten;

3° de aangeslotenen en de begunstigden van de pensioenregeling die valt onder het afzonderlijk vermogen waaraan de dekkingswaarden zijn toegewezen, tot beloop van de vorderingen die zij kunnen laten gelden op grond van deze pensioenregeling;

4° de aangeslotenen en de begunstigden van pensioenregelingen die vallen onder elk ander afzonderlijk vermogen dat gelijktijdig vereffend wordt, tot beloop van het saldo na vereffening van het afzonderlijk vermogen bedoeld in deze paragraaf a rato van de tekorten van de overige afzonderlijke vermogens;

5° de overige schuldeisers, tot beloop van hun vordering op het afzonderlijk vermogen dat in vereffening is gesteld.

§ 2. En cas d'insuffisance des valeurs représentatives pour désintéresser totalement les affiliés et les bénéficiaires des régimes de retraites d'un patrimoine distinct, ceux-ci conservent pour le surplus, une créance privilégiée contre l'institution de retraite professionnelle. Ce privilège est général et est primé par tous les autres privilèges généraux et spéciaux.

Article 99

Le Roi peut déterminer les avoirs de l'institution qui ne sont plus nécessaires à la réalisation de son objet social et l'affectation que l'institution peut donner à ces avoirs.

Article 100

§ 1er. Une institution de retraite professionnelle peut transférer tout ou partie des droits et obligations résultant de l'activité visée à l'article 3, § 1er, 1°, à une autre institution ou à une entreprise d'assurances moyennant le respect des règles prévues aux articles 34 à 38 de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale.

§ 2. Une institution de retraite professionnelle peut transférer tout ou partie des droits et obligations résultant de l'activité visée à l'article 3, § 1er, 2°, à une autre institution ou à une entreprise d'assurances moyennant l'accord préalable de la CBFA.

Ce transfert est opposable aux affiliés, bénéficiaires et autres tiers par la publication de l'accord de la CBFA au *Moniteur belge*.

CHAPITRE IX

Administrations et organismes publics

Section 1ère

Dispositions générales

Article 101

Au sens du présent chapitre, on entend par:

1° *administration publique*: une entité publique ou une personne morale de droit public qui n'est pas soumise à la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité des entreprises;

2° *organisme public*: une personne morale de droit public qui est soumise à la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité des entreprises.

§ 2. Ingeval de dekkingswaarden ontoereikend zijn om de aangeslotenen en de begunstigden van de pensioenregelingen van een afzonderlijk vermogen schadeloos te stellen, behouden dezen voor het overige een bevoorrechte schuldvordering op de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening. Dit voorrecht is algemeen en wordt voorafgegaan door alle andere algemene en bijzondere voorrechten.

Artikel 99

De Koning kan bepalen welke activa van de instelling niet meer nodig zijn voor de verwezenlijking van haar maatschappelijk doel en welke bestemming de instelling aan deze activa mag geven.

Artikel 100

§ 1. Een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening mag de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit de activiteit bedoeld in artikel 3, § 1, 1°, geheel of gedeeltelijk overdragen aan een andere instelling of aan een verzekeringsonderneming mits zij de voorschriften naleeft van de artikelen 34 tot 38 van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid.

§ 2. Een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening mag de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit de activiteit bedoeld in artikel 3, § 1, 2°, geheel of gedeeltelijk overdragen aan een andere verzorgingsinstelling of aan een verzekeringsonderneming, mits zij daarvoor de voorafgaande toestemming heeft verkregen van de CBFA.

Deze overdracht is tegenstelbaar aan de aangeslotenen, de begunstigden en andere derden mits de toestemming van de CBFA in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt wordt.

HOOFDSTUK IX

Openbare besturen en overheidsbedrijven

Afdeling II

Algemene bepalingen

Artikel 101

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

1° *openbaar bestuur*: een openbare entiteit of een publiekrechtelijke rechtspersoon die niet onderworpen is aan de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding van de ondernemingen;

2° *overheidsbedrijf*: publiekrechtelijke rechtspersoon die onderworpen is aan de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding van de ondernemingen.

Article 102

Pour l'application du présent chapitre, on entend par *prestations de retraite*;

- 1° les prestations visées à l'article 3;
- 2° les prestations en matière de pensions légales.

Les avantages visés au 2° de l'alinéa 1er doivent être gérés en Belgique.

Section II

Administrations publiques

Article 103

§ 1er. Les dispositions de la présente loi ne sont pas applicables aux régimes de retraite gérés par des administrations publiques ou par des personnes morales, autres que des institutions de retraite professionnelle, qu'elles créent à cet effet.

Les administrations publiques et les institutions créées par ces dernières ne peuvent exercer une activité transfrontalière.

Les institutions et services internes ou externes des administrations visées au présent paragraphe ne peuvent utiliser les dénominations «institution de retraite professionnelle», «institution de prévoyance», «fonds de pensions» ou «caisse de pensions» sous peine des sanctions visées à l'article 118, al. 2.

§ 2. Les administrations publiques sont toutefois autorisées à confier la gestion de leurs régimes de retraite à une institution de retraite professionnelle qu'au besoin elles créent. Ces institutions sont soumises aux dispositions de la présente loi.

Section III

Organismes publics

Article 104

Les dispositions de la présente loi sont applicables aux organismes publics et aux institutions de retraite professionnelle auxquelles ceux-ci confient la gestion de leurs régimes de retraite.

Les organismes publics sont autorisés à créer une institution de retraite professionnelle pour se conformer aux dispositions de la présente loi.

Artikel 102

Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder *pensioenuitkeringen*;

- 1° de uitkeringen bedoeld in artikel 3;
- 2° de uitkeringen inzake wettelijk pensioen.

De in punt 2° van het eerste lid genoemde voordelen moeten in België beheerd worden.

Afdeling II

Openbare besturen

Artikel 103

§ 1. De bepalingen van deze wet zijn niet van toepassing op de pensioenregelingen die beheerd worden door openbare besturen of rechtspersonen, die zij daartoe hebben opgericht, andere dan instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

De openbare besturen en de door hen opgerichte instellingen mogen geen grensoverschrijdende activiteit uitoefenen.

De instellingen en interne of externe diensten van de besturen bedoeld in deze paragraaf mogen de benamingen «instelling voor bedrijfspensioen-voorziening», «voorzorgsinstelling», «pensioenfonds» of «pensioenkas» niet gebruiken op straffe van de in het artikel 118, tweede lid bedoelde sancties.

§ 2. De openbare besturen zijn evenwel gemachtigd om het beheer van hun pensioenregelingen toe te vertrouwen aan een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die ze daartoe oprichten. Deze instellingen worden onderworpen aan de bepalingen van deze wet.

Afdeling III

Overheidsbedrijven

Artikel 104

De bepalingen van deze wet zijn van toepassing op de overheidsbedrijven en op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening waaraan ze het beheer van hun pensioenregelingen toevertrouwen.

De overheidsbedrijven zijn gemachtigd om een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening op te richten om te voldoen aan de bepalingen van deze wet.

Article 105

Par dérogation à l'article 104, les dispositions de la présente loi ne sont pas applicables aux régimes de retraite des organismes publics en ce qui concerne la constitution de pensions légales dans la mesure où l'État, une région, une communauté, une province ou une commune supporte la charge des avantages octroyés ou garantit expressément la bonne fin des engagements de ces régimes de retraite.

L'organisme public informe les affiliés et les bénéficiaires de l'application de l'alinéa précédent.

Les institutions et services internes ou externes des organismes publics visés au présent article ne peuvent utiliser les dénominations «institution de retraite professionnelle», «institution de prévoyance», «fonds de pensions» ou «caisse de pensions» sous peine des sanctions visées à l'article 118, al. 2.

Ces organismes et institutions ne peuvent exercer une activité transfrontalière.

Article 106

Le présent article s'applique aux organismes publics qui:

- pour tout ou partie de leur personnel disposent d'un régime de retraite propre en ce qui concerne les pensions légales;
- n'ont pas souscrit un contrat d'assurance de groupe avec une entreprise d'assurances visées à l'article 2, § 1er, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances;
- n'ont pas confié la gestion de leur régime de retraite à une institution de retraite professionnelle agréée en application du Titre II;
- ne bénéficient pas de la dispense visée à l'article 105.

Les organismes publics visés à l'alinéa 1er, qui disposent d'un régime de retraite propre pour leur personnel en ce qui concerne les pensions légales, sont affiliés d'office et irrévocablement, selon la catégorie à laquelle ils appartiennent, soit au régime des nouveaux affiliés à l'Office visé à l'article 1er bis, d), de la loi du 6 août 1993 relative aux pensions du personnel nommé des administrations locales, soit au régime de pension institué par la loi du 28 avril 1958 relative à la pension des membres du personnel de certains organismes d'intérêt public et de leurs ayants droit.

Le présent article n'est applicable ni aux organismes publics qui dépendent d'une communauté, d'une région ou d'une commission communautaire ni aux organismes publics qui, pour une partie de leur personnel, sont affiliés soit au régime commun de pension des pouvoirs locaux visé à l'article 1er

Artikel 105

In afwijking van artikel 104 zijn de bepalingen van deze wet niet van toepassing op de pensioenregelingen van de overheidsbedrijven voor wat betreft de opbouw van wettelijke pensioenen, voorzover de Staat, een gewest, een gemeenschap, een provincie of een gemeente de last draagt van de toegekende voordelen of zich uitdrukkelijk garant stelt voor de goede afloop van de verbintenissen van die pensioenregelingen.

Het overheidsbedrijf stelt de aangeslotenen en de begunstigen in kennis van de toepassing van het vorige lid.

De instellingen en interne of externe diensten van de overheidsbedrijven bedoeld in deze paragraaf mogen de benamingen «instelling voor bedrijfspensioenvoorziening», «voorzorgsinstelling», «pensioenfonds» of «pensioenkas» niet gebruiken op straffe van de in het artikel 118, tweede lid bedoelde sancties.

Deze ondernemingen en instellingen mogen geen grensoverschrijdende activiteit uitoefenen.

Artikel 106

Dit artikel is van toepassing op overheidsbedrijven die:

- voor het geheel of een gedeelte van hun personeel over een eigen pensioenregeling voor wettelijke pensioenen beschikken;
- geen groepsverzekeringsovereenkomst hebben onderschreven bij een verzekeringsonderneming, bedoeld in artikel 2, § 1 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen;
- het beheer van hun pensioenregeling niet hebben toevertrouwd aan een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, toegelaten in toepassing van Titel II;
- de vrijstelling bedoeld in artikel 105 niet genieten.

De in het eerste lid bedoelde overheids-bedrijven, die voor hun personeel over een eigen pensioenstelsel voor wettelijke pensioenen beschikken, worden ambtshalve en onherroepelijk aangesloten bij, naargelang de categorie waartoe ze behoren, ofwel het stelsel van de nieuwe aangeslotenen bij de Rijksdienst, bedoeld in artikel 1bis, d), van de wet van 6 augustus 1993 betreffende de pensioenen van het benoemd personeel van de plaatselijke besturen, ofwel het pensioenstelsel ingesteld door de wet van 28 april 1958 betreffende het pensioen van het personeel van zekere organismen van openbaar nut alsmede van hun rechthebbenden.

Dit artikel is niet van toepassing op de overheidsbedrijven die afhangen van een gemeenschap, een gewest of een gemeenschapscommissie, noch op de overheidsbedrijven die voor een gedeelte van hun personeel aangesloten zijn ofwel bij het gemeenschappelijk pensioenstelsel van de locale over-

bis, c), de la loi du 6 août 1993 précitée soit au régime des nouveaux affiliés à l'office visé à l'article 1er *bis*, d), de cette loi.

TITRE III

Institutions de retraite professionnelle d'un État membre autre que la Belgique

CHAPITRE PREMIER

Dispositions générales

Article 107

Le présent titre est applicable aux institutions de retraite professionnelle dont le siège statutaire ou, à défaut de siège statutaire, l'administration centrale, est établi dans un autre État membre et qui gèrent des régimes de retraite qui sont soumis au droit belge en ce qui concerne la législation sociale et la législation du travail pertinente en matière de régimes de retraite professionnelle.

Article 108

Les institutions de retraite professionnelle visées par le présent titre ne peuvent exercer, en Belgique, que les activités visées à l'article 3, ainsi que les activités qui en découlent directement.

Ces activités doivent être conformes aux dispositions du présent titre, ainsi qu'aux dispositions du droit social et du droit du travail belges applicables aux régimes de retraite professionnelle qu'elles gèrent, en ce compris les dispositions résultant des conventions collectives de travail.

CHAPITRE II

Autorisation

Article 109

Une institution de retraite professionnelle d'un État membre autre que la Belgique peut exercer une activité transfrontalière en Belgique à condition que les autorités compétentes de son État membre d'origine aient fait préalablement parvenir à la CBFA un dossier contenant au moins les informations suivantes:

- 1° le nom de l'entreprise d'affiliation;
- 2° les principales caractéristiques du régime de retraite à gérer pour l'entreprise d'affiliation.

heden bedoeld in artikel 1bis, c), van de voormelde wet van 6 augustus 1993, ofwel bij het regime voor de nieuwe aangeslotenen bij de Rijksdienst bedoeld in artikel 1bis, d) van die wet.

TITEL III

Instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening van een andere Lidstaat dan België

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 107

Deze titel is van toepassing op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening met statutaire zetel, of, bij gebrek daaraan, met hoofdbestuur in een andere Lidstaat en die pensioenregelingen beheren die aan de Belgische wetgeving inzake de voor de bedrijfspensioenregelingen relevante sociale en arbeidswetgeving zijn onderworpen.

Artikel 108

De in deze titel bedoelde instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening mogen in België enkel de in artikel 3 bedoelde activiteiten uitoefenen, evenals de activiteiten die er rechtstreeks uit voortvloeien.

Die activiteiten moeten in overeenstemming zijn met de bepalingen van deze titel alsook met de bepalingen van de Belgische sociale en arbeidswetgeving die van toepassing zijn op de bedrijfspensioenregelingen die zij beheren, met inbegrip van de bepalingen die voortvloeien uit collectieve arbeidsovereenkomsten.

HOOFDSTUK II

Machtiging

Artikel 109

Een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening van een andere Lidstaat dan België mag in België een grensoverschrijdende activiteit uitoefenen op voorwaarde dat de bevoegde autoriteiten van de Lidstaat van herkomst voorafgaandelijk een dossier hebben bezorgd aan de CBFA, dat minstens de volgende gegevens bevat:

- 1° de naam van de bijdragende onderneming;
- 2° de voornaamste kenmerken van de pensioenregeling die voor de bijdragende onderneming zal worden beheerd.

Article 110

Dans les deux mois de la réception des informations visées à l'article 109, la CBFA communique aux autorités compétentes de l'État membre d'origine les dispositions de droit belge qui régiront la gestion du régime de retraite pour le compte de l'entreprise d'affiliation, en matière:

- 1° de droit social et de droit du travail;
- 2° d'exigences d'information;
- 3° le cas échéant, de règles de placement des actifs de l'institution correspondant aux activités exercées en Belgique.

Dès que les autorités compétentes de son État membre d'origine lui ont transmis les informations visées à l'alinéa précédent ou, en l'absence d'une telle communication, à l'expiration du délai prévu à l'alinéa 1er, l'institution de retraite professionnelle peut commencer ses activités en Belgique.

Article 111

La procédure visée au présent chapitre est applicable lorsque l'institution de retraite professionnelle modifie les éléments visés à l'article 109.

Article 112

La CBFA notifie aux autorités compétentes des États membres d'origine toute modification majeure aux dispositions visées à l'article 110, al. 1er.

CHAPITRE III

Exercice du contrôle

Article 113

Le Roi peut, si ces dispositions s'appliquent aux institutions de retraite professionnelle de droit belge, imposer que les actifs de l'institution de retraite professionnelle correspondant à l'activité exercée en Belgique ne soient pas placés:

- 1° à concurrence de plus de 5 % dans des actions et d'autres titres ou valeurs assimilées à des actions, des obligations, des titres de créance et d'autres instruments du marché monétaire et du marché des capitaux provenant de la même entreprise;
- 2° à concurrence de plus de 10 % dans des actions et d'autres titres ou valeurs assimilées à des actions, des obligations, des titres de créance et d'autres instruments du marché monétaire et du marché des capitaux provenant d'entreprises faisant partie d'un même groupe.

Artikel 110

Binnen twee maanden te rekenen vanaf de ontvangst van de in artikel 109 bedoelde gegevens, deelt de CBFA aan de bevoegde autoriteiten van de Lidstaat van herkomst de bepalingen van Belgisch recht mee, die op het beheer van de pensioenregeling voor rekening van de bijdragende onderneming van toepassing zullen zijn op het gebied van:

- 1° de sociale en arbeidswetgeving;
- 2° de voorschriften inzake informatieverstrekking;
- 3° in voorkomend geval, de voorschriften inzake de belegging van de activa van de instelling die betrekking hebben op de activiteiten uitgeoefend in België.

Zodra de bevoegde autoriteiten van de Lidstaat van herkomst haar de in het vorige lid bedoelde gegevens hebben bezorgd of, wanneer bij het verstrijken van de in het eerste lid genoemde termijn geen mededeling is ontvangen, mag de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening met haar activiteiten in België beginnen.

Artikel 111

Wanneer de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening de in artikel 109 bedoelde gegevens wijzigt, wordt de procedure die beschreven is in dit hoofdstuk, toegepast.

Artikel 112

De CBFA stelt de bevoegde autoriteiten van de Lidstaten van herkomst in kennis van elke significante wijziging in de in artikel 110, eerste lid, bedoelde bepalingen.

HOOFDSTUK III

Uitoefening van het toezicht

Artikel 113

Op voorwaarde dat deze voorschriften gelden voor de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening naar Belgisch recht, kan de Koning opleggen dat de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening de beleggingen van haar activa die betrekking hebben op de in België uitgeoefende activiteit, zodanig beperkt dat:

- 1° niet meer dan 5 % van die activa, wordt belegd in aandelen en andere met aandelen gelijk te stellen waardepapieren, obligaties, en andere geldmarkt en kapitaalmarktinstrumenten van dezelfde ondernemingen;
- 2° niet meer dan 10 % van die activa wordt belegd in aandelen en andere met aandelen gelijk te stellen waardepapieren, obligaties, en andere geldmarkt en kapitaalmarktinstrumenten van ondernemingen die tot eenzelfde groep behoren.

En vue du respect de cette obligation, la CBFA demande aux autorités compétentes de l'État membre d'origine de statuer sur le cantonnement des actifs et des engagements de l'activité transfrontalière belge de cette institution de retraite professionnelle.

CHAPITRE IV

Mesures de redressement

Article 114

Si la CBFA constate des irrégularités dans l'application des règles visées à l'article 110, elle en informe immédiatement les autorités compétentes de l'État membre d'origine afin que ces dernières, prennent, en coordination avec la CBFA, les mesures nécessaires pour que l'institution de retraite professionnelle concernée mette un terme aux irrégularités constatées.

Article 115

Si, malgré les mesures prises par les autorités compétentes de l'État membre d'origine ou parce qu'aucune mesure appropriée n'a été prise dans l'État membre d'origine, l'institution de retraite professionnelle continue d'enfreindre les dispositions applicables du droit social ou du droit du travail belge, la CBFA met, après en avoir informé les autorités compétentes de l'État membre d'origine, l'institution en demeure de remédier à la situation constatée dans le délai qu'elle fixe.

Si, au terme de ce délai, il n'a pas été remédié à la situation, la CBFA, après en avoir informé les autorités compétentes de l'État membre d'origine, peut, pour prévenir ou sanctionner de nouvelles irrégularités, prendre les mesures appropriées prévues par la présente loi, ainsi que celles prévues par la législation de droit social et de droit du travail concernée.

Au besoin, la CBFA peut, dans la mesure strictement nécessaire, interdire l'institution de retraite professionnelle de fournir ses services à l'entreprise d'affiliation en Belgique.

La décision d'interdiction visée à l'alinéa précédent doit être portée à la connaissance de l'institution de retraite professionnelle concernée par lettre recommandée à la poste.

Sans préjudice des articles 74 à 77 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers, la CBFA peut également faire application des dispositions du présent article à la demande de toute autorité belge chargée du contrôle des dispositions légales et réglementaires de droit social ou de droit du travail belge applicables aux institutions de retraite professionnelle.

Met het oog op de naleving van deze verplichting vraagt de CBFA de bevoegde autoriteiten van de Lidstaat van herkomst een besluit te nemen over de afscheiding van de activa en passiva van de grensoverschrijdende activiteit in België van deze instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

HOOFDSTUK IV

Herstelmaatregelen

Artikel 114

Wanneer de CBFA onregelmatigheden vaststelt in de toepassing van de in artikel 110 bedoelde voorschriften, stelt ze de bevoegde autoriteiten van de Lidstaat van herkomst hiervan onverwijld in kennis, opdat deze laatsten in overleg met de CBFA de nodige maatregelen zouden nemen opdat de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening een einde zou maken aan de vastgestelde onregelmatigheden.

Artikel 115

Indien de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, in weerwil van de door de bevoegde autoriteiten van de Lidstaat van herkomst getroffen maatregelen of omdat de Lidstaat van herkomst geen passende maatregelen heeft getroffen, inbreuk blijft maken op de toepasselijke bepalingen van de Belgische sociale en arbeidswetgeving, maant de CBFA, nadat zij de bevoegde autoriteiten van de Lidstaat van herkomst daarvan in kennis heeft gesteld, de instelling aan om de vastgestelde toestand te verhelpen binnen de termijn die zij bepaalt.

Indien de toestand na deze termijn niet is verholpen, kan de CBFA, na de bevoegde autoriteiten van de Lidstaat van herkomst daarvan in kennis te hebben gesteld, passende maatregelen nemen die zowel door deze wet als door de betrokken sociale en arbeidswetgeving voorgeschreven zijn, om verdere onregelmatigheden te voorkomen of te sanctioneren.

Voorzover dit volstrekt noodzakelijk is, kan de CBFA de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening verbieden in België activiteiten voor de bijdragende onderneming te verrichten.

De verbodsbeslissing bedoeld in het vorige lid moet ter kennis worden gebracht van de betrokken instelling voor bedrijfspensioenvoorziening met een ter post aangetekende brief.

Onverminderd de artikelen 74 tot 77 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, kan de CBFA de bepalingen van dit artikel ook toepassen op verzoek van iedere Belgische autoriteit die belast is met het toezicht op de wettelijke en reglementaire bepalingen van de Belgische sociale en arbeidswetgeving die van toepassing zijn op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

TITRE IV

Injonctions et sanctions

CHAPITRE PREMIER

Injonctions et sanctions administratives

Article 116

§ 1er. Sans préjudice des autres mesures prévues par la présente loi, la CBFA peut fixer à une institution de retraite professionnelle un délai dans lequel:

1° elle doit se conformer à des dispositions déterminées de la présente loi ou des arrêtés pris pour son exécution;

2° elle doit apporter les adaptations qui s'imposent à sa structure de gestion, à son organisation administrative et comptable ou à son contrôle interne.

L'injonction visée à l'alinéa 1er, 2°, n'est pas applicable aux institutions de retraite professionnelle visées au Titre III de la présente loi.

§ 2. Si une institution de retraite professionnelle ne donne pas suite aux injonctions visées au § 1er, la CBFA peut, moyennant préavis d'un mois et indépendamment des autres mesures prévues par la loi et les règlements, communiquer ces injonctions:

1° aux administrateurs, dirigeants, mandataires et actionnaires de l'entreprise d'affiliation;

2° au comité de surveillance visé par l'article 41, § 2, de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale;

3° au conseil d'entreprise ou, à défaut, au comité pour la prévention et la protection au travail ou, à défaut, à la délégation syndicale de l'entreprise d'affiliation;

4° aux représentants des affiliés et des bénéficiaires du régime de retraite;

5° aux affiliés et aux bénéficiaires du régime de retraite.

La CBFA peut, dans les circonstances et aux conditions visées à l'alinéa 1er, rendre publiques ces injonctions par la voie du *Moniteur belge* ou par voie de presse.

Le cas échéant, la CBFA peut, dans les circonstances et aux conditions visées à l'alinéa 1er, communiquer le plan de redressement visé à l'article 81 aux affiliés et aux bénéficiaires concernés par le régime de retraite faisant l'objet du plan, ainsi qu'à leurs représentants.

TITEL IV

Aanmaningen en sancties

HOOFDSTUK I

Aanmaningen en administratieve sancties

Artikel 116

§ 1. Onverminderd de andere bij deze wet voorgeschreven maatregelen, kan de CBFA voor een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening een termijn bepalen:

1° waarbinnen zij moet voldoen aan welbepaalde voorschriften van deze wet of haar uitvoeringsbesluiten;

2° waarbinnen zij de nodige aanpassingen moet aanbrengen in haar beleidsstructuur, haar administratieve en boekhoudkundige organisatie of haar interne controle.

De in het eerste lid, 2°, bedoelde aanmaning geldt niet voor de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening bedoeld in Titel III van deze wet.

§ 2. Indien een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening geen gevolg geeft aan de aanmaningen bedoeld in § 1, kan de CBFA, mits zij de instelling daarvan een maand op voorhand in kennis stelt en afgezien van de andere maatregelen voorgeschreven door de wet en de reglementen, de volgende personen in kennis stellen van die aanmaningen:

1° de bestuurders, leiders, lasthebbers en aandeelhouders van de bijdragende onderneming;

2° het toezichtsc comité bedoeld in artikel 41, § 2, van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid;

3° de ondernemingsraad of, bij gebrek daaraan, het comité voor preventie en bescherming op het werk of, bij gebrek daaraan, de vakbondsafvaardiging van de bijdragende onderneming;

4° de vertegenwoordigers van de aangeslotenen en van de begunstigden van de pensioenregeling;

5° de aangeslotenen en de begunstigden van de pensioenregeling.

In de omstandigheden en onder de voorwaarden bedoeld in het eerste lid kan de CBFA die aanmaningen bekendmaken in het *Belgisch Staatsblad* of in de pers.

In de omstandigheden en onder de voorwaarden bedoeld in het eerste lid kan de CBFA in voorkomend geval het in artikel 81 bedoelde herstellplan meedelen aan de aangeslotenen en de begunstigden die betrokken zijn bij de pensioenregeling die het voorwerp uitmaakt van het plan, alsook aan hun vertegenwoordigers.

Les frais de communication et de publication sont à charge de l'institution.

Article 117

Si l'institution de retraite professionnelle reste en défaut à l'expiration du délai visé à l'article 116, la CBFA peut, après que l'institution ait été entendue ou à tout le moins convoquée, lui infliger une amende à raison d'un maximum de 1.875.000 euros par infraction ou d'un maximum de 2.500 euros par jour de retard.

Sans préjudice d'autres mesures prévues par la présente loi ou d'autres lois et règlements, la CBFA peut, lorsqu'elle constate une infraction aux dispositions de la présente loi ou des mesures prises en exécution de celle-ci, infliger à une institution de retraite professionnelle une amende administrative qui ne peut être inférieure à 2.500 euros ni supérieure, pour le même fait, à 1.875.000 euros.

La procédure pour l'imposition des sanctions visées par le présent article est régie par les articles 70 à 73 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers.

Les amendes imposées en application des alinéas 1er et 2 sont recouvrées au profit du Trésor par l'administration du Cadastre, de l'Enregistrement et des Domaines.

CHAPITRE II

Sanctions pénales

Article 118

Sans préjudice des dispositions du Titre V de la présente loi, sont punis d'un emprisonnement d'un mois à cinq ans et d'une amende de 25 à 2.500 euros, ou d'une de ces peines seulement, les administrateurs, les dirigeants effectifs et les mandataires d'une institution ou d'une entreprise qui ont tenté de gérer ou qui gèrent un régime de retraite en dehors d'une institution de retraite professionnelle agréée en vertu du Titre II ou autorisée en vertu du Titre III de la présente loi.

Les mêmes peines sont applicables à quiconque fait usage de la dénomination *institution de retraite professionnelle* en dehors des conditions fixées par l'article 8.

Article 119

Sans préjudice des dispositions du Titre V de la présente loi, sont punis d'un emprisonnement d'un mois à trois ans et d'une amende de 25 à 2.500 euros ou d'une de ces peines seulement, les agents, courtiers et intermédiaires qui sont intervenus dans l'octroi de la gestion d'un régime de retraite à une institution non agréée en vertu du Titre II ou non autorisée en vertu du Titre III de la présente loi.

De kosten van de kennisgeving en de bekendmaking zijn voor rekening van de instelling.

Artikel 117

Indien de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening in gebreke blijft bij het verstrijken van de termijn bedoeld in artikel 116, kan de CBFA, nadat de instelling is gehoord of tenminste is opgeroepen, haar een boete opleggen van maximum 1.875.000 euro per overtreding of maximum 2.500 euro per dag vertraging.

Onverminderd andere maatregelen bepaald door deze wet of andere wetten en reglementen, kan de CBFA, indien zij een inbreuk vaststelt op de bepalingen van deze wet of op de maatregelen genomen in uitvoering ervan, een administratieve boete opleggen aan een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, die niet minder mag bedragen dan 2.500 euro noch meer dan 1.875.000 euro voor hetzelfde feit.

De procedure voor het opleggen van de sancties bedoeld in dit artikel wordt geregeld door de artikelen 70 tot 73 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

De boetes die met toepassing van het eerste en tweede lid worden opgelegd, worden ingevorderd ten bate van de Schatkist door de administratie van het Kadaster, de Registratie en de Domeinen.

HOOFDSTUK II

Strafrechtelijke sancties

Artikel 118

Onverminderd de bepalingen van Titel V van deze wet, worden de bestuurders, de effectieve leiders en de lasthebbers van een instelling of onderneming, die een pensioenregeling beheren of pogen te beheren buiten een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die toegelaten is krachtens Titel II of die gemachtigd is krachtens Titel III van deze wet, gestraft met een gevangenisstraf van één maand tot vijf jaar en met een geldboete van 25 tot 2.500 euro, of met één van die straffen alleen.

Met dezelfde straffen wordt gestraft hij die zonder inachtneming van de in artikel 8 bepaalde voorwaarden gebruik maakt van de benaming *instelling voor bedrijfspensioenvoorziening*.

Artikel 119

Onverminderd de bepalingen van Titel V van deze wet, worden de agenten, makelaars en tussenpersonen die bemiddeld hebben bij de toekenning van het beheer van een pensioenregeling aan een instelling die daartoe niet toegelaten is krachtens Titel II of niet gemachtigd is krachtens Titel III van deze wet, gestraft met gevangenisstraf van een maand tot drie jaar en met een geldboete van 25 tot 2.500 euro, of met een van die straffen alleen.

Article 120

Sont punis d'un emprisonnement d'un mois à trois ans et d'une amende de 25 à 2.500 euros ou d'une de ces peines seulement, les administrateurs, dirigeants effectifs ou mandataires qui, sciemment et volontairement, ont fait des déclarations inexactes à la CBFA, aux membres de son personnel ou aux personnes mandatées par elle, ou qui ont refusé de fournir les renseignements demandés en exécution de la présente loi et des arrêtés et règlements pris pour son exécution.

Les mêmes peines sont applicables aux administrateurs, commissaires, dirigeants effectifs ou mandataires des entreprises et institutions qui ne se sont pas conformés aux obligations qui leur sont imposées par la présente loi ou par les arrêtés et les règlements pris pour son d'exécution.

Article 121

Toutes les dispositions du livre premier du Code pénal, sans exception du chapitre VII et de l'article 85, sont applicables aux infractions prévues par la présente loi.

Article 122

Toute information du chef d'infraction à la présente loi ou à l'une des législations visées à l'article 41 à l'encontre d'administrateurs, de dirigeants effectifs, de commissaires agréés ou d'acteurs désignés d'institutions de retraite professionnelle et toute information du chef d'infraction à la présente loi à l'encontre de toute autre personne physique ou morale doit être portée à la connaissance de la CBFA par l'autorité judiciaire ou administrative qui en est saisie.

Toute action pénale du chef des infractions visées à l'al. 1er, doit être portée à la connaissance de la CBFA à la diligence du ministère public.

Article 123

La CBFA est habilitée à intervenir en tout état de cause devant la juridiction répressive saisie d'une infraction prévue par la présente loi, sans qu'elle ait à justifier d'un dommage.

TITRE V

Dispositions transitoires

Article 124

Les institutions de prévoyance et les caisses de pensions qui ont été agréées en application de l'article 4 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances sont, sans préjudice des dispositions du présent Chapitre, agréées de plein droit au sens de l'article 10.

Artikel 120

Met gevangenisstraf van een maand tot drie jaar en met een geldboete van 25 tot 2.500 euro, of met een van die straffen alleen worden gestraft de bestuurders, effectieve leiders of lasthebbers die wetens en willens onjuiste verklaringen hebben afgelegd aan de CBFA, aan de leden van haar personeel of aan de door haar gevolmachtigde personen, of die geweigerd hebben de ter uitvoering van deze wet en de uitvoeringsbesluiten en -reglementen gevraagde inlichtingen te verstrekken.

Dezelfde straffen zijn van toepassing op de bestuurders, commissarissen, effectieve leiders of lasthebbers van de ondernemingen en instellingen die niet hebben voldaan aan de verplichtingen opgelegd door deze wet en de uitvoeringsbesluiten en -reglementen.

Artikel 121

Alle bepalingen van het eerste boek van het Strafwetboek, hoofdstuk VII en artikel 85 niet uitgezonderd, zijn toepasselijk op de misdrijven omschreven in deze wet.

Artikel 122

Ieder opsporingsonderzoek ten gevolge van de overtreding van deze wet of één van de in artikel 41 bedoelde wetgevingen, tegen bestuurders, effectieve leiders, erkende commissarissen of aangewezen actuarissen van instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening en ieder opsporingsonderzoek ten gevolge van een overtreding van deze wet tegen iedere andere natuurlijke of rechtspersoon, moet ter kennis worden gebracht van de CBFA door de gerechtelijke of bestuursrechtelijke autoriteit waar dit aanhangig is gemaakt.

Iedere strafrechtelijke vordering op grond van in het eerste lid bedoelde misdrijven moet ter kennis worden gebracht van de CBFA door het openbaar ministerie.

Artikel 123

De CBFA is bevoegd om in elke stand van het geding tussen te komen voor het strafgerecht waarbij een misdrijf als in deze wet omschreven aanhangig is gemaakt, zonder dat zij schade behoeft aan te tonen.

TITEL V

Overgangsbepalingen

Artikel 124

De voorzorgsinstellingen en de pensioenkas die toegelaten zijn met toepassing van artikel 4 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen zijn van rechtswege toegelaten in de zin van artikel 10, onverminderd de bepalingen van dit hoofdstuk.

Article 125

§ 1er. Les institutions de prévoyance qui ont été inscrites auprès de la CBFA en application de l'article 92 de la loi du 9 juillet 1975 précitée, tel qu'il doit être lu en vertu de l'arrêté royal du 14 mai 1985 concernant l'application aux institutions de prévoyance de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances conservent l'inscription et restent provisoirement dispensées de l'agrément.

Sans préjudice des dispositions du présent chapitre, l'inscription est radiée si l'institution se trouve dans l'un des cas visés à l'article 93.

§ 2. La liste des institutions inscrites est publiée annuellement au *Moniteur belge* aussi longtemps qu'il y a lieu. La CBFA tient cette liste à jour sur son site web.

Jusqu'au moment de leur agrément, les institutions inscrites utilisent pour l'application de l'article 18 l'une des mentions suivantes:

1° «institution de prévoyance inscrite à la CBFA sous le n°...»,

2° «institution de retraite professionnelle inscrite auprès de la CBFA sous le n°...».

Article 126

L'article 5, § 1er, al. 2, de la présente loi n'est pas applicable aux institutions de retraite professionnelle qui, au moment de l'entrée en vigueur de cette disposition gèrent des régimes de retraite prévoyant la constitution d'avantages en matière de décès, d'invalidité ou d'incapacité de travail uniquement à titre principal.

Article 127

Par dérogation à l'article 18, les institutions de retraite professionnelle peuvent, dans les cinq ans qui suivent l'entrée en vigueur dudit article, continuer de faire usage, dans les documents visés par celui-ci, des dénominations «fonds de pensions», «institution de prévoyance» ou «caisse de pensions», selon la nature de leurs activités.

Article 128

Les institutions de retraite professionnelle qui soit opéraient en Belgique au 1er janvier 1986, soit gèrent des régimes de retraite qui existaient, à cette même date, au sein d'une entreprise sont dispensées de l'application des articles 58 à 63 pour la partie des engagements relative aux années antérieures à cette date et pour laquelle aucune provision n'a été comptabilisée.

Pour la couverture de la partie des engagements relative aux années antérieures au 1er janvier 1986 et pour laquelle

Artikel 125

§ 1. De voorzorgsinstellingen die ingeschreven zijn bij de CBFA met toepassing van artikel 92 van de voornoemde wet van 9 juli 1975, zoals het moet worden gelezen overeenkomstig het koninklijk besluit van 14 mei 1985 tot toepassing op de voorzorgsinstellingen van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, behouden de inschrijving en blijven voorlopig vrijgesteld van toelating.

Onverminderd de bepalingen van dit hoofdstuk wordt de inschrijving geschrapt indien de instelling zich in een van de in artikel 93 bedoelde gevallen bevindt.

§ 2. De lijst van de ingeschreven instellingen wordt jaarlijks gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad*, zolang daartoe aanleiding bestaat. De CBFA houdt deze lijst bij op haar website.

Tot op het ogenblik van hun toelating gebruiken de ingeschreven instellingen voor de toepassing van artikel 18 een van de volgende vermeldingen:

1° «voorzorgsinstelling ingeschreven bij de CBFA onder nr...»,

2° «instelling voor bedrijfspensioenvoorziening ingeschreven bij de CBFA onder nr...».

Artikel 126

Artikel 5, § 1, lid 2 van deze wet is niet van toepassing op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die op het ogenblik van de inwerkingtreding van die bepaling pensioenregelingen beheren waarbij enkel en in hoofdzaak wordt voorzien in de opbouw van voordelen bij overlijden, invaliditeit of arbeidsongeschiktheid.

Artikel 127

In afwijking van artikel 18 mogen de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening gedurende vijf jaar na de inwerkingtreding van dat artikel, in de documenten bedoeld in datzelfde artikel gebruik blijven maken van de benaming «pensioenfond», «voorzorgsinstelling» of «pensioenkas», naargelang van de aard van hun activiteiten.

Artikel 128

De instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die hetzij in België werkzaam waren op 1 januari 1986, hetzij pensioenregelingen beheren die op diezelfde datum bestonden binnen een onderneming, zijn vrijgesteld van de toepassing van de artikelen 58 tot 63 voor het deel van hun verbintenissen dat betrekking heeft op de jaren vóór die datum en waarvoor geen voorzieningen werden geboekt.

Voor de dekking van het deel van hun verbintenissen dat betrekking heeft op de jaren vóór 1 januari 1986 en waarvoor

une provision a été constituée, les valeurs détenues au 1er janvier 1986 par l'institution ou l'entreprise sont admises comme valeurs représentatives sur demande de l'institution et pour la durée que fixe la CBFA.

Pour les régimes gérés au sein d'une entreprise avant le 1er janvier 1986, il peut être tenu compte, après la constitution de l'institution de retraite professionnelle, pour la couverture des provisions se rapportant aux années antérieures au 1er janvier 1986, d'une créance sur l'entreprise d'affiliation.

Article 129

Par dérogation à l'article 128, les institutions de retraite professionnelle qui gèrent des régimes de retraite qui existaient au sein d'une entreprise au 1er janvier 1986 sans contribution des affiliés et sans constitution de provisions sont, jusqu'au 1er janvier 2012, dispensées de l'application des dispositions des articles 56 à 57, en ce qui concerne les engagements relatifs aux affiliés entrés en service avant le 1er janvier 1986.

Ces institutions sont dispensées de l'application des articles 58 à 63 pour la partie des engagements relative aux années antérieures au 1er janvier 2007 et afférente aux affiliés entrés en service avant le 1er janvier 1986, y compris en ce qui concerne les adaptations et revalorisations consécutives aux hausses de salaires.

Ces dispenses ne concernent pas les engagements relatifs à l'augmentation des prestations résultant d'une modification du régime de retraite postérieure au 1er janvier 1986.

Article 130

Les entreprises qui gèrent en leur sein un régime de retraite qui existait au 1er janvier 1986 sans contribution des affiliés et sans constitution de provisions créent une institution de retraite professionnelle avant le 1er janvier 2008, sauf si le régime de retraite se rapporte exclusivement à des affiliés qui ont quitté le service ou ont été pensionnés avant le 1er janvier 2007.

L'institution créée en application de l'alinéa 1er bénéficie des dispenses visées à l'article 129.

Article 131

Les institutions qui gèrent des régimes de retraite organisés par une convention collective sectorielle de travail conclue avant le 29 juillet 1975 qui lie toutes les entreprises appartenant à ce secteur et qui prévoit expressément que les avantages octroyés sont payés à charge de compte d'exploitation de l'entreprise sans contribution des affiliés bénéficient des dispositions des articles 128 à 130 étant entendu que les

een voorziening werd aangelegd, worden de waarden die de instelling of de onderneming op 1 januari 1986 bezat als dekkingswaarden aanvaard op vraag van de instelling en voor de duur die de CBFA bepaalt.

Voor de pensioenregelingen die vóór 1 januari 1986 beheard werden binnen een onderneming, kan na de oprichting van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening voor de dekking van de voorzieningen met betrekking tot de jaren vóór 1 januari 1986, een schuldvordering op de bijdragende onderneming in aanmerking worden genomen.

Artikel 129

In afwijking van artikel 128, zijn de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die pensioenregelingen beheren die op 1 januari 1986 bestonden binnen een onderneming en die niet voorzagen in de betaling van bijdragen door de aangeslotenen, noch in de aanleg van voorzieningen, tot 1 januari 2012 vrijgesteld van de toepassing van de bepalingen van de artikelen 56 tot 57, voor wat betreft de verbintenissen met betrekking tot de aangeslotenen die in dienst zijn getreden vóór 1 januari 1986.

Deze instellingen zijn vrijgesteld van de toepassing van de artikelen 58 tot 63 voor het deel van hun verbintenissen dat slaat op de jaren vóór 1 januari 2007 en die betrekking hebben op de aangeslotenen die in dienst zijn getreden vóór 1 januari 1986, ook voor wat betreft de aanpassingen en revalorisaties ten gevolge van loonsverhogingen.

Die vrijstellingen slaan niet op de verbintenissen die betrekking hebben op de verhoging van de prestaties die voortvloeit uit een wijziging van de pensioenregeling die dateert van na 1 januari 1986.

Artikel 130

De ondernemingen die zelf een pensioenregeling beheren die op 1 januari 1986 bestond en die niet voorzag in de betaling van bijdragen door de aangeslotenen, noch in de aanleg van voorzieningen, richten een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening op vóór 1 januari 2008, tenzij de pensioenregeling enkel betrekking heeft op aangeslotenen die vóór 1 januari 2007 uit dienst zijn getreden of met pensioen zijn gegaan.

De instelling die opgericht is krachtens het eerste lid, geniet de vrijstellingen bepaald in artikel 129.

Artikel 131

De instellingen die pensioenregelingen beheren die inggericht zijn door een sectoriële collectieve arbeidsovereenkomst die vóór 29 juli 1975 gesloten is en bindend is voor alle ondernemingen die tot die bedrijfstak behoren en die uitdrukkelijk bepaalt dat de toegekende voordelen zonder bijdrage van de aangeslotenen, lastens de exploitatierekening van de onderneming worden uitbetaald, vallen onder de bepalingen van de

mots «le 1er janvier 1986» doivent être lus comme «la date à laquelle la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances leur était applicable».

Article 132

§ 1er. Les institutions qui ont été agréées en tant qu'institutions de prévoyance en vue de gérer les régimes de retraite d'une ou plusieurs administrations publiques peuvent notifier à la CBFA leur volonté d'être dispensées de l'application des dispositions de la présente loi conformément aux dispositions de l'article 103, § 1er.

La notification doit être introduite avant le 1er janvier 2007.

La notification est publiée au *Moniteur belge* par la CBFA.

§ 2. Les institutions qui ont été agréées en tant qu'institutions de prévoyance en vue de gérer les régimes de retraite d'un ou plusieurs organismes publics peuvent demander à être dispensées de l'application des dispositions de la présente loi conformément aux dispositions de l'article 105.

La demande doit être introduite auprès de la CBFA avant le 1er janvier 2007. La CBFA se prononce dans les quatre mois de la demande.

La demande est refusée si l'institution n'apporte pas la preuve que l'État, une région, une communauté, une province ou une commune supporte la charge des avantages octroyés ou garantit expressément la bonne fin des engagements, conformément à l'article 105, al. 1er.

Si la demande est acceptée, la décision de la CBFA est publiée au *Moniteur belge*.

Article 133

§ 1er. Sans préjudice des dispositions des articles 103 à 105, les entités et personnes morales de droit public qui, à la date d'entrée en vigueur des articles précités, n'ont pas confié la gestion de leur régime de retraite à une institution de retraite professionnelle, appliquent les dispositions de la présente loi à partir du 1er janvier 2007.

La requête d'agrément de l'institution de retraite professionnelle créée en vue de gérer les régimes de retraite visés au présent paragraphe doit être introduite avant le 1er janvier 2008, sauf si le régime de retraite se rapporte exclusivement à des affiliés qui ont quitté le service ou ont été pensionnés avant le 1er janvier 2007.

§ 2. Les institutions créées en application du § 1er doivent se conformer aux dispositions des articles 56 à 57 avant le 1er janvier 2012.

artikelen 128 tot 130, met dien verstande dat de woorden «1 januari 1986» gelezen moeten worden als «de datum waarop de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen op hen van toepassing is geworden».

Artikel 132

§ 1. De instellingen die toegelaten werden als verzorgsinstellingen met het oog op het beheer van pensioenregelingen van een of meer openbare besturen kunnen de CBFA in kennis stellen van hun verzoek om vrijgesteld te worden van de toepassing van de bepalingen van deze wet overeenkomstig de bepalingen van artikel 103, § 1.

De kennisgeving dient overgemaakt te worden vóór 1 januari 2007.

De kennisgeving wordt door de CBFA bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

§ 2. De instellingen die toegelaten werden als verzorgsinstellingen met het oog op het beheer van de pensioenregelingen van een of meer overheidsbedrijven kunnen vragen om vrijgesteld te worden van de toepassing van de bepalingen van deze wet overeenkomstig de bepalingen van artikel 105.

De aanvraag dient ingediend te worden bij de CBFA vóór 1 januari 2007. De CBFA spreekt zich uit binnen de vier maanden na de aanvraag.

De aanvraag wordt geweigerd indien de instelling geen bewijs aanvoert dat de Staat, een gewest, een gemeenschap, een provincie of een gemeente de last van de toegekende voordelen op zich neemt of de goede afloop van de verbintenissen uitdrukkelijk waarborgt, overeenkomstig artikel 105, eerste lid.

Indien de aanvraag aanvaard wordt, wordt de beslissing van de CBFA bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Artikel 133

§ 1. Onverminderd de bepalingen van de artikelen 103 tot 105, passen de publiek-rechtelijke rechtspersonen en entiteiten die het beheer van hun pensioenregeling op de datum van inwerking-treding van de voornoemde artikelen niet hebben toevertrouwd aan een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, de bepalingen van deze wet toe vanaf 1 januari 2007.

De aanvraag tot toelating van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, opgericht met het oog op het beheer van de pensioenregelingen, bedoeld in deze paragraaf, moet vóór 1 januari 2008 worden ingediend, tenzij de pensioenregeling enkel betrekking heeft op aangeslotenen die vóór 1 januari 2007 uit dienst zijn getreden of met pensioen zijn gegaan.

§ 2. De instellingen die opgericht zijn met toepassing van § 1 moeten zich aanpassen aan de bepalingen van de artikelen 56 tot 57 vóór 1 januari 2012.

Les articles 56 à 57 sont toutefois applicables aux engagements relatifs à l'augmentation des prestations résultant d'une modification du régime de retraite postérieure au 1er janvier 2007.

§ 3. L'article 128 est applicable aux institutions visées au § 1er, étant entendu que les mots «le 1er janvier 1986» doivent être lus comme «le 1er janvier 2007».

En outre, si le régime de retraite ne prévoit ni contribution des affiliés ni constitution de provisions, ces institutions sont dispensées de l'application des articles 58 à 63 pour la partie des engagements relative aux années antérieures au 1er janvier 2007, y compris en ce qui concerne les adaptations et revalorisations consécutives aux hausses de salaires.

La dispense visée à l'alinéa précédent ne concerne pas les engagements relatifs à l'augmentation des prestations résultant d'une modification du régime de retraite postérieure au 1er janvier 2007.

§ 4. Les institutions de retraite professionnelle créées par des personnes morales de droit public avant l'entrée en vigueur des articles 103 à 105, peuvent, moyennant l'accord de la CBFA, bénéficier des dispenses visées aux §§ 2 et 3 à une date antérieure à celles y visées et au plus tôt, le 1er septembre 2000.

Article 134

Les institutions de retraite professionnelle qui exercent une activité au profit des dirigeants d'une entreprise bénéficient, pour cette activité, des dispositions des articles 128 à 130 étant entendu que les mots «le 1er janvier 1986» doivent être lus comme «le 1er septembre 2000».

Article 135

§ 1er. Les dispositions de la présente loi sont applicables aux régimes de retraite existant au 1er janvier 2004 au sein des fonds de sécurité d'existence soumis à la loi du 7 janvier 1958 concernant les fonds de sécurité d'existence, à partir de la première des deux dates suivantes:

1° le 1er janvier 2007;

2° la date d'entrée en vigueur de la convention collective de travail qui adapte le régime de retraite à la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale.

La requête d'agrément de l'institution de retraite professionnelle créée en vue de gérer les régimes visés par le présent paragraphe doit être introduite au plus tard à l'expiration d'un délai d'un an suivant la date visée à l'alinéa 1er.

De artikelen 56 tot 57 zijn evenwel van toepassing op de verbintenissen die betrekking hebben op de verhoging van de prestaties die voortvloeit uit een wijziging van de pensioenregeling die dateert van na 1 januari 2007.

§ 3. Artikel 128 is van toepassing op de instellingen bedoeld in § 1, met dien verstande dat de woorden «1 januari 1986» gelezen moeten worden als «1 januari 2007».

Indien de pensioenregeling noch voorziet in de betaling van bijdragen door de aangeslotenen, noch in de aanleg van voorzieningen, zijn deze instellingen bovendien vrijgesteld van de toepassing van de artikelen 58 tot 63 voor het deel van hun verbintenissen dat betrekking heeft op de jaren vóór 1 januari 2007, de aanpassingen en revalorisaties ten gevolge van loonsverhogingen inbegrepen.

De in het vorige lid bedoelde vrijstelling slaat niet op de verbintenissen die betrekking hebben op de verhoging van de prestaties die voortvloeit uit een wijziging van de pensioenregeling die dateert van na 1 januari 2007.

§ 4. De instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die door publiekrechtelijke rechtspersonen zijn opgericht vóór de inwerkingtreding van de artikelen 103 tot 105, kunnen met de instemming van de CBFA op een vroegere datum genieten van de in de §§ 2 en 3 bedoelde vrijstellingen dan op de data die in deze paragrafen zijn vermeld, en dit ten vroegste op 1 september 2000.

Artikel 134

De instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die een activiteit ten voordele van de bestuurders van een onderneming uitoefenen, vallen voor die activiteit onder de bepalingen van de artikelen 128 tot 130, met dien verstande dat de woorden «1 januari 1986» gelezen moeten worden als «1 september 2000».

Artikel 135

§ 1. De bepalingen van deze wet zijn van toepassing op de pensioenregelingen die op 1 januari 2004 bestonden binnen de fondsen voor bestaanszekerheid die onderworpen zijn aan de wet van 7 januari 1958 betreffende de fondsen voor bestaanszekerheid, en dit vanaf de eerste van de volgende twee data:

1° 1 januari 2007;

2° de datum van inwerkingtreding van de collectieve arbeidsovereenkomst die de pensioenregeling aanpast aan de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid.

De aanvraag tot toelating van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, opgericht met het oog op het beheer van pensioenregelingen bedoeld in deze paragraaf, moet worden ingediend uiterlijk bij het verstrijken van een termijn van een jaar volgend op de datum bedoeld in het eerste lid.

§ 2. Les fonds de sécurité d'existence visé au § 1er, qui gèrent des régimes de retraite existant au 1er janvier 2004, sont dispensé de l'obligation de créer une institution de retraite professionnelle, à condition que ce régime de retraite se rapporte exclusivement à des travailleurs entrés en service avant la date visées au § 1er, al. 1er.

§ 3. Les institutions de retraite professionnelle qui gèrent des régimes visés au § 1er disposent d'un délai de cinq ans à compter de la date visée au § 1er, al. 1er, pour se conformer aux obligations des articles 56 à 57.

Elles sont également dispensées de l'application des articles 58 à 63 pour la partie de leurs engagements relative aux années antérieures à la date visée au § 1er, al. 1er, y compris en ce qui concerne les adaptations et les revalorisations consécutives aux hausses de salaires.

Ces dispenses ne concernent pas les engagements relatifs à l'augmentation des prestations qui résulte de la convention collective de travail sectorielle qui adapte le régime de retraite à la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale ou d'une modification du règlement de pension qui intervient après la date visée au § 1er, al. 1er.

Article 136

§ 1er. Les institutions de retraite professionnelle qui, au 1er janvier 2006, gèrent en Belgique des régimes de retraite visés à l'article 3, § 1er, 2°, sans être agréées conformément au Chapitre II du Titre II, peuvent poursuivre leur activité nonobstant le fait qu'elles ne satisfont pas aux obligations des articles 56 à 63, moyennant le respect des dispositions du présent article.

§ 2. Les institutions visées à l'alinéa 1er introduisent la requête d'agrément au plus tard le 31 janvier 2006.

Elles bénéficient d'un délai expirant le 31 décembre 2010 pour se conformer aux articles 56 à 57.

Elles devront:

- au 31 décembre 2006, avoir constitué 1/5ème de la marge de solvabilité à constituer à cette date;
- au 31 décembre 2007, avoir constitué 2/5ème de la marge de solvabilité à constituer à cette date;
- au 31 décembre 2008, avoir constitué 3/5ème de la marge de solvabilité à constituer à cette date;
- au 31 décembre 2009, avoir constitué 4/5ème de la marge de solvabilité à constituer à cette date.

§ 3. Pour la partie des engagements relative aux années antérieures au 1er janvier 2006 et pour lesquels aucune provi-

§ 2. De fondsen voor bestaanzekerheid bedoeld in § 1 die een pensioenregeling beheren, die bestond op 1 januari 2004, zijn vrijgesteld van de oprichting van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, voorzover die pensioenregeling uitsluitend betrekking heeft op dienstjaren vóór de in § 1, eerste lid, bedoelde datum.

§ 3. De instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die pensioenregelingen beheren als bedoeld in § 1 beschikken over een termijn van vijf jaar te rekenen vanaf de datum bedoeld in § 1, eerste lid, om te voldoen aan de verplichtingen van de artikelen 56 tot 57.

Zij zijn ook vrijgesteld van de toepassing van de artikelen 58 tot 63 voor het deel van hun verbintenissen dat betrekking heeft op de jaren vóór de datum bedoeld in § 1, eerste lid, de aanpassingen en revalorisaties ten gevolge van loonsverhogingen inbegrepen.

Die vrijstellingen slaan niet op de verbintenissen die betrekking hebben op de verhoging van de uitkeringen die voortvloeit uit de sectorale collectieve arbeidsovereenkomst die het pensioenstelsel aanpast aan de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid of uit een wijziging van het pensioenreglement die dateert van na de datum bedoeld in § 1, eerste lid.

Artikel 136

§ 1. De instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die op 1 januari 2006 in België pensioenregelingen beheren als bedoeld in artikel 3, § 1, 2°, zonder te zijn toegelaten overeenkomstig Hoofdstuk II van Titel II, mogen hun activiteit voortzetten niettegenstaande het feit dat zij niet voldoen aan de verplichtingen opgelegd door de artikelen 56 tot 63, op voorwaarde dat zij de volgende bepalingen in acht nemen.

§ 2. De instellingen bedoeld in § 1 dienen hun aanvraag tot toelating ten laatste op 31 januari 2006 in.

Zij beschikken over een termijn tot 31 december 2010 om te voldoen aan de artikelen 56 tot 57.

Hierbij dienen zij:

- op 31 december 2006 1/5de te hebben samengesteld van de tegen die datum samen te stellen solvabiliteitsmarge;
- op 31 december 2007 2/5de te hebben samengesteld van de tegen die datum samen te stellen solvabiliteitsmarge;
- op 31 december 2008 3/5de te hebben samengesteld van de tegen die datum samen te stellen solvabiliteitsmarge;
- op 31 december 2009, 4/5de te hebben samengesteld van de tegen die datum samen te stellen solvabiliteitsmarge.

§ 3. Voor het deel van de verbintenissen dat betrekking heeft op de jaren vóór 1 januari 2006 en waarvoor geen voor-

sion n'a été constituée, les institutions visées au § 1er bénéficient d'un délai expirant le 31 décembre 2025 pour satisfaire aux exigences des articles 58 à 63, à condition qu'elles démontrent, au moyen d'une analyse de risques acceptée par la CBFA, qu'elles satisferont à ces exigences au terme du délai précité.

L'apurement doit intervenir de telle manière que le montant amorti ne soit jamais inférieur à celui qui résulterait de l'amortissement constant sur une durée de 20 ans. L'extinction de ce sous-financement ne peut se dérouler plus lentement que les engagements auxquels il est lié.

§ 4. Pour la couverture de la partie des engagements relative aux années antérieures au 1er janvier 2006 et pour lesquels une provision a été constituée, les valeurs détenues par l'institution à cette date sont admises comme valeurs représentatives sur demande de l'institution et pendant une durée que la CBFA fixe.

Article 137

Les dispenses visées aux articles 128, 129, al. 2, et 133, § 3, al. 1er, s'éteignent en même temps que les engagements auxquels elles sont liées.

Pour chacune des dispenses visées à l'alinéa précédent, lorsque la somme des valeurs représentatives et du montant de la dispense excède le montant des engagements du ou des régimes de retraite concernés, calculés sans déduction de ladite dispense, la dispense est réduite du montant de cet excédent.

Article 138

§ 1er. Les institutions de retraite professionnelle qui sont dispensées de l'application des articles 58 à 63 restent néanmoins tenues d'envoyer à la CBFA un rapport annuel sur l'ensemble de leurs engagements.

Les opérations de paiement se rapportant aux engagements visés par la dispense sont reprises dans une rubrique distincte des comptes annuels de l'institution de retraite professionnelle.

La CBFA peut fixer les modalités du rapport annuel.

§ 2. Les entreprises et les fonds de sécurité d'existence qui, en vertu des articles 130 et 135, § 2, sont dispensés de l'obligation de créer une institution de retraite professionnelle doivent être inscrits auprès de la CBFA avant le 1er janvier 2008.

Ils sont tenus d'envoyer à la CBFA un rapport annuel sur les régimes de retraite qu'ils gèrent.

La CBFA peut fixer les modalités de l'inscription et du rapport annuel.

zieningen werden aangelegd, beschikken de instellingen bedoeld in § 1 over een termijn tot 31 december 2025 om te voldoen aan de vereisten van de artikelen 58 tot 63, indien ze aan de hand van een door de CBFA aanvaarde risicoanalyse kunnen aantonen dat ze na verloop van die termijn zullen voldoen aan deze vereisten.

De aanzuivering moet zodanig gebeuren dat het afgeloste bedrag nooit kleiner is dan het bedrag dat zou voortvloeien uit de constante aflossing over 20 jaar. De delging van het tekort mag niet trager verlopen dan de verbintenissen waarop het slaat.

§ 4. Voor de dekking van het deel van de verbintenissen dat betrekking heeft op de jaren vóór 1 januari 2006 en waarvoor een voorziening werd aangelegd, worden de waarden die de instelling op die datum bezat als dekkingswaarden aanvaard op vraag van de instelling en gedurende een door de CBFA te bepalen termijn.

Artikel 137

De vrijstellingen bedoeld in de artikelen 128, 129, tweede lid, en 133, § 3, eerste lid, doven gelijktijdig uit als de verbintenissen waarop ze betrekking hebben.

Voor elk van de vrijstellingen bedoeld in het vorig lid, wordt, wanneer de som van de dekkingswaarden en het bedrag van de vrijstelling het bedrag van de verbintenissen van de betrokken pensioenregelingen, berekend zonder aftrek van bovengenoemde vrijstelling, overstijgt, de vrijstelling verminderd met het bedrag van dit overschot.

Artikel 138

§ 1. De instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die vrijgesteld zijn van de toepassing van de artikelen 58 tot 63 blijven er niettemin toe gehouden aan de CBFA een jaarlijks verslag te zenden over het geheel van hun verbintenissen.

De betalingsverrichtingen met betrekking tot de verbintenissen waarop de vrijstelling slaat, worden opgenomen in een afzonderlijke rubriek van de jaarrekening van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

De CBFA kan de modaliteiten van het jaarverslag bepalen.

§ 2. De ondernemingen en de fondsen voor bestaanszekerheid die krachtens de artikelen 130 en 135, § 2, vrijgesteld zijn van de oprichting van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, moeten vóór 1 januari 2008 bij de CBFA ingeschreven worden.

Zij zijn ertoe gehouden aan de CBFA een jaarlijks verslag te zenden over de pensioenregelingen die zij beheren.

De CBFA kan de modaliteiten van de inschrijving en het jaarverslag bepalen.

Titre VI

Dispositions diverses

Chapitre Ier**Dispositions abrogatoires et modificatives**Section Ière*Modifications à la réglementation de contrôle prudentiel*

Article 139

A l'article 2, § 3, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances, les 4° et 6°, sont abrogés.

Article 140

L'article 9, § 2, de la loi du 9 juillet 1975 précitée est abrogé.

Article 141

A l'article 38, al. 3, de la loi du 9 juillet 1975 précitée, les mots «ou d'associations sans but lucratif» sont supprimés.

Article 142

A l'article 45, al. 3, de la loi du 9 juillet 1975 précitée, les mots «et d'associations sans but lucratif» sont supprimés.

Article 143

A l'article 4812, § 2, al. 2, de la loi du 9 juillet 1975 précitée, les mots «ou d'associations sans but lucratif» sont supprimés.

Article 144

L'article 90, § 2, al. 2, de la loi du 9 juillet 1975 précitée est complété par un o), rédigé comme suit:

«o) aux articles 118 à 121 de la loi du ... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle.»

Article 145

L'article 96, § 1er, de la loi du 9 juillet 1975 précitée est complété par un alinéa 2, rédigé comme suit:

Titel VI

Diverse bepalingen

Hoofdstuk I

Opheffings- en wijzigingsbepalingen

Afdeling I

Wijzigingen aan de wetgeving betreffende het prudentieel toezicht

Artikel 139

In artikel 2, § 3, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen worden de punten 4° en 6°, opgeheven.

Artikel 140

Artikel 9, § 2, van de voornoemde wet van 9 juli 1975 wordt opgeheven.

Artikel 141

In artikel 38, derde lid, van de voornoemde wet van 9 juli 1975, worden de woorden «of verenigingen zonder winstoogmerk» geschrapt.

Artikel 142

In artikel 45, derde lid, van de voornoemde wet van 9 juli 1975, worden de woorden «en verenigingen zonder winstoogmerk» geschrapt.

Artikel 143

In artikel 4812, § 2, tweede lid, van de voornoemde wet van 9 juli 1975, worden de woorden «en verenigingen zonder winstoogmerk» geschrapt.

Artikel 144

Aan artikel 90, § 2, tweede lid, van de voornoemde wet van 9 juli 1975 wordt een punt o) toegevoegd dat luidt als volgt:

«o) op de artikelen 118 tot 121 van de wet van... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.»

Artikel 145

Artikel 96, § 1, van de voornoemde wet van 9 juli 1975 wordt met een tweede lid aangevuld dat luidt als volgt:

«Le Ministre de l'Economie peut fixer des délais endéans lesquels la CBFA et la Commission des Assurances doivent émettre leur avis. De même, la CBFA peut fixer un délai endéans lequel la Commission des Assurances doit émettre son avis. En cas de non-respect de l'un ou l'autre de ces délais, l'avis correspondant n'est plus requis.»

Article 146

L'arrêté royal du 14 mai 1985 concernant l'application aux institutions de prévoyance de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances est abrogé.

Article 147

L'arrêté royal du 5 avril 1995 concernant l'application de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances aux caisses de pensions visées à l'article 2, § 3, 4°, de la loi précitée est abrogé.

Section II

Modifications à la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers

Article 148

L'article 45, § 1er, de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers est complété par un 13°, rédigé comme suit:

«13° d'assurer le contrôle du respect des dispositions des Titres I à V de la loi du ... relative contrôle des institution de retraite professionnelle.»

Article 149

A l'article 72, § 4, de la loi du 2 août 2002 précitée, les mots «et à l'article 26 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances», sont remplacés par les mots «, à l'article 26 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances et aux articles 84 à 86 de la loi du... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle».

Article 150

A l'article 122 de la loi du 2 août 2002 précitée sont apportées les modifications suivantes:

1° aux 12° à 15°, les mots «ou à l'institution de prévoyance,» sont chaque fois supprimés;

2° l'article est complété comme suit:

«De Minister van Economie kan termijnen bepalen waarbinnen de CBFA en de Commissie voor Verzekeringen hun advies dienen uit te brengen. Insgelijks kan de CBFA een termijn bepalen waarbinnen de Commissie voor Verzekeringen haar advies dient uit te brengen. In geval van niet-naleving van een van die termijnen, is het bedoelde advies niet meer vereist.»

Artikel 146

Het koninklijk besluit van 14 mei 1985 tot toepassing op de voorzorgsinstellingen van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen wordt opgeheven.

Artikel 147

Het koninklijk besluit van 5 april 1995 tot toepassing van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen op de pensioenkassen bedoeld in artikel 2, § 3, 4°, van de voormelde wet wordt opgeheven.

Afdeling II

Wijzigingen in de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sectoren de financiële diensten

Artikel 148

Artikel 45, § 1 van de wet van 2 augustus betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten wordt aangevuld met een 13°, luidend als volgt:

«13° het toezicht op de naleving van de bepalingen van Titels I tot V de wet van ... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioen-voorziening.»

Artikel 149

In artikel 72, § 4, van de voornoemde wet worden de woorden «en in artikel 26 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen», vervangen door de woorden «, in artikel 26 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en in de artikelen 84 tot 86 van de wet van... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening».

Artikel 150

In artikel 122 van de voornoemde wet van 2 augustus 2002 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de punten 12° tot 15° worden de woorden «of de voorzorgsinstelling,» telkens geschrapt;

2° het artikel wordt als volgt aangevuld:

«21° à l'organisme et à la personne morale visés à l'article 58^{quater} de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002, contre les mesures prises par la CBFA en vertu de ce même article;

22° à l'organisme, à l'organisateur et à la personne morale visées à l'article 49^{quater} de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale, contre les mesures prises par la CBFA en vertu de ce même article;

23° au demandeur d'agrément, contre les décisions de refus d'agrément prises par la CBFA en vertu de l'article 14 de la loi du... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle;

24° à l'institution de retraite professionnelle, contre les décisions d'opposition prises par la CBFA en vertu de l'article 23 de la loi du... précitée;

25° à l'institution de retraite professionnelle, contre les mesures de redressement prises par la CBFA en vertu des articles 75 à 76;

26° à l'institution de retraite professionnelle, contre les mesures de révocation de l'agrément prises par la CBFA en vertu de l'article 93 de la loi du... précitée;

27° à l'institution de retraite professionnelle, contre les mesures prises par la CBFA en vertu de l'article 115 de la loi du... précitée.».

Section III

Modifications à la loi-programme (I) du 24 décembre 2002

Article 151

A l'article 42 de la loi-programme (I) du 4 décembre 2002, sont apportées les modifications suivantes:

1° au 2°, les mots «visés à l'article 2, § 1er, ou § 3, 4° et 5°, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances» sont remplacés par les mots «visés à l'article 2, § 1er ou § 3, 5°, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances, ou à l'article 2, 1°, de la loi du... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle»;

2° le 11° est remplacé par la disposition suivante:

«11° «la loi du... «: la loi du... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle;

3° l'article est complété comme suit:

«21° door de instelling en de rechtspersoon bedoeld in artikel 58^{quater} van de programmawet (I) van 24 december 2002 tegen de maatregelen die de CBFA heeft genomen krachtens ditzelfde artikel;

22° door de instelling, de inrichter en de rechtspersoon bedoeld in artikel 49^{quater} van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, tegen de maatregelen die de CBFA heeft genomen krachtens ditzelfde artikel;

«23° door de aanvrager van een toelating, tegen de beslissingen tot weigering van toelating die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 14 van de wet van... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening;

24° door de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, tegen de beslissingen tot verzet die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 23 van de voornoemde wet van...;

25° door de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, tegen de herstelmaatregelen die de CBFA heeft genomen krachtens de artikelen 75 tot 76;

26° door de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, tegen de beslissingen tot intrekking van de toelating die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 93 van de voornoemde wet van...;

27° door de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 115 van de voornoemde wet van... ».

Afdeling III

Wijzigingen in de programmawet (I) van 24 december 2002

Artikel 151

In artikel 42 van de programmawet (I) van 24 december 2002 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 2° worden de woorden «bedoeld in artikel 2, § 1 of § 3, 4° en 5°, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen» vervangen door de woorden «bedoeld in artikel 2, § 1 of § 3, 5°, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, of in artikel 2, 1°, van de wet van... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening»;

2° punt 11° wordt door de volgende bepaling vervangen:

«11° «de wet van... «: de wet van... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening;

3° het artikel wordt als volgt aangevuld:

«12° «la législation de contrôle prudentiel»: la loi du 9 juillet 1975 et la loi du... , ainsi que leurs arrêtés d'exécution;

13° «la CBFA»: la Commission Bancaire, Financière et des Assurances, instituée par l'article 44 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers.».

Article 152

A l'article 44, § 4, de la même loi, les mots «relatif aux matières visées par la présente section et ses arrêtés d'exécution et notamment» sont insérés entre les mots «un rapport» et les mots «sur la structure».

Article 153

A l'article 46 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° au § 1er, al. 2, les mots «au chapitre VI» sont remplacés par les mots «à la sous-section 6»;

2° au § 3, les mots «relatif aux matières visées par la présente section et ses arrêtés d'exécution et notamment» sont insérés entre les mots «un rapport» et les mots «sur la structure».

Article 154

A l'article 48 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° le § 1er est complété par un 4° rédigé comme suit:

«4° le niveau actuel de financement des réserves acquises et de la garantie visée à l'article 47, al. 2;

2° au § 3, alinéa 2, 1°, b) et 2°, les mots «les arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975» sont chaque fois remplacés par «le Roi».

3° il est ajouté un § 4, rédigé comme suit:

«§ 4. Lors du départ à la retraite ou lorsque d'autres prestations deviennent exigibles, l'organisme de pension informe le bénéficiaire ou ses ayants droit sur les prestations qui sont dues et sur les options de paiement correspondantes.».

Article 155

A l'article 49, § 1er, de la même loi, les mots «pour autant que la convention de pension le prévoit expressément» sont insérés après les mots «60 ans».

«12° «de wetgeving inzake het prudentieel toezicht»: de wet van 9 juli 1975 en de wet van... , en hun uitvoeringsbesluiten;

13° «de CBFA»: de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen, ingesteld door artikel 44 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 25 maart 2003.».

Artikel 152

In artikel 44, § 4, van dezelfde wet, worden de woorden «over de materies bedoeld in deze afdeling en haar uitvoeringsbesluiten en, onder andere» toegevoegd tussen de woorden «een verslag» en de woorden «over de kostenstructuur».

Artikel 153

In artikel 46 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, tweede lid, worden de woorden «in hoofdstuk VI» vervangen door de woorden «in onderafdeling 6»;

2° in § 3, worden de woorden «over de materies bedoeld in deze afdeling en haar uitvoeringsbesluiten en, onder andere» toegevoegd tussen de woorden «een verslag» en de woorden «over de kostenstructuur».

Artikel 154

In artikel 48 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° § 1 wordt aangevuld met een punt 4°, dat luidt als volgt:

«4° het actuele financieringsniveau van de verworven reserves en van de waarborg bedoeld in artikel 47, tweede lid;

2° in § 3, tweede lid, 1°, b) en 2°, worden de woorden «in de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975» telkens vervangen door de woorden «door de Koning».

3° er wordt een § 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

«§ 4. Bij de pensionering of wanneer er andere uitkeringen verschuldigd worden, licht de pensioeninstelling de begunstigde of zijn rechthebbenden in over de uitkeringen die verschuldigd zijn en over de wijze van uitbetaling.».

Artikel 155

In artikel 49, § 1, van dezelfde wet worden de woorden «voor zover de pensioenovereenkomst het uitdrukkelijk voorziet» toegevoegd na het woord «bereikt».

Article 156

A l'article 51 de la même loi, un alinéa est inséré entre les alinéas 2 et 3, rédigé comme suit:

«Le transfert visé à l'alinéa 2 est limité à la partie des réserves qui n'a pas fait l'objet d'une avance ou d'une mise en gage ou qui n'a pas été affectée dans le cadre de la reconstitution d'un crédit hypothécaire».

Article 157

Il est inséré au Titre II, Chapitre Ier, Section 4, Sous-section 5, de la même loi un article 52*bis*, rédigé comme suit:

«L'organisme de pension élabore une déclaration écrite sur les principes de sa politique de placement. Il la revoit au moins tous les trois ans et immédiatement après tout changement majeur de la politique de placement.

Cette déclaration contient, au minimum, les méthodes d'évaluation des risques d'investissement, les techniques de gestion des risques mises en œuvre et la répartition stratégique des actifs eu égard à la nature et à la durée des régimes de retraite.

L'organisme communique dans le mois toute modification de la déclaration sur les principes de la politique de placement à la CBFA.

La CBFA peut fixer, par voie de règlement, des règles plus précises en ce qui concerne le contenu et la forme de cette déclaration.».

Article 158

L'article 53 de la loi du 24 décembre 2002 précitée, dont le texte actuel formera le § 1er, est complété par un § 2, rédigé comme suit:

«§ 2. L'organisme de pension remet sur simple demande, aux affiliés, à leurs ayants droits ou à leurs représentants:

1° la déclaration relative aux principes fondant la politique de placement visée à l'article 52*bis*;

2° les comptes et rapports annuels de l'organisme de pension, ainsi que, le cas échéant, les comptes et rapports annuels du régime de retraite de l'affilié;

3° lorsque l'affilié supporte le risque de placement, l'éventail des options éventuelles de placement et le portefeuille de placement existant, avec une description des risques et des coûts relatifs à ces placements.

Artikel 156

In artikel 51 van dezelfde wet wordt tussen het tweede en het derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

«De overdracht bedoeld in het tweede lid is beperkt tot het deel van de reserves dat niet het voorwerp uitmaakt van een voorschot of in pandgeving of dat niet werd toegewezen aan de wedersamenstelling van een hypothecair krediet.».

Artikel 157

In Titel II, Hoofdstuk I, Afdeling 4, Onderafdeling 5 van dezelfde wet wordt een artikel 52*bis* ingevoegd, dat luidt als volgt:

«De pensioeninstelling stelt een schriftelijke verklaring op met de beginselen van haar beleggingsbeleid. Zij herzielt deze verklaring ten minste om de drie jaar en onverwijld na elke belangrijke wijziging van het beleggingsbeleid.

Deze verklaring bevat ten minste de toegepaste wegingsmethoden voor beleggingsrisico's, de risicobeheersprocedures en de strategische spreiding van de activa in het licht van de aard en de looptijd van de pensioenverbintenissen.

De instelling stelt de CBFA binnen de maand in kennis van elke wijziging van de verklaring inzake de beleggingsbeginselen.

De CBFA kan bij reglement nadere regels vaststellen met betrekking tot de inhoud en de vorm van deze verklaring.».

Artikel 158

Artikel 53 van de voornoemde wet van 24 december 2002, waarvan de huidige tekst § 1 wordt, wordt aangevuld met een § 2, die luidt als volgt:

«§ 2. De pensioeninstelling verstrekt op eenvoudig verzoek aan de aangeslotenen, hun rechthebbenden of hun tegenwoordigers:

1° de verklaring inzake de beleggingsbeginselen bedoeld in artikel 52*bis*;

2° de jaarrekening en het jaarverslag van de pensioeninstelling, alsook, in voorkomend geval, de jaarrekening en het jaarverslag van de pensioeninstelling van de aangeslotene;

3° wanneer de aangeslotene het beleggingsrisico draagt, alle eventueel beschikbare beleggingsmogelijkheden en de feitelijke beleggingsportefeuille, met een beschrijving van de risico's en de kosten die met de beleggingen zijn verbonden.

La CBFA peut préciser, par voie de règlement, le contenu et la forme des informations visées au présent paragraphe.».

Article 159

Il est inséré dans la même loi un article 58*bis*, rédigé comme suit:

«Art. 58*bis* – En vue du contrôle du respect des dispositions de la présente section et de ses arrêtés d'exécution, les organismes de pension et les personnes morales concernées par l'exécution des régimes de solidarité communiquent à la CBFA la liste des conventions de pension et des régimes de solidarité qu'ils gèrent, ainsi que les renseignements relatifs aux engagements gérés que la CBFA détermine.

La CBFA fixe la périodicité, le contenu et le support de la communication visée à l'alinéa 1er.»

Article 160

Il est inséré dans la même loi un article 58*ter*, rédigé comme suit:

«Art. 58*ter* – Sur demande de la CBFA, les organismes de pensions et les personnes morales concernées par l'exécution d'un régime de solidarité soumettent tout renseignement et fournissent tout document en vue du contrôle du respect des dispositions de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution. Les renseignements et pièces visés dans cet alinéa sont rédigés dans la langue légalement imposée.

Dans le même but, la CBFA peut procéder à des inspections sur place ou prendre copie de toute information en possession de l'organisme de pension, après en avoir, le cas échéant, informé les autorités compétentes de l'État membre d'origine.

Dans le même but, les agents, courtiers ou intermédiaires sont tenus de fournir à la CBFA, sur simple demande, tout renseignement qu'ils détiennent concernant les conventions de pension ou les régimes de solidarité soumis à la présente loi.

La CBFA peut, pour l'exécution des trois alinéas précédents, déléguer des membres de son personnel ou des experts indépendants mandatés à cet effet, qui lui font rapport.».

Article 161

Il est inséré dans la même loi un article 58*quater*, rédigé comme suit:

«Art. 58*quater*. – § 1er. Si la CBFA constate que les organismes et personnes morales visés à l'article 58*ter* ne se conforment pas aux dispositions de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution, elle fixe le délai dans lequel il doit être remédié à la situation.

De CBFA kan bij reglement de inhoud en de vorm bepalen van de inlichtingen bedoeld in deze paragraaf.».

Artikel 159

In dezelfde wet wordt een artikel 58*bis* ingevoegd, dat luidt als volgt:

«Art. 58*bis* – Met het oog op het toezicht op de naleving van de bepalingen van deze afdeling en haar uitvoeringsbesluiten, bezorgen de pensioeninstellingen en de rechtspersonen die bij de uitvoering van de solidariteitsstelsels betrokken zijn, aan de CBFA de lijst van de pensioenovereenkomsten en de solidariteitsstelsels die zij beheren, evenals de inlichtingen over de beheerde toezeggingen, die de CBFA bepaalt.

De CBFA bepaalt de periodiciteit, de inhoud en de drager van de in het eerste lid bedoelde mededeling.»

Artikel 160

In dezelfde wet wordt een artikel 58*ter* ingevoegd dat luidt als volgt:

«Art. 58*ter* – Op verzoek van de CBFA verstrekken de pensioeninstellingen en de rechtspersonen die bij de uitvoering van een solidariteitsstelsel betrokken zijn, alle inlichtingen en documenten met het oog op het toezicht op de naleving van de bepalingen van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten. De in dit lid bedoelde inlichtingen en documenten worden in de taal gesteld die bij wet of decreet wordt opgelegd.

Met hetzelfde doel kan de CBFA op de zetel inspecties verrichten of een kopie maken van alle gegevens waarover de pensioeninstelling beschikt, in voorkomend geval nadat zij de bevoegde autoriteiten van de Lidstaat van herkomst hiervan verwittigd heeft.

Met hetzelfde doel zijn de agenten, makelaars of tussenpersonen ertoe gehouden op eenvoudig verzoek alle nodige inlichtingen te verstrekken aan de CBFA over de pensioenovereenkomsten of de solidariteitsstelsels die aan deze wet zijn onderworpen.

Voor de uitvoering van de drie voorgaande leden kan de CBFA leden van haar personeel of zelfstandige hiertoe gemachtigde deskundigen afvaardigen, die haar verslag uitbrengen.».

Artikel 161

In dezelfde wet wordt een artikel 58*quater*, ingevoegd, dat luidt als volgt:

«Art. 58*quater*. – § 1. Indien de CBFA vaststelt dat de instellingen en rechtspersonen bedoeld in artikel 58*ter* zich niet schikken naar de bepalingen van deze wet of haar uitvoeringsbesluiten, bepaalt zij de termijn binnen dewelke die toestand dient te zijn verholpen.

Si, au terme de ce délai, il n'a pas été remédié à la situation, la CBFA peut, indépendamment des autres mesures prévues par ou en vertu de la loi, communiquer ses injonctions aux affiliés et aux bénéficiaires des conventions de pension ou à leurs représentants.

La CBFA peut, dans les conditions prévues par le présent article, rendre publiques ses injonctions par la voie du Moniteur belge ou par voie de presse.

Les frais de communication et de publication sont à charge de l'organisme de pension ou de la personne morale auquel l'injonction s'adresse.

§ 2. Si les organismes et personnes visés à l'article 58ter restent en défaut à l'expiration du délai visé au § 1er, la CBFA peut, après que l'institution ou la personne aura été entendue ou à tout le moins convoquée, lui infliger une astreinte à raison d'un maximum de 1.875.000 euros par infraction ou d'un maximum de 2.500 euros par jour de retard.

§ 3. La procédure pour l'imposition des sanctions visées par le présent article est régie par les articles 70 à 73 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers.

Les astreintes et amendes imposées en application du § 2 sont recouvrées au profit du Trésor par l'administration du Cadastre, de l'Enregistrement et des Domaines.».

Article 162

A l'article 59, alinéa 1er, de la même loi, les mots «Les commissaires agréés, désignés conformément à l'article 38 de la loi du 9 juillet 1975, et les actuaire désignés conformément à l'article 40bis de la même loi» sont remplacés par les mots «Les commissaires agréés et les actuaire désignés conformément à la législation de contrôle prudentiel».

Article 163

A l'article 62, al. 1er de la même loi, les mots «de 1.000 à 10.000 francs» sont remplacés par les mots «de 25 à 250 euros».

Article 164

L'article 80 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 80 – Le Roi prend, sur la proposition conjointe du ministre des Pensions, du ministre chargé des Classes moyennes et du Ministre de l'Economie, et après avis de la Commission de la Pension Complémentaire Libre des Indépendants, du Conseil de la Pension Complémentaire Libre des Indépendants et de la CBFA, les arrêtés nécessaires à l'exécution de la présente section.

Indien de toestand niet is verholpen na deze termijn kan de CBFA, ongeacht de andere maatregelen waarin door of krachtens de wet is voorzien, de aangeslotenen en de begunstigen van de pensioenovereenkomsten of hun vertegenwoordigers in kennis stellen van haar aanmaningen.

Onder de voorwaarden bepaald in dit artikel kan de CBFA haar aanmaningen bekendmaken in het Belgisch Staatsblad of in de pers.

De kosten van de kennisgeving en de bekendmaking zijn voor rekening van de pensioeninstelling of van de rechtspersoon tot wie de aanmaning gericht wordt.

§ 2. Indien de instellingen en personen bedoeld in artikel 58ter in gebreke blijven bij het verstrijken van de termijn bedoeld in § 1, kan de CBFA, nadat de instelling of persoon is gehoord of tenminste is opgeroepen, een dwangsom opleggen van maximum 1.875.000 euro per overtreding of maximum 2.500 euro per dag vertraging.

§ 3. De procedure voor het opleggen van de sancties bedoeld in dit artikel wordt geregeld door de artikelen 70 tot 73 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

De dwangsommen en boetes die met toepassing van § 2 worden opgelegd, worden ingevorderd ten bate van de Schatkist door de administratie van het Kadaster, de Registratie en de Domeinen.».

Artikel 162

In artikel 59, eerste lid, van dezelfde wet worden de woorden «De erkende commissarissen, aangeduid overeenkomstig artikel 38 van de wet van 9 juli 1975, en de actuarissen, aangeduid overeenkomstig artikel 40bis van dezelfde wet» vervangen door de woorden «De erkende commissarissen en de actuarissen aangeduid overeenkomstig de wetgeving inzake het prudentieel toezicht».

Artikel 163

In artikel 62, eerste lid, van dezelfde wet worden de woorden «van 1.000 tot 10.000 frank» vervangen door de woorden «van 25 tot 250 euro».

Artikel 164

Artikel 80 van dezelfde wet wordt door de volgende bepaling vervangen:

«Art. 80 – De Koning neemt, op gezamenlijke voordracht van de minister van Pensioenen, de minister belast met Middenstand en de minister van Economie en na advies van de Commissie voor het Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen, de Raad voor het Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen en de CBFA de besluiten die voor de uitvoering van deze afdeling nodig zijn.

Les ministres compétents peuvent fixer des délais endéans lesquels la Commission, le Conseil et la CBFA doivent émettre leurs avis. En cas de non-respect de l'un ou l'autre de ces délais, l'avis correspondant n'est plus requis.».

Section IV

Modifications à la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale

Article 165

A l'article 3, § 1er, de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale, sont apportées les modifications suivantes:

1° le 11°, b), est, après le mot «retraite», complété comme suit:

«ou lorsque dans le cadre d'un transfert d'entreprise, d'établissement ou de partie d'entre-prise ou d'établissement à une autre entre-prise ou à un autre établissement résultant d'une cession conventionnelle ou d'une fusion, les droits des travailleurs aux prestations prévues par les régimes de retraite ou de survie, ne sont pas transférés à la personne physique ou morale, qui, du fait de ce transfert, acquiert la qualité d'employeur à l'égard des travailleurs de l'entreprise transférée ou de la partie d'entreprise transférée, la date du transfert.».

2° le 16° est remplacé par la disposition suivante:

«16° «organisme de pension»: un organisme visé à l'article 2, § 1er ou § 3, 5°, de la loi du 9 juillet 1975 ou à l'article 2, 1°, de la loi du ... , chargé de l'exécution de l'engagement de pension;»;

3° le 19° est remplacé par la disposition suivante:

«19° «la loi du ...»: la loi du... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle;

4 le 20° est remplacé par la disposition suivante:

«20° «la législation de contrôle prudentiel»: la loi du 9 juillet 1975 et la loi du... , ainsi que leurs arrêtés d'exécution;

5° l'article est complété comme suit:

«21° «la CBFA»: la Commission Bancaire, Financière et des Assurances, instituée par l'article 44 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers.».

De bevoegde ministers kunnen termijnen bepalen waarbinnen de Commissie, de Raad en de CBFA hun advies dienen uit te brengen. In geval van niet-naleving van een van die termijnen, is het bedoelde advies niet meer vereist.».

Afdeling IV

Wijzigingen in de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid

Artikel 165

In artikel 3, § 1, van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 11°, b), wordt na het woord «pensionering» aangevuld met de volgende tekst:

«of wanneer in het kader van een overgang van een onderneming, een vestiging of een gedeelte van een onderneming of vestiging naar een andere onderneming of vestiging als gevolg van een conventionele overdracht of een fusie, de rechten van de werknemers op de uitkeringen waarin de rust- of overlevingspensioenstelsels voorzien, niet worden overgedragen aan de natuurlijke of rechtspersoon die door die overgang de hoedanigheid van werkgever verwerft ten aanzien van de werknemers van de overgenomen onderneming of van het overgenomen gedeelte van de onderneming, de datum van de overgang.».

2° punt 16° wordt vervangen door de volgende bepaling:

«16° «pensioeninstelling»; een instelling bedoeld in artikel 2, § 1 of § 3, 5°, van de wet van 9 juli 1975 of in artikel 2, 1°, van de wet van ... , die belast wordt met de uitvoering van de pensioentoezegging;»;

3° punt 19° wordt vervangen door de volgende bepaling:

«19° «de wet van ...»: de wet van... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening;

4° punt 20° wordt vervangen door de volgende bepaling:

«20° «de wetgeving inzake prudentieel toezicht»: de wet van 9 juli 1975 en de wet van... , en hun uitvoeringsbesluiten;

5° het artikel wordt als volgt aangevuld:

«21° «de CBFA»: de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen, ingesteld door artikel 44 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 25 maart 2003.».

Article 166

L'article 5, § 3, al. 2, de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«L'alinéa 1er n'est pas d'application aux engagements de pension des entités et personnes morales de droit public qui, en application des articles 101 à 105 de la loi du ... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle, ne doivent pas confier la gestion de leur régime de retraite à une institution de retraite professionnelle.».

Article 167

A l'article 11 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° au § 1er, 2° les mots «sans conseil d'entreprise, sans comité de prévention et de protection au travail et» insérés, entre les mots «entreprises» et «sans».

2° au § 2, al. 2, de la version française, le mot «entreprise» est remplacé par le mot «employeur».

Article 168

A l'article 12, § 1er, de la même loi les mots «sans conseil d'entreprise, sans comité de prévention et de protection au travail et» insérés, entre les mots «entreprise» et «sans».

Article 169

A l'article 14, § 3, 3°, al. 2, de la même loi, les mots «et pour les engagements de pension visés à l'article 21» sont insérés entre les mots «contributions définies» et les mots «, une différenciation».

Article 170

A l'article 15 de la même loi, la première phrase est complétée par les mots «ou en vertu de l'article 12».

Article 171

A l'article 16, § 1er, de la même loi, le premier alinéa est complété par les mots «ou en vertu de l'article 12».

Artikel 166

Artikel 5, § 3, tweede lid van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Het eerste lid is niet van toepassing op de pensioen-toezeggingen van de publiekrechtelijke entiteiten en rechtspersonen die krachtens de artikelen 101 tot 105 van de wet van betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, het beheer van hun pensioenregeling niet aan een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening dienen toe te vertrouwen.».

Artikel 167

In artikel 11 van dezelfde wet worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, 2° worden de woorden «zonder ondernemingsraad, zonder comité voor preventie en bescherming op het werk en» toegevoegd tussen de woorden «ondernemingen» en «zonder».

2° in § 2, tweede lid, Franse tekst, wordt het woord «entreprise» vervangen door het woord «employeur».

Artikel 168

In artikel 12, § 1, van dezelfde wet worden de woorden «zonder ondernemingsraad, zonder comité voor preventie en bescherming op het werk en» toegevoegd tussen de woorden «onderneming» en «zonder».

Artikel 169

In artikel 14, § 3, 3°, tweede lid van dezelfde wet worden de woorden «en voor de pensioen-toezeggingen bedoeld in artikel 21» toegevoegd tussen de woorden «vaste bijdragen» en de woorden «, een differentiatie».

Artikel 170

In de eerste zin van artikel 15 van dezelfde wet worden de woorden «of op grond van artikel 12» toegevoegd tussen de woorden «bij collectieve arbeidsovereenkomst» en de woorden «werd ingevoerd».

Artikel 171

In artikel 16, § 1, eerste lid, van dezelfde wet worden de woorden «of op grond van artikel 12» toegevoegd tussen de woorden «bij collectieve arbeidsovereenkomst» en de woorden «werd ingevoerd.».

Article 172

L'article 18 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art.18 – Le Roi détermine les réserves acquises minimales dans le cas où l'engagement de pension, en ce qui concerne les pensions de retraite ou de survie en cas de décès après la retraite, est de type «contributions définies».».

Article 173

A l'article 19, de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° les mots «dans les arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975» sont chaque fois remplacés par les mots «par le Roi».

2° au § 5, dans le texte néerlandais, les mots «of met het loon» sont remplacés par les mots «en met het loon».

Article 174

A l'article 24 de la même loi, sont apportées les modifications suivantes:

1° au § 1er, les mots «capitalisée au taux maximum de référence pour les opérations d'assurance à long terme, fixé par les arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975» sont remplacés par «capitalisée au taux de 3,75 %»;

2° au § 2, al. 1er, les mots «capitalisées au taux maximum de référence pour les opérations d'assurance à long terme, fixé par les arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975, diminué de 0,5 %» sont remplacés par «capitalisées au taux de 3,25 %»;

3° au § 3, il est inséré avant le texte actuel, qui formera le deuxième alinéa, un nouvel alinéa, rédigé comme suit:

«Le Roi peut modifier les taux visés au § 1er et au § 2, al. 1er.».

Article 175

A l'article 26 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° le § 1er est complété par un 5°, rédigé comme suit:

«5° le niveau actuel de financement des réserves acquises et de la garantie visée à l'article 24.».

2° au § 3, al. 2, 2°, a), les mots «l'article 32, § 2, 3°, a)» sont remplacés par les mots «l'article 32, § 1er, 3°, a)»;

Artikel 172

Artikel 18 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art.18 – De Koning bepaalt de minimale verworven reserves in het geval de pensioentoezegging met betrekking tot de rust- en/of overlevingspensioenen bij overlijden na de pensionering van het type «vaste bijdragen» is.».

Artikel 173

In artikel 19, van dezelfde wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden «in de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975» telkens vervangen door de woorden «door de Koning».

2° in § 5 worden in de Nederlandse tekst de woorden «of met het loon» vervangen door de woorden «en met het loon».

Artikel 174

In artikel 24, van dezelfde wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, worden de woorden «gekapitaliseerd tegen de maximale referentie-rentevoet voor verzekerings-verrichtingen van lange duur, die vastgesteld is in de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975» vervangen door «gekapitaliseerd tegen een rentevoet van 3,75 %»;

2° in § 2, eerste lid, worden de woorden «gekapitaliseerd tegen de maximale referentierentevoet voor verzekerings-verrichtingen van lange duur, die vastgesteld is in de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975, verminderd met 0,5 %» vervangen door «gekapitaliseerd tegen een rentevoet van 3,25 %»;

3° in § 3 wordt vóór de huidige tekst die het tweede lid zal vormen een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

«De Koning kan de rentevoeten bedoeld in § 1 en § 2, eerste lid, wijzigen».

Artikel 175

In artikel 26 van dezelfde wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° § 1 wordt aangevuld met een punt 5°, dat luidt als volgt:

«5° het actuele financieringsniveau van de verworven reserves en van de waarborg bedoeld in artikel 24.».

2° in § 3, tweede lid, 2°, a), worden de woorden «artikel 32, § 2, 3°, a)» vervangen door de woorden «artikel 32, § 1, 3°, a)».

3° il est ajouté un § 4, rédigé comme suit:

«§ 4. Lors du départ à la retraite ou lorsque d'autres prestations deviennent exigibles, l'organisme de pension informe le bénéficiaire ou ses ayants droits des prestations qui sont dues et des options de paiement correspondantes.»;

4° il est ajouté un § 5, rédigé comme suit:

«§ 5. L'organisme de pension auquel l'affilié, lors de sa sortie, transfère ses réserves en application de l'article 32, § 1er, 2°, et l'organisme de pension qui est désigné par le travailleur conformément à l'article 33, communiquent au moins une fois par an à l'intéressé une fiche de pension qui contient au moins les données suivantes:

1° le montant des réserves;

2° le montant des prestations et la date à laquelle elles sont exigibles;

3° les éléments variables qui sont pris en compte pour le calcul des montants visés aux points 1° et 2°;

4° le montant des réserves de l'année précédente.

Les organismes de pension communiquent sur simple demande à l'intéressé un historique des données visées aux points 1° et 2° de l'alinéa 1er.».

Article 176

A l'article 27, § 1er, de la même loi, les mots «pour autant que le règlement de pension ou la convention de pension le prévoit expressément» sont insérés après les mots «60 ans».

Article 177

A l'article 28 § 1er, du texte français, le mot «exprimée» est remplacé par le mot «versée».

Article 178

A l'article 32 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° au § 2, al. 2, les mots «visé à l'article 2, § 3, 6°, de la loi du 9 juillet 1975» sont remplacés par les mots «visé à l'article 2, 1°, de la loi du...».

2° il est ajouté un § 5, rédigé comme suit:

«L'article 27 de la présente loi est applicable aux réserves qui sont transférées en application du § 1er, 2°.».

Article 179

L'article 33 de la même loi est complété par l'alinéa suivant:

3° er wordt een § 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

«§ 4. Bij de pensionering of wanneer er andere uitkeringen verschuldigd worden, licht de pensioeninstelling de begunstigde of zijn rechthebbenden in over de uitkeringen die verschuldigd zijn en over de wijze van uitbetaling.»;

4° er wordt een § 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

«§ 5. De pensioeninstelling waarnaar de aangeslotene bij zijn uittreding zijn reserves overdraagt bij toepassing van artikel 32, § 1, 2°, en de pensioeninstelling die door de werknemer wordt aangeduid overeenkomstig artikel 33 delen ten minste éénmaal per jaar aan de betrokkene een pensioenfiche mee waarop ten minste volgende gegevens worden vermeld:

1° het bedrag van de reserves;

2° het bedrag van de prestaties en de datum waarop deze opeisbaar zijn;

3° de variabele elementen waarbij bij de berekening van de bedragen onder 1° en 2° wordt rekening gehouden;

4° het bedrag van de reserves van het vorige jaar.

De pensioeninstellingen delen op eenvoudig verzoek aan de betrokkene een historisch overzicht van de gegevens bedoeld in 1° en 2° van het eerste lid mee.».

Artikel 176

In artikel 27, § 1, van dezelfde wet worden de woorden «voor zover het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst het uitdrukkelijk voorziet» toegevoegd na het woord «bereikt».

Artikel 177

In artikel 28, § 1 van de Franse tekst wordt het woord «exprimée» vervangen door het woord «versée».

Artikel 178

In artikel 32 van dezelfde wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 2, tweede lid, worden de woorden «bedoeld in artikel 2, § 3, 6°, van de wet van 9 juli 1975» vervangen door de woorden «bedoeld in artikel 2, 1°, van de wet van....».

2° er wordt een § 5 ingevoegd, die luidt:

«Artikel 27 van deze wet is van toepassing op de reserves die zijn overgedragen in toepassing van § 1, 2°.».

Artikel 179

Artikel 33 van dezelfde wet wordt aangevuld met volgende lid:

«L'article 27 de la présente loi s'applique au contrat conclu en application du présent article avec l'organisme de pension désigné à cet effet».

Article 180

A l'article 39 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° le § 1er, est complété par un 5°, rédigé comme suit:

«5° la déclaration relative aux principes fondant la politique de placement visée à l'article 41*bis*.».

2° au § 3, les mots «ou § 2» sont insérés entre les mots «§ 1er» et les mots «, l'employeur».

Article 181

A l'article 41 de la même loi, sont apportées les modifications suivantes:

1° au § 1er, première phrase, les mots «visé à l'article 2, § 3, 6° de la loi du 9 juillet 1975» sont remplacés par les mots «visé à l'article 2, 1°, de la loi du...»;

2° au § 2, al. 2, les mots «du rapport visé à l'article 42» sont remplacés par les mots «de la déclaration relative aux principes fondant la politique de placement visée à l'article 41*bis* et du rapport visé à l'article 42, § 1er.».

Article 182

Il est inséré dans le chapitre VIII de la même loi un article 41*bis*, rédigé comme suit:

«L'organisme de pension élabore une déclaration écrite sur les principes de sa politique de placement. Il la revoit au moins tous les trois ans et immédiatement après tout changement majeur de la politique de placement.

Cette déclaration contient, au minimum, les méthodes d'évaluation des risques d'investissement, les techniques de gestion des risques mises en œuvre et la répartition stratégique des actifs eu égard à la nature et à la durée des régimes de retraite.

L'organisme communique dans le mois toute modification de la déclaration sur les principes de la politique de placement à la CBFA.

La CBFA peut fixer, par voie de règlement, des règles plus précises en ce qui concerne le contenu et la forme de cette déclaration.».

«Artikel 27 van deze wet is van toepassing op de overeenkomst die met toepassing van dit artikel is gesloten met de daartoe aangewezen pensioeninstelling».

Artikel 180

In artikel 39 van dezelfde wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° § 1 wordt aangevuld met een punt 5°, dat luidt als volgt;

«5° de verklaring inzake de beleggings-beginselen bedoeld in artikel 41*bis*.».

2° in § 3 worden de woorden «of § 2» ingevoegd tussen de woorden «§ 1» en de woorden «bevoegde ondernemingsraad».

Artikel 181

In artikel 41 van dezelfde wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht.

1° in § 1, eerste zin, worden de woorden «bedoeld in artikel 2, § 3, 6° van de wet van 9 juli 1975» vervangen door de woorden «bedoeld in artikel 2, 1°, van de wet van... »;

2° in § 2, tweede lid, worden de woorden «van het verslag bedoeld in artikel 42» vervangen door de woorden «van de de verklaring inzake de beleggingsbeginselen bedoeld in artikel 41*bis* en van het verslag bedoeld in artikel 42, § 1.».

Artikel 182

In hoofdstuk VIII van dezelfde wet wordt een artikel 41*bis* ingevoegd, dat luidt als volgt:

«De pensioeninstelling stelt een schriftelijke verklaring op met de beginselen van haar beleggingsbeleid. Zij herzielt deze verklaring ten minste om de drie jaar en onverwijld na elke belangrijke wijziging van het beleggingsbeleid.

Deze verklaring omvat ten minste de toegepaste beleggingsmethoden voor beleggingsrisico's, de risicobeheersprocedures en de strategische spreiding van de activa in het licht van de aard en de looptijd van de pensioenverbintenissen.

De instelling stelt de CBFA binnen de maand in kennis van elke wijziging van de verklaring inzake de beleggingsbeginselen.

De CBFA kan bij reglement nadere regels vaststellen met betrekking tot de inhoud en de vorm van deze verklaring.».

Article 183

L'article 42 de la même loi, dont le texte actuel formera le § 1er, est complété par un § 2, rédigé comme suit:

«§ 2. Les personnes visées au § 1er remettent aux affiliés, à leurs ayants droits ou à leurs représentants, sur simple demande:

1° la déclaration relative aux principes fondant la politique de placement visée à l'article 41*bis*;

2° les comptes et rapports annuels de l'organisme de pension, ainsi que, le cas échéant, ceux correspondant au régime de pension concerné;

3° lorsque l'affilié supporte le risque de placement, l'éventail des options éventuelles de placement et le portefeuille de placement existant, avec une description des risques et des coûts relatifs à ces placements.

La CBFA peut préciser, par voie de règlement, le contenu et la forme des informations visées au présent paragraphe.»

Article 184

Il est inséré dans la même loi un article 49*bis*, rédigé comme suit:

«Art. 49*bis* – En vue du contrôle du respect des dispositions du présent titre et de ses arrêtés d'exécution, les organismes de pension et les personnes morales concernées par l'exécution des engagements de solidarité communiquent à la CBFA la liste des engagements de pension et des engagements de solidarité qu'ils gèrent, l'identification des organisateurs concernés, ainsi que les renseignements relatifs aux engagements gérés que la CBFA détermine.

La CBFA fixe la périodicité, le contenu et le support de la communication visée à l'alinéa 1er.»

Article 185

Il est inséré dans la même loi un article 49*ter*, rédigé comme suit:

«Art. 49*ter* – Sur demande de la CBFA, les organismes de pension, les organisateurs et les personnes morales concernées par l'exécution des engagements de solidarité soumettent tous renseignements et fournissent tous documents en vue du contrôle du respect des dispositions de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution. Les renseignements et pièces visés dans cet alinéa sont rédigés dans la langue légalement imposée.

Dans le même but, la CBFA peut procéder à des inspections sur place au siège belge des organismes, organisateurs et personnes morales visées à l'alinéa 1er, ou prendre copie de toute information en leur possession, après en avoir, le cas échéant, informé les autorités compétentes de l'État membre d'origine.

Artikel 183

Artikel 42 van dezelfde wet, waarvan de huidige tekst § 1 wordt, wordt aangevuld met een § 2, die luidt als volgt:

«§ 2. De personen bedoeld in § 1 verstrekken aan de aangeslotenen, hun rechthebbenden of hun vertegenwoordigers op eenvoudig verzoek:

1° de verklaring inzake de beleggingsbeginselen bedoeld in artikel 41*bis*;

2° de jaarrekening en het jaarverslag van de pensioeninstelling, alsook, in voorkomend geval, deze die met het betrokken pensioenstelsel overeenstemt;

3° wanneer de aangeslotene het beleggingsrisico draagt, alle eventueel beschikbare beleggingsmogelijkheden en de feitelijke beleggingsportefeuille, met een beschrijving van de risico's en de kosten die met de beleggingen verbonden zijn.

De CBFA kan bij reglement de inhoud en de vorm bepalen van de inlichtingen bedoeld in deze paragraaf.»

Artikel 184

In dezelfde wet wordt een artikel 49*bis* ingevoegd, dat luidt als volgt:

«Art. 49*bis* – Met het oog op het toezicht op de naleving van de bepalingen van deze titel en zijn uitvoeringsbesluiten, bezorgen de pensioeninstellingen en de rechtspersonen die bij de uitvoering van de solidariteitstoezeggingen betrokken zijn, aan de CBFA de lijst van de pensioentoezeggingen en de solidariteits-toezeggingen die zij beheren, de identiteitsgegevens van de betrokken inrichters en de inlichtingen over de beheerde toezeggingen, die de CBFA bepaalt.

De in het eerste lid bedoelde inlichtingen worden verstrekt volgens de frequentie, de inhoud en de drager die de CBFA bepaalt.»

Artikel 185

In dezelfde wet wordt een artikel 49*ter* ingevoegd, dat luidt als volgt:

«Art. 49*ter* – Op verzoek van de CBFA verstrekken de pensioeninstellingen, de inrichters en de rechtspersonen die bij de uitvoering van de solidariteitstoezeggingen betrokken zijn, alle inlichtingen en documenten met het oog op het toezicht op de naleving van de bepalingen van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten. De in dit lid bedoelde inlichtingen en documenten worden in de wettelijk opgelegde taal.

Met hetzelfde doel kan de CBFA op de Belgische zetel van de instellingen, inrichters of rechtspersonen bedoeld in het eerste lid inspecties verrichten of een kopie maken van alle gegevens waarover zij beschikken, in voorkomend geval nadat zij de bevoegde autoriteiten van de Lidstaat van herkomst hiervan verwittigd heeft.

Dans le même but, les agents, courtiers ou intermédiaires sont tenus de fournir à la CBFA, sur simple demande, tout renseignement qu'ils détiennent concernant les régimes de pension ou les engagements de solidarité soumis à la présente loi.

La CBFA peut, pour l'exécution des trois alinéas précédents, déléguer des membres de son personnel ou des experts indépendants mandatés à cet effet, qui lui font rapport.».

Article 186

Il est inséré dans la même loi un article 49^{quater}, rédigé comme suit:

«Art.49^{quater}. – § 1er. Si la CBFA constate que les organismes, organisateurs et personnes morales visés à l'article 49ter ne se conforment pas aux dispositions de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution, elle fixe le délai dans lequel il doit être remédié à la situation.

Si, au terme de ce délai, il n'a pas été remédié à la situation, la CBFA peut, indépendamment des autres mesures prévues par ou en vertu de la loi, communiquer ses injonctions:

- 1° à l'organisateur;
- 2° au conseil de surveillance visé par l'article 41;
- 3° au conseil d'entreprise ou, à défaut, au comité pour la prévention et la protection au travail ou, à défaut, à la délégation syndicale;
- 4° aux représentants des affiliés et des bénéficiaires du régime de retraite;
- 5° aux affiliés et aux bénéficiaires du régime de retraite.

La CBFA peut, dans les conditions prévues par le présent article, rendre ses injonctions publiques par la voie du Moniteur belge ou par voie de presse.

Les frais de communication et de publication sont à charge du destinataire des injonctions.

§ 2. Si les organismes et personnes visés à l'article 49ter restent en défaut à l'expiration du délai, visé au § 1er, la CBFA peut, après que l'institution ou la personne ait été entendue ou à tout le moins convoquée, lui infliger une astreinte à raison d'un maximum de 1.875.000 euros par infraction ou d'un maximum de 2.500 euros par jour de retard.

§ 3. La procédure pour l'imposition des sanctions visées par le présent article est déterminée par les articles 70 à 73 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers.

Les astreintes et amendes imposées en application du § 2 sont recouvrées au profit du Trésor par l'administration du Cadastre, de l'Enregistrement et des Domaines.».

Met hetzelfde doel zijn de agenten, makelaars of tussenpersonen ertoe gehouden op eenvoudig verzoek alle nodige inlichtingen te verstrekken aan de CBFA over de pensioenregelingen of de solidariteitstoezeggingen die aan deze wet zijn onderworpen.

Voor de uitvoering van de drie voorgaande leden kan de CBFA leden van haar personeel of zelfstandige hiertoe gemachtigde deskundigen afvaardigen, die haar verslag uitbrengen.».

Artikel 186

In dezelfde wet wordt een artikel 49^{quater} ingevoegd, dat luidt als volgt:

«Art.49^{quater}. – § 1. Indien de CBFA vaststelt dat de instellingen, inrichters en rechtspersonen bedoeld in artikel 49ter zich niet schikken naar de bepalingen van deze wet of haar uitvoeringsbesluiten, bepaalt zij de termijn binnen dewelke die toestand dient te worden verholpen.

Indien de toestand niet is verholpen na deze termijn kan de CBFA, ongeacht de andere maatregelen waarin door of krachtens de wet is voorzien, de volgende personen in kennis stellen van haar aanmaningen:

- 1° de inrichter;
- 2° het toezichtsc comité bedoeld in artikel 41;
- 3° de ondernemingsraad of, bij gebrek daaraan, het comité voor preventie en bescherming op het werk of, bij gebrek daaraan, de vakbondsafvaardiging;
- 4° de vertegenwoordigers van de aangeslotenen en van de begunstigten van de pensioenregeling;
- 5° de aangeslotenen en de begunstigten van de pensioenregeling.

Onder de voorwaarden bepaald in dit artikel kan de CBFA haar aanmaningen bekendmaken in het Belgisch Staatsblad of in de pers.

De kosten van mededeling en bekendmaking zijn ten laste van de bestemming van de aanmaningen.

§ 2. Indien de instellingen en personen bedoeld in artikel 49ter in gebreke blijven bij het verstrijken van de termijn bedoeld in § 1, kan de CBFA, nadat de instelling of persoon is gehoord of tenminste is opgeroepen, een dwangsom opleggen van maximum 1.875.000 euro per overtreding of maximum 2.500 euro per dag vertraging.

§ 3. De procedure voor het opleggen van de sancties bedoeld in dit artikel wordt geregeld door de artikelen 70 tot 73 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

De dwangsommen en boetes die met toepassing van § 2 worden opgelegd, worden ingevorderd ten bate van de Schatkist door de administratie van het Kadaster, de Registratie en de Domeinen.».

Article 187

A l'article 50 de la même loi les mots «instauré conformément à l'article 10», sont supprimés.

Article 188

A l'article 51, alinéa 1er, de la même loi, les mots «Les commissaires agréés, désignés conformément à l'article 38 de la loi du 9 juillet 1975, et les actuaire désignés conformément à l'article 40bis de la même loi» sont remplacés par les mots «Les commissaires agréés et les actuaire désignés conformément à la réglementation de contrôle prudentiel».

Article 189

Il est inséré dans la même loi un article 56bis, rédigé comme suit:

«Art. 56bis – Lorsque l'engagement de pension, en ce qui concerne les pensions de retraite et/ou de survie en cas de décès après la retraite, porte sur le paiement d'une prestation définie qui ne tient pas compte des années de service prestées, la prestation qui, à tout moment, sert de base pour le calcul de la réserve acquise, est, par dérogation à l'article 19, §§ 2, 3 et 5, égale, jusqu'au 31 décembre 2006 inclus, à la prestation afférente à la pension de retraite qui est prise en compte pour le calcul de la réserve minimale visée à l'article 19, § 2, premier tiret, sauf si le règlement de pension prévoit explicitement un calcul dérogatoire et que les réserves acquises, calculées de cette manière, sont supérieures à la réserve minimale.

Sauf si le règlement de pension prévoit pour les réserves acquises un calcul dérogatoire tel que visé à l'alinéa 1er, les organisateurs peuvent, jusqu'au 31 décembre 2006 inclus, adapter les prestations de pension qui, conformément au règlement de pension ou à la convention de pension, servent de base pour le calcul des réserves acquises, en sorte que la réserve calculée sur la base de ces prestations coïncide avec la réserve minimale.».

Article 190

L'article 110 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 110 – Le Roi prend, sur la proposition conjointe du ministre des Pensions et du Ministre de l'Economie ou, en ce qui concerne l'article 24, sur la proposition du Ministre des Pensions, et après avis de la Commission des Pensions Complémentaires, du Conseil des Pensions Complémentaires et de la CBFA, les arrêtés nécessaires à l'exécution de la présente loi.

Les ministres compétents peuvent fixer des délais endéans lesquels la Commission, le Conseil et la CBFA doivent émettre leurs avis. En cas de non-respect de l'un ou l'autre de ces délais, l'avis correspondant n'est plus requis.».

Artikel 187

In artikel 50 van dezelfde wet worden de woorden «ingevoerd overeenkomstig artikel 10» geschrapt.

Artikel 188

In artikel 51, eerste lid, van dezelfde wet worden de woorden «De erkende commissarissen, aangewezen overeenkomstig artikel 38 van de wet van 9 juli 1975, en de actuarissen, aangeduid overeenkomstig artikel 40bis van diezelfde wet» vervangen door de woorden «De erkende commissarissen en de actuarissen aangeduid overeenkomstig de reglementering inzake het prudentieel toezicht».

Artikel 189

In dezelfde wet wordt een artikel 56bis ingevoegd, dat luidt:

«Art. 56bis – Wanneer de pensioentoezegging met betrekking tot het rust- en/of overlevingspensioen bij overlijden na de pensionering voorziet in de betaling van een vaste prestatie die geen rekening houdt met de gepresteerde dienstjaren, dan is de prestatie die op ieder ogenblik dient als basis voor de berekening van de verworven reserve, in afwijking van artikel 19, §§ 2, 3 en 5, tot en met 31 december 2006 gelijk aan de prestatie met betrekking tot het rustpensioen, die in aanmerking wordt genomen voor de berekening van de minimumreserve zoals bedoeld in artikel 19, § 2, eerste streepje, tenzij het pensioenreglement uitdrukkelijk voorziet in een afwijkende berekening die resulteert in verworven reserves die hoger zijn dan de minimumreserve.

Tenzij het pensioenreglement voorziet in een afwijkende berekening van de verworven reserves zoals bedoeld in het eerste lid, mogen inrichters tot en met 31 december 2006 de pensioenprestaties die op grond van het pensioenreglement of de pensioenuitvoering als basis dienen voor de berekening van de verworven reserves, aanpassen teneinde de reserve die op grond van die prestatie wordt berekend in overeenstemming te brengen met de minimumreserve.».

Artikel 190

Artikel 110 van dezelfde wet wordt door de volgende bepaling vervangen:

«Art. 110 – De Koning neemt, op gezamenlijke voordracht van de minister van Pensioenen en de minister van Economie of, voor wat artikel 24 betreft, op voordracht van de minister van Pensioenen, en na advies van de Commissie voor Aanvullende Pensioenen, de Raad voor Aanvullende Pensioenen en de CBFA de besluiten die voor de uitvoering van deze wet nodig zijn.

De bevoegde ministers kunnen termijnen bepalen waarbinnen de Commissie, de Raad en de CBFA hun advies dienen uit te brengen. In geval van niet-naleving van een van die termijnen, is het bedoelde advies niet meer vereist.».

Section V

Autres dispositions modificatives

Article 191

Dans les lois et arrêtés autres que ceux visés aux autres dispositions du présent chapitre, les mots «l'article 2, § 3, 4°, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances» et les mots «l'article 2, § 3, 6°, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances» sont chaque fois remplacés par les mots «l'article 2, 1°, de la loi du... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle».

Chapitre II

Mesures d'exécution

Article 192

Le Roi peut, sur la proposition du Ministre de l'Economie et par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, rendre tout ou partie des dispositions de la présente loi et des arrêtés pris pour leur exécution applicables aux activités en matière de pensions de retraite professionnelle offertes par les entreprises d'assurances belges et les succursales d'entreprises d'assurances dont le siège social est établi en dehors de l'Espace Economique Européen, visées par l'article 2, § 1er, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances.

Les actifs et les engagements correspondant à ces activités sont cantonnés, gérés et organisés séparément des autres activités de l'entreprise d'assurances sans aucune possibilité de transfert.

L'arrêté royal visé à l'alinéa 1er détermine les articles de la loi du 9 juillet 1975 précitée qui ne sont pas applicables auxdites activités.

Article 193

§ 1er. Sur la proposition du Ministre de l'Economie, le Roi prend les arrêtés nécessaires à l'exécution des Titres I à V, ainsi que des articles 192 et 195.

Il peut, en outre, fixer:

1° les règles à respecter par les institutions de retraite professionnelle en matière de participation dans les bénéfices au profit des affiliés;

2° les obligations des institutions de retraite professionnelle relatives à la tenue et à la communication des livres, pièces comptables et autres documents, aux mentions à faire dans les prospectus, circulaires, affiches et autres écrits destinés au public.

Afdeling V

Andere wijzigingsbepalingen

Artikel 191

In de andere wetten en besluiten dan die welke zijn bedoeld in de andere bepalingen van dit hoofdstuk worden de woorden «artikel 2, § 3, 4°, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen» en de woorden «artikel 2, § 3, 6°, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen» telkens vervangen door de woorden «artikel 2, 1°, van de wet van... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening».

Hoofdstuk II

Uitvoeringsmaatregelen

Artikel 192

Op voorstel van de Minister van Economie kan de Koning alle of een deel van de bepalingen van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten bij een in de Ministerraad overlegd besluit van toepassing maken op de werkzaamheden inzake bedrijfspensioenvoorziening aangeboden door de Belgische verzekeringsondernemingen en door de bijkantoren van verzekeringsondernemingen met maatschappelijke zetel buiten de Europese Economische Ruimte, zoals bedoeld in artikel 2, § 1, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen.

De activa en de verbintenissen die met deze activiteiten overeenkomen worden afgescheiden en gescheiden van de overige werkzaamheden van de verzekeringsonderneming beheerd en georganiseerd, zonder dat er enige mogelijkheid tot overdracht bestaat.

Het koninklijk besluit bedoeld in het eerste lid bepaalt welke artikelen van de voornoemde wet van 9 juli 1975 niet van toepassing zijn op die activiteiten.

Artikel 193

§ 1. Op voorstel van de Minister van Economie, neemt de Koning de besluiten die voor de uitvoering van de Titels I tot V, en voor de artikelen 192 en 195, nodig zijn.

De Koning kan ook het volgende vaststellen:

1° de door de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening na te leven regels inzake deelneming in de winst ten voordele van de aangeslotenen;

2° de verplichtingen van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening omtrent het bijhouden en het overleggen van de boeken, boekingsstukken en andere bescheiden, de vermeldingen die moeten voorkomen op prospectussen, omzendbrieven, aanplakbiljetten en andere voor het publiek bestemde geschriften.

Il peut également prévoir pour les notifications qui doivent être faites en application des dispositions des Titres I à V, des procédures équivalentes à celle de la lettre recommandée.

§ 2. Le Roi peut, pour l'élaboration des arrêtés visés par le présent article, prévoir des règles différentes en fonction de la nature et du risque des activités des institutions de retraite professionnelle concernées.

§ 3. Les arrêtés visés par le présent article sont pris sur l'avis préalable de la CBFA et après consultation, par cette dernière, de la Commission des Assurances instituée par l'article 41 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances.

La Commission des Assurances peut, sur les matières visées par le présent article, émettre ses avis d'initiative. Elle rend également un avis sur toute question qui lui est soumise par le Ministre ayant le contrôle prudentiel des institutions de retraite professionnelle dans ses attributions.

Le Ministre de l'Economie peut fixer des délais endéans lesquels la CBFA et la Commission des Assurances doivent émettre leur avis. De même, la CBFA peut fixer un délai endéans lequel la Commission des Assurances doit émettre son avis. En cas de non-respect de l'un ou l'autre de ces délais, l'avis correspondant n'est plus requis.

Article 194

Le Roi peut, sur la proposition conjointe des Ministres de l'Economie, des Pensions et des Classes moyennes, coordonner les dispositions:

- 1° de la présente loi;
- 2° du Titre II, Chapitre Ier, Section IV, de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002;
- 3° de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale;

et les dispositions qui auraient expressément ou implicitement modifiées les lois précitées au moment où les coordinations seront établies.

A cette fin, Il peut notamment:

- 1° modifier l'ordre, la numérotation et, en général, la présentation des dispositions à coordonner;
- 2° modifier les références qui seraient contenues dans les dispositions à coordonner, en vue de les mettre en concordance avec la nouvelle numérotation;

Hij kan ook procedures voorzien die gelijkwaardig zijn aan de aangetekende brief voor kennisgevingen die gedaan moeten worden overeenkomstig de bepalingen van de Titels I tot V.

§ 2. Voor het opstellen van de besluiten bedoeld in dit artikel kan de Koning verschillende regels vaststellen naargelang van de aard en het risico van de activiteiten van de betrokken instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

§ 3. De besluiten bedoeld door dit artikel worden genomen op voorafgaand advies van de CBFA nadat deze de Commissie voor Verzekeringen, ingesteld door artikel 41 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, geraadpleegd heeft.

De Commissie voor Verzekeringen kan, inzake de aangelegenheden bedoeld door dit artikel, op eigen initiatief advies uitbrengen. Zij geeft eveneens een advies over elke vraag die haar voorgelegd wordt door de Minister die bevoegd is voor het prudentieel toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

De Minister van Economie kan termijnen bepalen waarbinnen de CBFA en de Commissie voor Verzekeringen hun advies dienen uit te brengen. Insgelijks kan de CBFA een termijn bepalen waarbinnen de Commissie voor Verzekeringen haar advies dient uit te brengen. In geval van niet-naleving van een van die termijnen, is het bedoelde advies niet meer vereist.

Artikel 194

Op gezamenlijk voorstel van de Ministers van Economie, Pensioenen en Middenstand kan de Koning de bepalingen coördineren:

- 1° van deze wet;
- 2° van Titel II, Hoofdstuk I, Afdeling IV, van de programmawet (I) van 24 december 2002;
- 3° van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid;

en de bepalingen die de voornoemde wetten uitdrukkelijk of impliciet zouden hebben gewijzigd op het tijdstip van deze coördinatie.

Daartoe kan Hij inzonderheid:

- 1° de volgorde, de nummering en, in het algemeen, de vorm van de te coördineren bepalingen wijzigen;
- 2° de verwijzingen in de te coördineren bepalingen wijzigen om ze met de nieuwe nummering te doen overeenstemmen;

3° modifier la rédaction des dispositions à coordonner en vue d'assurer leur concordance et d'en unifier la terminologie, sans qu'il puisse être porté atteinte aux principes inscrits dans ces dispositions.

Les coordinations porteront l'intitulé déterminé par le Roi.

Article 195

Le Roi peut, sur la proposition du Ministre de l'Economie et par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, adapter les dispositions des Titres I à V, ainsi que de l'article 192 de la présente loi aux obligations découlant pour la Belgique d'accords ou de traités internationaux.

Article 196

Le CBFA informe la Commission européenne des difficultés majeures auxquelles donne lieu l'application de la directive 2003/41/CE du Parlement européen et du Conseil du 3 juin 2003 concernant les activités et la surveillance des institutions de retraite professionnelle.

Chapitre III

Entrée en vigueur et disposition finale

Article 197

Le Roi fixe la date d'entrée en vigueur de chacune des dispositions de la présente loi, à l'exception:

1° des articles 153, 163, 175, 2°, 177, 180, 2°, 187 et 189, qui produisent leurs effets le 1er janvier 2004;

2° des articles 1, 2, 8, 118, al. 2, 145, 152, 155, 156, 164, 165, 1°, 167 tot 170, 176, 178, 179, 190 et 192 à 198 qui entrent en vigueur le jour de la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

Article 198

Notre Ministre des Finances, Notre Ministre de l'Economie, Notre Ministre des Classes Moyennes et Notre Ministre des Pensions sont, chacun pour ce qui le concerne, chargés de l'exécution de la présente loi.

3° de formulering van de te coördineren bepalingen wijzigen om de onderlinge overeenstemming ervan te waarborgen en ze terminologisch op elkaar af te stemmen zonder dat aan de in die bepalingen opgenomen beginselen kan worden geraakt.

De coördinaties zullen het door de Koning bepaalde opschrift dragen.

Artikel 195

Op voorstel van Minister van Economie kan de Koning bij een in de Ministerraad overlegd besluit de bepalingen van Titels I tot V, alsook artikel 192 van deze wet aanpassen aan de verplichtingen die voor België voortvloeien uit internationale overeenkomsten en verdragen.

Artikel 196

De CBFA brengt de Europese Commissie op de hoogte van belangrijke moeilijkheden die het gevolg zijn van de toepassing van de richtlijn 2003/41/EG van het Europees Parlement en de Raad van 3 juni 2003 betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

Hoofdstuk III

Inwerkingtreding en slotbepaling

Artikel 197

De Koning bepaalt de datum waarop elke bepaling van deze wet in werking treedt, met uitzondering van:

1° de artikelen 153, 163, 175, 2°, 177, 180, 2°, 187 en 189, die hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2004;

2° de artikelen 1, 2, 8, 118, tweede lid, 145, 152, 155, 156, 164, 165, 1°, 167 tot 170, 176, 178, 179, 190 en 192 tot 198, die in werking treden op de dag van bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

Artikel 198

Onze Minister van Financiën, Onze Minister van Economie, Onze Minister van Middenstand en Onze Minister van Pensioenen zijn, ieder voor wat hen betreft, belast met de uitvoering van deze wet.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 40.024/1

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Pensions, le 10 mars 2006, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi «relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle», a donné le 28 mars 2006 l'avis suivant:

En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation s'est essentiellement limitée à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique ⁽¹⁾ ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites.

*
* *

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET DE LOI

L'avant-projet de loi soumis pour avis poursuit différents objectifs.

Il vise tout d'abord à transposer en droit belge la directive 2003/41/CE du Parlement européen et du Conseil du 3 juin 2003 concernant les activités et la surveillance des institutions de retraite professionnelle. La directive procure un cadre juridique aux activités transfrontalières d'institutions de retraite professionnelle (ci-après: IRP) au sein de l'Union européenne.

Ensuite, il regroupe certaines règles existantes concernant le contrôle des IRP dans un seul et même texte normatif. Ces règles sont actuellement éparpillées entre différents textes légaux et réglementaires ⁽²⁾ et leur regroupement est surtout pertinent pour les dispositions du projet de loi qui ne concernent pas spécifiquement les activités transfrontalières des IRP.

⁽¹⁾ Dès lors qu'il s'agit d'un projet de loi, on entend par fondement juridique la conformité aux normes supérieures.

⁽²⁾ Il convient de mentionner notamment la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances, lue en combinaison avec l'arrêté royal du 14 mai 1985 concernant l'application aux institutions de prévoyance de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances et avec l'arrêté royal du 5 avril 1995 concernant l'application de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances aux caisses de pensions visées à l'article 2, § 3, 4°, de la loi précitée, la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit et la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 40.024/1

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 10 maart 2006 door de Minister van Pensioenen verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet «betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening», heeft op 28 maart 2006 het volgende advies gegeven:

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich in hoofdzaak beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond ⁽¹⁾, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*
* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN WET

Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet streeft verscheidene doeleinden na.

In de eerste plaats wordt ermee de omzetting in Belgisch recht beoogd van richtlijn 2003/41/EG van het Europees Parlement en de Raad van 3 juni 2003 betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening. De richtlijn reikt een juridisch kader aan voor grensoverschrijdende activiteiten van instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (hierna: IBP) binnen de Europese Unie.

Daarnaast worden sommige bestaande regelingen van toezicht op IBP's gegroepeerd in eenzelfde normatieve tekst. Deze regelingen zijn nu verspreid over uiteenlopende wettelijke en verordenende teksten ⁽²⁾ en het groeperen ervan is vooral relevant voor de bepalingen van het wetsontwerp die niet specifiek betrekking hebben op de grensoverschrijdende activiteiten van IBP's.

⁽¹⁾ Aangezien het om een ontwerp van wet gaat wordt onder rechtsgrond de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

⁽²⁾ Te vermelden vallen o.a. de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, gelezen in samenhang met het koninklijk besluit van 14 mei 1985 tot toepassing op de verzorgingsinstellingen van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en met het koninklijk besluit van 5 april 1995 tot toepassing van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen op de pensioenkassen bedoeld in artikel 2, § 3, 4°, van de voormelde wet, de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen, en de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

Enfin, le projet de loi comprend un certain nombre de dispositions qui sont complémentaires par rapport aux règles qui figurent entre autres dans la loi programme (I) du 24 décembre 2002, en ce qui concerne les pensions complémentaires des travailleurs indépendants, et dans la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, en ce qui concerne les pensions complémentaires des travailleurs salariés.

EXAMEN DU TEXTE

Article 2

1. Dans un texte normatif, seul «Article 1er» s'écrit en toutes lettres. On écrit ensuite «Art. 2», «Art. 3», «Art. 4», etc. Il conviendra d'adapter la numérotation des articles du projet en ce sens.

2. Dans le prolongement de l'article 6, a), de la directive 2003/41/CE, on commencera l'article 2, 1°, du projet comme suit:

«1° institution de retraite professionnelle ou institution: un établissement, quelle que soit ...».

La mention de «l'institution» dans les articles 23 à 27 du projet, notamment, peut ainsi être maintenue.

Article 3

1. Compte tenu de ce que la notion de «prestations de retraite» est déjà définie à l'article 2, 2°, du projet, il semble plus utile et plus clair d'adapter la rédaction de la phrase introductive de l'article 3, § 1er, comme suit:

«La présente loi est applicable pour autant qu'une institution de retraite professionnelle fournisse les prestations de retraite suivantes: ...».

Si cette suggestion est accueillie, il conviendra également dans le même sens d'adapter la rédaction de la phrase introductive de l'article 4 du projet.

2. Dès lors que l'article 3, § 1er, du projet ne comprend qu'un seul alinéa, on supprimera les mots «, alinéa 1er» à la fin de l'article 3, § 2.

En outre, il serait plus correct d'écrire à l'article 3, § 2, du projet «... ne sont pas applicables aux régimes et engagements de solidarité» au lieu de «... ne sont pas applicables aux engagements de solidarité» (voir également la rédaction de l'article 5, § 1er, alinéa 2, du projet).

3. Le projet ne fait pas apparaître clairement pourquoi la définition de la notion de «dirigeants d'entreprise» donnée à l'article 3, § 3, du projet ne figure pas dans l'article 2.

Tot slot bevat het wetsontwerp een aantal bepalingen die complementair zijn met de regeling die, onder meer, is vervat in de Programmawet (I) van 24 december 2002, inzake de aanvullende pensioenen voor zelfstandigen, en in de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, wat de aanvullende pensioenen voor werknemers betreft.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

1. In een normatieve tekst wordt enkel «Artikel 1» voluit vermeld, waarna wordt geschreven «Art. 2.», «Art. 3.», «Art. 4.», enzovoort. Men passe de wijze van nummering van de artikelen van het ontwerp in die zin aan.

2. In navolging van artikel 6, a), van richtlijn 2003/41/EG late men artikel 2, 1°, van het ontwerp aanvangen als volgt:

«1° instelling voor bedrijfspensioenvoorziening of instelling: een instelling, ongeacht ...».

Op die wijze kan de vermelding van «de instelling» in onder meer de artikelen 23 tot 27 van het ontwerp worden gehandhaafd.

Artikel 3

1. Ermee rekening houdende dat het begrip «pensioenuitkeringen» reeds wordt omschreven in artikel 2, 2°, van het ontwerp, lijkt het meer zinvol en duidelijk indien de redactie van de inleidende zin van artikel 3, § 1, zou worden aangepast als volgt:

«Deze wet is van toepassing voor zover een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening de volgende pensioenuitkeringen verstrekt: ...».

Indien op deze suggestie wordt ingegaan, moet ook de redactie van de inleidende zin van artikel 4 van het ontwerp in overeenkomstige zin worden aangepast.

2. Aangezien artikel 3, § 1, van het ontwerp slechts uit één lid bestaat, schrappe men de woorden «, eerste lid» aan het einde van artikel 3, § 2.

Daarenboven ware het correcter om in artikel 3, § 2, van het ontwerp te schrijven «... niet van toepassing op de solidariteitsstelsels en -toezeggingen» in plaats van «... niet van toepassing op de solidariteitstoezeggingen» (zie ook de redactie van artikel 5, § 1, tweede lid, van het ontwerp).

3. Het is niet duidelijk waarom de omschrijving van het begrip «bedrijfsleiders», in artikel 3, § 3, van het ontwerp, niet in artikel 2 is opgenomen.

Article 5

Pour se conformer davantage à la terminologie de l'article 3, § 1er, 3° et 4°, du projet, mieux vaut utiliser à l'article 5, § 2, 2°, également les deux expressions «régimes de solidarité» et «engagements de solidarité».

En outre, il suffit d'écrire dans la même disposition «de la loi susvisée du 28 avril 2003». En effet, l'intitulé de la loi susmentionnée est déjà indiqué à l'article 3 du projet de sorte qu'il ne doit plus être répété dans les articles subséquents. La rédaction d'autres dispositions du projet devra le cas échéant être allégée de la même manière (voir par exemple l'article 7, alinéa 2, 6°, du projet).

Article 8

L'article 8 du projet dispose que seul les IRP concernés peuvent faire usage publiquement du terme «institution de retraite professionnelle, en abrégé IRP», notamment dans leur dénomination sociale, dans la description de leur objet social et dans leurs documents.

Le commentaire par article de l'exposé des motifs apporte en ce qui concerne la règle énoncée à l'article 8 du projet une précision indiquant plutôt l'obligation pour les IRP d'utiliser cette dénomination publiquement que la possibilité de le faire. En effet, selon l'exposé des motifs, la règle énoncée implique (notamment) que «ces mêmes institutions devront utiliser cette dénomination sur les documents portés à la connaissance des affiliés et bénéficiaires en application de l'article 18" et que «la seule obligation est (...) celle mentionnée au deuxième tiret ci-dessus».

L'obligation d'utiliser la dénomination résulte en effet de l'article 18 du projet. Néanmoins, il serait recommandé, par souci de sécurité juridique, d'aligner plus précisément sur la portée de l'article 8 du projet le commentaire qui est donné de cet article dans l'exposé des motifs à cet article, d'autant que l'article 118, alinéa 2, assortit explicitement d'une sanction pénale à l'utilisation irrégulière de la dénomination concernée.

Article 12

L'article 12, alinéa 2, du projet s'énonce comme suit:

«Si cette institution exerçait une autre activité avant la requête, la CBFA peut exiger tous renseignements au sujet de sa situation financière et de ses opérations de quelque nature qu'[ils] soient».

wArtikel 5

Meer in overeenstemming met de terminologie van artikel 3, § 1, 3° en 4°, van het ontwerp, wordt in artikel 5, § 2, 2°, ook best gebruik gemaakt van de beide termen «solidariteitsstelsels» en «solidariteitstoezeggingen».

Voorts volstaat het om in dezelfde bepaling te schrijven «van de voornoemde wet van 28 april 2003». Het opschrift van de laatstgenoemde wet wordt immers reeds in artikel 3 van het ontwerp vermeld, zodat dit niet meer hoeft te worden herhaald in de volgende artikelen. Waar nodig dient de redactie van nog andere bepalingen van het ontwerp op die wijze te worden verlicht (zie bijvoorbeeld artikel 7, tweede lid, 6°, van het ontwerp).

Artikel 8

Artikel 8 van het ontwerp bepaalt dat enkel de betrokken IBP's publiekelijk gebruik mogen maken van de term «instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, in het kort IBP», inzonderheid in hun maatschappelijke benaming, in de omschrijving van hun maatschappelijk doel en in hun stukken.

In de artikelsgewijze commentaar in de memorie van toelichting wordt in verband met het bepaalde in artikel 8 van het ontwerp een verduidelijking gegeven die niet zozeer wijst in de richting van een mogelijkheid voor de IBP's om die benaming publiekelijk te gebruiken, maar wel in de richting van een verplichting om dat te doen. Er wordt in de memorie van toelichting immers gesteld dat «het voorschrift (onder meer) betekent dat (...) die instellingen deze naam dienen te gebruiken op alle stukken gericht aan de aangeslotenen en begunstigten met toepassing van artikel 18» en dat «de enige verplichting (...) die (is) naast het tweede streepje».

De verplichting om de benaming te gebruiken volgt inderdaad uit artikel 18 van het ontwerp. Niettemin zou het, ter wille van de rechtszekerheid, aanbeveling verdienen dat de commentaar die in de memorie van toelichting wordt gewijd aan artikel 8 van het ontwerp, op een meer precieze wijze zou worden afgestemd op de draagwijdte van dat artikel, temeer daar artikel 118, tweede lid, uitdrukkelijk een strafsancie verbindt aan het wederrechtelijke gebruik van de betrokken benaming.

Artikel 12

Artikel 12, tweede lid, van het ontwerp luidt:

«Indien deze instelling vóór de aanvraag een andere activiteit uitoefende, kan de CBFA alle inlichtingen eisen over haar financiële toestand en haar verrichtingen, van welke aard die ook zijn».

Partant du principe selon lequel le législateur doit déterminer lui-même les cas où le droit au respect de la vie privée peut être restreint ⁽³⁾, la compétence qui est attribuée à la Commission bancaire, financière et des assurances (ci-après: CBFA) en vue d'exiger «tous renseignements (...) de quelque nature qu'[ils] soient» semble être contraire à la règle énoncée à l'article 22 de la Constitution.

Article 13

L'article 13, alinéa 2, du projet fait état d'une «extension des activités» sans que le texte du projet ne permette toutefois d'inférer comment cette extension doit être demandée.

L'exposé des motifs indique à cet égard ce qui suit:

«Ce dossier est présenté comme une requête d'agrément et en contient tous les éléments (sauf éventuellement ceux déjà en possession de la CBFA). Il est également soumis à la même procédure et notamment les délais visés à l'article 14".

Cette intention devrait apparaître dans le texte du projet d'autant que les articles 11 et 12 font uniquement état de la «requête d'agrément», et non de la «demande d'extension», comme c'est le cas dans les articles 14 à 17.

Article 20

Dans le texte français de l'article 20, alinéa 1er, il convient d'écrire «... peut exercer une activité transfrontalière ou une activité dans un État non membre de ...».

Article 22

1. Vu la règle énoncée à l'article 20, alinéa 1er, du projet et par souci de clarté, on commencera l'article 22, alinéa 1er, comme suit: «L'institution de retraite professionnelle agréée en Belgique qui projette ...».

La même observation peut être formulée à propos de l'article 28, alinéa 1er, du projet.

2. L'article 22, alinéa 3, doit faire référence au «dossier visé à l'alinéa 2" et non au «dossier visé à l'alinéa 1er».

⁽³⁾ «En réservant au législateur compétent le pouvoir de fixer dans quels cas et à quelles conditions il peut être porté atteinte au droit au respect de la vie privée et familiale, l'article 22, alinéa 1er, de la Constitution garantit à tout citoyen qu'aucune immixtion dans ce droit ne pourra avoir lieu qu'en vertu de règles adoptées par une assemblée délibérante, démocratiquement élue» (Cour d'arbitrage, 21 décembre 2004, n° 202/2004, B.6.3).

Uitgaande van het principe volgens hetwelk de wetgever zelf de gevallen moet bepalen waarin het recht op privacy kan worden beperkt ⁽³⁾, lijkt de bevoegdheid die aan de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen (hierna: CBFA) wordt verleend om «alle inlichtingen (te) eisen ... van welke aard die ook zijn» op gespannen voet te staan met het bepaalde in artikel 22 van de Grondwet.

Artikel 13

In artikel 13, tweede lid, van het ontwerp wordt melding gemaakt van een «uitbreiding van werkzaamheden», zonder dat evenwel uit de tekst van het ontwerp valt af te leiden op welke wijze die uitbreiding moet worden aangevraagd.

In de memorie van toelichting wordt in dat verband het volgende vermeld:

«Dit dossier wordt voorgesteld als een toelatingsaanvraag en bevat alle bestanddelen daarvan (tenzij reeds in het bezit van de CBFA). Hiervoor geldt ook dezelfde procedure en inzonderheid de termijnen waarvan sprake in artikel 14».

Die bedoeling zou in de tekst van het ontwerp moeten worden tot uitdrukking gebracht, temeer daar in de artikelen 11 en 12 enkel van de «toelatingsaanvraag» melding wordt gemaakt en niet tevens van de «aanvraag tot uitbreiding», zoals in de artikelen 14 tot 17 het geval is.

Artikel 20

In de Franse tekst van artikel 20, eerste lid, moet worden geschreven «... peut exercer une activité transfrontalière ou une activité dans un État non membre de ...».

Artikel 22

1. Gelet op het bepaalde in artikel 20, eerste lid, van het ontwerp late men artikel 22, eerste lid, ter wille van de duidelijkheid aanvangen als volgt: «De in België toegelaten instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die voornemens is ...».

Eenzelfde opmerking kan worden gemaakt bij artikel 28, eerste lid, van het ontwerp.

2. In artikel 22, derde lid, moet worden gerefereerd aan het «dossier bedoeld in het tweede lid» en niet aan het «dossier bedoeld in het eerste lid».

⁽³⁾ «Doordat artikel 22, eerste lid, van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privé-leven en het gezinsleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering» (Arbitragehof, 21 december 2004, nr. 202/2004, B.6.3).

La même observation s'applique à l'article 28, alinéa 3, du projet.

Article 27

Dès lors que ce ne sont pas les informations qui sont modifiées mais bien les éléments qui doivent être communiqués à titre d'information, on remplacera à l'article 27 le mot «informations» par le mot «éléments».

La même modification doit être apportée à l'article 31 du projet.

Article 39

Dans le texte français de l'article 39, alinéa 2, du projet, il convient d'écrire «Ce représentant est soumis aux mêmes conditions et encourt ...».

Article 41

1. Dans le texte néerlandais de l'article 41, § 2, il convient d'écrire «... voor soortgelijke inbreuken als bedoeld in § 1» au lieu de «... voor soortgelijke inbreuken als bedoeld in het eerste lid».

2. L'article 41, § 3, du projet s'énonce comme suit:

«Sauf en ce qui concerne les membres du comité de direction de l'institution de retraite professionnelle, la CBFA peut autoriser des dérogations aux interdictions prévues au présent article».

La compétence attribuée à la CBFA en vue de déroger aux interdictions visées ne peut concerner les membres du comité de direction de l'IRP, mais n'est soumise pour le surplus à aucune restriction. Cela revient à dire qu'il appartient à la CBFA - en tant qu'organe qui ne doit rendre des comptes à aucune assemblée législative - de juger librement si des interdictions légales s'appliquent ou non à l'égard des institutions concernées.

Une telle délégation de compétence indéterminée, qui implique essentiellement pour la CBFA la possibilité de suspendre l'application d'interdictions légales, n'est pas compatible avec le caractère général qu'ont normalement des dispositions légales, ni avec le principe de l'égalité devant la loi. Dès lors, le législateur devrait prévoir lui-même des critères en vertu desquels la CBFA pourrait déroger aux interdictions concernées ou mentionner les catégories de cas où pareille dérogation peut intervenir, à condition que le principe constitutionnel d'égalité et de non-discrimination n'en soit pas violé.

Il résulte de ce qui précède que l'article 41, § 3, ne peut être maintenu tel quel dans le projet.

Dezelfde opmerking geldt ten aanzien van artikel 28, derde lid, van het ontwerp.

Artikel 27

Aangezien niet de inlichtingen wijzigen, maar wel de gegevens die als inlichting moeten worden meegedeeld, vervange men in artikel 27 het woord «inlichtingen» door het woord «gegevens».

Dezelfde wijziging moet worden aangebracht in artikel 31 van het ontwerp.

Artikel 39

In de Franse tekst van artikel 39, tweede lid, van het ontwerp moet worden geschreven «Ce représentant est soumis aux mêmes conditions et encourt ...».

Artikel 41

1. In de Nederlandse tekst van artikel 41, § 2, moet worden geschreven «... voor soortgelijke inbreuken als bedoeld in § 1» in plaats van «... voor soortgelijke inbreuken als bedoeld in het eerste lid».

2. Artikel 41, § 3, van het ontwerp luidt:

«Behoudens voor wat betreft de leden van het directiecomité van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, kan de CBFA afwijkingen toestaan op de in dit artikel bedoelde verbodsbepalingen».

De bevoegdheid die aan de CBFA wordt verleend om af te wijken van de beoogde verbodsbepalingen kan geen betrekking hebben op de leden van het directiecomité van de IBP, maar is voor het overige aan geen beperkingen onderworpen. Dat komt erop neer dat het aan de CBFA - als orgaan dat geen verantwoording dient af te leggen voor een wetgevende vergadering - wordt gelaten om er vrij over te oordelen of wettelijke verbodsbepalingen al dan niet zullen gelden ten aanzien van de betrokken instellingen.

Een dergelijke onbepaalde bevoegdheidsdelegatie, die in essentie voor de CBFA de mogelijkheid inhoudt om de toepassing van wettelijke verbodsbepalingen op te schorten, is niet verenigbaar met het algemene karakter dat wettelijke bepalingen normaliter hebben, noch met het beginsel van de gelijkheid voor de wet. Daarom zou de wetgever zelf in criteria moeten voorzien op grond waarvan de CBFA van de betrokken verbodsbepalingen zou kunnen afwijken of zou hij de categorieën van gevallen moeten vermelden waarin dergelijke afwijking kan gebeuren, op voorwaarde dat daardoor niet het grondwettelijke beginsel van de gelijkheid en de niet-discriminatie met voeten wordt getreden.

Uit wat voorafgaat volgt dat artikel 41, § 3, niet ongewijzigd in het ontwerp kan worden gehandhaafd.

Article 44

L'article 44 du projet vise le cas où une IRP fait appel à un «sous-traitant». Le texte néerlandais utilise à cet égard l'expression «*extern adviseur*»⁽⁴⁾. La question se pose de savoir si ces deux expressions correspondent suffisamment. Outre, la «sous traitance», le commentaire par article de l'exposé des motifs fait également état de «*outsourcing*», termes rendus dans le texte néerlandais par «*toelevering of outsourcing*». La terminologie employée à l'article 44 du projet semble en tout cas devoir être soumise à un examen supplémentaire.

Article 48

L'article 48, alinéa 2, du projet charge le Roi de fixer «les modalités d'application de l'alinéa 1er». L'article 48, alinéa 3, confère au Roi, «notamment, aux fins d'exécution du présent article», le pouvoir de réglementer entre autres la composition de l'assemblée générale. La manière dont les deux délégations précitées sont rédigées soulève la question de leur corrélation précise. Le texte du projet mérite d'être précisé sur ce point.

Cette précision doit en outre être mise à profit pour mieux délimiter la délégation prévue à l'article 48, alinéa 2, du projet. En effet, le terme «modalités d'application» est relativement vague et les matières qui sont énumérées dans l'alinéa concerné sont en outre précédées des mots «entre autres», ce qui indique une énumération non limitative de matières qui peuvent être réglées par le Roi. La délégation prévue à l'article 48, alinéa 2, ne peut évidemment pas impliquer qu'il puisse essentiellement être porté atteinte à la compétence accordée par l'alinéa 1er aux IRP en vue de déterminer elles-mêmes les règles de gestion et de fonctionnement.

Article 52

Aux termes de l'article 52, alinéa 2, du projet, la CBFA peut, sans préjudice d'autres dispositions légales, fixer, par voie de règlement, le délai de conservation obligatoire par l'IRP des documents concernés.

L'attribution d'un pouvoir réglementaire à un organisme public n'est en principe pas conforme aux principes généraux de droit public en ce qu'il est ainsi porté atteinte au principe de l'unité du pouvoir réglementaire et qu'un contrôle parlementaire direct fait défaut. En outre, les garanties dont est assortie la réglementation classique, telles que celles en matière de publication et de contrôle préventif exercé par le Conseil d'État, section de législation, sont absentes. Pareilles délégations ne se justifient dès lors que pour des raisons pratiques et dans la mesure où elles ont une portée très limitée ou principalement

⁽⁴⁾ L'article 64, alinéa 2, du projet comprend également le terme «*extern adviseur*» à laquelle correspond le terme «*conseiller externe*» dans le texte français.

Artikel 44

Artikel 44 van het ontwerp beoogt het geval waarin een IBP beroep doet op een «extern adviseur»⁽⁴⁾. In de Franse tekst wordt in dat verband melding gemaakt van «(un) sous-traitant». Het is zeer de vraag of deze beide termen voldoende overeenstemming vertonen. Daarenboven wordt in de artikelsgewijze commentaar in de memorie van toelichting benevens van «sous-traitance» ook melding gemaakt van «outsourcing», waarmee in de Nederlandse tekst overeenstemmen «toelevering of outsourcing». De in artikel 44 van het ontwerp gebruikte terminologie lijkt in ieder geval aan een bijkomend onderzoek te moeten worden onderworpen.

Artikel 48

Artikel 48, tweede lid, van het ontwerp draagt de Koning op de «toepassingsmodaliteiten van het eerste lid» vast te stellen. Artikel 48, derde lid, verleent aan de Koning de bevoegdheid om «in het bijzonder voor de uitvoering van dit artikel» onder meer de samenstelling van de algemene vergadering te regelen. De wijze waarop de beide voornoemde delegatiebepalingen zijn geredigeerd, doet de vraag rijzen hoe zij zich precies tot elkaar verhouden. De tekst van het ontwerp verdient op dat punt te worden verduidelijkt.

Die verduidelijking moet bovendien te baat worden genomen om de delegatiebepaling in artikel 48, tweede lid, van het ontwerp beter af te bakenen. De term «toepassingsmodaliteiten» is immers vrij onbepaald en daarenboven worden de aangelegenheden die worden vermeld in het betrokken lid voorafgegaan door de woorden «onder andere», hetgeen wijst op een niet-limitatieve opsomming van aangelegenheden die door de Koning kunnen worden geregeld. De delegatiebepaling van artikel 48, tweede lid, mag er uiteraard niet op neerkomen dat op essentiële wijze afbreuk kan worden gedaan aan de in het eerste lid omschreven bevoegdheid van de IBP's om zelf de beheers- en werkingsregels te bepalen.

Artikel 52

Luidens artikel 52, tweede lid, van het ontwerp kan, onverminderd andere wettelijke bepalingen, de CBFA bij reglement de termijn bepalen gedurende dewelke de betrokken documenten door de IBP bewaard moeten blijven.

Het verlenen van verordenende bevoegdheid aan een openbare instelling is in beginsel niet in overeenstemming met de algemene publiekrechtelijke beginselen omdat erdoor geraakt wordt aan het beginsel van de eenheid van de verordenende macht en een rechtstreekse parlementaire controle ontbreekt. Bovendien ontbreken de waarborgen waarmee de klassieke regelgeving gepaard gaat, zoals die inzake de bekendmaking en de preventieve controle van de Raad van State, afdeling wetgeving. Dergelijke delegaties kunnen dan ook enkel worden gebillijkt om praktische redenen

⁽⁴⁾ De term «extern adviseur» komt ook voor in artikel 64, tweede lid, van het ontwerp, waarmee in de Franse tekst de term «*conseiller externe*» overeenstemt.

technique et où il peut être considéré que les organismes qui doivent appliquer la réglementation concernée ou la contrôler sont également les mieux placés pour l'élaborer en connaissance de cause.

Il est douteux que le pouvoir réglementaire accordé à la CBFA par l'article 52, alinéa 2, du projet soit de nature à répondre aux conditions précitées et qu'il puisse se justifier à la lumière de ce qui précède.

Article 54

La CBFA peut «admettre» les conditions auxquelles une IRP peut accorder les prêts visés dans l'article. S'il s'agissait à cet égard d'un pouvoir réglementaire exercé par la CBFA ⁽⁵⁾, il est également douteux que pareil pouvoir soit justifié à la lumière de ce qui a été relevé à propos de l'article 52 du projet.

Article 55

Dans le texte néerlandais de l'article 55, alinéa 4, du projet, le terme «vragen» ne concorde pas avec le terme «exiger» figurant dans le texte français. Dans l'exposé des motifs, le commentaire par article précise que «les deux derniers alinéas (de l'article 55) donnent le pouvoir à la CBFA de faire respecter ou modifier le plan», ce qui paraît indiquer que le terme «exiger» figurant dans le texte français est le plus adéquat. En tout cas, il faut mieux faire concorder les termes concernés dans le texte français et dans le texte néerlandais.

En outre, mieux vaudrait remplacer dans l'article 55, alinéa 4, les mots «toute modification» par les mots «n'importe quelle modification».

Article 60

Vu la terminologie utilisée à l'article 2, 5°, ainsi que dans d'autres dispositions du projet, on remplacera dans le texte néerlandais de l'article 60, § 1er, 1°, le mot «deelnemers» par le mot «aangeslotenen».

Article 61

Les termes «in open bewaargeving» figurant dans le texte néerlandais n'ont pas été rendus dans le texte français de l'article 61. Il y a lieu de supprimer cette discordance.

⁽⁵⁾ Dans cette hypothèse, la rédaction de l'article 54 devrait être adaptée.

en in de mate dat zij een zeer beperkte of hoofdzakelijk technische draagwijdte hebben, en er mag worden van uitgegaan dat de instellingen, die de betrokken reglementering dienen toe te passen of er toezicht op uitoefenen, ook het best geplaatst zijn om deze met kennis van zaken uit te werken.

Het kan worden betwijfeld of de verordenende bevoegdheid die in artikel 52, tweede lid, van het ontwerp, aan de CBFA wordt verleend, van die aard is dat ze beantwoordt aan de voorgaande vereisten en of zij in het licht daarvan valt te billijken.

Artikel 54

De CBFA kan de voorwaarden «aanvaarden» waaronder een IBP de in het artikel bedoelde leningen kan toestaan. Indien het ter zake zou gaan om een verordenende bevoegdheid die door de CBFA wordt uitgeoefend ⁽⁵⁾, kan evenzeer eraan worden getwijfeld of dergelijke bevoegdheid kan worden gebillijkt in het licht van hetgeen bij artikel 52 van het ontwerp is opgemerkt.

Artikel 55

In artikel 55, vierde lid, van het ontwerp stemt de term «vragen», in de Nederlandse tekst, niet overeen met de term «exiger», in de Franse tekst. In de artikelsgewijze commentaar in de memorie van toelichting wordt verduidelijkt dat «de laatste twee leden (van artikel 55) aan de CBFA de bevoegdheid (geven) om het plan te doen naleven of te wijzigen», hetgeen erop lijkt te wijzen dat de term «exiger», in de Franse tekst, het meest passend is. In ieder geval dienen de betrokken termen in de Nederlandse en in de Franse tekst beter op elkaar te worden afgestemd.

Voorts worden in artikel 55, vierde lid, de woorden «elke wijziging» beter vervangen door de woorden «om het even welke wijziging».

Artikel 60

Gelet op de terminologie die wordt gebruikt in artikel 2, 5°, en in andere bepalingen van het ontwerp, vervange men in de Nederlandse tekst van artikel 60, § 1, 1°, het woord «deelnemers» door het woord «aangeslotenen».

Artikel 61

In de Franse tekst van artikel 61 zijn de woorden «in open bewaargeving», die in de Nederlandse tekst voorkomen, niet weergegeven. Deze discordantie moet worden weggewerkt.

⁽⁵⁾ In die hypothese zou de redactie van artikel 54 moeten worden aangepast.

Article 70

Selon toute logique, il faut écrire à l'article 70, alinéa 1er, du projet... d'agrément des commissaires et des sociétés de révision» plutôt que «... d'agrément des commissaires agréés et des sociétés de révision agréées».

Article 77

À l'article 77 du projet, les mots du texte néerlandais «de vereisten inzake arbeidsrecht en sociaal recht» ne concordent pas avec les mots «les exigences pertinentes du droit social et du droit du travail» du texte français. Il y a lieu de faire concorder les deux textes sur ce point.

Article 81

Selon l'article 81, alinéa 2, du projet, le Roi peut préciser les conditions d'application de l'article. Cette disposition ne peut évidemment pas entraîner que le Roi puisse prévoir d'autres hypothèses que celles énumérées à l'article 81, alinéa 1er, pour lesquels un plan de redressement est exigé ⁽⁶⁾.

Article 85

1. L'article 85, § 2, alinéa 3, du projet, fait mention de l'hypothèse dans laquelle il est fait application «d'une des mesures visées à l'article 81». L'article 81 dispose uniquement qu'un plan de redressement peut être exigé d'une IRP dans trois hypothèses. Le membre de phrase «une des mesures visées à l'article 81» figurant à l'article 85, § 2, alinéa 3, ne paraît donc pas approprié.

2. Il faut adapter la référence aux «obligations visées aux deux alinéas précédents», faite dans l'article 85, § 3, alinéa 2, 3°, du projet, dès lors que le paragraphe en question ne comporte que deux alinéas et que, par conséquent, cette référence n'est pas claire.

Article 89

À l'article 89, alinéa 1er, du projet, il est fait mention de «la suspension visée à l'article 87, al. 2, 2°» ⁽⁷⁾. Cette dernière disposition vise à «restreindre» ou à «interdire» certaines opérations, de sorte qu'une terminologie plus uniforme est requise, à moins que l'article 89, alinéa 1er, ne vise une autre mesure, auquel cas la référence doit être rectifiée en conséquence.

⁽⁶⁾ Le commentaire par article figurant dans l'exposé des motifs fait mention de «quatre» hypothèses dans lesquelles la CBFA peut exiger un plan de redressement, ce qui ne coïncide pas avec le texte du projet.

⁽⁷⁾ L'article 89, alinéa 2, comporte également le terme «suspension».

Artikel 70

Logischerwijze moet in artikel 70, eerste lid, van het ontwerp worden geschreven «... voor de erkenning van commissarissen en revisoraatvennootschappen» in plaats van «... voor de erkenning van erkende commissarissen en erkende revisoraatvennootschappen».

Artikel 77

In artikel 77 van het ontwerp stemmen de woorden «de vereisten inzake arbeidsrecht en sociaal recht», in de Nederlandse tekst, niet overeen met de woorden «les exigences pertinentes du droit social et du droit du travail», in de Franse tekst. De beide teksten moeten ook op dat punt beter op elkaar worden afgestemd.

Artikel 81

Luidens artikel 81, tweede lid, van het ontwerp, kan de Koning de toepassingsvoorwaarden van het artikel verduidelijken. Deze bepaling kan uiteraard niet inhouden dat de Koning nog in andere gevallen, dan die opgesomd in artikel 81, eerste lid, kan voorzien waarvoor een herstelplan vereist is ⁽⁶⁾.

Artikel 85

1. In artikel 85, § 2, derde lid, van het ontwerp wordt melding gemaakt van het geval waarin toepassing wordt gemaakt «van één van de in artikel 81 bedoelde maatregelen». In artikel 81 wordt enkel bepaald dat van een IBP een herstelplan kan worden geëist in een drietal gevallen. De zinsnede «één van de in artikel 81 bedoelde maatregelen», in artikel 85, § 2, derde lid, lijkt derhalve niet passend te zijn.

2. De verwijzing naar «de in de twee voorgaande leden bedoelde verplichtingen», in artikel 85, § 3, tweede lid, 3°, van het ontwerp, moet worden aangepast, ermee rekening houdende dat de betrokken paragraaf slechts uit twee leden bestaat en de verwijzing derhalve niet duidelijk is.

Artikel 89

In artikel 89, eerste lid, van het ontwerp wordt melding gemaakt van «de schorsing bedoeld in artikel 87, tweede lid, 2°» ⁽⁷⁾. In de laatstgenoemde bepaling worden een «beperking» of «verbod» van bepaalde verrichtingen beoogd, zodat een meer eenvormige terminologie is vereist, tenzij in artikel 89, eerste lid, een andere maatregel wordt bedoeld, in welk geval de verwijzing in overeenkomstige zin moet worden gecorrigeerd.

⁽⁶⁾ In de artikelsgewijze commentaar in de memorie van toelichting wordt van «vier» gevallen melding gemaakt waarin de CBFA een herstelplan kan eisen, wat niet in overeenstemming is met de tekst van het ontwerp.

⁽⁷⁾ Ook in artikel 89, tweede lid, komt de term «schorsing» voor.

Article 90

Dans le texte néerlandais, les différents alinéas de l'article 90 utilisent les termes «*voorlopige bestuurder*» et «*voorlopige zaakvoerder*», tandis que le texte français fait chaque fois mention de «*gérant provisoire*». Il faut adapter soit le texte néerlandais soit le texte français de l'article selon qu'il s'agit ou non, au fond, de la même fonction.

Article 92

Dans le texte néerlandais de l'article 92, alinéa 3, du projet, il est question d'une atteinte aux droits d'un «*derde*». Dans le texte français, il s'agit des droits «*[des] affiliés, [des] bénéficiaires ou [des] tiers*».

Toujours à l'article 92, alinéa 3, les termes «*et intérêts s'il y a lieu*» figurant dans le texte français n'ont pas d'équivalent dans le texte néerlandais.

Il y a lieu de supprimer les discordances susmentionnées.

Article 93

1. Par souci d'uniformité terminologique, il faut remplacer dans le texte français de l'article 93, alinéa 4, du projet, le terme «*participants*» par le terme «*affiliés*».

2. Toujours à l'article 93, alinéa 4, il faut indiquer la date précise qui doit être mentionnée dans l'avis publié dans les quotidiens et au Moniteur belge, c'est-à-dire celle à laquelle la décision de révocation a été prise, comme le donne à penser le texte français, ou celle à laquelle la révocation prend effet, comme précisé dans le texte néerlandais.

Article 96

L'article 96, alinéa 2, du projet énonce ce qui suit:

«*Sans préjudice d'autres dispositions légales applicables, le Roi peut déterminer les pouvoirs et les obligations du liquidateur, spécialement en ce qui concerne la liquidation des engagements découlant des régimes de retraite gérés par l'institution de retraite professionnelle.*»

La portée du pouvoir conféré au Roi de déterminer les pouvoirs et les obligations du liquidateur n'est pas claire. En effet, la question se pose de savoir si l'intention du législateur est de limiter le pouvoir du Roi à la liquidation des obligations mentionnées dans l'alinéa en question ou si son intention est d'habiliter le Roi à déterminer les pouvoirs et les obligations du liquidateur au sens général. En outre, le législateur devrait lui-même prévoir un certain nombre de critères en vertu desquels le Roi doit exercer le pouvoir qui Lui est conféré. Tel que l'article 96, alinéa 2, est à présent rédigé, la délégation

Artikel 90

In de Nederlandse tekst worden, in de diverse leden van artikel 90, de termen «*voorlopige bestuurder*» en «*voorlopige zaakvoerder*» gebruikt, terwijl in de Franse tekst telkens van «*gérant provisoire*» melding wordt gemaakt. Al naar gelang inhoudelijk dezelfde functie wordt bedoeld of niet, dient ofwel de Nederlandse, dan wel de Franse tekst van het artikel te worden aangepast.

Artikel 92

In de Nederlandse tekst van artikel 92, derde lid, van het ontwerp wordt melding gemaakt van een benadeling van de rechten van een «*derde*». In de Franse tekst gaat het om de rechten van «*les affiliés, les bénéficiaires ou les tiers*».

Nog in artikel 92, derde lid, zijn de woorden «*et intérêts s'il y a lieu*», in de Franse tekst, niet weergegeven in de Nederlandse tekst.

De voornoemde discordanties moeten worden verholpen.

Artikel 93

1. Ter wille van de terminologische eenvormigheid moet in de Franse tekst van artikel 93, vierde lid, van het ontwerp, het woord «*participants*» worden vervangen door het woord «*affiliés*».

2. Nog in artikel 93, vierde lid, moet worden verduidelijkt welke datum precies moet worden vermeld in het bericht dat in de dagbladen en in het *Belgisch Staatsblad* wordt gepubliceerd, zijnde die waarop tot de intrekking is beslist, zoals de Franse tekst laat uitschijnen, dan wel die vanaf dewelke de intrekking uitwerking heeft, zoals in de Nederlandse tekst wordt bepaald.

Artikel 96

Artikel 96, tweede lid, van het ontwerp, luidt:

«*Onverminderd andere wettelijke bepalingen, kan de Koning de bevoegdheden en verplichtingen van de vereffenaar bepalen, in het bijzonder voor wat de vereffening betreft van de verbintenissen die voortvloeien uit de pensioenregelingen die door de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening worden beheerd.*»

De draagwijdte van de aan de Koning verleende bevoegdheid om de bevoegdheden en de verplichtingen van de vereffenaar te bepalen, is niet duidelijk. De vraag rijst immers of het de bedoeling is van de wetgever om de bevoegdheid van de Koning enkel te laten spelen met betrekking tot de vereffening van de verbintenissen die in het betrokken lid worden vermeld, dan wel of het de bedoeling is om de Koning te machtigen om de bevoegdheden en de verplichtingen van de vereffenaar in algemene zin te bepalen. Daarenboven zou de wetgever zelf in een aantal criteria moeten voorzien op grond

qui y est contenue est donc à la fois imprécise et trop étendue pour être conforme aux principes qui gouvernent les relations entre le pouvoir législatif et le pouvoir exécutif dans notre droit public.

Article 105

À l'article 105, alinéa 3, du projet, il faut remplacer dans le texte néerlandais les mots «*in deze paragraaf*» par les mots «*in dit artikel*».

Article 109

Dans l'exposé des motifs, le commentaire par article précise que le dossier visé à l'article 109 comprend les informations visées à l'article 20, § 4, de la directive, outre «la confirmation que l'institution est autorisée selon la loi de son pays et dans le respect des dispositions de la directive». L'article 109 du projet ne mentionne pas explicitement cette confirmation. Par souci de clarté, il serait préférable d'en faire mention.

Article 113

1. Vu la portée spécifique de l'article 113 du projet, il peut être envisagé de remplacer l'intitulé du chapitre III qui précède cet article et qui est actuellement rédigé en des termes généraux, par l'intitulé suivant: «Chapitre III. Limitation des placements d'actifs».

2. Le commentaire donné dans l'exposé des motifs sur l'article 113 du projet, ne peut évidemment pas être source de confusion ou d'insécurité juridique. Il faut donc supprimer les imperfections, telles que la référence erronée à l'article 61, § 3, du projet.

Article 115

En application de l'article 115, alinéa 2, du projet, la CBFA peut, «pour prévenir ou sanctionner de nouvelles irrégularités, prendre les mesures appropriées prévues par la présente loi, ainsi que celles prévues par la législation de droit social et de droit du travail concerné».

L'exposé des motifs apporte la précision suivante à cet égard:

«Dans un tel cas, la CBFA peut mettre l'institution en demeure de régulariser sa situation. Passé ce délai, la CBFA peut prendre toute mesure pour mettre fin aux irrégularités. La CBFA peut ainsi prendre les mesures prévues par le présent projet ou par la LPCI et la LPC. Au besoin, elle peut

waarvan de Koning de hem verleende bevoegdheid dient uit te oefenen. Zoals artikel 96, tweede lid, nu is geredigeerd, is de erin vervatte delegatiebepaling dus tegelijk onduidelijk en te weinig afgebakend om in overeenstemming te zijn met de beginselen die in ons publiek recht de verhouding tussen de wetgevende en de uitvoerende macht beheersen.

Artikel 105

In artikel 105, derde lid, van het ontwerp moeten in de Nederlandse tekst de woorden «in deze paragraaf» worden vervangen door de woorden «in dit artikel».

Artikel 109

In de artikelsgewijze commentaar in de memorie van toelichting wordt verduidelijkt dat het in artikel 109 bedoelde dossier alle gegevens bevat als bedoeld in artikel 20, § 4, van de richtlijn, benevens «de bevestiging dat de instelling de in haar land wettelijk vereiste en in overeenstemming met de voorschriften van de richtlijn verleende toelating bezit». Van die bevestiging wordt in artikel 109 van het ontwerp niet met zoveel woorden melding gemaakt. Duidelijkheidshalve kan dat nog gebeuren.

Artikel 113

1. Rekening houdende met de specifieke draagwijdte van artikel 113 van het ontwerp kan worden overwogen om het opschrift van hoofdstuk III, dat aan dat artikel voorafgaat en dat nu in algemene bewoordingen is gesteld, te vervangen als volgt: «Hoofdstuk III. Beperking van de beleggingen van activa».

2. De commentaar die in de memorie van toelichting wordt gegeven met betrekking tot artikel 113 van het ontwerp, mag uiteraard geen bron van verwarring of rechtsonzekerheid zijn. Onvolkomenheden, zoals de foutieve verwijzing naar artikel 61, § 3, van het ontwerp, moeten derhalve worden weggewerkt.

Artikel 115

De CBFA kan, met toepassing van artikel 115, tweede lid, van het ontwerp «passende maatregelen nemen die zowel door deze wet als door de betrokken sociale en arbeids-wetgeving voorgeschreven zijn, om verdere onregelmatigheden te voorkomen of te sanctioneren».

In de memorie van toelichting wordt in dat verband verduidelijkt:

«In dat geval kan de CBFA de instelling in gebreke stellen om haar toestand te regulariseren. Nadien kan de CBFA alle maatregelen nemen om een einde te stellen aan de onregelmatigheden. De CBFA kan met name de maatregelen treffen waarin dit wetsontwerp of de WAPZ en de WAP voorzien. Zo

interdire à l'institution d'encore fournir ses services à l'entreprise d'affiliation belge».

La précision citée n'est pas de nature à répondre à toutes les questions. Ainsi, il reste par exemple à savoir si les «mesures appropriées» visées englobent des mesures de redressement, ou s'il s'agit exclusivement de sanctions pénales.

Afin de prévenir de telles insécurités, il est suggéré aux auteurs du projet de mentionner explicitement et clairement, comme à l'article 77 du projet, les mesures précises qui sont visées à l'article 115, alinéa 2.

Article 117

Alors que l'article 117, alinéa 1er, du projet concerne l'imposition d'une sanction administrative dans le cas où l'IRP resterait en défaut à l'expiration du délai visé à l'article 116, l'article 117, alinéa 2, a manifestement une portée générale qui permet à la CBFA d'infliger une amende administrative chaque fois qu'elle constate une infraction à la loi et à ses arrêtés d'exécution. L'exposé des motifs n'apporte aucune précision sur le lien existant entre les deux alinéas précités de l'article 117 du projet. L'exposé des motifs paraît, au contraire, ne viser qu'un seul cas ⁽⁸⁾.

Il faut constater par ailleurs que l'article 117, alinéa 1er, fait explicitement référence à l'audition ou à tout le moins à la convocation de «l'institution», alors que ce n'est pas le cas de l'article 117, alinéa 2, même si, pour les sanctions visées dans cet alinéa, il y a lieu également de considérer que le principe de l'audition doit être satisfait.

Il découle de ce qui précède qu'il est préférable de soumettre à un examen complémentaire tant la formulation de l'article 117 du projet que le commentaire qu'y consacre l'exposé des motifs.

Article 120

L'article 120, alinéa 2, du projet énonce que:

«Les mêmes peines sont applicables aux administrateurs, commissaires, dirigeants effectifs ou mandataires des entreprises et institutions qui ne se sont pas conformés aux obligations qui leur sont imposées par la présente loi ou par les arrêtés et les règlements pris pour son [...] exécution».

⁽⁸⁾ Vu que l'exposé des motifs précise que «le second paragraphe» rappelle que la procédure en la matière est déterminée par les articles 70 à 73 de la loi du 2 août 2002, étant entendu toutefois que c'est le troisième alinéa de l'article 117 du projet qui est visé.

nodig kan zij de instelling verbieden om nog diensten te verstrekken aan de Belgische bijdragende onderneming».

De aangehaalde verduidelijking is niet van aard om alle vragen te beantwoorden. Zo blijft bijvoorbeeld de vraag of de beoogde «passende maatregelen» herstelmaatregelen omvatten, dan wel of ermee uitsluitend strafrechtelijke sancties worden bedoeld.

Teneinde dergelijke onzekerheden te voorkomen, wordt de stellers van het ontwerp ter overweging gegeven om, zoals in artikel 77 van het ontwerp wordt gedaan, op een expliciete en duidelijke wijze te vermelden welke maatregelen precies wordt bedoeld in artikel 115, tweede lid.

Artikel 117

Terwijl artikel 117, eerste lid, van het ontwerp het opleggen van een administratieve sanctie betreft in geval van het in gebreke blijven van de IBP bij het verstrijken van de in artikel 116 bedoelde termijn, heeft artikel 117, tweede lid, blijkbaar een algemene draagwijdte die het de CBFA mogelijk maakt om, in elk geval waarin zij een inbreuk vaststelt op de wet en de uitvoeringsbesluiten ervan, een administratieve geldboete op te leggen. In de memorie van toelichting wordt geen verduidelijking verstrekt omtrent de verhouding tussen de beide voornoemde leden van artikel 117 van het ontwerp. Integendeel lijkt in de memorie van toelichting maar één geval te worden beoogd ⁽⁸⁾.

Daarenboven moet worden vastgesteld dat in artikel 117, eerste lid, uitdrukkelijk wordt gerefereerd aan het horen of minstens de oproeping van «de instelling», terwijl dat niet het geval is in artikel 117, tweede lid, alhoewel er ook met betrekking tot de in dat lid bedoelde sancties moet van worden uitgegaan dat aan het beginsel van de hoorplicht dient te worden voldaan.

Uit wat voorafgaat volgt dat zowel de redactie van artikel 117 van het ontwerp, als de erop betrekking hebbende commentaar in de memorie van toelichting, best aan een bijkomend onderzoek worden onderworpen.

Artikel 120

Artikel 120, tweede lid, van het ontwerp luidt:

«Dezelfde straffen zijn van toepassing op de bestuurders, commissarissen, effectieve leiders of lasthebbers van de ondernemingen en instellingen die niet hebben voldaan aan de verplichtingen opgelegd door deze wet en de uitvoeringsbesluiten en -reglementen».

⁽⁸⁾ Doordat in de memorie van toelichting wordt gesteld dat «de tweede paragraaf» herhaalt dat de procedure terzake is vastgelegd door de artikelen 70 tot 73 van de wet van 2 augustus 2002, waarmee evenwel het derde lid van artikel 117 van het ontwerp wordt bedoeld.

Bien qu'il ne soit pas toujours possible ni requis de faire preuve d'une précision absolue ⁽⁹⁾, le respect du principe de légalité en matière pénale implique que toute infraction pénale doit être clairement définie dans la loi. Il découle des articles 12 et 14 de la Constitution, lus en combinaison avec l'article 7 de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales et avec l'article 15 du Pacte international relatif aux droits civils et politiques, que la loi pénale doit être formulée en des termes qui permettent à chacun de savoir, au moment où il adopte un comportement, si celui-ci est ou non punissable, afin qu'il puisse encore adapter ce comportement en conséquence. Le législateur ne peut donc pas faire fi des exigences particulières de précision, de clarté et de prévisibilité auxquelles doivent satisfaire les lois en matière pénale ⁽¹⁰⁾.

Reste donc à savoir si la règle énoncée à l'article 120, alinéa 2, du projet, qui définit de manière générale le manquement «aux obligations qui leur sont imposées par la présente loi ou par les arrêtés et les règlements pris pour son [...] exécution», satisfait à l'exigence précitée selon laquelle les infractions pénales à sanctionner doivent être définies d'une manière suffisamment claire dans la loi.

Article 135

1. Dans le texte français de l'article 135, § 1er, alinéa 2, et § 3, alinéa 1er, du projet, il conviendrait d'écrire chaque fois «régimes de retraite» au lieu de «régimes».

2. À la fin de l'article 135, § 2, les mots du texte néerlandais «*voorzover die pensioenregeling uitsluitend betrekking heeft op dienstjaren vóór de in § 1, eerste lid, bedoelde datum*» ne concordent pas avec les mots «à condition que ce régime de retraite se rapporte exclusivement à des travailleurs entrés en service avant la date visée au § 1er, al. 1er». Il faut supprimer cette discordance.

Article 136

Par souci de clarté, on remplacera dans le texte néerlandais de l'article 136, § 1er, du projet, les termes «*de volgende bepalingen*» par les termes «*de bepalingen van dit artikel*». Ainsi rédigé, le texte néerlandais concordera d'ailleurs mieux avec le texte français.

⁽⁹⁾ Le niveau requis de précision légale peut par exemple être influencé par la qualité des destinataires de la norme dans la mesure où, lorsque le législateur s'adresse à un groupe spécialisé, il est davantage en droit de supposer que les membres de ce groupe possèdent un certain niveau de connaissances pertinentes (voir notamment CDH, 15 novembre 1996, *Cantoni c. France*, Recueil/Reports, 1996-V, § 35).

⁽¹⁰⁾ Voir en ce sens, par exemple, Cour d'arbitrage, 6 octobre 2004, n° 157/2004, B.33; 20 octobre 2004, n° 158/2004, B.5.4 et B.5.6; 19 janvier 2005, n° 14/2005, B.38 et B.39.

Alhoewel een absolute precisie niet altijd mogelijk en vereist is ⁽⁹⁾, impliceert de eerbiediging van het legaliteitsbeginsel in strafzaken dat elke strafrechtelijke inbreuk duidelijk wordt gedefinieerd in de wet. Uit de artikelen 12 en 14 van de Grondwet, gelezen in samenhang met artikel 7 van het Europees Verdrag ter bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, en met artikel 15 van het Internationaal Verdrag inzake burgerlijke en politieke rechten, vloeit voort dat de strafwet moet worden geformuleerd in bewoordingen op grond waarvan eenieder, op het ogenblik waarop hij een gedrag ontplooit, kan uitmaken of dat gedrag al dan niet strafbaar is, opdat hij dat gedrag, rekening houdende hiermee, alsnog zou kunnen aanpassen. De wetgever mag derhalve de bijzondere vereisten inzake nauwkeurigheid, duidelijkheid en voorspelbaarheid waaraan strafwetten moeten voldoen, niet veronachtzamen ⁽¹⁰⁾.

Het is zeer de vraag of het bepaalde in artikel 120, tweede lid, van het ontwerp, met de erin op algemene wijze omschreven tekortkoming «aan de verplichtingen opgelegd door deze wet en de uitvoeringsbesluiten en -reglementen», voldoet aan het zo-even vermelde vereiste volgens hetwelk de te sanctioneren strafrechtelijke inbreuken voldoende duidelijk moeten worden omschreven in de wet.

Artikel 135

1. In de Franse tekst van artikel 135, § 1, tweede lid, en § 3, eerste lid, van het ontwerp schrijft men telkens «régimes de retraite» in plaats van «régimes».

2. Aan het einde van artikel 135, § 2, stemmen de woorden «voorzover die pensioenregeling uitsluitend betrekking heeft op dienstjaren vóór de in § 1, eerste lid, bedoelde datum», in de Nederlandse tekst, niet overeen met de woorden «à condition que ce régime de retraite se rapporte exclusivement à des travailleurs entrés en service avant la date visée au § 1er, al. 1er». Deze discordantie moet worden verholpen.

Artikel 136

Duidelijkheidshalve vervangt men in de Nederlandse tekst van artikel 136, § 1, van het ontwerp, de woorden «de volgende bepalingen» door de woorden «de bepalingen van dit artikel». Op die wijze wordt dan tevens beter aangesloten bij de Franse tekst.

⁽⁹⁾ De vereiste graad van wettelijke precisie kan bijvoorbeeld worden beïnvloed door de aard van de bestemmingen van de norm, in die zin dat wanneer de wetgever zich richt tot een gespecialiseerde groep, hij er eerder mag van uitgaan dat de leden van die groep een bepaald niveau van relevante kennis bezitten (zie o.m. Hof Mensenrechten, 15 november 1996, *Cantoni t. Frankrijk*, Recueil/Reports, 1996-V, § 35).

⁽¹⁰⁾ Zie in die zin bijvoorbeeld Arbitragehof, 6 oktober 2004, nr. 157/2004, B.33; 20 oktober 2004, nr. 158/2004, B.5.4 en B.5.6; 19 januari 2005, nr. 14/2005, B.38 en B.39.

Article 139

L'article 139 ainsi que des articles suivants du projet visent à modifier des dispositions normatives existantes ou à les abroger. Comme le prescrivent les règles de légistique, il faut mentionner dans chacune de ces dispositions modificatives ou abrogatoires les textes qui existent éventuellement déjà et sont encore en vigueur et qui ont modifié par le passé les dispositions dont le projet vise la modification ou l'abrogation.

Article 142

L'article 45 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances ne comporte qu'un seul alinéa. La disposition modificative de l'article 142 du projet est donc sans objet et doit être revue.

Article 143

Le membre de phrase à supprimer est «et aux associations sans but lucratif». On adaptera la formulation de l'article 143 du projet en ce sens.

Article 145

L'article 145 du projet vise à ajouter un alinéa 2 à l'article 96, § 1er, de la loi précitée du 9 juillet 1975. Il faut cependant tenir compte du fait que la loi du 20 juin 2005 a déjà ajouté un alinéa 2 à l'article 96, § 1er, de cette loi.

Par ailleurs, il faut lire l'alinéa en projet conjointement avec ce que dispose actuellement l'article 96, § 1er, alinéa 1er, dont la phrase introductive s'énonce comme suit:

«Le Roi prend les arrêtés nécessaires à l'exécution de la présente loi sur avis de la CBFA et, après consultation, par ce[tte] derni[ère], de la Commission des Assurances. Il fixe, spécialement: (...)».

Dans un souci de clarté et d'uniformité terminologique, il est recommandé que l'article 96, § 1er, alinéa 3 (et non: 2) se rapproche davantage de la formulation de l'actuel article 96, § 1er, alinéa 1er, qui fait mention d'un «avis» de la CBFA et d'une «consultation» de la Commission des assurances par la CBFA ⁽¹¹⁾. À cet effet, on adaptera la formulation de l'alinéa en projet.

⁽¹¹⁾ L'article 96, § 1er, alinéa 3 (et non: 2), en projet fait état d'un avis tant de la CBFA que de la Commission des assurances, ce qui ne contribue pas à la bonne compréhension de la délégation de compétence au Ministre de l'Économie et à la CBFA dans la disposition en projet.

Artikel 139

Artikel 139, maar ook daaropvolgende artikelen van het ontwerp, beogen wijzigingen aan te brengen in bestaande normatieve bepalingen of beogen deze op te heffen. Zoals de richtlijnen inzake wetgevingstechniek voorschrijven, dient in elk van die wijzigings- of opheffingsbepalingen melding te worden gemaakt van de eventueel al bestaande teksten die nog van kracht zijn en die in het verleden wijzigingen hebben aangebracht aan de bepalingen waarvan het ontwerp de wijziging of de opheffing beoogt.

Artikel 142

Artikel 45 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, bestaat uit slechts één lid. De wijzigingsbepaling van artikel 142 van het ontwerp is derhalve zonder voorwerp en moet worden herzien.

Artikel 143

De te schrappen zinsnede luidt «en op de verenigingen zonder winstoogmerk». Men passe de redactie van artikel 143 van het ontwerp in die zin aan.

Artikel 145

Artikel 145 van het ontwerp strekt ertoe een tweede lid toe te voegen aan artikel 96, § 1, van de voornoemde wet van 9 juli 1975. Er dient evenwel rekening mee te worden gehouden dat de wet van 20 juni 2005 reeds een tweede lid heeft toegevoegd aan artikel 96, § 1, van die wet.

Daarenboven moet het ontworpen lid worden gelezen in samenhang met hetgeen nu wordt bepaald in artikel 96, § 1, eerste lid, waarvan de inleidende zin luidt:

«De Koning neemt, op advies van de CBFA nadat deze de Commissie voor Verzekeringen geraadpleegd heeft, de besluiten die voor de uitvoering van deze wet nodig zijn. Hij bepaalt voornamelijk: (...)».

Het verdient, ter wille van de duidelijkheid en de uniformiteit van terminologie, aanbeveling dat in het ontworpen artikel 96, § 1, derde (niet: tweede) lid, nauwer wordt aangesloten bij de redactie van het huidige artikel 96, § 1, eerste lid, waarin melding wordt gemaakt van een «advies» van de CBFA en een «raadpleging» van de Commissie voor Verzekeringen door de CBFA ⁽¹¹⁾. Daartoe dient de redactie van het ontworpen lid te worden aangepast.

⁽¹¹⁾ In het ontworpen artikel 96, § 1, derde (niet: tweede) lid, wordt melding gemaakt van een advies van zowel de CBFA, als de Commissie voor Verzekeringen, hetgeen niet bijdraagt tot een goed begrip van de delegatie van bevoegdheid aan de Minister van Economie en de CBFA in de ontworpen bepaling.

Article 148

Dans le texte néerlandais de la phrase liminaire de l'article 148 du projet, on écrira évidemment «... *van de wet van 2 augustus 2002 betreffende ...*».

Article 150

L'énumération que donne l'actuel article 122 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers comporte déjà vingt cinq points. L'ajout envisagé à l'article 150, 2°, du projet, n'en tient pas suffisamment compte. On reverra, dès lors, la numérotation des éléments à ajouter dans l'énumération figurant à l'article 122 de la loi précitée.

Article 151

L'article 151, 2°, du projet, a pour effet que la définition de la «loi du 9 juillet 1975» a disparu de l'article 42 de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002 et qu'en conséquence, l'article 42, 12°, en projet doit mentionner l'intitulé complet de la loi du 9 juillet 1975.

Par ailleurs, on observera qu'il existe déjà actuellement dans la loi programme concernée un article 42, 12°, qui donne une définition de «la CBFA». À la différence de ce que prévoit l'article 151, 3°, du projet, il y a lieu dès lors de remplacer l'actuel article 42, 12°, de la loi-programme par la définition en projet de «la CBFA» figurant à l'article 151, 3°, du projet ⁽¹²⁾, et, en outre, de prévoir que l'article 42 de la loi programme précitée est complété par un 13° qui définit la notion de «législation de contrôle prudentiel».

Article 153

L'article 46, § 1er, de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002, ne comportant qu'un seul alinéa, on supprimera les mots «al. 2,» de l'article 153, 1°, du projet.

Article 157

À la fin de l'article 52*bis*, alinéa 2, en projet, de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002, les mots «des régimes de retraite», dans le texte français, ne sont pas conformes aux mots «*van de pensioenverbintenissen*», dans le texte néerlandais. Il convient dès lors de mieux harmoniser les deux textes sur ce point également.

⁽¹²⁾ Dans le texte néerlandais de cette définition, on supprimera le membre de phrase «», zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 25 maart 2003» pour éviter de devoir faire abstraction, pour l'application de la disposition en projet, de modifications législatives futures.

Artikel 148

In de Nederlandse tekst van de inleidende zin van artikel 148 van het ontwerp dient uiteraard te worden geschreven «... van de wet van 2 augustus 2002 betreffende ...».

Artikel 150

De opsomming in het huidige artikel 122 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, bestaat al uit vijftientig punten. De ontworpen aanvulling onder artikel 150, 2°, van het ontwerp, houdt hiermee onvoldoende rekening. De nummering van de toe te voegen onderdelen aan de opsomming in artikel 122 van de voornoemde wet, dient derhalve te worden herzien.

Artikel 151

Artikel 151, 2°, van het ontwerp heeft tot gevolg dat de omschrijving van de «wet van 9 juli 1975» verdwijnt uit artikel 42 van de Programmawet (I) van 24 december 2002, en dat derhalve in het ontworpen artikel 42, 12°, de wet van 9 juli 1975 met haar volledig opschrift moet worden vermeld.

Daarenboven moet worden opgemerkt dat er momenteel al een artikel 42, 12°, bestaat in de betrokken programmawet, met daarin een omschrijving van «de CBFA». Anders dan wat gebeurt in artikel 151, 3°, van het ontwerp, dient derhalve het huidige artikel 42, 12°, van de programmawet te worden vervangen door de ontworpen omschrijving van «de CBFA» in artikel 151, 3°, van het ontwerp ⁽¹²⁾, en moet voorts worden bepaald dat artikel 42 van de voornoemde programmawet wordt aangevuld met een onderdeel 13° dat het begrip «de wetgeving inzake het prudentieel toezicht» definieert.

Artikel 153

Aangezien artikel 46, § 1, van de Programmawet (I) van 24 december 2002, slechts uit één lid bestaat, schrappe men in artikel 153, 1°, van het ontwerp de woorden «tweede lid,».

Artikel 157

Aan het einde van het ontworpen artikel 52*bis*, tweede lid, van de Programmawet (I) van 24 december 2002, stemmen de woorden «van de pensioenverbintenissen», in de Nederlandse tekst, niet overeen met de woorden «*des régimes de retraite*», in de Franse tekst. De beide teksten dienen derhalve ook op dat punt beter op elkaar te worden afgestemd.

⁽¹²⁾ In de Nederlandse tekst moet in die omschrijving de zinsnede «», zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 25 maart 2003» worden geschrapt, wil men vermijden dat toekomstige wetswijzigingen buiten beschouwing moeten worden gelaten voor de toepassing van de ontworpen bepaling.

La même observation vaut pour l'article 41*bis*, alinéa 2, en projet, de la loi du 28 avril 2003 précitée (article 182 du projet).

Article 160

À la fin du texte néerlandais de l'article 58*ter*, alinéa 1er, en projet, de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002, on écrira «... worden in de wettelijk opgelegde taal gesteld».

Article 161

Contrairement à ce qui est énoncé à l'article 117, alinéa 1er, du projet, l'article 58*quater*, § 2, en projet, de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002, ne fait mention que d'une «astreinte» (et non d'une «amende»). Or, l'article 58*quater*, § 3, alinéa 2, en projet, fait état des «astreintes et amendes imposées en application du § 2». Il va de soi que les mesures visées à l'article 58*quater*, § 2, en projet, doivent être qualifiées d'une manière correcte. Par ailleurs, il faut veiller à employer dans la disposition en projet une terminologie aussi cohérente que possible, compte tenu notamment de la terminologie utilisée dans les autres dispositions du projet.

Article 163

À l'article 62, alinéa 1er, de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002, les montants visés sont déjà exprimés en euros. Il convient d'en tenir compte dans la formulation de l'article 163 du projet.

Article 165

En ce qui concerne les modifications envisagées à l'article 165, 4° et 5°, du projet, on peut se référer aux observations formulées à propos de l'article 151.

Article 169

On rédigera le début de l'article 169 du projet comme suit: «À l'article 14, § 3, alinéa 2, de la même loi, les mots ...».

Article 174

Selon la disposition en projet prévue à l'article 174, 3°, du projet, le Roi peut modifier les taux concernés. Le pouvoir ainsi conféré au Roi n'est pas défini avec plus de précision (en indiquant, par exemple, une limite inférieure et une limite supérieure) et les critères sur la base desquels le Roi peut procéder à la modification des taux et les cas dans lesquels Il peut le faire ne sont pas non plus précisés. L'exposé des motifs précise, il est vrai:

Dezelfde opmerking geldt ten aanzien van het ontworpen artikel 41*bis*, tweede lid, van de voornoemde wet van 28 april 2003 (artikel 182 van het ontwerp).

Artikel 160

Men schrijve aan het einde van de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 58*ter*, eerste lid, van de Programmawet (I) van 24 december 2002 «... worden in de wettelijk opgelegde taal gesteld».

Artikel 161

In tegenstelling tot wat in artikel 117, eerste lid, van het ontwerp het geval is, wordt in het ontworpen artikel 58*quater*, § 2, van de Programmawet (I) van 24 december 2002, enkel van een «dwangsom» melding gemaakt (en niet van een «boete»). Nochtans refereert het ontworpen artikel 58*quater*, § 3, tweede lid, aan «de dwangsommen en boetes die met toepassing van § 2 worden opgelegd». De maatregelen, bedoeld in het ontworpen artikel 58*quater*, § 2, dienen uiteraard op een correcte wijze te worden gekwalificeerd. Daarenboven dient te worden gestreefd naar een zo coherent mogelijke terminologie in de ontworpen bepaling, mede rekening houdende met de terminologie die in andere bepalingen van het ontwerp voorkomt.

Artikel 163

In artikel 62, eerste lid, van de Programmawet (I) van 24 december 2002, worden de betrokken bedragen reeds in euro uitgedrukt. Daarmee moet rekening worden gehouden bij de redactie van artikel 163 van het ontwerp.

Artikel 165

Wat de ontworpen wijzigingen betreft onder artikel 165, 4° en 5°, van het ontwerp, kan worden verwezen naar de opmerkingen die bij artikel 151 zijn gemaakt.

Artikel 169

Men late artikel 169 van het ontwerp aanvangen als volgt: «In artikel 14, § 3, tweede lid, van dezelfde wet, worden ...».

Artikel 174

Luidens de ontworpen bepaling onder artikel 174, 3°, van het ontwerp kan de Koning de betrokken rentevoeten wijzigen. De aldus aan de Koning verleende bevoegdheid wordt niet nader omlind (door bijvoorbeeld het aangeven van een beneden- en een bovengrens), noch wordt vermeld op grond van welke criteria of in welke gevallen de Koning kan overgaan tot het wijzigen van de rentevoeten. Wel wordt in de memorie van toelichting gesteld:

«Pour tenir compte des évolutions futures en ce qui concerne les taux à long terme, une modification du § 3 autorise le Roi à modifier ces taux».

Toutefois, compte tenu des principes qui régissent dans notre droit public les rapports entre le pouvoir législatif et exécutif, la disposition en projet devrait être adaptée elle-même de manière à mieux délimiter la délégation de pouvoir trop imprécise - et partant inadmissible - faite au Roi, soit en inscrivant des limites, soit en indiquant certains critères ou catégories de cas visés.

Article 185

Compte tenu de la formulation que le présent avis propose en ce qui concerne l'article 58ter, alinéa 1er, en projet, de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002 (article 160 du projet), il convient d'écrire dans le texte néerlandais de la dernière phrase de l'article 49ter, alinéa 1er, en projet, de la loi du 28 avril 2003:

«De in dit lid bedoelde inlichtingen en documenten worden in de wettelijk opgelegde taal gesteld».

Article 186

En ce qui concerne le pouvoir de la CBFA d'infliger «une astreinte», visé à l'article 49^{quater}, § 2, en projet, de la loi du 28 avril 2003, et la référence que l'article 49^{quater}, § 3, alinéa 2, en projet, aux «astreintes et amendes imposées en application du § 2», il suffit de renvoyer à l'observation formulée à propos de l'article 58^{quater}, §§ 2 et 3, alinéa 2, en projet, de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002 (article 161 du projet).

Article 187

Selon l'article 197, 1°, du projet, la modification que l'article 187 du projet entend apporter à l'article 50 de la loi du 28 avril 2003, produit ses effets le 1er janvier 2004.

À propos de l'article 187, l'exposé des motifs donne les précisions suivantes:

«L'article 50 de la LPC impose à la CBFA de rédiger un rapport bisannuel sur chaque régime de pension sectoriel social. Le présent article a pour objet d'étendre l'obligation de la CBFA en ce qui concerne ces rapports à tous les plans sectoriels, indépendamment du fait que ceux-ci répondent ou non aux conditions de l'article 10 de la LPC. On ne peut en effet avoir une image complète de l'évolution des plans de pension sectoriels que si tous les régimes de pension sectoriels sont pris en compte».

«Om met de toekomstige evolutie van de rentevoeten van lange duur rekening te houden laat een wijziging van § 3 aan de Koning toe deze rentevoeten te wijzigen».

Rekening houdende met de beginselen die in ons publiek recht de verhouding tussen de wetgevende en de uitvoerende macht beheersen, zou de ontworpen bepaling evenwel zelf op zodanige wijze moeten worden aangepast dat erdoor de te onbepaalde - en daardoor niet toelaatbare - delegatie van bevoegdheid aan de Koning nader wordt afgebakend, hetzij door het inschrijven van grenzen, hetzij door het vermelden van bepaalde criteria of categorieën van gevallen die worden beoogd.

Artikel 185

Rekening houdende met de redactie die in dit advies is voorgesteld met betrekking tot het ontworpen artikel 58ter, eerste lid, van de Programmawet (I) van 24 december 2002 (artikel 160 van het ontwerp), schrijve men in de Nederlandse tekst van de laatste zin van het ontworpen artikel 49ter, eerste lid, van de wet van 28 april 2003:

«De in dit lid bedoelde inlichtingen en documenten worden in de wettelijk opgelegde taal gesteld».

Artikel 186

Wat de in het ontworpen artikel 49^{quater}, § 2, van de wet van 28 april 2003 vermelde bevoegdheid van de CBFA betreft om «een dwangsom» op te leggen, en de verwijzing naar «de dwangsommen en boetes die met toepassing van § 2 worden opgelegd», in het ontworpen artikel 49^{quater}, § 3, tweede lid, volstaat het te verwijzen naar de opmerking die is gemaakt bij het ontworpen artikel 58^{quater}, §§ 2 en 3, tweede lid, van de Programmawet (I) van 24 december 2002 (artikel 161 van het ontwerp).

Artikel 187

De wijziging die artikel 187 van het ontwerp beoogt aan te brengen in artikel 50 van de wet van 28 april 2003, heeft, blijkens artikel 197, 1°, van het ontwerp, uitwerking met ingang van 1 januari 2004.

In de memorie van toelichting wordt met betrekking tot artikel 187 het volgende verduidelijkt:

«Artikel 50 van de WAP legt aan de CBFA op om een tweejaarlijks rapport op te stellen over elk sectoraal sociaal pensioenstelsel. Dit artikel beoogt de rapporteringsverplichting voor de CBFA uit te breiden tot elk sectoraal pensioenstelsel, ongeacht of dit voldoet aan de voorwaarden van artikel 10 van WAP. Een volledig beeld van de evolutie van de sectorale pensioenstelsels kan immers enkel worden verkregen indien alle types van sectorale pensioenstelsels in aanmerking worden genomen».

Force est de constater qu'il résulte des articles 187 et 197, 1°, du projet, que l'obligation de rédiger un rapport bisannuel est étendue à chaque régime de pension sectoriel social et qu'elle est imposée avec effet rétroactif. L'imposition d'une telle obligation de rédiger un rapport avec effet rétroactif est susceptible de porter atteinte à la sécurité juridique et nécessite une justification établissant que la rétroactivité est indispensable à la réalisation d'un objectif d'intérêt général ⁽¹³⁾.

En effet, il ressort de la jurisprudence de la Cour d'arbitrage et du Conseil d'État, section de législation, que la non rétroactivité des lois est une garantie ayant pour but de prévenir l'insécurité juridique et que cette garantie exige que le droit soit prévisible et accessible, en sorte que chacun puisse prévoir, à un degré raisonnable, les conséquences d'un acte déterminé au moment où cet acte se réalise. Toujours selon la Cour d'arbitrage, la rétroactivité des lois peut uniquement être justifiée lorsqu'elle est indispensable pour réaliser un objectif d'intérêt général; s'il s'avère en outre que la rétroactivité a pour effet d'influencer dans un sens déterminé l'issue de procédures judiciaires ou d'empêcher les juridictions de se prononcer sur une question de droit déterminée, la nature du principe en cause exige que des circonstances exceptionnelles justifient cette intervention du législateur qui porte atteinte, au détriment d'une catégorie de citoyens, aux garanties juridictionnelles offertes à tous.

Il résulte de ce qui précède que les auteurs du projet seraient bien avisés de compléter le commentaire précité de l'exposé des motifs par l'indication des motifs d'intérêt général pour lesquels, selon eux, il est indispensable que la disposition concernée rétroagisse au 1er janvier 2004.

Article 191

L'article 191 du projet entend remplacer certaines références «dans les lois et arrêtés autres que ceux visés aux autres dispositions du présent chapitre». Une disposition modificative de cette nature est non seulement implicite, mais également imprécise en ce qui concerne les textes à modifier, et elle ne se concilie pas, dès lors, avec l'exigence de sécurité juridique. En conséquence, on remplacera les modifications implicites par des modifications formelles des lois et arrêtés identifiés avec suffisamment de précision. Il est donc suggéré aux auteurs du projet d'insérer dans le projet de loi une disposition habilitant le Roi, certainement pour ce qui est des textes législatifs, à apporter les modifications visées par l'article 191 du projet.

⁽¹³⁾ Cette constatation est d'autant plus pertinente que la modification visée par l'article 187 du projet peut difficilement être considérée comme une «correction matérielle» ou une «simple précision» qui, selon le commentaire de l'exposé des motifs concernant l'article 197 du projet, pourrait justifier la rétroactivité.

Er moet worden vastgesteld dat uit de artikelen 187 en 197, 1°, van het ontwerp volgt dat de verplichting van tweejaarlijkse rapportering wordt uitgebreid tot elk sectoraal sociaal pensioenstelsel en dat dit retroactief gebeurt. Dergelijke rapportageverplichting met terugwerkende kracht opleggen, is van aard om afbreuk te doen aan de rechtszekerheid en vergt het bestaan van een verantwoording waaruit blijkt dat de retroactiviteit onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang ⁽¹³⁾.

Uit de rechtspraak van het Arbitragehof en uit de adviespraktijk van de Raad van State, afdeling wetgeving, blijkt immers dat de niet-retroactiviteit van wetten een waarborg ter voorkoming van rechtsonzekerheid is en dat die waarborg vereist dat het recht voorzienbaar en toegankelijk is, zodat eenieder in redelijke mate de gevolgen van een welbepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat de handeling wordt verricht. Nog volgens het Arbitragehof kan de terugwerkende kracht van wetten enkel worden verantwoord wanneer zij onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang; indien bovendien blijkt dat de terugwerkende kracht tot gevolg heeft dat de afloop van gerechtelijke procedures in een welbepaalde zin wordt beïnvloed of dat rechtscolleges worden verhinderd zich uit te spreken over een bepaalde rechtsvraag, vergt de aard van het in het geding zijnde beginsel dat uitzonderlijke omstandigheden een verantwoording bieden voor het optreden van de wetgever dat ten nadele van een categorie burgers inbreuk maakt op de jurisdictionele waarborgen die aan allen worden geboden.

Uit wat voorafgaat volgt dat de stellers van het ontwerp er goed aan doen om de zo-even aangehaalde commentaar in de memorie van toelichting aan te vullen met de vermelding van de redenen van algemeen belang die het volgens hen onontbeerlijk maken dat de betrokken bepaling terugwerkt in de tijd tot 1 januari 2004.

Artikel 191

Artikel 191 van het ontwerp strekt ertoe bepaalde verwijzingen te vervangen «in de andere wetten en besluiten dan die welke zijn bedoeld in de andere bepalingen van dit hoofdstuk». Een wijzigingsbepaling van die aard is niet enkel impliciet, maar ook onbepaald wat de te wijzigen teksten betreft en is derhalve niet verenigbaar met het vereiste van rechtszekerheid. Daarom dienen de impliciete wijzigingen te worden vervangen door formele wijzigingen van precieze, voldoende duidelijk aangegeven wetten en besluiten. De stellers van het ontwerp wordt daarom ter overweging gegeven om in het ontwerp van wet een bepaling op te nemen die de Koning machtigt om, zeker wat de wetteksten betreft, de wijzigingen aan te brengen die artikel 191 van het ontwerp beoogt.

⁽¹³⁾ Deze vaststelling wint aan relevantie doordat de wijziging die met artikel 187 van het ontwerp wordt beoogd, moeilijk valt te beschouwen als een «materiële verbetering» of een «eenvoudige verduidelijking», die volgens de commentaar in de memorie van toelichting bij artikel 197 van het ontwerp, de retroactiviteit kan billijken.

Article 193

1. Il ressort de l'exposé des motifs que «les arrêtés d'exécution des dispositions prudentielles du projet (Titres Ier à V et articles 192 et 195) restent de la compétence du Ministre qui a ce contrôle prudentiel dans ses attributions, c'est à dire, actuellement le ministre de l'Économie». Il semble qu'il faille donc considérer l'article 193, § 1er, alinéa 1er, du projet, comme une confirmation de la compétence du ministre concerné et non comme une délégation supplémentaire, générale et trop vague, accordée au Roi, ce qui ne serait pas admissible.

2. L'article 193, § 3, alinéa 3, du projet, s'énonce comme suit:

«Le ministre de l'Économie peut fixer des délais endéans (lire: dans) lesquels la CBFA et la Commission des assurances doivent émettre leur avis. De même, la CBFA peut fixer un délai endéans (lire: dans) lequel la Commission des assurances doit émettre son avis. En cas de non respect de l'un ou l'autre de ces délais, l'avis correspondant n'est plus requis».

En ce qui concerne cette disposition, on se reportera à l'observation formulée au sujet de l'article 145 du projet et qui vaut dans la même mesure pour l'article 193, § 3, alinéa 3. En outre, il est à noter que la disposition précitée fait chaque fois mention d'un «avis» de la Commission des assurances. On n'aperçoit pas si cette disposition vise exclusivement un «avis» au sens de l'article 193, § 3, alinéa 2, ou également la «consultation» par la CBFA dont fait état l'article 193, § 3, alinéa 1er.

Article 197

À la fin du texte néerlandais de l'article 197, 1°, du projet, on écrira «die uitwerking hebben met ingang van 1 januari 2004;» au lieu de «die hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2004;».

Article 198

Selon l'article 108 de la Constitution, le Roi est chargé de l'exécution des lois. Il est superflu, dès lors, d'insérer dans une loi une disposition qui charge le Roi d'en assurer l'exécution. En outre, il est inhabituel d'inscrire dans une loi une disposition qui charge un ou plusieurs ministres de son exécution ⁽¹⁴⁾. D'ailleurs, pareille disposition ne tient pas suffisamment compte d'une prérogative qui appartient au Roi en tant que chef du pouvoir exécutif et qui consiste dans l'exécution des lois.

⁽¹⁴⁾ Une formule exécutoire ne comporte pas de délégation de pouvoir de nature réglementaire et ne peut constituer le fondement juridique de dispositions normatives.

Artikel 193

1. De memorie van toelichting doet ervan blijken dat «de uitvoeringsbesluiten van de prudentiële bepalingen van (het) ontwerp (Titel I tot V en artikelen 192 en 195) blijven behoren tot de bevoegdheid van de minister die dat prudentieel toezicht onder zijn bevoegdheden heeft, dit wil zeggen, momenteel de minister van Economie». Artikel 193, § 1, eerste lid, van het ontwerp, lijkt aldus te moeten worden begrepen als een bevestiging van de bevoegdheid van de betrokken minister en niet als een bijkomende delegatiebepaling met een algemene en te onbepaalde machtiging aan de Koning, wat niet toelaatbaar zou zijn.

2. Artikel 193, § 3, derde lid, van het ontwerp, luidt:

«De minister van Economie kan termijnen bepalen waarbinnen de CBFA en de Commissie voor Verzekeringen hun advies dienen uit te brengen. Insgelijks kan de CBFA een termijn bepalen waarbinnen de Commissie voor Verzekeringen haar advies dient uit te brengen. In geval van niet-naleving van een van die termijnen, is het bedoelde advies niet meer vereist».

Met betrekking tot deze bepaling moet worden verwezen naar de opmerking die bij artikel 145 van het ontwerp is gemaakt en die evenzeer geldt ten aanzien van artikel 193, § 3, derde lid. Daarenboven moet erop worden gewezen dat in de aangehaalde bepaling telkens melding wordt gemaakt van een «advies» van de Commissie voor Verzekeringen. Het is niet duidelijk of daarmee uitsluitend wordt bedoeld op een «advies» in de zin van artikel 193, § 3, tweede lid, dan wel tevens op de «raadpleging» door de CBFA, waarvan melding wordt gemaakt in artikel 193, § 3, eerste lid.

Artikel 197

Aan het einde van de Nederlandse tekst van artikel 197, 1°, van het ontwerp, schrijve men «die uitwerking hebben met ingang van 1 januari 2004;» in plaats van «die hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2004;».

Artikel 198

Luidens artikel 108 van de Grondwet is de Koning belast met de uitvoering van de wetten. Het is derhalve overbodig om in een wet een bepaling op te nemen die de Koning belast met de uitvoering ervan. Het is eveneens ongebruikelijk om in een wet een bepaling op te nemen die één of meer ministers met de uitvoering ervan belast ⁽¹⁴⁾. Dergelijke bepaling houdt trouwens onvoldoende rekening met een prerogatief dat aan de Koning toekomt als hoofd van de uitvoerende macht en dat erin bestaat om de wetten uit te voeren.

⁽¹⁴⁾ Een uitvoeringsbepaling houdt geen bevoegdheidsopdracht van verordenende aard in en kan niet tot rechtsgrond strekken van normatieve bepalingen.

Il résulte de ce qui précède qu'il y a lieu de supprimer la formule exécutoire figurant à l'article 198: elle serait à sa place dans un arrêté royal, mais non dans une loi. Dans ce cas, on omettra également la référence que l'article 197, 2°, fait à l'article 198.

La chambre était composée de

Messieurs

M. VAN DAMME, président de chambre,

J. BAERT,
W. VAN VAERENBERGH, conseillers d'État,

A. SPRUYT, assesseurs de la
M. RIGAUX, section de législation,

Madame

G. VERBERCKMOES, greffier.

Le rapport a été présenté par M. B. STEEN, auditeur.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. VAN DAMME.

LE GREFFIER,

G. VERBERCKMOES

LE PRÉSIDENT,

M. VAN DAMME

Uit wat voorafgaat volgt dat de uitvoeringsbepaling van artikel 198, die wel in een koninklijk besluit, maar niet in een wet thuishoort, moet worden geschrapt. In dat geval dient tevens de verwijzing naar artikel 198, die in artikel 197, 2°, voorkomt, te vervallen.

De kamer was samengesteld uit

de Heren

M. VAN DAMME, kamervoorzitter,

J. BAERT,
W. VAN VAERENBERGH, staatsraden,

A. SPRUYT, assessoren van de
M. RIGAUX, afdeling wetgeving,

Mevrouw

G. VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. STEEN, auditeur.

DE GRIFFIER,

G. VERBERCKMOES

DE VOORZITTER,

M. VAN DAMME

PROJET LOI

ALBERT II, ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir,

SALUT.

sur la proposition de notre ministre de Pensions, notre ministre de l'Economie et notre ministre des Classes moyennes,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS:

Notre ministre des Pensions, Notre ministre de l'Economie et notre ministre des Classes moyennes sont chargés de présenter en Notre nom, aux Chambres législatives et de déposer à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

TITRE PREMIER**DISPOSITIONS GÉNÉRALES****CHAPITRE PREMIER****Objet et définitions****Art. 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Elle transpose la directive 2003/41/CE du Parlement européen et du Conseil du 3 juin 2003 concernant les activités et la surveillance des institutions de retraite professionnelle.

Art. 2

Pour l'application de la présente loi et de ses arrêtés et règlements d'exécution, on entend par:

1° institution de retraite professionnelle ou institution: un établissement, quelle que soit sa forme juridique, ayant pour objet la fourniture de prestations de retraite liées à une activité professionnelle;

2° prestations de retraite: des prestations attribuées par référence à la retraite ou à la perspective d'atteindre la retraite ou, lorsqu'elles viennent en complément desdites prestations et sont fournies à titre accessoire, sous la forme de versements en cas de décès, d'invalidité, d'incapacité de travail ou de cessation

WETSONTWERP

ALBERT II, KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET.

op de voordracht van onze minister van Pensioenen, onze minister van Economie en onze minister van Middenstand,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

Onze minister van Pensioenen, onze minister van Economie en onze minister van Middenstand zijn ermee belast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze naam aan de Wetgevende Kamers vor te leggen en bij de Kamer van volksvertegenwoordiges in te dienen:

TITEL I**ALGEMENE BEPALINGEN****HOOFDSTUK I****Doel en definities****Art. 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Zij zet de richtlijn 2003/41/EG van het Europees Parlement en de Raad van 3 juni 2003 betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening om.

Art. 2

Voor de toepassing van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten en -reglementen wordt verstaan onder:

1° instelling voor bedrijfspensioenvoorziening of instelling: een instelling, ongeacht de rechtsvorm, die opgericht is met als doel arbeidsgerelateerde pensioen-uitkeringen te verstrekken;

2° pensioenuitkeringen: uitkeringen die worden uitbetaald bij het bereiken of naar verwachting bereiken van de pensioendatum, of, wanneer deze een aanvulling op die uitkeringen vormen en op bijkomende wijze worden verstrekt, in de vorm van betalingen bij overlijden, invaliditeit, arbeidsongeschiktheid of beëindiging

d'activité ou sous la forme d'aides ou de services en cas de maladie, d'indigence ou de décès;

3° régime de retraite: un contrat, un accord, un acte de fiducie ou des règles stipulant quelles prestations de retraite sont fournies et selon quelles modalités;

4° entreprise d'affiliation: toute entreprise ou tout autre organisme, qu'il comporte ou soit composé d'une ou de plusieurs personnes morales ou physiques, qui agit en qualité d'employeur ou en qualité de travailleur indépendant ou d'une combinaison de ces deux qualités et qui verse des contributions à une institution de retraite professionnelle;

5° affilié: toute personne à laquelle son activité professionnelle donne ou donnera droit à des prestations de retraite conformément aux dispositions d'un régime de retraite;

6° bénéficiaire: toute personne recevant des prestations de retraite;

7° État membre: un Etat qui est membre de l'Espace Economique Européen;

8° État membre d'origine: l'Etat membre dans lequel l'institution de retraite professionnelle a son siège statutaire et son administration centrale ou, en l'absence de siège statutaire, son administration centrale;

9° Etat membre d'accueil: l'Etat membre, autre que l'État membre d'origine, dont la législation sociale et la législation du travail pertinentes en matière de régimes de retraite professionnelle sont applicables à la relation entre l'entreprise d'affiliation et les affiliés;

10° activité transfrontalière: l'activité qui consiste, pour une institution de retraite professionnelle agréée dans un État membre, à gérer des régimes de retraite professionnelle qui, en ce qui concerne les dispositions applicables à la relation entre l'entreprise d'affiliation et les affiliés, sont soumis au droit social et au droit du travail d'un autre État membre;

11° activité dans un Etat non membre de l'Espace économique européen: l'activité qui consiste, pour une institution de retraite professionnelle agréée en Belgique, à gérer des régimes de retraite professionnelle qui, en ce qui concerne les dispositions applicables à la relation entre l'entreprise d'affiliation et les affiliées, ne sont pas soumis au droit social et au droit du travail d'un État membre;

12° obligation de résultat: le fait, pour une institution de retraite professionnelle de garantir un résultat déterminé en fonction des contributions versées;

13° obligation de moyen: le fait, pour une institution de retraite professionnelle, de s'engager à gérer le mieux possible les fonds qui lui sont confiés en vue de l'exécution d'un régime de retraite, quelle que soit la nature des prestations de retraite;

van de werkzaamheid, dan wel in de vorm van ondersteunende betalingen of diensten in geval van ziekte, behoefte of overlijden;

3° pensioenregeling: een contract, een overeenkomst, een trustakte of voorschriften waarin is bepaald welke pensioenuitkeringen worden toegezegd en onder welke voorwaarden;

4° bijdragende onderneming: een onderneming of andere instelling, die bestaat uit of samengesteld is uit een of meer natuurlijke of rechtspersonen die optreden als werkgever of als zelfstandige dan wel een combinatie daarvan, en die aan een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening bijdragen betaalt;

5° aangeslotene: persoon die op grond van zijn beroepswerkzaamheden gerechtigd is of zal zijn pensioenuitkeringen te ontvangen overeenkomstig de bepalingen van een pensioenregeling;

6° begunstigde: persoon die pensioenuitkeringen ontvangt;

7° Lidstaat: Staat die lid is van de Europese Economische Ruimte;

8° Lidstaat van herkomst: lidstaat waar de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening haar statutaire zetel en haar hoofdbestuur heeft, of, indien de instelling geen statutaire zetel heeft, waar zij haar hoofdbestuur heeft;

9° Lidstaat van ontvangst: lidstaat, andere dan de lidstaat van herkomst, waarvan de voor bedrijfspensioenvoorziening geldende sociale en arbeidswetgeving van toepassing is op de relatie tussen de bijdragende onderneming en de aangeslotenen;

10° grensoverschrijdende activiteit: activiteit die er voor een in een lidstaat toegelaten instelling voor bedrijfspensioenvoorziening in bestaat bedrijfspensioenregelingen te beheren die voor wat betreft de relatie tussen de bijdragende onderneming en de aangeslotenen, onderworpen zijn aan de bepalingen van de sociale en arbeidswetgeving van een andere lidstaat;

11° activiteit in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte: activiteit die er voor een in België toegelaten instelling voor bedrijfspensioenvoorziening in bestaat bedrijfspensioenregelingen te beheren die voor wat betreft de relatie tussen de bijdragende onderneming en de aangeslotenen, niet onderworpen zijn aan de bepalingen van de sociale en arbeidswetgeving van een lidstaat;

12° resultaatsverbintenis: verbintenis van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening om op basis van de gestorte bijdragen, een bepaald resultaat te waarborgen;

13° middelverbintenis: verbintenis van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening om de haar toevertrouwde gelden zo goed mogelijk te beheren met het oog op de uitvoering van een pensioenregeling, ongeacht de aard van de pensioenuitkeringen;

14° risques biométriques: les risques liés au décès, à l'invalidité, à l'incapacité de travail et à la longévité;

15° patrimoine distinct: les engagements et les actifs ou la part indivise des actifs gérés en commun qui, sur la base d'une comptabilité distincte, se rapportent à un ou plusieurs régimes de retraite en vue de conférer un privilège aux affiliés et aux bénéficiaires de ce ou ces régimes de retraite;

16° autorités compétentes: les autorités habilitées, en vertu de leur loi ou de leur réglementation nationale, à contrôler les institutions de retraite professionnelle;

17° la CBFA: la Commission Bancaire, Financière et des Assurances, visée à l'article 44 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers;

18° la loi du 27 juin 1921: la loi du 27 juin 1921 sur les associations sans but lucratif, les associations internationales sans but lucratif et les fondations.

CHAPITRE II

Prestations de retraite en Belgique

Art. 3

§ 1er. Les prestations de retraite autorisées en Belgique sont:

1° les avantages extra-légaux constitués, à titre individuel ou collectif, en matière de retraite, de décès, d'invalidité et d'incapacité de travail pour le personnel ou les dirigeants d'une ou de plusieurs entreprises;

2° les avantages extra-légaux constitués:

a) en matière de retraite, de décès, d'invalidité et d'incapacité de travail pour des travailleurs indépendants, tels que visés par le Titre II, Chapitre Ier, Section 4, de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002;

b) en matière de retraite, de décès, d'invalidité et d'incapacité de travail pour des travailleurs non indépendants, tels que visés à l'article 54 de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994;

3° les avantages découlant des régimes de solidarité visés à l'article 46 de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002;

4° les avantages découlant des engagements de solidarité visés aux articles 10 et 11 de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au ré-

14° biometrische risico's: risico's in verband met overlijden, invaliditeit, arbeidsongeschiktheid en levensverwachting;

15° afzonderlijk vermogen: de verplichtingen en de activa of het onverdeelde deel van gezamenlijk beheerde activa die, op basis van een afzonderlijke boekhouding, betrekking hebben op één of meerdere pensioenregelingen met het oog op het toekennen van een voorrecht aan de aangeslotenen en begunstigten van dat of die pensioenstelsel(s).

16° de bevoegde autoriteiten: de autoriteiten die krachtens hun nationale wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen, toezicht uitoefenen op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening;

17° de CBFA: de Commissie voor het Bank-, Financien en Assurantiewezen, bedoeld in artikel 44 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten;

18° de wet van 27 juni 1921: de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen.

HOOFDSTUK II

Pensioenuitkeringen in België

Art. 3

§ 1. De in België toegelaten pensioenuitkeringen zijn:

1° de bovenwettelijke voordelen inzake pensioen, overlijden, invaliditeit en arbeidsongeschiktheid die ten individuele of ten collectieve titel worden opgebouwd voor het personeel of de leiders van één of van verschillende ondernemingen;

2° de bovenwettelijke voordelen:

a) inzake pensioen, overlijden, invaliditeit en arbeidsongeschiktheid voor zelfstandigen, zoals bedoeld in Titel II, Hoofdstuk I, Afdeling 4 van de programmawet (I) van 24 december 2002;

b) inzake pensioen, overlijden, invaliditeit en arbeidsongeschiktheid voor niet-zelfstandigen, zoals bedoeld in artikel 54 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994;

3° de voordelen die voortvloeien uit de solidariteitsstelsels bedoeld in artikel 46 van de programmawet (I) van 24 december 2002;

4° de voordelen die voortvloeien uit de solidariteits-toezeggingen bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pen-

gime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale;

§ 2. Les dispositions du Titre II, Chapitre IV, Sections III à VI, du Chapitre V, Sections II et III, du Chapitre VI et du Chapitre VII ne sont pas applicables aux prestations de retraite visées aux 3° et 4° du § 1er.

§ 3. Pour l'application du présent article, on entend par dirigeants d'entreprise, les personnes visées à l'article 32, alinéa 1er, 1° et 2°, du Code des impôts sur les revenus 1992.

Art. 4

Par dérogation à l'article 3, ne sont pas visées par la présente loi:

1° les engagements individuels de pension octroyés par une entreprise aux personnes visées à l'article 3, § 1er, alinéa 4, de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, sans constitution à cet effet d'une personne morale distincte;

2° les engagements individuels de pension qui existaient avant le 16 novembre 2003.

Art. 5

§ 1er. Sans préjudice des dispositions transitoires du Titre V et à l'exception de celles relatives à l'incapacité de travail primaire, les prestations de retraite visées à l'article 3 ne peuvent être gérées que par:

1° une institution de retraite professionnelle de droit belge visée au Titre II de la présente loi;

2° une institution de retraite professionnelle du droit d'un Etat membre autre que la Belgique, visée au Titre III de la présente loi;

3° une entreprise d'assurances visée à l'article 2 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances.

Une institution de retraite professionnelle ne peut gérer des avantages décès, invalidité ou incapacité de travail, ou des régimes et engagements de solidarité visés à l'article 3, § 1er, 3° et 4°, que de manière accessoire par rapport à la gestion des avantages en matière de retraite.

sioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid;

§ 2. De bepalingen van Titel II, Hoofdstuk IV, Afdeling III tot VI, van Hoofdstuk V, Afdelingen II en III, van Hoofdstuk VI en van Hoofdstuk VII zijn niet van toepassing op de pensioenuitkeringen bedoeld in de punten 3° en 4° van § 1.

§ 3. Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder bedrijfsleiders, de personen bedoeld in artikel 32, 1° en 2°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

Art. 4

In afwijking van artikel 3 worden niet beoogd door deze wet:

1° de individuele pensioentoezeggingen die door een onderneming worden toegekend aan de personen bedoeld in artikel 3, § 1, vierde lid, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen zonder dat daarvoor een afzonderlijke rechtspersoon wordt opgericht;

2° de individuele pensioentoezeggingen die bestonden vóór 16 november 2003.

Art. 5

§ 1. Onverminderd de overgangsbepalingen van Titel V en met uitzondering van die met betrekking tot de primaire arbeidsongeschiktheid, mogen de pensioenuitkeringen bedoeld in artikel 3 enkel beheerd worden door:

1° een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening naar Belgisch recht, bedoeld in Titel II van deze wet;

2° een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die ressorteert onder het recht van een andere lidstaat dan België, bedoeld in Titel III van deze wet;

3° een verzekeringsonderneming bedoeld in artikel 2 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekerings-ondernemingen.

Een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening mag voordelen inzake overlijden, invaliditeit of arbeidsongeschiktheid of solidariteits-stelsels en toezeggingen bedoeld in artikel 3, § 1, 3° en 4°, slechts op aanvullende wijze beheren ten opzichte van het beheer van de voordelen inzake pensioen.

§ 2. Ne sont pas soumises aux dispositions de la présente loi:

1° les entreprises d'assurances visées au 3° du § 1er, tant que le Roi n'a pas pris l'arrêté visé à l'article 190;

2° les institutions qui, parmi les prestations visées à l'article 3, gèrent uniquement des régimes et engagements de solidarité visés à l'article 46 de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002 ou aux articles 10 et 11 de la loi du 28 avril 2003 précitée.

CHAPITRE III

Contrôle

Art. 6

La CBFA contrôle le respect des dispositions de la présente loi.

La CBFA peut conclure des protocoles de collaboration avec d'autres autorités compétentes, belges ou étrangères, en ce qui concerne la mise en oeuvre des règles applicables aux institutions de retraite professionnelle, en ce compris les dispositions pertinentes de droit social et de droit du travail.

Art. 7

Sans préjudice de l'article 56 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers, les institutions de retraite professionnelle soumises au contrôle de la CBFA supportent, proportionnellement aux contributions qu'elles recueillent, les frais résultant du contrôle exercé à son égard par la CBFA, sans que sa quote-part puisse excéder 3 pour mille desdites contributions.

Ces frais concernent notamment les frais de fonctionnement:

1° de la CBFA, en ce compris les frais occasionnés par le secrétariat des Commissions et des Conseils visés aux 2° à 5° ci-dessous;

2° du Conseil de la Pension Complémentaire Libre des Indépendants visé à l'article 60 de la loi du 24 décembre 2002 précitée;

3° de la Commission de la Pension Complémentaire Libre des Indépendants instituée par l'article 61 de la loi du 24 décembre 2002 précitée;

4° du Conseil des pensions complémentaires visé à l'article 52 de la loi du 28 avril 2003 précitée;

§ 2. Zijn niet onderworpen aan de bepalingen van deze wet:

1° de verzekeringsondernemingen bedoeld in het punt 3° van § 1, voorzover de Koning geen besluit genomen heeft zoals bedoeld in artikel 190;

2° de instellingen die, onder de uitkeringen bedoeld in artikel 3, uitsluitend solidariteitsstelsels en -toezeggingen beheren bedoeld in artikel 46 van de programma-wet (I) van 24 december 2002 of in de artikelen 10 en 11 van de voornoemde wet van 28 april 2003.

HOOFDSTUK III

Toezicht

Art. 6

De CBFA houdt toezicht op de naleving van deze wet.

De CBFA kan samenwerkingsprotocollen met andere bevoegde Belgische of buitenlandse autoriteiten sluiten, voor wat betreft de uitvoering van de regels van toepassing op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, met inbegrip van de relevante bepalingen van de sociale en arbeidswetgeving.

Art. 7

Onverminderd artikel 56 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, dragen de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die aan het toezicht van de CBFA onderworpen zijn, de kosten van het toezicht dat door de CBFA ten aanzien van hen wordt uitgeoefend, in verhouding tot de bijdragen die zij ontvangen. Hun aandeel mag niet meer bedragen dan 3 per duizend van deze bijdragen.

Deze kosten hebben inzonderheid betrekking op de werkingskosten:

1° van de CBFA, met inbegrip van de kosten die het secretariaat van de Commissies en de Raden bedoeld in de punten 2° tot 5° hierna, met zich meebrengt;

2° van de Raad voor het Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen bedoeld in artikel 60 van de voornoemde wet van 24 december 2002;

3° van de Commissie voor het Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen ingesteld door artikel 61 van de voornoemde wet van 24 december 2002;

4° van de Raad voor Aanvullende Pensioenen bedoeld in artikel 52 van de voornoemde wet van 28 april 2003;

5° de la Commission des Pensions complémentaires instituée par l'article 53 de la loi du 28 avril 2003 précitée;

6° de la Commission des Assurances instituée par l'article 41 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances.

CHAPITRE IV

Dénomination des institutions de retraite professionnelle

Art. 8

Peuvent seules faire usage public en Belgique du terme institution de retraite professionnelle, en abrégé IRP, notamment dans leur dénomination sociale, dans leur objet social ou dans leurs documents:

1° les institutions de retraite professionnelle agréées en Belgique conformément au Titre II de la présente loi;

2° les institutions de retraite professionnelle relevant du droit d'un autre État membre autorisées à exercer une activité transfrontalière en Belgique conformément au Titre III de la présente loi.

TITRE II

INSTITUTIONS DE RETRAITE PROFESSIONNELLE DE DROIT BELGE

CHAPITRE PREMIER

Disposition générale

Art. 9

Le présent titre s'applique aux institutions de retraite professionnelle de droit belge.

5° van de Commissie voor Aanvullende Pensioenen ingesteld door artikel 53 van de voornoemde wet van 28 april 2003;

6° van de Commissie voor Verzekeringen ingesteld door artikel 41 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen.

HOOFDSTUK IV

Naam van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening

Art. 8

In België mogen alleen de volgende instellingen publiekelijk gebruik maken van de term instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, in het kort IBP, inzonderheid in hun maatschappelijke benaming, in hun maatschappelijk doel en in hun stukken:

1° de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die in België zijn toegelaten overeenkomstig Titel II van deze wet;

2° de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die onder het recht van een andere lidstaat ressorteren en die in België een grensoverschrijdende activiteit mogen uitoefenen overeenkomstig Titel III van deze wet.

TITEL II

INSTELLINGEN VOOR BEDRIJFSPENSIOENVOORZIENING NAAR BELGISCH RECHT

HOOFDSTUK I

Algemene bepaling

Art. 9

Deze titel is van toepassing op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening naar Belgisch recht.

CHAPITRE II

Agrément et extension de l'agrément

Art. 10

Une institution de retraite professionnelle ne peut exercer une activité visée à l'article 3 que si elle a été préalablement agréée par la CBFA.

Art. 11

La requête d'agrément est accompagnée des renseignements et documents suivants:

1° les statuts de l'institution de retraite professionnelle, en indiquant le cas échéant la date de leur publication aux annexes au Moniteur belge;

2° les nom, prénoms, domicile, date et lieu de naissance ou, s'il s'agit d'une personne morale, la dénomination sociale, la forme juridique, le numéro d'identification de T.V.A. et le siège social des administrateurs et, le cas échéant, des membres du comité de direction et des personnes déléguées à la gestion journalière, de l'institution de retraite professionnelle ainsi que l'étendue des pouvoirs de ces personnes et la manière de les exercer;

3° la description de la structure de gestion, de l'organisation administrative et comptable et du contrôle interne, tels que visés à l'article 47;

4° le plan de financement visé à l'article 55;

5° la preuve que l'institution de retraite professionnelle dispose de la marge de solvabilité visée aux articles 56 à 57 lorsqu'une telle marge doit être constituée;

6° la déclaration sur les principes de la politique de placement visée, selon le cas, à l'article 52*bis* de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002 ou à l'article 41*bis* de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale;

7° les autres renseignements et documents demandés par la CBFA en vue d'apprécier la requête d'agrément.

La CBFA fixe la forme de la requête d'agrément et les conditions auxquelles celle-ci doit répondre.

HOOFDSTUK II

Toelating en uitbreiding van de toelating

Art. 10

Een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening mag geen activiteit als bedoeld in artikel 3 uitoefenen zonder vooraf door de CBFA te zijn toegelaten.

Art. 11

Bij de toelatingsaanvraag worden de volgende inlichtingen en documenten verstrekt:

1° de statuten van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, met in voorkomend geval vermelding van de datum van de bekend-making ervan in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad;

2° de naam, voornamen, woonplaats en geboortedatum en plaats of, ingeval het rechtspersonen betreft, de naam, de rechtsvorm, het BTW-identificatienummer en de zetel, van de bestuurders en, in voorkomend geval, van de leden van het directiecomité en van de personen aan wie het dagelijks bestuur is opgedragen, van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening alsook de omvang van de bevoegdheden van die personen en de wijze waarop zij die uitoefenen;

3° de beschrijving van de beleidsstructuur, de administratieve en boekhoudkundige organisatie en de interne controle, zoals bedoeld in artikel 47;

4° het financieringsplan bedoeld in artikel 55;

5° het bewijs dat de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening beschikt over de in de artikelen 56 tot 57 bedoelde solvabiliteitsmarge, indien er een dergelijke marge moet worden samengesteld;

6° de verklaring inzake beleggingsbeginselen bedoeld, naargelang het geval, in artikel 52*bis* van de programmawet (I) van 24 december 2002 of in artikel 41*bis* van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid;

7° de andere inlichtingen en documenten die de CBFA vraagt met het oog op de beoordeling van de toelatingsaanvraag.

De CBFA stelt de vorm van de toelatingsaanvraag en de voorwaarden waaraan deze moet beantwoorden, vast.

Art. 12

Si l'institution demanderesse était, en application des dispositions du Titre V, dispensée provisoirement de l'agrément et gérait des régimes de retraite avant la requête, elle joindra en outre à sa requête les documents suivants:

1° un état détaillé des provisions techniques et des placements correspondants au moment de l'introduction de la requête;

2° un état des prestations exigibles mais non encore liquidées;

3° ses comptes annuels relatifs aux trois derniers exercices clôturés ou, à défaut, ceux de l'entreprise d'affiliation.

Si cette institution exerçait une autre activité avant la requête, la CBFA peut exiger tous renseignements au sujet de sa situation financière et ses opérations de quelque nature qu'elles soient en vue d'apprécier la requête d'agrément.

Art. 13

L'agrément est accordé séparément pour ce qui concerne les activités visées à l'article 3, § 1er, 1°, et celles visées à l'article 3, § 1er, 2°.

L'institution de retraite professionnelle agréée pour une seule des activités visées à l'alinéa 1er qui souhaite s'étendre à l'autre activité, introduit auprès de la CBFA une requête d'extension de l'agrément. Cette requête est accompagnée d'un dossier composé conformément aux articles 11 et 12.

Art. 14

La CBFA accuse sans délai réception de la demande d'agrément ou d'extension.

Elle statue sur la demande dans les trois mois de l'introduction d'un dossier complet et, au plus tard, dans les neuf mois de la réception de la demande.

Art. 15

L'agrément ou l'extension ne peut être accordé à une institution de retraite professionnelle que si celle-ci satisfait aux conditions et règles fixées par ou en vertu de la loi.

Art. 12

Indien de aanvragende instelling voorlopig vrijgesteld was van toelating, overeenkomstig de bepalingen van Titel V, en zij vóór de aanvraag pensioenregelingen beheerde, zal zij bij haar aanvraag nog de volgende documenten voegen:

1° een gedetailleerde staat van de technische voorzieningen en de daarmee overeenstemmende beleggingen op het ogenblik van het indienen van de aanvraag;

2° een staat van de uitkeringen die opeisbaar zijn maar nog niet vereffend werden;

3° haar jaarrekeningen van de laatste drie afgesloten boekjaren of, bij gebrek daaraan, die van de bijdragende onderneming.

Indien deze instelling vóór de aanvraag een andere activiteit uitoefende, kan de CBFA met het oog op de beoordeling van de toelatingsaanvraag, alle inlichtingen eisen over haar financiële toestand en haar verrichtingen, van welke aard die ook zijn.

Art. 13

De toelating wordt afzonderlijk verleend voor de activiteiten bedoeld in artikel 3, § 1, 1° en die bedoeld in artikel 3, § 1, 2°.

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die toegelaten is voor een van de activiteiten bedoeld in het eerste lid en die haar werkzaamheden wenst uit te breiden tot de ander activiteit, dient bij de CBFA een aanvraag tot uitbreiding van de toelating in. Bij deze aanvraag wordt een dossier verstrekt, dat overeenkomstig de artikelen 11 en 12 is samengesteld.

Art. 14

De CBFA meldt onverwijld de ontvangst van de aanvraag tot toelating of uitbreiding.

De CBFA spreekt zich uit over de aanvraag binnen drie maanden na voorlegging van een volledig dossier en uiterlijk binnen negen maanden na ontvangst van de aanvraag.

Art. 15

De toelating of de uitbreiding kan slechts worden verleend aan een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die voldoet aan de door of krachtens de wet gestelde voorwaarden en regels.

Art. 16

La décision d'octroi ou de refus de l'agrément ou de l'extension est notifiée à l'institution de retraite professionnelle par lettre recommandée à la poste.

Art. 17

La décision d'octroi d'agrément ou de l'extension est publiée par extrait au Moniteur belge.

La liste des institutions de retraite professionnelle agréées est publiée chaque année au Moniteur belge. Elle indique pour laquelle des activités visées à l'article 3, § 1er, 1° et 2°, l'institution est agréée, ainsi que, le cas échéant, les États membres autres que la Belgique dans lesquels chaque institution exerce une activité transfrontalière.

La CBFA tient cette liste à jour sur son site web.

Art. 18

L'institution de retraite professionnelle agréée fait figurer dans les documents portés à la connaissance des affiliés et des bénéficiaires la mention suivante:

«Institution de retraite professionnelle agréée le...».

Cette mention est suivie du numéro d'identification attribué par la CBFA.

Art. 19

Une institution de retraite professionnelle agréée a la faculté de renoncer à l'agrément. La renonciation est adressée à la CBFA, qui la constate et fixe la date de ses effets. Elle est publiée au Moniteur belge.

La renonciation à l'agrément emporte interdiction de poursuivre les activités à l'exception de la gestion des régimes de retraite au profit des affiliés ou bénéficiaires de ces régimes au moment de la renonciation.

L'institution de retraite professionnelle qui a renoncé à l'agrément reste soumise aux dispositions de la présente loi et de ses règlements d'exécution et au contrôle de la CBFA jusqu'à ce que soient liquidés tous ses engagements.

Art. 16

De beslissing tot verlening of weigering van de toelating of de uitbreiding wordt ter kennis gebracht van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening met een ter post aangetekende brief.

Art. 17

De beslissing tot verlening van toelating of uitbreiding wordt bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

De lijst van de toegelaten instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening wordt elk jaar gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Zij vermeldt voor welke activiteiten bedoeld in artikel 3, § 1, 1° en 2° de instelling is toegelaten, evenals, in voorkomend geval, de andere Lidstaten dan België waarin elke instelling een grensoverschrijdende activiteit uitoefent.

De CBFA houdt deze lijst bij op haar website.

Art. 18

De toegelaten instelling voor bedrijfspensioenvoorziening brengt in de documenten die ter kennis worden gebracht van de aangeslotenen en de begunstigden de volgende vermelding aan:

«Instelling voor bedrijfspensioenvoorziening toegelaten op...».

Na die vermelding volgt het identificatienummer dat door de CBFA is toegekend.

Art. 19

Een toegelaten instelling voor bedrijfspensioenvoorziening kan afstand doen van de toelating. De afstand wordt gericht aan de CBFA die de afstand vaststelt en de datum van uitwerking ervan bepaalt. De afstand wordt in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

De afstand van de toelating houdt het verbod in om de activiteiten voort te zetten, met uitzondering van het beheer van pensioenregelingen voor de aangeslotenen of begunstigden van die regelingen op het ogenblik van de afstand.

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die afstand heeft gedaan van de toelating blijft aan de bepalingen van deze wet en haar uitvoeringsreglementen en aan het toezicht van de CBFA onderworpen totdat al haar verplichtingen zijn afgewikkeld.

La CBFA informe les autorités compétentes des États membres où l'institution de retraite professionnelle exerce une activité transfrontalière de la renonciation à son agrément.

CHAPITRE III

Activité transfrontalière et activité dans un État non membre de l'Espace économique européen

Section Ière

Dispositions communes à l'activité transfrontalière et à l'activité dans un état non-membre de l'Espace économique européen

Art. 20

Une institution de retraite professionnelle agréée en Belgique peut exercer une activité transfrontalière ou une activité dans un État non membre de l'Espace économique européen aux conditions prévues par le présent chapitre.

Les articles 3 et 4 ne sont pas applicables aux régimes de retraite qu'une institution de retraite professionnelle belge gère dans le cadre de son activité transfrontalière.

Art. 21

Une institution ne peut exercer ni une activité transfrontalière ni une activité dans un État non membre de l'Espace économique européen si ses provisions techniques ne sont pas intégralement couvertes pour la totalité des régimes de retraite gérés.

Pour l'application de l'alinéa 1er, l'institution ne peut invoquer le bénéfice des dispositions transitoires des articles 124 à 138 de la présente loi.

Section II

Activité transfrontalière

Art. 22

L'institution de retraite professionnelle agréée en Belgique qui projette d'exercer une activité transfrontalière notifie son intention à la CBFA.

De CBFA stelt de bevoegde autoriteiten van de Lidstaten waar de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening een grensoverschrijdende activiteit uitoefent, in kennis van de afstand van haar toelating.

HOOFDSTUK III

Grensoverschrijdende activiteit en activiteit in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte

Afdeling I

Bepalingen die gelden voor zowel de grensoverschrijdende activiteit als de activiteit in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte

Art. 20

Een in België toegelaten instelling voor bedrijfspensioenvoorziening mag een grensoverschrijdende activiteit of een activiteit in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte, uitoefenen onder de voorwaarden van dit hoofdstuk.

De artikelen 3 en 4 zijn niet van toepassing op de pensioenregelingen die een Belgische instelling voor bedrijfspensioenvoorziening beheert in het kader van haar grensoverschrijdende activiteit.

Art. 21

Een instelling mag slechts een grensoverschrijdende activiteit of een activiteit in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte, uitoefenen indien haar technische voorzieningen met betrekking tot het geheel van de beheerde pensioenregelingen, volledig gedekt zijn.

Voor de toepassing van het eerste lid mag de instelling de voordelen van de overgangsmaatregelen van de artikelen 124 tot 138 van deze wet, niet in rekening brengen.

Afdeling II

Grensoverschrijdende activiteit

Art. 22

De in België toegelaten instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die voornemens is een grensoverschrijdende activiteit uit te oefenen, stelt de CBFA hiervan in kennis.

Cette notification s'accompagne d'un dossier comportant les éléments suivants:

- 1° le nom de l'État membre d'accueil;
- 2° le nom de l'entreprise d'affiliation;
- 3° les principales caractéristiques du régime de retraite à gérer pour l'entreprise d'affiliation;

4° tout élément demandé par la CBFA en vue d'apprécier la demande.

Le dossier visé à l'alinéa 2 est rédigé dans la langue légalement imposée. Toutefois, la CBFA peut, en accord avec les autorités compétentes de l'État membre d'accueil, imposer que tout ou partie de ce dossier soit traduit dans la langue de cet État membre ou dans une langue convenue entre la CBFA et ces autorités compétentes.

Art. 23

La CBFA peut s'opposer à la réalisation du projet de l'institution si elle constate que les structures administratives ou la situation financière de l'institution ou encore la compétence ou l'expérience professionnelle de ses administrateurs et, le cas échéant, des membres de son comité de direction ne sont pas compatibles avec les opérations proposées dans l'État membre d'accueil.

Cette opposition est notifiée à l'institution, par lettre recommandée à la poste, au plus tard trois mois après la réception du dossier complet comprenant tous les éléments visés à l'article 22, al. 2.

Art. 24

Lorsque la CBFA n'a pas d'objection à l'encontre du projet de l'institution, elle communique aux autorités compétentes de l'État membre d'accueil, dans les trois mois qui suivent sa réception, le dossier visé à l'article 22, al. 2, et en informe l'institution.

Art. 25

Dans les deux mois de la communication visée à l'article 24, la CBFA communique à l'institution les informations que les autorités compétentes de l'État membre d'accueil lui ont transmises concernant les dispositions auxquelles les institutions de retraite professionnelle qui exercent une activité dans cet État membre sont soumises en matière:

- 1° de droit social et de droit du travail applicables à la gestion du régime de retraite pour le compte de l'entreprise d'affiliation;

Bij deze kennisgeving wordt een dossier bezorgd met de volgende gegevens:

- 1° de naam van de lidstaat van ontvangst;
- 2° de naam van de bijdragende onderneming;
- 3° de voornaamste kenmerken van de pensioenregeling die voor de bijdragende onderneming zal worden beheerd;

4° alle gegevens die de CBFA vraagt met het oog op de beoordeling van de aanvraag.

Het dossier bedoeld in het tweede lid wordt opgesteld in de wettelijk opgelegde taal. De CBFA kan evenwel, met instemming van de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst, opleggen dat het volledig dossier ofwel een deel ervan, vertaald wordt in de taal van die lidstaat of in een taal overeengekomen tussen de CBFA en die bevoegde autoriteiten.

Art. 23

De CBFA kan zich verzetten tegen de uitvoering van het project van de instelling indien zij vaststelt dat de administratieve structuur of de financiële toestand van de instelling, of de beroepskwalificaties of -ervaring van haar bestuurders en, in voorkomend geval, van de leden van haar directiecomité onverenigbaar zijn met de in de lidstaat van ontvangst voorgenomen activiteiten.

Dat verzet wordt ter kennis gebracht van de instelling met een ter post aangetekende brief uiterlijk drie maanden na de ontvangst van het volledige dossier met alle in artikel 22, tweede lid, bedoelde gegevens.

Art. 24

Indien de CBFA geen bezwaar heeft tegen het project van de instelling, bezorgt zij het in artikel 22, tweede lid, bedoelde dossier binnen drie maanden na de ontvangst ervan, aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst en stelt zij de instelling daarvan in kennis.

Art. 25

Binnen de twee maanden te rekenen vanaf de mededeling bedoeld in artikel 24, verstrekt de CBFA aan de instelling de inlichtingen die de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst haar hebben overgemaakt inzake de bepalingen waaraan de in die lidstaat werkzame instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, onderworpen zijn:

- 1° de sociale en arbeidswetgeving die geldt voor het beheer van de pensioenregeling voor rekening van de bijdragende onderneming;

2° d'exigences d'information;
3° de règles de placement des valeurs représentatives.

Art. 26

Dès réception de la communication visée à l'article 25 ou, en l'absence d'une telle communication, à l'expiration du délai y visé, l'institution peut commencer son activité dans l'État membre d'accueil, dans le respect des dispositions énumérées à l'article 25.

Art. 27

Les dispositions de la présente section s'appliquent chaque fois que l'institution apporte des modifications aux données visées à l'article 22, al. 2.

Section III

Activité dans un Etat non membre de l'Espace économique européen

Art. 28

L'institution de retraite professionnelle agréée en Belgique qui projette d'exercer une activité dans État non membre de l'Espace économique européen notifie son intention à la CBFA.

Cette notification s'accompagne d'un dossier comportant les éléments suivants:

- 1° le nom de l'État dans lequel s'exercera l'activité;
- 2° le nom de l'entreprise d'affiliation;
- 3° les principales caractéristiques du régime de retraite à gérer pour l'entreprise d'affiliation;

4° tout élément demandé par la CBFA en vue d'apprécier la demande.

Le dossier visé à l'alinéa 2 est rédigé dans la langue légalement imposée. Toutefois, la CBFA peut, en accord avec les autorités compétentes de l'État dans lequel s'exercera l'activité, imposer que tout ou partie de ce dossier soit traduit dans la langue de cet État ou dans une langue convenue entre la CBFA et ces autorités compétentes.

2° de voorschriften inzake informatie-verstrekking;
3° de voorschriften inzake de belegging van de dekkingswaarden.

Art. 26

Zodra de instelling de in artikel 25 bedoelde mededeling ontvangt of, bij het verstrijken van de in dat artikel genoemde termijn wanneer geen mededeling is ontvangen, kan de instelling in de lidstaat van ontvangst met haar activiteit beginnen, met naleving van de bepalingen die opgesomd worden in artikel 25.

Art. 27

Telkens wanneer de instelling de in artikel 22, tweede lid, bedoelde gegevens wijzigt, zijn de bepalingen van deze afdeling van toepassing.

Afdeling III

Activiteit in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte

Art. 28

De in België toegelaten instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die voornemens is een activiteit uit te oefenen in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte, stelt de CBFA hiervan in kennis.

Bij deze kennisgeving wordt een dossier bezorgd met de volgende gegevens:

- 1° de naam van de Staat waar de activiteit zal worden uitgeoefend;
- 2° de naam van de bijdragende onderneming;
- 3° de voornaamste kenmerken van de pensioenregeling die voor de bijdragende onderneming zal worden beheerd;

4° alle gegevens die de CBFA vraagt met het oog op de beoordeling van de aanvraag.

Het dossier bedoeld in het tweede lid wordt opgesteld in de wettelijk opgelegde taal. De CBFA kan evenwel, met instemming van de bevoegde autoriteiten van de Staat waar de activiteit wordt uitgeoefend, opleggen dat het volledig dossier ofwel een deel ervan, vertaald wordt in de taal van die Staat of in een taal overeengekomen tussen de CBFA en die bevoegde autoriteiten.

Art. 29

La CBFA peut s'opposer à la réalisation du projet de l'institution si elle constate que les structures administratives ou la situation financière de l'institution ou encore la compétence ou l'expérience professionnelle de ses administrateurs et, le cas échéant, des membres de son comité de direction ne sont pas compatibles avec les opérations proposées dans l'État où elle a l'intention d'exercer son l'activité.

La CBFA peut également s'opposer à la réalisation du projet de l'institution si la législation ou la situation de l'État dans lequel devrait s'exercer l'activité projetée ne lui permettent pas d'exercer un contrôle approprié sur l'institution de retraite professionnelle.

Cette opposition est notifiée à l'institution, par lettre recommandée à la poste, au plus tard trois mois après la réception du dossier complet comprenant tous les éléments visés à l'article 28, al. 2.

Art. 30

L'institution peut commencer son activité dans l'État indiqué dès réception de la communication de la CBFA l'avertissant qu'elle n'a pas d'objection à l'encontre de son projet et, au plus tard, à l'expiration du délai visé à l'article 29, al. 3.

Art. 31

Les dispositions de la présente section s'appliquent chaque fois que l'institution apporte des modifications aux données visées à l'article 28, al. 2.

CHAPITRE IV

Exercice de l'activité

Section Ière*Forme juridique, objet social et gouvernance*

Art. 32

Toute institution de retraite professionnelle est constituée en personne morale distincte de l'entreprise d'affiliation.

Son administration centrale est établie en Belgique.

Elle prend la forme d'une association sans but lucratif ou d'une association d'assurances mutuelles ou toute autre forme juridique autorisée par ou en vertu d'une

Art. 29

De CBFA kan zich verzetten tegen de uitvoering van het project van de instelling indien zij vaststelt dat de administratieve structuur of de financiële toestand van de instelling, of de beroepskwalificaties of -ervaring van haar bestuurders en, in voorkomend geval, van de leden van haar directiecomité, onverenigbaar zijn met de voorgenomen activiteiten in de Staat waarin zij van plan is haar activiteit uit te oefenen.

De CBFA kan zich eveneens verzetten tegen de uitvoering van het project van de instelling indien de wetgeving of de toestand van de Staat waar de voorgenomen activiteit zou worden uitgeoefend, haar niet toelaten om een passend toezicht uit te oefenen op de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

Dat verzet wordt ter kennis gebracht van de instelling met een ter post aangetekende brief uiterlijk drie maanden na de ontvangst van het volledige dossier met alle in artikel 28, tweede lid, bedoelde gegevens.

Art. 30

De instelling mag in de opgegeven Staat met haar activiteit beginnen zodra de CBFA haar op de hoogte heeft gebracht van het feit dat ze geen bezwaren heeft ten aanzien van het voorgenomen project en uiterlijk na afloop van de in artikel 29, derde lid, bedoelde termijn.

Art. 31

Telkens wanneer de instelling de in artikel 28, tweede lid, bedoelde gegevens wijzigt zijn de bepalingen van deze afdeling van toepassing.

HOOFDSTUK IV

Uitoefening van de activiteiten

Afdeling I

Rechtsvorm, maatschappelijk doel en governance

Art. 32

Elke instelling voor bedrijfspensioenvoorziening wordt opgericht als een afzonderlijke, van de bijdragende onderneming te onderscheiden rechtspersoon.

Haar hoofdbestuur is in België gevestigd.

Zij neemt de vorm aan van een vereniging zonder winstoogmerk, van een onderlinge verzekeringsvereniging of van elke andere rechtsvorm die door of

disposition légale en vue de l'exercice des activités visées par la présente loi.

Art. 33

Quelle que soit sa forme juridique, une institution de retraite professionnelle est soumise aux articles 1er à 26 et 26novies de la loi du 27 juin 1921 sauf lorsque la présente loi y déroge expressément.

Art. 34

L'institution de retraite professionnelle limite son objet social aux activités visées à l'article 3 et à celles qui en découlent directement.

Art. 35

Par dérogation à l'article 2, al. 1er, 3°, de la loi du 27 juin 1921, le nombre des membres de l'assemblée générale d'une institution de retraite professionnelle est fixé uniquement par ses statuts.

Art. 36

Par dérogation à l'article 13, al. 1er, de la loi du 27 juin 1921, le conseil d'administration d'une institution de retraite professionnelle est composé d'au moins deux personnes, physiques ou morales agissant conjointement. Leur mandat ne peut excéder six ans. Il est renouvelable.

Dans les cas exceptionnels, dûment justifiés par l'urgence et l'intérêt social, les décisions du conseil d'administration peuvent être prises, si les statuts l'autorisent, par consentement unanime des administrateurs, exprimé par écrit.

Il ne pourra cependant pas être recouru à cette procédure pour l'arrêt des comptes annuels, l'utilisation du fonds social ou tout autre cas que les statuts entendraient excepter.

Le présent article, de même que l'article 13 de la loi du 27 juin 1921, s'appliquent sans préjudice des dispositions de l'article 41 de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale.

krachtens een wettelijke bepaling is toegelaten met het oog op het uitoefenen van de activiteiten bedoeld in deze wet.

Art. 33

Ongeacht haar juridische vorm, is een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening onderworpen aan de artikelen 1 tot 26 en 26novies van de wet van 27 juni 1921 behalve wanneer deze wet er uitdrukkelijk van afwijkt.

Art. 34

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening beperkt haar maatschappelijk doel tot de activiteiten bedoeld in artikel 3 en tot de activiteiten die er rechtstreeks uit voortvloeien.

Art. 35

In afwijking van artikel 2, eerste lid, 3°, van de wet van 27 juni 1921, wordt het aantal leden van de algemene vergadering van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening uitsluitend bepaald door haar statuten.

Art. 36

In afwijking van artikel 13, eerste lid, van de wet van 27 juni 1921, is de raad van bestuur van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening samengesteld uit ten minste twee natuurlijke of rechtspersonen, die gezamenlijk optreden. De duur van hun mandaat mag zes jaren niet te boven gaan. Hij is hernieuwbaar.

In uitzonderlijke gevallen, wanneer de dringende noodzakelijkheid en het sociaal belang zulks vereisen, kunnen de besluiten van de raad van bestuur, ingeval de statuten dat toestaan, worden genomen bij eenparig schriftelijk akkoord van de bestuurders.

Die procedure kan evenwel niet worden gevolgd voor de vaststelling van de jaarrekening, de aanwending van het maatschappelijk fonds of voor enig ander geval dat door de statuten is uitgesloten.

Dit artikel, evenals artikel 13 van de wet van 27 juni 1921, is van toepassing onverminderd de bepalingen van artikel 41 van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid.

Art. 37

Les statuts peuvent autoriser le conseil d'administration à déléguer ses pouvoirs de gestion à un comité de direction, sans que cette délégation puisse porter sur la politique générale de l'institution de retraite professionnelle ou sur l'ensemble des actes réservés au conseil d'administration par une disposition légale ou statutaire.

Si un comité de direction est institué, il assume la direction effective de l'institution de retraite professionnelle sous la surveillance du conseil d'administration.

Le comité de direction se compose d'au moins deux personnes, physiques ou morales, qu'elles soient administrateurs ou non, qui agissent conjointement. Les conditions de désignation des membres du comité de direction, leur révocation, leur rémunération, la durée de leur mission et le mode de fonctionnement du comité de direction sont déterminés par les statuts ou, à défaut de clause statutaire, par le conseil d'administration.

Les statuts peuvent conférer à un ou plusieurs membres du comité de direction le pouvoir de représenter l'institution, soit seuls, soit conjointement.

L'instauration d'un comité de direction et la clause statutaire visée à l'alinéa 4 sont opposables aux tiers dans les conditions prévues par l'article 26novies, § 3, de la loi du 27 juin 1921.

Les statuts ou une décision du conseil d'administration peuvent apporter des restrictions au pouvoir de gestion qui peut être délégué en application de l'alinéa 1er. Ces restrictions, de même que la répartition éventuelle des tâches que les membres du comité de direction auraient convenues, ne sont pas opposables aux tiers, même si elles sont publiées.

Art. 38

Lorsqu'un comité de direction est institué, ses membres peuvent également être membres du conseil d'administration à condition qu'ils soient minoritaires au sein de ce conseil ou, du moins, que parmi les administrateurs non membres du comité de direction, se trouve le président du conseil d'administration disposant d'une voix prépondérante au sein de ce conseil.

Art. 39

Lorsqu'une personne morale est nommé administrateur ou membre du comité de direction, celle-ci est tenue de désigner parmi ses associés, gérants, administrateurs, membres du comité de direction ou travailleurs

Art. 37

De statuten kunnen de raad van bestuur toestaan zijn bestuursbevoegdheden over te dragen aan een directiecomité, zonder dat deze overdracht betrekking kan hebben op het algemeen beleid van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening of op alle handelingen die op grond van een wettelijke of statutaire bepaling aan de raad van bestuur is voorbehouden.

Wanneer een directiecomité wordt ingesteld, neemt dit de effectieve leiding van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening waar onder toezicht van de raad van bestuur.

Het directiecomité bestaat uit ten minste twee natuurlijke of rechtspersonen, al dan niet bestuurders, die gezamenlijk optreden. De voorwaarden voor de aanstelling van de leden van het directiecomité, hun ontslag, hun bezoldiging, de duur van hun opdracht en de werkwijze van het directiecomité worden bepaald door de statuten of, bij ontstentenis van een statutaire bepaling, door de raad van bestuur.

De statuten kunnen aan een of meer leden van het directiecomité bevoegdheid verlenen om de instelling hetzij alleen, hetzij gezamenlijk, te vertegenwoordigen.

De instelling van een directiecomité en de statutaire bepaling bedoeld in het vierde lid kunnen aan derden worden tegengeworpen onder de voorwaarden bepaald in artikel 26novies, § 3, van de wet van 27 juni 1921.

De overeenkomstig het eerste lid overdraagbare bestuursbevoegdheid kan door de statuten of door een beslissing van de raad van bestuur worden beperkt. Deze beperkingen en de eventuele taakverdeling die de leden van het directiecomité zijn overeengekomen, kunnen niet worden tegengeworpen aan derden, zelfs niet indien zij worden bekendgemaakt.

Art. 38

Wanneer een directiecomité wordt ingesteld, kunnen haar leden eveneens lid zijn van de raad van bestuur, op voorwaarde dat zij in deze raad in de minderheid zijn of, op zijn minst, dat zich onder de bestuurders, niet-leden van het directiecomité, de voorzitter van de raad van bestuur bevindt, die in deze raad over een beslissende stem beschikt.

Art. 39

Wanneer een rechtspersoon aangewezen wordt tot bestuurder of lid van het directiecomité, benoemt deze onder zijn vennoten, zaakvoerders, bestuurders of werknemers een vaste vertegenwoordiger die belast wordt

un représentant permanent chargé de l'exécution de cette mission au nom et pour compte de la personne morale.

Ce représentant est soumis aux mêmes conditions et encourt les mêmes responsabilités civiles et pénales que s'il exerçait cette mission en nom et pour compte propre, sans préjudice de la responsabilité solidaire de la personne morale qu'il représente. Celle-ci ne peut révoquer son représentant qu'en désignant simultanément son successeur.

Art. 40

Les administrateurs et les membres du comité de direction doivent posséder l'honorabilité professionnelle, les qualifications et l'expérience adéquates et nécessaires pour exercer leurs fonctions. Ces qualifications et cette expérience s'apprécient notamment au regard des fonctions exercées et dans la mesure où il est fait appel à des conseillers externes.

Art. 41

§ 1er. Ne peuvent exercer ou continuer à exercer les fonctions d'administrateur ou de membre du comité de direction d'une institution de retraite professionnelle visée par le présent titre, ni représenter des sociétés exerçant de telles fonctions, les personnes qui ont été condamnées du chef d'une infraction:

- 1° aux articles 118 à 121 de la présente loi;
- 2° aux dispositions visées à l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934 relatif à l'interdiction judiciaire faite à certains condamnés et faillis d'exercer certaines fonction, professions ou activités;
- 3° à l'article 4 de l'arrêté royal n° 41 du 15 décembre 1934 protégeant l'épargne par la réglementation de la vente à tempérament de valeurs à lots;
- 4° aux articles 18 à 23 de l'arrêté royal n° 43 du 15 décembre 1934 relatif au contrôle des sociétés de capitalisation;
- 5° aux articles 42 à 45 de l'arrêté royal n° 185 sur le contrôle des banques et le régime des émissions de titres et valeurs;
- 6° aux articles 200 à 209 des lois sur les sociétés commerciales, coordonnées le 30 novembre 1935;

met de l'uitvoering van de opdracht in naam en voor rekening van de rechtspersoon.

Deze vertegenwoordiger moet aan dezelfde voorwaarden voldoen en is burgerrechtelijk aansprakelijk en strafrechtelijk verantwoordelijk alsof hij zelf de betrokken opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou volbracht hebben, onverminderd de hoofdelijke aansprakelijkheid van de rechtspersoon die hij vertegenwoordigt. Deze laatste mag zijn vertegenwoordiger niet ontslaan zonder tegelijk een opvolger te benoemen.

Art. 40

De bestuurders en de leden van het directiecomité moeten over de vereiste professionele betrouwbaarheid en over de passende beroeps-kwalificaties en –ervaring beschikken om hun functies te kunnen uitoefenen. Die kwalificaties en ervaring worden in het bijzonder beoordeeld voor wat betreft de uitgeoefende functies en in de mate waarin beroep gedaan wordt op externe adviseurs.

Art. 41

§ 1. Mogen de functies van bestuurder of lid van het directiecomité van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening bedoeld in deze titel niet uitoefenen of blijven uitoefenen en geen vennootschappen vertegenwoordigen die dergelijke functies uitoefenen, de personen die veroordeeld werden wegens inbreuk:

- 1° op de artikelen 118 tot 121 van deze wet;
- 2° op de bepalingen bedoeld bij het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 betreffende het rechterlijk verbod aan bepaalde veroordeelden en gefailleerden om bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen;
- 3° op artikel 4 van het koninklijk besluit nr. 41 van 15 december 1934 tot bescherming van het gespaard vermogen door reglementering van de verkoop op afbetaling van premie-effecten;
- 4° op de artikelen 18 tot 23 van het koninklijk besluit nr. 43 van 15 december 1934 betreffende de controle op de kapitalisatie-ondernemingen;
- 5° op de artikelen 42 tot 45 van het koninklijk besluit nr. 185 op de bankcontrole en het uitgifteregime voor titels en effecten;
- 6° op de artikelen 200 tot 209 van de wetten op de handelsvennootschappen, gecoördineerd op 30 november 1935;

7° aux articles 67 à 72 de l'arrêté royal n° 225 du 7 janvier 1936 réglementant les prêts hypothécaires et organisant le contrôle des entreprises de prêts hypothécaires;

8° aux articles 4 et 5 de l'arrêté royal n° 71 du 30 novembre 1939 relatif au colportage des valeurs mobilières et au démarchage sur valeurs mobilières et sur marchandises et denrées;

9° à l'article 31 de l'arrêté royal n° 72 du 30 novembre 1939 réglementant les bourses et les marchés à terme de marchandises et denrées, la profession des courtiers et intermédiaires s'occupant de ces marchés et le régime de l'exception de jeu;

10° à l'article 29 de la loi du 9 juillet 1957 réglementant les ventes à tempérament et leur financement;

11° aux articles 13 à 15 de la loi du 10 juin 1964 sur les appels publics à l'épargne;

12° aux articles 31 à 35 des dispositions relatives au contrôle des caisses d'épargne privées, coordonnées le 23 juin 1967;

13° à l'article 11 de l'arrêté royal n° 64 du 10 novembre 1967 organisant le statut des sociétés à portefeuille;

14° à l'article 74 de la loi du 30 juin 1975 relative au statut des banques, des caisses d'épargne privées et de certains autres intermédiaires financiers.

15° aux articles 83 à 87 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances;

16° aux articles 11, 15, § 4, et 18 de la loi du 2 mars 1989 relative à la publicité des participations importantes dans les sociétés cotées en bourse et réglementant les offres publiques d'acquisition;

17° aux articles 75 à 78 de la loi du 4 décembre 1990 relative aux opérations financières et aux marchés financiers;

18° à l'article 150 de la loi du 4 décembre 1990 relative aux opérations financières et aux marchés financiers;

19° aux articles 101 et 102 de la loi du 12 juin 1991 relative au crédit à la consommation;

20° aux articles 34, 36 et 49 de la loi du 4 août 1992 sur le crédit hypothécaire;

21° aux articles 104 et 105 de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit;

22° aux articles 148 et 149 de la loi du 6 avril 1995 relative aux marchés secondaires, au statut des entreprises d'investissement et à leur contrôle, aux intermédiaires et conseillers en placements;

23° à l'article 62 de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002;

7° op de artikelen 67 tot 72 van het koninklijk besluit nr. 225 van 7 januari 1936 tot reglementering van de hypothecaire leningen en tot inrichting van de controle op de ondernemingen van hypothecaire leningen;

8° op de artikelen 4 en 5 van het koninklijk besluit nr. 71 van 30 november 1939 betreffende het leuren met roerende waarden en démarchage met onroerende waarden en goederen of eetwaren;

9° op artikel 31 van het koninklijk besluit nr. 72 van 30 november 1939 tot regeling van de beurzen voor de termijnhandel in goederen en waren, van het beroep van de makelaars en tussenpersonen die zich met deze termijnhandel inlaten en van het regime van de exceptie van spel;

10° op artikel 29 van de wet van 9 juli 1957 houdende reglementering van de verkoop op afbetaling en van zijn financiering;

11° op de artikelen 13 tot 15 van de wet van 10 juni 1964 op het openbaar aantrekken van spaargelden;

12° op de artikelen 31 tot 35 van de bepalingen betreffende de controle op de private spaarkassen, gecoördineerd op 23 juni 1967;

13° op artikel 11 van het koninklijk besluit nr. 64 van 10 november 1967 tot regeling van het statuut van de portefeuillemaatschappijen;

14° op artikel 74 van de wet van 30 juni 1975 betreffende het statuut van de banken, de private spaarkassen en bepaalde andere financiële instellingen;

15° op de artikelen 83 tot 87 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen;

16° op de artikelen 11, 15, § 4, en 18 van de wet van 2 maart 1989 op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen in ter beurze genoteerde vennootschappen en tot reglementering van de openbare overname-aanbiedingen;

17° op de artikelen 75 tot 78 van de wet van 4 december 1990 op de financiële transacties en de financiële markten;

18° op artikel 150 van de wet van 4 december 1990 op de financiële transacties en de financiële markten;

19° op de artikelen 101 en 102 van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet;

20° op de artikelen 34, 36 en 49 van de wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet;

21° op de artikelen 104 en 105 van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen;

22° op de artikelen 148 en 149 van de wet van 6 april 1995 inzake de secundaire markten, het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs;

23° op artikel 62 van de programmawet (I) van 24 december 2002;

24° à l'article 25 de la loi du 22 avril 2003 relative aux offres publiques de titres;

25° à l'article 54 de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale;

26° aux articles 205 à 209 de la loi du 20 juillet 2004 relative à certaines formes de gestion collective de portefeuilles d'investissement.

§ 2. Ne peuvent davantage exercer ou continuer à exercer les fonctions d'administrateur ou de membres du comité de direction d'une institution de retraite professionnelle visée par le présent titre, ni représenter des sociétés exerçant de telles fonctions, les personnes qui ont été condamnées par une juridiction étrangère pour des infractions similaires à celles prévues au § 1er, l'article 2 de l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934 précité étant applicable dans ce cas.

§ 3. Sauf en ce qui concerne les membres du comité de direction de l'institution de retraite professionnelle, la CBFA peut autoriser des dérogations aux interdictions prévues au présent article.

§ 4. Le Roi peut adapter les dispositions du présent article pour les mettre en concordance avec les lois qui modifient les textes qui y sont énumérés.

Art. 42

Les administrateurs et les membres du comité de direction d'une institution de retraite professionnelle sont solidairement responsables envers les affiliés et les bénéficiaires de régimes de retraite, de tous dommages résultant de la violation des obligations imposées par ou en vertu des lois qui régissent les régimes de retraite que l'institution gère.

Ils ne sont déchargés de cette responsabilité quant aux infractions auxquelles ils n'ont pas pris part que si aucune faute ne leur est imputable et si l'on ne peut leur reprocher de ne pas avoir mis en oeuvre tous les moyens à leur disposition pour empêcher ou limiter le dommage.

Art. 43

Dans le cas où l'institution de retraite professionnelle fait application de l'article 13*bis* de la loi du 27 juin 1921 et où la personne déléguée à la gestion journalière n'est membre ni du conseil d'administration ni du comité de direction, les dispositions de la présente loi relatives aux membres de ces organes sont applicables.

24° op artikel 25 van de wet van 22 april 2003 betreffende de openbare aanbiedingen van effecten;

25° op artikel 54 van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid;

26° op de artikelen 205 tot 209 van de wet van 20 juli 2004 betreffende bepaalde vormen van collectief beheer van beleggingsportefeuilles.

§ 2. Mogen verder de functies van bestuurder of lid van het directiecomité van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening bedoeld in deze titel, niet uitoefenen of blijven uitoefenen, noch vennootschappen vertegenwoordigen die dergelijke functies uitoefenen, de personen die werden veroordeeld door een buitenlandse rechtbank voor soortgelijke inbreuken als bedoeld in § 1. In dit geval is artikel 2 van het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 van toepassing.

§ 3. Behoudens voor wat betreft de leden van het directiecomité van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, kan de CBFA afwijkingen toestaan op de in dit artikel bedoelde verbodsbepalingen.

§ 4. De Koning kan de bepalingen van dit artikel aanpassen om ze in overeenstemming te brengen met de wetten die de erin opgesomde teksten wijzigen.

Art. 42

De bestuurders en de leden van het directiecomité van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening zijn hoofdelijk aansprakelijk tegenover de aangeslotenen en de begunstigen van pensioenregelingen voor elke schade die voortvloeit uit de niet-nakoming van de verplichtingen die zijn opgelegd door of krachtens de wetten betreffende de pensioenregelingen die de instelling beheert.

Ten aanzien van overtredingen waaraan zij geen deel hebben gehad, worden zij van die aansprakelijkheid slechts ontheven wanneer hen geen schuld te wijten is en men hen niet kan verwijten nagelaten te hebben alle hun ter beschikking staande middelen aan te wenden om de schade te voorkomen of te beperken.

Art. 43

Wanneer de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening toepassing maakt van artikel 13*bis* van de wet van 27 juni 1921 en wanneer de persoon aan wie het dagelijks beheer is opgedragen geen lid van de raad van bestuur noch van het directiecomité is, zijn de bepalingen van deze wet met betrekking tot de leden van deze organen van toepassing.

Art. 44

L'institution de retraite professionnelle est responsable du choix et du contrôle de l'activité des sous-traitants auxquels elle fait appel. En particulier, elle s'assure du fait que ceux-ci possèdent les qualifications et l'expérience professionnelle voulues.

Le recours à des sous-traitants ne diminue en aucune façon la responsabilité de l'institution, de ses administrateurs et des membres de son comité de direction.

Le recours à des sous-traitants ne peut entraver l'exercice d'un contrôle adéquat de l'institution.

Art. 45

L'institution de retraite professionnelle communique à la CBFA au moins trois semaines avant la réunion de l'assemblée générale ou, à défaut, de son organe de décision, les projets de comptes annuels et de modifications aux statuts, ainsi que les décisions qui seront proposées lors de cette réunion et qui sont susceptibles d'avoir une incidence sur les droits des affiliés ou des bénéficiaires.

La CBFA peut exiger que les observations qu'elle formule concernant ces projets soient portées à la connaissance de l'assemblée générale ou, à son défaut, de l'organe de décision de l'institution de retraite professionnelle.

Ces observations et les réponses qui y sont apportées doivent figurer au procès-verbal de la réunion de l'assemblée générale ou, à défaut, de son organe de décision.

L'institution communique à la CBFA dans le mois suivant leur approbation par l'assemblée générale ou, à son défaut, par l'organe de décision, les modifications aux statuts, ainsi que les décisions qui peuvent avoir une incidence sur les droits des affiliés ou des bénéficiaires.

Art. 46

L'institution de retraite professionnelle communique à la CBFA les nom, prénoms, domicile, date et lieu de naissance ou, s'il s'agit de personnes morales, la dénomination sociale, la forme juridique, le numéro d'identification de T.V.A. et le siège social, de ses administrateurs et, le cas échéant, des membres de son comité de direction et des personnes déléguées à sa gestion journalière, ainsi que l'étendue des pouvoirs de

Art. 44

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening is verantwoordelijk voor de keuze van en het toezicht op de werkzaamheden van de onderaannemers waarop ze een beroep doet. Zij ziet er in het bijzonder op toe dat deze onderaannemers over de gewenste beroeps-kwalificaties en ervaring beschikken.

Het beroep op onderaannemers vermindert op geen enkele wijze de verantwoordelijkheid van de instelling, van haar bestuurders en de leden van haar directie-comité.

Het beroep op onderaannemers mag de uitoefening van een passend toezicht op de instelling niet belemmeren.

Art. 45

Ten minste drie weken vóór de algemene vergadering of, bij gebrek daaraan, van het beslissingsorgaan van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, stelt deze laatste de CBFA in kennis van de ontwerpen van jaarrekening en van de statutenwijzigingen alsook van de beslissingen die tijdens die vergadering zullen worden voorgesteld en die een weerslag zouden kunnen hebben op de rechten van de aangeslotenen of de begunstigden.

De CBFA kan eisen dat de opmerkingen die zij over die ontwerpen formuleert, ter kennis worden gebracht van de algemene vergadering of, bij gebrek daaraan, van het beslissingsorgaan van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

Die opmerkingen en de antwoorden daarop moeten in de notulen van de algemene vergadering of, bij gebrek daaraan, van haar beslissingsorgaan, worden opgenomen.

Binnen de maand die volgt op hun goedkeuring door de algemene vergadering of, bij gebrek daaraan, door het beslissingsorgaan, stelt de instelling de CBFA in kennis van de wijzigingen in de statuten en van de beslissingen die een weerslag kunnen hebben op de rechten van de aangeslotenen of de begunstigden.

Art. 46

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening deelt aan de CBFA de naam, voornamen, woonplaats en geboortedatum en plaats of, ingeval het rechtspersonen betreft, de naam, de rechtsvorm, het BTW-identificatienummer en de zetel van haar bestuurders en, in voorkomend geval, de leden van haar directie-comité en de personen aan wie haar dagelijks bestuur is opgedragen mee, evenals de omvang van de bevoegdheden van

ces personnes, la manière de les exercer et toute modification concernant ces personnes ou ces pouvoirs.

Section II

Structure de gestion et organisation

Art. 47

L'institution de retraite professionnelle dispose d'une structure de gestion, d'une organisation administrative et comptable et d'un contrôle interne appropriés aux activités qu'elle exerce.

Cette structure, cette organisation et ce contrôle interne doivent lui permettre de réaliser les opérations projetées et, notamment, le plan de financement visé à l'article 55. Ils ne peuvent entraver l'exercice d'un contrôle adéquat de l'institution.

L'institution communique dans le mois à la CBFA toute modification aux conditions d'exploitation, entre autres, celles concernant les éléments visés à l'alinéa 1er.

En vue de faire respecter les dispositions de l'alinéa 1er, la CBFA peut imposer à une institution de retraite professionnelle de mettre en place un comité de direction. De même, la CBFA peut imposer à une institution que son conseil d'administration et son comité de direction comptent un nombre de membres plus important que ce qui est prévu par les articles 36, al. 1er et 37, al. 3.

Art. 48

Lorsqu'une institution de retraite professionnelle gère plusieurs régimes de retraite, entre autre lorsqu'elle gère les régimes de retraite de plusieurs entreprises d'affiliation ou a été constituée en vertu d'une convention collective de travail sectorielle, elle détermine les règles de gestion et de fonctionnement permettant une définition claire des droits et des obligations des entreprises d'affiliation, des affiliés et des bénéficiaires de chaque régime.

Par dérogation aux articles 36, al. 1er et 37, al. 2, la composition de l'assemblée générale, du conseil d'administration et, le cas échéant, du comité de direction, doit assurer une représentation équilibrée des entreprises d'affiliations ainsi que, le cas échéant, des affiliés et des bénéficiaires des régimes de retraite que l'institution gère.

Le Roi peut fixer les modalités d'application du présent article.

deze personen en de wijze waarop zij die uitoefenen en elke andere wijziging betreffende deze personen of hun bevoegdheden.

Afdeling II

Beleidsstructuur en organisatie

Art. 47

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening beschikt over een aan haar werkzaamheden aangepaste beleidsstructuur, administratieve en boekhoudkundige organisatie en interne controle.

Die structuur, organisatie en interne controle dienen haar toe te laten de voorgenomen verrichtingen en, in het bijzonder, het financieringsplan bedoeld in artikel 55, uit te voeren. Zij mogen geen belemmeringen vormen voor de uitoefening van een passend toezicht.

De instelling deelt binnen de maand aan de CBFA elke wijziging mee aan de uitoefeningsvoorwaarden, onder andere die inzake de in het eerste lid bedoelde gegevens.

Met het oog op de naleving van de bepalingen van het eerste lid, kan de CBFA aan de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening opleggen dat zij een directiecomité aanstelt. Eveneens kan de CBFA aan een instelling opleggen dat haar raad van bestuur en haar directiecomité een hoger aantal leden telt dan het aantal dat voorzien is door de artikelen 36, eerste lid en 37, derde lid.

Art. 48

Wanneer een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening meerdere pensioenregelingen beheert, onder andere wanneer zij de pensioenregelingen beheert van meerdere bijdragende ondernemingen of opgericht werd krachtens een sectoriële collectieve arbeidsovereenkomst, bepaalt zij de beheers- en werkingsregels die een duidelijke omschrijving toelaten van de rechten en verplichtingen van de aangesloten ondernemingen, van de aangeslotenen en van de begunstigden van elke regeling.

In afwijking van de artikelen 36, eerste lid en 37, tweede lid moet de samenstelling van de algemene vergadering, van de raad van bestuur, en in voorkomend geval, van het directiecomité, een evenwichtige vertegenwoordiging verzekeren van de bijdragende ondernemingen, en in voorkomend geval, van de aangeslotenen en de begunstigden van de pensioenregelingen die de instelling beheert.

De Koning kan de toepassingsmodaliteiten van dit artikel vaststellen.

Art. 49

§ 1er L'institution de retraite professionnelle établit un patrimoine distinct pour:

- 1° les activités visées à l'article 3, § 1er, 1°,
- 2° les activités visées à l'article 3, § 1er, 2°,
- 3° les activités faisant l'objet d'au moins une des mesures de redressement du Chapitre VI du présent titre, lorsque la CBFA impose la constitution d'un patrimoine distinct;
- 4° les activités déterminées par le Roi par arrêté délibéré en conseil des ministres.

L'institution établit un patrimoine distinct pour les activités visées à l'article 3, § 1er, 1°, et par entreprise d'affiliation si certaines de ces activités bénéficient de l'une des dispositions transitoires du Titre V.

§ 2. L'institution peut établir une ou plusieurs patrimoines distincts pour un ou plusieurs régimes de retraite, entre autres:

- 1° pour les activités transfrontalières, notamment dans le cas où la législation de l'État membre d'accueil impose des règles de placement différentes de celles applicables aux autres activités de l'institution;
- 2° pour les activités exercées dans un État non membre de l'Espace économique européen.

Art. 50

§ 1er. L'institution de retraite professionnelle établit des comptes annuels et un rapport annuel pour:

- 1° l'ensemble de ses activités;
- 2° pour chacun des patrimoines distincts visés à l'article 49.

L'exercice comptable correspond à l'année civile.

§ 2. Le Roi fixe les règles pour l'établissement des comptes annuels, l'évaluation des divers postes du bilan et la présentation du rapport annuel de l'institution.

Il peut déterminer les règles applicables à la présentation des comptes annuels et du rapport annuel lorsque l'institution gère plusieurs régimes de pension. En outre, Il peut fixer les conditions dans lesquelles un ou plusieurs régimes de pensions doivent faire l'objet de comptes annuels et d'un rapport annuel distincts. Toutefois, les activités visées à l'article 3, § 1er, 2°, peuvent toujours faire l'objet des mêmes comptes annuels et du même rapport annuel.

Art. 49

§ 1. De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening stelt een afzonderlijk vermogen in voor:

- 1° de activiteiten bedoeld in artikel 3, § 1, 1°,
- 2° de activiteiten bedoeld in artikel 3, § 1, 2°,
- 3° de activiteiten die het voorwerp uitmaken van minstens een van de herstelmaatregelen van Hoofdstuk VI van deze titel, wanneer de CBFA de instelling een afzonderlijk vermogen oplegt;
- 4° de activiteiten bepaald door de Koning door een in ministerraad overlegd koninklijk besluit.

De instelling stelt een afzonderlijk vermogen in voor de activiteiten bedoeld in artikel 3, § 1, 1°, en per bijdragende onderneming indien bepaalde van deze activiteiten genieten van een van de overgangsbepalingen van Titel V.

§ 2. De instelling kan een of meerdere afzonderlijke vermogens instellen voor een of meerdere pensioenregelingen, onder andere:

- 1° voor de grensoverschrijdende activiteiten, in het bijzonder wanneer de wetgeving van de lidstaat van ontvangst beleggingsregels oplegt die verschillend zijn van deze die van toepassing zijn op de andere activiteiten van de instelling;
- 2° voor de activiteiten uitgeoefend in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte.

Art. 50

§ 1. De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening stelt een jaarrekening en een jaarverslag op voor:

- 1° het geheel van haar activiteiten;
- 2° voor elk van de afzonderlijke vermogens bedoeld in artikel 49.

Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

§ 2. De Koning bepaalt de regels voor het opstellen van de jaarrekeningen, de raming van de verschillende posten van de balans en de wijze van opmaak van het jaarverslag van de instelling.

Hij kan eveneens de regels bepalen die van toepassing zijn op de voorstelling van de jaarrekening en het jaarverslag wanneer de instelling meerdere pensioenregelingen beheert. Daarnaast kan Hij de voorwaarden bepalen waarin een of meerdere pensioenregelingen het voorwerp moeten uitmaken van een gescheiden jaarrekening en jaarverslag. De activiteiten bedoeld in artikel 3, § 1, 2°, mogen evenwel steeds het voorwerp uitmaken van dezelfde jaarrekening en jaarverslag.

Art. 51

L'institution de retraite professionnelle communique à la CBFA, au plus tard le 30 juin de chaque année, ses comptes et rapports annuels.

Art. 52

L'institution de retraite professionnelle conserve les documents relatifs aux régimes de retraite qu'elle gère à son siège statutaire ou en tout autre lieu préalablement agréé par la CBFA.

Sans préjudice d'autres dispositions légales, la CBFA peut fixer, par voie de règlement, le délai de conservation obligatoire des documents précités.

Art. 53

Une institution de retraite professionnelle ne peut contracter des emprunts ni se porter caution pour des tiers. Elle peut toutefois contracter des emprunts exclusivement à des fins de liquidité et à titre temporaire.

La CBFA peut déterminer les conditions supplémentaires auxquelles ces emprunts doivent satisfaire.

Art. 54

Une institution de retraite professionnelle ne peut consentir des prêts, sous quelque forme que ce soit, à ses administrateurs, membres du comité de direction, gérants ou directeurs, sauf aux conditions admises par la CBFA.

Section III

Plan de financement

Art. 55

L'institution de retraite professionnelle établit un plan de financement en accord avec chacune des entreprises d'affiliation, lesquelles s'engagent à le respecter.

Ce plan fixe, par régime de retraite et de manière détaillée, le mode de calcul des contributions régulières que chaque entreprise d'affiliation verse à l'institution en vue, notamment:

Art. 51

Uiterlijk op 30 juni van elk jaar bezorgt de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening aan de CBFA haar jaarrekening en jaarverslag.

Art. 52

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening bewaart de documenten betreffende de pensioenregelingen die zij beheert op haar statutaire zetel of op een andere plaats die vooraf door de CBFA is toegelaten.

Onverminderd andere wettelijke bepalingen kan de CBFA bij reglement de termijn bepalen gedurende de welke voornoemde documenten bewaard moeten blijven.

Art. 53

Een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening mag geen lening aangaan of zich voor derden borgstellen. Zij mag evenwel tijdelijk en uitsluitend leningen aangaan voor liquiditeitsdoelstellingen.

De CBFA kan aanvullende voorwaarden bepalen waaraan deze leningen moeten voldoen.

Art. 54

Een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening kan onder geen enkele vorm leningen toestaan aan haar bestuurders, leden van het directiecomité, zaakvoerders of directeurs, behalve onder de voorwaarden aanvaard door de CBFA.

Afdeling III

Financieringsplan

Art. 55

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening stelt een financieringsplan op met instemming van alle bijdragende ondernemingen, die zich ertoe verbinden het plan na te leven.

Dit plan legt, per pensioenregeling en op een gedetailleerde wijze, de berekeningswijze vast van de bijdragen die elke bijdragende onderneming op vastgestelde tijden stort aan de instelling om, in het bijzonder:

1° d'assurer le financement adéquat du régime de retraite compte tenu de la nature des engagements promis et des risques encourus;

2° de constituer sa part de la marge de solvabilité requise;

3° de supporter les frais de toute nature, y compris le cas échéant des frais d'acquisition.

Le plan de financement ainsi que ses modifications sont communiqués à la CBFA dans le mois de leur adoption.

La CBFA peut exiger toute modification en vue de sauvegarder les intérêts des affiliés et des bénéficiaires du régime de retraite et d'assurer un financement adéquat et régulier de celui-ci.

Section IV

Marge de solvabilité

Art. 56

L'institution de retraite professionnelle qui contracte des obligations de résultat constitue une marge de solvabilité suffisante relative à l'ensemble de ses activités.

Le Roi détermine:

1° le mode de calcul de la marge de solvabilité;

2° le minimum absolu qu'elle doit atteindre;

3° le niveau qu'elle doit atteindre en fonction des engagements de l'institution;

4° les éléments qui sont pris en considération pour la constitution de la marge de solvabilité et du minimum absolu.

Art. 57

L'institution de retraite professionnelle qui gère des régimes de retraite offrant des prestations visées à l'article 3, § 1er, 1°, et qui contracte des obligations de moyen constitue une marge de solvabilité suffisante en ce qui concerne à l'ensemble de ses activités relatives aux risques décès, invalidité et incapacité de travail.

L'institution de retraite professionnelle qui gère des régimes de retraite visées à l'article 3, § 1er, 2°, et qui contracte des obligations de moyen constitue une marge de solvabilité suffisante relative à l'ensemble de ses activités.

1° de passer la passende financiering te verzekeren van de pensioenregeling met inachtneming van de aard van de beloofde verbintenissen en de gelopen risico's;

2° haar deel in de vereiste solvabiliteits-marge samen te stellen;

3° de kosten van allerlei aard te dekken, met inbegrip van, in voorkomend geval, de acquisitie-kosten.

Het financieringsplan en haar wijzigingen worden ter kennis gebracht van de CBFA binnen de maand van haar opstelling.

De CBFA kan om het even welke wijziging eisen met het oog op het vrijwaren van de belangen van de aangeslotenen en de begunstigten van een pensioenregeling en het verzekeren van een passende en regelmatige financiering.

Afdeling IV

Solvabiliteitsmarge

Art. 56

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die resultaatsverbintenissen aangaat, stelt een voldoende solvabiliteitsmarge samen met betrekking tot het geheel van haar activiteiten.

De Koning bepaalt:

1° de wijze van berekening van de solvabiliteitsmarge;

2° het absolute minimum dat die marge moet bereiken;

3° het niveau dat die marge moet bereiken in verhouding tot de verbintenissen van de instelling;

4° de elementen die in aanmerking worden genomen voor de samenstelling van de solvabiliteitsmarge en het absolute minimum.

Art. 57

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die pensioenregelingen beheert die uitkeringen bieden als bedoeld in artikel 3, § 1, 1° en die een middelverbintenis aangaat, stelt een voldoende solvabiliteitsmarge samen met betrekking tot het geheel van haar activiteiten betreffende de risico's overlijden, invaliditeit en arbeidsongeschiktheid.

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die pensioenregelingen beheert als bedoeld in artikel 3, § 1, 2° en die een middelverbintenis aangaat, stelt een voldoende solvabiliteitsmarge samen met betrekking tot het geheel van haar activiteiten.

L'institution qui gère conjointement des régimes de retraite offrant des prestations visées à l'article 3, § 1er, 1°, et 2°, applique les dispositions des alinéas 1er et 2 respectivement à chacune de ces activités.

Le Roi détermine le mode de calcul de la marge de solvabilité, le niveau qu'elle doit atteindre en fonction des engagements de l'institution de retraite professionnelle et les éléments qui sont pris en considération pour sa constitution.

Section V

Provisions techniques

Art. 58

L'institution de retraite professionnelle calcule et comptabilise, au moins chaque année, sous le nom de provisions techniques, les obligations qui lui incombent tant pour l'exécution des régimes de retraite qu'elle gère que pour l'application des dispositions légales ou réglementaires relatives à ces régimes.

Les provisions techniques concernent tant les engagements en cours que les engagements échus et non entièrement liquidés, quel que soit le pays où l'institution de retraite professionnelle exerce son activité.

Le montant des provisions techniques est calculé au moyen d'une évaluation actuarielle suffisamment prudente, tenant compte de tous les engagements contractés par l'institution en matière de prestations et de cotisations au titre des régimes de retraite qu'elle gère, entre autres lorsque le régime de retraite couvre les risques biométriques ou prévoit soit le rendement des placements soit un niveau donné des prestations,

Ce montant doit être suffisant à la fois pour que les retraites et les prestations en cours de service continuent d'être versées à leurs bénéficiaires et pour refléter les engagements qui découlent des droits à la retraite accumulés par les affiliés. Les hypothèses économiques et actuarielles retenues pour l'évaluation des engagements sont également choisies avec prudence, en tenant compte, le cas échéant, d'une marge adéquate pour variations défavorables.

Le Roi définit les règles de calcul des provisions techniques minimum.

De instelling die tezelfdertijd pensioenregelingen beheert die uitkeringen bieden als bedoeld artikel 3, § 1, 1° en 2°, past de bepalingen toe van het eerste en het tweede lid respectievelijk op elk van deze activiteiten.

De Koning bepaalt de wijze van berekening van de solvabiliteitsmarge, het niveau dat die marge moet bereiken in verhouding tot de verbintenissen van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening en de elementen die in aanmerking worden genomen voor de samenstelling van de solvabiliteitsmarge.

Afdeling V

Technische voorzieningen

Art. 58

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening berekent en boekt minstens elk jaar onder de benaming technische voorzieningen, de verplichtingen die op haar rusten zowel voor de uitvoering van de door haar beheerde pensioenregelingen als voor de toepassing van de wettelijke of reglementaire bepalingen betreffende die regelingen.

De technische voorzieningen hebben betrekking op zowel de lopende als de vervallen verbintenissen die nog niet volledig vereffend zijn, in welk land de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening haar activiteit ook uitoefent.

Het bedrag van de technische voorzieningen wordt berekend aan de hand van een voldoende prudente actuariële waardering, rekening houdend met alle verplichtingen inzake uitkeringen en inzake bijdragen, overeenkomstig de door de instelling uitgevoerde pensioenregelingen, onder andere wanneer de pensioenregeling een dekking tegen biometrische risico's biedt of hetzij een beleggingsrendement, hetzij een hoogte van uitkeringen voorziet.

Dat bedrag moet voldoende zijn om te waarborgen dat de uitbetaling van reeds verschuldigde pensioenen en uitkeringen aan de pensioengerechtigden kan worden voortgezet, en om de verplichtingen te weerspiegelen die voortvloeien uit de opgebouwde pensioenrechten van de aangeslotenen. De economische en actuariële hypothesen die voor de waardering van de verbintenissen zijn gehanteerd, moeten eveneens op prudente wijze worden bepaald, waarbij, in voorkomend geval, een redelijke marge voor negatieve afwijkingen in acht moet worden genomen.

De Koning bepaalt de wijze van berekening van de minimum technische voorzieningen.

Section VI

Valeurs représentatives

Art. 59

Les provisions techniques visées à l'article 58 afférentes aux régimes de retraite gérés et aux obligations dérivant des dispositions législatives ou réglementaires y relatives, ainsi que les dettes techniques déterminées par le Roi, sont couvertes à tout moment par des actifs suffisants et appropriés appartenant en pleine propriété à l'institution de retraite professionnelle et affectés à la garantie des obligations visées ci-dessus, par patrimoine distinct.

Ces actifs sont désignés ci-après sous le nom de valeurs représentatives.

Art. 60

§ 1er Les valeurs représentatives sont placées conformément au principe de prudence et, notamment, conformément aux règles suivantes:

1° les actifs doivent être placés au mieux des intérêts des affiliés et des bénéficiaires. En cas de conflit d'intérêt potentiel, l'institution ou l'entité qui gère son portefeuille veille à ce que l'investissement soit effectué dans le seul intérêt des affiliés et des bénéficiaires;

2° les actifs doivent être placés de façon à garantir la sécurité, la qualité, la liquidité et la rentabilité du portefeuille dans son ensemble.

Les actifs représentatifs des provisions techniques doivent également être placés selon des modalités adaptées à la nature et à la durée des prestations de retraite futures prévues;

3° les actifs doivent principalement être placés sur des marchés réglementés. Les placements en actifs qui ne sont pas négociables sur un marché financier réglementé doivent en tout état de cause rester à un niveau prudent;

4° les placements en instruments dérivés sont possibles dans la mesure où ils contribuent à une réduction du risque d'investissement ou facilitent une gestion efficace du portefeuille. Ils doivent être évalués avec prudence, en tenant compte de l'actif sous-jacent, et inclus dans l'évaluation des actifs de l'institution. L'institution doit par ailleurs éviter une exposition excessive aux risques liés à une seule contrepartie et à d'autres opérations dérivées;

Afdeling VI

Dekkingswaarden

Art. 59

De in artikel 58 bedoelde technische voorzieningen met betrekking tot de beheerde pensioenregelingen en de verplichtingen die voortvloeien uit de wettelijke of reglementaire bepalingen betreffende de pensioenregelingen, evenals de technische schulden die de Koning omschrijft, worden op elk ogenblik gedekt door voldoende en passende activa die de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening in volle eigendom toebehoren en toegewezen zijn als waarborg van de bovengenoemde verplichtingen, per afzonderlijk vermogen.

Die activa worden hierna dekkingswaarden genoemd.

Art. 60

§ 1. De dekkingswaarden worden belegd overeenkomstig het prudentiebeginsel en met name overeenkomstig de volgende voorschriften:

1° de activa worden belegd in het belang van de aangeslotenen en de begunstigten. In geval van mogelijke tegenstrijdige belangen zorgt de instelling of het lichaam dat haar portefeuille beheert, ervoor dat de belegging uitsluitend in het belang van de aangeslotenen en de begunstigten geschiedt;

2° de activa worden op zodanige wijze belegd dat de veiligheid, de kwaliteit, de liquiditeit en het rendement van de portefeuille als geheel worden gewaarborgd.

Activa die ter dekking van de technische voorzieningen worden aangehouden, worden voorts belegd op een wijze die strookt met de aard en de duur van de verwachte toekomstige pensioenuitkeringen;

3° de activa worden hoofdzakelijk op gereglementeerde markten belegd. Beleggingen in activa die niet tot de handel op een gereglementeerde financiële markt toegelaten zijn, moeten in elk geval tot een prudent niveau worden beperkt;

4° beleggingen in derivaten zijn toegestaan voorzover deze bijdragen tot een vermindering van het beleggingsrisico of een doeltreffend portefeuillebeheer vergemakkelijken. Dergelijke beleggingen moeten op een prudente basis worden gewaardeerd, met inachtneming van de onderliggende activa, en moeten mede in aanmerking genomen worden bij de waardering van de activa van de instelling. De instelling vermijdt voorts een bovenmatig risico met betrekking tot één en dezelfde tegenpartij en tot andere derivaten-verrichtingen;

5° les actifs doivent être correctement diversifiés afin d'éviter une dépendance excessive à l'égard d'un actif, d'un émetteur ou d'un groupe d'entreprises particulier ainsi que des concentrations de risques dans l'ensemble du portefeuille.

Les placements en actifs émanant du même émetteur ou des émetteurs d'un même groupe ne doivent pas exposer l'institution à une concentration excessive des risques;

6° les placements en instruments émis par l'entreprise d'affiliation ne doivent pas dépasser 5% de l'ensemble du portefeuille et, lorsque l'entreprise d'affiliation appartient à un groupe, les placements en instruments émis par les entreprises appartenant au même groupe que l'entreprise d'affiliation ne doivent pas dépasser 10% du portefeuille.

Quand l'institution opère pour le compte de plusieurs entreprises d'affiliation, les placements en instruments émis par ces entreprises sont effectués avec prudence, compte tenu de la nécessité d'une diversification adéquate.

§ 2. Conformément au § 1er, le Roi peut fixer la nature des valeurs représentatives, les règles pour leur localisation et leur évaluation ainsi que, le cas échéant, les limites et les conditions dans lesquelles elles sont affectées.

Il peut exempter les institutions de l'application du § 1er, 5° et 6°, en ce qui concerne les placements en obligations d'État.

Art. 61

L'institution de retraite professionnelle dépose les valeurs représentatives susceptibles de dépôt, soit auprès de la Banque Nationale de Belgique soit auprès d'un établissement de crédit ou d'une entreprise d'investissement qui relève du droit d'un État membre et dont l'agrément permet une activité de dépositaire.

Art. 62

L'institution de retraite professionnelle tient un inventaire permanent des valeurs représentatives de chaque patrimoine distinct.

A tout moment, le montant total des valeurs représentatives reprises à l'inventaire permanent doit être au moins égal au montant des provisions techniques.

Lorsque les valeurs représentatives reprises à l'inventaire permanent sont indisponibles pour la couverture des engagements en raison du fait qu'elles sont grevées d'un droit réel, il en est fait état dans l'inventaire

5° de activa moeten naar behoren gediversifieerd zijn zodat een bovenmatige afhankelijkheid van bepaalde activa, of een bepaalde emittent groep van ondernemingen alsook risico-concentratie in de portefeuille als geheel, wordt vermeden.

Beleggingen in activa uitgegeven door dezelfde emittent of door emittenten die tot dezelfde groep behoren, mogen de instelling niet blootstellen aan bovenmatige risico-concentratie;

6° beleggingen in de bijdragende onderneming worden beperkt tot ten hoogste 5% van de portefeuille als geheel, en ingeval de bijdragende onderneming tot een groep behoort, worden beleggingen in de ondernemingen die tot dezelfde groep van de bijdragende onderneming behoren, beperkt tot ten hoogste 10% van de portefeuille.

Wanneer een groep van ondernemingen aan de instelling bijdragen betaalt, geschieden beleggingen in deze bijdragende ondernemingen op prudente wijze, waarbij rekening wordt gehouden met de noodzaak van een behoorlijke diversificatie.

§ 2. Overeenkomstig § 1, kan de Koning de aard van de dekkingswaarden vaststellen, de regels voor de lokalisatie en de raming ervan alsook, in voorkomend geval, de grenzen en de voorwaarden waarbinnen zij worden toegewezen.

Voor wat de beleggingen in Staatsobligaties betreft, kan hij de instellingen vrijstellen van de toepassing van § 1, 5° en 6°.

Art. 61

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening geeft haar voor bewaargeving vatbare dekkingswaarden in bewaring, hetzij bij de Nationale Bank van België, hetzij bij een kredietinstelling of een beleggingsonderneming die ressorteert onder het recht van een lidstaat en wiens vergunning een activiteit van bewaargeving toelaat.

Art. 62

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening houdt een permanente inventaris bij van de dekkingswaarden van elk afzonderlijk vermogen.

Het totale bedrag van de in de permanente inventaris opgenomen dekkingswaarden is te allen tijde ten minste gelijk aan het bedrag van de technische voorzieningen.

Wanneer de in de permanente inventaris opgenomen dekkingswaarden niet beschikbaar zijn voor de dekking van de verbintenissen omdat ze bezwaard zijn met een zakelijk recht, wordt daarvan melding gemaakt in de

permanent et il n'est pas tenu compte du montant non disponible dans le calcul du total visé à l'alinéa 2.

Sans préjudice de l'application de l'article 64, l'institution communique la situation de l'inventaire permanent de chaque patrimoine distinct à la CBFA en respectant la forme, le contenu, le support, la périodicité et le délai que celle-ci fixe.

Art. 63

Par dérogation aux articles 7 et 8 de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851, l'ensemble des valeurs représentatives des provisions techniques visées à l'article 59 et reprises à l'inventaire permanent prescrit par l'article 62 est, par patrimoine distinct, réservé par priorité à l'exécution des engagements envers les affiliés ou les bénéficiaires des régimes de retraite relevant de ce patrimoine.

Pour les institutions de retraite professionnelle visées à l'article 84, les valeurs représentatives visés à l'alinéa 1er correspondent aux valeurs représentatives reprises à l'inventaire permanent tenu par la CBFA sur la base des documents à elle communiqués par ces institutions et dûment enregistrés à cette fin.

CHAPITRE V

Exercice du contrôle

Section 1ère

Exercice du contrôle par la Commission Bancaire, Financière et des Assurances

Art. 64

La CBFA détermine, par voie de règlement, la nature, le contenu, la périodicité, le délai et le support des documents que l'institution doit lui transmettre régulièrement en vue de l'exercice de sa mission de contrôle.

En outre, sur simple demande de la CBFA, l'institution de retraite professionnelle, ses administrateurs, les membres de son comité de direction et les personnes chargées de son contrôle interne, ainsi que les conseillers externes auxquels ils font appel, sont tenus de lui fournir tout renseignement sur tout ce qui a trait à l'institution et de lui délivrer tout document en la matière.

permanente inventaris en wordt het niet-beschikbare bedrag niet meegeteld bij de berekening van het in het tweede lid bedoelde totale bedrag.

Onverminderd de toepassing van artikel 64, deelt de instelling de toestand van de permanente inventaris van elk afzonderlijk vermogen aan de CBFA mee volgens de vorm, de inhoud, de drager, de frequentie en binnen de termijn die de CBFA bepaalt.

Art. 63

In afwijking van de artikelen 7 en 8 van de hypotheekwet van 16 december 1851, worden de gezamenlijke dekkingswaarden van de in artikel 59 bedoelde technische voorzieningen en die in de permanente inventaris voorgeschreven door artikel 62 zijn opgenomen, per afzonderlijk vermogen, bij voorrang voorbehouden ter nakoming van de verbintenissen tegenover de aangeslotenen of de begunstigen van de pensioenregelingen die onder dat vermogen vallen.

Voor de in artikel 84 bedoelde instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, stemmen de in het eerste lid bedoelde dekkingswaarden overeen met de dekkingswaarden die zijn opgenomen in de permanente inventaris die door de CBFA wordt bijgehouden op basis van de documenten die haar door die instellingen worden bezorgd en met dat doel behoorlijk worden boeekt.

HOOFDSTUK V

Uitoefening van het toezicht

Afdeling I

Uitoefening van het toezicht door de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen

Art. 64

De CBFA bepaalt bij reglement de aard, de inhoud, de frequentie, de termijn en de drager van de documenten die de instelling haar regelmatig moet bezorgen om haar in staat te stellen haar toezichtstaak uit te oefenen.

Op eenvoudig verzoek van de CBFA zijn de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, haar bestuurders, de leden van haar directiecomité en de personen belast met haar interne controle, alsook de externe adviseurs op wie zij een beroep doen, ertoe gehouden haar alle inlichtingen te verstrekken over alle aangelegenheden met betrekking tot de instelling en haar alle desbetreffende documenten over te maken.

Art. 65

La CBFA peut contrôler les relations entre une institution de retraite professionnelle et d'autres institutions ou entreprises, en ce compris les entreprises d'affiliation, lorsque les conditions suivantes sont réunies:

1° l'institution de retraite professionnelle a transféré des fonctions à ces entreprises et institutions;

2° ces relations influencent la situation financière de l'institution de retraite professionnelle ou revêtent une importance significative pour l'exercice d'un contrôle efficace.

Ce contrôle ne peut avoir d'autre objet que la vérification de la situation financière, de la structure de gestion et de l'organisation administrative et comptable de l'institution de retraite professionnelle contrôlée, ainsi que du respect par cette dernière des engagements à l'égard des affiliés ou bénéficiaires des régimes de retraite.

Art. 66

La CBFA peut procéder à des vérifications sur place dans les locaux de l'institution de retraite professionnelle et, le cas échéant, auprès des entreprises et institutions visées à l'article 65, afin de vérifier si les activités sont exercées conformément aux dispositions prévues par ou en vertu de la présente loi, ainsi qu'aux dispositions de droit social, de droit du travail et en matière d'information des affiliés et des bénéficiaires, dont le contrôle relève de sa compétence. Elle peut à cette fin prendre connaissance et copie, sans déplacement, de toute information détenue par les entreprises et les institutions précitées.

La CBFA peut déléguer des membres de son personnel ou des experts mandatés à cet effet et rémunérés par elle, qui lui font rapport.

Art. 67

Aucune action civile, pénale ou disciplinaire ne peut être intentée ni aucune sanction professionnelle prononcée contre les personnes qui ont divulgué de bonne foi à la CBFA des faits ou des documents en rapport avec la mission de contrôle de cette dernière.

Art. 65

De CBFA kan de betrekkingen tussen een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening en andere instellingen of ondernemingen, met inbegrip van de bijdragende onderneming, controleren, wanneer de volgende omstandigheden zich voordoen:

1° de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening heeft taken overgedragen naar deze ondernemingen en instellingen;

2° deze betrekkingen beïnvloeden de financiële situatie van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening of zijn in belangrijke mate relevant voor de uitoefening van een efficiënt toezicht.

Dit toezicht mag slechts tot doel hebben de financiële toestand, de beheersstructuur en de administratieve en boekhoudkundige organisatie van de onder toezicht staande instelling voor bedrijfspensioenvoorziening te controleren en na te gaan of de instelling voldoet aan de verplichtingen die ze jegens de aangeslotenen of begunstigten van de pensioenregelingen heeft aangegaan.

Art. 66

De CBFA kan verificaties uitvoeren in de bedrijfsruimten van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening en, waar nodig, in de ondernemingen en instellingen bedoeld in artikel 65, om na te gaan of de activiteiten worden uitgeoefend overeenkomstig de bepalingen waarin door of krachtens deze wet is voorzien, en overeenkomstig de bepalingen van de sociale en de arbeidswetgeving en op het vlak van de informatieverstrekking aan de aangeslotenen en de begunstigten, waarvan het toezicht tot haar bevoegdheid behoort. Daartoe kan zij ter plaatse kennis nemen en kopie maken van alle gegevens die in het bezit zijn van de voormelde ondernemingen en instellingen.

De CBFA kan leden van haar personeel of hiertoe gemachtigde en door haar bezoldigde deskundigen afvaardigen, die haar verslag uitbrengen.

Art. 67

Tegen de personen die te goeder trouw aan de CBFA feiten of documenten in verband met diens controleopdracht verstrekt hebben, kunnen geen burgerrechtelijke, strafrechtelijke of tuchtrechtelijke vorderingen worden ingesteld, noch professionele sancties worden uitgesproken.

Section II

Les commissaires agréés et les sociétés de révision agréées

Art. 68

Dans toute institution de retraite professionnelle, les fonctions de commissaire prévues par l'article 17, § 5, de la loi du 27 juin 1921, doivent être confiées à un ou plusieurs reviseurs ou à une ou plusieurs sociétés de révision agréées par la CBFA conformément à l'article 70.

Ces reviseurs et ces sociétés de révision portent respectivement le titre de commissaire agréé et de société de révision agréée.

L'article 17, §§ 6 à 8, de la loi du 27 juin 1921 est applicable aux commissaires et sociétés de révision agréés désignés en vertu du présent article.

Les institutions de retraite professionnelle peuvent désigner des commissaires agréés suppléants qui exercent les fonctions de commissaires agréées en cas d'empêchement durable de leur titulaire. Les dispositions du présent article et de l'article 69 sont applicables à ces suppléants.

Art. 69

Les sociétés de révision agréées exercent les fonctions de commissaire agréé prévues à l'article 68 par l'intermédiaire d'un commissaire agréé qu'elles désignent conformément à l'article 33 de la loi du 22 juillet 1953 créant un Institut des Reviseurs d'entreprises.

Les dispositions de la présente loi et des arrêtés pris pour son exécution et qui sont relatives à la désignation, aux fonctions, aux obligations et aux interdictions des commissaires agréés ainsi qu'aux sanctions, autres que pénales, qui sont applicables à ces derniers, sont applicables simultanément aux sociétés de révision agréées et aux commissaires agréés qui les représentent.

Une société de reviseurs agréée peut désigner un représentant suppléant parmi ses membres remplissant les conditions pour être désignés.

Art. 70

La CBFA arrête, sous approbation du ministre de l'Economie, le règlement d'agrément des commissaires et des sociétés de révision visés par la présente section.

Afdeling II

De erkende commissarissen en de erkende revisoraatvennootschappen

Art. 68

In elke instelling voor bedrijfspensioenvoorziening dienen de in artikel 17, § 5 van de wet van 27 juni 1921 bedoelde opdrachten van de commissaris, toevertrouwd te worden aan een of meerdere revisoren of aan een of meer revisoraat-vennootschappen die daartoe erkend zijn door de CBFA overeenkomstig artikel 70.

Deze revisoren en revisoraatvennootschappen voeren de titel van respectievelijk erkend commissaris en erkende revisoraatvennootschap.

Art. 17, §§ 6 tot 8, van de wet van 27 juni 1921 is van toepassing op de erkende commissarissen en revisoraat-vennootschappen die aangeduid zijn krachtens dit artikel.

De instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening mogen plaatsvervangende erkende commissarissen aanstellen, die in geval van langdurige verhindering van de erkend commissaris diens taak waarnemen. De voorschriften van dit artikel en van artikel 69 zijn van toepassing op deze plaatsvervangers.

Art. 69

De erkende revisoraatvennootschappen doen, overeenkomstig artikel 33 van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut der Bedrijfsrevisoren, voor de uitoefening van de taak van erkend commissaris als bedoeld in artikel 68, een beroep op een erkend commissaris die zij aanduiden.

De voorschriften van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten, die de aanstelling, de taak, de verplichtingen en verbodsbepalingen voor erkende commissarissen alsmede de voor hen geldende, andere dan strafrechtelijke sancties regelen, gelden zowel voor de erkende revisoraatvennootschappen als voor de erkende commissarissen die hen vertegenwoordigen.

Een erkende revisoraatvennootschap mag een plaatsvervangend vertegenwoordiger aanstellen onder haar leden die voldoen aan de aanstellingsvoorwaarden.

Art. 70

De CBFA legt, na goedkeuring door de minister van Economie, het reglement vast voor de erkenning van de commissarissen en de revisoraat-vennootschappen bedoeld in deze afdeling.

L'Institut des Reviseurs d'entreprise informe la CBFA de l'ouverture de toute procédure disciplinaire à l'encontre d'un commissaire agréé ou d'une société de revision agréée pour manquement commis dans l'exercice de ses fonctions auprès d'une institution de retraite professionnelle, ainsi que de toute mesure disciplinaire prise à l'encontre d'un commissaire agréé ou d'une société de revision agréée et de ses motifs.

Art. 71

La désignation des commissaires agréés et des commissaires agréés suppléants auprès des institutions de retraite professionnelle est subordonnée à l'accord préalable de la CBFA. Cet accord est recueilli par l'organe de l'institution qui fait la proposition de désignation. En cas de désignation d'une société de revision agréée, l'accord porte conjointement sur la société et son représentant.

Le même accord est requis pour le renouvellement du mandat.

Art. 72

La CBFA peut, en tout temps, révoquer, par décision motivée par des raisons tenant à leur statut ou à l'exercice de leurs fonctions de commissaire agréé ou de société de revision agréée, tels que prévus par ou en vertu de la présente loi, l'accord donné, conformément à l'article 70, à un commissaire agréé, un commissaire agréé suppléant ou une société de revision agréée ou un représentant ou un représentant suppléant d'une telle société. Cette révocation met fin aux fonctions de commissaire agréé.

En cas de démission d'un commissaire agréé, la CBFA et l'institution de retraite professionnelle en sont préalablement informés, ainsi que des motifs de la démission.

Le règlement d'agrément règle, pour le surplus, la procédure.

En l'absence d'un commissaire agréé suppléant ou d'un représentant suppléant d'une société agréée, l'institution de retraite professionnelle ou la société de revision agréée pourvoit, dans le respect de l'article 70, au remplacement dans les deux mois.

Het Instituut der Bedrijfsrevisoren brengt de CBFA op de hoogte telkens als een tuchtprocedure wordt ingeleid tegen een erkend commissaris of een erkende revisoraatvennootschap wegens een tekortkoming in de uitoefening van zijn taak bij een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening alsook telkens als een tuchtmaatregel wordt genomen tegen een erkend commissaris of een erkende revisoraatvennootschap, met opgave van de motivering.

Art. 71

Voor de aanstelling van erkende commissarissen en plaatsvervangende erkende commissarissen bij instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening is de voorafgaande instemming van de CBFA vereist. Deze instemming moet worden gevraagd door het orgaan van de instelling dat de aanstelling voorstelt. Bij aanstelling van een erkende revisoraat-vennootschap slaat deze instemming zowel op de vennootschap als op haar vertegenwoordiger.

Deze instemming is ook vereist voor de hernieuwing van een opdracht.

Art. 72

De CBFA kan haar instemming overeenkomstig artikel 70 met een erkend commissaris, plaatsvervangend erkend commissaris, een erkend revisoraatvennootschap of vertegenwoordiger of plaatsvervangende vertegenwoordiger van zo'n vennootschap, steeds herroepen bij beslissing die is gemotiveerd door redenen die verband houden met hun statuut of hun opdracht als erkend commissaris of erkend revisoraatvennootschap, zoals bepaald door of krachtens deze wet. Met deze herroeping eindigt de opdracht van erkend commissaris.

Vooraleer een erkend commissaris ontslag neemt, worden de CBFA en de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening hiervan vooraf in kennis gesteld, met opgave van de motivering.

Het erkenningsreglement regelt de procedure.

Bij afwezigheid van een plaatsvervangend erkend commissaris of een plaatsvervangende vertegenwoordiger van een erkend revisoraatvennootschap, zorgt de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening of de erkend revisoraatvennootschap, met naleving van artikel 70, binnen de twee maanden voor zijn vervanging.

Art. 73

Le commissaire agréé collabore au contrôle exercé par la CBFA sous sa responsabilité personnelle et exclusive et conformément à la présente section, aux règles de la profession et aux instructions de la CBFA. A cette fin:

1° il s'assure que l'institution de retraite professionnelle a adopté les mesures adéquates d'organisation administrative et comptable et de contrôle interne en vue du respect des lois, arrêtés et règlements relatifs au statut légal des institutions de retraite professionnelle;

2° il certifie les provisions techniques;

3° il confirme, à l'égard de la CBFA, que les états périodiques qui lui sont transmis par l'institution de retraite professionnelle sont complets, corrects et établis selon les règles qui s'y appliquent;

4° il fait à la CBFA des rapports périodiques ou, à sa demande, des rapports spéciaux portant sur l'organisation, les activités et la structure financière de l'institution de retraite professionnelle;

5° dans le cadre de sa mission auprès de l'institution de retraite professionnelle ou d'une mission révisorale auprès de l'entreprise d'affiliation ou d'une entreprise dont l'institution de retraite professionnelle détient le contrôle en droit ou en fait, il fait d'initiative rapport à la CBFA dès qu'il constate:

a) des décisions, des faits ou des évolutions qui influencent ou peuvent influencer de façon significative la situation de l'institution de retraite professionnelle sous l'angle financier ou sous l'angle de son organisation administrative et comptable ou son contrôle interne;

b) des décisions ou des faits qui peuvent constituer des violations des lois, arrêtés et règlements relatifs au statut légal des institutions de retraite professionnelle, des statuts, de la présente loi et des arrêtés et règlements pris pour son exécution;

c) des autres décisions ou des faits qui sont de nature à entraîner le refus ou des réserves en matière de certification des comptes.

Aucune action civile, pénale ou disciplinaire ne peut être intentée ni aucune sanction professionnelle prononcée contre un commissaire agréé qui a procédé de bonne foi à une information visée à l'alinéa 1er.

Le commissaire agréé communique aux dirigeants de l'institution de retraite professionnelle les rapports qu'il adresse à la CBFA conformément à l'alinéa 1er, 4°. Ces communications tombent sous le secret organisé par l'article 74 de loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers. Il

Art. 73

De erkende commissaris verleent zijn medewerking aan het toezicht van de CBFA onder zijn eigen en uitsluitende verantwoordelijkheid en overeenkomstig deze afdeling, volgens de regels van het vak en de richtlijnen van de CBFA. Daartoe:

1° vergewist hij zich ervan dat de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening de passende maatregelen heeft getroffen voor de administratieve en boekhoudkundige organisatie en de interne controle tot naleving van de wetten, besluiten en reglementen over het wettelijk statuut van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening;

2° certificeert hij de technische voorzieningen;

3° bevestigt hij ten overstaan van de CBFA dat de periodieke staten die haar worden bezorgd door de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, volledig, juist en volgens de geldende regels zijn opgemaakt;

4° brengt hij bij de CBFA periodiek verslag uit of, op haar verzoek, bijzonder verslag uit over de organisatie, de werkzaamheden en de financiële structuur van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening;

5° brengt hij, in het kader van zijn opdracht bij de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening of van een revisorale opdracht bij de bijdragende onderneming of bij een onderneming waarop de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening in rechte of in feite controle uitoefent, op eigen initiatief verslag uit bij de CBFA, zodra zij kennis krijgen van:

a) beslissingen, feiten of ontwikkelingen die de positie van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening financieel of op het vlak van haar administratieve en boekhoudkundige organisatie of van haar interne controle, op betekenisvolle wijze kunnen beïnvloeden;

b) beslissingen of feiten die kunnen wijzen op een overtreding van de wetten, besluiten en reglementen over het wettelijk statuut van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, van de statuten, van deze wet en van de ter uitvoering ervan genomen besluiten en reglementen;

c) andere beslissingen of feiten die kunnen leiden tot een weigering van de certificering van de jaarrekening of tot het formuleren van voorbehoud.

Tegen een erkend commissaris die ter goeder trouw informatie heeft verstrekt als bedoeld in het eerste lid, kunnen geen burgerrechtelijke, strafrechtelijke of tuchtrechtelijke vorderingen worden ingesteld, noch professionele sancties worden uitgesproken.

De erkend commissaris deelt aan de leiders van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening de verslagen mee die hij aan de CBFA richt overeenkomstig het eerste lid, 4°. Voor deze mededeling geldt de geheimhoudingsplicht zoals geregeld bij artikel 74 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de

transmet à la CBFA copie des communications qu'il adresse à ces dirigeants et qui portent sur des questions de nature à intéresser le contrôle exercé par elle.

Section III

Les actuaire désignés

Art. 74

L'institution de retraite professionnelle désigne un ou plusieurs spécialistes des sciences actarielles qui doivent lui fournir un avis sur le plan de financement, la réassurance et le montant des provisions techniques.

Le Roi fixe, sur proposition de la CBFA, les conditions auxquelles doivent satisfaire ces actuaire en ce qui concerne tant leur désignation que l'exercice de leur mission.

Le présent article n'est pas applicable aux institutions de retraite professionnelle dont les régimes de retraite ne couvrent pas les risques biométriques ou ne prévoient ni un rendement des placements ni un niveau donné de prestations.

CHAPITRE VI

Mesures de redressement

Section Ière

Dispositions générales

Art. 75

La CBFA peut, à tout moment, prendre toute mesure propre à sauvegarder les intérêts des affiliés et des bénéficiaires. Elle peut, à cette fin, prendre, entre autres, une ou plusieurs des mesures visées par le présent chapitre.

Art. 76

S'il est fait application à l'institution de retraite professionnelle des dispositions du présent chapitre, la CBFA peut étendre la demande de renseignement ou de documents visée à l'article 64, ainsi que la vérification sur place visée à l'article 66:

financiële sector en de financiële diensten. Hij bezorgt de CBFA een kopie van die mededelingen die hij aan deze leiders richt en die betrekking hebben op zaken die van belang kunnen zijn voor het toezicht dat zij uitoefent.

Afdeling III

De aangewezen actuarissen

Art. 74

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening wijst één of meer deskundigen op het gebied van actuariële wetenschappen aan, die haar advies verstrekken over het financieringsplan, de herverzekering en het bedrag van de technische voorzieningen.

Op voorstel van de CBFA bepaalt de Koning de voorwaarden waaraan die actuarissen moeten voldoen voor wat betreft zowel hun aanwijzing als hun opdracht.

Dit artikel is niet van toepassing op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening waarvan de pensioenregelingen geen dekking bieden tegen biometrische risico's of geen beleggingsrendement noch een hoogte van uitkeringen voorzien.

HOOFDSTUK VI

Herstelmaatregelen

Afdeling I

Algemene bepalingen

Art. 75

De CBFA kan te allen tijde alle maatregelen treffen die de belangen van de aangeslotenen en de begunstigten kunnen vrijwaren. Daartoe kan zij onder andere een of meer van de in dit hoofdstuk bedoelde maatregelen nemen.

Art. 76

Indien de bepalingen van dit hoofdstuk op de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening worden toegepast, kan de CBFA het verzoek om inlichtingen of documenten bedoeld in artikel 64 en de verificatie ter plaatse bedoeld in artikel 66, uitbreiden:

- 1° à l'entreprise d'affiliation;
- 2° à toute personne, entreprise ou organisme établi en Belgique qui a passé avec l'institution une convention de gestion, de réassurance ou une autre convention susceptibles d'en transférer la gestion.

Cette extension, qui doit faire l'objet d'une décision motivée, ne peut avoir d'autre objet que la vérification de la situation financière de l'institution de retraite professionnelle contrôlée ainsi que la vérification du respect par cette dernière des engagements à l'égard des affiliés ou bénéficiaires des régimes de retraite.

Art. 77

Lorsque les autorités compétentes d'un autre Etat membre dans lequel une institution de retraite professionnelle de droit belge exerce une activité transfrontalière, avertissent la CBFA que cette institution de retraite professionnelle a enfreint les exigences pertinentes du droit social et du droit du travail de l'Etat membre d'accueil en matière de retraite professionnelle, la CBFA prend, dans les plus brefs délais, les mesures les plus appropriées, notamment parmi celles prévues au présent Chapitre et au Chapitre VII du présent Titre, pour que l'institution de retraite professionnelle concernée mette fin à cette situation irrégulière. Elle en avise les autorités précitées.

Section II

Mesures préventives

Art. 78

La CBFA peut exiger que l'institution de retraite professionnelle lui soumette un plan d'assainissement pour approbation dans le délai qu'elle fixe et, au besoin, la CBFA impose un tel plan afin de prévenir une insuffisance probable en ce qui concerne la marge de solvabilité, les provisions techniques ou les valeurs représentatives ou lorsque les droits des affiliés ou des bénéficiaires sont menacés en raison de la dégradation de la situation financière de l'institution.

- 1° tot de bijdragende onderneming;
- 2° tot elke in België gevestigde persoon, onderneming of instelling waarmee de instelling een beheers-overeenkomst, een herverzekerings-overeenkomst of een andere overeenkomst heeft gesloten waardoor het beheer kan worden overgedragen.

Die uitbreiding, waarover een met redenen omklede beslissing moet worden genomen, mag slechts tot doel hebben de financiële toestand van de onder toezicht staande instelling voor bedrijfspensioenvoorziening te controleren en na te gaan of de instelling voldoet aan de verbintenissen die ze jegens de aangesloten en begunstigen van de pensioenregelingen heeft aangegaan.

Art. 77

Wanneer de bevoegde autoriteiten van een andere lidstaat waar een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening naar Belgisch recht een grensoverschrijdende activiteit uitoefent, de CBFA ervan in kennis stellen dat die instelling voor bedrijfspensioenvoorziening de relevante vereisten inzake arbeidsrecht en sociaal recht van de betrokken lidstaat van ontvangst op het gebied van bedrijfspensioenen heeft overtreden, neemt de CBFA zo spoedig mogelijk de meest passende maatregelen, met name onder deze bedoeld in dit Hoofdstuk en in Hoofdstuk VII van deze Titel, opdat de betrokken instelling voor bedrijfspensioenvoorziening een einde maakt aan die onregelmatigheden. Zij brengt dit ter kennis van de voornoemde autoriteiten.

Afdeling II

Preventieve maatregelen

Art. 78

De CBFA kan eisen dat de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening haar binnen de door haar vastgestelde termijn een saneringsplan ter goedkeuring voorlegt en zo nodig legt de CBFA een dergelijk plan op om een eventuele ontoereikendheid van de solvabiliteitsmarge, de technische voorzieningen of de dekkingwaarden te voorkomen of wanneer de rechten van de aangesloten en begunstigen in het gedrang komen door de verslechterende financiële toestand van de instelling.

Art. 79

Le plan d'assainissement doit être basé sur une étude de l'évolution de la situation active et passive de l'institution attestant que le plan permettra de restaurer sa situation financière.

Le commissaire visé à l'article 68 et, le cas échéant, l'actuaire visé à l'article 74 attestent auprès de la CBFA que les hypothèses prises en compte dans le cadre de l'étude visée à l'alinéa précédent sont raisonnablement justifiées au regard, respectivement, de l'analyse financière et de la technique actuarielle.

Art. 80

Dans le cadre du plan d'assainissement, la CBFA peut exiger une marge de solvabilité plus importante que celle calculée en application des articles 56 à 58.

Le niveau de cette exigence supplémentaire est déterminé en fonction du plan d'assainissement visé à l'article 78.

La CBFA peut revoir à la baisse les éléments de la marge de solvabilité disponible, notamment si la valeur de marché de ces éléments s'est sensiblement modifiée depuis la fin du dernier exercice.

La CBFA peut diminuer l'influence de la réassurance sur l'exigence de marge de solvabilité lorsque le contenu ou la qualité des contrats de réassurance a subi des modifications sensibles depuis le dernier exercice ou lorsque ces contrats ne prévoient aucun transfert de risques ou un transfert insignifiant.

Section III

Plan de redressement

Art. 81

La CBFA exige que l'institution de retraite professionnelle lui soumette un plan de redressement pour approbation dans le délai qu'elle fixe lorsque:

1° l'institution ne satisfait plus aux exigences relatives à la constitution de la marge de solvabilité, telles que définies par ou en vertu des articles 56 à 57;

2° l'institution ne satisfait plus aux exigences relatives à la couverture des provisions techniques par des valeurs représentatives et aux règles de placement de ces dernières, conformément aux dispositions imposées par ou en vertu des articles 59 et 60;

3° l'ensemble des actifs réalisables de l'institution ne permet pas de couvrir l'ensemble de ses

Art. 79

Het saneringsplan moet gebaseerd zijn op een studie van de evolutie van de staat van activa en passiva van de instelling die aantoonst dat het plan haar financiële toestand zal kunnen herstellen.

De in artikel 68 bedoelde commissaris en, in voorkomend geval, de in artikel 74 bedoelde actuaris verklaren aan de CBFA dat de hypothesen waarop de in het vorige lid bedoelde studie gebaseerd is, redelijk gerechtvaardigd zijn wat respectievelijk de financiële analyse en de actuariële techniek betreft.

Art. 80

In het kader van het saneringsplan kan de CBFA een hogere solvabiliteitsmarge eisen dan de solvabiliteitsmarge die berekend wordt met toepassing van de artikelen 56 tot 58.

Bij de vaststelling van deze hogere marge wordt uitgegaan van het in het artikel 78 bedoelde saneringsplan.

De CBFA kan de elementen van de beschikbare solvabiliteitsmarge lager waarderen, onder meer wanneer zich sinds het einde van het laatste boekjaar een belangrijke wijziging in de marktwaarde van deze elementen heeft voorgedaan.

De CBFA kan de invloed van de herverzekering op de vereiste solvabiliteitsmarge beperken wanneer de aard of de kwaliteit van de herverzekeringsovereenkomsten sinds het laatste boekjaar sterk is veranderd of wanneer er weinig of geen risico-overdracht plaatsvindt uit hoofde van deze overeenkomsten.

Afdeling III

Herstelplan

Art. 81

De CBFA eist dat de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening haar binnen de door haar vastgestelde termijn een herstelplan ter goedkeuring voorlegt wanneer:

1° de instelling niet meer voldoet aan de vereisten betreffende de samenstelling van de solvabiliteitsmarge, zoals bepaald door of krachtens de artikelen 56 tot 57;

2° de instelling niet meer voldoet aan de vereisten betreffende de dekking van de technische voorzieningen door dekkingswaarden en aan de beleggingsregels voor deze laatste, overeenkomstig de bepalingen opgelegd door of krachtens de artikelen 59 en 60;

3° het geheel van de realiseerbare activa van de instelling niet voldoet om het geheel van haar verbinte-

engagements, en ce compris la constitution de la marge de solvabilité;

Le Roi peut préciser les conditions d'application du présent article.

Art. 82

Lorsque l'institution de retraite professionnelle ne soumet pas de plan de redressement dans le délai visé à l'article 81, la CBFA impose un tel plan.

La CBFA peut également imposer que l'institution réalise le plan de redressement dans un délai qu'elle fixe, entre autres, lorsque la situation de l'institution est gravement détériorée ou lorsque la marge de solvabilité n'atteint plus le niveau minimum défini en application de l'article 56.

Art. 83

Le plan de redressement peut prévoir une modification du plan de financement visé à l'article 55.

La CBFA peut aussi prescrire que pendant un délai déterminé, aucun rachat, ni prêt ou avance ne pourra être effectué sans son autorisation expresse donnée au cas par cas.

La CBFA peut enfin prescrire le transfert total ou partiel de l'activité à une autre institution de retraite professionnelle ou à une entreprise d'assurances.

Section IV

Limitation et interdiction de la libre disposition des actifs

Art. 84

Dans chaque cas où elle intervient conformément au présent chapitre, la CBFA peut restreindre ou interdire la libre disposition des actifs de l'institution de retraite professionnelle.

Dans le cas de restriction ou d'interdiction de la libre disposition des actifs, la CBFA peut imposer une ou plusieurs des mesures prévues à l'article 85.

nissen te dekken, met inbegrip van de samenstelling van de solvabiliteitsmarge;

De Koning kan de toepassingsvoorwaarden van dit artikel verduidelijken.

Art. 82

Wanneer de instelling voor bedrijfspensioen-voorziening geen herstelplan voorlegt binnen de termijn bedoeld in artikel 81, legt de CBFA een dergelijk plan op.

De CBFA kan eveneens opleggen dat de instelling het herstelplan verwezenlijkt binnen een termijn die zij bepaalt onder andere wanneer de toestand van de instelling ernstig verslechterd is of wanneer de solvabiliteitsmarge niet meer het minimumniveau bereikt, bepaald krachtens artikel 56.

Art. 83

Het herstelplan kan in een wijziging van het financieringsplan bedoeld in artikel 55, voorzien.

De CBFA kan eveneens voorschrijven dat er gedurende een bepaalde tijdsspanne geen afkoop mag plaatshebben en geen lening of voorschot mag worden toegestaan zonder haar uitdrukkelijke toestemming voor elk geval afzonderlijk.

De CBFA kan ten slotte eisen dat de instelling haar activiteiten geheel of gedeeltelijk overdraagt naar een andere instelling voor bedrijfspensioenvoorziening of naar een verzekeringsonderneming.

Afdeling IV

Beperking en verbod van de vrije beschikking van de activa

Art. 84

In elk geval waarin zij krachtens dit hoofdstuk optreedt, kan de CBFA de vrije beschikking over de activa van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, beperken of verbieden.

Indien de vrije beschikking over de activa beperkt of verboden wordt, kan de CBFA een of meerdere maatregelen opleggen zoals voorzien in artikel 85.

Art. 85

§ 1er. La CBFA peut, en ce qui concerne les valeurs représentatives mobilières et immobilières, exiger que:

1° l'affectation des valeurs représentatives mobilières et immobilières fasse l'objet d'une déclaration écrite de l'institution de retraite professionnelle à la CBFA;

2° les retraits ou réductions soient subordonnés à l'autorisation préalable de la CBFA.

§ 2. La CBFA peut, en ce qui concerne les valeurs immobilières, soumettre ces valeurs à une hypothèque légale au profit de l'ensemble des affiliés ou bénéficiaires des régimes de retraite.

La CBFA requiert l'inscription dans les conditions prévues aux articles 82 à 87 de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851.

L'inscription peut être prise à tout moment et doit être prise en cas d'application de l'article 81.

L'inscription est radiée ou réduite du consentement de la CBFA dans les conditions prévues aux articles 92 à 95 de la loi du 16 décembre 1851 précitée.

Les frais et droits relatifs à l'inscription, à la radiation et à la réduction qui sont à charge de la CBFA sont imputés à l'institution concernée.

En outre, la CBFA peut, par lettre recommandée à la poste adressée aux conservateurs des hypothèques, s'opposer à la radiation ou la réduction de l'hypothèque consentie par un tiers au profit de l'institution de retraite professionnelle.

§ 3. En ce qui concerne les valeurs mobilières susceptibles de dépôt, la CBFA peut:

1° pour les valeurs représentatives déposées en Belgique sur un compte de dépôt à découvert, ordonner à l'organisme dépositaire le blocage du compte de dépôt;

2° pour les autres valeurs susceptibles de dépôt, ordonner à l'institution le dépôt immédiat sur un compte spécial et bloqué par patrimoine distinct à la Banque Nationale de Belgique ou auprès d'un établissement de crédit ou d'une entreprise d'investissement qui relève du droit d'un État membre et dont l'agrément permet une telle activité de dépositaire.

En outre, les règles suivantes sont applicables:

1° les organismes dépositaires ne peuvent restituer les valeurs déposées que sur production de l'autorisation de la CBFA;

2° les récépissés de dépôt doivent mentionner l'affectation des valeurs déposées ainsi que l'interdiction d'en disposer sans autorisation de la CBFA;

Art. 85

§ 1. De CBFA kan voor de roerende en onroerende dekkingswaarden eisen dat:

1° de toewijzing van de roerende en onroerende dekkingswaarden het voorwerp uitmaakt van een schriftelijke verklaring van de instelling voor bedrijfspensioen-voorziening aan de CBFA;

2° voor alle opvragingen of verminderingen, voorafgaandelijk toestemming gevraagd wordt aan de CBFA.

§ 2. De CBFA kan de onroerende waarden onderwerpen aan een wettelijke hypotheek ten bate van alle aangeslotenen of begunstigten van de pensioenregelingen.

De CBFA vordert de inschrijving onder de voorwaarden bepaald in de artikelen 82 tot 87 van de hypotheekwet van 16 december 1851.

De inschrijving kan te allen tijde worden genomen en moet worden genomen in geval van toepassing van artikel 81.

De inschrijving wordt doorgehaald of verminderd met instemming van de CBFA onder de voorwaarden bepaald in de artikelen 92 tot 95 van de voornoemde wet van 16 december 1851.

De kosten en rechten van inschrijving, doorhaling en vermindering die ten laste van de CBFA zijn, worden aan de betrokken instelling aangerekend.

De CBFA kan zich met een ter post aangetekende brief aan de hypotheekbewaarders verzetten tegen de doorhaling of de vermindering van de hypotheek die door een derde is toegestaan ten voordele van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

§ 3. Voor de voor bewaargeving vatbare roerende waarden, kan de CBFA:

1° voor de in België in open bewaargeving gegeven dekkingswaarden, blokkering van de rekening opleggen aan de inbewaringnemende instelling;

2° voor de andere voor bewaargeving vatbare waarden, eisen dat de instelling deze waarden onmiddellijk in bewaring geeft op een bijzondere geblokkeerde rekening per afzonderlijk vermogen bij de Nationale Bank van België of bij een kredietinstelling of een beleggingsonderneming die ressorteert onder het recht van een lidstaat en wiens vergunning een activiteit van bewaargeving toelaat.

Bovendien zijn de volgende regels van toepassing:

1° de inbewaringnemende instellingen mogen de gedeponeerde waarden slechts teruggeven op vertoon van de toestemming van de CBFA;

2° op de depositobewijzen wordt de toewijzing van de in bewaring gegeven waarden vermeld evenals het verbod erover te beschikken zonder de toestemming van de CBFA;

3° les organismes dépositaires et l'institution de retraite professionnelle sont solidairement responsables de tout préjudice résultant du non-respect des obligations visées aux 1° et 2° du présent alinéa;

4° la CBFA informe les organismes dépositaires des obligations qui leur incombent en vertu du présent paragraphe.

§ 4. Pour les valeurs représentatives qui sont localisées sur le territoire d'un État membre autre que la Belgique, la CBFA peut inviter les autorités compétentes de cet État membre à prendre les mesures nécessaires pour restreindre ou interdire leur libre disposition. La CBFA désigne les actifs devant faire l'objet de ces mesures.

§ 5. Le Roi peut fixer les règles relatives aux mesures conservatoires auxquelles les valeurs non susceptibles de dépôt peuvent être soumises.

Art. 86

Les valeurs représentatives mobilières qui font l'objet des dispositions de la présente section sont insaisissables, sauf au profit des créanciers titulaires de droits ou privilèges acquis de bonne foi en vertu d'une formalité accomplie avant l'affectation desdites valeurs.

Section V

Autres mesures

Art. 87

La CBFA fixe le délai dans lequel l'institution de retraite professionnelle doit remédier à la situation, lorsqu'elle constate que:

1° l'institution ne fonctionne pas en conformité avec les dispositions de la présente loi et des arrêtés et règlements pris pour son exécution;

2° sa gestion ou sa situation financière est de nature à mettre en cause la bonne fin de ses engagements ou n'offre pas des garanties suffisantes sur le plan de la solvabilité, de la liquidité ou de la rentabilité;

3° ses structures de gestion, son organisation administrative ou comptable ou son contrôle interne présente des lacunes graves.

Si, au terme du délai visé à l'alinéa 1er, l'institution de retraite professionnelle n'a pas remédié à la situation,

3° de inbewaringnemende instellingen en de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening zijn hoofdelijk aansprakelijk voor elke schade die voortvloeit uit de niet-nakoming van de in punt 1° en 2° van dit lid bedoelde verplichtingen;

4° de CBFA brengt de inbewaringnemende instellingen op de hoogte van de verplichtingen die hun krachtens deze paragraaf zijn opgelegd.

§ 4. Voor de dekkingswaarden die op het grondgebied van een andere lidstaat dan België zijn gelokaliseerd kan de CBFA de bevoegde autoriteiten van die lidstaat verzoeken om de nodige maatregelen te nemen om de vrije beschikking ervan te beperken of te verbieden. De CBFA maakt hierbij bekend op welke activa deze maatregelen van toepassing zullen zijn.

§ 5. De Koning kan de regels vaststellen inzake de bewarende maatregelen waarvan de waarden die niet voor bewaargeving vatbaar zijn, het voorwerp kunnen uitmaken.

Art. 86

De roerende dekkingswaarden die het voorwerp uitmaken van de bepalingen van deze afdeling zijn niet voor beslag vatbaar, behalve in het voordeel van de schuldeisers die houders zijn van rechten of voorrechten die te goeder trouw zijn verkregen krachtens een formaliteit die vervuld werd vóór de toewijzing van de betreffende waarden.

Afdeling V

Andere maatregelen

Art. 87

De CBFA bepaalt de termijn binnen dewelke de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening de toestand moet verhelpen, wanneer zij vaststelt dat:

1° de instelling niet werkt overeenkomstig de bepalingen van deze wet en van de ter uitvoering ervan genomen besluiten en reglementen;

2° haar beheer of haar financiële toestand de goede afloop van haar verbintenissen in het gedrang dreigt te brengen of niet voldoende waarborgen biedt voor de solvabiliteit, de liquiditeit of de rentabiliteit;

3° haar beleidsstructuur, haar administratieve of boekhoudkundige organisatie of haar interne controle ernstige leemten vertoont.

Indien de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening de toestand na de termijn bedoeld in het eerste lid, niet

la CBFA peut prendre une ou plusieurs des mesures suivantes:

- 1° désigner un commissaire spécial;
- 2° interdire ou limiter certaines opérations;
- 3° transférer tout ou partie des activités de l'institution à une autre institution de retraite professionnelle ou à une entreprise d'assurances, qui accepte la cession;
- 4° imposer le remplacement des administrateurs, des membres du comité de direction ou des personnes déléguée à la gestion journalière et, à défaut d'exécution dans le délai qu'elle fixe, substituer au conseil d'administration et au comité de direction un ou plusieurs gérants provisoires;
- 5° imposer que certaines activités, qu'elle désigne, fassent l'objet d'un patrimoine distinct au sens de l'article 49;
- 6° révoquer l'agrément.

Art. 88

L'autorisation écrite, générale ou spéciale, du commissaire spécial est requise pour tous les actes et décisions de tous les organes de l'institution, y compris l'assemblée générale, et pour ceux des personnes chargées de la gestion. La CBFA peut toutefois limiter le champ des opérations soumises à autorisation.

Le commissaire spécial peut soumettre à la délibération des organes de l'institution, y compris l'assemblée générale, toute proposition qu'il juge opportune. La rémunération du commissaire spécial est fixée par la CBFA et supportée par l'institution de retraite professionnelle concernée.

Les membres des organes d'administrations et de gestion et les personnes chargées de la gestion qui accomplissent des actes ou qui prennent des décisions sans avoir recueilli l'autorisation requise du commissaire spécial sont responsables solidairement du préjudice qui en est résulté pour l'institution de retraite professionnelle, les affiliés ou les bénéficiaires.

Si la CBFA a publié au Moniteur belge la désignation du commissaire spécial et spécifié les actes et décisions soumis à son autorisation, les actes et décisions intervenus sans cette autorisation alors qu'elle était requise sont nuls, à moins que le commissaire spécial ne les ratifie. Dans les mêmes conditions, toute décision de l'assemblée générale prise sans avoir recueilli l'autorisation requise du commissaire spécial est nulle, à moins que le commissaire spécial ne la ratifie.

La CBFA peut désigner un commissaire suppléant.

heeft verholpen, kan de CBFA één of meer van de volgende maatregelen nemen:

- 1° een bijzondere commissaris aanduiden;
- 2° bepaalde verrichtingen beperken of verbieden;
- 3° het geheel of een deel van de activiteiten van de instelling overdragen aan een andere instelling voor bedrijfspensioenvoorziening of aan een verzekeringsonderneming die deze overdracht aanvaardt;
- 4° de vervanging opleggen van de bestuurders, de leden van het directiecomité of de personen aan wie het dagelijks bestuur is opgedragen en, bij gebrek aan uitvoering binnen de vooropgestelde termijn, in de plaats van de raad van bestuur en het directiecomité een of meer voorlopige zaakvoerders aanstellen;
- 5° opleggen dat bepaalde activiteiten die zij aanduidt, het voorwerp uitmaken van een afzonderlijk vermogen in de zin van artikel 49;
- 6° de toelating intrekken.

Art. 88

De schriftelijke, algemene of bijzondere, toestemming van de bijzondere commissaris is vereist voor alle handelingen en beslissingen van alle organen van de instelling, met inbegrip van de algemene vergadering, en voor die van de met het beheer belaste personen. De CBFA kan evenwel de verrichtingen waarvoor een toestemming is vereist, beperken.

De bijzondere commissaris mag elk voorstel dat hij nuttig acht aan de organen van de instelling, met inbegrip van de algemene vergadering, voorleggen. De bezoldiging van de bijzondere commissaris wordt vastgesteld door de CBFA en gedragen door de betrokken instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

De leden van de bestuurs- en de beleidsorganen en de personen die instaan voor het beleid, die handelingen stellen of beslissingen nemen zonder de vereiste toestemming van de bijzondere commissaris, zijn hoofdelijk aansprakelijk voor het nadeel dat hieruit voor de instelling of de aangeslotenen of de begunstigden voortvloeit.

Indien de CBFA de aanstelling van een bijzondere commissaris in het Belgisch Staatsblad heeft bekendgemaakt, met opgave van de handelingen en beslissingen waarvoor zijn toestemming is vereist, zijn alle handelingen en beslissingen zonder deze vereiste toestemming nietig, tenzij de bijzondere commissaris die bekrachtigt. Onder dezelfde voorwaarden zijn alle beslissingen van de algemene vergadering zonder de vereiste toestemming van de bijzondere commissaris nietig, tenzij hij die bekrachtigt.

De CBFA kan een plaatsvervangend commissaris aanstellen.

Art. 89

Les administrateurs, les membres du comité de direction et les personnes déléguées à la gestion journalière de l'institution de retraite professionnelle qui accomplissent des actes ou qui prennent des décisions en violation de l'interdiction ou de la limitation visée à l'article 87, al. 2, 2°, sont responsable solidairement du préjudice qui en est résulté pour l'institution, les affiliés ou les bénéficiaires.

Si la CBFA a publié l'interdiction ou la limitation au Moniteur belge, les actes et décisions visés à l'alinéa 1er sont nuls.

Art. 90

La nomination du ou des gérants provisoires est publiée au Moniteur belge.

Les gérants provisoires disposent, seuls ou collégalement selon le cas, des pouvoirs des personnes remplacées.

La rémunération du ou des gérants provisoires est fixée par la CBFA et supportée par l'institution de retraite professionnelle.

La CBFA peut à tout moment révoquer et remplacer le ou les gérants provisoires, soit d'office, soit à la demande de l'institution de retraite professionnelle, lorsqu'elle justifie que la gestion de l'intéressé ne présente plus des garanties suffisantes.

Art. 91

Les décisions de la CBFA visées aux articles 87 à 90 sortissent leurs effets à l'égard de l'institution de retraite professionnelle à dater de leur notification par lettre recommandée et, à l'égard des tiers, à dater de leur publication conformément à ces mêmes articles.

Art. 92

Le Tribunal de Première instance prononce, à la requête de tout intéressé, les nullités prévues aux articles 88, al. 4 et 89, al. 2.

L'action en nullité est dirigée contre l'institution de retraite professionnelle. Si des motifs graves le justifient, le demandeur en nullité peut solliciter en référé la suspension provisoire des actes ou décisions attaqués. L'ordonnance de suspension et le jugement prononçant la nullité produisent leurs effets à l'égard de tous. Au cas où l'acte ou la décision suspendu ont fait l'objet d'une

Art. 89

De bestuurders, de leden van het directiecomité en de personen aan wie het het dagelijks bestuur is opgedragen van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, die handelingen stellen of beslissingen nemen ondanks het verbod of de beperking bedoeld in artikel 87, tweede lid, 2°, zijn hoofdelijk aansprakelijk voor het nadeel dat hieruit voor de instelling, de aangeslotenen of de begunstigden, voortvloeit.

Indien de CBFA het verbod of de beperking in het Belgisch Staatsblad heeft bekendgemaakt, zijn de handelingen en beslissingen bedoeld in het eerste lid, nietig.

Art. 90

De benoeming van de voorlopige zaakvoerders wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

De voorlopige zaakvoerders hebben alleen of collegiaal, naar gelang van het geval, de bevoegdheden van de vervangen personen.

De bezoldiging van de voorlopige zaakvoerders wordt vastgesteld door de CBFA en gedragen door de betrokken instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

De CBFA kan de voorlopige zaakvoerders te allen tijde ontslaan en vervangen, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, wanneer het beheer van de betrokkene niet meer voldoende waarborgen biedt.

Art. 91

De in de artikelen 87 tot 90 bedoelde beslissingen van de CBFA hebben voor de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening uitwerking vanaf de datum van hun kennisgeving met een aangetekende brief en, voor derden, vanaf de datum van hun bekendmaking overeenkomstig de voorschriften van dezelfde artikelen.

Art. 92

De rechtbank van eerste aanleg spreekt op verzoek van elke belanghebbende de nietigverklaringen uit als bedoeld in de artikelen 88, vierde lid en 89, tweede lid.

De nietigheidsvordering wordt ingesteld tegen de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening. Indien verantwoord om ernstige redenen kan de eiser in kort geding de voorlopige schorsing vorderen van de gewraakte handelingen of beslissingen. Het schorsingsbevel en het vonnis van nietigverklaring hebben uitwerking ten aanzien van iedereen. Ingeval de geschorste of vernietigde

publication, l'ordonnance de suspension et le jugement prononçant la nullité sont publiés en extrait dans les mêmes formes.

Lorsque la nullité est de nature à porter atteinte aux droits acquis de bonne fois par les affiliés, les bénéficiaires ou les tiers à l'égard de l'institution de retraite professionnelle, le tribunal peut déclarer sans effet la nullité à l'égard de ces droits, sous réserve du droit du demandeur à des dommages et intérêts s'il y a lieu.

L'action en nullité ne peut plus être intentée après l'expiration d'un délai de six mois à compter de la date à laquelle les actes ou décisions intervenus sont opposables à celui qui invoque la nullité ou sont connus de lui.

CHAPITRE VII

Révocation de l'agrément

Art. 93

La CBFA peut révoquer l'agrément lorsque l'institution de retraite professionnelle:

1° ne fait pas usage de l'agrément dans un délai de douze mois, ou a cessé d'exercer son activité pendant une période supérieure à six mois ou ne satisfait plus aux conditions d'accès;

2° manque gravement aux obligations qui lui sont imposées par la présente loi ou par ses arrêtés d'exécution, notamment en ce qui concerne la constitution des provisions techniques visées aux articles 58 et 59 et leur couverture par des valeurs représentatives adéquates et suffisantes;

3° n'a pu réaliser, dans les délais impartis, les mesures prévues par le plan d'assainissement visé à l'article 78 ou par le plan de redressement visé à l'article 81.

L'agrément est révoqué de plein droit en cas de dissolution d'une institution de retraite professionnelle.

Toute décision portant révocation de l'agrément est notifiée à l'institution de retraite professionnelle et publiée par extrait au Moniteur belge.

En cas de révocation d'office de l'agrément, la CBFA peut, si elle estime que la sauvegarde des droits des affiliés et des bénéficiaires le requiert, faire insérer pendant cinq jours consécutifs, aux frais de l'institution de retraite professionnelle concernée, un avis dans les journaux quotidiens qu'elle désigne, ainsi qu'au Moniteur belge. La date à laquelle la révocation produit ses effets est mentionnée dans cet avis.

handeling of beslissing waren bekendgemaakt, worden het schorsingsbevel en het vonnis van nietigverklaring bij uittreksel op dezelfde wijze bekendgemaakt.

Wanneer de nietigheid de rechten kan benadelen die aangeslotenen, begunstigen of derden te goeder trouw ten aanzien van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening hebben verworven, kan de rechtbank verklaren dat die nietigheid geen uitwerking heeft ten aanzien van de betrokken rechten, onder voorbehoud van het eventuele recht van de eiser op schadevergoeding en intresten.

De nietigheidsvordering kan niet meer worden ingesteld na afloop van een termijn van zes maanden vanaf de datum waarop de betrokken handelingen of beslissingen kunnen worden tegengeworpen aan wie hun nietigheid inroept, dan wel hem bekend zijn.

HOOFDSTUK VII

Intrekking van de toelating

Art. 93

De CBFA kan de toelating intrekken wanneer de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening:

1° van de toelating geen gebruik maakt binnen twaalf maanden, of haar activiteiten gedurende meer dan zes maanden gestaakt heeft of niet meer voldoet aan de toelatingsvoorwaarden;

2° ernstig te kort komt aan de verplichtingen die haar door deze wet of haar uitvoerings-besluiten zijn opgelegd, inzonderheid wat de samenstelling van de in de artikelen 58 en 59 bedoelde technische voorzieningen betreft en de dekking van deze technische voorzieningen door voldoende en passende dekkings-waarden;

3° binnen de gestelde termijn de maatregelen niet heeft kunnen verwezenlijken waarin het bij artikel 78 bedoelde saneringsplan of het bij artikel 81 bedoelde herstelplan, voorziet.

De toelating wordt ambtshalve ingetrokken in geval van ontbinding van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

Elke beslissing tot intrekking van de toelating wordt ter kennis gebracht van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening en bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

Ingeval de toelating ambtshalve wordt ingetrokken, kan de CBFA, indien zij oordeelt dat de vrijwaring van de rechten van de aangeslotenen en de begunstigen dat vereist, op kosten van de betrokken instelling voor bedrijfspensioenvoorziening gedurende vijf opeenvolgende dagen een bericht laten plaatsen in de dagbladen die zij aanwijst en in het Belgisch Staatsblad. In dat bericht wordt de datum vermeld waarop de intrekking uitwerking heeft.

Art. 94

La révocation de l'agrément emporte liquidation de l'institution de retraite professionnelle.

La CBFA peut imposer toute mesure propre à sauvegarder les droits des affiliés et des bénéficiaires. Elle peut, en particulier, imposer la cession des droits et obligations découlant des régimes de pension gérés, ainsi que des valeurs représentatives affectées à la garantie de ces obligations.

L'institution dont l'agrément a été révoqué reste soumise aux dispositions de la présente loi et de ses règlements d'exécution et au contrôle de la CBFA jusqu'à ce que soient liquidés tous ses engagements.

Art. 95

La CBFA peut informer les autorités compétentes des Etats où l'institution de retraite professionnelle exerce une activité de la révocation de l'agrément.

La CBFA peut imposer, le cas échéant avec le concours de ces autorités compétentes, toutes mesures propres à sauvegarder les droits des affiliés et des bénéficiaires.

CHAPITRE VIII

Liquidation et transfert

Art. 96

En cas de dissolution volontaire ou de dissolution d'office de l'institution de retraite professionnelle, le liquidateur désigné conformément aux règles statutaires ou légales ne peut être nommé qu'avec l'approbation de la CBFA.

Sans préjudice d'autres dispositions légales applicables, le Roi peut déterminer les pouvoirs et les obligations du liquidateur, spécialement en ce qui concerne la liquidation des engagements découlant des régimes de retraite gérés par l'institution de retraite professionnelle.

Art. 97

Avant qu'il ne soit statué sur une demande de dissolution judiciaire d'une institution de retraite professionnelle, le président du tribunal saisit la CBFA d'une demande d'avis. Le greffier transmet cette demande sans délai. Il en informe le procureur du Roi.

Art. 94

De intrekking van de toelating brengt de vereffening mee van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

De CBFA kan alle passende maatregelen opleggen tot vrijwaring van de rechten van de aangeslotenen en de begunstigen. Zij kan met name de overdracht van de rechten en verplichtingen voortspruitend uit de beheerde pensioenregelingen, alsmede van de dekkingswaarden bestemd tot waarborg van die verplichtingen, opleggen.

De instelling waarvan de toelating is ingetrokken blijft onderworpen aan de bepalingen van deze wet en haar uitvoeringsreglementen en aan het toezicht van de CBFA tot al haar verbintenissen zijn vereffend.

Art. 95

De CBFA kan de bevoegde autoriteiten van de Staten waar de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening een activiteit uitoefent, in kennis stellen van de intrekking van de toelating.

De CBFA kan desgevallend in samenwerking met die bevoegde autoriteiten alle passende maatregelen opleggen tot vrijwaring van de rechten van de aangeslotenen en de begunstigen.

HOOFDSTUK VIII

Vereffening en overdracht

Art. 96

Bij vrijwillige of van rechtswege ontbinding van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, kan de overeenkomstig de statutaire of wettelijke regels aangewezen vereffenaar slechts worden benoemd met goedkeuring van de CBFA.

Onverminderd andere wettelijke bepalingen, kan de Koning de bevoegdheden en verplichtingen van de vereffenaar bepalen, in het bijzonder voor wat de vereffening betreft van de verbintenissen die voortvloeien uit de pensioenregelingen die door de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening worden beheerd.

Art. 97

Alvorens uitspraak te doen over een vordering tot gerechtelijke ontbinding van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, richt de voorzitter van de rechtbank een verzoek om advies aan de CBFA. De griffier geeft dit verzoek onverwijld door. Hij stelt de procureur des Konings ervan in kennis.

La saisine de la CBFA est écrite. Elle est accompagnée des pièces nécessaires à son information.

La CBFA rend son avis dans un délai de quinze jours à compter de la réception de la demande d'avis.

La CBFA peut, dans le cas d'une procédure relative à une institution de retraite professionnelle qui nécessite au préalable une coordination avec des autorités étrangères, rendre son avis dans un délai plus long, sans toutefois que le délai total ne puisse excéder trente jours. Lorsqu'elle estime devoir faire usage de ce délai exceptionnel, la CBFA le notifie à l'autorité judiciaire appelée à statuer. Le délai dont dispose la CBFA pour rendre son avis suspend le délai dans lequel l'autorité judiciaire doit statuer. En l'absence de réponse de la CBFA dans le délai imparti, le tribunal peut statuer.

L'avis de la CBFA est écrit. Il est transmis par tout moyen au greffier, qui le remet au président du tribunal et au procureur du Roi. L'avis est versé au dossier.

Art. 98

§ 1er. En cas de liquidation, volontaire ou forcée, d'un patrimoine distinct, les droits des créanciers sur les valeurs représentatives s'établissent dans l'ordre suivant, en respectant l'égalité des créanciers d'un même rang:

1° par dérogation à l'article 63, al. 1er, le liquidateur ou, le cas échéant, le curateur à concurrence de sa rémunération, de celle de son personnel et des frais de liquidation dans la mesure où ils ont profité au patrimoine distinct auquel les valeurs représentatives sont affectées;

2° par dérogation à l'article 63, al. 1er, les créanciers titulaires de droits ou de privilèges sur ces valeurs représentatives, acquis de bonne foi en vertu d'une formalité accomplie avant l'affectation des actifs concernés en tant que valeurs représentatives, à concurrence de ces droits et privilèges;

3° les affiliés et les bénéficiaires du régime de retraite relevant du patrimoine distinct auquel les valeurs représentatives sont affectées, à concurrence des créances qu'ils peuvent faire valoir en raison de ce régime de retraite;

4° les affiliés et les bénéficiaires des régimes de retraite relevant de tous les autres patrimoines distincts liquidés simultanément, à concurrence du solde après liquidation du patrimoine distinct visé au présent

Het verzoek wordt schriftelijk aan de CBFA gericht. Bij dit verzoek worden de nodige documenten ter informatie gevoegd.

De CBFA brengt haar advies uit binnen vijftien dagen na de ontvangst van het verzoek om advies.

Ingeval een procedure betrekking heeft op een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening waarvoor een voorafgaande coördinatie met buitenlandse autoriteiten vereist is, beschikt de CBFA over een ruimere termijn om haar advies uit te brengen, met dien verstande dat de totale termijn niet meer dan dertig dagen mag bedragen. Indien de CBFA van oordeel is gebruik te moeten maken van deze uitzonderlijke termijn, brengt ze dit ter kennis van de rechterlijke instantie die een uitspraak moet doen. De termijn waarover de CBFA beschikt om een advies uit te brengen schorst de termijn waarbinnen de rechterlijke instantie uitspraak moet doen. Indien de CBFA geen advies verstrekt binnen de vastgestelde termijn, kan de rechtbank uitspraak doen.

De CBFA verstrekt haar advies schriftelijk. Het wordt door ongeacht welk middel bezorgd aan de griffier, die het doorgeeft aan de voorzitter van de rechtbank en aan de procureur des Konings. Het advies wordt toegevoegd aan het dossier.

Art. 98

§ 1. In geval van vrijwillige of gedwongen vereffening van een afzonderlijk vermogen, worden de rechten van de schuldeisers op de dekkingswaarden gevestigd in de volgende volgorde, met gelijkheid van schuldeisers van eenzelfde rang:

1° in afwijking van artikel 63, eerste lid, de vereffenaar of, in voorkomend geval, de curator tot beloop van zijn bezoldiging, van dat van zijn personeel en van de vereffeningskosten in zoverre ze het afzonderlijk vermogen waaraan de dekkingswaarden zijn toegewezen, ten goede komen;

2° in afwijking van artikel 63, eerste lid, de schuldeisers houders van rechten of voorrechten op de dekkingswaarden, die te goeder trouw verworven zijn en krachtens een formaliteit vervuld vóór de toewijzing van de betreffende activa als dekkingswaarde, tot beloop van deze rechten en voorrechten;

3° de aangeslotenen en de begunstigden van de pensioenregeling die valt onder het afzonderlijk vermogen waaraan de dekkingswaarden zijn toegewezen, tot beloop van de vorderingen die zij kunnen laten gelden op grond van deze pensioenregeling;

4° de aangeslotenen en de begunstigden van pensioenregelingen die vallen onder elk ander afzonderlijk vermogen dat gelijktijdig vereffend wordt, tot beloop van het saldo na vereffening van het afzonderlijk

paragraphe et au prorata des déficits de ces autres patrimoines distincts;

5° les autres créanciers, à concurrence de leur créance sur le patrimoine distinct mise en liquidation.

§ 2. En cas d'insuffisance des valeurs représentatives pour désintéresser totalement les affiliés et les bénéficiaires des régimes de retraites d'un patrimoine distinct, ceux-ci conservent pour le surplus, une créance privilégiée contre l'institution de retraite professionnelle. Ce privilège est général et est primé par tous les autres privilèges généraux et spéciaux.

Art. 99

Le Roi peut déterminer les avoirs de l'institution qui ne sont plus nécessaires à la réalisation de son objet social et l'affectation que l'institution peut donner à ces avoirs.

Art. 100

§ 1er. Une institution de retraite professionnelle peut transférer tout ou partie des droits et obligations résultant de l'activité visée à l'article 3, § 1er, 1°, à une autre institution ou à une entreprise d'assurances moyennant le respect des règles prévues aux articles 34 à 38 de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale.

§ 2. Une institution de retraite professionnelle peut transférer tout ou partie des droits et obligations résultant de l'activité visée à l'article 3, § 1er, 2°, à une autre institution ou à une entreprise d'assurances moyennant l'accord préalable de la CBFA.

Ce transfert est opposable aux affiliés, bénéficiaires et autres tiers par la publication de l'accord de la CBFA au *Moniteur belge*.

vermogen bedoeld in deze paragraaf a rato van de tekorten van de overige afzonderlijke vermogens;

5° de overige schuldeisers, tot beloop van hun vordering op het afzonderlijk vermogen dat in vereffening is gesteld.

§ 2. Ingeval de dekkingswaarden ontoereikend zijn om de aangeslotenen en de begunstigden van de pensioenregelingen van een afzonderlijk vermogen schadeloos te stellen, behouden dezen voor het overige een bevoorrechte schuldvordering op de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening. Dit voorrecht is algemeen en wordt voorafgegaan door alle andere algemene en bijzondere voorrechten.

Art. 99

De Koning kan bepalen welke activa van de instelling niet meer nodig zijn voor de verwezenlijking van haar maatschappelijk doel en welke bestemming de instelling aan deze activa mag geven.

Art. 100

§ 1. Een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening mag de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit de activiteit bedoeld in artikel 3, § 1, 1°, geheel of gedeeltelijk overdragen aan een andere instelling of aan een verzekeringsonderneming mits zij de voorschriften naleeft van de artikelen 34 tot 38 van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid.

§ 2. Een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening mag de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit de activiteit bedoeld in artikel 3, § 1, 2°, geheel of gedeeltelijk overdragen aan een andere voorzorgsinstelling of aan een verzekeringsonderneming, mits zij daarvoor de voorafgaande toestemming heeft verkregen van de CBFA.

Deze overdracht is tegenstelbaar aan de aangeslotenen, de begunstigden en andere derden mits de toestemming van de CBFA in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt wordt.

CHAPITRE IX

Administrations et organismes publicsSection Ière

Dispositions générales

Art. 101

Au sens du présent chapitre, on entend par:

1° administration publique: une entité publique ou une personne morale de droit public qui n'est pas soumise à la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité des entreprises;

2° organisme public: une personne morale de droit public qui est soumise à la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité des entreprises.

Art. 102

Pour l'application du présent chapitre, on entend par prestations de retraite;

1° les prestations visées à l'article 3;

2° les prestations en matière de pensions légales.

Les avantages visés au 2° de l'alinéa 1er doivent être gérés en Belgique.

Section II

Administrations publiques

Art. 103

§ 1er. Les dispositions de la présente loi ne sont pas applicables aux régimes de retraite gérés par des administrations publiques ou par des personnes morales, autres que des institutions de retraite professionnelle, qu'elles créent à cet effet.

Les administrations publiques et les institutions créées par ces dernières ne peuvent exercer une activité transfrontalière.

Les institutions et services internes ou externes des administrations visées au présent paragraphe ne peuvent utiliser les dénominations «institution de retraite professionnelle», «institution de prévoyance», «fonds de pensions» ou «caisse de pensions» sous peine des sanctions visées à l'article 118, al. 2.

§ 2. Les administrations publiques sont toutefois autorisées à confier la gestion de leurs régimes de retraite à une institution de retraite professionnelle qu'au besoin elles créent. Ces institutions sont soumises aux dispositions de la présente loi.

HOOFDSTUK IX

Openbare besturen en overheidsbedrijven

Afdeling II

Algemene bepalingen

Art. 101

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

1° openbaar bestuur: een openbare entiteit of een publiekrechtelijke rechts-persoon die niet onderworpen is aan de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding van de ondernemingen;

2° overheidsbedrijf: publiekrechtelijke rechtspersoon die onderworpen is aan de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding van de ondernemingen.

Art. 102

Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder pensioenuitkeringen;

1° de uitkeringen bedoeld in artikel 3;

2° de uitkeringen inzake wettelijk pensioen.

De in punt 2° van het eerste lid genoemde voordelen moeten in België beheerd worden.

Afdeling II

Openbare besturen

Art. 103

§ 1. De bepalingen van deze wet zijn niet van toepassing op de pensioenregelingen die beheerd worden door openbare besturen of rechtspersonen, die zij daartoe hebben opgericht, andere dan instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

De openbare besturen en de door hen opgerichte instellingen mogen geen grensoverschrijdende activiteit uitoefenen.

De instellingen en interne of externe diensten van de besturen bedoeld in deze paragraaf mogen de benamingen «instelling voor bedrijfspensioenvoorziening», «voorzorgsinstelling», «pensioenfonds» of «pensienkas» niet gebruiken op straffe van de in het artikel 118, tweede lid bedoelde sancties.

§ 2. De openbare besturen zijn evenwel gemachtigd om het beheer van hun pensioenregelingen toe te vertrouwen aan een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die ze daartoe oprichten. Deze instellingen worden onderworpen aan de bepalingen van deze wet.

Section III

Organismes publics

Art. 104

Les dispositions de la présente loi sont applicables aux organismes publics et aux institutions de retraite professionnelle auxquelles ceux-ci confient la gestion de leurs régimes de retraite.

Les organismes publics sont autorisés à créer une institution de retraite professionnelle pour se conformer aux dispositions de la présente loi.

Art. 105

Par dérogation à l'article 104, les dispositions de la présente loi ne sont pas applicables aux régimes de retraite des organismes publics en ce qui concerne la constitution de pensions légales dans la mesure où l'Etat, une région, une communauté, une province ou une commune supporte la charge des avantages octroyés ou garantit expressément la bonne fin des engagements de ces régimes de retraite.

L'organisme public informe les affiliés et les bénéficiaires de l'application de l'alinéa précédent.

Les institutions et services internes ou externes des organismes publics visés au présent article ne peuvent utiliser les dénominations «institution de retraite professionnelle», «institution de prévoyance», «fonds de pensions» ou «caisse de pensions» sous peine des sanctions visées à l'article 118, al. 2.

Ces organismes et institutions ne peuvent exercer une activité transfrontalière.

Art. 106

Le présent article s'applique aux organismes publics qui:

- pour tout ou partie de leur personnel disposent d'un régime de retraite propre en ce qui concerne les pensions légales;
- n'ont pas souscrit un contrat d'assurance de groupe avec une entreprise d'assurances visées à l'article 2, § 1er, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances;
- n'ont pas confié la gestion de leur régime de retraite à une institution de retraite professionnelle agréée en application du Titre II;
- ne bénéficient pas de la dispense visée à l'article 105.

Afdeling III

Overheidsbedrijven

Art. 104

De bepalingen van deze wet zijn van toepassing op de overheidsbedrijven en op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening waaraan ze het beheer van hun pensioenregelingen toevertrouwen.

De overheidsbedrijven zijn gemachtigd om een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening op te richten om te voldoen aan de bepalingen van deze wet.

Art. 105

In afwijking van artikel 104 zijn de bepalingen van deze wet niet van toepassing op de pensioenregelingen van de overheidsbedrijven voor wat betreft de opbouw van wettelijke pensioenen, voorzover de Staat, een gewest, een gemeenschap, een provincie of een gemeente de last draagt van de toegekende voordelen of zich uitdrukkelijk garant stelt voor de goede afloop van de verbintenissen van die pensioenregelingen.

Het overheidsbedrijf stelt de aangeslotenen en de begunstigen in kennis van de toepassing van het vorige lid.

De instellingen en interne of externe diensten van de overheidsbedrijven bedoeld in dit artikel mogen de benamingen «instelling voor bedrijfspensioenvoorziening», «voorzorgsinstelling», «pensioenfonds» of «pensienkas» niet gebruiken op straffe van de in het artikel 118, tweede lid bedoelde sancties.

Deze ondernemingen en instellingen mogen geen grensoverschrijdende activiteit uitoefenen.

Art. 106

Dit artikel is van toepassing op overheidsbedrijven die:

- voor het geheel of een gedeelte van hun personeel over een eigen pensioenregeling voor wettelijke pensioenen beschikken;
- geen groepsverzekeringsovereenkomst hebben onderschreven bij een verzekeringsonderneming, bedoeld in artikel 2, § 1 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen;
- het beheer van hun pensioenregeling niet hebben toevertrouwd aan een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, toegelaten in toepassing van Titel II;
- de vrijstelling bedoeld in artikel 105 niet genieten.

Les organismes publics visés à l'alinéa 1er, qui disposent d'un régime de retraite propre pour leur personnel en ce qui concerne les pensions légales, sont affiliés d'office et irrévocablement, selon la catégorie à laquelle ils appartiennent, soit au régime des nouveaux affiliés à l'Office visé à l'article 1er bis, d), de la loi du 6 août 1993 relative aux pensions du personnel nommé des administrations locales, soit au régime de pension institué par la loi du 28 avril 1958 relative à la pension des membres du personnel de certains organismes d'intérêt public et de leurs ayants droit.

Le présent article n'est applicable ni aux organismes publics qui dépendent d'une communauté, d'une région ou d'une commission communautaire ni aux organismes publics qui, pour une partie de leur personnel, sont affiliés soit au régime commun de pension des pouvoirs locaux visé à l'article 1er bis, c), de la loi du 6 août 1993 précitée soit au régime des nouveaux affiliés à l'office visé à l'article 1er bis, d), de cette loi.

TITRE III

INSTITUTIONS DE RETRAITE PROFESSIONNELLE D'UN ÉTAT MEMBRE AUTRE QUE LA BELGIQUE

CHAPITRE IER

Dispositions générales

Art. 107

Le présent titre est applicable aux institutions de retraite professionnelle dont le siège statutaire ou, à défaut de siège statutaire, l'administration centrale, est établi dans un autre État membre et qui gèrent des régimes de retraite qui sont soumis au droit belge en ce qui concerne la législation sociale et la législation du travail pertinente en matière de régimes de retraite professionnelle.

Art. 108

Les institutions de retraite professionnelle visées par le présent titre ne peuvent exercer, en Belgique, que les activités visées à l'article 3, ainsi que les activités qui en découlent directement.

Ces activités doivent être conformes aux dispositions du présent titre, ainsi qu'aux dispositions du droit social et du droit du travail belges applicables aux régimes de retraite professionnelle qu'elles gèrent, en ce compris les dispositions résultant des conventions collectives de travail.

De in het eerste lid bedoelde overheids-bedrijven, die voor hun personeel over een eigen pensioenstelsel voor wettelijke pensioenen beschikken, worden ambtshalve en onherroepelijk aangesloten bij, naargelang de categorie waartoe ze behoren, ofwel het stelsel van de nieuwe aangeslotenen bij de Rijksdienst, bedoeld in artikel 1bis, d), van de wet van 6 augustus 1993 betreffende de pensioenen van het benoemd personeel van de plaatselijke besturen, ofwel het pensioenstelsel ingesteld door de wet van 28 april 1958 betreffende het pensioen van het personeel van zekere organismen van openbaar nut alsmede van hun rechthebbenden.

Dit artikel is niet van toepassing op de overheids-bedrijven die afhangen van een gemeenschap, een gewest of een gemeenschapscommissie, noch op de overheidsbedrijven die voor een gedeelte van hun personeel aangesloten zijn ofwel bij het gemeenschappelijk pensioenstelsel van de lokale overheden bedoeld in artikel 1bis, c), van de voormelde wet van 6 augustus 1993, ofwel bij het regime voor de nieuwe aangeslotenen bij de Rijksdienst bedoeld in artikel 1bis, d) van die wet.

TITEL III

INSTELLINGEN VOOR BEDRIJFSPENSIENVOORZIENING VAN EEN ANDERE LIDSTAAT DAN BELGIË

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Art. 107

Deze titel is van toepassing op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening met statutaire zetel, of, bij gebrek daaraan, met hoofdbestuur in een andere lidstaat en die pensioenregelingen beheren die aan de Belgische wetgeving inzake de voor de bedrijfspensioenregelingen relevante sociale en arbeidswetgeving zijn onderworpen.

Art. 108

De in deze titel bedoelde instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening mogen in België enkel de in artikel 3 bedoelde activiteiten uitoefenen, evenals de activiteiten die er rechtstreeks uit voortvloeien.

Die activiteiten moeten in overeenstemming zijn met de bepalingen van deze titel alsook met de bepalingen van de Belgische sociale en arbeidswetgeving die van toepassing zijn op de bedrijfspensioenregelingen die zij beheren, met inbegrip van de bepalingen die voortvloeien uit collectieve arbeidsovereenkomsten.

CHAPITRE II

Autorisation

Art. 109

Une institution de retraite professionnelle d'un Etat membre autre que la Belgique peut exercer une activité transfrontalière en Belgique à condition que les autorités compétentes de son État membre d'origine aient fait préalablement parvenir à la CBFA un dossier contenant au moins les informations suivantes:

- 1° le nom de l'entreprise d'affiliation;
- 2° les principales caractéristiques du régime de retraite à gérer pour l'entreprise d'affiliation.

Art. 110

Dans les deux mois de la réception des informations visées à l'article 109, la CBFA communique aux autorités compétentes de l'État membre d'origine les dispositions de droit belge qui régiront la gestion du régime de retraite pour le compte de l'entreprise d'affiliation, en matière:

- 1° de droit social et de droit du travail;
- 2° d'exigences d'information;
- 3° le cas échéant, de règles de placement des actifs de l'institution correspondant aux activités exercées en Belgique.

Dès que les autorités compétentes de son État membre d'origine lui ont transmis les informations visées à l'alinéa précédent ou, en l'absence d'une telle communication, à l'expiration du délai prévu à l'alinéa 1er, l'institution de retraite professionnelle peut commencer ses activités en Belgique.

Art. 111

La procédure visée au présent chapitre est applicable lorsque l'institution de retraite professionnelle modifie les éléments visés à l'article 109.

Art. 112

La CBFA notifie aux autorités compétentes des États membres d'origine toute modification majeure aux dispositions visées à l'article 110, al. 1er.

HOOFDSTUK II

Machtiging

Art. 109

Een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening van een andere lidstaat dan België mag in België een grensoverschrijdende activiteit uitoefenen op voorwaarde dat de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst voorafgaandelijk een dossier hebben bezorgd aan de CBFA, dat minstens de volgende gegevens bevat:

- 1° de naam van de bijdragende onderneming;
- 2° de voornaamste kenmerken van de pensioenregeling die voor de bijdragende onderneming zal worden beheerd.

Art. 110

Binnen twee maanden te rekenen vanaf de ontvangst van de in artikel 109 bedoelde gegevens, deelt de CBFA aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst de bepalingen van Belgisch recht mee, die op het beheer van de pensioenregeling voor rekening van de bijdragende onderneming van toepassing zullen zijn op het gebied van:

- 1° de sociale en arbeidswetgeving;
- 2° de voorschriften inzake informatieverstrekking;
- 3° in voorkomend geval, de voorschriften inzake de belegging van de activa van de instelling die betrekking hebben op de activiteiten uitgeoefend in België.

Zodra de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst haar de in het vorige lid bedoelde gegevens hebben bezorgd of, wanneer bij het verstrijken van de in het eerste lid genoemde termijn geen mededeling is ontvangen, mag de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening met haar activiteiten in België beginnen.

Art. 111

Wanneer de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening de in artikel 109 bedoelde gegevens wijzigt, wordt de procedure die beschreven is in dit hoofdstuk, toegepast.

Art. 112

De CBFA stelt de bevoegde autoriteiten van de Lidstaten van herkomst in kennis van elke significante wijziging in de in artikel 110, eerste lid, bedoelde bepalingen.

CHAPITRE III**Limitation du placement des actifs****Art. 113**

Le Roi peut, si ces dispositions s'appliquent aux institutions de retraite professionnelle de droit belge, imposer que les actifs de l'institution de retraite professionnelle correspondant à l'activité exercée en Belgique ne soient pas placés:

1° à concurrence de plus de 5% dans des actions et d'autres titres ou valeurs assimilées à des actions, des obligations, des titres de créance et d'autres instruments du marché monétaire et du marché des capitaux provenant de la même entreprise;

2° à concurrence de plus de 10% dans des actions et d'autres titres ou valeurs assimilées à des actions, des obligations, des titres de créance et d'autres instruments du marché monétaire et du marché des capitaux provenant d'entreprises faisant partie d'un même groupe.

En vue du respect de cette obligation, la CBFA demande aux autorités compétentes de l'État membre d'origine de statuer sur le cantonnement des actifs et des engagements de l'activité transfrontalière belge de cette institution de retraite professionnelle.

CHAPITRE IV**Mesures de redressement****Art. 114**

Si la CBFA constate des irrégularités dans l'application des règles visées à l'article 110, elle en informe immédiatement les autorités compétentes de l'État membre d'origine afin que ces dernières, prennent, en coordination avec la CBFA, les mesures nécessaires pour que l'institution de retraite professionnelle concernée mette un terme aux irrégularités constatées.

Art. 115

Si, malgré les mesures prises par les autorités compétentes de l'État membre d'origine ou parce qu'aucune mesure appropriée n'a été prise dans l'État membre d'origine, l'institution de retraite professionnelle continue d'enfreindre les dispositions applicables du droit social ou du droit du travail belge, la CBFA met, après

HOOFDSTUK III**Beperking van de beleggingen van activa****Art. 113**

Op voorwaarde dat deze voorschriften gelden voor de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening naar Belgisch recht, kan de Koning opleggen dat de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening de beleggingen van haar activa die betrekking hebben op de in België uitgeoefende activiteit, zodanig beperkt dat:

1° niet meer dan 5% van die activa, wordt belegd in aandelen en andere met aandelen gelijk te stellen waardepapieren, obligaties, en andere geldmarkt en kapitaalmarktinstrumenten van dezelfde ondernemingen;

2° niet meer dan 10% van die activa wordt belegd in aandelen en andere met aandelen gelijk te stellen waardepapieren, obligaties, en andere geldmarkt en kapitaalmarktinstrumenten van ondernemingen die tot eenzelfde groep behoren.

Met het oog op de naleving van deze verplichting vraagt de CBFA de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst een besluit te nemen over de afscheiding van de activa en passiva van de grensoverschrijdende activiteit in België van deze instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

HOOFDSTUK IV**Herstelmaatregelen****Art. 114**

Wanneer de CBFA onregelmatigheden vaststelt in de toepassing van de in artikel 110 bedoelde voorschriften, stelt ze de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst hiervan onverwijld in kennis, opdat deze laatsten in overleg met de CBFA de nodige maatregelen zouden nemen opdat de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening een einde zou maken aan de vastgestelde onregelmatigheden.

Art. 115

Indien de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, in weerwil van de door de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst getroffen maatregelen of omdat de lidstaat van herkomst geen passende maatregelen heeft getroffen, inbreuk blijft maken op de toepasselijke bepalingen van de Belgische sociale en arbeids-

en avoir informé les autorités compétentes de l'État membre d'origine, l'institution en demeure de remédier à la situation constatée dans le délai qu'elle fixe.

Si, au terme de ce délai, il n'a pas été remédié à la situation, la CBFA, après en avoir informé les autorités compétentes de l'État membre d'origine, peut, pour prévenir ou sanctionner de nouvelles irrégularités, prendre les mesures prévues par le Titre IV de la présente loi, ainsi que celles prévues aux articles 58*quater* et 62 de la loi-programme du 24 décembre 2002 précitée ou aux articles 49*quater* et 54 de la loi du 28 avril 2003 précitée.

Au besoin, la CBFA peut, dans la mesure strictement nécessaire, interdire l'institution de retraite professionnelle de fournir ses services à l'entreprise d'affiliation en Belgique.

La décision d'interdiction visée à l'alinéa précédent doit être portée à la connaissance de l'institution de retraite professionnelle concernée par lettre recommandée à la poste.

Sans préjudice des articles 74 à 77 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers, la CBFA peut également faire application des dispositions du présent article à la demande de toute autorité belge chargée du contrôle des dispositions légales et réglementaires de droit social ou de droit du travail belge applicables aux institutions de retraite professionnelle.

TITRE IV

INJONCTIONS ET SANCTIONS

CHAPITRE IER

Injonctions et sanctions administratives

Art. 116

§ 1er. Sans préjudice des autres mesures prévues par la présente loi, la CBFA peut fixer à une institution de retraite professionnelle un délai dans lequel:

1° elle doit se conformer à des dispositions déterminées de la présente loi ou des arrêtés pris pour son exécution;

2° elle doit apporter les adaptations qui s'imposent à sa structure de gestion, à son organisation administrative et comptable ou à son contrôle interne.

wetgeving, maant de CBFA, nadat zij de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst daarvan in kennis heeft gesteld, de instelling aan om de vastgestelde toestand te verhelpen binnen de termijn die zij bepaalt.

Indien de toestand na deze termijn niet is verholpen, kan de CBFA om verdere onregelmatigheden te voorkomen of te sanctioneren, na de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst daarvan in kennis te hebben gesteld, de maatregelen nemen die in Titel IV van deze wet zijn voorgeschreven als ook de maatregelen voorzien in de artikelen 58*quater* en 62 van de voormelde programmawet van 24 december 2002 of in de artikelen 49*quater* en 54 van de voormelde wet van 28 april 2003.

Voorzover dit volstrekt noodzakelijk is, kan de CBFA de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening verbieden in België activiteiten voor de bijdragende onderneming te verrichten.

De verbodsbeslissing bedoeld in het vorige lid moet ter kennis worden gebracht van de betrokken instelling voor bedrijfspensioenvoorziening met een ter post aangetekende brief.

Onverminderd de artikelen 74 tot 77 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, kan de CBFA de bepalingen van dit artikel ook toepassen op verzoek van iedere Belgische autoriteit die belast is met het toezicht op de wettelijke en reglementaire bepalingen van de Belgische sociale en arbeidswetgeving die van toepassing zijn op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

TITEL IV

AANMANINGEN EN SANCTIES

HOOFDSTUK I

Aanmaningen en administratieve sancties

Art. 116

§ 1. Onverminderd de andere bij deze wet voorgeschreven maatregelen, kan de CBFA voor een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening een termijn bepalen:

1° waarbinnen zij moet voldoen aan welbepaalde voorschriften van deze wet of haar uitvoeringsbesluiten;

2° waarbinnen zij de nodige aanpassingen moet aanbrengen in haar beleidsstructuur, haar administratieve en boekhoudkundige organisatie of haar interne controle.

L'injonction visée à l'alinéa 1er, 2°, n'est pas applicable aux institutions de retraite professionnelle visées au Titre III de la présente loi.

§ 2. Si une institution de retraite professionnelle ne donne pas suite aux injonctions visées au § 1er, la CBFA peut, moyennant préavis d'un mois et indépendamment des autres mesures prévues par la loi et les règlements, communiquer ces injonctions:

1° aux administrateurs, dirigeants, mandataires et actionnaires de l'entreprise d'affiliation;

2° au comité de surveillance visé par l'article 41, § 2, de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale;

3° au conseil d'entreprise ou, à défaut, au comité pour la prévention et la protection au travail ou, à défaut, à la délégation syndicale de l'entreprise d'affiliation;

4° aux représentants des affiliés et des bénéficiaires du régime de retraite;

5° aux affiliés et aux bénéficiaires du régime de retraite.

La CBFA peut, dans les circonstances et aux conditions visées à l'alinéa 1er, rendre publiques ces injonctions par la voie du Moniteur belge ou par voie de presse.

Le cas échéant, la CBFA peut, dans les circonstances et aux conditions visées à l'alinéa 1er, communiquer le plan de redressement visé à l'article 81 aux affiliés et aux bénéficiaires concernés par le régime de retraite faisant l'objet du plan, ainsi qu'à leurs représentants.

Les frais de communication et de publication sont à charge de l'institution.

Art. 117

Si l'institution de retraite professionnelle reste en défaut à l'expiration du délai visé à l'article 116, la CBFA peut lui infliger une amende à raison d'un maximum de 1.875.000 euros par infraction ou d'un maximum de 2.500 euros par jour de retard.

Sans préjudice d'autres mesures prévues par la présente loi ou d'autres lois et règlements, la CBFA peut, lorsqu'elle constate une infraction aux dispositions de la présente loi ou des mesures prises en exécution de celle-ci, infliger à une institution de retraite professionnelle une amende administrative qui ne peut être inférieure à 2.500 euros ni supérieure, pour le même fait, à 1.875.000 euros.

De in het eerste lid, 2°, bedoelde aanmaning geldt niet voor de instellingen voor bedrijfspensioen-voorziening bedoeld in Titel III van deze wet.

§ 2. Indien een instelling voor bedrijfspensioen-voorziening geen gevolg geeft aan de aanmaningen bedoeld in § 1, kan de CBFA, mits zij de instelling daarvan een maand op voorhand in kennis stelt en afgezien van de andere maatregelen voorgeschreven door de wet en de reglementen, de volgende personen in kennis stellen van die aanmaningen:

1° de bestuurders, leiders, lasthebbers en aandeelhouders van de bijdragende onderneming;

2° het toezichtsc comité bedoeld in artikel 41, § 2, van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid;

3° de ondernemingsraad of, bij gebrek daaraan, het comité voor preventie en bescherming op het werk of, bij gebrek daaraan, de vakbondsafvaardiging van de bijdragende onderneming;

4° de vertegenwoordigers van de aangesloten en van de begunstigden van de pensioenregeling;

5° de aangesloten en de begunstigden van de pensioenregeling.

In de omstandigheden en onder de voorwaarden bedoeld in het eerste lid kan de CBFA die aanmaningen bekendmaken in het Belgisch Staatsblad of in de pers.

In de omstandigheden en onder de voorwaarden bedoeld in het eerste lid kan de CBFA in voorkomend geval het in artikel 81 bedoelde herstelplan meedelen aan de aangesloten en de begunstigden die betrokken zijn bij de pensioenregeling die het voorwerp uitmaakt van het plan, alsook aan hun vertegenwoordigers.

De kosten van de kennisgeving en de bekendmaking zijn voor rekening van de instelling.

Art. 117

Indien de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening in gebreke blijft bij het verstrijken van de termijn bedoeld in artikel 116, kan de CBFA haar een boete opleggen van maximum 1.875.000 euro per overtreding of maximum 2.500 euro per dag vertraging.

Onverminderd andere maatregelen bepaald door deze wet of andere wetten en reglementen, kan de CBFA, indien zij een inbreuk vaststelt op de bepalingen van deze wet of op de maatregelen genomen in uitvoering ervan, een administratieve boete opleggen aan een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, die niet minder mag bedragen dan 2.500 euro noch meer dan 1.875.000 euro voor hetzelfde feit.

La procédure pour l'imposition des sanctions visées par le présent article est régie par les articles 70 à 73 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers.

Les amendes imposées en application des alinéas 1er et 2 sont recouvrées au profit du Trésor par l'administration du Cadastre, de l'Enregistrement et des Domaines.

CHAPITRE II

Sanctions pénales

Art. 118

Sans préjudice des dispositions du Titre V de la présente loi, sont punis d'un emprisonnement d'un mois à cinq ans et d'une amende de 25 à 2.500 euros, ou d'une de ces peines seulement, les administrateurs, les dirigeants effectifs et les mandataires d'une institution ou d'une entreprise qui ont tenté de gérer ou qui gèrent un régime de retraite en dehors d'une institution de retraite professionnelle agréée en vertu du Titre II ou autorisée en vertu du Titre III de la présente loi.

Les mêmes peines sont applicables à quiconque fait usage de la dénomination institution de retraite professionnelle en dehors des conditions fixées par l'article 8.

Art. 119

Sans préjudice des dispositions du Titre V de la présente loi, sont punis d'un emprisonnement d'un mois à trois ans et d'une amende de 25 à 2.500 euros ou d'une de ces peines seulement, les agents, courtiers et intermédiaires qui sont intervenus dans l'octroi de la gestion d'un régime de retraite à une institution non agréée en vertu du Titre II ou non autorisée en vertu du Titre III de la présente loi.

Art. 120

Sont punis d'un emprisonnement d'un mois à trois ans et d'une amende de 25 à 2.500 euros ou d'une de ces peines seulement, les administrateurs, dirigeants effectifs ou mandataires qui, sciemment et

De procedure voor het opleggen van de sancties bedoeld in dit artikel wordt geregeld door de artikelen 70 tot 73 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

De boetes die met toepassing van het eerste en tweede lid worden opgelegd, worden ingevorderd ten bate van de Schatkist door de administratie van het Kadaster, de Registratie en de Domeinen.

HOOFDSTUK II

Strafrechtelijke sancties

Art. 118

Onverminderd de bepalingen van Titel V van deze wet, worden de bestuurders, de effectieve leiders en de lasthebbers van een instelling of onderneming, die een pensioenregeling beheren of pogen te beheren buiten een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die toegelaten is krachtens Titel II of die gemachtigd is krachtens Titel III van deze wet, gestraft met een gevangenisstraf van één maand tot vijf jaar en met een geldboete van 25 tot 2.500 euro, of met één van die straffen alleen.

Met dezelfde straffen wordt gestraft hij die zonder inachtneming van de in artikel 8 bepaalde voorwaarden gebruik maakt van de benaming instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

Art. 119

Onverminderd de bepalingen van Titel V van deze wet, worden de agenten, makelaars en tussen-personen die bemiddeld hebben bij de toekenning van het beheer van een pensioenregeling aan een instelling die daartoe niet toegelaten is krachtens Titel II of niet gemachtigd is krachtens Titel III van deze wet, gestraft met gevangenisstraf van een maand tot drie jaar en met een geldboete van 25 tot 2.500 euro, of met een van die straffen alleen.

Art. 120

Met gevangenisstraf van een maand tot drie jaar en met een geldboete van 25 tot 2.500 euro, of met een van die straffen alleen worden gestraft de bestuurders, effectieve leiders of lasthebbers die wetens en willens

volontairement, ont fait des déclarations inexactes à la CBFA, aux membres de son personnel ou aux personnes mandatées par elle, ou qui ont refusé de fournir les renseignements demandés en exécution de la présente loi et des arrêtés et règlements pris pour son exécution.

Les mêmes peines sont applicables aux administrateurs, commissaires, dirigeants effectifs ou mandataires des entreprises et institutions qui ne se sont pas conformés aux obligations qui leur sont imposées par la présente loi ou par les arrêtés et les règlements pris pour son d'exécution.

Art. 121

Toutes les dispositions du livre premier du Code pénal, sans exception du chapitre VII et de l'article 85, sont applicables aux infractions prévues par la présente loi.

Art. 122

Toute information du chef d'infraction à la présente loi ou à l'une des législations visées à l'article 41 à l'encontre d'administrateurs, de dirigeants effectifs, de commissaires agréés ou d'actuaire désignés d'institutions de retraite professionnelle et toute information du chef d'infraction à la présente loi à l'encontre de toute autre personne physique ou morale doit être portée à la connaissance de la CBFA par l'autorité judiciaire ou administrative qui en est saisie.

Toute action pénale du chef des infractions visées à l'al. 1er, doit être portée à la connaissance de la CBFA à la diligence du ministère public.

Art. 123

La CBFA est habilitée à intervenir en tout état de cause devant la juridiction répressive saisie d'une infraction prévue par la présente loi, sans qu'elle ait à justifier d'un dommage.

onjuiste verklaringen hebben afgelegd aan de CBFA, aan de leden van haar personeel of aan de door haar gevolmachtigde personen, of die geweigerd hebben de ter uitvoering van deze wet en de uitvoeringsbesluiten en -reglementen gevraagde inlichtingen te verstrekken.

Dezelfde straffen zijn van toepassing op de bestuurders, commissarissen, effectieve leiders of lasthebbers van de ondernemingen en instellingen die niet hebben voldaan aan de verplichtingen opgelegd door deze wet en de uitvoeringsbesluiten en -reglementen.

Art. 121

Alle bepalingen van het eerste boek van het Strafwetboek, hoofdstuk VII en artikel 85 niet uitgezonderd, zijn toepasselijk op de misdrijven omschreven in deze wet.

Art. 122

Ieder opsporingsonderzoek ten gevolge van de overtreding van deze wet of één van de in artikel 41 bedoelde wetgevingen, tegen bestuurders, effectieve leiders, erkende commissarissen of aangewezen actuarissen van instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening en ieder opsporingsonderzoek ten gevolge van een overtreding van deze wet tegen iedere andere natuurlijke of rechtspersoon, moet ter kennis worden gebracht van de CBFA door de gerechtelijke of bestuursrechtelijke autoriteit waar dit aanhangig is gemaakt.

Iedere strafrechtelijke vordering op grond van in het eerste lid bedoelde misdrijven moet ter kennis worden gebracht van de CBFA door het openbaar ministerie.

Art. 123

De CBFA is bevoegd om in elke stand van het geding tussen te komen voor het strafgerecht waarbij een misdrijf als in deze wet omschreven aanhangig is gemaakt, zonder dat zij schade behoeft aan te tonen.

TITRE V

DISPOSITIONS TRANSITOIRES

Art. 124

Les institutions de prévoyance et les caisses de pensions qui ont été agréées en application de l'article 4 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances sont, sans préjudice des dispositions du présent Chapitre, agréées de plein droit au sens de l'article 10.

Art. 125

§ 1er. Les institutions de prévoyance qui ont été inscrites auprès de la CBFA en application de l'article 92 de la loi du 9 juillet 1975 précitée, tel qu'il doit être lu en vertu de l'arrêté royal du 14 mai 1985 concernant l'application aux institutions de prévoyance de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances conservent l'inscription et restent provisoirement dispensées de l'agrément.

Sans préjudice des dispositions du présent chapitre, l'inscription est radiée si l'institution se trouve dans l'un des cas visés à l'article 93.

§ 2. La liste des institutions inscrites est publiée annuellement au Moniteur belge aussi longtemps qu'il y a lieu. La CBFA tient cette liste à jour sur son site web.

Jusqu'au moment de leur agrément, les institutions inscrites utilisent pour l'application de l'article 18 l'une des mentions suivantes:

1° «institution de prévoyance inscrite à la CBFA sous le n°...»,

2° «institution de retraite professionnelle inscrite auprès de la CBFA sous le n°...».

Art. 126

L'article 5, § 1er, al. 2, de la présente loi n'est pas applicable aux institutions de retraite professionnelle qui, au moment de l'entrée en vigueur de cette disposition gèrent des régimes de retraite prévoyant la constitution d'avantages en matière de décès, d'invalidité ou d'incapacité de travail uniquement à titre principal.

Art. 127

Par dérogation à l'article 18, les institutions de retraite professionnelle peuvent, dans les cinq ans qui

TITEL V

OVERGANGSBEPALINGEN

Art. 124

De voorzorgsinstellingen en de pensioenkassen die toegelaten zijn met toepassing van artikel 4 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen zijn van rechtswege toegelaten in de zin van artikel 10, onverminderd de bepalingen van dit hoofdstuk.

Art. 125

§ 1. De voorzorgsinstellingen die ingeschreven zijn bij de CBFA met toepassing van artikel 92 van de voornoemde wet van 9 juli 1975, zoals het moet worden gelezen overeenkomstig het koninklijk besluit van 14 mei 1985 tot toepassing op de voorzorgsinstellingen van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, behouden de inschrijving en blijven voorlopig vrijgesteld van toelating.

Onverminderd de bepalingen van dit hoofdstuk wordt de inschrijving geschrapt indien de instelling zich in een van de in artikel 93 bedoelde gevallen bevindt.

§ 2. De lijst van de ingeschreven instellingen wordt jaarlijks gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad, zolang daartoe aanleiding bestaat. De CBFA houdt deze lijst bij op haar website.

Tot op het ogenblik van hun toelating gebruiken de ingeschreven instellingen voor de toepassing van artikel 18 een van de volgende vermeldingen:

1° «voorzorgsinstelling ingeschreven bij de CBFA onder nr... »,

2° «instelling voor bedrijfspensioenvoorziening ingeschreven bij de CBFA onder nr... ».

Art. 126

Art. 5, § 1, lid 2 van deze wet is niet van toepassing op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die op het ogenblik van de inwerkingtreding van die bepaling pensioen-regelingen beheren waarbij enkel en in hoofdzaak wordt voorzien in de opbouw van voordelen bij overlijden, invaliditeit of arbeidsongeschiktheid.

Art. 127

In afwijking van artikel 18 mogen de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening gedurende vijf jaar na de

suivent l'entrée en vigueur dudit article, continuer de faire usage, dans les documents visés par celui-ci, des dénominations «fonds de pensions», «institution de prévoyance» ou «caisse de pensions», selon la nature de leurs activités.

Art. 128

Les institutions de retraite professionnelle qui soit opéraient en Belgique au 1er janvier 1986, soit gèrent des régimes de retraite qui existaient, à cette même date, au sein d'une entreprise sont dispensées de l'application des articles 58 à 63 pour la partie des engagements relative aux années antérieures à cette date et pour laquelle aucune provision n'a été comptabilisée.

Pour la couverture de la partie des engagements relative aux années antérieures au 1er janvier 1986 et pour laquelle une provision a été constituée, les valeurs détenues au 1er janvier 1986 par l'institution ou l'entreprise sont admises comme valeurs représentatives sur demande de l'institution et pour la durée que fixe la CBFA.

Pour les régimes gérés au sein d'une entreprise avant le 1er janvier 1986, il peut être tenu compte, après la constitution de l'institution de retraite professionnelle, pour la couverture des provisions se rapportant aux années antérieures au 1er janvier 1986, d'une créance sur l'entreprise d'affiliation.

Art. 129

Par dérogation à l'article 128, les institutions de retraite professionnelle qui gèrent des régimes de retraite qui existaient au sein d'une entreprise au 1er janvier 1986 sans contribution des affiliés et sans constitution de provisions sont, jusqu'au 1er janvier 2012, dispensées de l'application des dispositions des articles 56 à 57, en ce qui concerne les engagements relatifs aux affiliés entrés en service avant le 1er janvier 1986.

Ces institutions sont dispensées de l'application des articles 58 à 63 pour la partie des engagements relative aux années antérieures au 1er janvier 2007 et afférente aux affiliés entrés en service avant le 1er janvier 1986, y compris en ce qui concerne les adaptations et revalorisations consécutives aux hausses de salaires.

Ces dispenses ne concernent pas les engagements relatifs à l'augmentation des prestations résultant d'une modification du régime de retraite postérieure au 1er janvier 1986.

inwerkingtreding van dat artikel, in de documenten bedoeld in datzelfde artikel gebruik blijven maken van de benaming «pensioenfondss», «voorzorgsinstelling» of «pensioenkas», naargelang van de aard van hun activiteiten.

Art. 128

De instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die hetzij in België werkzaam waren op 1 januari 1986, hetzij pensioenregelingen beheren die op diezelfde datum bestonden binnen een onderneming, zijn vrijgesteld van de toepassing van de artikelen 58 tot 63 voor het deel van hun verbintenissen dat betrekking heeft op de jaren vóór die datum en waarvoor geen voorzieningen werden geboekt.

Voor de dekking van het deel van hun verbintenissen dat betrekking heeft op de jaren vóór 1 januari 1986 en waarvoor een voorziening werd aangelegd, worden de waarden die de instelling of de onderneming op 1 januari 1986 bezat als dekkingswaarden aanvaard op vraag van de instelling en voor de duur die de CBFA bepaalt.

Voor de pensioenregelingen die vóór 1 januari 1986 beheerd werden binnen een onderneming, kan na de oprichting van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening voor de dekking van de voorzieningen met betrekking tot de jaren vóór 1 januari 1986, een schuldvordering op de bijdragende onderneming in aanmerking worden genomen.

Art. 129

In afwijking van artikel 128, zijn de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die pensioenregelingen beheren die op 1 januari 1986 bestonden binnen een onderneming en die niet voorzagen in de betaling van bijdragen door de aangeslotenen, noch in de aanleg van voorzieningen, tot 1 januari 2012 vrijgesteld van de toepassing van de bepalingen van de artikelen 56 tot 57, voor wat betreft de verbintenissen met betrekking tot de aangeslotenen die in dienst zijn getreden vóór 1 januari 1986.

Deze instellingen zijn vrijgesteld van de toepassing van de artikelen 58 tot 63 voor het deel van hun verbintenissen dat slaat op de jaren vóór 1 januari 2007 en die betrekking hebben op de aangeslotenen die in dienst zijn getreden vóór 1 januari 1986, ook voor wat betreft de aanpassingen en revalorisaties ten gevolge van loonsverhogingen.

Die vrijstellingen slaan niet op de verbintenissen die betrekking hebben op de verhoging van de prestaties die voortvloeit uit een wijziging van de pensioenregeling die dateert van na 1 januari 1986.

Art. 130

Les entreprises qui gèrent en leur sein un régime de retraite qui existait au 1er janvier 1986 sans contribution des affiliés et sans constitution de provisions créent une institution de retraite professionnelle avant le 1er janvier 2008, sauf si le régime de retraite se rapporte exclusivement à des affiliés qui ont quitté le service ou ont été pensionnés avant le 1er janvier 2007.

L'institution créée en application de l'alinéa 1er bénéficie des dispenses visées à l'article 129.

Art. 131

Les institutions qui gèrent des régimes de retraite organisés par une convention collective sectorielle de travail conclue avant le 29 juillet 1975 qui lie toutes les entreprises appartenant à ce secteur et qui prévoit expressément que les avantages octroyés sont payés à charge de compte d'exploitation de l'entreprise sans contribution des affiliés bénéficient des dispositions des articles 128 à 130 étant entendu que les mots «le 1er janvier 1986» doivent être lus comme «la date à laquelle la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances leur était applicable».

Art. 132

§ 1er. Les institutions qui ont été agréées en tant qu'institutions de prévoyance en vue de gérer les régimes de retraite d'une ou plusieurs administrations publiques peuvent notifier à la CBFA leur volonté d'être dispensées de l'application des dispositions de la présente loi conformément aux dispositions de l'article 103, § 1er.

La notification doit être introduite avant le 1er janvier 2007.

La notification est publiée au *Moniteur belge* par la CBFA.

§ 2. Les institutions qui ont été agréées en tant qu'institutions de prévoyance en vue de gérer les régimes de retraite d'un ou plusieurs organismes publics peuvent demander à être dispensées de l'application des dispositions de la présente loi conformément aux dispositions de l'article 105.

La demande doit être introduite auprès de la CBFA avant le 1er janvier 2007. La CBFA se prononce dans les quatre mois de la demande.

Art. 130

De ondernemingen die zelf een pensioenregeling beheren die op 1 januari 1986 bestond en die niet voorzagen in de betaling van bijdragen door de aangeslotenen, noch in de aanleg van voorzieningen, richten een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening op vóór 1 januari 2008, tenzij de pensioenregeling enkel betrekking heeft op aangeslotenen die vóór 1 januari 2007 uit dienst zijn getreden of met pensioen zijn gegaan.

De instelling die opgericht is krachtens het eerste lid, geniet de vrijstellingen bepaald in artikel 129.

Art. 131

De instellingen die pensioenregelingen beheren die ingericht zijn door een sectoriële collectieve arbeidsovereenkomst die vóór 29 juli 1975 gesloten is en bindend is voor alle ondernemingen die tot die bedrijfstak behoren en die uitdrukkelijk bepaalt dat de toegekende voordelen zonder bijdrage van de aangeslotenen, lastens de exploitatierekening van de onderneming worden uitbetaald, vallen onder de bepalingen van de artikelen 128 tot 130, met dien verstande dat de woorden «1 januari 1986» gelezen moeten worden als «de datum waarop de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen op hen van toepassing is geworden».

Art. 132

§ 1. De instellingen die toegelaten werden als voorzorgsinstellingen met het oog op het beheer van pensioenregelingen van een of meer openbare besturen kunnen de CBFA in kennis stellen van hun verzoek om vrijgesteld te worden van de toepassing van de bepalingen van deze wet overeenkomstig de bepalingen van artikel 103, § 1.

De kennisgeving dient overgemaakt te worden vóór 1 januari 2007.

De kennisgeving wordt door de CBFA bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

§ 2. De instellingen die toegelaten werden als voorzorgsinstellingen met het oog op het beheer van de pensioenregelingen van een of meer overheidsbedrijven kunnen vragen om vrijgesteld te worden van de toepassing van de bepalingen van deze wet overeenkomstig de bepalingen van artikel 105.

De aanvraag dient ingediend te worden bij de CBFA vóór 1 januari 2007. De CBFA spreekt zich uit binnen de vier maanden na de aanvraag.

La demande est refusée si l'institution n'apporte pas la preuve que l'État, une région, une communauté, une province ou une commune supporte la charge des avantages octroyés ou garantit expressément la bonne fin des engagements, conformément à l'article 105, al. 1er.

Si la demande est acceptée, la décision de la CBFA est publiée au Moniteur belge.

Art. 133

§ 1er. Sans préjudice des dispositions des articles 103 à 105, les entités et personnes morales de droit public qui, à la date d'entrée en vigueur des articles précités, n'ont pas confié la gestion de leur régime de retraite à une institution de retraite professionnelle, appliquent les dispositions de la présente loi à partir du 1er janvier 2007.

La requête d'agrément de l'institution de retraite professionnelle créée en vue de gérer les régimes de retraite visés au présent paragraphe doit être introduite avant le 1er janvier 2008, sauf si le régime de retraite se rapporte exclusivement à des affiliés qui ont quitté le service ou ont été pensionnés avant le 1er janvier 2007.

§ 2. Les institutions créées en application du § 1er doivent se conformer aux dispositions des articles 56 à 57 avant le 1er janvier 2012.

Les articles 56 à 57 sont toutefois applicables aux engagements relatifs à l'augmentation des prestations résultant d'une modification du régime de retraite postérieure au 1er janvier 2007.

§ 3. L'article 128 est applicable aux institutions visées au § 1er, étant entendu que les mots «le 1er janvier 1986» doivent être lus comme «le 1er janvier 2007».

En outre, si le régime de retraite ne prévoit ni contribution des affiliés ni constitution de provisions, ces institutions sont dispensées de l'application des articles 58 à 63 pour la partie des engagements relative aux années antérieures au 1er janvier 2007, y compris en ce qui concerne les adaptations et revalorisations consécutives aux hausses de salaires.

La dispense visée à l'alinéa précédent ne concerne pas les engagements relatifs à l'augmentation des prestations résultant d'une modification du régime de retraite postérieure au 1er janvier 2007.

De aanvraag wordt geweigerd indien de instelling geen bewijs aanvoert dat de Staat, een gewest, een gemeenschap, een provincie of een gemeente de last van de toegekende voordelen op zich neemt of de goede afloop van de verbintenissen uitdrukkelijk waarborgt, overeenkomstig artikel 105, eerste lid.

Indien de aanvraag aanvaard wordt, wordt de beslissing van de CBFA bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Art. 133

§ 1. Onverminderd de bepalingen van de artikelen 103 tot 105, passen de publiekrechtelijke rechtspersonen en entiteiten die het beheer van hun pensioenregeling op de datum van inwerkingtreding van de voornoemde artikelen niet hebben toevertrouwd aan een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, de bepalingen van deze wet toe vanaf 1 januari 2007.

De aanvraag tot toelating van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, opgericht met het oog op het beheer van de pensioenregelingen, bedoeld in deze paragraaf, moet vóór 1 januari 2008 worden ingediend, tenzij de pensioenregeling enkel betrekking heeft op aangeslotenen die vóór 1 januari 2007 uit dienst zijn getreden of met pensioen zijn gegaan.

§ 2. De instellingen die opgericht zijn met toepassing van § 1 moeten zich aanpassen aan de bepalingen van de artikelen 56 tot 57 vóór 1 januari 2012.

De artikelen 56 tot 57 zijn evenwel van toepassing op de verbintenissen die betrekking hebben op de verhoging van de prestaties die voortvloeit uit een wijziging van de pensioenregeling die dateert van na 1 januari 2007.

§ 3. Art. 128 is van toepassing op de instellingen bedoeld in § 1, met dien verstande dat de woorden «1 januari 1986» gelezen moeten worden als «1 januari 2007».

Indien de pensioenregeling noch voorziet in de betaling van bijdragen door de aangeslotenen, noch in de aanleg van voorzieningen, zijn deze instellingen bovendien vrijgesteld van de toepassing van de artikelen 58 tot 63 voor het deel van hun verbintenissen dat betrekking heeft op de jaren vóór 1 januari 2007, de aanpassingen en revalorisaties ten gevolge van loonsverhogingen inbegrepen.

De in het vorige lid bedoelde vrijstelling slaat niet op de verbintenissen die betrekking hebben op de verhoging van de prestaties die voortvloeit uit een wijziging van de pensioenregeling die dateert van na 1 januari 2007.

§ 4. Les institutions de retraite professionnelle créées par des personnes morales de droit public avant l'entrée en vigueur des articles 103 à 105, peuvent, moyennant l'accord de la CBFA, bénéficier des dispenses visées aux §§ 2 et 3 à une date antérieure à celles y visées et au plus tôt, le 1er septembre 2000.

Art. 134

Les institutions de retraite professionnelle qui exercent une activité au profit des dirigeants d'une entreprise bénéficiant, pour cette activité, des dispositions des articles 128 à 130 étant entendu que les mots «le 1er janvier 1986» doivent être lus comme «le 1er septembre 2000».

Art. 135

§ 1er. Les dispositions de la présente loi sont applicables aux régimes de retraite existant au 1er janvier 2004 au sein des fonds de sécurité d'existence soumis à la loi du 7 janvier 1958 concernant les fonds de sécurité d'existence, à partir de la première des deux dates suivantes:

- 1° le 1er janvier 2007;
- 2° la date d'entrée en vigueur de la convention collective de travail qui adapte le régime de retraite à la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale.

La requête d'agrément de l'institution de retraite professionnelle créée en vue de gérer les régimes de retraite visés par le présent paragraphe doit être introduite au plus tard à l'expiration d'un délai d'un an suivant la date visée à l'alinéa 1er.

§ 2. Les fonds de sécurité d'existence visé au § 1er, qui gèrent des régimes de retraite existant au 1er janvier 2004, sont dispensés de l'obligation de créer une institution de retraite professionnelle, à condition que ce régime de retraite se rapporte exclusivement aux années de services antérieures à la date visées au § 1er, al. 1er.

§ 3. Les institutions de retraite professionnelle qui gèrent des régimes de retraite visés au § 1er disposent d'un délai de cinq ans à compter de la date visée au § 1er, al. 1er, pour se conformer aux obligations des articles 56 à 57.

§ 4. De instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die door publiekrechtelijke rechtspersonen zijn opgericht vóór de inwerkingtreding van de artikelen 103 tot 105, kunnen met de instemming van de CBFA op een vroegere datum genieten van de in de §§ 2 en 3 bedoelde vrijstellingen dan op de data die in deze paragrafen zijn vermeld, en dit ten vroegste op 1 september 2000.

Art. 134

De instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die een activiteit ten voordele van de bedrijfsleiders van een onderneming uitoefenen, vallen voor die activiteit onder de bepalingen van de artikelen 128 tot 130, met dien verstande dat de woorden «1 januari 1986» gelezen moeten worden als «1 september 2000».

Art. 135

§ 1. De bepalingen van deze wet zijn van toepassing op de pensioenregelingen die op 1 januari 2004 bestonden binnen de fondsen voor bestaanszekerheid die onderworpen zijn aan de wet van 7 januari 1958 betreffende de fondsen voor bestaanszekerheid, en dit vanaf de eerste van de volgende twee data:

- 1° 1 januari 2007;
- 2° de datum van inwerkingtreding van de collectieve arbeidsovereenkomst die de pensioenregeling aanpast aan de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid.

De aanvraag tot toelating van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, opgericht met het oog op het beheer van pensioenregelingen bedoeld in deze paragraaf, moet worden ingediend uiterlijk bij het verstrijken van een termijn van een jaar volgend op de datum bedoeld in het eerste lid.

§ 2. De fondsen voor bestaanszekerheid bedoeld in § 1 die een pensioenregeling beheren, die bestond op 1 januari 2004, zijn vrijgesteld van de oprichting van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, voorzover die pensioenregeling uitsluitend betrekking heeft op dienstjaren vóór de in § 1, eerste lid, bedoelde datum.

§ 3. De instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die pensioenregelingen beheren als bedoeld in § 1 beschikken over een termijn van vijf jaar te rekenen vanaf de datum bedoeld in § 1, eerste lid, om te voldoen aan de verplichtingen van de artikelen 56 tot 57.

Elles sont également dispensées de l'application des articles 58 à 63 pour la partie de leurs engagements relative aux années antérieures à la date visée au § 1er, al. 1er, y compris en ce qui concerne les adaptations et les revalorisations consécutives aux hausses de salaires.

Ces dispenses ne concernent pas les engagements relatifs à l'augmentation des prestations qui résulte de la convention collective de travail sectorielle qui adapte le régime de retraite à la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale ou d'une modification du règlement de pension qui intervient après la date visée au § 1er, al. 1er.

Art. 136

§ 1er. Les institutions de retraite professionnelle qui, au 1er janvier 2006, gèrent en Belgique des régimes de retraite visés à l'article 3, § 1er, 2°, sans être agréées conformément au Chapitre II du Titre II, peuvent poursuivre leur activité nonobstant le fait qu'elles ne satisfont pas aux obligations des articles 56 à 63, moyennant le respect des dispositions du présent article.

§ 2. Les institutions visées à l'alinéa 1er introduisent la requête d'agrément au plus tard le 31 janvier 2006.

Elles bénéficient d'un délai expirant le 31 décembre 2010 pour se conformer aux articles 56 à 57.

Elles devront:

- au 31 décembre 2006, avoir constitué 1/5ème de la marge de solvabilité à constituer à cette date;
- au 31 décembre 2007, avoir constitué 2/5ème de la marge de solvabilité à constituer à cette date;
- au 31 décembre 2008, avoir constitué 3/5ème de la marge de solvabilité à constituer à cette date;
- au 31 décembre 2009, avoir constitué 4/5ème de la marge de solvabilité à constituer à cette date.

§ 3. Pour la partie des engagements relative aux années antérieures au 1er janvier 2006 et pour lesquels aucune provision n'a été constituée, les institutions visées au § 1er bénéficient d'un délai expirant le 31 décembre 2025 pour satisfaire aux exigences des articles 58 à 63, à condition qu'elles démontrent, au moyen d'une analyse de risques acceptée par la CBFA, qu'elles satisferont à ces exigences au terme du délai précité.

Zij zijn ook vrijgesteld van de toepassing van de artikelen 58 tot 63 voor het deel van hun verbintenissen dat betrekking heeft op de jaren vóór de datum bedoeld in § 1, eerste lid, de aanpassingen en revalorisaties ten gevolge van loonsverhogingen inbegrepen.

Die vrijstellingen slaan niet op de verbintenissen die betrekking hebben op de verhoging van de uitkeringen die voortvloeit uit de sectorale collectieve arbeidsovereenkomst die het pensioenstelsel aanpast aan de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid of uit een wijziging van het pensioenreglement die dateert van na de datum bedoeld in § 1, eerste lid.

Art. 136

§ 1. De instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die op 1 januari 2006 in België pensioenregelingen beheren als bedoeld in artikel 3, § 1, 2°, zonder te zijn toegelaten overeenkomstig Hoofdstuk II van Titel II, mogen hun activiteit voortzetten niettegenstaande het feit dat zij niet voldoen aan de verplichtingen opgelegd door de artikelen 56 tot 63, op voorwaarde dat zij de volgende bepalingen van dit artikel in acht nemen.

§ 2. De instellingen bedoeld in § 1 dienen hun aanvraag tot toelating ten laatste op 31 januari 2006 in.

Zij beschikken over een termijn tot 31 december 2010 om te voldoen aan de artikelen 56 tot 57.

Hierbij dienen zij:

- op 31 december 2006 1/5de te hebben samengesteld van de tegen die datum samen te stellen solvabiliteitsmarge;
- op 31 december 2007 2/5de te hebben samengesteld van de tegen die datum samen te stellen solvabiliteitsmarge;
- op 31 december 2008 3/5de te hebben samengesteld van de tegen die datum samen te stellen solvabiliteitsmarge;
- op 31 december 2009, 4/5de te hebben samengesteld van de tegen die datum samen te stellen solvabiliteitsmarge.

§ 3. Voor het deel van de verbintenissen dat betrekking heeft op de jaren vóór 1 januari 2006 en waarvoor geen voorzieningen werden aangelegd, beschikken de instellingen bedoeld in § 1 over een termijn tot 31 december 2025 om te voldoen aan de vereisten van de artikelen 58 tot 63, indien ze aan de hand van een door de CBFA aanvaarde risicoanalyse kunnen aantonen dat ze na verloop van die termijn zullen voldoen aan deze vereisten.

L'apurement doit intervenir de telle manière que le montant amorti ne soit jamais inférieur à celui qui résulterait de l'amortissement constant sur une durée de 20 ans. L'extinction de ce sous-financement ne peut se dérouler plus lentement que les engagements auxquels il est lié.

§ 4. Pour la couverture de la partie des engagements relative aux années antérieures au 1er janvier 2006 et pour lesquels une provision a été constituée, les valeurs détenues par l'institution à cette date sont admises comme valeurs représentatives sur demande de l'institution et pendant une durée que la CBFA fixe.

Art. 137

Les dispenses visées aux articles 128, 129, al. 2, et 133, § 3, al. 1er, s'éteignent en même temps que les engagements auxquels elles sont liées.

Pour chacune des dispenses visées à l'alinéa précédent, lorsque la somme des valeurs représentatives et du montant de la dispense excède le montant des engagements du ou des régimes de retraite concernés, calculés sans déduction de ladite dispense, la dispense est réduite du montant de cet excédent.

Art. 138

§ 1er. Les institutions de retraite professionnelle qui sont dispensées de l'application des articles 58 à 63 restent néanmoins tenues d'envoyer à la CBFA un rapport annuel sur l'ensemble de leurs engagements.

Les opérations de paiement se rapportant aux engagements visés par la dispense sont reprises dans une rubrique distincte des comptes annuels de l'institution de retraite professionnelle.

La CBFA peut fixer les modalités du rapport annuel.

§ 2. Les entreprises et les fonds de sécurité d'existence qui, en vertu des articles 130 et 135, § 2, sont dispensés de l'obligation de créer une institution de retraite professionnelle doivent être inscrits auprès de la CBFA avant le 1er janvier 2008.

Ils sont tenus d'envoyer à la CBFA un rapport annuel sur les régimes de retraite qu'ils gèrent.

La CBFA peut fixer les modalités de l'inscription et du rapport annuel.

De aanzuivering moet zodanig gebeuren dat het afgeloste bedrag nooit kleiner is dan het bedrag dat zou voortvloeien uit de constante aflossing over 20 jaar. De delging van het tekort mag niet trager verlopen dan de verbintenissen waarop het slaat.

§ 4. Voor de dekking van het deel van de verbintenissen dat betrekking heeft op de jaren vóór 1 januari 2006 en waarvoor een voorziening werd aangelegd, worden de waarden die de instelling op die datum bezat als dekkingswaarden aanvaard op vraag van de instelling en gedurende een door de CBFA te bepalen termijn.

Art. 137

De vrijstellingen bedoeld in de artikelen 128, 129, tweede lid, en 133, § 3, eerste lid, doven gelijktijdig uit als de verbintenissen waarop ze betrekking hebben.

Voor elk van de vrijstellingen bedoeld in het vorig lid, wordt, wanneer de som van de dekkingswaarden en het bedrag van de vrijstelling het bedrag van de verbintenissen van de betrokken pensioenregelingen, berekend zonder aftrek van bovengenoemde vrijstelling, overstijgt, de vrijstelling verminderd met het bedrag van dit overschot.

Art. 138

§ 1. De instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die vrijgesteld zijn van de toepassing van de artikelen 58 tot 63 blijven er niettemin toe gehouden aan de CBFA een jaarlijks verslag te zenden over het geheel van hun verbintenissen.

De betalingsverrichtingen met betrekking tot de verbintenissen waarop de vrijstelling slaat, worden opgenomen in een afzonderlijke rubriek van de jaarrekening van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

De CBFA kan de modaliteiten van het jaarverslag bepalen.

§ 2. De ondernemingen en de fondsen voor bestaans-zekerheid die krachtens de artikelen 130 en 135, § 2, vrijgesteld zijn van de oprichting van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, moeten vóór 1 januari 2008 bij de CBFA ingeschreven worden.

Zij zijn ertoe gehouden aan de CBFA een jaarlijks verslag te zenden over de pensioenregelingen die zij beheren.

De CBFA kan de modaliteiten van de inschrijving en het jaarverslag bepalen.

TITRE VI

DISPOSITIONS DIVERSES

CHAPITRE IER**Dispositions abrogatoires et modificatives**Section Ière*Modifications à la législation de contrôle prudentiel*

Art. 139

A l'article 2, § 3, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances, modifié la dernière fois par la loi du 27 décembre 2005, les 4° et 6°, sont abrogés.

Art. 140

L'article 9, § 2, de la loi du 9 juillet 1975 précitée, modifié par la loi programme du 24 décembre 2002, la loi du 28 avril 2003 et la loi du 27 décembre 2004, est abrogé.

Art. 141

A l'article 38, al. 3, de la loi du 9 juillet 1975 précitée, les mots «ou d'associations sans but lucratif» sont supprimés.

Art. 142

A l'article 48 12, § 2, al. 2, de la loi du 9 juillet 1975 précitée, inséré par la loi du 6 décembre 2004, les mots «ou d'associations sans but lucratif» sont supprimés.

Art. 143

L'article 90, § 2, al. 2, de la loi du 9 juillet 1975 précitée, modifié par la loi du 19 juillet 1991 et l'arrêté royal du 12 avril 1984, est complété par un o), rédigé comme suit:

«o) aux articles 118 à 121 de la loi du ... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle.»

TITEL VI

DIVERSE BEPALINGEN

HOOFDSTUK I

Opheffings- en wijzigingsbepalingen

Afdeling I

Wijzigingen aan de wetgeving betreffende het prudentieel toezicht

Art. 139

In artikel 2, § 3, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekerings-ondernemingen, een laatste maal gewijzigd bij de wet van 27 december 2005, worden de punten 4° en 6°, opgeheven.

Art. 140

Art. 9, § 2, van de voornoemde wet van 9 juli 1975, gewijzigd bij de programmawet van 24 december 2002, de wet van 28 april 2003 en de wet van 27 december 2004, wordt opgeheven.

Art. 141

In artikel 38, derde lid, van de voornoemde wet van 9 juli 1975, worden de woorden «of verenigingen zonder winstoogmerk» geschrapt.

Art. 142

In artikel 48 12, § 2, tweede lid, van de voornoemde wet van 9 juli 1975, ingevoegd bij de wet van 6 december 2004, worden de woorden «en op de verenigingen zonder winst-oogmerk» geschrapt.

Art. 143

Aan artikel 90, § 2, tweede lid, van de voornoemde wet van 9 juli 1975, gewijzigd bij de wet van 19 juli 1991 en het koninklijk besluit van 12 april 1984, wordt een punt o) toegevoegd dat luidt als volgt:

«o) op de artikelen 118 tot 121 van de wet van... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.»

Art. 144

L'article 96, § 1er, de la loi du 9 juillet 1975 précitée, modifié par l'arrêté royal du 12 août 1994 et la loi du 20 juin 2005, est remplacé par la disposition suivante:

«§ 1. Le Roi prend, sur avis de la CBFA et après que cette dernière ait demandé l'avis de la Commission des Assurances, les arrêtés nécessaires à l'exécution de la présente loi Il fixe, spécialement:

1° les règles pour dresser le bilan et le compte de résultats, ainsi que pour l'évaluation des divers postes de l'actif et du passif et pour la présentation des comptes rendus de gestions distinctes;

2° les règles à respecter par les entreprises en matière de participation dans les bénéfices au profit des assurés;

3° les obligations des assureurs relatives à la tenue et à la communication des livres, polices, pièces comptables et autres documents, aux mentions à faire dans les prospectus, circulaires, affiches et autres écrits destinés au public.

La consultation de la Commission des Assurances n'est pas requise pour ce qui est des règles à fixer par le Roi en application de l'article 36.

Le ministre de l'Economie peut fixer des délais endéans lesquels la CBFA et la Commission des Assurances doivent émettre leur avis. De même, la CBFA peut fixer un délai endéans lequel la Commission des Assurances doit émettre son avis. En cas de non-respect de l'un ou l'autre de ces délais, l'avis correspondant n'est plus requis.».

Art. 145

L'arrêté royal du 14 mai 1985 concernant l'application aux institutions de prévoyance de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances est abrogé.

Art. 146

L'arrêté royal du 5 avril 1995 concernant l'application de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances aux caisses de pensions visées à l'article 2, § 3, 4°, de la loi précitée est abrogé.

Art. 144

Art. 96, § 1, van de voornoemde wet van 9 juli 1975, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 12 augustus 1994 en de wet van 20 juni 2005, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«§ 1. De Koning neemt, op advies van de CBFA en nadat deze laatste het advies van de Commissie voor Verzekeringen heeft gevraagd, de besluiten die voor de uitvoering van deze wet nodig zijn. Hij bepaalt voornamelijk:

1° de regels voor het opmaken van de balans en de resultatenrekening, alsook voor de raming van de verschillende posten van de activa en passiva en voor de wijze van opmaken van de verslagen over het afzonderlijk beheer;

2° de door de ondernemingen na te leven regels inzake deelneming in de winst ten voordele van de verzekerden;

3° de verplichtingen van de verzekeraars omtrent het bijhouden en het overleggen van de boeken, polissen, boekingsstukken en andere bescheiden, de vermeldingen die moeten voorkomen op prospectussen, omzendbrieven, aanplakbiljetten en andere voor het publiek bestemde geschriften.

De raadpleging van de Commissie voor Verzekeringen is niet vereist voor de door de Koning met toepassing van artikel 36 te bepalen regels.

De minister van Economie kan termijnen bepalen waarbinnen de CBFA en de Commissie voor Verzekeringen hun advies dienen uit te brengen. Ingevolge kan de CBFA een termijn bepalen waarbinnen de Commissie voor Verzekeringen haar advies dient uit te brengen. In geval van niet-naleving van een van die termijnen, is het bedoelde advies niet meer vereist.».

Art. 145

Het koninklijk besluit van 14 mei 1985 tot toepassing op de voorzorgsinstellingen van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen wordt opgeheven.

Art. 146

Het koninklijk besluit van 5 april 1995 tot toepassing van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen op de pensioenkassen bedoeld in artikel 2, § 3, 4°, van de voormelde wet wordt opgeheven.

Section II

Modifications à la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers

Art. 147

L'article 45, § 1er, de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers, modifié par l'arrêté royal du 25 mars 2003 et la loi du 20 juillet 2004, est complété par un 13°, rédigé comme suit:

«13° d'assurer le contrôle du respect des dispositions des Titres I à V de la loi du ... relative contrôle des institution de retraite professionnelle.».

Art. 148

A l'article 72, § 4, de la loi du 2 août 2002 précitée, modifié par l'arrêté royal du 25 mars 2003, les mots «et à l'article 26 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances», sont remplacés par les mots «, à l'article 26 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances et aux articles 84 à 86 de la loi du... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle».

Art. 149

A l'article 122 de la loi du 2 août 2002 précitée, inséré par la loi du 2 août 2002 et modifié par l'arrêté royal du 25 mars 2003, la loi du 22 juillet 2004 et la loi du 15 décembre 2004, sont apportées les modifications suivantes:

1° aux 12° à 15°, les mots «ou à l'institution de prévoyance,» sont chaque fois supprimés;

2° l'article est complété comme suit:

«27° à l'organisme et à la personne morale visés à l'article 58^{quater} de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002, contre les mesures prises par la CBFA en vertu de ce même article;

28° à l'organisme, à l'organisateur et à la personne morale visées à l'article 49^{quater} de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale, contre les mesures prises par la CBFA en vertu de ce même article;

Afdeling II

Wijzigingen in de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten

Art. 147

Art. 45, § 1 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 25 maart 2003 en de wet van 20 juli 2004, wordt aangevuld met een 13°, luidend als volgt:

«13° het toezicht op de naleving van de bepalingen van Titels I tot V de wet van ... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.».

Art. 148

In artikel 72, § 4, van de voornoemde wet van 2 augustus 2002, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 25 maart 2003, worden de woorden «en in artikel 26 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen», vervangen door de woorden «, in artikel 26 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en in de artikelen 84 tot 86 van de wet van... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening».

Art. 149

In artikel 122 van de voornoemde wet van 2 augustus 2002, ingevoegd door de wet van 2 augustus 2002 en gewijzigd bij het koninklijk besluit van 25 maart 2003, de wet van 22 juli 2004 en de wet van 15 december 2004, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de punten 12° tot 15° worden de woorden «of de voorzorgsinstelling,» telkens geschrapt;

2° het artikel wordt als volgt aangevuld:

«27° door de instelling en de rechtspersoon bedoeld in artikel 58^{quater} van de programmawet (I) van 24 december 2002 tegen de maatregelen die de CBFA heeft genomen krachtens ditzelfde artikel;

28° door de instelling, de inrichter en de rechtspersoon bedoeld in artikel 49^{quater} van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, tegen de maatregelen die de CBFA heeft genomen krachtens ditzelfde artikel;

29° au demandeur d'agrément, contre les décisions de refus d'agrément prises par la CBFA en vertu de l'article 14 de la loi du... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle;

30° à l'institution de retraite professionnelle, contre les décisions d'opposition prises par la CBFA en vertu de l'article 23 de la loi du... précitée;

31° à l'institution de retraite professionnelle, contre les mesures de redressement prises par la CBFA en vertu des articles 75 à 76;

32° à l'institution de retraite professionnelle, contre les mesures de révocation de l'agrément prises par la CBFA en vertu de l'article 93 de la loi du... précitée;

33° à l'institution de retraite professionnelle, contre les mesures prises par la CBFA en vertu de l'article 115 de la loi du... précitée.»

Section III

Modifications à la loi-programme (I) du 24 décembre 2002

Art. 150

A l'article 42 de la loi-programme (I) du 4 décembre 2002, modifié par l'arrêté royal du 25 mars 2003 et la loi du 22 décembre 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1° au 2°, les mots «visés à l'article 2, § 1er, ou § 3, 4° et 5°, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances» sont remplacés par les mots «visés à l'article 2, § 1er ou § 3, 5°, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances, ou à l'article 2, 1°, de la loi du... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle»;

2° le 11° est remplacé par la disposition suivante:

«11° «la loi du...»: la loi du... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle;

3° le 12° est remplacé par la disposition suivante:

«12° «la législation de contrôle prudentiel»: la loi du 9 juillet 1975 et la loi du... , ainsi que leurs arrêtés d'exécution;

4° l'article est complété comme suit:

13° «la CBFA»: la Commission Bancaire, Financière et des Assurances, instituée par l'article 44 de la loi du

29° door de aanvrager van een toelating, tegen de beslissingen tot weigering van toelating die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 14 van de wet van... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening;

30° door de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, tegen de beslissingen tot verzet die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 23 van de voornoemde wet van...;

31° door de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, tegen de herstelmaatregelen die de CBFA heeft genomen krachtens de artikelen 75 tot 76;

32° door de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, tegen de beslissingen tot intrekking van de toelating die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 93 van de voornoemde wet van...;

33° door de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 115 van de voornoemde wet van... ».

Afdeling III

Wijzigingen in de programmawet (I) van 24 december 2002

Art. 150

In artikel 42 van de programmawet (I) van 24 december 2002, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 25 maart 2003 en de wet van 22 december 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 2° worden de woorden «bedoeld in artikel 2, § 1 of § 3, 4° en 5°, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen» vervangen door de woorden «bedoeld in artikel 2, § 1 of § 3, 5°, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, of in artikel 2, 1°, van de wet van... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening»;

2° punt 11° wordt door de volgende bepaling vervangen:

«11° «de wet van...»: de wet van... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening;

3° punt 12° wordt door de volgende bepaling vervangen:

«12° «de wetgeving inzake het prudentieel toezicht»: de wet van 9 juli 1975 en de wet van... , en hun uitvoeringsbesluiten;

4° het artikel wordt als volgt aangevuld:

13° «de CBFA»: de Commissie voor het Bank-, Financier- en Assurantiewezen, ingesteld door artikel 44

2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers.».

Art. 151

A l'article 44, § 4, de la même loi, modifié par la loi du 22 décembre 2003, les mots «relatif aux matières visées par la présente section et ses arrêtés d'exécution et notamment» sont insérés entre les mots «un rapport» et les mots «sur la structure».

Art. 152

A l'article 46 de la même loi, modifié par l'arrêté royal du 25 mars 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1° au § 1er, les mots «au chapitre VI» sont remplacés par les mots «à la sous-section 6»;

2° au § 3, les mots «relatif aux matières visées par la présente section et ses arrêtés d'exécution et notamment» sont insérés entre les mots «un rapport» et les mots «sur la structure».

Art. 153

A l'article 48 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° le § 1er est complété par un 4° rédigé comme suit:

«4° le niveau actuel de financement des réserves acquises et de la garantie visée à l'article 47, al. 2;

2° au § 3, alinéa 2, 1°, b) et 2°, les mots «les arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975» sont chaque fois remplacés par «le Roi».

3° il est ajouté un § 4, rédigé comme suit:

«§ 4. Lors du départ à la retraite ou lorsque d'autres prestations deviennent exigibles, l'organisme de pension informe le bénéficiaire ou ses ayants droit sur les prestations qui sont dues et sur les options de paiement correspondantes.».

Art. 154

A l'article 49, § 1er, de la même loi, les mots «pour autant que la convention de pension le prévoit expressément» sont insérés après les mots «60 ans».

van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 25 maart 2003.».

Art. 151

In artikel 44, § 4, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 22 december 2003, worden de woorden «over de materies bedoeld in deze afdeling en haar uitvoeringsbesluiten en, onder andere» toegevoegd tussen de woorden «een verslag» en de woorden «over de kostenstructuur».

Art. 152

In artikel 46 van dezelfde wet, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 25 maart 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1 worden de woorden «in hoofdstuk VI» vervangen door de woorden «in onderafdeling 6»;

2° in § 3, worden de woorden «over de materies bedoeld in deze afdeling en haar uitvoeringsbesluiten en, onder andere» toegevoegd tussen de woorden «een verslag» en de woorden «over de kostenstructuur».

Art. 153

In artikel 48 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° § 1 wordt aangevuld met een punt 4°, dat luidt als volgt:

«4° het actuele financieringsniveau van de verworven reserves en van de waarborg bedoeld in artikel 47, tweede lid;

2° in § 3, tweede lid, 1°, b) en 2°, worden de woorden «in de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975» telkens vervangen door de woorden «door de Koning».

3° er wordt een § 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

«§ 4. Bij de pensionering of wanneer er andere uitkeringen verschuldigd worden, licht de pensioeninstelling de begunstigde of zijn rechthebbenden in over de uitkeringen die verschuldigd zijn en over de wijze van uitbetaling.».

Art. 154

In artikel 49, § 1, van dezelfde wet worden de woorden «voor zover de pensioenovereenkomst het uitdrukkelijk voorziet» toegevoegd na het woord «bereikt».

Art. 155

A l'article 51 de la même loi, un alinéa est inséré entre les alinéas 2 et 3, rédigé comme suit:

«Le transfert visé à l'alinéa 2 est limité à la partie des réserves qui n'a pas fait l'objet d'une avance ou d'une mise en gage ou qui n'a pas été affectée dans le cadre de la reconstitution d'un crédit hypothécaire».

Art. 156

Il est inséré au Titre II, Chapitre Ier, Section 4, Sous-section 5, de la même loi un article 52*bis*, rédigé comme suit:

«L'organisme de pension élabore une déclaration écrite sur les principes de sa politique de placement. Il la revoit au moins tous les trois ans et immédiatement après tout changement majeur de la politique de placement.

Cette déclaration contient, au minimum, les méthodes d'évaluation des risques d'investissement, les techniques de gestion des risques mises en œuvre et la répartition stratégique des actifs eu égard à la nature et à la durée des obligations de retraite.

L'organisme communique dans le mois toute modification de la déclaration sur les principes de la politique de placement à la CBFA.

La CBFA peut fixer, par voie de règlement, des règles plus précises en ce qui concerne le contenu et la forme de cette déclaration.».

Art. 157

L'article 53 de la loi du 24 décembre 2002 précitée, dont le texte actuel formera le § 1er, est complété par un § 2, rédigé comme suit:

«§ 2. L'organisme de pension remet sur simple demande, aux affiliés, à leurs ayants droits ou à leurs représentants:

1° la déclaration relative aux principes fondant la politique de placement visée à l'article 52*bis*;

2° les comptes et rapports annuels de l'organisme de pension, ainsi que, le cas échéant, les comptes et rapports annuels du régime de retraite de l'affilié;

3° lorsque l'affilié supporte le risque de placement, l'éventail des options éventuelles de placement et le portefeuille de placement existant, avec une description des risques et des coûts relatifs à ces placements.

La CBFA peut préciser, par voie de règlement, le contenu et la forme des informations visées au présent paragraphe.».

Art. 155

In artikel 51 van dezelfde wet wordt tussen het tweede en het derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

«De overdracht bedoeld in het tweede lid is beperkt tot het deel van de reserves dat niet het voorwerp uitmaakt van een voorschot of in pandgeving of dat niet werd toegewezen aan de wedersamenstelling van een hypothecair krediet.».

Art. 156

In Titel II, Hoofdstuk I, Afdeling 4, Onderafdeling 5 van dezelfde wet wordt een artikel 52*bis* ingevoegd, dat luidt als volgt:

«De pensioeninstelling stelt een schriftelijke verklaring op met de beginselen van haar beleggingsbeleid. Zij herzielt deze verklaring ten minste om de drie jaar en onverwijld na elke belangrijke wijziging van het beleggingsbeleid.

Deze verklaring bevat ten minste de toegepaste wegingsmethoden voor beleggingsrisico's, de risico-beheersprocedures en de strategische spreiding van de activa in het licht van de aard en de duur van de pensioenverplichtingen.

De instelling stelt de CBFA binnen de maand in kennis van elke wijziging van de verklaring inzake de beleggingsbeginselen.

De CBFA kan bij reglement nadere regels vaststellen met betrekking tot de inhoud en de vorm van deze verklaring.».

Art. 157

Art. 53 van de voornoemde wet van 24 december 2002, waarvan de huidige tekst § 1 wordt, wordt aangevuld met een § 2, die luidt als volgt:

«§ 2. De pensioeninstelling verstrekt op eenvoudig verzoek aan de aangeslotenen, hun recht-hebbenden of hun vertegenwoordigers:

1° de verklaring inzake de beleggingsbeginselen bedoeld in artikel 52*bis*;

2° de jaarrekening en het jaarverslag van de pensioeninstelling, alsook, in voorkomend geval, de jaarrekening en het jaarverslag van de pensioeninstelling van de aangeslotene;

3° wanneer de aangeslotene het beleggingsrisico draagt, alle eventueel beschikbare beleggingsmogelijkheden en de feitelijke beleggingsportefeuille, met een beschrijving van de risico's en de kosten die met de beleggingen zijn verbonden.

De CBFA kan bij reglement de inhoud en de vorm bepalen van de inlichtingen bedoeld in deze paragraaf.».

Art. 158

Il est inséré dans la même loi un article 58*bis*, rédigé comme suit:

«Art. 58*bis*. — En vue du contrôle du respect des dispositions de la présente section et de ses arrêtés d'exécution, les organismes de pension et les personnes morales concernées par l'exécution des régimes de solidarité communiquent à la CBFA la liste des conventions de pension et des régimes de solidarité qu'ils gèrent, ainsi que les renseignements relatifs aux engagements gérés que la CBFA détermine.

La CBFA fixe la périodicité, le contenu et le support de la communication visée à l'alinéa 1er.»

Art. 159

Il est inséré dans la même loi un article 58*ter*, rédigé comme suit:

«Art. 58*ter*. — Sur demande de la CBFA, les organisme de pensions et les personnes morales concernées par l'exécution d'un régime de solidarité soumettent tout renseignement et fournissent tout document en vue du contrôle du respect des dispositions de la présente section et de ses arrêtés d'exécution. Les renseignements et pièces visés dans cet alinéa sont rédigés dans la langue légalement imposée.

Dans le même but, la CBFA peut procéder à des inspections sur place ou prendre copie de toute information en possession de l'organisme de pension, après en avoir, le cas échéant, informé les autorités compétentes de l'Etat membre d'origine.

Dans le même but, les agents, courtiers ou intermédiaires sont tenus de fournir à la CBFA, sur simple demande, tout renseignement qu'ils détiennent concernant les conventions de pension ou les régimes de solidarité soumis à la présente loi.

La CBFA peut, pour l'exécution des trois alinéas précédents, déléguer des membres de son personnel ou des experts indépendants mandatés à cet effet, qui lui font rapport.»

Art. 160

Il est inséré dans la même loi un article 58*quater*, rédigé comme suit:

«Art. 58*quater*. — § 1er. Si la CBFA constate que les organismes et personnes morales visés à l'article 58*ter* ne se conforment pas aux dispositions de la présente section ou de ses arrêtés d'exécution, elle fixe le délai dans lequel il doit être remédié à la situation.

Si, au terme de ce délai, il n'a pas été remédié à la situation, la CBFA peut, indépendamment des autres

Art. 158

In dezelfde wet wordt een artikel 58*bis* ingevoegd, dat luidt als volgt:

«Art. 58*bis*. — Met het oog op het toezicht op de naleving van de bepalingen van deze afdeling en haar uitvoeringsbesluiten, bezorgen de pensioen-instellingen en de rechtspersonen die bij de uitvoering van de solidariteitsstelsels betrokken zijn, aan de CBFA de lijst van de pensioen-overeenkomsten en de solidariteitsstelsels die zij beheren, evenals de inlichtingen over de beheerde toezeggingen, die de CBFA bepaalt.

De CBFA bepaalt de periodiciteit, de inhoud en de drager van de in het eerste lid bedoelde mededeling.»

Art. 159

In dezelfde wet wordt een artikel 58*ter* ingevoegd dat luidt als volgt:

«Art. 58*ter*. — Op verzoek van de CBFA verstrekken de pensioeninstellingen en de rechtspersonen die bij de uitvoering van een solidariteitsstelsel betrokken zijn, alle inlichtingen en documenten met het oog op het toezicht op de naleving van de bepalingen van deze afdeling en haar uitvoeringsbesluiten. De in dit lid bedoelde inlichtingen en documenten worden in de wettelijke opgelegde taal gesteld.

Met hetzelfde doel kan de CBFA op de zetel inspecties verrichten of een kopie maken van alle gegevens waarover de pensioeninstelling beschikt, in voorkomend geval nadat zij de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst hiervan verwittigd heeft.

Met hetzelfde doel zijn de agenten, makelaars of tussenpersonen ertoe gehouden op eenvoudig verzoek alle nodige inlichtingen te verstrekken aan de CBFA over de pensioenovereenkomsten of de solidariteitsstelsels die aan deze wet zijn onderworpen.

Voor de uitvoering van de drie voorgaande leden kan de CBFA leden van haar personeel of zelfstandige hiertoe gemachtigde deskundigen afvaardigen, die haar verslag uitbrengen.»

Art. 160

In dezelfde wet wordt een artikel 58*quater*, ingevoegd, dat luidt als volgt:

«Art. 58*quater*. — § 1. Indien de CBFA vaststelt dat de instellingen en rechtspersonen bedoeld in artikel 58*ter* zich niet schikken naar de bepalingen van deze afdeling of haar uitvoeringsbesluiten, bepaalt zij de termijn binnen dewelke die toestand dient te zijn verholpen.

Indien de toestand niet is verholpen na deze termijn kan de CBFA, ongeacht de andere maatregelen waarin

mesures prévues par ou en vertu de la loi, communiquer ses injonctions aux affiliés et aux bénéficiaires des conventions de pension ou à leurs représentants.

La CBFA peut, dans les conditions prévues par le présent article, rendre publiques ses injonctions par la voie du Moniteur belge ou par voie de presse.

Les frais de communication et de publication sont à charge de l'organisme de pension ou de la personne morale auquel l'injonction s'adresse.

§ 2. Si les organismes et personnes visés à l'article 58ter restent en défaut à l'expiration du délai visé au § 1er, la CBFA peut, après que l'institution ou la personne aura été entendue ou à tout le moins convoquée, lui infliger une amende à raison d'un maximum de 1.875.000 euros par infraction ou d'un maximum de 2.500 euros par jour de retard.

§ 3. La procédure pour l'imposition des sanctions visées par le présent article est régie par les articles 70 à 73 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers.

Les amendes imposées en application du § 2 sont recouvrées au profit du Trésor par l'administration du Cadastre, de l'Enregistrement et des Domaines.».

Art. 161

A l'article 59, alinéa 1er, de la même loi, modifié par l'arrêté royal du 25 mars 2003, les mots «Les commissaires agréés, désignés conformément à l'article 38 de la loi du 9 juillet 1975, et les actuaires désignés conformément à l'article 40bis de la même loi» sont remplacés par les mots «Les commissaires agréés et les actuaires désignés conformément à la législation de contrôle prudentiel».

Art. 162

A l'article 62, al. 1er de la même loi, modifié par l'arrêté royal du 25 mars 2003, les mots «de 1.000 à 10.000 euros» sont remplacés par les mots «de 25 à 250 euros».

Art. 163

L'article 80 de la même loi, modifié par l'arrêté royal du 25 mars 2003, est remplacé par la disposition suivante:

door of krachtens de wet is voorzien, de aangeslotenen en de begunstigen van de pensioenovereenkomsten of hun vertegenwoordigers in kennis stellen van haar aanmaningen.

Onder de voorwaarden bepaald in dit artikel kan de CBFA haar aanmaningen bekendmaken in het Belgisch Staatsblad of in de pers.

De kosten van de kennisgeving en de bekendmaking zijn voor rekening van de pensioeninstelling of van de rechtspersoon tot wie de aanmaning gericht wordt.

§ 2. Indien de instellingen en personen bedoeld in artikel 58ter in gebreke blijven bij het verstrijken van de termijn bedoeld in § 1, kan de CBFA, nadat de instelling of persoon is gehoord of tenminste is opgeroepen, een boete opleggen van maximum 1.875.000 euro per overtreding of maximum 2.500 euro per dag vertraging.

§ 3. De procedure voor het opleggen van de sancties bedoeld in dit artikel wordt geregeld door de artikelen 70 tot 73 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

De boetes die met toepassing van § 2 worden opgelegd, worden ingevorderd ten bate van de Schatkist door de administratie van het Kadaster, de Registratie en de Domeinen.».

Art. 161

In artikel 59, eerste lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 25 maart 2003, worden de woorden «De erkende commissarissen, aangeduid overeenkomstig artikel 38 van de wet van 9 juli 1975, en de actuarissen, aangeduid overeenkomstig artikel 40bis van dezelfde wet» vervangen door de woorden «De erkende commissarissen en de actuarissen aangeduid overeenkomstig de wetgeving inzake het prudentieel toezicht».

Art. 162

In artikel 62, eerste lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 25 maart 2003, worden de woorden «van 1.000 tot 10.000 euro» vervangen door de woorden «van 25 tot 250 euro».

Art. 163

Art. 80 van dezelfde wet, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 25 maart 2003, wordt door de volgende bepaling vervangen:

«Art. 80 — Le Roi prend, sur la proposition conjointe du ministre des Pensions, du ministre chargé des Classes moyennes et du ministre de l'Economie, et après avis de la Commission de la Pension Complémentaire Libre des Indépendants, du Conseil de la Pension Complémentaire Libre des Indépendants et de la CBFA, les arrêtés nécessaires à l'exécution de la présente section.

Les ministres compétents peuvent fixer des délais endéans lesquels la Commission, le Conseil et la CBFA doivent émettre leurs avis. En cas de non-respect de l'un ou l'autre de ces délais, l'avis correspondant n'est plus requis.».

Section IV

Modifications à la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale

Art. 164

A l'article 3, § 1er, de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale, modifié par l'arrêté royal du 25 mars 2003, sont apportées les modifications suivantes:

1° le 11°, b), est, après le mot «retraite», complété comme suit:

«ou lorsque dans le cadre d'un transfert d'entreprise, d'établissement ou de partie d'entreprise ou d'établissement à une autre entreprise ou à un autre établissement résultant d'une cession conventionnelle ou d'une fusion, les droits des travailleurs aux prestations prévues par les régimes de retraite ou de survie, ne sont pas transférés à la personne physique ou morale, qui, du fait de ce transfert, acquiert la qualité d'employeur à l'égard des travailleurs de l'entreprise transférée ou de la partie d'entreprise transférée, la date du transfert.».

2° le 16° est remplacé par la disposition suivante:

«16° «organisme de pension»: un organisme visé à l'article 2, § 1er ou § 3, 5°, de la loi du 9 juillet 1975 ou à l'article 2, 1°, de la loi du ... , chargé de l'exécution de l'engagement de pension;»;

3° le 19° est remplacé par la disposition suivante:

«19° «la loi du ...»: la loi du... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle;

«Art. 80 — De Koning neemt, op gezamenlijke voordracht van de minister van Pensioenen, de minister belast met Middenstand en de minister van Economie en na advies van de Commissie voor het Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen, de Raad voor het Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen en de CBFA de besluiten die voor de uitvoering van deze afdeling nodig zijn.

De bevoegde ministers kunnen termijnen bepalen waarbinnen de Commissie, de Raad en de CBFA hun advies dienen uit te brengen. In geval van niet-naleving van een van die termijnen, is het bedoelde advies niet meer vereist.».

Afdeling IV

Wijzigingen in de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid

Art. 164

In artikel 3, § 1, van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 25 maart 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 11°, b), wordt na het woord «pensionering» aangevuld met de volgende tekst:

«of wanneer in het kader van een overgang van een onderneming, een vestiging of een gedeelte van een onderneming of vestiging naar een andere onderneming of vestiging als gevolg van een conventionele overdracht of een fusie, de rechten van de werknemers op de uitkeringen waarin de rust- of overlevingspensioenstelsels voorzien, niet worden overgedragen aan de natuurlijke of rechtspersoon die door die overgang de hoedanigheid van werkgever verwerft ten aanzien van de werknemers van de overgenomen onderneming of van het overgenomen gedeelte van de onderneming, de datum van de overgang.».

2° punt 16° wordt vervangen door de volgende bepaling:

«16° «pensioeninstelling»; een instelling bedoeld in artikel 2, § 1 of § 3, 5°, van de wet van 9 juli 1975 of in artikel 2, 1°, van de wet van ... , die belast wordt met de uitvoering van de pensioentoezegging;»;

3° punt 19° wordt vervangen door de volgende bepaling:

«19°»de wet van ...»: de wet van... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening;

4° le 20° est remplacé par la disposition suivante:

«20° «la législation de contrôle prudentiel»: la loi du 9 juillet 1975 et la loi du... , ainsi que leurs arrêtés d'exécution;

5° l'article est complété comme suit:

«21° la CBFA»: la Commission Bancaire, Financière et des Assurances, instituée par l'article 44 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers.».

Art. 165

L'article 5, § 3, al. 2, de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«L'alinéa 1er n'est pas d'application aux engagements de pension des entités et personnes morales de droit public qui, en application des articles 101 à 105 de la loi du ... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle, ne doivent pas confier la gestion de leur régime de retraite à une institution de retraite professionnelle.».

Art. 166

A l'article 11 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° au § 1er, 2° les mots «sans conseil d'entreprise, sans comité de prévention et de protection au travail et» insérés, entre les mots «entreprises» et «sans».

2° au § 2, al. 2, de la version française, le mot «entreprise» est remplacé par le mot «employeur».

Art. 167

A l'article 12, § 1er, de la même loi les mots «sans conseil d'entreprise, sans comité de prévention et de protection au travail et» insérés, entre les mots «entreprise» et «sans».

Art. 168

A l'article 14, § 3, al. 2, de la même loi, les mots «et pour les engagements de pension visés à l'article 21» sont insérés entre les mots «contributions définies» et les mots «, une différenciation».

4° punt 20° wordt vervangen door de volgende bepaling:

«20° «de wetgeving inzake prudentieel toezicht»: de wet van 9 juli 1975 en de wet van... , en hun uitvoeringsbesluiten;

5° het artikel wordt als volgt aangevuld:

«21° de CBFA»: de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen, ingesteld door artikel 44 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 25 maart 2003.».

Art. 165

Art. 5, § 3, tweede lid van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Het eerste lid is niet van toepassing op de pensioen-toezeggingen van de publiekrechtelijke entiteiten en rechtspersonen die krachtens de artikelen 101 tot 105 van de wet van betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, het beheer van hun pensioenregeling niet aan een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening dienen toe te vertrouwen.».

Art. 166

In artikel 11 van dezelfde wet worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, 2° worden de woorden «zonder ondernemingsraad, zonder comité voor preventie en bescherming op het werk en» toegevoegd tussen de woorden «ondernemingen» en «zonder».

2° in § 2, tweede lid, Franse tekst, wordt het woord «entreprise» vervangen door het woord «employeur».

Art. 167

In artikel 12, § 1, van dezelfde wet worden de woorden «zonder ondernemingsraad, zonder comité voor preventie en bescherming op het werk en» toegevoegd tussen de woorden «onderneming» en «zonder».

Art. 168

In artikel 14, § 3, tweede lid van dezelfde wet worden de woorden «en voor de pensioentoezeggingen bedoeld in artikel 21» toegevoegd tussen de woorden «vaste bijdragen» en de woorden «, een differentiatie».

Art. 169

A l'article 15 de la même loi, la première phrase est complétée par les mots «ou en vertu de l'article 12».

Art. 170

A l'article 16, § 1er, de la même loi, le premier alinéa est complété par les mots «ou en vertu de l'article 12».

Art. 171

L'article 18 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art.18 - Le Roi détermine les réserves acquises minimales dans le cas où l'engagement de pension, en ce qui concerne les pensions de retraite ou de survie en cas de décès après la retraite, est de type «contributions définies».

Art. 172

A l'article 19, de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° les mots «dans les arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975» sont chaque fois remplacés par les mots «par le Roi».

2° au § 5, dans le texte néerlandais, les mots «of met het loon» sont remplacés par les mots «en met het loon».

Art. 173

A l'article 24 de la même loi, sont apportées les modifications suivantes:

1° au § 1er, les mots «capitalisée au taux maximum de référence pour les opérations d'assurance à long terme, fixé par les arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975» sont remplacés par «capitalisée au taux fixé par le Roi»;

2° au § 2, al. 1er, les mots «capitalisées au taux maximum de référence pour les opérations d'assurance à long terme, fixé par les arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975, diminué de 0,5%» sont remplacés par «capitalisées au taux fixé par le Roi»;

Art. 169

In de eerste zin van artikel 15 van dezelfde wet worden de woorden «of op grond van artikel 12» toegevoegd tussen de woorden «bij collectieve arbeidsovereenkomst» en de woorden «werd ingevoerd».

Art. 170

In artikel 16, § 1, eerste lid, van dezelfde wet worden de woorden «of op grond van artikel 12» toegevoegd tussen de woorden «bij collectieve arbeidsovereenkomst» en de woorden «werd ingevoerd».

Art. 171

Art. 18 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art.18 - De Koning bepaalt de minimale verworven reserves in het geval de pensioentoezegging met betrekking tot de rust- en/of overlevingspensioenen bij overlijden na de pensionering van het type «vaste bijdragen» is.».

Art. 172

In artikel 19, van dezelfde wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden «in de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975» telkens vervangen door de woorden «door de Koning».

2° in § 5 worden in de Nederlandse tekst de woorden «of met het loon» vervangen door de woorden «en met het loon».

Art. 173

In artikel 24, van dezelfde wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, worden de woorden «gekapitaliseerd tegen de maximale referentierentevoet voor verzekeringsverrichtingen van lange duur, die vastgesteld is in de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975» vervangen door «gekapitaliseerd tegen een door de Koning bepaalde rentevoet»;

2° in § 2, eerste lid, worden de woorden «gekapitaliseerd tegen de maximale referentierentevoet voor verzekeringsverrichtingen van lange duur, die vastgesteld is in de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975, verminderd met 0,5%» vervangen door «gekapitaliseerd tegen een door de Koning bepaalde rentevoet»;

3° au § 3, il est inséré avant le texte actuel, qui formera le deuxième alinéa, un nouvel alinéa, rédigé comme suit:

«Tant que le Roi n'a pas pris les arrêtés visés aux §§ 1er et 2, al. 1er, les taux d'intérêt y visés sont respectivement de 3,75% et 3,25%.»

Art. 174

A l'article 26 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° le § 1er est complété par un 5°, rédigé comme suit:

«5° le niveau actuel de financement des réserves acquises et de la garantie visée à l'article 24.»

2° au § 3, al. 2, 2°, a), les mots «l'article 32, § 2, 3°, a)» sont remplacés par les mots «l'article 32, § 1er, 3°, a)»;

3° il est ajouté un § 4, rédigé comme suit:

«§ 4. Lors du départ à la retraite ou lorsque d'autres prestations deviennent exigibles, l'organisme de pension informe le bénéficiaire ou ses ayants droits des prestations qui sont dues et des options de paiement correspondantes.»;

4° il est ajouté un § 5, rédigé comme suit:

«§ 5. L'organisme de pension auquel l'affilié, lors de sa sortie, transfère ses réserves en application de l'article 32, § 1er, 2°, et l'organisme de pension qui est désigné par le travailleur conformément à l'article 33, communiquent au moins une fois par an à l'intéressé une fiche de pension qui contient au moins les données suivantes:

1° le montant des réserves;

2° le montant des prestations et la date à laquelle elles sont exigibles;

3° les éléments variables qui sont pris en compte pour le calcul des montants visés aux points 1° et 2°;

4° le montant des réserves de l'année précédente.

Les organismes de pension communiquent sur simple demande à l'intéressé un historique des données visées aux points 1° et 2° de l'alinéa 1er.».

Art. 175

A l'article 27, §1er, de la même loi, les mots «pour autant que le règlement de pension ou la convention de pension le prévoit expressément» sont insérés après les mots «60 ans».

3° in § 3 wordt vóór de huidige tekst die het tweede lid zal vormen een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

«Zolang de Koning de besluiten bedoeld in §§ 1 en 2, eerste lid, niet heeft genomen zijn de aldaar bedoelde rentevoeten respectievelijk gelijk aan 3,75% en 3,25%.»

Art. 174

In artikel 26 van dezelfde wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° § 1 wordt aangevuld met een punt 5°, dat luidt als volgt:

«5° het actuele financieringsniveau van de verworven reserves en van de waarborg bedoeld in artikel 24.»

2° in § 3, tweede lid, 2°, a), worden de woorden «artikel 32, § 2, 3°, a)» vervangen door de woorden «artikel 32, § 1, 3°, a)».

3° er wordt een § 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

«§ 4. Bij de pensionering of wanneer er andere uitkeringen verschuldigd worden, licht de pensioeninstelling de begunstigde of zijn rechthebbenden in over de uitkeringen die verschuldigd zijn en over de wijze van uitbetaling.»;

4° er wordt een § 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

«§ 5. De pensioeninstelling waarnaar de aangeslotene bij zijn uittreding zijn reserves overdraagt bij toepassing van artikel 32, § 1, 2°, en de pensioeninstelling die door de werknemer wordt aangeduid overeenkomstig artikel 33 delen ten minste éénmaal per jaar aan de betrokkene een pensioenfiche mee waarop ten minste volgende gegevens worden vermeld:

1° het bedrag van de reserves;

2° het bedrag van de prestaties en de datum waarop deze opeisbaar zijn;

3° de variabele elementen waarbij bij de berekening van de bedragen onder 1° en 2° wordt rekening gehouden;

4° het bedrag van de reserves van het vorige jaar.

De pensioeninstellingen delen op eenvoudig verzoek aan de betrokkene een historisch overzicht van de gegevens bedoeld in 1° en 2° van het eerste lid mee.».

Art. 175

In artikel 27, § 1, van dezelfde wet worden de woorden «voor zover het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst het uitdrukkelijk voorziet» toegevoegd na het woord «bereikt».

Art. 176

A l'article 28 § 1er, du texte français, le mot «exprimée» est remplacé par le mot «versée».

Art. 177

A l'article 32 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° au § 2, al. 2, les mots «visé à l'article 2, § 3, 6°, de la loi du 9 juillet 1975» sont remplacés par les mots «visé à l'article 2, 1°, de la loi du...».

2° il est ajouté un § 5, rédigé comme suit:

«L'article 27 de la présente loi est applicable aux réserves qui sont transférées en application du § 1er, 2°.».

Art. 178

L'article 33 de la même loi est complété par l'alinéa suivant:

«L'article 27 de la présente loi s'applique au contrat conclu en application du présent article avec l'organisme de pension désigné à cet effet».

Art. 179

A l'article 39 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° le § 1er, est complété par un 5°, rédigé comme suit:

«5° la déclaration relative aux principes fondant la politique de placement visée à l'article 41*bis*.».

2° au § 3, les mots «ou § 2» sont insérés entre les mots «§ 1er» et les mots «, l'employeur».

Art. 180

A l'article 41 de la même loi, sont apportées les modifications suivantes:

1° au § 1er, première phrase, les mots «visé à l'article 2, § 3, 6° de la loi du 9 juillet 1975» sont remplacés par les mots «visé à l'article 2, 1°, de la loi du...»;

2° au § 2, al. 2, les mots «du rapport visé à l'article 42» sont remplacés par les mots «de la déclaration relative aux principes fondant la politique de placement visée à l'article 41*bis* et du rapport visé à l'article 42, § 1er.».

Art. 176

In artikel 28, § 1 van de Franse tekst wordt het woord «exprimée» vervangen door het woord «versée».

Art. 177

In artikel 32 van dezelfde wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 2, tweede lid, worden de woorden «bedoeld in artikel 2, § 3, 6°, van de wet van 9 juli 1975» vervangen door de woorden «bedoeld in artikel 2, 1°, van de wet van....».

2° er wordt een § 5 ingevoegd, die luidt:

«Art. 27 van deze wet is van toepassing op de reserves die zijn overgedragen in toepassing van § 1, 2°.».

Art. 178

Art. 33 van dezelfde wet wordt aangevuld met volgende lid:

«Art. 27 van deze wet is van toepassing op de overeenkomst die met toepassing van dit artikel is gesloten met de daartoe aangewezen pensioeninstelling».

Art. 179

In artikel 39 van dezelfde wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° § 1 wordt aangevuld met een punt 5°, dat luidt als volgt;

«5° de verklaring inzake de beleggingsbeginselen bedoeld in artikel 41*bis*.».

2° in § 3 worden de woorden «of § 2» ingevoegd tussen de woorden «§ 1» en de woorden «bevoegde ondernemingsraad».

Art. 180

In artikel 41 van dezelfde wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht.

1° in § 1, eerste zin, worden de woorden «bedoeld in artikel 2, § 3, 6° van de wet van 9 juli 1975» vervangen door de woorden «bedoeld in artikel 2, 1°, van de wet van... »;

2° in § 2, tweede lid, worden de woorden «van het verslag bedoeld in artikel 42» vervangen door de woorden «van de de verklaring inzake de beleggingsbeginselen bedoeld in artikel 41*bis* en van het verslag bedoeld in artikel 42, § 1.». ».

Art. 181

Il est inséré dans le chapitre VIII de la même loi un article 41*bis*, rédigé comme suit:

«L'organisme de pension élabore une déclaration écrite sur les principes de sa politique de placement. Il la revoit au moins tous les trois ans et immédiatement après tout changement majeur de la politique de placement.

Cette déclaration contient, au minimum, les méthodes d'évaluation des risques d'investissement, les techniques de gestion des risques mises en œuvre et la répartition stratégique des actifs eu égard à la nature et à la durée des obligations de retraite.

L'organisme communique dans le mois toute modification de la déclaration sur les principes de la politique de placement à la CBFA.

La CBFA peut fixer, par voie de règlement, des règles plus précises en ce qui concerne le contenu et la forme de cette déclaration.».

Art. 182

L'article 42 de la même loi, dont le texte actuel formera le § 1er, est complété par un § 2, rédigé comme suit:

«§ 2. Les personnes visées au § 1er remettent aux affiliés, à leurs ayants droits ou à leurs représentants, sur simple demande:

1° la déclaration relative aux principes fondant la politique de placement visée à l'article 41*bis*;

2° les comptes et rapports annuels de l'organisme de pension, ainsi que, le cas échéant, ceux correspondant au régime de pension concerné;

3° lorsque l'affilié supporte le risque de placement, l'éventail des options éventuelles de placement et le portefeuille de placement existant, avec une description des risques et des coûts relatifs à ces placements.

La CBFA peut préciser, par voie de règlement, le contenu et la forme des informations visées au présent paragraphe.».

Art. 183

Il est inséré dans la même loi un article 49*bis*, rédigé comme suit:

«Art. 49*bis* — En vue du contrôle du respect des dispositions du présent titre et de ses arrêtés d'exécution, les organismes de pension et les personnes morales concernées par l'exécution des engagements de solidarité communiquent à la CBFA la liste des engagements de pension et des engagements de

Art. 181

In hoofdstuk VIII van dezelfde wet wordt een artikel 41*bis* ingevoegd, dat luidt als volgt:

«De pensioeninstelling stelt een schriftelijke verklaring op met de beginselen van haar beleggingsbeleid. Zij herziet deze verklaring ten minste om de drie jaar en onverwijld na elke belangrijke wijziging van het beleggings-beleid.

Deze verklaring omvat ten minste de toegepaste wegingsmethoden voor beleggingsrisico's, de risico-beheersprocedures en de strategische spreiding van de activa in het licht van de aard en de duur van de pensioenverplichtingen.

De instelling stelt de CBFA binnen de maand in kennis van elke wijziging van de verklaring inzake de beleggingsbeginselen.

De CBFA kan bij reglement nadere regels vaststellen met betrekking tot de inhoud en de vorm van deze verklaring.».

Art. 182

Art. 42 van dezelfde wet, waarvan de huidige tekst § 1 wordt, wordt aangevuld met een § 2, die luidt als volgt:

«§ 2. De personen bedoeld in § 1 verstrekken aan de aangeslotenen, hun rechthebbenden of hun vertegenwoordigers op eenvoudig verzoek:

1° de verklaring inzake de beleggingsbeginselen bedoeld in artikel 41*bis*;

2° de jaarrekening en het jaarverslag van de pensioeninstelling, alsook, in voorkomend geval, deze die met het betrokken pensioenstelsel overeenstemt;

3° wanneer de aangeslotene het beleggingsrisico draagt, alle eventueel beschikbare beleggingsmogelijkheden en de feitelijke beleggingsportefeuille, met een beschrijving van de risico's en de kosten die met de beleggingen verbonden zijn.

De CBFA kan bij reglement de inhoud en de vorm bepalen van de inlichtingen bedoeld in deze paragraaf.».

Art. 183

In dezelfde wet wordt een artikel 49*bis* ingevoegd, dat luidt als volgt:

«Art. 49*bis* — Met het oog op het toezicht op de naleving van de bepalingen van deze titel en zijn uitvoeringsbesluiten, bezorgen de pensioeninstellingen en de rechtspersonen die bij de uitvoering van de solidariteitstoezeggingen betrokken zijn, aan de CBFA de lijst van de pensioentoezeggingen en de solidariteits-

solidarité qu'ils gèrent, l'identification des organisateurs concernés, ainsi que les renseignements relatifs aux engagements gérés que la CBFA détermine.

La CBFA fixe la périodicité, le contenu et le support de la communication visée à l'alinéa 1er.»

Art. 184

Il est inséré dans la même loi un article 49ter, rédigé comme suit:

«Art. 49ter — Sur demande de la CBFA, les organismes de pension, les organisateurs et les personnes morales concernées par l'exécution des engagements de solidarité soumettent tous renseignements et fournissent tous documents en vue du contrôle du respect des dispositions de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution. Les renseignements et pièces visés dans cet alinéa sont rédigés dans la langue légalement imposée.

Dans le même but, la CBFA peut procéder à des inspections sur place au siège belge des organismes, organisateurs et personnes morales visées à l'alinéa 1er, ou prendre copie de toute information en leur possession, après en avoir, le cas échéant, informé les autorités compétentes de l'Etat membre d'origine.

Dans le même but, les agents, courtiers ou intermédiaires sont tenus de fournir à la CBFA, sur simple demande, tout renseignement qu'ils détiennent concernant les régimes de pension ou les engagements de solidarité soumis à la présente loi.

La CBFA peut, pour l'exécution des trois alinéas précédents, déléguer des membres de son personnel ou des experts indépendants mandatés à cet effet, qui lui font rapport.»

Art. 185

Il est inséré dans la même loi un article 49quater, rédigé comme suit:

«Art. 49quater. — § 1er. Si la CBFA constate que les organismes, organisateurs et personnes morales visés à l'article 49ter ne se conforment pas aux dispositions de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution, elle fixe le délai dans lequel il doit être remédié à la situation.

Si, au terme de ce délai, il n'a pas été remédié à la situation, la CBFA peut, indépendamment des autres mesures prévues par ou en vertu de la loi, communiquer ses injonctions:

- 1° à l'organisateur;
- 2° au conseil de surveillance visé par l'article 41;
- 3° au conseil d'entreprise ou, à défaut, au comité

toezeggingen die zij beheren, de identiteitsgegevens van de betrokken inrichters en de inlichtingen over de beheerde toezeggingen, die de CBFA bepaalt.

De in het eerste lid bedoelde inlichtingen worden verstrekt volgens de frequentie, de inhoud en de drager die de CBFA bepaalt.»

Art. 184

In dezelfde wet wordt een artikel 49ter ingevoegd, dat luidt als volgt:

«Art. 49ter — Op verzoek van de CBFA verstrekken de pensioeninstellingen, de inrichters en de rechtspersonen die bij de uitvoering van de solidariteits-toezeggingen betrokken zijn, alle inlichtingen en documenten met het oog op het toezicht op de naleving van de bepalingen van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten. De in dit lid bedoelde inlichtingen en documenten worden in de wettelijk opgelegde taal gesteld.

Met hetzelfde doel kan de CBFA op de Belgische zetel van de instellingen, inrichters of rechts-personen bedoeld in het eerste lid inspecties verrichten of een kopie maken van alle gegevens waarover zij beschikken, in voorkomend geval nadat zij de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst hiervan verwittigd heeft.

Met hetzelfde doel zijn de agenten, makelaars of tussenpersonen ertoe gehouden op eenvoudig verzoek alle nodige inlichtingen te verstrekken aan de CBFA over de pensioenregelingen of de solidariteitstoezeggingen die aan deze wet zijn onderworpen.

Voor de uitvoering van de drie voorgaande leden kan de CBFA leden van haar personeel of zelfstandige hiertoe gemachtigde deskundigen afvaardigen, die haar verslag uitbrengen.»

Art. 185

In dezelfde wet wordt een artikel 49quater ingevoegd, dat luidt als volgt:

«Art. 49quater. — § 1. Indien de CBFA vaststelt dat de instellingen, inrichters en rechtspersonen bedoeld in artikel 49ter zich niet schikken naar de bepalingen van deze wet of haar uitvoeringsbesluiten, bepaalt zij de termijn binnen dewelke die toestand dient te worden verholpen.

Indien de toestand niet is verholpen na deze termijn kan de CBFA, ongeacht de andere maatregelen waarin door of krachtens de wet is voorzien, de volgende personen in kennis stellen van haar aanmaningen:

- 1° de inrichter;
- 2° het toezichtsc comité bedoeld in artikel 41;
- 3° de ondernemingsraad of, bij gebrek daaraan, het

pour la prévention et la protection au travail ou, à défaut, à la délégation syndicale;

4° aux représentants des affiliés et des bénéficiaires du régime de retraite;

5° aux affiliés et aux bénéficiaires du régime de retraite.

La CBFA peut, dans les conditions prévues par le présent article, rendre ses injonctions publiques par la voie du Moniteur belge ou par voie de presse.

Les frais de communication et de publication sont à charge du destinataire des injonctions.

§ 2. Si les organismes et personnes visés à l'article 49ter restent en défaut à l'expiration du délai, visé au § 1er, la CBFA peut, après que l'institution ou la personne ait été entendue ou à tout le moins convoquée, lui infliger une amende à raison d'un maximum de 1.875.000 euros par infraction ou d'un maximum de 2.500 euros par jour de retard.

§ 3. La procédure pour l'imposition des sanctions visées par le présent article est déterminée par les articles 70 à 73 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers.

Les amendes imposées en application du § 2 sont recouvrées au profit du Trésor par l'administration du Cadastre, de l'Enregistrement et des Domaines.».

Art. 186

A l'article 50 de la même loi, modifié par l'arrêté royal du 25 mars 2003, les mots «instauré conformément à l'article 10», sont supprimés.

Art. 187

A l'article 51, alinéa 1er, de la même loi, modifié par l'arrêté royal du 25 mars 2003, les mots «Les commissaires agréés, désignés conformément à l'article 38 de la loi du 9 juillet 1975, et les actuaires désignés conformément à l'article 40bis de la même loi» sont remplacés par les mots «Les commissaires agréés et les actuaires désignés conformément à la réglementation de contrôle prudentiel».

Art. 188

Il est inséré dans la même loi un article 56bis, rédigé comme suit:

comité voor preventie en bescherming op het werk of, bij gebrek daaraan, de vakbondsafvaardiging;

4° de vertegenwoordigers van de aangeslotenen en van de begunstigten van de pensioenregeling;

5° de aangeslotenen en de begunstigten van de pensioenregeling.

Onder de voorwaarden bepaald in dit artikel kan de CBFA haar aanmaningen bekendmaken in het Belgisch Staatsblad of in de pers.

De kosten van mededeling en bekendmaking zijn ten laste van de bestemming van de aanmaningen.

§ 2. Indien de instellingen en personen bedoeld in artikel 49ter in gebreke blijven bij het verstrijken van de termijn bedoeld in § 1, kan de CBFA, nadat de instelling of persoon is gehoord of tenminste is opgeroepen, een boete opleggen van maximum 1.875.000 euro per overtreding of maximum 2.500 euro per dag vertraging.

§ 3. De procedure voor het opleggen van de sancties bedoeld in dit artikel wordt geregeld door de artikelen 70 tot 73 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

De boetes die met toepassing van § 2 worden opgelegd, worden ingevorderd ten bate van de Schatkist door de administratie van het Kadaster, de Registratie en de Domeinen.».

Art. 186

In artikel 50 van dezelfde wet, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 25 maart 2003, worden de woorden «ingevoerd overeenkomstig artikel 10» geschrapt.

Art. 187

In artikel 51, eerste lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 25 maart 2003, worden de woorden «De erkende commissarissen, aangewezen overeenkomstig artikel 38 van de wet van 9 juli 1975, en de actuarissen, aangeduid overeenkomstig artikel 40bis van diezelfde wet» vervangen door de woorden «De erkende commissarissen en de actuarissen aangeduid overeenkomstig de reglementering inzake het prudentieel toezicht».

Art. 188

In dezelfde wet wordt een artikel 56bis ingevoegd, dat luidt:

«Art. 56bis — Lorsque l'engagement de pension, en ce qui concerne les pensions de retraite et/ou de survie en cas de décès après la retraite, porte sur le paiement d'une prestation définie qui ne tient pas compte des années de service prestées, la prestation qui, à tout moment, sert de base pour le calcul de la réserve acquise, est, par dérogation à l'article 19, §§ 2, 3 et 5, égale, jusqu'au 31 décembre 2006 inclus, à la prestation afférente à la pension de retraite qui est prise en compte pour le calcul de la réserve minimale visée à l'article 19, § 2, premier tiret, sauf si le règlement de pension prévoit explicitement un calcul dérogatoire et que les réserves acquises, calculées de cette manière, sont supérieures à la réserve minimale.

Sauf si le règlement de pension prévoit pour les réserves acquises un calcul dérogatoire tel que visé à l'alinéa 1er, les organisateurs peuvent, jusqu'au 31 décembre 2006 inclus, adapter les prestations de pension qui, conformément au règlement de pension ou à la convention de pension, servent de base pour le calcul des réserves acquises, en sorte que la réserve calculée sur la base de ces prestations coïncide avec la réserve minimale.

Art. 189

L'article 110 de la même loi, modifié par l'arrêté royal du 25 mars 2003, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 110 — Le Roi prend, sur la proposition conjointe du ministre des Pensions et du ministre de l'Economie ou, en ce qui concerne l'article 24, sur la proposition du ministre des Pensions, et après avis de la Commission des Pensions Complémentaires, du Conseil des Pensions Complémentaires et de la CBFA, les arrêtés nécessaires à l'exécution de la présente loi.

Les ministres compétents peuvent fixer des délais endéans lesquels la Commission, le Conseil et la CBFA doivent émettre leurs avis. En cas de non-respect de l'un ou l'autre de ces délais, l'avis correspondant n'est plus requis.»

CHAPITRE II

Mesures d'exécution

Art. 190

Le Roi peut, sur la proposition du ministre de l'Economie et par arrêté délibéré en Conseil des ministres, rendre tout ou partie des dispositions de la présente loi et des arrêtés pris pour leur exécution applicables aux activités en matière de pensions de re-

«Art. 56bis — Wanneer de pensioentoezegging met betrekking tot het rust- en/of overlevingspensioen bij overlijden na de pensionering voorziet in de betaling van een vaste prestatie die geen rekening houdt met de gepresteerde dienstjaren, dan is de prestatie die op ieder ogenblik dient als basis voor de berekening van de verworven reserve, in afwijking van artikel 19, §§ 2, 3 en 5, tot en met 31 december 2006 gelijk aan de prestatie met betrekking tot het rustpensioen, die in aanmerking wordt genomen voor de berekening van de minimumreserve zoals bedoeld in artikel 19, § 2, eerste streepje, tenzij het pensioenreglement uitdrukkelijk voorziet in een afwijkende berekening die resulteert in verworven reserves die hoger zijn dan de minimumreserve.

Tenzij het pensioenreglement voorziet in een afwijkende berekening van de verworven reserves zoals bedoeld in het eerste lid, mogen inrichters tot en met 31 december 2006 de pensioenprestaties die op grond van het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst als basis dienen voor de berekening van de verworven reserves, aanpassen teneinde de reserve die op grond van die prestatie wordt berekend in overeenstemming te brengen met de minimumreserve.»

Art. 189

Article 110 van dezelfde wet, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 25 maart 2003, wordt door de volgende bepaling vervangen:

«Art. 110 — De Koning neemt, op gezamenlijke voordracht van de minister van Pensioenen en de minister van Economie of, voor wat artikel 24 betreft, op voordracht van de minister van Pensioenen, en na advies van de Commissie voor Aanvullende Pensioenen, de Raad voor Aanvullende Pensioenen en de CBFA de besluiten die voor de uitvoering van deze wet nodig zijn.

De bevoegde ministers kunnen termijnen bepalen waarbinnen de Commissie, de Raad en de CBFA hun advies dienen uit te brengen. In geval van niet-naleving van een van die termijnen, is het bedoelde advies niet meer vereist.»

HOOFDSTUK II

Uitvoeringsmaatregelen

Art. 190

Op voorstel van de minister van Economie kan de Koning alle of een deel van de bepalingen van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten bij een in de Minister-raad overlegd besluit van toepassing maken op de werkzaamheden inzake bedrijfspensioenvoorziening aange-

traite professionnelle offertes par les entreprises d'assurances belges et les succursales d'entreprises d'assurances dont le siège social est établi en dehors de l'Espace Economique Européen, visées par l'article 2, § 1er, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances.

Les actifs et les engagements correspondant à ces activités sont cantonnés, gérés et organisés séparément des autres activités de l'entreprise d'assurances sans aucune possibilité de transfert.

L'arrêté royal visé à l'alinéa 1er détermine les articles de la loi du 9 juillet 1975 précitée qui ne sont pas applicables auxdites activités.

Art. 191

§ 1er. Sur la proposition du ministre de l'Economie, le Roi prend les arrêtés nécessaires à l'exécution des Titres I à V, ainsi que des articles 190 et 193.

Le Roi fixe spécialement:

1° les règles à respecter par les institutions de retraite professionnelle en matière de participation dans les bénéfices au profit des affiliés;

2° les obligations des institutions de retraite professionnelle relatives à la tenue et à la communication des livres, pièces comptables et autres documents, aux mentions à faire dans les prospectus, circulaires, affiches et autres écrits destinés au public.

Il peut également prévoir pour les notifications qui doivent être faites en application des dispositions des Titres I à V, des procédures équivalentes à celle de la lettre recommandée.

§ 2. Le Roi peut, pour l'élaboration des arrêtés visés par le présent article, prévoir des règles différentes en fonction de la nature et du risque des activités des institutions de retraite professionnelle concernées.

§ 3. Les arrêtés visés par le présent article sont pris sur l'avis préalable de la CBFA et après que cette dernière ait demandé l'avis de la Commission des Assurances instituée par l'article 41 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances.

La Commission des Assurances peut, sur les matières visées par le présent article, émettre ses avis d'initiative. Elle rend également un avis sur toute question qui lui est soumise par le ministre ayant le contrôle prudentiel des institutions de retraite professionnelle dans ses attributions.

boden door de Belgische verzekeringsondernemingen en door de bijkantoren van verzekeringsondernemingen met maatschappelijke zetel buiten de Europese Economische Ruimte, zoals bedoeld in artikel 2, § 1, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen.

De activa en de verbintenissen die met deze activiteiten overeenkomen worden afgescheiden en gescheiden van de overige werkzaamheden van de verzekeringsonderneming beheerd en georganiseerd, zonder dat er enige mogelijkheid tot overdracht bestaat.

Het koninklijk besluit bedoeld in het eerste lid bepaalt welke artikelen van de voornoemde wet van 9 juli 1975 niet van toepassing zijn op die activiteiten.

Art. 191

§ 1. Op voorstel van de minister van Economie, neemt de Koning de besluiten die voor de uitvoering van de Titels I tot V, en voor de artikelen 190 en 193, nodig zijn.

De Koning bepaalt voornamelijk:

1° de door de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening na te leven regels inzake deelneming in de winst ten voordele van de aangeslotenen;

2° de verplichtingen van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening omtrent het bijhouden en het overleggen van de boeken, boekingsstukken en andere bescheiden, de vermeldingen die moeten voorkomen op prospectussen, omzendbrieven, aanplakbiljetten en andere voor het publiek bestemde geschriften.

Hij kan ook procedures voorzien die gelijkwaardig zijn aan de aangetekende brief voor kennisgevingen die gedaan moeten worden overeenkomstig de bepalingen van de Titels I tot V.

§ 2. Voor het opstellen van de besluiten bedoeld in dit artikel kan de Koning verschillende regels vaststellen naargelang van de aard en het risico van de activiteiten van de betrokken instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

§ 3. De besluiten bedoeld door dit artikel worden genomen op voorafgaand advies van de CBFA en nadat deze laatste het advies van de Commissie voor Verzekeringen, ingesteld door artikel 41 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, gevraagd heeft.

De Commissie voor Verzekeringen kan, inzake de aangelegenheden bedoeld door dit artikel, op eigen initiatief advies uitbrengen. Zij geeft eveneens een advies over elke vraag die haar voorgelegd wordt door de minister die bevoegd is voor het prudentieel toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

Le ministre de l'Economie peut fixer des délais endéans lesquels la CBFA et la Commission des Assurances doivent émettre leur avis. De même, la CBFA peut fixer un délai endéans lequel la Commission des Assurances doit émettre son avis. En cas de non-respect de l'un ou l'autre de ces délais, l'avis correspondant n'est plus requis.

Art. 192

Le Roi peut, sur la proposition conjointe des ministres de l'Economie, des Pensions et des Classes moyennes, coordonner les dispositions:

- 1° de la présente loi;
- 2° du Titre II, Chapitre Ier, Section IV, de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002;
- 3° de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale;

et les dispositions qui auraient expressément ou implicitement modifiées les lois précitées au moment où les coordinations seront établies.

A cette fin, Il peut notamment:

- 1° modifier l'ordre, la numérotation et, en général, la présentation des dispositions à coordonner;
- 2° modifier les références qui seraient contenues dans les dispositions à coordonner, en vue de les mettre en concordance avec la nouvelle numérotation;
- 3° modifier la rédaction des dispositions à coordonner en vue d'assurer leur concordance et d'en unifier la terminologie, sans qu'il puisse être porté atteinte aux principes inscrits dans ces dispositions.

Les coordinations porteront l'intitulé déterminé par le Roi.

Art. 193

Le Roi peut, sur la proposition du ministre de l'Economie et par arrêté délibéré en Conseil des ministres, adapter les dispositions des Titres I à V, ainsi que de l'article 190 de la présente loi aux obligations découlant pour la Belgique d'accords ou de traités internationaux.

Art. 194

Le Roi peut, dans les lois et arrêtés autres que ceux visés aux autres dispositions du présent chapitre, remplacer les mots «l'article 2, § 3, 4°, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises

De minister van Economie kan termijnen bepalen waarbinnen de CBFA en de Commissie voor Verzekeringen hun advies dienen uit te brengen. Insgelijks kan de CBFA een termijn bepalen waarbinnen de Commissie voor Verzekeringen haar advies dient uit te brengen. In geval van niet-naleving van een van die termijnen, is het bedoelde advies niet meer vereist.

Art. 192

Op gezamenlijk voorstel van de ministers van Economie, Pensioenen en Middenstand kan de Koning de bepalingen coördineren:

- 1° van deze wet;
- 2° van Titel II, Hoofdstuk I, Afdeling IV, van de programmawet (I) van 24 december 2002;
- 3° van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid;

en de bepalingen die de voornoemde wetten uitdrukkelijk of impliciet zouden hebben gewijzigd op het tijdstip van deze coördinatie.

Daartoe kan Hij inzonderheid:

- 1° de volgorde, de nummering en, in het algemeen, de vorm van de te coördineren bepalingen wijzigen;
- 2° de verwijzingen in de te coördineren bepalingen wijzigen om ze met de nieuwe nummering te doen overeenstemmen;
- 3° de formulering van de te coördineren bepalingen wijzigen om de onderlinge overeenstemming ervan te waarborgen en ze terminologisch op elkaar af te stemmen zonder dat aan de in die bepalingen opgenomen beginselen kan worden geraakt.

De coördinaties zullen het door de Koning bepaalde opschrift dragen.

Art. 193

Op voorstel van minister van Economie kan de Koning bij een in de Ministerraad overlegd besluit de bepalingen van Titels I tot V, alsook artikel 190 van deze wet aanpassen aan de verplichtingen die voor België voortvloeien uit internationale overeenkomsten en verdragen.

Art. 194

In de andere wetten en besluiten dan die welke zijn bedoeld in de andere bepalingen van dit hoofdstuk kan de Koning de woorden «artikel 2, § 3, 4°, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der

d'assurances» et les mots «l'article 2, § 3, 6°, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances» par, respectivement, les mots «l'article 2, 1°, de la loi du... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle».

Art. 195

Le CBFA informe la Commission européenne des difficultés majeures auxquelles donne lieu l'application de la directive 2003/41/CE du Parlement européen et du Conseil du 3 juin 2003 concernant les activités et la surveillance des institutions de retraite professionnelle.

CHAPITRE III

Entrée en vigueur et disposition finale

Art. 196

Le Roi fixe la date d'entrée en vigueur de chacune des dispositions de la présente loi, à l'exception:

1° des articles 152, 162, 174, 2°, 176, 179, 2°, et 188, qui produisent leurs effets le 1er janvier 2004;

2° des articles 1, 2, 8, 118, al. 2, 144, 151, 154, 155, 163, 164, 1°, 166 tot 169, 175, 177, 178, 186, 189 et 190 à 196 qui entrent en vigueur le jour de la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

Donné à Naples, le 2 juin 2006

ALBERT

PAR LE ROI :

Le ministre des Pensions,

Bruno TOBBACK

Le ministre de l'Economie,

Marc VERWILGHEN

La ministre des Classes moyennes,

Sabine LARUELLE

verze-keringsondernemingen» en de woorden «artikel 2, § 3, 6°, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen» respectievelijk vervangen door de woorden «artikel 2, 1°, van de wet van... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening».

Art. 195

De CBFA brengt de Europese Commissie op de hoogte van belangrijke moeilijkheden die het gevolg zijn van de toepassing van de richtlijn 2003/41/EG van het Europees Parlement en de Raad van 3 juni 2003 betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

HOOFDSTUK III

Inwerkingtreding en slotbepaling

Art. 196

De Koning bepaalt de datum waarop elke bepaling van deze wet in werking treedt, met uitzondering van:

1° de artikelen 152, 162, 174, 2°, 176, 179, 2°, en 188, die uitwerking hebben met ingang van 1 januari 2004;

2° de artikelen 1, 2, 8, 118, tweede lid, 144, 151, 154, 155, 163, 164, 1°, 166 tot 169, 175, 177, 178, 186, 189 en 190 tot 196, die in werking treden op de dag van bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

Gegeven te Napels, 2 juni 2006

ALBERT

VAN KONINGSWEGE :

De minister van Pensioenen,

Bruno TOBBACK

De minister van Economie,

Marc VERWILGHEN

De minister van Middenstand,

Sabine LARUELLE

ANNEXES

BIJLAGEN

TEXTE ACTUEL

Loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances

Article 2, § 3

§ 3. Les dispositions de la présente loi sont d'application dans la mesure des règles et modalités spéciales à fixer par le Roi:

1° aux associations d'assurances mutuelles et aux sociétés coopératives qui restreignent leur activité à la commune de leur siège social ou à cette commune et aux communes voisines;

2° aux institutions publiques qui font des opérations d'assurance;

3° aux organismes de prévoyance des institutions universitaires visées à l'article 25 de la loi du 27 juillet 1971 sur le financement et le contrôle des institutions universitaires;

4° aux caisses de pension ayant pour activité la constitution d'avantages extra-légaux en matière de pension et de décès pour les indépendants, tels que visés au titre II, chapitre Ier, section 4, de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002, et pour les non-indépendants, tels que visés à l'article 54 de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994, et la couverture, à titre accessoire, d'avantages extra-légaux en matière d'incapacité de travail ou d'invalidité ... ;

5° aux entreprises ou organismes d'assurance en ce qui concerne leurs opérations relatives à l'octroi d'avantages extra-légaux aux travailleurs salariés visés par la réglementation relative à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés;

6°

a) les institutions de prévoyance constituées en personnes morales distinctes ayant pour activité:

— la constitution à titre individuel ou collectif d'avantages extra-légaux en matière de retraite, de décès et d'invalidité permanente pour le personnel ou les dirigeants d'une ou de plusieurs entreprises privées;

— la constitution à titre individuel ou collectif de pensions légales ou d'avantages extra-légaux en matière de retraite, de décès et d'invalidité permanente pour le personnel ou les dirigeants d'une ou de plusieurs personnes morales de droit public;

b) les institutions de prévoyance, créées dans le même but, au sein:

— d'une entreprise privée;

TEXTE MODIFIÉ

Loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances

Article 2, § 3

§ 3. Les dispositions de la présente loi sont d'application dans la mesure des règles et modalités spéciales à fixer par le Roi:

1° aux associations d'assurances mutuelles et aux sociétés coopératives qui restreignent leur activité à la commune de leur siège social ou à cette commune et aux communes voisines;

2° aux institutions publiques qui font des opérations d'assurance;

3° aux organismes de prévoyance des institutions universitaires visées à l'article 25 de la loi du 27 juillet 1971 sur le financement et le contrôle des institutions universitaires;

(abrogé)

5° aux entreprises ou organismes d'assurance en ce qui concerne leurs opérations relatives à l'octroi d'avantages extra-légaux aux travailleurs salariés visés par la réglementation relative à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés;

(abrogé)

HUIDIGE TEKST

Wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen

Artikel 2, § 3

§ 3. De bepalingen van deze wet zijn, binnen de perken van de bijzondere regels en modaliteiten door de Koning vast te stellen, van toepassing op:

1° de onderlinge verzekeringsverenigingen en de coöperatieve vennootschappen die hun bedrijvigheid beperken tot de gemeente waar hun maatschappelijke zetel is gevestigd of tot die gemeente en de omliggende gemeenten;

2° de openbare instellingen die verzekerings-verrichtingen doen;

3° de verzorgingsorganismen van de universitaire instellingen waarvan sprake in artikel 25 van de wet van 27 juli 1971 op de financiering en de controle van de universitaire instellingen;

4° de pensioenkassen wier bedrijvigheid bestaat in het opbouwen van bovenwettelijke voordelen inzake pensioen en overlijden voor zelfstandigen, zoals bedoeld in titel II, hoofdstuk I, afdeling 4 van de programmawet (I) van 24 december 2002, en voor niet-zelfstandigen, zoals bedoeld in artikel 54 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, en het dekken op bijkomende wijze van bovenwettelijke voordelen inzake arbeidsongeschiktheid en/of invaliditeit ...;

5° de verzekeringsondernemingen of -instellingen wat hun verrichtingen betreft in verband met de toekenning van bovenwettelijke voordelen aan werknemers als bedoeld in de reglementering betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers;

6°

a) de verzorgingsinstellingen opgericht als afzonderlijke rechtspersonen wier bedrijvigheid bestaat uit:

– het opbouwen ten individuele of ten collectieve titel van bovenwettelijke voordelen inzake pensioen, overlijden en blijvende invaliditeit voor het personeel of de bedrijfsleiders van één of van verschillende private ondernemingen;

– het opbouwen ten individuele of ten collectieve titel van wettelijke pensioenen of bovenwettelijke voordelen inzake pensioen, overlijden en blijvende invaliditeit voor het personeel of de bedrijfsleiders van één of van verschillende publiekrechtelijke rechtspersonen;

b) de verzorgingsinstellingen die met datzelfde doel zijn opgericht, in de schoot van:

– een private onderneming;

GEWIJZIGDE TEKST

Wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen

Artikel 2, § 3

§ 3. De bepalingen van deze wet zijn, binnen de perken van de bijzondere regels en modaliteiten door de Koning vast te stellen, van toepassing op:

1° de onderlinge verzekeringsverenigingen en de coöperatieve vennootschappen die hun bedrijvigheid beperken tot de gemeente waar hun maatschappelijke zetel is gevestigd of tot die gemeente en de omliggende gemeenten;

2° de openbare instellingen die verzekerings-verrichtingen doen;

3° de verzorgingsorganismen van de universitaire instellingen waarvan sprake in artikel 25 van de wet van 27 juli 1971 op de financiering en de controle van de universitaire instellingen;

(opgeheven)

5° de verzekeringsondernemingen of -instellingen wat hun verrichtingen betreft in verband met de toekenning van bovenwettelijke voordelen aan werknemers als bedoeld in de reglementering betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers;

(opgeheven)

d'un fonds de sécurité d'existence soumis à la loi du 7 janvier 1958 concernant les Fonds de sécurité d'existence;

– d'une personne morale de droit public soumise à la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité des entreprises;

à l'exception:

– des institutions de prévoyance des personnes morales de droit public visées au troisième tiret ci-dessus que le Roi désigne, dans la mesure où ces dernières ne supportent pas elles-mêmes la charge des avantages octroyés;

– des engagements individuels de pension aux personnes visées à l'article 3, § 1er, alinéa 4 de l'arrêté royal n°38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants;

– des engagements individuels de pension qui existaient à la date d'entrée en vigueur de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale;

Pour l'application de la présente disposition, on entend par dirigeants d'entreprise, les personnes visées à l'article 32, alinéa 1er, 1° et 2°, du Code des impôts sur les revenus 1992;

Le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, les règles particulières relatives à la gestion et au fonctionnement des institutions de prévoyance constituées par plusieurs entreprises privées ou plusieurs personnes morales de droit public ou en vertu d'une convention collective de travail sectorielle.

Article 9

§ 1er. Les entreprises privées d'assurances de droit belge doivent être constituées sous forme de sociétés par actions ou de sociétés coopératives ou d'associations d'assurances mutuelles; leur objet social doit être limité aux opérations d'assurance, de capitalisation ou de gestion de fonds collectifs de retraite, ainsi qu'aux opérations qui en découlent directement. Elles doivent écarter de leurs statuts toute disposition préjudiciable aux assurés, aux contractants et aux bénéficiaires d'assurance.

Par dérogation à l'alinéa 1er, les entreprises d'assurances qui effectuent les opérations visées par la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail et par la loi précitée du 3 juillet 1967 ou les opérations visées par l'arrêté royal du 14 mai 1969 concernant l'octroi d'avantages extra-légaux aux travailleurs visés par l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés, peuvent être constituées sous la forme de caisses communes. Dans ce cas, pour l'application de la présente loi, de ses arrêtés

Article 9

§ 1er. Les entreprises privées d'assurances de droit belge doivent être constituées sous forme de sociétés par actions ou de sociétés coopératives ou d'associations d'assurances mutuelles; leur objet social doit être limité aux opérations d'assurance, de capitalisation ou de gestion de fonds collectifs de retraite, ainsi qu'aux opérations qui en découlent directement. Elles doivent écarter de leurs statuts toute disposition préjudiciable aux assurés, aux contractants et aux bénéficiaires d'assurance.

Par dérogation à l'alinéa 1er, les entreprises d'assurances qui effectuent les opérations visées par la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail et par la loi précitée du 3 juillet 1967 ou les opérations visées par l'arrêté royal du 14 mai 1969 concernant l'octroi d'avantages extra-légaux aux travailleurs visés par l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés, peuvent être constituées sous la forme de caisses communes. Dans ce cas, pour l'application de la présente loi, de ses arrêtés

een fonds voor bestaanszekerheid, onderworpen aan de wet van 7 januari 1958 betreffende de fondsen voor bestaanszekerheid;

– een publiekrechtelijke rechtspersoon, onderworpen aan de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding van de ondernemingen;

met uitzondering van:

– de voorzorgsinstellingen van publiekrechtelijke rechtspersonen, bedoeld in het derde streepje hierboven die door de Koning zijn aangeduid en voorzover deze zelf niet de last van de toegekende voordelen dragen;

– de individuele pensioentoezeggingen aan de personen bedoeld in artikel 3, § 1, vierde lid, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen;

– de individuele pensioentoezeggingen die bestonden op de datum van inwerkingtreding van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid;

Voor de toepassing van deze bepaling wordt verstaan onder bedrijfsleiders, de personen bedoeld in artikel 32, eerste lid, 1° en 2°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992;

De Koning bepaalt, bij in Ministerraad overlegd besluit, de nadere regelen inzake het beheer en de werking van de voorzorgsinstellingen die werden opgericht door meerdere private ondernemingen of meerdere publiekrechtelijke rechtspersonen of krachtens een sectorale collectieve arbeidsovereenkomst.

Artikel 9

§ 1. De particuliere verzekeringsondernemingen naar Belgisch recht moeten opgericht zijn in de vorm van een vennootschap op aandelen, van een coöperatieve vennootschap of van een onderlinge verzekerings-vereniging; hun maatschappelijk doel moet beperkt zijn tot verzekering, kapitalisatie, of beheer van gemeenschappelijke pensioenfondsen alsmede tot de verrichtingen die er rechtstreeks uit voortvloeien. Zij moeten uit hun statuten elke bepaling weren die nadelig is voor de verzekeren, de onderschrijvers en de begunstigden.

In afwijking van het eerste lid mogen de verzekeringsondernemingen die de verrichtingen bedoeld in de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 en in de voormelde wet van 3 juli 1967 of de verrichtingen bedoeld in het koninklijk besluit van 14 mei 1969 betreffende de toekenning van buitenwettelijke voordelen aan de werknemers bedoeld in het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers uitoefenen, opgericht zijn in de vorm van gemeenschappelijke kassen. In dat

Artikel 9

§ 1. De particuliere verzekeringsondernemingen naar Belgisch recht moeten opgericht zijn in de vorm van een vennootschap op aandelen, van een coöperatieve vennootschap of van een onderlinge verzekerings-vereniging; hun maatschappelijk doel moet beperkt zijn tot verzekering, kapitalisatie, of beheer van gemeenschappelijke pensioenfondsen alsmede tot de verrichtingen die er rechtstreeks uit voortvloeien. Zij moeten uit hun statuten elke bepaling weren die nadelig is voor de verzekeren, de onderschrijvers en de begunstigden.

In afwijking van het eerste lid mogen de verzekeringsondernemingen die de verrichtingen bedoeld in de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 en in de voormelde wet van 3 juli 1967 of de verrichtingen bedoeld in het koninklijk besluit van 14 mei 1969 betreffende de toekenning van buitenwettelijke voordelen aan de werknemers bedoeld in het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers uitoefenen, opgericht zijn in de vorm van gemeenschappelijke kassen. In dat

et règlements d'exécution, ces caisses sont considérées comme des associations d'assurances mutuelles.

§ 2. Les institutions visées à l'article 2, § 3, 4° et 6°, sont considérées, pour l'application de la présente loi, comme des entreprises d'assurances. Par dérogation au § 1er du présent article, elles doivent être agréées sous la forme d'une association sans but lucratif, d'une association d'assurances mutuelles ou sous une autre forme juridique qui est autorisée par ou en vertu d'une disposition légale ou réglementaire en vue de l'exercice de l'activité de prévoyance visée à l'article 2, § 3, 6°, si elles remplissent les conditions fixées par le Roi.

Sans préjudice de l'article 41 de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale, les institutions visées à l'article 2, § 3, 4° et 6°, sont, en ce qui concerne la fixation du nombre d'administrateurs et quelle que soit leur forme juridique, soumises uniquement aux règles applicables aux associations d'assurances mutuelles.

Les personnes morales de droit public sont habilitées à créer une personne juridique distincte pour la constitution de pensions telle que visée à l'article 2, § 3, 6°, qui doit adopter une des formes juridiques visées à l'alinéa 1er

Les institutions de prévoyance, visées à l'article 2, § 3, 6°, b), disposeront d'un délai d'un an à compter de la date à laquelle les dispositions de la loi leur sont applicables, pour créer une personne morale distincte qui doit adopter l'une des formes juridiques visées à l'alinéa 1er. Le Roi peut dispenser les institutions de prévoyance précitées de l'obligation de créer une personne morale distincte.

Article 38

Dans toutes sociétés anonymes ou coopératives d'assurances belges, un des commissaires au moins doit être désigné par l'assemblée générale statutaire des actionnaires ou des associés parmi ceux des membres de l'Institut des Réviseurs d'entreprises créé par la loi du 22 juillet 1953, qui auront été agréés par la CBFA.

Ce commissaire portera le titre de commissaire agréé.

Les entreprises belges constituées sous la forme d'associations d'assurances mutuelles ou d'associations sans but lucratif sont tenues de désigner un commissaire agréé choisi parmi les personnes ci-dessus visées.

Les entreprises étrangères d'assurances établies en Belgique sont tenues de désigner pour la gestion dis-

et règlements d'exécution, ces caisses sont considérées comme des associations d'assurances mutuelles.

(abrogé)

Article 38

Dans toutes sociétés anonymes ou coopératives d'assurances belges, un des commissaires au moins doit être désigné par l'assemblée générale statutaire des actionnaires ou des associés parmi ceux des membres de l'Institut des Réviseurs d'entreprises créé par la loi du 22 juillet 1953, qui auront été agréés par la CBFA.

Ce commissaire portera le titre de commissaire agréé.

Les entreprises belges constituées sous la forme d'associations d'assurances mutuelles sont tenues de désigner un commissaire agréé choisi parmi les personnes ci-dessus visées.

Les entreprises étrangères d'assurances établies en Belgique sont tenues de désigner pour la gestion dis-

geval worden deze kassen voor de toepassing van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten en -verordeningen als onderlinge verzekeringsverenigingen beschouwd.

§ 2. De in artikel 2, § 3, 4° en 6°, bedoelde instellingen worden, voor de toepassing van deze wet, als verzekeringsondernemingen beschouwd. In afwijking van § 1 van dit artikel moeten ze worden toegelaten in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk, van een onderlinge verzekeringsvereniging of in een andere rechtsvorm die door of krachtens een wettelijke of reglementaire bepaling met het oog op het uitvoeren van de voorzorgsactiviteit bedoeld in artikel 2, § 3, 6°, wordt toegelaten, indien zij de door de Koning bepaalde voorwaarden vervullen.

Onverminderd artikel 41 van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, zijn de in artikel , § 3, 4° en 6°, bedoelde instellingen, voor wat de vaststelling van het aantal bestuurders betreft, ongeacht hun rechtsvorm, enkel onderworpen aan de regels die gelden voor onderlinge verzekeringsverenigingen.

De publiekrechtelijke rechtspersonen zijn gemachtigd om voor het opbouwen van pensioenen zoals bedoeld in artikel 2, § 3, 6°, een afzonderlijke rechtspersoon op te richten die één van de rechtsvormen bedoeld in het eerste lid moet aannemen.

De voorzorgsinstellingen, bedoeld in artikel 2, § 3, 6°, b), zullen over een termijn van één jaar beschikken te rekenen vanaf de datum waarop de bepalingen van de wet op hen van toepassing worden, om een afzonderlijke rechtspersoon op te richten die één van de rechtsvormen bedoeld in het eerste lid moet aannemen. De Koning kan de voormelde voorzorgsinstellingen vrijstellen van de verplichting om een afzonderlijke rechtspersoon op te richten.

Artikel 38

In alle Belgische naamloze of coöperatieve verzekeringsmaatschappijen moet ten minste één van de commissarissen door de statutaire algemene vergadering van de aandeelhouders of vennoten worden aangewezen uit die leden van het Instituut der Bedrijfsrevisoren, ingesteld door de wet van 22 juli 1953, die door de CBFA toegelaten zijn.

Die commissaris voert de titel van erkend commissaris.

De Belgische verenigingen opgericht in de vorm van onderlinge verzekeringsverenigingen of verenigingen zonder winstoogmerk zijn gehouden een erkend commissaris aan te wijzen uit de bovenbedoelde personen.

De in België gevestigde buitenlandse verzekeringsondernemingen zijn gehouden voor het afzonderlijk be-

geval worden deze kassen voor de toepassing van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten en -verordeningen als onderlinge verzekeringsverenigingen beschouwd.

(opgeheven)

Artikel 38

In alle Belgische naamloze of coöperatieve verzekeringsmaatschappijen moet ten minste één van de commissarissen door de statutaire algemene vergadering van de aandeelhouders of vennoten worden aangewezen uit die leden van het Instituut der Bedrijfsrevisoren, ingesteld door de wet van 22 juli 1953, die door de CBFA toegelaten zijn.

Die commissaris voert de titel van erkend commissaris.

De Belgische verenigingen opgericht in de vorm van onderlinge verzekeringsverenigingen zijn gehouden een erkend commissaris aan te wijzen uit de bovenbedoelde personen.

De in België gevestigde buitenlandse verzekeringsondernemingen zijn gehouden voor het afzonderlijk be-

tincte de leurs opérations en Belgique, un commissaire agréé choisi parmi les personnes ci-dessus visées.

Les commissaires agréés sont désignés pour un terme de trois ans. Ce mandat est renouvelable. Un commissaire agréé ne peut être révoqué en cours de mandat que pour juste motif.

Les entreprises font connaître à la CBFA les nom, prénoms et adresse de celui des commissaires désigné en application des présentes dispositions.

En dehors de sa rémunération, le commissaire agréé ne peut recevoir aucun avantage sous quelque forme que ce soit.

En cas de renonciation au mandat ou de révocation de celui-ci ou en cas de décès du commissaire agréé, l'entreprise prend les mesures nécessaires afin de confier les fonctions à un successeur dans les trois mois.

Article 48-12

§ 1er. Lorsque la révocation de l'agrément est prononcée pour l'ensemble des opérations d'assurances pratiquées, les sociétés ou associations d'assurances sont dissoutes de plein droit.

§ 2. En cas de dissolution volontaire ou de dissolution d'office de l'entreprise d'assurances, le liquidateur, qui est désigné conformément aux règles statutaires ou légales, ne peut être nommé qu'avec l'approbation de la CBFA.

Sans préjudice des dispositions légales applicables aux sociétés commerciales et aux associations sans but lucratif, le Roi détermine les pouvoirs et les obligations du liquidateur, spécialement en ce qui concerne la liquidation des créances d'assurance.

§ 3. La CBFA informe sans délai les autorités compétentes de tous les autres États membres de toute dissolution ainsi que de ses effets concrets possibles.

Article 90, § 2

§ 2. Ne peuvent exercer ou continuer à exercer les fonctions d'administrateur, directeur, gérant ou mandataire auprès d'entreprises visées par la présente loi, les personnes qui se trouvent dans un des cas définis par les articles 1er à 3 et 3*bis*, §§ 1er et 3 de l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934.

Les fonctions énumérées à l'alinéa premier ne peuvent davantage être exercées:

1° par les personnes qui ont été condamnées à une peine inférieure à trois mois d'emprisonnement pour une infraction prévue par l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934;

tincte de leurs opérations en Belgique, un commissaire agréé choisi parmi les personnes ci-dessus visées.

Les commissaires agréés sont désignés pour un terme de trois ans. Ce mandat est renouvelable. Un commissaire agréé ne peut être révoqué en cours de mandat que pour juste motif.

Les entreprises font connaître à la CBFA les nom, prénoms et adresse de celui des commissaires désigné en application des présentes dispositions.

En dehors de sa rémunération, le commissaire agréé ne peut recevoir aucun avantage sous quelque forme que ce soit.

En cas de renonciation au mandat ou de révocation de celui-ci ou en cas de décès du commissaire agréé, l'entreprise prend les mesures nécessaires afin de confier les fonctions à un successeur dans les trois mois.

Article 48-12

§ 1er. Lorsque la révocation de l'agrément est prononcée pour l'ensemble des opérations d'assurances pratiquées, les sociétés ou associations d'assurances sont dissoutes de plein droit.

§ 2. En cas de dissolution volontaire ou de dissolution d'office de l'entreprise d'assurances, le liquidateur, qui est désigné conformément aux règles statutaires ou légales, ne peut être nommé qu'avec l'approbation de la CBFA.

Sans préjudice des dispositions légales applicables aux sociétés commerciales, le Roi détermine les pouvoirs et les obligations du liquidateur, spécialement en ce qui concerne la liquidation des créances d'assurance.

§ 3. La CBFA informe sans délai les autorités compétentes de tous les autres États membres de toute dissolution ainsi que de ses effets concrets possibles.

Article 90, § 2

§ 2. Ne peuvent exercer ou continuer à exercer les fonctions d'administrateur, directeur, gérant ou mandataire auprès d'entreprises visées par la présente loi, les personnes qui se trouvent dans un des cas définis par les articles 1er à 3 et 3*bis*, §§ 1er et 3 de l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934.

Les fonctions énumérées à l'alinéa premier ne peuvent davantage être exercées:

1° par les personnes qui ont été condamnées à une peine inférieure à trois mois d'emprisonnement pour une infraction prévue par l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934;

heer van hun verrichtingen in België een erkend commissaris aan te wijzen uit de bovenbedoelde personen.

De erkende commissarissen worden aangeduid voor een termijn van drie jaar. Dat mandaat is hernieuwbaar. Een erkend commissaris kan slechts ontslagen worden om wettige redenen.

De ondernemingen geven aan de CBFA kennis van de naam, voornamen en adres van die commissaris aangewezen bij toepassing van deze bepalingen.

Buiten zijn bezoldiging mag de erkende commissaris geen enkel voordeel ontvangen, in welke vorm ook.

In geval van neerlegging of intrekking van het mandaat of in geval van overlijden van de erkende commissaris, neemt de onderneming de nodige maatregelen om een opvolger binnen drie maanden in dienst te doen treden.

Artikel 48-12

§ 1. Wanneer de intrekking van de toelating wordt uitgesproken voor alle uitgeoefende verzekeringsverrichtingen, zijn de verzekeringsondernemingen of -verenigingen van rechtswege ontbonden.

§ 2. Bij vrijwillige of van rechtswege ontbinding van de verzekeringsonderneming, kan de liquidateur, die aangewezen wordt overeenkomstig de statutaire of wettelijke regels, slechts worden benoemd met goedkeuring van de CBFA.

Onverminderd de wettelijke bepalingen die van toepassing zijn op de handelsvennootschappen en op de verenigingen zonder winstoogmerk, bepaalt de Koning de bevoegdheden en verplichtingen van de liquidateur, in het bijzonder wat de vereffening betreft van de schuldvorderingen uit hoofde van verzekering.

§ 3. De CBFA stelt de bevoegde autoriteiten van alle andere lidstaten onverwijld in kennis van elke ontbinding, alsmede van de mogelijke concrete gevolgen ervan.

Artikel 90, § 2

§ 2. Mogen de functies van bestuurder, directeur, zaakvoerder of lasthebber niet uitoefenen of blijven uitoefenen de personen die zich in één van de gevallen bevinden, bepaald bij de artikelen 1 tot 3 en 3*bis*, §§ 1 en 3 van het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934.

De functies opgesomd in het eerste lid mogen evenmin worden uitgeoefend:

1° door personen die veroordeeld werden tot een gevangenisstraf van minder dan drie maand wegens een in het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 beoogd misdrijf;

heer van hun verrichtingen in België een erkend commissaris aan te wijzen uit de bovenbedoelde personen.

De erkende commissarissen worden aangeduid voor een termijn van drie jaar. Dat mandaat is hernieuwbaar. Een erkend commissaris kan slechts ontslagen worden om wettige redenen.

De ondernemingen geven aan de CBFA kennis van de naam, voornamen en adres van die commissaris aangewezen bij toepassing van deze bepalingen.

Buiten zijn bezoldiging mag de erkende commissaris geen enkel voordeel ontvangen, in welke vorm ook.

In geval van neerlegging of intrekking van het mandaat of in geval van overlijden van de erkende commissaris, neemt de onderneming de nodige maatregelen om een opvolger binnen drie maanden in dienst te doen treden.

Artikel 48-12

§ 1. Wanneer de intrekking van de toelating wordt uitgesproken voor alle uitgeoefende verzekeringsverrichtingen, zijn de verzekeringsondernemingen of -verenigingen van rechtswege ontbonden.

§ 2. Bij vrijwillige of van rechtswege ontbinding van de verzekeringsonderneming, kan de liquidateur, die aangewezen wordt overeenkomstig de statutaire of wettelijke regels, slechts worden benoemd met goedkeuring van de CBFA.

Onverminderd de wettelijke bepalingen die van toepassing zijn op de handelsvennootschappen, bepaalt de Koning de bevoegdheden en verplichtingen van de liquidateur, in het bijzonder wat de vereffening betreft van de schuldvorderingen uit hoofde van verzekering.

§ 3. De CBFA stelt de bevoegde autoriteiten van alle andere lidstaten onverwijld in kennis van elke ontbinding, alsmede van de mogelijke concrete gevolgen ervan.

Artikel 90, § 2

§ 2. Mogen de functies van bestuurder, directeur, zaakvoerder of lasthebber niet uitoefenen of blijven uitoefenen de personen die zich in één van de gevallen bevinden, bepaald bij de artikelen 1 tot 3 en 3*bis*, §§ 1 en 3 van het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934.

De functies opgesomd in het eerste lid mogen evenmin worden uitgeoefend:

1° door personen die veroordeeld werden tot een gevangenisstraf van minder dan drie maand wegens een in het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 beoogd misdrijf;

2° par les personnes qui ont été condamnées pour infraction:

- a) aux articles 83 à 87 de la présente loi;
- b) aux articles 75 à 78 de la loi du 4 décembre 1990 relative aux opérations financières et aux marchés financiers;
- c) à l'article 4 de l'arrêté royal n° 41 du 15 décembre 1934 protégeant l'épargne par la réglementation de la vente à tempérament de valeurs à lots;

d) aux articles 18 à 23 de l'arrêté royal n° 43 du 15 décembre 1934 relatif au contrôle des sociétés de capitalisation;

e) aux articles 42 à 45 de l'arrêté royal n° 185 sur le contrôle des banques et le régime des émissions de titres et valeurs;

f) aux articles 200 à 209 des lois sur les sociétés commerciales, coordonnées le 30 novembre 1935;

g) aux articles 67 à 72 de l'arrêté royal n° 225 du 7 janvier 1936 réglementant les prêts hypothécaires et organisant le contrôle des entreprises de prêts hypothécaires;

h) aux articles 4 et 5 de l'arrêté royal n° 71 du 30 novembre 1939 relatif au colportage des valeurs mobilières et au démarchage sur valeurs mobilières et sur marchandises et denrées;

i) à l'article 150 de la loi du 4 décembre 1990 relative aux opérations financières et aux marchés financiers;

j) à l'article 29 de la loi du 9 juillet 1957 réglementant les ventes à tempérament et leur financement;

k) aux articles 13 à 15 de la loi du 10 juin 1964 sur les appels publics à l'épargne;

l) aux articles 31 à 35 des dispositions relatives au contrôle des caisses d'épargne privées, coordonnées le 23 juin 1967;

m) à l'article 11 de l'arrêté royal n° 64 du 10 novembre 1967 organisant le statut des sociétés à portefeuille;

n) à l'article 74 de la loi du 30 juin 1975 relative au statut des banques, des caisses d'épargne privées et de certains autres intermédiaires financiers.

Sauf en ce qui concerne les personnes chargées de la direction effective de l'entreprise, la CBFA peut autoriser des dérogations aux interdictions prévues au présent article.

Le Roi peut adapter les dispositions du présent article pour les mettre en concordance avec les lois qui modifient les textes qui y sont énumérés.

2° par les personnes qui ont été condamnées pour infraction:

- a) aux articles 83 à 87 de la présente loi;
- b) aux articles 75 à 78 de la loi du 4 décembre 1990 relative aux opérations financières et aux marchés financiers;

c) à l'article 4 de l'arrêté royal n° 41 du 15 décembre 1934 protégeant l'épargne par la réglementation de la vente à tempérament de valeurs à lots;

d) aux articles 18 à 23 de l'arrêté royal n° 43 du 15 décembre 1934 relatif au contrôle des sociétés de capitalisation;

e) aux articles 42 à 45 de l'arrêté royal n° 185 sur le contrôle des banques et le régime des émissions de titres et valeurs;

f) aux articles 200 à 209 des lois sur les sociétés commerciales, coordonnées le 30 novembre 1935;

g) aux articles 67 à 72 de l'arrêté royal n° 225 du 7 janvier 1936 réglementant les prêts hypothécaires et organisant le contrôle des entreprises de prêts hypothécaires;

h) aux articles 4 et 5 de l'arrêté royal n° 71 du 30 novembre 1939 relatif au colportage des valeurs mobilières et au démarchage sur valeurs mobilières et sur marchandises et denrées;

i) à l'article 150 de la loi du 4 décembre 1990 relative aux opérations financières et aux marchés financiers;

j) à l'article 29 de la loi du 9 juillet 1957 réglementant les ventes à tempérament et leur financement;

k) aux articles 13 à 15 de la loi du 10 juin 1964 sur les appels publics à l'épargne;

l) aux articles 31 à 35 des dispositions relatives au contrôle des caisses d'épargne privées, coordonnées le 23 juin 1967;

m) à l'article 11 de l'arrêté royal n° 64 du 10 novembre 1967 organisant le statut des sociétés à portefeuille;

n) à l'article 74 de la loi du 30 juin 1975 relative au statut des banques, des caisses d'épargne privées et de certains autres intermédiaires financiers.

o) aux articles 118 à 121 de la loi du ... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle.

Sauf en ce qui concerne les personnes chargées de la direction effective de l'entreprise, la CBFA peut autoriser des dérogations aux interdictions prévues au présent article.

Le Roi peut adapter les dispositions du présent article pour les mettre en concordance avec les lois qui modifient les textes qui y sont énumérés.

2° door personen die veroordeeld werden wegens inbreuk:

- a) op de artikelen 83 tot 87 van deze wet;
- b) op de artikelen 75 tot 78 van de wet van 4 december 1990 op de financiële transacties en de financiële markten;
- c) op artikel 4 van het koninklijk besluit nr. 41 van 15 december 1934 tot bescherming van het gespaard vermogen door reglementering van de verkoop op afbetaling van premie-effecten;
- d) op de artikelen 18 tot 23 van het koninklijk besluit nr. 43 van 15 december 1934 betreffende de controle op de kapitalisatieondernemingen;
- e) op de artikelen 42 tot 45 van het koninklijk besluit nr. 185 op de bankcontrole en het uitgifteregime voor titels en effecten;
- f) op de artikelen 200 tot 209 van de wetten op de handelsvennootschappen, gecoördineerd op 30 november 1935;
- g) op de artikelen 67 tot 72 van het koninklijk besluit nr. 225 van 7 januari 1936 tot reglementering van de hypothecaire leningen en tot inrichting van de controle op de ondernemingen van hypothecaire leningen;
- h) op de artikelen 4 en 5 van het koninklijk besluit nr. 71 van 30 november 1939 betreffende het leuren met roerende waarden en demarchage met onroerende waarden en goederen of eetwaren;
- i) op artikel 150 van de wet van 4 december 1990 op de financiële transacties en de financiële markten;
- j) op artikel 29 van de wet van 9 juli 1957 houdende reglementering van de verkoop op afbetaling en van zijn financiering;
- k) op de artikelen 13 tot 15 van de wet van 10 juni 1964 op het openbaar aantrekken van spaargelden;
- l) op de artikelen 31 tot 35 van de bepalingen betreffende de controle op de private spaarkassen, gecoördineerd op 23 juni 1967;
- m) op artikel 11 van het koninklijk besluit nr. 64 van 10 november 1967 tot regeling van het statuut van de portefeuillemaatschappijen;
- n) op artikel 74 van de wet van 30 juni 1975 betreffende het statuut van de banken, de private spaarkassen en bepaalde andere financiële instellingen.

Behoudens voor wat betreft de personen belast met de effectieve leiding van de onderneming, kan de CBFA afwijkingen toestaan op de in dit artikel bedoelde verbodsbepalingen.

De Koning kan de bepalingen van dit artikel aanpassen om ze in overeenstemming te brengen met de wetten die de erin opgesomde teksten wijzigen.

2° door personen die veroordeeld werden wegens inbreuk:

- a) op de artikelen 83 tot 87 van deze wet;
- b) op de artikelen 75 tot 78 van de wet van 4 december 1990 op de financiële transacties en de financiële markten;
- c) op artikel 4 van het koninklijk besluit nr. 41 van 15 december 1934 tot bescherming van het gespaard vermogen door reglementering van de verkoop op afbetaling van premie-effecten;
- d) op de artikelen 18 tot 23 van het koninklijk besluit nr. 43 van 15 december 1934 betreffende de controle op de kapitalisatieondernemingen;
- e) op de artikelen 42 tot 45 van het koninklijk besluit nr. 185 op de bankcontrole en het uitgifteregime voor titels en effecten;
- f) op de artikelen 200 tot 209 van de wetten op de handelsvennootschappen, gecoördineerd op 30 november 1935;
- g) op de artikelen 67 tot 72 van het koninklijk besluit nr. 225 van 7 januari 1936 tot reglementering van de hypothecaire leningen en tot inrichting van de controle op de ondernemingen van hypothecaire leningen;
- h) op de artikelen 4 en 5 van het koninklijk besluit nr. 71 van 30 november 1939 betreffende het leuren met roerende waarden en demarchage met onroerende waarden en goederen of eetwaren;
- i) op artikel 150 van de wet van 4 december 1990 op de financiële transacties en de financiële markten;
- j) op artikel 29 van de wet van 9 juli 1957 houdende reglementering van de verkoop op afbetaling en van zijn financiering;
- k) op de artikelen 13 tot 15 van de wet van 10 juni 1964 op het openbaar aantrekken van spaargelden;
- l) op de artikelen 31 tot 35 van de bepalingen betreffende de controle op de private spaarkassen, gecoördineerd op 23 juni 1967;
- m) op artikel 11 van het koninklijk besluit nr. 64 van 10 november 1967 tot regeling van het statuut van de portefeuillemaatschappijen;
- n) op artikel 74 van de wet van 30 juni 1975 betreffende het statuut van de banken, de private spaarkassen en bepaalde andere financiële instellingen.

o) op de artikelen 118 tot 121 van de wet van... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

Behoudens voor wat betreft de personen belast met de effectieve leiding van de onderneming, kan de CBFA afwijkingen toestaan op de in dit artikel bedoelde verbodsbepalingen.

De Koning kan de bepalingen van dit artikel aanpassen om ze in overeenstemming te brengen met de wetten die de erin opgesomde teksten wijzigen.

Article 96

§ 1. Le Roi prend les arrêtés nécessaires à l'exécution de la présente loi sur avis de la CBFA et après consultation, par ce dernier, de la Commission des Assurances. Il fixe, spécialement:

1° les règles pour dresser le bilan et le compte de résultats, ainsi que pour l'évaluation des divers postes de l'actif et du passif et pour la présentation des comptes rendus de gestions distinctes;

2° les règles à respecter par les entreprises en matière de participation dans les bénéfices au profit des assurés;

3° les obligations des assureurs relatives à la tenue et à la communication des livres, polices, pièces comptables et autres documents, aux mentions à faire dans les prospectus, circulaires, affiches et autres écrits destinés au public.

La consultation de la Commission des Assurances n'est pas requise pour ce qui est des règles à fixer par le Roi en application de l'article 36.

§ 2. En vue d'assurer l'efficacité du contrôle institué par la présente loi, le Roi est autorisé à prendre, dans les mêmes conditions, les arrêtés nécessaires relativement aux obligations des agents et courtiers d'assurance et aux modalités de contrôle de leur comportement.

Arrêté royal du 14 mai 1985 concernant l'application aux institutions de prévoyance de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances

Arrêté royal du 5 avril 1995 concernant l'application de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances aux caisses de pensions visées à l'article 2, § 3, 4°, de la loi précitée

Article 96

«§ 1. Le Roi prend, sur avis de la CBFA et après que cette dernière ait demandé l'avis de la Commission des Assurances, les arrêtés nécessaires à l'exécution de la présente loi Il fixe, spécialement:

1° les règles pour dresser le bilan et le compte de résultats, ainsi que pour l'évaluation des divers postes de l'actif et du passif et pour la présentation des comptes rendus de gestions distinctes;

2° les règles à respecter par les entreprises en matière de participation dans les bénéfices au profit des assurés;

3° les obligations des assureurs relatives à la tenue et à la communication des livres, polices, pièces comptables et autres documents, aux mentions à faire dans les prospectus, circulaires, affiches et autres écrits destinés au public.

La consultation de la Commission des Assurances n'est pas requise pour ce qui est des règles à fixer par le Roi en application de l'article 36.

Le ministre de l'Economie peut fixer des délais endéans lesquels la CBFA et la Commission des Assurances doivent émettre leur avis. De même, la CBFA peut fixer un délai endéans lequel la Commission des Assurances doit émettre son avis. En cas de non-respect de l'un ou l'autre de ces délais, l'avis correspondant n'est plus requis.».

§ 2. En vue d'assurer l'efficacité du contrôle institué par la présente loi, le Roi est autorisé à prendre, dans les mêmes conditions, les arrêtés nécessaires relativement aux obligations des agents et courtiers d'assurance et aux modalités de contrôle de leur comportement.

Arrêté royal du 14 mai 1985 concernant l'application aux institutions de prévoyance de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances

(abrogé)

Arrêté royal du 5 avril 1995 concernant l'application de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances aux caisses de pensions visées à l'article 2, § 3, 4°, de la loi précitée

(abrogé)

Artikel 96

§ 1. De Koning neemt, op advies van de CBFA nadat deze de Commissie voor Verzekeringen geraadpleegd heeft, de besluiten die voor de uitvoering van deze wet nodig zijn. Hij bepaalt voornamelijk:

1° de regels voor het opmaken van de balans en de resultatenrekening, alsook voor de raming van de verschillende posten van de activa en passiva en voor de wijze van opmaken van de verslagen over het afzonderlijk beheer;

2° de door de ondernemingen na te leven regels inzake deelneming in de winst ten voordele van de verzekeren;

3° de verplichtingen van de verzekeraars omtrent het bijhouden en het overleggen van de boeken, polissen, boekingsstukken en andere bescheiden, de vermeldingen die moeten voorkomen op prospectussen, omzendbrieven, aanplakbiljetten en andere voor het publiek bestemde geschriften.

§ 2. Met het oog op de doelmatigheid van de controle ingesteld door deze wet, wordt de Koning gemachtigd, onder dezelfde voorwaarden, de nodige besluiten te nemen wat betreft de verplichtingen van de verzekeringsagenten en -makelaars en de modaliteiten van de controle op hun gedragingen.

Koninklijk besluit van 14 mei 1985 tot toepassing op de voorzorgsinstellingen van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen

Koninklijk besluit van 5 april 1995 tot toepassing van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen op de pensioenkas- sen bedoeld in artikel 2, § 3, 4°, van de voormelde wet

Artikel 96

§ 1. De Koning neemt, op advies van de CBFA en nadat deze laatste het advies van de Commissie voor Verzekeringen heeft gevraagd, de besluiten die voor de uitvoering van deze wet nodig zijn. Hij bepaalt voornamelijk:

1° de regels voor het opmaken van de balans en de resultatenrekening, alsook voor de raming van de verschillende posten van de activa en passiva en voor de wijze van opmaken van de verslagen over het afzonderlijk beheer;

2° de door de ondernemingen na te leven regels inzake deelneming in de winst ten voordele van de verzekeren;

3° de verplichtingen van de verzekeraars omtrent het bijhouden en het overleggen van de boeken, polissen, boekingsstukken en andere bescheiden, de vermeldingen die moeten voorkomen op prospectussen, omzendbrieven, aanplakbiljetten en andere voor het publiek bestemde geschriften.

De raadpleging van de Commissie voor Verzekeringen is niet vereist voor de door de Koning met toepassing van artikel 36 te bepalen regels.

De minister van Economie kan termijnen bepalen waarbinnen de CBFA en de Commissie voor Verzekeringen hun advies dienen uit te brengen. Ingevolge kan de CBFA een termijn bepalen waarbinnen de Commissie voor Verzekeringen haar advies dient uit te brengen. In geval van niet-naleving van een van die termijnen, is het bedoelde advies niet meer vereist.

§ 2. Met het oog op de doelmatigheid van de controle ingesteld door deze wet, wordt de Koning gemachtigd, onder dezelfde voorwaarden, de nodige besluiten te nemen wat betreft de verplichtingen van de verzekeringsagenten en -makelaars en de modaliteiten van de controle op hun gedragingen.

Koninklijk besluit van 14 mei 1985 tot toepassing op de voorzorgsinstellingen van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen

(opgeheven)

Koninklijk besluit van 5 april 1995 tot toepassing van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen op de pensioenkas- sen bedoeld in artikel 2, § 3, 4°, van de voormelde wet

(opgeheven)

**Loi du 2 août 2002
relative à la surveillance du secteur financier
et aux services financiers**

Article 45, § 1er

§ 1er. La CBFA a pour mission, conformément à la présente loi et aux lois particulières qui lui sont applicables:

1° d'assurer le contrôle des établissements de crédit, des entreprises d'investissement, des conseillers en placements et des bureaux de change;

2° d'assurer le contrôle des organismes de placement collectif;

3° de veiller au respect des règles visant la protection des intérêts de l'investisseur lors des transactions effectuées sur des instruments financiers et de veiller au bon fonctionnement, à l'intégrité et à la transparence des marchés d'instruments financiers;

4° de contribuer au respect des règles visant à protéger les épargnants et investisseurs contre l'offre ou la fourniture illicite de produits ou services financiers.

5° d'assurer le contrôle des entreprises soumises aux dispositions de l'arrêté royal n° 43 du 15 décembre 1934 relatif au contrôle des entreprises de capitalisation;

6° d'assurer le contrôle des entreprises et institutions, ainsi que des opérations visées par la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances;

7° d'assurer le contrôle du respect des dispositions de la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre;

8° d'assurer le contrôle des entreprises et des opérations visées par la loi du 4 août 1992 relative au crédit hypothécaire;

9° d'assurer le contrôle du respect des dispositions de la loi du 27 mars 1995 relative à l'intermédiation en assurances et à la distribution d'assurances;

10° d'assurer le contrôle des sociétés de cautionnement mutuel en application de l'article 57 de la loi-programme du 10 février 1998 pour la promotion de l'entreprise indépendante;

11° d'assurer le contrôle du respect du titre II, chapitre 1er, section 4 de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002, relatif à la pension complémentaire pour indépendants;

12° d'assurer le contrôle du respect des dispositions de la loi relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale;

**Loi du 2 août 2002
relative à la surveillance du secteur financier
et aux services financiers**

Article 45, § 1er

§ 1er. La CBFA a pour mission, conformément à la présente loi et aux lois particulières qui lui sont applicables:

1° d'assurer le contrôle des établissements de crédit, des entreprises d'investissement, des conseillers en placements et des bureaux de change;

2° d'assurer le contrôle des organismes de placement collectif;

3° de veiller au respect des règles visant la protection des intérêts de l'investisseur lors des transactions effectuées sur des instruments financiers et de veiller au bon fonctionnement, à l'intégrité et à la transparence des marchés d'instruments financiers;

4° de contribuer au respect des règles visant à protéger les épargnants et investisseurs contre l'offre ou la fourniture illicite de produits ou services financiers.

5° d'assurer le contrôle des entreprises soumises aux dispositions de l'arrêté royal n° 43 du 15 décembre 1934 relatif au contrôle des entreprises de capitalisation;

6° d'assurer le contrôle des entreprises et institutions, ainsi que des opérations visées par la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances;

7° d'assurer le contrôle du respect des dispositions de la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre;

8° d'assurer le contrôle des entreprises et des opérations visées par la loi du 4 août 1992 relative au crédit hypothécaire;

9° d'assurer le contrôle du respect des dispositions de la loi du 27 mars 1995 relative à l'intermédiation en assurances et à la distribution d'assurances;

10° d'assurer le contrôle des sociétés de cautionnement mutuel en application de l'article 57 de la loi-programme du 10 février 1998 pour la promotion de l'entreprise indépendante;

11° d'assurer le contrôle du respect du titre II, chapitre 1er, section 4 de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002, relatif à la pension complémentaire pour indépendants;

12° d'assurer le contrôle du respect des dispositions de la loi relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale;

**Wet van 2 augustus 2002
betreffende het toezicht op de financiële sector
en de financiële diensten**

Artikel 45, § 1

§ 1. De CBFA heeft als opdracht, overeen-komstig deze wet en de bijzondere wetten die op haar van toepassing zijn:

1° het toezicht op de kredietinstellingen, de beleggingsondernemingen, de beleggingsadviseurs en de wisselkantoren te verzekeren;

2° het toezicht op de instellingen voor collectieve belegging te verzekeren;

3° toe te zien op de naleving van de regels die de bescherming van de belangen van de belegger beogen bij verrichtingen in financiële instrumenten en toe te zien op de goede werking, de integriteit en de transparantie van de markten voor financiële instrumenten;

4° bij te dragen tot de naleving van de regels bedoeld om de spaarders en de beleggers te beschermen tegen het onwettelijke aanbod of de illegale levering van financiële producten of diensten.

5° het toezicht op de ondernemingen onderworpen aan de bepalingen van het koninklijk besluit nr. 43 van 15 december 1934 betreffende de controle op de kapitalisatieondernemingen te verzekeren;

6° het toezicht op de ondernemingen en de instellingen, alsook op de verrichtingen bedoeld in de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen te verzekeren;

7° het toezicht op de naleving van de bepalingen van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst te verzekeren;

8° het toezicht op de ondernemingen en de verrichtingen bedoeld in de wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet te verzekeren;

9° het toezicht op de naleving van de bepalingen van de wet van 27 maart 1995 betreffende de verzekeringsbemiddeling en de distributie van verzekeringen te verzekeren;

10° het toezicht op de maatschappijen voor onderlinge borgstelling met toepassing van artikel 57 van de programmawet van 10 februari 1998 tot bevordering van het zelfstandig ondernemerschap te verzekeren;

11° het toezicht op de naleving van titel II, hoofdstuk 1, afdeling 4 van de programmawet (I) van 24 december 2002 betreffende de aanvullende pensioenen voor zelfstandigen te verzekeren;

12° het toezicht op de naleving van de bepalingen van de wet betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, te verzekeren;

**Wet van 2 augustus 2002
betreffende het toezicht op de financiële sector
en de financiële diensten**

Artikel 45, § 1

§ 1. De CBFA heeft als opdracht, overeen-komstig deze wet en de bijzondere wetten die op haar van toepassing zijn:

1° het toezicht op de kredietinstellingen, de beleggingsondernemingen, de beleggingsadviseurs en de wisselkantoren te verzekeren;

2° het toezicht op de instellingen voor collectieve belegging te verzekeren;

3° toe te zien op de naleving van de regels die de bescherming van de belangen van de belegger beogen bij verrichtingen in financiële instrumenten en toe te zien op de goede werking, de integriteit en de transparantie van de markten voor financiële instrumenten;

4° bij te dragen tot de naleving van de regels bedoeld om de spaarders en de beleggers te beschermen tegen het onwettelijke aanbod of de illegale levering van financiële producten of diensten.

5° het toezicht op de ondernemingen onderworpen aan de bepalingen van het koninklijk besluit nr. 43 van 15 december 1934 betreffende de controle op de kapitalisatieondernemingen te verzekeren;

6° het toezicht op de ondernemingen en de instellingen, alsook op de verrichtingen bedoeld in de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen te verzekeren;

7° het toezicht op de naleving van de bepalingen van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst te verzekeren;

8° het toezicht op de ondernemingen en de verrichtingen bedoeld in de wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet te verzekeren;

9° het toezicht op de naleving van de bepalingen van de wet van 27 maart 1995 betreffende de verzekeringsbemiddeling en de distributie van verzekeringen te verzekeren;

10° het toezicht op de maatschappijen voor onderlinge borgstelling met toepassing van artikel 57 van de programmawet van 10 februari 1998 tot bevordering van het zelfstandig ondernemerschap te verzekeren;

11° het toezicht op de naleving van titel II, hoofdstuk 1, afdeling 4 van de programmawet (I) van 24 december 2002 betreffende de aanvullende pensioenen voor zelfstandigen te verzekeren;

12° het toezicht op de naleving van de bepalingen van de wet betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, te verzekeren;

Article 72, § 4

§ 4. En cas de péril grave pour le public, le comité de direction peut déroger aux règles de procédure prévues aux articles 70 à 72, § 2, pour les besoins de l'adoption des mesures visées à l'article 57, § 1er, de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit et à l'article 104, § 1er, de la loi du 6 avril 1995 relative aux marchés secondaires, au statut des entreprises d'investissement et à leur contrôle, aux intermédiaires et conseillers en placements et à l'article 26 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances.

Article 122

Un recours auprès du Conseil d'État est ouvert, selon une procédure accélérée déterminée par le Roi:

1° au demandeur, contre le refus d'inscription décidé par la CBFA en vertu des articles 120 et 121 de la loi du 4 décembre 1990 relative aux opérations financières et aux marchés financiers, ou lorsque la CBFA n'a pas statué dans un délai de trois mois à dater de l'introduction d'un dossier complet. Dans ce dernier cas, la demande d'inscription est censée rejetée. Un même recours est ouvert à l'organisme de placement contre le refus d'inscription décidé par la CBFA en vertu de l'article 138 ou de l'article 141, § 2, de la loi du 4 décembre 1990 précitée;

2° à l'organisme de placement, contre les refus d'agrément ou d'acceptation décidés par la CBFA en vertu de l'article 120, § 2, 1°, 2° et 3°, de la loi du 4 décembre 1990 précitée;

3° à l'organisme de placement, contre les décisions de la CBFA prises en vertu de l'article 134, alinéa 2, 2° et 5°, de l'article 139 et de l'article 141, § 3, de la loi du 4 décembre 1990 précitée. Le recours suspend l'exécution de la décision sauf si la CBFA en décide autrement en cas de péril grave pour les créanciers ou les participants;

4° au demandeur d'agrément, contre les décisions de la CBFA prises en matière d'agrément en vertu des articles 10 et 11 de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit. Un même recours est ouvert lorsque la CBFA n'a pas sta-

13° d'assurer le contrôle du respect des dispositions des Titres I à V de la loi du ... relative contrôle des institution de retraite professionnelle.

Article 72, § 4

§ 4. En cas de péril grave pour le public, le comité de direction peut déroger aux règles de procédure prévues aux articles 70 à 72, § 2, pour les besoins de l'adoption des mesures visées à l'article 57, § 1er, de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit et à l'article 104, § 1er, de la loi du 6 avril 1995 relative aux marchés secondaires, au statut des entreprises d'investissement et à leur contrôle, aux intermédiaires et conseillers en placements **et à l'article 26 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances et aux articles 84 à 86 de la loi du ... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle.**

Article 122

Un recours auprès du Conseil d'État est ouvert, selon une procédure accélérée déterminée par le Roi:

1° au demandeur, contre le refus d'inscription décidé par la CBFA en vertu des articles 120 et 121 de la loi du 4 décembre 1990 relative aux opérations financières et aux marchés financiers, ou lorsque la CBFA n'a pas statué dans un délai de trois mois à dater de l'introduction d'un dossier complet. Dans ce dernier cas, la demande d'inscription est censée rejetée. Un même recours est ouvert à l'organisme de placement contre le refus d'inscription décidé par la CBFA en vertu de l'article 138 ou de l'article 141, § 2, de la loi du 4 décembre 1990 précitée;

2° à l'organisme de placement, contre les refus d'agrément ou d'acceptation décidés par la CBFA en vertu de l'article 120, § 2, 1°, 2° et 3°, de la loi du 4 décembre 1990 précitée;

3° à l'organisme de placement, contre les décisions de la CBFA prises en vertu de l'article 134, alinéa 2, 2° et 5°, de l'article 139 et de l'article 141, § 3, de la loi du 4 décembre 1990 précitée. Le recours suspend l'exécution de la décision sauf si la CBFA en décide autrement en cas de péril grave pour les créanciers ou les participants;

4° au demandeur d'agrément, contre les décisions de la CBFA prises en matière d'agrément en vertu des articles 10 et 11 de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit. Un même recours est ouvert lorsque la CBFA n'a pas sta-

Artikel 72, § 4

§ 4. In geval van ernstig gevaar voor het publiek, kan het directiecomité afwijken van de procedureregels bepaald in de artikelen 70 tot 72, § 2, in het belang van het nemen van de maatregelen bedoeld in artikel 57, § 1, van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen en in artikel 104, § 1, van de wet van 6 april 1995 inzake de secundaire markten, het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs en in artikel 26 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen.

Artikel 122

Bij de Raad van State kan, volgens een versnelde procedure zoals vastgesteld door de Koning, beroep worden ingesteld:

1° door de eiser, tegen de weigering tot inschrijving waartoe de CBFA heeft beslist krachtens de artikelen 120 en 121 van de wet van 4 december 1990 op de financiële transacties en de financiële markten, of wanneer de CBFA geen uitspraak heeft gedaan binnen een termijn van drie maanden na indiening van een volledig dossier. In dit laatste geval wordt het verzoek om inschrijving geacht te zijn verworpen. De beleggingsinstelling kan een zelfde beroep instellen tegen de weigering tot inschrijving waartoe de CBFA heeft beslist krachtens artikel 138 of artikel 141, § 2 van de voormelde wet van 4 december 1990;

2° door de beleggingsinstelling, tegen de weigeringen tot erkenning of aanvaarding waartoe door de CBFA is beslist krachtens artikel 120, § 2, 1°, 2° en 3°, van de voormelde wet van 4 december 1990;

3° door de beleggingsinstelling, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 134, tweede lid, 2° en 5°, artikel 139 en artikel 141, § 3, van de voormelde wet van 4 december 1990. Het beroep schorst de uitvoering van de beslissing tenzij de CBFA hier anders over beslist indien er ernstig gevaar dreigt voor de schuldeisers of de deelnemers;

4° door de aanvrager van een vergunning, tegen de beslissingen inzake vergunning die de CBFA heeft genomen krachtens de artikelen 10 en 11 van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen. Een zelfde beroep kan worden

13° het toezicht op de naleving van de bepalingen van Titels I tot V de wet van ... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

Artikel 72, § 4

§ 4. In geval van ernstig gevaar voor het publiek, kan het directiecomité afwijken van de procedureregels bepaald in de artikelen 70 tot 72, § 2, in het belang van het nemen van de maatregelen bedoeld in artikel 57, § 1, van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen en in artikel 104, § 1, van de wet van 6 april 1995 inzake de secundaire markten, het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs, **in artikel 26 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en in de artikelen 84 tot 86 van de wet van ... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.**

Artikel 122

Bij de Raad van State kan, volgens een versnelde procedure zoals vastgesteld door de Koning, beroep worden ingesteld:

1° door de eiser, tegen de weigering tot inschrijving waartoe de CBFA heeft beslist krachtens de artikelen 120 en 121 van de wet van 4 december 1990 op de financiële transacties en de financiële markten, of wanneer de CBFA geen uitspraak heeft gedaan binnen een termijn van drie maanden na indiening van een volledig dossier. In dit laatste geval wordt het verzoek om inschrijving geacht te zijn verworpen. De beleggingsinstelling kan een zelfde beroep instellen tegen de weigering tot inschrijving waartoe de CBFA heeft beslist krachtens artikel 138 of artikel 141, § 2 van de voormelde wet van 4 december 1990;

2° door de beleggingsinstelling, tegen de weigeringen tot erkenning of aanvaarding waartoe door de CBFA is beslist krachtens artikel 120, § 2, 1°, 2° en 3°, van de voormelde wet van 4 december 1990;

3° door de beleggingsinstelling, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 134, tweede lid, 2° en 5°, artikel 139 en artikel 141, § 3, van de voormelde wet van 4 december 1990. Het beroep schorst de uitvoering van de beslissing tenzij de CBFA hier anders over beslist indien er ernstig gevaar dreigt voor de schuldeisers of de deelnemers;

4° door de aanvrager van een vergunning, tegen de beslissingen inzake vergunning die de CBFA heeft genomen krachtens de artikelen 10 en 11 van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen. Een zelfde beroep kan worden

tué dans les délais fixés au 1er alinéa de l'article 10 précité; dans ce dernier cas, le recours est traité comme s'il y avait eu rejet de la demande;

5° à l'établissement de crédit, contre les décisions de la CBFA prises en vertu de l'alinéa 3 de l'article 34 de la loi du 22 mars 1993 précitée;

6° à l'établissement de crédit, contre les décisions de la CBFA prises en vertu de l'article 57, § 1er, alinéa 2, 2°, 3° et 4°, et contre les décisions équivalentes prises en vertu de l'article 75, § 2, et de l'article 84 de la loi du 22 mars 1993 précitée. Un même recours est ouvert contre les décisions de la CBFA prises en vertu du § 1er, alinéa 2, 1°, de l'article 57 précité, ainsi que contre les décisions équivalentes prises en vertu des articles 75, § 2 et 84 de la loi du 22 mars 1993 précitée, lorsque la CBFA a notifié à l'établissement qu'elle publiera ces décisions. Le recours est suspensif de la décision et de sa publication, sauf si, en raison d'un péril grave pour les épargnants, la CBFA a déclaré sa décision exécutoire nonobstant recours;

7° au demandeur, contre les décisions prises par la CBFA en matière d'agrément en vertu des articles 50 et 51 de la loi du 6 avril 1995 relative aux marchés secondaires, au statut des entreprises d'investissement et à leur contrôle, aux intermédiaires et conseillers en placements. Un même recours est ouvert au demandeur lorsque la CBFA n'a pas statué dans les délais fixés à l'alinéa 1er de l'article 50 précité. Dans ce dernier cas, le recours est traité comme s'il y avait eu rejet de la demande;

8° à l'entreprise d'investissement, contre les décisions de la CBFA prises en vertu de l'article 104,

§ 1er, 2°, 3° et 4°, de la loi du 6 avril 1995 précitée ou des arrêtés qui s'y réfèrent et contre les décisions équivalentes prises en vertu de l'article 134 de la même loi. Un même recours est ouvert contre des décisions de la CBFA prises en vertu du § 1er, 1°, de l'article 104 précité, ou des arrêtés qui s'y réfèrent, ainsi que des décisions équivalentes prises en vertu de l'article 134 précité, lorsque la CBFA a notifié à l'entreprise qu'elle publiera ces décisions. Le recours est suspensif de la décision et de sa publication sauf si, en raison d'un péril grave pour les investisseurs, la CBFA a déclaré sa décision exécutoire nonobstant recours;

9° au demandeur, contre les décisions prises par la CBFA en matière d'agrément en vertu de l'article 129 de la loi du 6 avril 1995 précitée. Un même recours est ouvert lorsque la CBFA n'a pas statué dans les délais fixés à l'alinéa 1er de cet article. Dans ce dernier cas, le

tué dans les délais fixés au 1er alinéa de l'article 10 précité; dans ce dernier cas, le recours est traité comme s'il y avait eu rejet de la demande;

5° à l'établissement de crédit, contre les décisions de la CBFA prises en vertu de l'alinéa 3 de l'article 34 de la loi du 22 mars 1993 précitée;

6° à l'établissement de crédit, contre les décisions de la CBFA prises en vertu de l'article 57, § 1er, alinéa 2, 2°, 3° et 4°, et contre les décisions équivalentes prises en vertu de l'article 75, § 2, et de l'article 84 de la loi du 22 mars 1993 précitée. Un même recours est ouvert contre les décisions de la CBFA prises en vertu du § 1er, alinéa 2, 1°, de l'article 57 précité, ainsi que contre les décisions équivalentes prises en vertu des articles 75, § 2 et 84 de la loi du 22 mars 1993 précitée, lorsque la CBFA a notifié à l'établissement qu'elle publiera ces décisions. Le recours est suspensif de la décision et de sa publication, sauf si, en raison d'un péril grave pour les épargnants, la CBFA a déclaré sa décision exécutoire nonobstant recours;

7° au demandeur, contre les décisions prises par la CBFA en matière d'agrément en vertu des articles 50 et 51 de la loi du 6 avril 1995 relative aux marchés secondaires, au statut des entreprises d'investissement et à leur contrôle, aux intermédiaires et conseillers en placements. Un même recours est ouvert au demandeur lorsque la CBFA n'a pas statué dans les délais fixés à l'alinéa 1er de l'article 50 précité. Dans ce dernier cas, le recours est traité comme s'il y avait eu rejet de la demande;

8° à l'entreprise d'investissement, contre les décisions de la CBFA prises en vertu de l'article 104, § 1er, 2°, 3° et 4°, de la loi du 6 avril 1995 précitée ou des arrêtés qui s'y réfèrent et contre les décisions équivalentes prises en vertu de l'article 134 de la même loi. Un même recours est ouvert contre des décisions de la CBFA prises en vertu du § 1er, 1°, de l'article 104 précité, ou des arrêtés qui s'y réfèrent, ainsi que des décisions équivalentes prises en vertu de l'article 134 précité, lorsque la CBFA a notifié à l'entreprise qu'elle publiera ces décisions. Le recours est suspensif de la décision et de sa publication sauf si, en raison d'un péril grave pour les investisseurs, la CBFA a déclaré sa décision exécutoire nonobstant recours;

9° au demandeur, contre les décisions prises par la CBFA en matière d'agrément en vertu de l'article 129 de la loi du 6 avril 1995 précitée. Un même recours est ouvert lorsque la CBFA n'a pas statué dans les délais fixés à l'alinéa 1er de cet article. Dans ce dernier cas, le

ingesteld indien de CBFA geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij het eerste lid van het voormelde artikel 10 vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

5° door de kredietinstelling, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens het derde lid van artikel 34 van de voormelde wet van 22 maart 1993;

6° door de kredietinstelling, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 57, § 1, tweede lid, 2°, 3° en 4°, en tegen de gelijkaardige beslissingen genomen krachtens artikel 75, § 2 en artikel 84 van de voormelde wet van 22 maart 1993. Een zelfde beroep kan worden ingesteld tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens § 1, tweede lid, 1°, van het voormelde artikel 57, alsmede tegen de gelijkaardige beslissingen genomen krachtens de artikelen 75, § 2 en 84 van de voormelde wet van 22 maart 1993, indien de CBFA de instelling ter kennis heeft gebracht dat zij deze beslissingen zal bekendmaken. Het beroep schorst de beslissing en haar bekendmaking, tenzij de CBFA, bij ernstig gevaar voor de spaarders, haar beslissing uitvoerbaar heeft verklaard niettegenstaande elk beroep;

7° door de aanvrager, tegen de beslissingen inzake vergunning die de CBFA heeft genomen krachtens de artikelen 50 en 51 van de wet van 6 april 1995 inzake de secundaire markten, het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs. Een zelfde beroep kan worden ingesteld door de aanvrager indien de CBFA geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij het eerste lid van het voormelde artikel 50 vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

8° door de beleggingsonderneming, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 104, § 1, 2°, 3° en 4°, van de voormelde wet van 6 april 1995 of van de besluiten die ernaar verwijzen en tegen de gelijkaardige beslissingen genomen krachtens artikel 134 van dezelfde wet. Een zelfde beroep kan worden ingesteld tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens § 1, 1°, van het voormelde artikel 104, of van de besluiten die ernaar verwijzen, alsook tegen de gelijkaardige beslissingen die zij heeft genomen krachtens het voormelde artikel 134, indien de CBFA de instelling ter kennis heeft gebracht dat zij deze beslissingen zal bekendmaken. Het beroep schorst de beslissing en haar bekendmaking, tenzij de CBFA, bij ernstig gevaar voor de beleggers, haar beslissing uitvoerbaar heeft verklaard niettegenstaande elk beroep;

9° door de aanvragers, tegen de beslissingen inzake vergunning die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 129 van de voormelde wet van 6 april 1995. Een zelfde beroep kan worden ingesteld indien de CBFA geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij het eerste lid

ingesteld indien de CBFA geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij het eerste lid van het voormelde artikel 10 vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

5° door de kredietinstelling, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens het derde lid van artikel 34 van de voormelde wet van 22 maart 1993;

6° door de kredietinstelling, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 57, § 1, tweede lid, 2°, 3° en 4°, en tegen de gelijkaardige beslissingen genomen krachtens artikel 75, § 2 en artikel 84 van de voormelde wet van 22 maart 1993. Een zelfde beroep kan worden ingesteld tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens § 1, tweede lid, 1°, van het voormelde artikel 57, alsmede tegen de gelijkaardige beslissingen genomen krachtens de artikelen 75, § 2 en 84 van de voormelde wet van 22 maart 1993, indien de CBFA de instelling ter kennis heeft gebracht dat zij deze beslissingen zal bekendmaken. Het beroep schorst de beslissing en haar bekendmaking, tenzij de CBFA, bij ernstig gevaar voor de spaarders, haar beslissing uitvoerbaar heeft verklaard niettegenstaande elk beroep;

7° door de aanvrager, tegen de beslissingen inzake vergunning die de CBFA heeft genomen krachtens de artikelen 50 en 51 van de wet van 6 april 1995 inzake de secundaire markten, het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs. Een zelfde beroep kan worden ingesteld door de aanvrager indien de CBFA geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij het eerste lid van het voormelde artikel 50 vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

8° door de beleggingsonderneming, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 104, § 1, 2°, 3° en 4°, van de voormelde wet van 6 april 1995 of van de besluiten die ernaar verwijzen en tegen de gelijkaardige beslissingen genomen krachtens artikel 134 van dezelfde wet. Een zelfde beroep kan worden ingesteld tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens § 1, 1°, van het voormelde artikel 104, of van de besluiten die ernaar verwijzen, alsook tegen de gelijkaardige beslissingen die zij heeft genomen krachtens het voormelde artikel 134, indien de CBFA de instelling ter kennis heeft gebracht dat zij deze beslissingen zal bekendmaken. Het beroep schorst de beslissing en haar bekendmaking, tenzij de CBFA, bij ernstig gevaar voor de beleggers, haar beslissing uitvoerbaar heeft verklaard niettegenstaande elk beroep;

9° door de aanvragers, tegen de beslissingen inzake vergunning die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 129 van de voormelde wet van 6 april 1995. Een zelfde beroep kan worden ingesteld indien de CBFA geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij het eerste lid

recours est traité comme s'il y avait eu rejet de la demande;

10° au demandeur d'enregistrement et à la société concernée, contre les décisions de la CBFA de refus d'enregistrement et de suspension ou révocation de l'enregistrement, prises en vertu de l'article 139 de la loi du 6 avril 1995 précitée et de ses mesures d'exécution. Le recours est suspensif de la décision à moins que la CBFA n'ait, pour motifs graves, déclaré que sa décision était exécutoire nonobstant recours;

11° au demandeur d'agrément contre les décisions prises par la CBFA en vertu de l'article 3 de la loi du 9 juillet 1975 précitée;

12° à l'entreprise d'assurances ou à l'institution de prévoyance, contre les décisions de demande d'extension de renseignements prises par la CBFA en vertu de l'article 21, § 1er bis, de la loi du 9 juillet 1975 précitée;

13° à l'entreprise d'assurances ou à l'institution de prévoyance, contre les décisions de relèvement de tarif prises par la CBFA en vertu de l'article 21 octies de la loi du 9 juillet 1975 précitée;

14° à l'entreprise d'assurances ou à l'institution de prévoyance, contre les décisions prises par la CBFA en vertu de l'article 26, § 2 et § 4, 2°, 3° et 4°, de la loi du 9 juillet 1975 précitée;

15° à l'entreprise d'assurances ou à l'institution de prévoyance, contre les décisions de révocation de l'agrément prises par la CBFA en vertu de l'article 43 de la loi du 9 juillet 1975 précitée;

16° à l'entreprise d'assurances contre les décisions d'opposition prises par la CBFA en vertu des articles 51 et 58 de la loi du 9 juillet 1975 précitée ou lorsque la CBFA n'a pas notifié de décision dans le délai fixé à l'article 51, alinéa 2, de la même loi;

17° à l'entreprise hypothécaire, contre les décisions de refus d'inscription, de radiation de l'inscription et d'opposition prises par la CBFA en vertu de l'article 43, §§ 1er, 3 et 6, de la loi du 4 août 1992 relative au crédit hypothécaire;

18° à l'entreprise hypothécaire, contre les décisions d'interdiction prises par la CBFA en vertu de l'article 43 bis, § 3, de la loi du 4 août 1992 précitée;

19° à l'intermédiaire d'assurances, contre les décisions d'inscription ou de refus d'inscription dans une catégorie du registre des intermédiaires, de radiation ou de modification de l'inscription, et d'avertissement, prises par la CBFA en vertu des articles 5, 8, 9 et 13 de la loi du 27 mars 1995 relative à l'intermédiation en assurances et à la distribution d'assurances.

recours est traité comme s'il y avait eu rejet de la demande;

10° au demandeur d'enregistrement et à la société concernée, contre les décisions de la CBFA de refus d'enregistrement et de suspension ou révocation de l'enregistrement, prises en vertu de l'article 139 de la loi du 6 avril 1995 précitée et de ses mesures d'exécution. Le recours est suspensif de la décision à moins que la CBFA n'ait, pour motifs graves, déclaré que sa décision était exécutoire nonobstant recours;

11° au demandeur d'agrément contre les décisions prises par la CBFA en vertu de l'article 3 de la loi du 9 juillet 1975 précitée;

12° à l'entreprise d'assurances, contre les décisions de demande d'extension de renseignements prises par la CBFA en vertu de l'article 21, § 1er bis, de la loi du 9 juillet 1975 précitée;

13° à l'entreprise d'assurances, contre les décisions de relèvement de tarif prises par la CBFA en vertu de l'article 21 octies de la loi du 9 juillet 1975 précitée;

14° à l'entreprise d'assurances, contre les décisions prises par la CBFA en vertu de l'article 26, § 2 et § 4, 2°, 3° et 4°, de la loi du 9 juillet 1975 précitée;

15° à l'entreprise d'assurances, contre les décisions de révocation de l'agrément prises par la CBFA en vertu de l'article 43 de la loi du 9 juillet 1975 précitée;

16° à l'entreprise d'assurances contre les décisions d'opposition prises par la CBFA en vertu des articles 51 et 58 de la loi du 9 juillet 1975 précitée ou lorsque la CBFA n'a pas notifié de décision dans le délai fixé à l'article 51, alinéa 2, de la même loi;

17° à l'entreprise hypothécaire, contre les décisions de refus d'inscription, de radiation de l'inscription et d'opposition prises par la CBFA en vertu de l'article 43, §§ 1er, 3 et 6, de la loi du 4 août 1992 relative au crédit hypothécaire;

18° à l'entreprise hypothécaire, contre les décisions d'interdiction prises par la CBFA en vertu de l'article 43 bis, § 3, de la loi du 4 août 1992 précitée;

19° à l'intermédiaire d'assurances, contre les décisions d'inscription ou de refus d'inscription dans une catégorie du registre des intermédiaires, de radiation ou de modification de l'inscription, et d'avertissement, prises par la CBFA en vertu des articles 5, 8, 9 et 13 de la loi du 27 mars 1995 relative à l'intermédiation en assurances et à la distribution d'assurances.

van dit artikel vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

10° door de aanvrager van een registratie en door de betrokken vennootschap, tegen de beslissingen van de CBFA om de registratie te weigeren, te schorsen of te herroepen krachtens artikel 139 van de voormelde wet van 6 april 1995 en van zijn uitvoeringsmaatregelen. Het beroep schorst de beslissing op tenzij de CBFA, om zwaarwichtige redenen, haar beslissing uitvoerbaar niettegenstaande hoger beroep zou hebben verklaard;

11° door de aanvrager van een toelating, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 3 van de voormelde wet van 9 juli 1975;

12° door de verzekeringsonderneming of de voorzorgsinstelling, tegen de beslissingen tot uitbreiding van het verzoek om inlichtingen die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 21, § 1bis, van de voormelde wet van 9 juli 1975;

13° door de verzekeringsonderneming of de voorzorgsinstelling, tegen de beslissingen tot tariefverhoging die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 21octies van de voormelde wet van 9 juli 1975;

14° door de verzekeringsonderneming of de voorzorgsinstelling, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 26, § 2 en § 4, 2°, 3° en 4°, van de voormelde wet van 9 juli 1975;

15° door de verzekeringsonderneming of de voorzorgsinstelling, tegen de beslissingen tot intrekking van de toelating die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 43 van de voormelde wet van 9 juli 1975;

16° door de verzekeringsonderneming, tegen de beslissingen tot verzet die de CBFA heeft genomen krachtens de artikelen 51 en 58 van de voormelde wet van 9 juli 1975, of wanneer de CBFA geen beslissing heeft meegedeeld binnen de termijn vastgelegd in artikel 51, tweede lid, van dezelfde wet;

17° door de hypothecaire onderneming, tegen de beslissingen tot weigering van inschrijving, tot intrekking van de inschrijving en tot verzet, die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 43, §§ 1, 3 en 6 van de wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet;

18° door de hypothecaire onderneming, tegen de beslissingen tot verbod die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 43bis, § 3 van de voormelde wet van 4 augustus 1992;

19° door de verzekeringstussenpersoon, tegen de beslissingen tot inschrijving of tot weigering van inschrijving in een categorie van het register van de tussenpersonen, tot schrapping of wijziging van de inschrijving en tot waarschuwing die de CBFA heeft genomen krachtens artikelen 5, 8, 9 en 13 van de wet van 27 maart 1995 betreffende de verzekeringsbemiddeling en de distributie van verzekeringen.

van dit artikel vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

10° door de aanvrager van een registratie en door de betrokken vennootschap, tegen de beslissingen van de CBFA om de registratie te weigeren, te schorsen of te herroepen krachtens artikel 139 van de voormelde wet van 6 april 1995 en van zijn uitvoeringsmaatregelen. Het beroep schorst de beslissing op tenzij de CBFA, om zwaarwichtige redenen, haar beslissing uitvoerbaar niettegenstaande hoger beroep zou hebben verklaard;

11° door de aanvrager van een toelating, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 3 van de voormelde wet van 9 juli 1975;

12° door de verzekeringsonderneming, tegen de beslissingen tot uitbreiding van het verzoek om inlichtingen die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 21, § 1bis, van de voormelde wet van 9 juli 1975;

13° door de verzekeringsonderneming, tegen de beslissingen tot tariefverhoging die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 21octies van de voormelde wet van 9 juli 1975;

14° door de verzekeringsonderneming, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 26, § 2 en § 4, 2°, 3° en 4°, van de voormelde wet van 9 juli 1975;

15° door de verzekeringsonderneming, tegen de beslissingen tot intrekking van de toelating die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 43 van de voormelde wet van 9 juli 1975;

16° door de verzekeringsonderneming, tegen de beslissingen tot verzet die de CBFA heeft genomen krachtens de artikelen 51 en 58 van de voormelde wet van 9 juli 1975, of wanneer de CBFA geen beslissing heeft meegedeeld binnen de termijn vastgelegd in artikel 51, tweede lid, van dezelfde wet;

17° door de hypothecaire onderneming, tegen de beslissingen tot weigering van inschrijving, tot intrekking van de inschrijving en tot verzet, die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 43, §§ 1, 3 en 6 van de wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet;

18° door de hypothecaire onderneming, tegen de beslissingen tot verbod die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 43bis, § 3 van de voormelde wet van 4 augustus 1992;

19° door de verzekeringstussenpersoon, tegen de beslissingen tot inschrijving of tot weigering van inschrijving in een categorie van het register van de tussenpersonen, tot schrapping of wijziging van de inschrijving en tot waarschuwing die de CBFA heeft genomen krachtens artikelen 5, 8, 9 en 13 van de wet van 27 maart 1995 betreffende de verzekeringsbemiddeling en de distributie van verzekeringen.

20° au demandeur d'un agrément et à l'établissement agréé contre la décision de la CBFA de refuser, suspendre ou révoquer l'agrément en vertu des articles 3, 12 et 13 de la loi du 2 janvier 1991 relative au marché des titres de la dette publique et aux instruments de la politique monétaire ainsi que de leurs arrêtés d'exécution. Le recours est suspensif de la décision à moins que la CBFA n'ait, pour motifs graves, déclaré sa décision exécutoire nonobstant recours.

20° au demandeur, contre le refus d'inscription décidé par la CBFA en vertu de l'article 30 de la loi du 20 juillet 2004 relative à certaines formes de gestion collective de portefeuilles d'investissement, ou lorsque la CBFA n'a pas statué dans un délai de trois mois à dater de l'introduction d'un dossier complet. Dans ce dernier cas, la demande d'inscription est censée rejetée. Un même recours est ouvert à l'organisme de placement contre le refus d'inscription décidé par la CBFA en vertu de l'article 130 ou de l'article 134, alinéa 2, de la loi du 20 juillet 2004 précitée

21° à l'organisme de placement collectif, contre les refus d'agrément, les refus d'approbation ou les refus d'acceptation décidés par la CBFA en vertu des articles 33, 35, alinéa 1er, 43, § 3, alinéa 1er, 45, alinéa 2 ou 49, alinéa 3, de la loi du 20 juillet 2004 précitée, ou lorsque la CBFA n'a pas statué dans un délai de trois mois à dater de l'introduction d'un dossier complet. Dans ce dernier cas, la demande d'agrément, d'approbation ou d'acceptation est censée rejetée;

22° à l'organisme de placement collectif, contre les décisions de la CBFA prises en vertu de l'article 92, § 1er, alinéa 2, 3° et 6°, de l'article 132 et de l'article 134, alinéa 3, de la loi du 20 juillet 2004 précitée. Le recours suspend l'exécution de la décision sauf si la CBFA en décide autrement en cas de péril grave pour les créanciers ou les participants;

23° au demandeur, contre les décisions prises par la CBFA en matière d'agrément en vertu des articles 143 et 144 de la loi du 20 juillet 2004 précitée. Un même recours est ouvert au demandeur lorsque la CBFA n'a pas statué dans les délais fixés à l'alinéa 1er de l'article 143 précité. Dans ce dernier cas, le recours est traité comme s'il y avait eu rejet de la demande;

24° à la société de gestion d'organismes de placement collectif, contre les décisions de la CBFA prises en vertu de l'alinéa 3 de l'article 175 de la loi du 20 juillet 2004 précitée;

20° au demandeur d'un agrément et à l'établissement agréé contre la décision de la CBFA de refuser, suspendre ou révoquer l'agrément en vertu des articles 3, 12 et 13 de la loi du 2 janvier 1991 relative au marché des titres de la dette publique et aux instruments de la politique monétaire ainsi que de leurs arrêtés d'exécution. Le recours est suspensif de la décision à moins que la CBFA n'ait, pour motifs graves, déclaré sa décision exécutoire nonobstant recours.

20° au demandeur, contre le refus d'inscription décidé par la CBFA en vertu de l'article 30 de la loi du 20 juillet 2004 relative à certaines formes de gestion collective de portefeuilles d'investissement, ou lorsque la CBFA n'a pas statué dans un délai de trois mois à dater de l'introduction d'un dossier complet. Dans ce dernier cas, la demande d'inscription est censée rejetée. Un même recours est ouvert à l'organisme de placement contre le refus d'inscription décidé par la CBFA en vertu de l'article 130 ou de l'article 134, alinéa 2, de la loi du 20 juillet 2004 précitée

21° à l'organisme de placement collectif, contre les refus d'agrément, les refus d'approbation ou les refus d'acceptation décidés par la CBFA en vertu des articles 33, 35, alinéa 1er, 43, § 3, alinéa 1er, 45, alinéa 2 ou 49, alinéa 3, de la loi du 20 juillet 2004 précitée, ou lorsque la CBFA n'a pas statué dans un délai de trois mois à dater de l'introduction d'un dossier complet. Dans ce dernier cas, la demande d'agrément, d'approbation ou d'acceptation est censée rejetée;

22° à l'organisme de placement collectif, contre les décisions de la CBFA prises en vertu de l'article 92, § 1er, alinéa 2, 3° et 6°, de l'article 132 et de l'article 134, alinéa 3, de la loi du 20 juillet 2004 précitée. Le recours suspend l'exécution de la décision sauf si la CBFA en décide autrement en cas de péril grave pour les créanciers ou les participants;

23° au demandeur, contre les décisions prises par la CBFA en matière d'agrément en vertu des articles 143 et 144 de la loi du 20 juillet 2004 précitée. Un même recours est ouvert au demandeur lorsque la CBFA n'a pas statué dans les délais fixés à l'alinéa 1er de l'article 143 précité. Dans ce dernier cas, le recours est traité comme s'il y avait eu rejet de la demande;

24° à la société de gestion d'organismes de placement collectif, contre les décisions de la CBFA prises en vertu de l'alinéa 3 de l'article 175 de la loi du 20 juillet 2004 précitée;

20° door de aanvrager van een vergunning en door de vergunde instelling tegen de beslissingen van de CBFA om de vergunning te weigeren, te schorsen of te herroepen krachtens de artikelen 3, 12 en 13 van de wet van 2 januari 1991 betreffende de markt van de effecten van de overheidsschuld en het monetaire beleidsinstrumentarium en van de in uitvoering ervan getroffen besluiten. Het beroep schorst de beslissing tenzij de CBFA, om zwaarwichtige redenen, haar beslissing uitvoerbaar zou hebben verklaard niettegenstaande hoger beroep.

20° door de aanvrager, tegen de weigering tot inschrijving waartoe de CBFA heeft beslist krachtens artikel 30 van de wet van 20 juli 2004 betreffende bepaalde vormen van collectief beheer van beleggingsportefeuilles, of wanneer de CBFA zich niet heeft uitgesproken binnen een termijn van drie maanden na indiening van een volledig dossier. In dit laatste geval wordt het verzoek om inschrijving geacht te zijn verworpen. De beleggingsinstelling kan eenzelfde beroep instellen tegen de weigering tot inschrijving waartoe de CBFA heeft beslist krachtens artikel 130 of artikel 134, tweede lid, van de voormelde wet van 20 juli 2004;

21° door de instelling voor collectieve belegging, tegen de weigeringen tot het verlenen van een vergunning, de weigeringen tot goedkeuring of de weigeringen tot aanvaarding waartoe door de CBFA is beslist krachtens de artikelen 33, 35, eerste lid, artikel 43, § 3, eerste lid, 45, tweede lid, of 49, derde lid, van de voormelde wet van 20 juli 2004, of wanneer de CBFA zich niet heeft uitgesproken binnen een termijn van drie maanden na de indiening van een volledig dossier. In dit laatste geval wordt het verzoek om vergunning, goedkeuring of aanvaarding geacht te zijn verworpen;

22° door de instelling voor collectieve belegging, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 92, § 1, tweede lid, 3° en 6°, artikel 132 en artikel 134, derde lid, van de voormelde wet van 20 juli 2004. Het beroep schorst de uitvoering van de beslissing tenzij de CBFA hier anders over beslist indien er ernstig gevaar dreigt voor de schuldeisers of de deelnemers;

23° door de aanvrager, tegen de beslissingen inzake vergunning die de CBFA heeft genomen krachtens de artikelen 143 en 144 van de voormelde wet van 20 juli 2004. Eenzelfde beroep kan worden ingesteld door de aanvrager indien de CBFA geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij het eerste lid van het voormelde artikel 143 vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

24° door de beheervennootschap van instellingen voor collectieve belegging, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens het derde lid van artikel 175 van de voormelde wet van 20 juli 2004;

20° door de aanvrager van een vergunning en door de vergunde instelling tegen de beslissingen van de CBFA om de vergunning te weigeren, te schorsen of te herroepen krachtens de artikelen 3, 12 en 13 van de wet van 2 januari 1991 betreffende de markt van de effecten van de overheidsschuld en het monetaire beleidsinstrumentarium en van de in uitvoering ervan getroffen besluiten. Het beroep schorst de beslissing tenzij de CBFA, om zwaarwichtige redenen, haar beslissing uitvoerbaar zou hebben verklaard niettegenstaande hoger beroep.

20° door de aanvrager, tegen de weigering tot inschrijving waartoe de CBFA heeft beslist krachtens artikel 30 van de wet van 20 juli 2004 betreffende bepaalde vormen van collectief beheer van beleggingsportefeuilles, of wanneer de CBFA zich niet heeft uitgesproken binnen een termijn van drie maanden na indiening van een volledig dossier. In dit laatste geval wordt het verzoek om inschrijving geacht te zijn verworpen. De beleggingsinstelling kan eenzelfde beroep instellen tegen de weigering tot inschrijving waartoe de CBFA heeft beslist krachtens artikel 130 of artikel 134, tweede lid, van de voormelde wet van 20 juli 2004;

21° door de instelling voor collectieve belegging, tegen de weigeringen tot het verlenen van een vergunning, de weigeringen tot goedkeuring of de weigeringen tot aanvaarding waartoe door de CBFA is beslist krachtens de artikelen 33, 35, eerste lid, artikel 43, § 3, eerste lid, 45, tweede lid, of 49, derde lid, van de voormelde wet van 20 juli 2004, of wanneer de CBFA zich niet heeft uitgesproken binnen een termijn van drie maanden na de indiening van een volledig dossier. In dit laatste geval wordt het verzoek om vergunning, goedkeuring of aanvaarding geacht te zijn verworpen;

22° door de instelling voor collectieve belegging, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 92, § 1, tweede lid, 3° en 6°, artikel 132 en artikel 134, derde lid, van de voormelde wet van 20 juli 2004. Het beroep schorst de uitvoering van de beslissing tenzij de CBFA hier anders over beslist indien er ernstig gevaar dreigt voor de schuldeisers of de deelnemers;

23° door de aanvrager, tegen de beslissingen inzake vergunning die de CBFA heeft genomen krachtens de artikelen 143 en 144 van de voormelde wet van 20 juli 2004. Eenzelfde beroep kan worden ingesteld door de aanvrager indien de CBFA geen uitspraak heeft gedaan binnen de bij het eerste lid van het voormelde artikel 143 vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;

24° door de beheervennootschap van instellingen voor collectieve belegging, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens het derde lid van artikel 175 van de voormelde wet van 20 juli 2004;

25° à la société de gestion d'organismes de placement collectif, contre les décisions de la CBFA prises en vertu de l'article 197, § 1er, alinéa 2, 2°, 3° et 4°, de la loi du 20 juillet 2004 précitée ou des arrêtés qui s'y réfèrent. Un même recours est ouvert contre des décisions de la CBFA prises en vertu du § 1er, 1°, de l'article 197 précité, ou des arrêtés qui s'y réfèrent, lorsque la CBFA a notifié à la société de gestion qu'elle publiera ces décisions. Le recours est suspensif de la décision et de sa publication sauf si, en raison d'un péril grave pour les investisseurs, la CBFA a déclaré sa décision exécutoire nonobstant recours.

25° à la société de gestion d'organismes de placement collectif, contre les décisions de la CBFA prises en vertu de l'article 197, § 1er, alinéa 2, 2°, 3° et 4°, de la loi du 20 juillet 2004 précitée ou des arrêtés qui s'y réfèrent. Un même recours est ouvert contre des décisions de la CBFA prises en vertu du § 1er, 1°, de l'article 197 précité, ou des arrêtés qui s'y réfèrent, lorsque la CBFA a notifié à la société de gestion qu'elle publiera ces décisions. Le recours est suspensif de la décision et de sa publication sauf si, en raison d'un péril grave pour les investisseurs, la CBFA a déclaré sa décision exécutoire nonobstant recours.

27° à l'organisme et à la personne morale visés à l'article 58^{quater} de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002, contre les mesures prises par la CBFA en vertu de ce même article;

28° à l'organisme, à l'organisateur et à la personne morale visées à l'article 49^{quater} de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale, contre les mesures prises par la CBFA en vertu de ce même article;

29° au demandeur d'agrément, contre les décisions de refus d'agrément prises par la CBFA en vertu de l'article 14 de la loi du... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle;

30° à l'institution de retraite professionnelle, contre les décisions d'opposition prises par la CBFA en vertu de l'article 23 de la loi du... précitée;

31° à l'institution de retraite professionnelle, contre les mesures de redressement prises par la CBFA en vertu des articles 75 à 76;

32° à l'institution de retraite professionnelle, contre les mesures de révocation de l'agrément prises par la CBFA en vertu de l'article 93 de la loi du... précitée;

33° à l'institution de retraite professionnelle, contre les mesures prises par la CBFA en vertu de l'article 115 de la loi du... précitée.

**Loi-programme (I)
du 24 décembre 2002**

Article 42

Pour l'application de la présente section et de ses arrêtés d'exécution, il faut entendre par:

**Loi-programme (I)
du 24 décembre 2002**

Article 42

Pour l'application de la présente section et de ses arrêtés d'exécution, il faut entendre par:

25° door de beheerverenootschap van instellingen voor collectieve belegging, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 197, § 1, tweede lid, 2°, 3° en 4°, van de voormelde wet van 20 juli 2004 of van de besluiten die ernaar verwijzen. Eenzelfde beroep kan worden ingesteld tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens § 1, tweede lid, 1°, van het voormelde artikel 197, of van de besluiten die ernaar verwijzen, indien de CBFA de beheerverenootschap ter kennis heeft gebracht dat zij deze beslissingen zal bekendmaken. Het beroep schorst de beslissing en haar bekendmaking, tenzij de CBFA, bij ernstig gevaar voor de beleggers, haar beslissing uitvoerbaar heeft verklaard niettegenstaande elk beroep.

**Programmawet (I)
van 24 december 2002**

Artikel 42

Voor de toepassing van deze afdeling en van haar uitvoeringsbesluiten wordt verstaan onder:

25° door de beheerverenootschap van instellingen voor collectieve belegging, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 197, § 1, tweede lid, 2°, 3° en 4°, van de voormelde wet van 20 juli 2004 of van de besluiten die ernaar verwijzen. Eenzelfde beroep kan worden ingesteld tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens § 1, tweede lid, 1°, van het voormelde artikel 197, of van de besluiten die ernaar verwijzen, indien de CBFA de beheerverenootschap ter kennis heeft gebracht dat zij deze beslissingen zal bekendmaken. Het beroep schorst de beslissing en haar bekendmaking, tenzij de CBFA, bij ernstig gevaar voor de beleggers, haar beslissing uitvoerbaar heeft verklaard niettegenstaande elk beroep.

27° door de instelling en de rechtspersoon bedoeld in artikel 58quater van de programmawet (I) van 24 december 2002 tegen de maatregelen die de CBFA heeft genomen krachtens ditzelfde artikel;

28° door de instelling, de inrichter en de rechtspersoon bedoeld in artikel 49quater van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, tegen de maatregelen die de CBFA heeft genomen krachtens ditzelfde artikel;

29° door de aanvrager van een toelating, tegen de beslissingen tot weigering van toelating die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 14 van de wet van... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening;

30° door de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, tegen de beslissingen tot verzet die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 23 van de voornoemde wet van...;

31° door de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, tegen de herstelmaatregelen die de CBFA heeft genomen krachtens de artikelen 75 tot 76;

32° door de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, tegen de beslissingen tot intrekking van de toelating die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 93 van de voornoemde wet van...;

33° door de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 115 van de voornoemde wet van... .

**Programmawet (I)
van 24 december 2002**

Artikel 42

Voor de toepassing van deze afdeling en van haar uitvoeringsbesluiten wordt verstaan onder:

1° *pension complémentaire*: la pension de retraite et/ou de survie en cas de décès de l'affilié avant ou après la retraite, ou la valeur en capital qui y correspond, qui sont constituées sur la base de versements effectués conformément à une convention de pension en complément d'une pension fixée en vertu d'un régime légal de sécurité sociale;

2° *organisme de pension*: une entreprise ou un organisme visés à l'article 2, § 1er ou § 3, 4° et 5°, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances, chargé de la constitution de la pension complémentaire et/ou le paiement des prestations;

3° *travailleur indépendant*: le travailleur indépendant assujetti qui est redevable, conformément à l'article 12, §§ 1er et 1^{er bis}, de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, des cotisations dues pour une profession principale;

4° *conjoint aidant*: la personne visée à l'article 7 bis, § 1er, de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants redevable des cotisations visées à l'article 12, § 1er, ou calculées conformément à l'article 12, § 1^{er ter}, de l'arrêté royal n° 38 précité;

5° *aidant*: l'aidant assujetti qui est redevable, conformément à l'article 12, §§ 1er et 1^{er bis}, de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, des cotisations dues pour une profession principale;

6° *affilié*: le travailleur indépendant, le conjoint aidant et l'aidant qui ont souscrit une convention de pension et les anciens travailleur indépendant, conjoint aidant et aidant qui continuent à bénéficier de droits actuels ou différés conformément à la convention de pension;

7° *convention de pension*: la convention en matière de pension complémentaire où sont stipulés les droits et obligations de l'affilié, de ses ayants droit et de l'organisme de pension ainsi que les règles relatives à la constitution de la pension complémentaire et le paiement des prestations;

8° *réserves acquises*: les réserves auxquelles l'affilié a droit, à un moment déterminé, conformément à la convention de pension;

9° *régime de solidarité*: le régime de prestations de solidarité instauré en faveur des affiliés et/ou leurs ayants droit;

10° *règlement de solidarité*: le règlement où sont stipulés les droits et obligations des affiliés et/ou de leurs ayants droit et de la personne morale organisant le

1° *pension complémentaire*: la pension de retraite et/ou de survie en cas de décès de l'affilié avant ou après la retraite, ou la valeur en capital qui y correspond, qui sont constituées sur la base de versements effectués conformément à une convention de pension en complément d'une pension fixée en vertu d'un régime légal de sécurité sociale;

2° *organisme de pension*: une entreprise ou un organisme **visés à l'article 2, § 1er ou § 3, 5°, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances, ou à l'article 2, 1°, de la loi du .. relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle**, chargé de la constitution de la pension complémentaire et/ou le paiement des prestations;

3° *travailleur indépendant*: le travailleur indépendant assujetti qui est redevable, conformément à l'article 12, §§ 1er et 1^{er bis}, de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, des cotisations dues pour une profession principale;

4° *conjoint aidant*: la personne visée à l'article 7 bis, § 1er, de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants redevable des cotisations visées à l'article 12, § 1er, ou calculées conformément à l'article 12, § 1^{er ter}, de l'arrêté royal n° 38 précité;

5° *aidant*: l'aidant assujetti qui est redevable, conformément à l'article 12, §§ 1er et 1^{er bis}, de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, des cotisations dues pour une profession principale;

6° *affilié*: le travailleur indépendant, le conjoint aidant et l'aidant qui ont souscrit une convention de pension et les anciens travailleur indépendant, conjoint aidant et aidant qui continuent à bénéficier de droits actuels ou différés conformément à la convention de pension;

7° *convention de pension*: la convention en matière de pension complémentaire où sont stipulés les droits et obligations de l'affilié, de ses ayants droit et de l'organisme de pension ainsi que les règles relatives à la constitution de la pension complémentaire et le paiement des prestations;

8° *réserves acquises*: les réserves auxquelles l'affilié a droit, à un moment déterminé, conformément à la convention de pension;

9° *régime de solidarité*: le régime de prestations de solidarité instauré en faveur des affiliés et/ou leurs ayants droit;

10° *règlement de solidarité*: le règlement où sont stipulés les droits et obligations des affiliés et/ou de leurs ayants droit et de la personne morale organisant le

1° *aanvullend pensioen*: het rust- en/of overlevingspensioen bij overlijden van de aangeslotene vóór of na pensionering, of de ermee overeenstemmende kapitaalswaarde, die op basis van de overeenkomstig een pensioenovereenkomst gedane stortingen worden opgebouwd ter aanvulling van een krachtens een wettelijke sociale zekerheidsregeling vastgesteld pensioen;

2° *pensioeninstelling*: een onderneming of instelling bedoeld in artikel 2, § 1 of § 3, 4° en 5°, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, die wordt belast met de opbouw van het aanvullend pensioen en/of de uitkering van de prestaties;

3° *zelfstandige*: de verzekeringsplichtige zelfstandige die de voor een hoofdberoep voorziene bijdragen verschuldigd is overeenkomstig artikel 12, §§ 1 en 1bis, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen;

4° *meewerkende echtgenoot*: de persoon bedoeld in artikel 7bis, § 1, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen die in de artikel 12, § 1, bedoelde bijdragen of de overeenkomstig artikel 12, § 1ter, berekende bijdrage van voormeld koninklijk besluit nr. 38 verschuldigd is;

5° *helper*: de verzekeringsplichtige helper die de voor een hoofdberoep voorziene bijdragen verschuldigd is overeenkomstig artikel 12, §§ 1 en 1bis, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen;

6° *aangeslotene*: de zelfstandige, de meewerkende echtgenoot en de helper die een pensioenovereenkomst hebben aangegaan en de gewezen zelfstandige, meewerkende echtgenoot en helper die nog steeds actuele of uitgestelde rechten genieten overeenkomstig de pensioenovereenkomst;

7° *pensioenovereenkomst*: de overeenkomst inzake aanvullend pensioen waarin de rechten en de verplichtingen van de aangeslotene, zijn rechthebbenden en van de pensioeninstelling en de regels inzake de opbouw van het aanvullend pensioen en de uitkering van de prestaties worden bepaald;

8° *verworven reserves*: de reserves waarop de aangeslotene op een bepaald ogenblik recht heeft overeenkomstig de pensioenovereenkomst;

9° *solidariteitsstelsel*: het stelsel van solidariteitsprestaties dat wordt ingericht ten voordele van de aangeslotenen en/of hun rechthebbenden;

10° *solidariteitsreglement*: het reglement waarin de rechten en de verplichtingen van de aangeslotenen en/of hun rechthebbenden en van de rechtspersoon die

1° *aanvullend pensioen*: het rust- en/of overlevingspensioen bij overlijden van de aangeslotene vóór of na pensionering, of de ermee overeenstemmende kapitaalswaarde, die op basis van de overeenkomstig een pensioenovereenkomst gedane stortingen worden opgebouwd ter aanvulling van een krachtens een wettelijke sociale zekerheidsregeling vastgesteld pensioen;

2° *pensioeninstelling*: een onderneming of instelling bedoeld in artikel 2, § 1 of § 3, 5°, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, of in artikel 2, 1°, van de wet van ... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, die wordt belast met de opbouw van het aanvullend pensioen en/of de uitkering van de prestaties;

3° *zelfstandige*: de verzekeringsplichtige zelfstandige die de voor een hoofdberoep voorziene bijdragen verschuldigd is overeenkomstig artikel 12, §§ 1 en 1bis, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen;

4° *meewerkende echtgenoot*: de persoon bedoeld in artikel 7bis, § 1, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen die in de artikel 12, § 1, bedoelde bijdragen of de overeenkomstig artikel 12, § 1ter, berekende bijdrage van voormeld koninklijk besluit nr. 38 verschuldigd is;

5° *helper*: de verzekeringsplichtige helper die de voor een hoofdberoep voorziene bijdragen verschuldigd is overeenkomstig artikel 12, §§ 1 en 1bis, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen;

6° *aangeslotene*: de zelfstandige, de meewerkende echtgenoot en de helper die een pensioenovereenkomst hebben aangegaan en de gewezen zelfstandige, meewerkende echtgenoot en helper die nog steeds actuele of uitgestelde rechten genieten overeenkomstig de pensioenovereenkomst;

7° *pensioenovereenkomst*: de overeenkomst inzake aanvullend pensioen waarin de rechten en de verplichtingen van de aangeslotene, zijn rechthebbenden en van de pensioeninstelling en de regels inzake de opbouw van het aanvullend pensioen en de uitkering van de prestaties worden bepaald;

8° *verworven reserves*: de reserves waarop de aangeslotene op een bepaald ogenblik recht heeft overeenkomstig de pensioenovereenkomst;

9° *solidariteitsstelsel*: het stelsel van solidariteitsprestaties dat wordt ingericht ten voordele van de aangeslotenen en/of hun rechthebbenden;

10° *solidariteitsreglement*: het reglement waarin de rechten en de verplichtingen van de aangeslotenen en/of hun rechthebbenden en van de rechtspersoon die

régime de solidarité, ainsi que les règles relatives à l'exécution du régime de solidarité;

11° *loi du 9 juillet 1975*: la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances;

12° *la CBFA*: la Commission bancaire, financière et des assurances, visée à l'article 44 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers .

Article 44, § 4

§ 4. La CBFA établit tous les deux ans un rapport sur la structure des frais, le mode de répartition bénéficiaire, et l'application d'une indemnité de rachat.

Article 46

§ 1er Le taux maximum de cotisation visé à l'article 44, § 2, alinéa 2, est majoré de 15% pour les conventions de pension qui répondent à la condition suivante:

– un régime de solidarité tel que visé au chapitre VI, dont les prestations sont financées par une cotisation de solidarité d'au moins 10%, prélevée sur la cotisation payée par l'affilié dans le cadre de l'article 44, § 2, est lié à la convention de pension;

§ 2. La convention sociale de pension mentionne expressément qu'elle a été conclue en application du présent article.

§ 3. La CBFA établit tous les deux ans un rapport sur la structure des frais, le mode de répartition bénéficiaire, et l'application d'une indemnité de rachat.

Article 48

§ 1er L'organisme de pension communique au moins une fois par an, aux affiliés, à l'exception des rentiers, une fiche de pension qui contient au moins les données suivantes:

1° le montant des réserves acquises, en stipulant le montant correspondant à la garantie visée à l'article 47, alinéa 2;

2° les éléments variables qui sont pris en compte pour le calcul des montants visés au point 1°;

régime de solidarité, ainsi que les règles relatives à l'exécution du régime de solidarité;

11° *la loi du...: la loi du... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle*

12° *la législation de contrôle prudentiel: la loi du 9 juillet 1975 et la loi du... , ainsi que leurs arrêtés d'exécution;*

13° *la CBFA la Commission Bancaire, Financière et des Assurances, instituée par l'article 44 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers.*

Article 44, § 4

§ 4. La CBFA établit tous les deux ans un rapport **relatif aux matières visées par la présente section et ses arrêtés d'exécution et notamment** sur la structure des frais, le mode de répartition bénéficiaire, et l'application d'une indemnité de rachat.

Article 46

§ 1er Le taux maximum de cotisation visé à l'article 44, § 2, alinéa 2, est majoré de 15% pour les conventions de pension qui répondent à la condition suivante:

– un régime de solidarité tel que visé **à la sous-section 6**, dont les prestations sont financées par une cotisation de solidarité d'au moins 10%, prélevée sur la cotisation payée par l'affilié dans le cadre de l'article 44, § 2, est lié à la convention de pension;

§ 2. La convention sociale de pension mentionne expressément qu'elle a été conclue en application du présent article.

§ 3. La CBFA établit tous les deux ans un rapport **relatif aux matières visées par la présente section et ses arrêtés d'exécution et notamment** sur la structure des frais, le mode de répartition bénéficiaire, et l'application d'une indemnité de rachat.

Article 48

§ 1er L'organisme de pension communique au moins une fois par an, aux affiliés, à l'exception des rentiers, une fiche de pension qui contient au moins les données suivantes:

1° le montant des réserves acquises, en stipulant le montant correspondant à la garantie visée à l'article 47, alinéa 2;

2° les éléments variables qui sont pris en compte pour le calcul des montants visés au point 1°;

het solidariteitsstelsel inricht, en de regels inzake de uitvoering van het solidariteitsstelsel worden bepaald;

11° *wet van 9 juli 1975*: de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen;

12° *de CBFA*: de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen, bedoeld in artikel 44 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

Artikel 44, § 4

§ 4. De CBFA maakt om de twee jaar een verslag over de kostenstructuur, de wijze van winstdeling en de toepassing van een afkoopvergoeding.

Artikel 46

§ 1. De maximumbijdragevoet bedoeld in artikel 44, § 2, tweede lid, wordt verhoogd met 15% voor de pensioenovereenkomsten die aan de volgende voorwaarde voldoen:

– aan de pensioenovereenkomst is een solidariteitsstelsel verbonden, zoals bedoeld in hoofdstuk VI, waarvan de prestaties worden gefinancierd door een solidariteitsbijdrage van ten minste 10%, geheven op de door de aangeslotene betaalde bijdrage in het kader van artikel 44, § 2;

§ 2. De sociale pensioenovereenkomst vermeldt uitdrukkelijk dat zij werd gesloten in toepassing van dit artikel.

§ 3. De CBFA maakt om de twee jaar een verslag over de kostenstructuur, de wijze van winstdeling en de toepassing van een afkoopvergoeding.

Artikel 48

§ 1. De pensioeninstelling deelt ten minste eenmaal per jaar aan de aangeslotenen, behalve aan de rentegenieters, een pensioenfiche mee waarop minstens volgende gegevens worden vermeld:

1° het bedrag van de verworven reserves met vermelding van het bedrag dat overeenstemt met de waarborg bedoeld in artikel 47, tweede lid;

2° de variabele elementen waarmee bij de berekening van de bedragen onder 1° wordt rekening gehouden;

het solidariteitsstelsel inricht, en de regels inzake de uitvoering van het solidariteitsstelsel worden bepaald;

11° *de wet van...: de wet van... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening*;

12° *de wetgeving inzake het prudentieel toezicht: de wet van 9 juli 1975 en de wet van... , en hun uitvoeringsbesluiten*;

13° *de CBFA: de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen, ingesteld door artikel 44 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 25 maart 2003.*».

Artikel 44, § 4

§ 4. De CBFA maakt om de twee jaar een verslag **over de materies bedoeld in deze afdeling en haar uitvoeringsbesluiten en, onder andere** over de kostenstructuur, de wijze van winstdeling en de toepassing van een afkoopvergoeding.

Artikel 46

§ 1. De maximumbijdragevoet bedoeld in artikel 44, § 2, tweede lid, wordt verhoogd met 15% voor de pensioenovereenkomsten die aan de volgende voorwaarde voldoen:

– aan de pensioenovereenkomst is een solidariteitsstelsel verbonden, zoals bedoeld **in onderafdeling 6**, waarvan de prestaties worden gefinancierd door een solidariteitsbijdrage van ten minste 10%, geheven op de door de aangeslotene betaalde bijdrage in het kader van artikel 44, § 2;

§ 2. De sociale pensioenovereenkomst vermeldt uitdrukkelijk dat zij werd gesloten in toepassing van dit artikel.

§ 3. De CBFA maakt om de twee jaar een verslag **over de materies bedoeld in deze afdeling en haar uitvoeringsbesluiten en, onder andere** over de kostenstructuur, de wijze van winstdeling en de toepassing van een afkoopvergoeding.

Artikel 48

§ 1. De pensioeninstelling deelt ten minste eenmaal per jaar aan de aangeslotenen, behalve aan de rentegenieters, een pensioenfiche mee waarop minstens volgende gegevens worden vermeld:

1° het bedrag van de verworven reserves met vermelding van het bedrag dat overeenstemt met de waarborg bedoeld in artikel 47, tweede lid;

2° de variabele elementen waarmee bij de berekening van de bedragen onder 1° wordt rekening gehouden;

3° le montant des réserves acquises de l'année précédente.

§ 2. L'organisme de pension communique à l'affilié, sur simple demande, un aperçu historique des données visées au § 1er, 1°. Cet aperçu peut être limité à la période d'affiliation auprès de l'organisme de pension et à la période qui suit l'entrée en vigueur de la présente loi.

§ 3. L'organisme de pension communique, au moins tous les cinq ans, à tous les affiliés à partir de l'âge de 45 ans, le montant de la rente, sans déduction de l'impôt, à attendre lors de la retraite.

A cet effet, il est tenu compte des hypothèses et données suivantes:

1° pour les affiliés actifs;

a) les derniers versements continuent à être effectués;

b) les réserves acquises et les contributions encore à verser, capitalisées au taux maximum de référence pour les opérations d'assurance à long terme fixé par les arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975 ou les prestations de pension convenues;

2° pour les anciens affiliés:

les réserves acquises capitalisées au taux maximum de référence pour les opérations d'assurance à long terme fixé par les arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975 ou les prestations de pension réduites.

Article 49, § 1er

§ 1er Sauf dans les cas visés au § 2 et pour le transfert de réserves vers un autre organisme de pension visé à l'article 51, l'affilié ne peut exercer le droit au rachat de ses réserves ou obtenir le paiement de ses prestations qu'au moment de sa retraite ou à partir du moment où il a atteint l'âge de 60 ans.

Article 51

L'affilié peut à tout moment mettre fin à la convention de pension et conclure une nouvelle convention de pension auprès d'un autre organisme de pension.

L'affilié a le droit de transférer la réserve acquise à cette nouvelle convention de pension. Aucune perte de participations bénéficiaires ne peut être mise à charge

3° le montant des réserves acquises de l'année précédente.

4° le niveau actuel de financement des réserves acquises et de la garantie visée à l'article 47, al. 2;

§ 2. L'organisme de pension communique à l'affilié, sur simple demande, un aperçu historique des données visées au § 1er, 1°. Cet aperçu peut être limité à la période d'affiliation auprès de l'organisme de pension et à la période qui suit l'entrée en vigueur de la présente loi.

§ 3. L'organisme de pension communique, au moins tous les cinq ans, à tous les affiliés à partir de l'âge de 45 ans, le montant de la rente, sans déduction de l'impôt, à attendre lors de la retraite.

A cet effet, il est tenu compte des hypothèses et données suivantes:

1° pour les affiliés actifs;

a) les derniers versements continuent à être effectués;

b) les réserves acquises et les contributions encore à verser, capitalisées au taux maximum de référence pour les opérations d'assurance à long terme fixé **par le Roi** ou les prestations de pension convenues;

2° pour les anciens affiliés:

les réserves acquises capitalisées au taux maximum de référence pour les opérations d'assurance à long terme fixé **par le Roi** ou les prestations de pension réduites.

§ 4. Lors du départ à la retraite ou lorsque d'autres prestations deviennent exigibles, l'organisme de pension informe le bénéficiaire ou ses ayants droit sur les prestations qui sont dues et sur les options de paiement correspondantes.

Article 49, § 1er

§ 1er Sauf dans les cas visés au § 2 et pour le transfert de réserves vers un autre organisme de pension visé à l'article 51, l'affilié ne peut exercer le droit au rachat de ses réserves ou obtenir le paiement de ses prestations qu'au moment de sa retraite ou à partir du moment où il a atteint l'âge de 60 ans **pour autant que la convention de pension le prévoit expressément.**

Article 51

L'affilié peut à tout moment mettre fin à la convention de pension et conclure une nouvelle convention de pension auprès d'un autre organisme de pension.

L'affilié a le droit de transférer la réserve acquise à cette nouvelle convention de pension. Aucune perte de participations bénéficiaires ne peut être mise à charge

3° het bedrag van de verworven reserves van het vorige jaar.

§ 2. De pensioeninstelling deelt op eenvoudig verzoek aan de aangeslotene een historisch overzicht van de gegevens bedoeld in § 1, 1°, mee. Dit overzicht kan worden beperkt tot de periode van aansluiting bij de pensioeninstelling en tot de periode na de inwerkingtreding van deze wet.

§ 3. De pensioeninstelling deelt ten minste om de vijf jaar het bedrag van de te verwachten rente bij pensionering, zonder aftrek van de belastingen, mee aan alle aangeslotenen vanaf de leeftijd van 45 jaar.

Daarbij wordt uitgegaan van de volgende hypothesen en gegevens:

1° voor de actieve aangeslotenen;

a) de laatste stortingen blijven doorlopen;

b) de verworven reserves en de nog te storten bijdragen opgerent tegen de maximale referentievoet voor verzekerings-verrichtingen van lange duur die vastgesteld wordt in de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975 of de overeengekomen pensioenprestaties;

2° voor de gewezen aangeslotenen:

de verworven reserves opgerent tegen de maximale referentievoet voor verzekeringsverrichtingen van lange duur die vastgesteld wordt in de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975 of de gereduceerde pensioenprestaties.

Artikel 49, § 1

§ 1. Behalve in de gevallen bedoeld in § 2 en voor de overdracht van reserves naar een andere pensioeninstelling bedoeld in artikel 51, kan de aangeslotene het recht op afkoop van zijn reserves enkel uitoefenen of de uitbetaling van zijn prestaties verkrijgen op het ogenblik van zijn pensionering of vanaf het ogenblik waarop hij de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt.

Artikel 51

Een aangeslotene kan ten alle tijde de pensioenovereenkomst stopzetten en een nieuwe pensioenovereenkomst sluiten bij een andere pensioeninstelling.

Een aangeslotene heeft het recht om de verworven reserve over te dragen naar die nieuwe pensioenovereenkomst. Op het ogenblik van de overdracht mag

3° het bedrag van de verworven reserves van het vorige jaar.

4° het actuele financieringsniveau van de verworven reserves en van de waarborg bedoeld in artikel 47, tweede lid;

§ 2. De pensioeninstelling deelt op eenvoudig verzoek aan de aangeslotene een historisch overzicht van de gegevens bedoeld in § 1, 1°, mee. Dit overzicht kan worden beperkt tot de periode van aansluiting bij de pensioeninstelling en tot de periode na de inwerkingtreding van deze wet.

§ 3. De pensioeninstelling deelt ten minste om de vijf jaar het bedrag van de te verwachten rente bij pensionering, zonder aftrek van de belastingen, mee aan alle aangeslotenen vanaf de leeftijd van 45 jaar.

Daarbij wordt uitgegaan van de volgende hypothesen en gegevens:

1° voor de actieve aangeslotenen;

a) de laatste stortingen blijven doorlopen;

b) de verworven reserves en de nog te storten bijdragen opgerent tegen de maximale referentievoet voor verzekerings-verrichtingen van lange duur die vastgesteld wordt **door de Koning** of de overeengekomen pensioenprestaties;

2° voor de gewezen aangeslotenen:

de verworven reserves opgerent tegen de maximale referentievoet voor verzekeringsverrichtingen van lange duur die vastgesteld wordt **door de Koning** of de gereduceerde pensioenprestaties.

§ 4. Bij de pensionering of wanneer er andere uitkeringen verschuldigd worden, licht de pensioeninstelling de begunstigde of zijn rechthebbenden in over de uitkeringen die verschuldigd zijn en over de wijze van uitbetaling.

Artikel 49, § 1

§ 1. Behalve in de gevallen bedoeld in § 2 en voor de overdracht van reserves naar een andere pensioeninstelling bedoeld in artikel 51, kan de aangeslotene het recht op afkoop van zijn reserves enkel uitoefenen of de uitbetaling van zijn prestaties verkrijgen op het ogenblik van zijn pensionering of vanaf het ogenblik waarop hij de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt **voor zover de pensioenovereenkomst het uitdrukkelijk voorziet.**

Artikel 51

Een aangeslotene kan ten alle tijde de pensioenovereenkomst stopzetten en een nieuwe pensioenovereenkomst sluiten bij een andere pensioeninstelling.

Een aangeslotene heeft het recht om de verworven reserve over te dragen naar die nieuwe pensioenovereenkomst. Op het ogenblik van de overdracht mag

de l'affilié ni déduite des réserves acquises au moment du transfert. Le nouvel organisme de pension ne peut imputer des frais d'acquisition sur les réserves transférées.

L'organisme de pension communique, par écrit ou par voie électronique et au plus tard dans les trente jours qui suivent la demande de transfert des réserves, le montant des réserves acquises.

Article 53

L'organisme de pension rédige chaque année un rapport sur la gestion des conventions de pension. Ce rapport est mis à la disposition de tout affilié et/ou intéressé qui en fait la demande.

Le rapport doit contenir des informations sur les éléments suivants:

- 1° la stratégie d'investissement à long et à court terme et la mesure dans laquelle sont pris en compte les aspects social, éthique et environnemental;
- 2° le rendement des placements;
- 3° la structure des frais;
- 4° le cas échéant, la participation aux bénéfices des affiliés.

de l'affilié ni déduite des réserves acquises au moment du transfert. Le nouvel organisme de pension ne peut imputer des frais d'acquisition sur les réserves transférées.

Le transfert visé à l'alinéa 2 est limité à la partie des réserves qui n'a pas fait l'objet d'une avance ou d'une mise en gage ou qui n'a pas été affectée dans le cadre de la reconstitution d'un crédit hypothécaire.

L'organisme de pension communique, par écrit ou par voie électronique et au plus tard dans les trente jours qui suivent la demande de transfert des réserves, le montant des réserves acquises.

Article 52bis

L'organisme de pension élabore une déclaration écrite sur les principes de sa politique de placement. Il la revoit au moins tous les trois ans et immédiatement après tout changement majeur de la politique de placement.

Cette déclaration contient, au minimum, les méthodes d'évaluation des risques d'investissement, les techniques de gestion des risques mises en œuvre et la répartition stratégique des actifs eu égard à la nature et à la durée des obligations de retraite.

L'organisme communique dans le mois toute modification de la déclaration sur les principes de la politique de placement à la CBFA.

La CBFA peut fixer, par voie de règlement, des règles plus précises en ce qui concerne le contenu et la forme de cette déclaration.

Article 53

§ 1er. L'organisme de pension rédige chaque année un rapport sur la gestion des conventions de pension. Ce rapport est mis à la disposition de tout affilié et/ou intéressé qui en fait la demande.

Le rapport doit contenir des informations sur les éléments suivants:

- 1° la stratégie d'investissement à long et à court terme et la mesure dans laquelle sont pris en compte les aspects social, éthique et environnemental;
- 2° le rendement des placements;
- 3° la structure des frais;
- 4° le cas échéant, la participation aux bénéfices des affiliés.

§ 2. L'organisme de pension remet sur simple demande, aux affiliés, à leurs ayants droits ou à leurs représentants:

- 1° la déclaration relative aux principes fondant la politique de placement visée à l'article 52bis;

geen verlies van winstdelingen ten laste worden gelegd van de aangeslotene, of van de verworven reserves worden afgetrokken. De nieuwe pensioeninstelling mag geen acquisitiekosten aanrekenen op de overgedragen reserves.

De pensioeninstelling deelt uiterlijk binnen dertig dagen na de vraag tot overdracht van de reserves schriftelijk of langs elektronische weg het bedrag van de verworven reserves mee

Artikel 53

De pensioeninstelling stelt elk jaar een verslag op over het beheer van de pensioenovereenkomsten. Dit verslag wordt op verzoek van elke aangeslotene en/of geïnteresseerde ter beschikking gesteld.

Het verslag moet informatie bevatten over de volgende elementen:

- 1° de beleggingsstrategie op lange en korte termijn en de mate waarin daarbij rekening wordt gehouden met sociale, ethische en leefmilieuaspecten;
- 2° het rendement van de beleggingen;
- 3° de kostenstructuur;
- 4° in voorkomend geval de winstdeling onder de aangeslotenen.

geen verlies van winstdelingen ten laste worden gelegd van de aangeslotene, of van de verworven reserves worden afgetrokken. De nieuwe pensioeninstelling mag geen acquisitiekosten aanrekenen op de overgedragen reserves.

De overdracht bedoeld in het tweede lid is beperkt tot het deel van de reserves dat niet het voorwerp uitmaakt van een voorschot of in pandgeving of dat niet werd toegewezen aan de wedersamenstelling van een hypothecair krediet.

De pensioeninstelling deelt uiterlijk binnen dertig dagen na de vraag tot overdracht van de reserves schriftelijk of langs elektronische weg het bedrag van de verworven reserves mee

Artikel 52bis

De pensioeninstelling stelt een schriftelijke verklaring op met de beginselen van haar beleggingsbeleid. Zij herziert deze verklaring ten minste om de drie jaar en onverwijld na elke belangrijke wijziging van het beleggingsbeleid.

Deze verklaring bevat ten minste de toegepaste wegingsmethoden voor beleggingsrisico's, de risicobeheersprocedures en de strategische spreiding van de activa in het licht van de aard en de duur van de pensioenverplichtingen.

De instelling stelt de CBFA binnen de maand in kennis van elke wijziging van de verklaring inzake de beleggingsbeginselen.

De CBFA kan bij reglement nadere regels vaststellen met betrekking tot de inhoud en de vorm van deze verklaring.

Artikel 53

§ 1. De pensioeninstelling stelt elk jaar een verslag op over het beheer van de pensioenovereenkomsten. Dit verslag wordt op verzoek van elke aangeslotene en/of geïnteresseerde ter beschikking gesteld.

Het verslag moet informatie bevatten over de volgende elementen:

- 1° de beleggingsstrategie op lange en korte termijn en de mate waarin daarbij rekening wordt gehouden met sociale, ethische en leefmilieuaspecten;
- 2° het rendement van de beleggingen;
- 3° de kostenstructuur;
- 4° in voorkomend geval de winstdeling onder de aangeslotenen.

§ 2. De pensioeninstelling verstrekt op eenvoudig verzoek aan de aangeslotenen, hun rechthebbers of hun vertegenwoordigers:

- 1° de verklaring inzake de beleggingsbeginselen bedoeld in artikel 52bis;

2° les comptes et rapports annuels de l'organisme de pension, ainsi que, le cas échéant, les comptes et rapports annuels du régime de retraite de l'affilié;

3° lorsque l'affilié supporte le risque de placement, l'éventail des options éventuelles de placement et le portefeuille de placement existant, avec une description des risques et des coûts relatifs à ces placements.

La CBFA peut préciser, par voie de règlement, le contenu et la forme des informations visées au présent paragraphe.

Article 58bis

En vue du contrôle du respect des dispositions de la présente section et de ses arrêtés d'exécution, les organismes de pension et les personnes morales concernées par l'exécution des régimes de solidarité communiquent à la CBFA la liste des conventions de pension et des régimes de solidarité qu'ils gèrent, ainsi que les renseignements relatifs aux engagements gérés que la CBFA détermine.

La CBFA fixe la périodicité, le contenu et le support de la communication visée à l'alinéa 1er.

Article 58ter

Sur demande de la CBFA, les organismes de pensions et les personnes morales concernées par l'exécution d'un régime de solidarité soumettent tout renseignement et fournissent tout document en vue du contrôle du respect des dispositions de la présente sous-section et de ses arrêtés d'exécution. Les renseignements et pièces visés dans cet alinéa sont rédigés dans la langue légalement imposée.

Dans le même but, la CBFA peut procéder à des inspections sur place ou prendre copie de toute information en possession de l'organisme de pension, après en avoir, le cas échéant, informé les autorités compétentes de l'État membre d'origine.

Dans le même but, les agents, courtiers ou intermédiaires sont tenus de fournir à la CBFA, sur simple demande, tout renseignement qu'ils détiennent concernant les conventions de pension ou les régimes de solidarité soumis à la présente sous-section.

La CBFA peut, pour l'exécution des trois alinéas précédents, déléguer des membres de son personnel ou des experts indépendants mandatés à cet effet, qui lui font rapport.

2° de jaarrekening en het jaarverslag van de pensioeninstelling, alsook, in voorkomend geval, de jaarrekening en het jaarverslag van de pensioeninstelling van de aangeslotene;

3° wanneer de aangeslotene het beleggingsrisico draagt, alle eventueel beschikbare beleggingsmogelijkheden en de feitelijke beleggingsportefeuille, met een beschrijving van de risico's en de kosten die met de beleggingen zijn verbonden.

De CBFA kan bij reglement de inhoud en de vorm bepalen van de inlichtingen bedoeld in deze paragraaf.

Artikel 58bis

Met het oog op het toezicht op de naleving van de bepalingen van deze afdeling en haar uitvoeringsbesluiten, bezorgen de pensioeninstellingen en de rechtspersonen die bij de uitvoering van de solidariteitsstelsels betrokken zijn, aan de CBFA de lijst van de pensioenovereenkomsten en de solidariteitsstelsels die zij beheren, evenals de inlichtingen over de beheerde toezeggingen, die de CBFA bepaalt.

De CBFA bepaalt de periodiciteit, de inhoud en de drager van de in het eerste lid bedoelde mededeling.

Artikel 58ter

Op verzoek van de CBFA verstrekken de pensioeninstellingen en de rechtspersonen die bij de uitvoering van een solidariteitsstelsel betrokken zijn, alle inlichtingen en documenten met het oog op het toezicht op de naleving van de bepalingen van deze afdeling en haar uitvoeringsbesluiten. De in dit lid bedoelde inlichtingen en documenten worden in de wettelijke opgelegde taal gesteld.

Met hetzelfde doel kan de CBFA op de zetel inspecties verrichten of een kopie maken van alle gegevens waarover de pensioeninstelling beschikt, in voorkomend geval nadat zij de bevoegde autoriteiten van de Lidstaat van herkomst hiervan verwittigd heeft.

Met hetzelfde doel zijn de agenten, makelaars of tussenpersonen ertoe gehouden op eenvoudig verzoek alle nodige inlichtingen te verstrekken aan de CBFA over de pensioenovereenkomsten of de solidariteitsstelsels die aan deze wet zijn onderworpen.

Voor de uitvoering van de drie voorgaande leden kan de CBFA leden van haar personeel of zelfstandige hiertoe gemachtigde deskundigen afvaardigen, die haar verslag uitbrengen.

Article 58^{quater}

§ 1er. Si la CBFA constate que les organismes et personnes morales visés à l'article 58ter ne se conforment pas aux dispositions de la présente sous-section ou de ses arrêtés d'exécution, elle fixe le délai dans lequel il doit être remédié à la situation.

Si, au terme de ce délai, il n'a pas été remédié à la situation, la CBFA peut, indépendamment des autres mesures prévues par ou en vertu de la loi, communiquer ses injonctions aux affiliés et aux bénéficiaires des conventions de pension ou à leurs représentants.

La CBFA peut, dans les conditions prévues par le présent article, rendre publiques ses injonctions par la voie du Moniteur belge ou par voie de presse.

Les frais de communication et de publication sont à charge de l'organisme de pension ou de la personne morale auquel l'injonction s'adresse.

§ 2. Si les organismes et personnes visés à l'article 58ter restent en défaut à l'expiration du délai visé au § 1er, la CBFA peut, après que l'institution ou la personne aura été entendue ou à tout le moins convoquée, lui infliger une amende à raison d'un maximum de 1.875.000 euros par infraction ou d'un maximum de 2.500 euros par jour de retard.

§ 3. La procédure pour l'imposition des sanctions visées par le présent article est régie par les articles 70 à 73 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers.

Les amendes imposées en application du § 2 sont recouvrées au profit du Trésor par l'administration du Cadastre, de l'Enregistrement et des Domaines.

Article 59

Les commissaires agréés désignés conformément à l'article 38 de la loi du 9 juillet 1975 et les actuaires désignés conformément à l'article 40bis de la même loi, doivent porter à la connaissance de la CBFA tout fait ou toute décision dont ils ont eu connaissance dans le cadre de leur mission et qui constitue une infraction aux dispositions de la présente section et de ses arrêtés d'exécution.

La divulgation de bonne foi à la CBFA par les commissaires agréés et les actuaires des faits et décisions visés au premier alinéa, ne constitue pas une violation d'une quelconque restriction à la divulgation d'informations imposée par contrat ou par une disposition législative, réglementaire ou administrative et n'entraîne pour les personnes concernées aucune responsabilité

Article 59

Les commissaires agréés et les actuaires désignés conformément à la législation de contrôle prudentiel, doivent porter à la connaissance de la CBFA tout fait ou toute décision dont ils ont eu connaissance dans le cadre de leur mission et qui constitue une infraction aux dispositions de la présente section et de ses arrêtés d'exécution.

La divulgation de bonne foi à la CBFA par les commissaires agréés et les actuaires des faits et décisions visés au premier alinéa, ne constitue pas une violation d'une quelconque restriction à la divulgation d'informations imposée par contrat ou par une disposition législative, réglementaire ou administrative et n'entraîne pour les personnes concernées aucune responsabilité

Artikel 58^{quater}

§ 1. Indien de CBFA vaststelt dat de instellingen en rechtspersonen bedoeld in artikel 58ter zich niet schikken naar de bepalingen van deze afdeling of haar uitvoeringsbesluiten, bepaalt zij de termijn binnen dewelke die toestand dient te zijn verholpen.

Indien de toestand niet is verholpen na deze termijn kan de CBFA, ongeacht de andere maatregelen waarin door of krachtens de wet is voorzien, de aangeslotenen en de begunstigden van de pensioenovereenkomsten of hun vertegenwoordigers in kennis stellen van haar aanmaningen.

Onder de voorwaarden bepaald in dit artikel kan de CBFA haar aanmaningen bekendmaken in het Belgisch Staatsblad of in de pers.

De kosten van de kennisgeving en de bekendmaking zijn voor rekening van de pensioeninstelling of van de rechtspersoon tot wie de aanmaning gericht wordt.

§ 2. Indien de instellingen en personen bedoeld in artikel 58ter in gebreke blijven bij het verstrijken van de termijn bedoeld in § 1, kan de CBFA, nadat de instelling of persoon is gehoord of tenminste is opgeroepen, een boete opleggen van maximum 1.875.000 euro per overtreding of maximum 2.500 euro per dag vertraging.

§ 3. De procedure voor het opleggen van de sancties bedoeld in dit artikel wordt geregeld door de artikelen 70 tot 73 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

De boetes die met toepassing van § 2 worden opgelegd, worden ingevorderd ten bate van de Schatkist door de administratie van het Kadaster, de Registratie en de Domeinen.

Artikel 59

De erkende commissarissen, aangeduid overeenkomstig artikel 38 van de wet van 9 juli 1975, en de actuarissen, aangeduid overeenkomstig artikel 40bis van diezelfde wet brengen de CBFA op de hoogte van elk feit of elke beslissing waarvan zij bij de uitvoering van hun opdracht kennis hebben gekregen en die een inbreuk op de bepalingen van deze afdeling en haar uitvoeringsbesluiten uitmaken.

Melding te goeder trouw aan de CBFA door de erkende commissarissen en de actuarissen van de in het eerste lid bedoelde feiten of beslissingen vormt geen inbreuk op ongeacht welke beperking inzake de openbaarmaking van informatie, opgelegd op grond van een contract of van een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling, en leidt voor de betrokken personen tot geen

Artikel 59

De erkende commissarissen en de actuarissen aangeduid overeenkomstig de wetgeving inzake het prudentieel toezicht brengen de CBFA op de hoogte van elk feit of elke beslissing waarvan zij bij de uitvoering van hun opdracht kennis hebben gekregen en die een inbreuk op de bepalingen van deze afdeling en haar uitvoeringsbesluiten uitmaken.

Melding te goeder trouw aan de CBFA door de erkende commissarissen en de actuarissen van de in het eerste lid bedoelde feiten of beslissingen vormt geen inbreuk op ongeacht welke beperking inzake de openbaarmaking van informatie, opgelegd op grond van een contract of van een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling, en leidt voor de betrokken personen tot geen

d'aucune sorte relative au contenu de cette communication.

Article 62, al. 1er

Sont punis d'une peine d'emprisonnement d'un mois à cinq ans et d'une amende allant de 1.000 à 10.000 euros, ou d'une de ces peines seulement, les administrateurs, gérants ou mandataires d'organismes de pension et d'autres personnes morales chargées de l'organisation du régime de solidarité qui ont fait sciemment des déclarations inexactes sur l'application de la présente section, à la CBFA ou à la personne mandatée par lui, ou qui ont refusé de fournir les informations demandées en application de la présente section ou de ses arrêtés d'exécution.

Article 80

Le Roi prend, sur la proposition conjointe du ministre des Pensions, du ministre chargé des Classes moyennes et du ministre de l'Economie, et après avis du Conseil de la Pension Complémentaire Libre des Indépendants et de la CBFA, les arrêtés nécessaires à l'exécution de la présente loi.

**Loi du 28 avril 2003
relative aux pensions complémentaires
et au régime fiscal de celles-ci
et de certains avantages en matière
de sécurité sociale**

Article 3, § 1er

§ 1er. Pour l'application du présent titre et de ses arrêtés d'exécution, il faut entendre par:

1° *pension complémentaire*: la pension de retraite et/ou de survie en cas de décès de l'affilié avant ou après la retraite, ou la valeur en capital qui y correspond, qui sont octroyées sur la base de versements obligatoires déterminés dans un règlement de pension ou une convention de pension en complément d'une pension fixée en vertu d'un régime légal de sécurité sociale;

2° *engagement de pension*: l'engagement d'un organisateur de constituer une pension complémentaire au profit d'un ou plusieurs travailleurs et/ou de leurs ayants droit;

d'aucune sorte relative au contenu de cette communication.

Article 62, al. 1er

Sont punis d'une peine d'emprisonnement d'un mois à cinq ans et d'une amende allant **de 25 à 250 euros**, ou d'une de ces peines seulement, les administrateurs, gérants ou mandataires d'organismes de pension et d'autres personnes morales chargées de l'organisation du régime de solidarité qui ont fait sciemment des déclarations inexactes sur l'application de la présente section, à la CBFA ou à la personne mandatée par lui, ou qui ont refusé de fournir les informations demandées en application de la présente section ou de ses arrêtés d'exécution.

Article 80

Le Roi prend, sur la proposition conjointe du ministre des Pensions, du ministre chargé des Classes moyennes et du ministre de l'Economie, et après avis de la Commission de la Pension Complémentaire Libre des Indépendants, du Conseil de la Pension Complémentaire Libre des Indépendants et de la CBFA, les arrêtés nécessaires à l'exécution de la présente section.

Les ministres compétents peuvent fixer des délais endéans lesquels la Commission, le Conseil et la CBFA doivent émettre leurs avis. En cas de non-respect de l'un ou l'autre de ces délais, l'avis correspondant n'est plus requis.

**Loi du 28 avril 2003
relative aux pensions complémentaires
et au régime fiscal de celles-ci
et de certains avantages en matière
de sécurité sociale**

Article 3, § 1er

§ 1er. Pour l'application du présent titre et de ses arrêtés d'exécution, il faut entendre par:

1° *pension complémentaire*: la pension de retraite et/ou de survie en cas de décès de l'affilié avant ou après la retraite, ou la valeur en capital qui y correspond, qui sont octroyées sur la base de versements obligatoires déterminés dans un règlement de pension ou une convention de pension en complément d'une pension fixée en vertu d'un régime légal de sécurité sociale;

2° *engagement de pension*: l'engagement d'un organisateur de constituer une pension complémentaire au profit d'un ou plusieurs travailleurs et/ou de leurs ayants droit;

enkele vorm van aansprakelijkheid met betrekking tot de inhoud van die melding.

Artikel 62, eerste lid

Met een gevangenisstraf van een maand tot vijf jaar en met een geldboete van 1.000 tot 10.000 euro, of met één van die straffen alleen worden gestraft, de beheerders, zaakvoerders of lasthebbers van pensioeninstellingen en van andere rechtspersonen belast met de organisatie van het solidariteitsstelsel die over de toepassing van deze afdeling wetens en willens onjuiste verklaringen hebben afgelegd aan de CBFA of aan de door hem gevolmachtigde persoon, of die hebben geweigerd de ter uitvoering van deze afdeling of haar uitvoeringsbesluiten gevraagde inlichtingen te verstrekken.

Artikel 80

De Koning neemt, op gezamenlijke voordracht van de minister van Pensioenen, de minister belast met Middenstand en de minister van Economie en na advies van de Raad voor het Vrij aanvullend pensioen voor Zelfstandigen en de CBFA de besluiten die voor de uitvoering van deze wet nodig zijn.

Wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid

Artikel 3, § 1

§ 1. Voor de toepassing van deze titel en zijn uitvoeringsbesluiten wordt verstaan onder:

1° *aanvullend pensioen*: het rust- en/of overlevingspensioen bij overlijden van de aangeslotene vóór of na pensionering, of de ermee overeenstemmende kapitaalswaarde, die op basis van de in een pensioenreglement of een pensioenovereenkomst bepaalde verplichte stortingen worden toegekend ter aanvulling van een krachtens een wettelijke socialezekerheidsregeling vastgesteld pensioen;

2° *pensioentoezegging*: de toezegging van een aanvullend pensioen door een inrichter aan één of meerdere werknemers en/of hun rechthebbenden;

enkele vorm van aansprakelijkheid met betrekking tot de inhoud van die melding.

Artikel 62, eerste lid

Met een gevangenisstraf van een maand tot vijf jaar en met een geldboete **van 25 tot 250 euro**, of met één van die straffen alleen worden gestraft, de beheerders, zaakvoerders of lasthebbers van pensioeninstellingen en van andere rechtspersonen belast met de organisatie van het solidariteitsstelsel die over de toepassing van deze afdeling wetens en willens onjuiste verklaringen hebben afgelegd aan de CBFA of aan de door hem gevolmachtigde persoon, of die hebben geweigerd de ter uitvoering van deze afdeling of haar uitvoeringsbesluiten gevraagde inlichtingen te verstrekken.

Artikel 80

De Koning neemt, op gezamenlijke voordracht van de minister van Pensioenen, de minister belast met Middenstand en de minister van Economie en na advies van de Commissie voor het Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen, de Raad voor het Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen en de CBFA de besluiten die voor de uitvoering van deze afdeling nodig zijn.

De bevoegde ministers kunnen termijnen bepalen waarbinnen de Commissie, de Raad en de CBFA hun advies dienen uit te brengen. In geval van niet-naleving van een van die termijnen, is het bedoelde advies niet meer vereist.

Wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid

Artikel 3, § 1

§ 1. Voor de toepassing van deze titel en zijn uitvoeringsbesluiten wordt verstaan onder:

1° *aanvullend pensioen*: het rust- en/of overlevingspensioen bij overlijden van de aangeslotene vóór of na pensionering, of de ermee overeenstemmende kapitaalswaarde, die op basis van de in een pensioenreglement of een pensioenovereenkomst bepaalde verplichte stortingen worden toegekend ter aanvulling van een krachtens een wettelijke socialezekerheidsregeling vastgesteld pensioen;

2° *pensioentoezegging*: de toezegging van een aanvullend pensioen door een inrichter aan één of meerdere werknemers en/of hun rechthebbenden;

3° *régime de pension*: un engagement de pension collectif;

4° *engagement individuel de pension*: un engagement de pension occasionnel et non systématique au profit d'un travailleur et/ou de ses ayants droit;

5° *organisateur*:

a) la personne morale, composée paritairement, désignée via une convention collective de travail par les organisations représentatives d'une commission ou d'une sous-commission paritaire, constituée en vertu du chapitre III de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires, qui instaure un régime de pension;

b) un employeur qui prend un engagement de pension;

6° *entreprise*: l'unité technique d'exploitation telle que définie à l'article 14 de la loi du 20 septembre 1948 portant organisation de l'économie;

7° *travailleur*: la personne occupée en exécution d'un contrat de travail;

8° *affilié*: le travailleur qui appartient à la catégorie du personnel pour laquelle l'organisateur a instauré un régime de pension et qui remplit les conditions d'affiliation prévues dans le règlement de pension, ou pour lequel l'organisateur a conclu un engagement individuel de pension ainsi que l'ancien travailleur qui continue à bénéficier de droits actuels ou différés conformément au règlement de pension ou à la convention de pension;

9° *règlement de pension*: le règlement où sont fixés les droits et obligations de l'organisateur, de l'employeur, des affiliés et de leurs ayants droit ainsi que les conditions d'affiliation et les règles relatives à l'exécution du régime de pension;

10° *convention de pension*: la convention où sont fixés les droits et obligations de l'employeur, de l'affilié et de ses ayants droit ainsi que les règles relatives à l'exécution de l'engagement individuel de pension;

11° *sortie*:

a) lorsque l'organisateur est une personne morale visée au 5°, a): l'expiration du contrat de travail, autrement que par décès ou la mise à la retraite, pour autant que le travailleur n'a pas conclu un nouveau contrat de travail avec un employeur qui tombe sous le champ d'application du même régime de pension que celui de son ancien employeur;

3° *régime de pension*: un engagement de pension collectif;

4° *engagement individuel de pension*: un engagement de pension occasionnel et non systématique au profit d'un travailleur et/ou de ses ayants droit;

5° *organisateur*:

a) la personne morale, composée paritairement, désignée via une convention collective de travail par les organisations représentatives d'une commission ou d'une sous-commission paritaire, constituée en vertu du chapitre III de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires, qui instaure un régime de pension;

b) un employeur qui prend un engagement de pension;

6° *entreprise*: l'unité technique d'exploitation telle que définie à l'article 14 de la loi du 20 septembre 1948 portant organisation de l'économie;

7° *travailleur*: la personne occupée en exécution d'un contrat de travail;

8° *affilié*: le travailleur qui appartient à la catégorie du personnel pour laquelle l'organisateur a instauré un régime de pension et qui remplit les conditions d'affiliation prévues dans le règlement de pension, ou pour lequel l'organisateur a conclu un engagement individuel de pension ainsi que l'ancien travailleur qui continue à bénéficier de droits actuels ou différés conformément au règlement de pension ou à la convention de pension;

9° *règlement de pension*: le règlement où sont fixés les droits et obligations de l'organisateur, de l'employeur, des affiliés et de leurs ayants droit ainsi que les conditions d'affiliation et les règles relatives à l'exécution du régime de pension;

10° *convention de pension*: la convention où sont fixés les droits et obligations de l'employeur, de l'affilié et de ses ayants droit ainsi que les règles relatives à l'exécution de l'engagement individuel de pension;

11° *sortie*:

a) lorsque l'organisateur est une personne morale visée au 5°, a): l'expiration du contrat de travail, autrement que par décès ou la mise à la retraite, pour autant que le travailleur n'a pas conclu un nouveau contrat de travail avec un employeur qui tombe sous le champ d'application du même régime de pension que celui de son ancien employeur;

3° *pensioenstelsel*: een collectieve pensioen-toezegging;

4° *individuele pensioentoezegging*: een occasionele, niet-stelselmatige pensioentoezegging aan één werknemer en/of zijn rechthebbenden;

5° *inrichter*:

a) de rechtspersoon, paritair samengesteld, aangevuld via een collectieve arbeidsovereenkomst door de representatieve organisaties van een paritair comité of subcomité, opgericht volgens hoofdstuk III van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, dat een pensioenstelsel invoert;

b) een werkgever die een pensioentoezegging doet;

6° *onderneming*: de technische bedrijfseenheid zoals omschreven in artikel 14 van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven;

7° *werknemer*: de persoon die in uitvoering van een arbeidsovereenkomst is tewerkgesteld;

8° *aangeslotene*: de werknemer die behoort tot de categorie van het personeel waarvoor de inrichter een pensioenstelsel heeft ingevoerd en die aan de aansluitingsvoorwaarden van het pensioenreglement voldoet, of aan wie de inrichter een individuele pensioentoezegging heeft gedaan en de gewezen werknemer die nog steeds actuele of uitgestelde rechten geniet overeenkomstig het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst;

9° *pensioenreglement*: het reglement waarin de rechten en de verplichtingen van de inrichter, van de werkgever, de aangeslotenen en van hun rechthebbenden, de aansluitingsvoorwaarden en de regels inzake de uitvoering van het pensioenstelsel worden bepaald;

10° *pensioenovereenkomst*: de overeenkomst waarin de rechten en de verplichtingen van de werkgever, van de aangeslotene en zijn rechthebbenden en de regels inzake de uitvoering van de individuele pensioentoezegging worden bepaald;

11° *uittrekking*:

a) wanneer de inrichter een rechtspersoon bedoeld in 5°, a) is: de beëindiging van de arbeidsovereenkomst, anders dan door overlijden of pensionering, voorzover de werknemer geen nieuwe arbeidsovereenkomst heeft gesloten met een werkgever die onder het toepassingsgebied van hetzelfde pensioenstelsel valt als dat van zijn vorige werkgever;

3° *pensioenstelsel*: een collectieve pensioen-toezegging;

4° *individuele pensioentoezegging*: een occasionele, niet-stelselmatige pensioentoezegging aan één werknemer en/of zijn rechthebbenden;

5° *inrichter*:

a) de rechtspersoon, paritair samengesteld, aangevuld via een collectieve arbeidsovereenkomst door de representatieve organisaties van een paritair comité of subcomité, opgericht volgens hoofdstuk III van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, dat een pensioenstelsel invoert;

b) een werkgever die een pensioentoezegging doet;

6° *onderneming*: de technische bedrijfseenheid zoals omschreven in artikel 14 van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven;

7° *werknemer*: de persoon die in uitvoering van een arbeidsovereenkomst is tewerkgesteld;

8° *aangeslotene*: de werknemer die behoort tot de categorie van het personeel waarvoor de inrichter een pensioenstelsel heeft ingevoerd en die aan de aansluitingsvoorwaarden van het pensioenreglement voldoet, of aan wie de inrichter een individuele pensioentoezegging heeft gedaan en de gewezen werknemer die nog steeds actuele of uitgestelde rechten geniet overeenkomstig het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst;

9° *pensioenreglement*: het reglement waarin de rechten en de verplichtingen van de inrichter, van de werkgever, de aangeslotenen en van hun rechthebbenden, de aansluitingsvoorwaarden en de regels inzake de uitvoering van het pensioenstelsel worden bepaald;

10° *pensioenovereenkomst*: de overeenkomst waarin de rechten en de verplichtingen van de werkgever, van de aangeslotene en zijn rechthebbenden en de regels inzake de uitvoering van de individuele pensioentoezegging worden bepaald;

11° *uittrekking*:

a) wanneer de inrichter een rechtspersoon bedoeld in 5°, a) is: de beëindiging van de arbeidsovereenkomst, anders dan door overlijden of pensionering, voorzover de werknemer geen nieuwe arbeidsovereenkomst heeft gesloten met een werkgever die onder het toepassingsgebied van hetzelfde pensioenstelsel valt als dat van zijn vorige werkgever **of wanneer in het kader van een overgang van een onderneming, een vestiging of een gedeelte van een onderneming of vestiging naar een andere onderneming of vestiging als gevolg van een conventionele overdracht of een fusie, de rechten van de werknemers op de uitkeringen waarin de rust- of overlevingspensioenstelsels voorzien, niet worden overgedragen aan de natuurlijke of rechtspersoon die door die overgang de hoedanigheid van**

b) lorsque l'organisateur est un employeur: l'expiration du contrat de travail, autrement que par décès ou la mise à la retraite;

12° *prestations acquises*: les prestations auxquelles l'affilié peut prétendre, conformément au règlement de pension ou à la convention de pension, si, au moment de sa sortie, il laisse ses réserves acquises dans l'organisme de pension;

13° *réserves acquises*: les réserves auxquelles l'affilié a droit, à un moment déterminé, conformément au règlement de pension ou à la convention de pension;

14° *engagement de type contributions définies*: l'engagement qui porte sur le versement de contributions déterminées *a priori*;

15° *engagement de type prestations définies*: l'engagement qui porte sur l'octroi d'une prestation déterminée, en rente ou en capital;

16° *organisme de pension*: un organisme visé à l'article 2, § 1er ou § 3 de la loi du 9 juillet 1975, chargé de l'exécution de l'engagement de pension;

17° *engagement de solidarité*: l'engagement de prestations de solidarité pris par un organisateur au profit de travailleurs et/ou de leurs ayants droit;

18° *règlement de solidarité*: le règlement où sont fixés les droits et obligations de l'organisateur, de l'employeur, des affiliés et/ou de leurs ayants droit, ainsi que les conditions d'affiliation et les règles relatives à l'exécution de l'engagement de solidarité;

19° *loi du 9 juillet 1975*: la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances;

20° *Commission Bancaire, Financière et des Assurances*: l'établissement public institué par l'article 29 de la loi du 9 juillet 1975.

b) lorsque l'organisateur est un employeur: l'expiration du contrat de travail, autrement que par décès ou la mise à la retraite **ou lorsque dans le cadre d'un transfert d'entreprise, d'établissement ou de partie d'entreprise ou d'établissement à une autre entreprise ou à un autre établissement résultant d'une cession conventionnelle ou d'une fusion, les droits des travailleurs aux prestations prévues par les régimes de retraite ou de survie, ne sont pas transférés à la personne physique ou morale, qui, du fait de ce transfert, acquiert la qualité d'employeur à l'égard des travailleurs de l'entreprise transférée ou de la partie d'entreprise transférée, la date du transfert;**

12° *prestations acquises*: les prestations auxquelles l'affilié peut prétendre, conformément au règlement de pension ou à la convention de pension, si, au moment de sa sortie, il laisse ses réserves acquises dans l'organisme de pension;

13° *réserves acquises*: les réserves auxquelles l'affilié a droit, à un moment déterminé, conformément au règlement de pension ou à la convention de pension;

14° *engagement de type contributions définies*: l'engagement qui porte sur le versement de contributions déterminées *a priori*;

15° *engagement de type prestations définies*: l'engagement qui porte sur l'octroi d'une prestation déterminée, en rente ou en capital;

16° *organisme de pension*: un organisme visé à l'article 2, § 1er ou § 3, 5°, de la loi du 9 juillet 1975 ou à l'article 2, 1°, de la loi du ..., chargé de l'exécution de l'engagement de pension;

17° *engagement de solidarité*: l'engagement de prestations de solidarité pris par un organisateur au profit de travailleurs et/ou de leurs ayants droit;

18° *règlement de solidarité*: le règlement où sont fixés les droits et obligations de l'organisateur, de l'employeur, des affiliés et/ou de leurs ayants droit, ainsi que les conditions d'affiliation et les règles relatives à l'exécution de l'engagement de solidarité;

19° *la loi du ...*: la loi du... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle;

20° *la législation de contrôle prudentiel*: la loi du 9 juillet 1975 et la loi du..., ainsi que leurs arrêtés d'exécution;

b) wanneer de inrichter een werkgever is: de beëindiging van de arbeidsovereenkomst, anders dan door overlijden of pensionering;

12° *verworven prestaties*: de prestaties waarop de aangeslotene aanspraak kan maken overeenkomstig het pensioenreglement of de pensioen-overeenkomst, indien hij bij zijn uittreding zijn verworven reserves bij de pensioeninstelling laat;

13° *verworven reserves*: de reserves waarop de aangeslotene op een bepaald ogenblik recht heeft overeenkomstig het pensioenreglement of de pensioen-overeenkomst;

14° *toezegging van het type vaste bijdragen*: de verbintenis tot het betalen van vooraf vastgestelde bijdragen;

15° *toezegging van het type vaste prestaties*: de verbintenis tot het uitkeren van een bepaalde prestatie in rente of in kapitaal;

16° *pensioeninstelling*: een instelling bedoeld in artikel 2, § 1 of § 3 van de wet van 9 juli 1975, die wordt belast met de uitvoering van de pensioentoezegging;

17° *solidariteitstoezegging*: de toezegging van solidariteitsprestaties door een inrichter aan de werknemers en/of hun rechthebbenden;

18° *solidariteitsreglement*: het reglement waarin de rechten en de verplichtingen van de inrichter, van de werkgever, van de aangeslotenen en/of hun rechthebbenden, de aansluitingsvoorwaarden en de regels inzake de uitvoering van de solidariteitstoezegging worden bepaald;

19° *wet van 9 juli 1975*: de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen;

20° *Commissie voor Bank-, Financiën- et Assurantiewezenen*: de openbare instelling opgericht bij artikel 29 van de wet van 9 juli 1975.

werkgever verwerft ten aanzien van de werknemers van de overgenomen onderneming of van het overgenomen gedeelte van de onderneming, de datum van de overgang.

b) wanneer de inrichter een werkgever is: de beëindiging van de arbeidsovereenkomst, anders dan door overlijden of pensionering;

12° *verworven prestaties*: de prestaties waarop de aangeslotene aanspraak kan maken overeenkomstig het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst, indien hij bij zijn uittreding zijn verworven reserves bij de pensioeninstelling laat;

13° *verworven reserves*: de reserves waarop de aangeslotene op een bepaald ogenblik recht heeft overeenkomstig het pensioenreglement of de pensioen-overeenkomst;

14° *toezegging van het type vaste bijdragen*: de verbintenis tot het betalen van vooraf vastgestelde bijdragen;

15° *toezegging van het type vaste prestaties*: de verbintenis tot het uitkeren van een bepaalde prestatie in rente of in kapitaal;

16° *pensioeninstelling*: een instelling bedoeld in artikel 2, § 1 of § 3, 5°, van de wet van 9 juli 1975 of in artikel 2, 1°, van de wet van ... , die belast wordt met de uitvoering van de pensioentoezegging;

17° *solidariteitstoezegging*: de toezegging van solidariteitsprestaties door een inrichter aan de werknemers en/of hun rechthebbenden;

18° *solidariteitsreglement*: het reglement waarin de rechten en de verplichtingen van de inrichter, van de werkgever, van de aangeslotenen en/of hun rechthebbenden, de aansluitingsvoorwaarden en de regels inzake de uitvoering van de solidariteitstoezegging worden bepaald;

19° *de wet van ...*: de wet van... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening;

20° *de wetgeving inzake prudentieel toezicht*: de wet van 9 juli 1975 en de wet van... , en hun uitvoeringsbesluiten;

Article 5, § 3

§ 3. L'exécution de l'engagement de pension est confiée à un organisme de pension.

L'alinéa 1er n'est pas d'application aux engagements de pension des personnes morales de droit public qui ne sont pas soumises à la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité des entreprises et des personnes morales de droit public soumises à la loi du 17 juillet 1975 précitée que le Roi désigne, dans la mesure où elles ne supportent pas elles-mêmes la charge des avantages octroyés.

Article 11

§ 1er. Lorsqu'un employeur ressortit à une commission ou sous-commission paritaire au niveau de laquelle aucun régime de pension sectoriel tel que visé à l'article 10, n'a été instauré, cet employeur peut instaurer au niveau de l'entreprise un régime de pension qui bénéficie du statut particulier défini à l'article 1762, 4^obis du Code des taxes assimilées au timbre et à l'article 10 de la loi du 26 juillet 1996 relative à la promotion de l'emploi et à la sauvegarde préventive de la compétitivité, si ce régime remplit les conditions suivantes:

1° l'engagement de pension vaut pour tous les travailleurs d'un même employeur étant entendu qu'il peut être tenu compte des régimes de pension existants;

2° l'engagement de pension est instauré par convention collective de travail qui arrête le règlement de pension et qui fixe, notamment, les règles relatives à la gestion de l'engagement de pension et au choix de l'organisme de pension ou, dans des entreprises sans délégation syndicale, selon la procédure spéciale définie à l'article 12. La décision d'abroger l'engagement de pension est prise selon les mêmes procédures. Si cette décision est prise au moyen d'une convention collective de travail, elle est uniquement valable lorsqu'elle a été prise par 80% des voix des représentants des travailleurs dans l'entreprise et, le cas échéant, 80% des voix des représentants de l'employeur.

3° un engagement de solidarité tel que visé au chapitre IX est lié à l'engagement de pension;

21° *la CBFA*: la Commission Bancaire, Financière et des Assurances, instituée par l'article 44 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers.

Article 5, § 3

§ 3. L'exécution de l'engagement de pension est confiée à un organisme de pension.

L'alinéa 1er n'est pas d'application aux engagements de pension des entités et personnes morales de droit public qui, en application des articles 101 à 105 de la loi du ... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle, ne doivent pas confier la gestion de leur régime de retraite à une institution de retraite professionnelle.

Article 11

§ 1er. Lorsqu'un employeur ressortit à une commission ou sous-commission paritaire au niveau de laquelle aucun régime de pension sectoriel tel que visé à l'article 10, n'a été instauré, cet employeur peut instaurer au niveau de l'entreprise un régime de pension qui bénéficie du statut particulier défini à l'article 1762, 4^obis du Code des taxes assimilées au timbre et à l'article 10 de la loi du 26 juillet 1996 relative à la promotion de l'emploi et à la sauvegarde préventive de la compétitivité, si ce régime remplit les conditions suivantes:

1° l'engagement de pension vaut pour tous les travailleurs d'un même employeur étant entendu qu'il peut être tenu compte des régimes de pension existants;

2° l'engagement de pension est instauré par convention collective de travail qui arrête le règlement de pension et qui fixe, notamment, les règles relatives à la gestion de l'engagement de pension et au choix de l'organisme de pension ou, dans des entreprises **sans conseil d'entreprise, sans comité de prévention et de protection au travail** et sans délégation syndicale, selon la procédure spéciale définie à l'article 12. La décision d'abroger l'engagement de pension est prise selon les mêmes procédures. Si cette décision est prise au moyen d'une convention collective de travail, elle est uniquement valable lorsqu'elle a été prise par 80% des voix des représentants des travailleurs dans l'entreprise et, le cas échéant, 80% des voix des représentants de l'employeur.

3° un engagement de solidarité tel que visé au chapitre IX est lié à l'engagement de pension;

Artikel 5, § 3

§ 3. De uitvoering van een pensioentoezegging wordt toevertrouwd aan een pensioeninstelling.

Het eerste lid is niet van toepassing op de pensioentoezeggingen van de publiekrechtelijke rechtspersonen die niet onderworpen zijn aan de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding van ondernemingen en van de door de Koning aangeduide publiekrechtelijke rechtspersonen, die onderworpen zijn aan de bovengenoemde wet van 17 juli 1975 en voor zover ze zelf niet de last van de toegekende voordelen dragen.

Artikel 11

§ 1. Wanneer een werkgever behoort tot een paritair comité of subcomité op het niveau waarvan geen sectoraal pensioenstelsel zoals bedoeld in artikel 10 werd ingevoerd, kan deze werkgever, op het niveau van de onderneming, een pensioenstelsel invoeren, dat het bijzonder statuut geniet, vastgesteld in artikel 1762, 4° *bis* van het Wetboek van met zegel gelijkgestelde taksen en in artikel 10 van de wet van 26 juli 1996 tot bevordering van de werkgelegenheid en tot preventieve vrijwaring van het concurrentievermogen, indien dat stelsel aan de volgende voorwaarden voldoet:

1° de pensioentoezegging geldt voor alle werknemers van eenzelfde werkgever met dien verstande dat rekening mag worden gehouden met bestaande pensioenstelsels;

2° de pensioentoezegging wordt ingevoerd bij collectieve arbeidsovereenkomst, die het pensioenreglement vaststelt en onder meer regels bevat inzake het beheer van de pensioentoezegging en de keuze van de pensioeninstelling, of, in ondernemingen zonder vakbondsafvaardiging, volgens de bijzondere procedure bepaald in artikel 12. De beslissing tot opheffing van de pensioentoezegging wordt volgens dezelfde procedures genomen. Indien deze beslissing door middel van een collectieve arbeidsovereenkomst wordt genomen, is zij maar geldig indien zij genomen is met 80% van de stemmen van de vertegenwoordigers van de werknemers in de onderneming en, in voorkomend geval, met 80% van de stemmen van vertegenwoordigers van de werkgever.

3° een solidariteitstoezegging als bedoeld in hoofdstuk IX is aan de pensioentoezegging verbonden;

21° *de CBFA*: de Commissie voor het Bank-, Financien en Assurantiewezen, ingesteld door artikel 44 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 25 maart 2003.

Artikel 5, § 3

§ 3. De uitvoering van een pensioentoezegging wordt toevertrouwd aan een pensioeninstelling.

Het eerste lid is niet van toepassing op de pensioentoezeggingen van de publiekrechtelijke entiteiten en rechtspersonen die krachtens de artikelen 101 tot 105 van de wet van betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, het beheer van hun pensioenregeling niet aan een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening dienen toe te vertrouwen.

Artikel 11

§ 1. Wanneer een werkgever behoort tot een paritair comité of subcomité op het niveau waarvan geen sectoraal pensioenstelsel zoals bedoeld in artikel 10 werd ingevoerd, kan deze werkgever, op het niveau van de onderneming, een pensioenstelsel invoeren, dat het bijzonder statuut geniet, vastgesteld in artikel 1762, 4° *bis* van het Wetboek van met zegel gelijkgestelde taksen en in artikel 10 van de wet van 26 juli 1996 tot bevordering van de werkgelegenheid en tot preventieve vrijwaring van het concurrentievermogen, indien dat stelsel aan de volgende voorwaarden voldoet:

1° de pensioentoezegging geldt voor alle werknemers van eenzelfde werkgever met dien verstande dat rekening mag worden gehouden met bestaande pensioenstelsels;

2° de pensioentoezegging wordt ingevoerd bij collectieve arbeidsovereenkomst, die het pensioenreglement vaststelt en onder meer regels bevat inzake het beheer van de pensioentoezegging en de keuze van de pensioeninstelling, of, in ondernemingen **zonder ondernemingsraad, zonder comité voor preventie en bescherming op het werk en** zonder vakbondsafvaardiging, volgens de bijzondere procedure bepaald in artikel 12. De beslissing tot opheffing van de pensioentoezegging wordt volgens dezelfde procedures genomen. Indien deze beslissing door middel van een collectieve arbeidsovereenkomst wordt genomen, is zij maar geldig indien zij genomen is met 80% van de stemmen van de vertegenwoordigers van de werknemers in de onderneming en, in voorkomend geval, met 80% van de stemmen van vertegenwoordigers van de werkgever.

3° een solidariteitstoezegging als bedoeld in hoofdstuk IX is aan de pensioentoezegging verbonden;

4° la totalité des bénéfices sont répartis entre les affiliés proportionnellement à leurs réserves et les frais sont limités selon les règles déterminées par le Roi.

§ 2. Lorsqu'un employeur, conformément à l'article 9, organise lui-même l'exécution d'un régime de pension sectoriel tel que visé à l'article 10, à l'exception de l'engagement de solidarité visé au § 1er, 2°, de cet article, ce régime de pension peut bénéficier du statut particulier visé au § 1er s'il satisfait aux conditions visées au § 1er, 2° et 4°.

Lorsqu'un employeur instaure un régime de pension qui prévoit des avantages complémentaires aux avantages résultant d'un régime sectoriel tel que visé à l'article 10, ce régime peut bénéficier, pour ces avantages complémentaires, du statut particulier visé au § 1er s'il satisfait pour ceux-ci aux conditions visées au § 1er. En outre, le niveau des avantages, y compris ceux du régime sectoriel, doit au moins être le même pour tous les travailleurs de l'entreprise.

Article 12, § 1er

§ 1er. Lors de l'instauration d'un engagement de pension visé à l'article 11 dans une entreprise sans délégation syndicale, la procédure visée au présent article s'applique.

Article 14, § 3

§ 3. Est, entre autres, une distinction illicite:

1° l'octroi de pensions de survie exclusivement à des bénéficiaires masculins ou féminins;

2° l'octroi de l'engagement de pension subordonné à une décision complémentaire de l'organisateur, de l'employeur ou de l'organisme de pension;

3° sans préjudice de l'application de l'article 13, une différenciation de l'engagement de pension basée sur l'âge.

Par dérogation au point 3°, il est toutefois admis, pour les engagements de pension de type *contributions définies*, une différenciation sur la base de l'âge à condition que le pourcentage appliqué au traitement à un certain âge, pour déterminer la contribution, ne soit pas inférieur au pourcentage à un âge ultérieur, actualisé à un taux annuel de 4%, sur la période qui s'étend entre les deux âges. Si la différenciation s'opère par paliers, cette comparaison s'effectue entre les âges correspondant au début de chaque palier.

4° la totalité des bénéfices sont répartis entre les affiliés proportionnellement à leurs réserves et les frais sont limités selon les règles déterminées par le Roi.

§ 2. Lorsqu'un employeur, conformément à l'article 9, organise lui-même l'exécution d'un régime de pension sectoriel tel que visé à l'article 10, à l'exception de l'engagement de solidarité visé au § 1er, 2°, de cet article, ce régime de pension peut bénéficier du statut particulier visé au § 1er s'il satisfait aux conditions visées au § 1er, 2° et 4°.

Lorsqu'un employeur instaure un régime de pension qui prévoit des avantages complémentaires aux avantages résultant d'un régime sectoriel tel que visé à l'article 10, ce régime peut bénéficier, pour ces avantages complémentaires, du statut particulier visé au § 1er s'il satisfait pour ceux-ci aux conditions visées au § 1er. En outre, le niveau des avantages, y compris ceux du régime sectoriel, doit au moins être le même pour tous les travailleurs de l'employeur.

Article 12, § 1er

§ 1er. Lors de l'instauration d'un engagement de pension visé à l'article 11 dans une entreprise **sans conseil d'entreprise, sans comité de prévention et de protection au travail** et sans délégation syndicale, la procédure visée au présent article s'applique.

Article 14, § 3

§ 3. Est, entre autres, une distinction illicite:

1° l'octroi de pensions de survie exclusivement à des bénéficiaires masculins ou féminins;

2° l'octroi de l'engagement de pension subordonné à une décision complémentaire de l'organisateur, de l'employeur ou de l'organisme de pension;

3° sans préjudice de l'application de l'article 13, une différenciation de l'engagement de pension basée sur l'âge.

Par dérogation au point 3°, il est toutefois admis, pour les engagements de pension de type *contributions définies* **et pour les engagements de pension visés à l'article 21**, une différenciation sur la base de l'âge à condition que le pourcentage appliqué au traitement à un certain âge, pour déterminer la contribution, ne soit pas inférieur au pourcentage à un âge ultérieur, actualisé à un taux annuel de 4%, sur la période qui s'étend entre les deux âges. Si la différenciation s'opère par paliers, cette comparaison s'effectue entre les âges correspondant au début de chaque palier.

4° de totale winst moet onder de aangeslotenen in verhouding tot hun reserves worden verdeeld en de kosten moeten worden beperkt volgens de regels vastgesteld door de Koning.

§ 2. tweede lid
(zie Franse tekst)

Artikel 12, § 1

§ 1. Bij de invoering van een pensioentoezegging bedoeld in artikel 11 in een onderneming zonder vakbondsafvaardiging, wordt de procedure bedoeld in dit artikel gevolgd.

Artikel 14, § 3

§ 3. Is onder meer een ongeoorloofd onderscheid:

- 1° het toekennen van overlevingspensioenen aan mannelijke of vrouwelijke begunstigden alleen;
- 2° het afhankelijk maken van de toekenning van de pensioentoezegging van een bijkomende beslissing van de inrichter, de werkgever of de pensioeninstelling;
- 3° onverminderd de toepassing van artikel 13, een differentiatie van de pensioentoezegging in functie van de leeftijd.

In afwijking van punt 3° is voor de pensioentoezeggingen van het type, *vaste bijdragen*, een differentiatie in functie van de leeftijd toegelaten op voorwaarde dat het percentage om de bijdrage te bepalen dat wordt toegepast op het loon op een bepaalde leeftijd niet lager ligt dan het percentage op een latere leeftijd, geactualiseerd tegen een jaarlijkse rentevoet van 4%, op de periode die zich tussen de twee leeftijden uitstrekt. Indien de differentiatie in trappen gebeurt, wordt die vergelijking gemaakt tussen de leeftijden die overeenstemmen met het begin van elke trap.

4° de totale winst moet onder de aangeslotenen in verhouding tot hun reserves worden verdeeld en de kosten moeten worden beperkt volgens de regels vastgesteld door de Koning.

§ 2. tweede lid
(zie Franse tekst)

Artikel 12, § 1

§ 1. Bij de invoering van een pensioentoezegging bedoeld in artikel 11 in een onderneming **zonder ondernemingsraad, zonder comité voor preventie en bescherming op het werk en** zonder vakbondsafvaardiging, wordt de procedure bedoeld in dit artikel gevolgd.

Artikel 14, § 3

§ 3. Is onder meer een ongeoorloofd onderscheid:

- 1° het toekennen van overlevingspensioenen aan mannelijke of vrouwelijke begunstigden alleen;
- 2° het afhankelijk maken van de toekenning van de pensioentoezegging van een bijkomende beslissing van de inrichter, de werkgever of de pensioeninstelling;
- 3° onverminderd de toepassing van artikel 13, een differentiatie van de pensioentoezegging in functie van de leeftijd.

In afwijking van punt 3° is voor de pensioentoezeggingen van het type, *vaste bijdragen* **en voor de pensioentoezeggingen bedoeld in artikel 21**, een differentiatie in functie van de leeftijd toegelaten op voorwaarde dat het percentage om de bijdrage te bepalen dat wordt toegepast op het loon op een bepaalde leeftijd niet lager ligt dan het percentage op een latere leeftijd, geactualiseerd tegen een jaarlijkse rentevoet van 4%, op de periode die zich tussen de twee leeftijden uitstrekt. Indien de differentiatie in trappen gebeurt, wordt die vergelijking gemaakt tussen de leeftijden die overeenstemmen met het begin van elke trap.

Article 15

Les travailleurs qui, au moment de l'instauration du régime de pension, sont déjà en service, ne peuvent être tenus d'adhérer au régime de pension, sauf si celui-ci a été instauré par convention collective de travail. Sauf si le règlement de pension prévoit la possibilité de surseoir à l'affiliation, le refus du travailleur dispense l'organisateur, et, dans le cas où l'organisateur est une personne morale visée à l'article 3, § 1er, 5°, a), également son employeur, de toute obligation existant dans le cadre du régime de pension à l'égard du travailleur concerné.

Article 16, § 1er

§ 1er. Toute modification de l'engagement de pension qui donne lieu à une augmentation des obligations de l'affilié le dispense, s'il le demande, de participer à la modification de l'engagement, sauf si celle-ci a été instaurée par convention collective.

Il est illicite de ne pas continuer l'engagement de pension des travailleurs qui, sur la base de l'alinéa 1er, décident de ne pas adhérer à la modification de l'engagement de pension.

L'organisateur, et dans le cas où l'organisateur est une personne morale visée à l'article 3, § 1er, 5°, a), également son employeur, est dispensé à l'égard de l'affilié concerné de toute obligation complémentaire résultant de la modification de l'engagement de pension.

Article 18

Lorsque l'engagement de pension, en ce qui concerne les pensions de retraite et/ou de survie en cas de décès après la retraite, est de type *contributions définies*, les réserves acquises minimales sont égales aux réserves qui doivent être constituées en vertu des arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975.

Article 19, §§ 2 à 4

§ 2. Les prestations relatives à la pension de retraite qui, à tout moment, servent de base au calcul des réserves acquises minimales sont égales au plus grand des deux montants suivants:

- la prestation, afférente à la pension de retraite, prise en compte pour le calcul de la réserve minimale telle qu'elle est fixée dans les arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975;
- la pension de retraite déterminée conformément au règlement de pension ou à la convention de pension en tenant compte des données au moment considéré.

Article 15

Les travailleurs qui, au moment de l'instauration du régime de pension, sont déjà en service, ne peuvent être tenus d'adhérer au régime de pension, sauf si celui-ci a été instauré par convention collective de travail **ou en vertu de l'article 12**. Sauf si le règlement de pension prévoit la possibilité de surseoir à l'affiliation, le refus du travailleur dispense l'organisateur, et, dans le cas où l'organisateur est une personne morale visée à l'article 3, § 1er, 5°, a), également son employeur, de toute obligation existant dans le cadre du régime de pension à l'égard du travailleur concerné.

Article 16, § 1er

§ 1er. Toute modification de l'engagement de pension qui donne lieu à une augmentation des obligations de l'affilié le dispense, s'il le demande, de participer à la modification de l'engagement, sauf si celle-ci a été instaurée par convention collective **ou en vertu de l'article 12**.

Il est illicite de ne pas continuer l'engagement de pension des travailleurs qui, sur la base de l'alinéa 1er, décident de ne pas adhérer à la modification de l'engagement de pension.

L'organisateur, et dans le cas où l'organisateur est une personne morale visée à l'article 3, § 1er, 5°, a), également son employeur, est dispensé à l'égard de l'affilié concerné de toute obligation complémentaire résultant de la modification de l'engagement de pension.

Article 18

Le Roi détermine les réserves acquises minimales dans le cas où l'engagement de pension, en ce qui concerne les pensions de retraite ou de survie en cas de décès après la retraite, est de type *contributions définies*.

Article 19, §§ 2 à 4

§ 2. Les prestations relatives à la pension de retraite qui, à tout moment, servent de base au calcul des réserves acquises minimales sont égales au plus grand des deux montants suivants:

- la prestation, afférente à la pension de retraite, prise en compte pour le calcul de la réserve minimale telle qu'elle est fixée **par le Roi**;
- la pension de retraite déterminée conformément au règlement de pension ou à la convention de pension en tenant compte des données au moment considéré.

Artikel 15

De werknemers die op het ogenblik waarop het pensioenstelsel wordt ingevoerd reeds in dienst zijn, kunnen, tenzij het pensioenstelsel bij collectieve arbeidsovereenkomst werd ingevoerd, niet worden verplicht om tot het stelsel toe te treden. Behoudens wanneer het pensioenreglement in de mogelijkheid voorziet om de toetreding uit te stellen, ontslaat de weigering van de werknemer de inrichter, en, ingeval de inrichter een rechtspersoon, bedoeld in artikel 3, § 1, 5°, a), is, ook zijn werkgever, van iedere in het kader van het pensioenstelsel bestaande verplichting ten aanzien van de betrokken werknemer.

Artikel 16, § 1

§ 1. Iedere wijziging van de pensioentoezegging die tot een vermeerdering van de verplichtingen van de aangeslotene leidt, ontslaat hem indien hij daarom verzoekt, van deelname aan de wijziging van de toezegging, tenzij ze bij collectieve arbeidsovereenkomst werd ingevoerd.

Het is niet geoorloofd de pensioentoezegging van de werknemers, die op basis van het eerste lid beslissen niet toe te treden tot de wijziging van de pensioentoezegging, niet verder te zetten.

De inrichter, en, ingeval de inrichter een rechtspersoon, bedoeld in artikel 3, § 1, 5°, a), is, ook zijn werkgever, worden ten aanzien van de betrokken aangeslotene evenwel ontslagen van iedere bijkomende verplichting die voortvloeit uit de wijziging van de pensioentoezegging.

Artikel 18

Wanneer de pensioentoezegging met betrekking tot de rust- en/of overlevingspensioenen bij overlijden na de pensionering van het type *vaste bijdragen* is, zijn de minimale verworven reserves gelijk aan de reserves die krachtens de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975 moeten worden opgebouwd.

Artikel 19, §§ 2 tot 4

§ 2. De prestaties met betrekking tot het rustpensioen die op ieder ogenblik als basis dienen voor de berekening van de minimale verworven reserves, zijn gelijk aan het grootste van de volgende twee bedragen:

- de prestatie met betrekking tot het rustpensioen, die in aanmerking genomen wordt voor de berekening van de minimumreserve zoals die vastgesteld is in de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975;
- het rustpensioen dat vastgesteld is overeenkomstig het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst, rekening houdend met de gegevens op dat moment.

Artikel 15

De werknemers die op het ogenblik waarop het pensioenstelsel wordt ingevoerd reeds in dienst zijn, kunnen, tenzij het pensioenstelsel bij collectieve arbeidsovereenkomst **of op grond van artikel 12** werd ingevoerd, niet worden verplicht om tot het stelsel toe te treden. Behoudens wanneer het pensioenreglement in de mogelijkheid voorziet om de toetreding uit te stellen, ontslaat de weigering van de werknemer de inrichter, en, ingeval de inrichter een rechtspersoon, bedoeld in artikel 3, § 1, 5°, a), is, ook zijn werkgever, van iedere in het kader van het pensioenstelsel bestaande verplichting ten aanzien van de betrokken werknemer.

Artikel 16, § 1

§ 1. Iedere wijziging van de pensioentoezegging die tot een vermeerdering van de verplichtingen van de aangeslotene leidt, ontslaat hem indien hij daarom verzoekt, van deelname aan de wijziging van de toezegging, tenzij ze bij collectieve arbeidsovereenkomst **of op grond van artikel 12** werd ingevoerd.

Het is niet geoorloofd de pensioentoezegging van de werknemers, die op basis van het eerste lid beslissen niet toe te treden tot de wijziging van de pensioentoezegging, niet verder te zetten.

De inrichter, en, ingeval de inrichter een rechtspersoon, bedoeld in artikel 3, § 1, 5°, a), is, ook zijn werkgever, worden ten aanzien van de betrokken aangeslotene evenwel ontslagen van iedere bijkomende verplichting die voortvloeit uit de wijziging van de pensioentoezegging.

Artikel 18

De Koning bepaalt de minimale verworven reserves in het geval de pensioentoezegging met betrekking tot de rust- en/of overlevingspensioenen bij overlijden na de pensionering van het type «vaste bijdragen» is.

Artikel 19, §§ 2 tot 4

§ 2. De prestaties met betrekking tot het rustpensioen die op ieder ogenblik als basis dienen voor de berekening van de minimale verworven reserves, zijn gelijk aan het grootste van de volgende twee bedragen:

- de prestatie met betrekking tot het rustpensioen, die in aanmerking genomen wordt voor de berekening van de minimumreserve zoals die vastgesteld is **door de Koning**;
- het rustpensioen dat vastgesteld is overeenkomstig het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst, rekening houdend met de gegevens op dat moment.

§ 3. Les prestations relatives à la pension de survie en cas de décès après la retraite qui, à tout moment, servent de base au calcul des réserves acquises minimales sont égales au plus grand des deux montants suivants:

- la prestation, afférente à la pension de survie en cas de décès après la retraite, prise en compte pour le calcul de la réserve minimale telle qu'elle est fixée dans les arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975;

- la pension de survie en cas de décès après la retraite déterminée conformément au règlement de pension ou à la convention de pension en tenant compte des données au moment considéré.

§ 4. Les règles d'actualisation mentionnées au règlement de pension ou dans la convention de pension pour le calcul des valeurs actuelles visées au § 1er, ne peuvent conduire à un résultat inférieur à celui que l'on obtiendrait au moyen des règles d'actualisation imposées pour le calcul de la réserve minimale en exécution de la loi du 9 juillet 1975 au moment de la sortie.

Si l'engagement de pension porte sur le paiement d'une rente mais prévoit la possibilité de liquider, au moment de la retraite, cette rente, en tout ou en partie, sous forme d'un capital, le facteur de conversion utilisé ne peut être différent de celui obtenu au moyen des règles d'actualisation définies dans le règlement de pension ou la convention de pension pour le calcul des valeurs actuelles visées au § 1er.

Article 24

§ 1er. Lorsque l'engagement de pension implique le paiement d'une contribution personnelle de l'affilié, celui-ci a droit au moment de sa sortie, de sa retraite ou en cas d'abrogation de l'engagement de pension à la partie de cette contribution, qui n'a pas été consommée pour la couverture du risque décès et invalidité avant la retraite, capitalisée au taux maximum de référence pour les opérations d'assurance à long terme, fixé par les arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975, nonobstant l'article 17, alinéa 1er.

§ 2. Lorsque l'engagement de pension est de type *contributions définies* ou un engagement tel que visé à l'article 21, l'affilié a droit au moment de sa sortie, de sa retraite ou en cas d'abrogation de l'engagement de pension, à la partie de la contribution qui n'était pas supportée par lui et qui n'a pas été consommée pour la couverture du risque décès et invalidité avant la retraite et pour la couverture des frais limités à 5% des versements, ou à la partie des montants attribués, capitalisées au

§ 3. Les prestations relatives à la pension de survie en cas de décès après la retraite qui, à tout moment, servent de base au calcul des réserves acquises minimales sont égales au plus grand des deux montants suivants:

- la prestation, afférente à la pension de survie en cas de décès après la retraite, prise en compte pour le calcul de la réserve minimale telle qu'elle est fixée **par le Roi**;

- la pension de survie en cas de décès après la retraite déterminée conformément au règlement de pension ou à la convention de pension en tenant compte des données au moment considéré.

§ 4. Les règles d'actualisation mentionnées au règlement de pension ou dans la convention de pension pour le calcul des valeurs actuelles visées au § 1er, ne peuvent conduire à un résultat inférieur à celui que l'on obtiendrait au moyen des règles d'actualisation imposées **par le Roi** au moment de la sortie.

Si l'engagement de pension porte sur le paiement d'une rente mais prévoit la possibilité de liquider, au moment de la retraite, cette rente, en tout ou en partie, sous forme d'un capital, le facteur de conversion utilisé ne peut être différent de celui obtenu au moyen des règles d'actualisation définies dans le règlement de pension ou la convention de pension pour le calcul des valeurs actuelles visées au § 1er.

Article 24

§ 1er. Lorsque l'engagement de pension implique le paiement d'une contribution personnelle de l'affilié, celui-ci a droit au moment de sa sortie, de sa retraite ou en cas d'abrogation de l'engagement de pension à la partie de cette contribution, qui n'a pas été consommée pour la couverture du risque décès et invalidité avant la retraite, **capitalisée au taux fixé par le Roi**, nonobstant l'article 17, alinéa 1er.

§ 2. Lorsque l'engagement de pension est de type *contributions définies* ou un engagement tel que visé à l'article 21, l'affilié a droit au moment de sa sortie, de sa retraite ou en cas d'abrogation de l'engagement de pension, à la partie de la contribution qui n'était pas supportée par lui et qui n'a pas été consommée pour la couverture du risque décès et invalidité avant la retraite et pour la couverture des frais limités à 5% des versements, ou à la partie des montants attribués, **capitalisées au**

§ 3. De prestaties met betrekking tot het overlevingspensioen bij overlijden na de pensionering die op ieder ogenblik als basis dienen voor de berekening van de minimale verworven reserves, zijn gelijk aan het grootste van de volgende twee bedragen:

- de prestatie met betrekking tot het overlevingspensioen bij overlijden na de pensionering, die in aanmerking genomen wordt voor de berekening van de minimumreserve zoals die vastgesteld is in de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975;
- het overlevingspensioen bij overlijden na de pensionering, dat vastgesteld is overeenkomstig het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst, rekening houdend met de gegevens op dat moment.

§ 4. De actualisatieregels, die vermeld zijn in het pensioenreglement of in de pensioenovereenkomst en die gebruikt worden voor de berekening van de actuele waarden bedoeld in § 1, mogen geen resultaat opleveren dat kleiner is dan het resultaat dat men zou behalen met de actualisatieregels die in uitvoering van de wet van 9 juli 1975 zijn opgelegd voor de berekening van de minimumreserve op het ogenblik van de uittreding.

Indien de pensioentoezegging betrekking heeft op de betaling van een rente, maar voorziet in de mogelijkheid om deze rente op het ogenblik van de pensionering geheel of gedeeltelijk te vereffenen in de vorm van een kapitaal, mag de omzettingsscoëfficiënt niet verschillen van de coëfficiënt die verkregen wordt met de actualisatieregels die in het reglement of in de overeenkomst zijn vastgesteld voor de berekening van de actuele waarden bedoeld in § 1.

Artikel 24

§ 1. Wanneer de pensioentoezegging in de betaling voorziet van een persoonlijke bijdrage door de aangeslotene, heeft deze bij zijn uittreding, pensionering of bij opheffing van de pensioentoezegging, niettegenstaande artikel 17, eerste lid, recht op het gedeelte van die bijdrage, dat niet verbruikt werd voor de dekking van het overlijdens- en invaliditeitsrisico vóór de pensionering, gekapitaliseerd tegen de maximale referentie-rentevoet voor verzekeringsverrichtingen van lange duur, die vastgesteld is in de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975.

§ 2. Wanneer de pensioentoezegging van het type *vaste bijdragen* is of een toezegging is zoals bedoeld in artikel 21, heeft de aangeslotene bij zijn uittreding, pensionering of bij opheffing van de pensioentoezegging, zonder afbreuk te doen aan artikel 17, eerste lid, recht op het gedeelte van de bijdrage, dat niet door hem werd gedragen en dat niet verbruikt werd voor de dekking van het overlijdens- en invaliditeitsrisico vóór de pensionering en voor de dekking van de kosten beperkt tot

§ 3. De prestaties met betrekking tot het overlevingspensioen bij overlijden na de pensionering die op ieder ogenblik als basis dienen voor de berekening van de minimale verworven reserves, zijn gelijk aan het grootste van de volgende twee bedragen:

- de prestatie met betrekking tot het overlevingspensioen bij overlijden na de pensionering, die in aanmerking genomen wordt voor de berekening van de minimumreserve zoals die vastgesteld is **door de Koning**;
- het overlevingspensioen bij overlijden na de pensionering, dat vastgesteld is overeenkomstig het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst, rekening houdend met de gegevens op dat moment.

§ 4. De actualisatieregels, die vermeld zijn in het pensioenreglement of in de pensioenovereenkomst en die gebruikt worden voor de berekening van de actuele waarden bedoeld in § 1, mogen geen resultaat opleveren dat kleiner is dan het resultaat dat men zou behalen met de actualisatieregels die **door de Koning** zijn opgelegd voor de berekening van de minimumreserve op het ogenblik van de uittreding.

Indien de pensioentoezegging betrekking heeft op de betaling van een rente, maar voorziet in de mogelijkheid om deze rente op het ogenblik van de pensionering geheel of gedeeltelijk te vereffenen in de vorm van een kapitaal, mag de omzettingsscoëfficiënt niet verschillen van de coëfficiënt die verkregen wordt met de actualisatieregels die in het reglement of in de overeenkomst zijn vastgesteld voor de berekening van de actuele waarden bedoeld in § 1.

Artikel 24

§ 1. Wanneer de pensioentoezegging in de betaling voorziet van een persoonlijke bijdrage door de aangeslotene, heeft deze bij zijn uittreding, pensionering of bij opheffing van de pensioentoezegging, niettegenstaande artikel 17, eerste lid, recht op het gedeelte van die bijdrage, dat niet verbruikt werd voor de dekking van het overlijdens- en invaliditeitsrisico vóór de pensionering, **gekapitaliseerd tegen een door de Koning bepaalde rentevoet**

§ 2. Wanneer de pensioentoezegging van het type *vaste bijdragen* is of een toezegging is zoals bedoeld in artikel 21, heeft de aangeslotene bij zijn uittreding, pensionering of bij opheffing van de pensioentoezegging, zonder afbreuk te doen aan artikel 17, eerste lid, recht op het gedeelte van de bijdrage, dat niet door hem werd gedragen en dat niet verbruikt werd voor de dekking van het overlijdens- en invaliditeitsrisico vóór de pensionering en voor de dekking van de kosten beperkt tot

taux maximum de référence pour les opérations d'assurance à long terme, fixé par les arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975, diminué de 0,5%, sans préjudice de l'article 17, alinéa 1er.

Par dérogation à l'alinéa 1er, la capitalisation au taux maximum de référence est remplacée, en cas de sortie, de retraite ou d'abrogation du régime de pension dans les cinq ans qui suivent l'affiliation, par une indexation de cette contribution conformément aux dispositions de la loi du 2 août 1971 organisant un régime de liaison à l'indice des prix à la consommation des traitements, salaires, pensions, allocations et subventions à charge du trésor public, de certaines prestations sociales, des limites de rémunération à prendre en considération pour le calcul de certaines cotisations de sécurité sociale des travailleurs, ainsi que des obligations imposées en matière sociale aux travailleurs indépendants. Cette dérogation n'est pas d'application si le résultat du calcul est supérieur au résultat qui découle du calcul visé à l'article 1er.

Les alinéas 1er et 2 ne s'appliquent pas à la partie des contributions qui n'était pas supportée par l'affilié et qui contribue au financement d'un engagement de pension de type prestations définies en cas de retraite et/ou de survie en cas de décès après la retraite. L'engagement de type prestations définies doit avoir un effet complémentaire par rapport à l'engagement de type *contributions définies*.

§ 3.

Pour le calcul des minima visés aux §§ 1er et 2, en cas de modification du taux cité, l'ancien taux s'applique jusqu'au moment de sa modification aux contributions versées avant cette modification et le nouveau taux à partir de la modification.

Article 26

§ 1er. L'organisme de pension communique au moins une fois par an, aux affiliés, à l'exception des rentiers, une fiche de pension qui contient au moins les données suivantes:

1° le montant des réserves acquises, en mentionnant, le cas échéant, le montant correspondant aux garanties visées à l'article 24;

2° sauf pour les engagements de pension de type *contributions définies* sans garantie tarifaire, le montant des prestations acquises ainsi que la date à laquelle celles-ci sont exigibles;

taux fixé par le Roi, sans préjudice de l'article 17, alinéa 1er.

Par dérogation à l'alinéa 1er, la capitalisation au taux maximum de référence est remplacée, en cas de sortie, de retraite ou d'abrogation du régime de pension dans les cinq ans qui suivent l'affiliation, par une indexation de cette contribution conformément aux dispositions de la loi du 2 août 1971 organisant un régime de liaison à l'indice des prix à la consommation des traitements, salaires, pensions, allocations et subventions à charge du trésor public, de certaines prestations sociales, des limites de rémunération à prendre en considération pour le calcul de certaines cotisations de sécurité sociale des travailleurs, ainsi que des obligations imposées en matière sociale aux travailleurs indépendants. Cette dérogation n'est pas d'application si le résultat du calcul est supérieur au résultat qui découle du calcul visé à l'article 1er.

Les alinéas 1er et 2 ne s'appliquent pas à la partie des contributions qui n'était pas supportée par l'affilié et qui contribue au financement d'un engagement de pension de type prestations définies en cas de retraite et/ou de survie en cas de décès après la retraite. L'engagement de type prestations définies doit avoir un effet complémentaire par rapport à l'engagement de type *contributions définies*.

§ 3. Tant que le Roi n'a pas pris les arrêtés visés aux §§ 1er et 2, al. 1er, les taux d'intérêt y visés sont respectivement de 3,75% et 3,25%.

Pour le calcul des minima visés aux §§ 1er et 2, en cas de modification du taux cité, l'ancien taux s'applique jusqu'au moment de sa modification aux contributions versées avant cette modification et le nouveau taux à partir de la modification.

Article 26

§ 1er. L'organisme de pension communique au moins une fois par an, aux affiliés, à l'exception des rentiers, une fiche de pension qui contient au moins les données suivantes:

1° le montant des réserves acquises, en mentionnant, le cas échéant, le montant correspondant aux garanties visées à l'article 24;

2° sauf pour les engagements de pension de type *contributions définies* sans garantie tarifaire, le montant des prestations acquises ainsi que la date à laquelle celles-ci sont exigibles;

5% van de stortingen, of het gedeelte van de toegekende bijdragen, gekapitaliseerd tegen de maximale referentierentevoet voor verzekeringsverrichtingen van lange duur die vastgesteld is in de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975, verminderd met 0,5%.

In afwijking van het eerste lid wordt, bij uittreding, pensionering of bij opheffing van het pensioenstelsel binnen vijf jaar na de aansluiting, de kapitalisatie tegen de maximale referentierentevoet vervangen door een indexering van die bijdrage overeenkomstig de bepalingen van de wet van 2 augustus 1971 houdende inrichting van een stelsel waarbij de wedden, lonen, pensioenen, toelagen en tegemoetkomingen ten laste van de openbare schatkist, sommige sociale uitkeringen, de bezoldigingsgrenzen waarmee rekening dient gehouden bij de berekening van sommige bijdragen van de sociale zekerheid der arbeiders, alsmede de verplichtingen op sociaal gebied opgelegd aan de zelfstandigen. Die afwijking is niet van toepassing indien het resultaat van de berekening hoger is dan het resultaat dat voortvloeit uit de berekening bedoeld in het eerste lid.

Het eerste en het tweede lid zijn niet van toepassing op het gedeelte van de bijdragen, dat niet door de aangeslotene werd gedragen, en dat bijdraagt tot de financiering van een pensioentoezegging van het type vaste prestaties met betrekking tot een rust- en/of overlevingspensioen bij overlijden na de pensionering. De toezegging van het type vaste prestaties moet een aanvullend effect hebben bij de toezegging van het type *vaste bijdragen*.

§ 3.

Voor de berekening van de minima bedoeld in §§ 1 en 2 wordt, in geval van wijziging van de vermelde rentevoet, op de bijdragen, die voor die wijziging werden gestort, de oude rentevoet toegepast tot op het ogenblik van die wijziging en vanaf de wijziging, de nieuwe rentevoet.

Artikel 26

§ 1. De pensioeninstelling deelt ten minste éénmaal per jaar aan de aangeslotenen, behalve aan de rentegenieters, een pensioenfiche mee waarop ten minste volgende gegevens worden vermeld:

1° het bedrag van de verworven reserves, in voorkomend geval met vermelding van het bedrag dat overeenstemt met de waarborgen bedoeld in artikel 24;

2° behalve voor de pensioentoezeggingen van het type *vaste bijdragen* zonder tariefgarantie, het bedrag van de verworven prestaties en de datum waarop deze opeisbaar zijn;

5% van de stortingen, of het gedeelte van de toegekende bijdragen, **gekapitaliseerd tegen een door de Koning bepaalde rentevoet**.

In afwijking van het eerste lid wordt, bij uittreding, pensionering of bij opheffing van het pensioenstelsel binnen vijf jaar na de aansluiting, de kapitalisatie tegen de maximale referentierentevoet vervangen door een indexering van die bijdrage overeenkomstig de bepalingen van de wet van 2 augustus 1971 houdende inrichting van een stelsel waarbij de wedden, lonen, pensioenen, toelagen en tegemoetkomingen ten laste van de openbare schatkist, sommige sociale uitkeringen, de bezoldigingsgrenzen waarmee rekening dient gehouden bij de berekening van sommige bijdragen van de sociale zekerheid der arbeiders, alsmede de verplichtingen op sociaal gebied opgelegd aan de zelfstandigen. Die afwijking is niet van toepassing indien het resultaat van de berekening hoger is dan het resultaat dat voortvloeit uit de berekening bedoeld in het eerste lid.

Het eerste en het tweede lid zijn niet van toepassing op het gedeelte van de bijdragen, dat niet door de aangeslotene werd gedragen, en dat bijdraagt tot de financiering van een pensioentoezegging van het type vaste prestaties met betrekking tot een rust- en/of overlevingspensioen bij overlijden na de pensionering. De toezegging van het type vaste prestaties moet een aanvullend effect hebben bij de toezegging van het type *vaste bijdragen*.

§ 3. Zolang de Koning de besluiten bedoeld in §§ 1 en 2, eerste lid, niet heeft genomen zijn de aldaar bedoelde rentevoeten respectievelijk gelijk aan 3,75% en 3,25%.

Voor de berekening van de minima bedoeld in §§ 1 en 2 wordt, in geval van wijziging van de vermelde rentevoet, op de bijdragen, die voor die wijziging werden gestort, de oude rentevoet toegepast tot op het ogenblik van die wijziging en vanaf de wijziging, de nieuwe rentevoet.

Artikel 26

§ 1. De pensioeninstelling deelt ten minste éénmaal per jaar aan de aangeslotenen, behalve aan de rentegenieters, een pensioenfiche mee waarop ten minste volgende gegevens worden vermeld:

1° het bedrag van de verworven reserves, in voorkomend geval met vermelding van het bedrag dat overeenstemt met de waarborgen bedoeld in artikel 24;

2° behalve voor de pensioentoezeggingen van het type *vaste bijdragen* zonder tariefgarantie, het bedrag van de verworven prestaties en de datum waarop deze opeisbaar zijn;

3° les éléments variables qui sont pris en compte pour le calcul des montants visés aux points 1° et 2°;

4° le montant des réserves acquises de l'année précédente.

Lors de cette communication, l'organisme de pension informe l'affilié que le texte du règlement est disponible sur simple demande auprès de la personne qui est désignée conformément au règlement à cet effet.

§ 2. L'organisme de pension communique à l'affilié, sur simple demande, un aperçu historique des données visées au § 1er, 1° et 2°.

Cet aperçu peut être limité à la période d'affiliation auprès de l'organisme de pension et à la période après le 1er janvier 1996.

§ 3. L'organisme de pension communique, au moins tous les cinq ans, à tous les affiliés à partir de l'âge de 45 ans, le montant de la rente, sans déduction de l'impôt, à attendre lors de la retraite.

À cet effet, il est tenu compte des hypothèses suivantes:

- 1° pour les travailleurs actifs:
 - a) les versements continuent à être effectués;
 - b) pour les engagements de type prestations définies, il est tenu compte des prestations promises;
 - c) pour les engagements de type *contributions définies*, les réserves acquises et les contributions encore à verser sont capitalisées au taux visé à l'article 24, § 2, alinéa 1er;

- 2° pour les anciens travailleurs:
 - a) pour les engagements de type prestations définies, il est tenu compte des prestations réduites lorsque l'affilié a opté pour la possibilité visée à l'article 32, § 2, 3°, a);
 - b) pour les engagements de type *contributions définies* et les engagements dans une structure d'accueil, les réserves acquises sont capitalisées au taux visé à l'article 24, § 2, alinéa 1er.

3° les éléments variables qui sont pris en compte pour le calcul des montants visés aux points 1° et 2°;

4° le montant des réserves acquises de l'année précédente.

5° le niveau actuel de financement des réserves acquises et de la garantie visée à l'article 24.

Lors de cette communication, l'organisme de pension informe l'affilié que le texte du règlement est disponible sur simple demande auprès de la personne qui est désignée conformément au règlement à cet effet.

§ 2. L'organisme de pension communique à l'affilié, sur simple demande, un aperçu historique des données visées au § 1er, 1° et 2°.

Cet aperçu peut être limité à la période d'affiliation auprès de l'organisme de pension et à la période après le 1er janvier 1996.

§ 3. L'organisme de pension communique, au moins tous les cinq ans, à tous les affiliés à partir de l'âge de 45 ans, le montant de la rente, sans déduction de l'impôt, à attendre lors de la retraite.

À cet effet, il est tenu compte des hypothèses suivantes:

- 1° pour les travailleurs actifs:
 - a) les versements continuent à être effectués;
 - b) pour les engagements de type prestations définies, il est tenu compte des prestations promises;
 - c) pour les engagements de type *contributions définies*, les réserves acquises et les contributions encore à verser sont capitalisées au taux visé à l'article 24, § 2, alinéa 1er;

- 2° pour les anciens travailleurs:
 - a) pour les engagements de type prestations définies, il est tenu compte des prestations réduites lorsque l'affilié a opté pour la possibilité visée à l'article 32, § 1er, 3°, a);
 - b) pour les engagements de type *contributions définies* et les engagements dans une structure d'accueil, les réserves acquises sont capitalisées au taux visé à l'article 24, § 2, alinéa 1er.

§ 4. Lors du départ à la retraite ou lorsque d'autres prestations deviennent exigibles, l'organisme de pension informe le bénéficiaire ou ses ayants droits des prestations qui sont dues et des options de paiement correspondantes.

3° de variabele elementen waarmee bij de berekening van de bedragen onder 1° en 2° wordt rekening gehouden;

4° het bedrag van de verworven reserves van het vorige jaar.

Bij deze gelegenheid deelt de pensioeninstelling de aangeslotene mee dat de tekst van het reglement op eenvoudig verzoek kan worden verkregen bij de persoon die daartoe overeenkomstig het reglement is aangeduid.

§ 2. De pensioeninstelling deelt op eenvoudig verzoek aan de aangeslotene een historisch overzicht van de gegevens bedoeld in § 1, 1° en 2° mee.

Dit overzicht kan worden beperkt tot de periode van aansluiting bij de pensioeninstelling en tot de periode na 1 januari 1996.

§ 3. De pensioeninstelling deelt ten minste om de vijf jaar het bedrag van de te verwachten rente bij pensionering, zonder aftrek van de belastingen, mee aan alle aangeslotenen vanaf de leeftijd van 45 jaar.

Daarbij wordt uitgegaan van de volgende hypothesen:

1° voor de actieve werknemers:

a) de stortingen blijven doorlopen;
b) voor de toezeggingen van het type vaste prestaties wordt rekening gehouden met de beloofde prestaties;

c) voor de toezeggingen van het type *vaste bijdragen* worden de verworven reserves en de nog te storten bijdragen gekapitaliseerd aan de rentevoet bedoeld in artikel 24, § 2, eerste lid;

b) voor de toezeggingen van het type vaste prestaties wordt rekening gehouden met de beloofde prestaties;

c) voor de toezeggingen van het type *vaste bijdragen* worden de verworven reserves en de nog te storten bijdragen gekapitaliseerd aan de rentevoet bedoeld in artikel 24, § 2, eerste lid;

2° voor de gewezen werknemers:

a) voor de toezeggingen van het type vaste prestaties, indien de aangeslotene gekozen heeft voor de mogelijkheid bedoeld in artikel 32, § 2, 3°, a) wordt er rekening gehouden met de gereduceerde prestaties;

b) voor de toezeggingen van het type *vaste bijdragen* en de toezeggingen in een onthaalstructuur worden de verworven reserves gekapitaliseerd aan de rentevoet bedoeld in artikel 24, § 2, eerste lid.

3° de variabele elementen waarmee bij de berekening van de bedragen onder 1° en 2° wordt rekening gehouden;

4° het bedrag van de verworven reserves van het vorige jaar.

5° het actuele financieringsniveau van de verworven reserves en van de waarborg bedoeld in artikel 24.

Bij deze gelegenheid deelt de pensioeninstelling de aangeslotene mee dat de tekst van het reglement op eenvoudig verzoek kan worden verkregen bij de persoon die daartoe overeenkomstig het reglement is aangeduid.

§ 2. De pensioeninstelling deelt op eenvoudig verzoek aan de aangeslotene een historisch overzicht van de gegevens bedoeld in § 1, 1° en 2° mee.

Dit overzicht kan worden beperkt tot de periode van aansluiting bij de pensioeninstelling en tot de periode na 1 januari 1996.

§ 3. De pensioeninstelling deelt ten minste om de vijf jaar het bedrag van de te verwachten rente bij pensionering, zonder aftrek van de belastingen, mee aan alle aangeslotenen vanaf de leeftijd van 45 jaar.

Daarbij wordt uitgegaan van de volgende hypothesen:

1° voor de actieve werknemers:

a) de stortingen blijven doorlopen;
b) voor de toezeggingen van het type vaste prestaties wordt rekening gehouden met de beloofde prestaties;

c) voor de toezeggingen van het type *vaste bijdragen* worden de verworven reserves en de nog te storten bijdragen gekapitaliseerd aan de rentevoet bedoeld in artikel 24, § 2, eerste lid;

b) voor de toezeggingen van het type vaste prestaties wordt rekening gehouden met de beloofde prestaties;

c) voor de toezeggingen van het type *vaste bijdragen* worden de verworven reserves en de nog te storten bijdragen gekapitaliseerd aan de rentevoet bedoeld in artikel 24, § 2, eerste lid;

2° voor de gewezen werknemers:

a) voor de toezeggingen van het type vaste prestaties, indien de aangeslotene gekozen heeft voor de mogelijkheid bedoeld in **artikel 32, § 1, 3°, a)** wordt er rekening gehouden met de gereduceerde prestaties;

b) voor de toezeggingen van het type *vaste bijdragen* en de toezeggingen in een onthaalstructuur worden de verworven reserves gekapitaliseerd aan de rentevoet bedoeld in artikel 24, § 2, eerste lid.

§ 4. Bij de pensionering of wanneer er andere uitkeringen verschuldigd worden, licht de pensioeninstelling de begunstigde of zijn rechthebbenden in over de uitkeringen die verschuldigd zijn en over de wijze van uitbetaling.

Article 27, § 1er

§ 1er. Sauf dans les cas visés au § 2 et pour le transfert des réserves visées à l'article 32, l'affilié ne peut exercer le droit au rachat de ses réserves ou obtenir le paiement de ses prestations qu'au moment de sa retraite ou à partir du moment où il a atteint l'âge de 60 ans.

Article 28, § 1er

§ 1er. Lorsque la prestation est exprimée en capital, l'affilié, ou, en cas de décès, ses ayants droit, ont le droit de demander la transformation en rente.

Le Roi fixe les modalités de calcul en la matière.

L'organisateur informe l'affilié de ce droit deux mois avant la retraite ou dans les deux semaines après qu'il ait eu connaissance de la retraite anticipée. En cas de décès de l'affilié, l'organisateur informe les ayants droit de ce droit dans les deux semaines après qu'il ait eu connaissance du décès. La convention collective de travail ou le règlement de pension peut désigner une autre personne qui sera chargée de cette information.

Article 32, § 2 et suivants

§ 2. Le règlement de pension ou la convention de pension peut prévoir que les réserves des affiliés qui ont opté pour la possibilité visée au § 1er, 3°, b) ainsi que les réserves transférées des travailleurs nouvellement engagés, qui ont opté pour la possibilité visée au § 1er, 1°, sont transférées dans une structure d'accueil.

§ 5. L'organisme de pension auquel l'affilié, lors de sa sortie, transfère ses réserves en application de l'article 32, § 1er, 2°, et l'organisme de pension qui est désigné par le travailleur conformément à l'article 33, communiquent au moins une fois par an à l'intéressé une fiche de pension qui contient au moins les données suivantes:

- 1° le montant des réserves;
- 2° le montant des prestations et la date à laquelle elles sont exigibles;
- 3° les éléments variables qui sont pris en compte pour le calcul des montants visés aux points 1° et 2°;
- 4° le montant des réserves de l'année précédente.

Les organismes de pension communiquent sur simple demande à l'intéressé un historique des données visées aux points 1° et 2° de l'alinéa 1er.

Article 27, § 1er

§ 1er. Sauf dans les cas visés au § 2 et pour le transfert des réserves visées à l'article 32, l'affilié ne peut exercer le droit au rachat de ses réserves ou obtenir le paiement de ses prestations qu'au moment de sa retraite ou à partir du moment où il a atteint l'âge de 60 ans **pour autant que le règlement de pension ou la convention de pension le prévoit expressément.**

Article 28, § 1er

§ 1er. Lorsque la prestation est **versée** en capital, l'affilié, ou, en cas de décès, ses ayants droit, ont le droit de demander la transformation en rente.

Le Roi fixe les modalités de calcul en la matière.

L'organisateur informe l'affilié de ce droit deux mois avant la retraite ou dans les deux semaines après qu'il ait eu connaissance de la retraite anticipée. En cas de décès de l'affilié, l'organisateur informe les ayants droit de ce droit dans les deux semaines après qu'il ait eu connaissance du décès. La convention collective de travail ou le règlement de pension peut désigner une autre personne qui sera chargée de cette information.

Article 32, § 2 et suivants

§ 2. Le règlement de pension ou la convention de pension peut prévoir que les réserves des affiliés qui ont opté pour la possibilité visée au § 1er, 3°, b) ainsi que les réserves transférées des travailleurs nouvellement engagés, qui ont opté pour la possibilité visée au § 1er, 1°, sont transférées dans une structure d'accueil.

Artikel 27, § 1

§ 1. Behalve in de gevallen bedoeld in § 2 en voor de overdracht van reserves bedoeld in artikel 32, kan de aangeslotene het recht op afkoop van zijn reserves enkel uitoefenen of de uitbetaling van zijn prestaties verkrijgen op het ogenblik van zijn pensionering of vanaf het ogenblik waarop hij de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt.

Artikel 28, § 1

(zie Franse tekst)

Artikel 32, §§ 2 en volg.

§ 2. Het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst kan bepalen dat de reserves van de aangeslotenen die hebben gekozen voor de mogelijkheid bedoeld in § 1, 3°, b) en de overgedragen reserves van de pas aangeworven werknemers die hebben gekozen voor de mogelijkheid bedoeld in § 1, 1°, worden ondergebracht in een onthaalstructuur.

§ 5. De pensioeninstelling waarnaar de aangeslotene bij zijn uittreding zijn reserves overdraagt bij toepassing van artikel 32, § 1, 2°, en de pensioeninstelling die door de werknemer wordt aangeduid overeenkomstig artikel 33 delen ten minste éénmaal per jaar aan de betrokkene een pensioenfiche mee waarop ten minste volgende gegevens worden vermeld:

1° het bedrag van de reserves;

2° het bedrag van de prestaties en de datum waarop deze opeisbaar zijn;

3° de variabele elementen waarbij bij de berekening van de bedragen onder 1° en 2° wordt rekening gehouden;

4° het bedrag van de reserves van het vorige jaar.

De pensioeninstellingen delen op eenvoudig verzoek aan de betrokkene een historisch overzicht van de gegevens bedoeld in 1° en 2° van het eerste lid mee.

Artikel 27, § 1

§ 1. Behalve in de gevallen bedoeld in § 2 en voor de overdracht van reserves bedoeld in artikel 32, kan de aangeslotene het recht op afkoop van zijn reserves enkel uitoefenen of de uitbetaling van zijn prestaties verkrijgen op het ogenblik van zijn pensionering of vanaf het ogenblik waarop hij de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt **voor zover het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst het uitdrukkelijk voorziet.**

Artikel 28, § 1

(zie Franse tekst)

Artikel 32, §§ 2 en volg.

§ 2. Het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst kan bepalen dat de reserves van de aangeslotenen die hebben gekozen voor de mogelijkheid bedoeld in § 1, 3°, b) en de overgedragen reserves van de pas aangeworven werknemers die hebben gekozen voor de mogelijkheid bedoeld in § 1, 1°, worden ondergebracht in een onthaalstructuur.

La structure d'accueil visée au § 1er, 1° et 3°, prend la forme d'un contrat d'assurance souscrit par l'organisateur, ou d'un règlement distinct dans un organisme de pension visé à l'article 2, § 3, 6°, de la loi du 9 juillet 1975.

Les possibilités de choix de l'affilié qui sont éventuellement prévues dans cette structure d'accueil doivent être clairement déterminées dans le règlement de pension ou la convention de pension.

§ 3. L'affilié doit indiquer, dans les trente jours qui suivent la communication visée à l'article 31, § 1er, alinéa 3, à l'organisateur ou, s'il est ainsi déterminé dans le règlement de pension ou la convention de pension, à l'organisme de pension qu'il quitte, laquelle des options, visées au § 1er, il a choisie.

Lorsque l'affilié a laissé expirer le délai visé à l'alinéa 1er, il est présumé avoir opté pour la possibilité visée au § 1er, 3°, a).

Après l'expiration du délai de trente jours visé à l'alinéa 1er, l'affilié peut en tout temps demander le transfert de ses réserves vers un organisme de pension visé au § 1er, 1°, 2° ou 3°, b).

§ 4. Le Roi fixe les modalités des transferts.

Article 33

Le travailleur, après sa sortie du régime de pension auquel il était affilié depuis au moins 42 mois, peut exiger de son nouvel employeur qu'il retienne des montants sur son salaire et les verse à l'organisme de pension qu'il lui désigne à cet effet, pour autant qu'il n'existe chez cet employeur aucun engagement de pension.

Ces versements ne peuvent pas dépasser 1.500 EUR par an. Ce montant est indexé suivant les dispositions de l'article 178 du Code des impôts sur les revenus 1992.

Le montant précité est réduit au *pro rata* des jours d'affiliation à un régime de pension dans la même année.

Les versements effectués en vertu de l'alinéa 1er ne peuvent pas venir en déduction de la rémunération de l'affilié pour l'application de la Cinquième Partie, Titre 1er, Chapitre V du Code Judiciaire.

La structure d'accueil visée au § 1er, 1° et 3°, prend la forme d'un contrat d'assurance souscrit par l'organisateur, ou d'un règlement distinct dans un organisme de pension **visé à l'article 2, 1°, de la loi du....**

Les possibilités de choix de l'affilié qui sont éventuellement prévues dans cette structure d'accueil doivent être clairement déterminées dans le règlement de pension ou la convention de pension.

§ 3. L'affilié doit indiquer, dans les trente jours qui suivent la communication visée à l'article 31, § 1er, alinéa 3, à l'organisateur ou, s'il est ainsi déterminé dans le règlement de pension ou la convention de pension, à l'organisme de pension qu'il quitte, laquelle des options, visées au § 1er, il a choisie.

Lorsque l'affilié a laissé expirer le délai visé à l'alinéa 1er, il est présumé avoir opté pour la possibilité visée au § 1er, 3°, a).

Après l'expiration du délai de trente jours visé à l'alinéa 1er, l'affilié peut en tout temps demander le transfert de ses réserves vers un organisme de pension visé au § 1er, 1°, 2° ou 3°, b).

§ 4. Le Roi fixe les modalités des transferts.

§ 5. L'article 27 de la présente loi est applicable aux réserves qui sont transférées en application du § 1er, 2°.

Article 33

Le travailleur, après sa sortie du régime de pension auquel il était affilié depuis au moins 42 mois, peut exiger de son nouvel employeur qu'il retienne des montants sur son salaire et les verse à l'organisme de pension qu'il lui désigne à cet effet, pour autant qu'il n'existe chez cet employeur aucun engagement de pension.

Ces versements ne peuvent pas dépasser 1.500 EUR par an. Ce montant est indexé suivant les dispositions de l'article 178 du Code des impôts sur les revenus 1992.

Le montant précité est réduit au *pro rata* des jours d'affiliation à un régime de pension dans la même année.

Les versements effectués en vertu de l'alinéa 1er ne peuvent pas venir en déduction de la rémunération de l'affilié pour l'application de la Cinquième Partie, Titre 1er, Chapitre V du Code Judiciaire.

L'article 27 de la présente loi s'applique au contrat conclu en application du présent article avec l'organisme de pension désigné à cet effet.

De onthaalstructuur neemt de vorm aan van een verzekeringsovereenkomst, onderschreven door de inrichter of van een bijzonder reglement binnen een verzorgingsinstelling, bedoeld in artikel 2, § 3, 6°, van de wet van 9 juli 1975.

De eventuele in de onthaalstructuur voorziene keuzemogelijkheden voor de aangeslotene dienen duidelijk in het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst te zijn bepaald.

§ 3. De aangeslotene dient binnen 30 dagen na de in artikel 31, § 1, derde lid, bedoelde mededeling aan de inrichter of, indien zo bepaald in het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst, aan de pensioeninstelling die hij verlaat, mee te delen welke van de mogelijkheden, bedoeld in § 1, hij kiest.

Wanneer de aangeslotene de in het eerste lid bedoelde termijn heeft laten verstrijken, wordt hij verondersteld te hebben gekozen voor de mogelijkheid bedoeld in § 1, 3°, a).

Na het verstrijken van de in het eerste lid bedoelde termijn van dertig dagen kan de aangeslotene te allen tijde vragen om zijn reserves over te dragen naar een pensioeninstelling bedoeld in § 1, 1°, 2° of 3°, b).

§ 4. De Koning stelt de modaliteiten van de overdrachten vast.

Artikel 33

Na uittreding uit een pensioenstelsel, waarbij de werknemer ten minste 42 maanden was aangesloten, kan hij van zijn nieuwe werkgever eisen dat deze bedragen van zijn loon inhoudt en die doorstort aan de pensioeninstelling die hij daartoe heeft aangeduid, voorzover bij die werkgever geen pensioentoezegging bestaat.

Deze stortingen mogen niet meer bedragen dan 1.500 EUR per jaar. Dit bedrag wordt geïndexeerd volgens de bepalingen van artikel 178 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

Dat bedrag wordt verminderd *pro rata* van de dagen van aansluiting bij een pensioenstelsel tijdens hetzelfde jaar.

De krachtens het eerste lid gedane stortingen mogen niet afgetrokken worden van het loon van de aangeslotene voor de toepassing van Deel Vijf, Titel 1, Hoofdstuk V van het Gerechtelijk Wetboek.

De onthaalstructuur neemt de vorm aan van een verzekeringsovereenkomst, onderschreven door de inrichter of van een bijzonder reglement binnen een verzorgingsinstelling, **bedoeld in artikel 2, 1°, van de wet van.....**

De eventuele in de onthaalstructuur voorziene keuzemogelijkheden voor de aangeslotene dienen duidelijk in het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst te zijn bepaald.

§ 3. De aangeslotene dient binnen 30 dagen na de in artikel 31, § 1, derde lid, bedoelde mededeling aan de inrichter of, indien zo bepaald in het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst, aan de pensioeninstelling die hij verlaat, mee te delen welke van de mogelijkheden, bedoeld in § 1, hij kiest.

Wanneer de aangeslotene de in het eerste lid bedoelde termijn heeft laten verstrijken, wordt hij verondersteld te hebben gekozen voor de mogelijkheid bedoeld in § 1, 3°, a).

Na het verstrijken van de in het eerste lid bedoelde termijn van dertig dagen kan de aangeslotene te allen tijde vragen om zijn reserves over te dragen naar een pensioeninstelling bedoeld in § 1, 1°, 2° of 3°, b).

§ 4. De Koning stelt de modaliteiten van de overdrachten vast.

§ 5. Artikel 27 van deze wet is van toepassing op de reserves die zijn overgedragen in toepassing van § 1, 2°.

Artikel 33

Na uittreding uit een pensioenstelsel, waarbij de werknemer ten minste 42 maanden was aangesloten, kan hij van zijn nieuwe werkgever eisen dat deze bedragen van zijn loon inhoudt en die doorstort aan de pensioeninstelling die hij daartoe heeft aangeduid, voorzover bij die werkgever geen pensioentoezegging bestaat.

Deze stortingen mogen niet meer bedragen dan 1.500 EUR per jaar. Dit bedrag wordt geïndexeerd volgens de bepalingen van artikel 178 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

Dat bedrag wordt verminderd *pro rata* van de dagen van aansluiting bij een pensioenstelsel tijdens hetzelfde jaar.

De krachtens het eerste lid gedane stortingen mogen niet afgetrokken worden van het loon van de aangeslotene voor de toepassing van Deel Vijf, Titel 1, Hoofdstuk V van het Gerechtelijk Wetboek.

Artikel 27 van deze wet is van toepassing op de overeenkomst die met toepassing van dit artikel is gesloten met de daartoe aangewezen pensioeninstelling.

Article 39

§ 1er. Lorsque l'organisateur d'un régime de pension est un employeur, le conseil d'entreprise ou, à défaut, le comité de prévention et de protection au travail, ou à défaut, la délégation syndicale, rend un avis préalable sur les matières suivantes, sans préjudice des dispositions du chapitre II:

- 1° le mode de financement du régime de pension et les modifications structurelles de ce financement;
- 2° la fixation des réserves et l'établissement annuel de la fiche de pension visée à l'article 26;
- 3° l'application, l'interprétation et la modification du règlement de pension;
- 4° le choix d'un organisme de pension et le transfert vers un autre organisme de pension, y compris le transfert éventuel des réserves.

§ 2. Lorsque le régime de pension est limité à une partie des travailleurs de l'entreprise, la compétence visée au § 1er est exercée par les membres du conseil, du comité ou de la délégation syndicale qui représentent les travailleurs pour lesquels vaut le régime de pension, à condition qu'au moins 10% de ces travailleurs en fassent la demande.

§ 3. À défaut de conseil d'entreprise, de comité de prévention et de protection au travail ou de délégation syndicale, compétents conformément au § 1er, l'employeur doit périodiquement et individuellement informer les travailleurs pour lesquels vaut le régime de pension sur les matières visées au § 1er. Cette communication est toujours préalable à une décision éventuelle quant au fond.

§ 4. Les décisions de l'organisateur concernant les matières visées au § 1er, peuvent être déclarées nulles dans l'année lorsque les procédures mentionnées dans le présent article n'ont pas été suivies.

Article 41

§ 1er. Lorsque l'exécution du régime de pension est confiée à une institution de prévoyance visée à l'article 2, § 3, 6° de la loi du 9 juillet 1975, le conseil d'administration de cette institution de prévoyance est composé pour moitié des membres représentant le personnel dans les cas suivants:

- 1° lorsque le régime de pension est instauré par une personne morale visée à l'article 3, §1er, 5°, a), conformément à l'article 8, sauf si la convention collective de travail en dispose autrement;
- 2° lorsque le régime de pension est instauré par un employeur conformément aux articles 9 ou 11 ou lorsque l'engagement de pension implique une participa-

Article 39

§ 1er. Lorsque l'organisateur d'un régime de pension est un employeur, le conseil d'entreprise ou, à défaut, le comité de prévention et de protection au travail, ou à défaut, la délégation syndicale, rend un avis préalable sur les matières suivantes, sans préjudice des dispositions du chapitre II:

- 1° le mode de financement du régime de pension et les modifications structurelles de ce financement;
- 2° la fixation des réserves et l'établissement annuel de la fiche de pension visée à l'article 26;
- 3° l'application, l'interprétation et la modification du règlement de pension;
- 4° le choix d'un organisme de pension et le transfert vers un autre organisme de pension, y compris le transfert éventuel des réserves.

5° la déclaration relative aux principes fondant la politique de placement visée à l'article 41bis.

§ 2. Lorsque le régime de pension est limité à une partie des travailleurs de l'entreprise, la compétence visée au § 1er est exercée par les membres du conseil, du comité ou de la délégation syndicale qui représentent les travailleurs pour lesquels vaut le régime de pension, à condition qu'au moins 10% de ces travailleurs en fassent la demande.

§ 3. À défaut de conseil d'entreprise, de comité de prévention et de protection au travail ou de délégation syndicale, compétents conformément au § 1er, **ou § 2** l'employeur doit périodiquement et individuellement informer les travailleurs pour lesquels vaut le régime de pension sur les matières visées au § 1er. Cette communication est toujours préalable à une décision éventuelle quant au fond.

§ 4. Les décisions de l'organisateur concernant les matières visées au § 1er, peuvent être déclarées nulles dans l'année lorsque les procédures mentionnées dans le présent article n'ont pas été suivies.

Article 41

§ 1er. Lorsque l'exécution du régime de pension est confiée à une institution de prévoyance visée **visé à l'article 2, 1°, de la loi du ...**, le conseil d'administration de cette institution de prévoyance est composé pour moitié des membres représentant le personnel dans les cas suivants:

- 1° lorsque le régime de pension est instauré par une personne morale visée à l'article 3, §1er, 5°, a), conformément à l'article 8, sauf si la convention collective de travail en dispose autrement;
- 2° lorsque le régime de pension est instauré par un employeur conformément aux articles 9 ou 11 ou lorsque l'engagement de pension implique une participa-

Artikel 39

§ 1. Wanneer de inrichter van een pensioenstelsel een werkgever is, geeft de ondernemingsraad of, bij ontstentenis ervan, het comité voor preventie en bescherming op het werk, of bij ontstentenis ervan, de vakbondsafvaardiging voorafgaand advies over de volgende aangelegenheden, onverminderd de bepalingen van hoofdstuk II:

- 1° de wijze van financiering van het pensioenstelsel en de structurele verschuivingen in die financiering;
- 2° de vaststelling van de reserves en de jaarlijkse opstelling van de pensioenfiche, bedoeld in artikel 26;
- 3° de toepassing, de interpretatie en de wijziging van het pensioenreglement;
- 4° de keuze van een pensioeninstelling en de overgang naar een andere pensioeninstelling, met inbegrip van de eventuele overdracht van reserves.

§ 2. Indien het pensioenstelsel tot een deel van de werknemers van de onderneming wordt beperkt, wordt de in § 1 bedoelde bevoegdheid uitgeoefend door de leden van de raad, het comité of de vakbondsafvaardiging die de werknemers vertegenwoordigen waarvoor het pensioenstelsel geldt, op voorwaarde dat ten minste 10% van die werknemers hierom verzoekt.

§ 3. Bij ontstentenis van een overeenkomstig § 1 bevoegde ondernemingsraad, comité voor preventie en bescherming op het werk of vakbondsafvaardiging, moet de werkgever periodiek en individueel aan de werknemers waarvoor het pensioenstelsel geldt, informatie verstrekken over de in § 1 bedoelde aangelegenheden. Deze mededeling gaat steeds een eventuele beslissing ten gronde vooraf.

§ 4. De beslissingen van de inrichter met betrekking tot de in § 1 bedoelde aangelegenheden kunnen binnen het jaar worden nietig verklaard indien de in dit artikel vermelde procedures niet werden gevolgd.

Artikel 41

§ 1. Wanneer de uitvoering van een pensioenstelsel wordt toevertrouwd aan een voorzorgsinstelling bedoeld in artikel 2, § 3, 6° van de wet van 9 juli 1975, wordt in de volgende gevallen de raad van bestuur van die voorzorgsinstelling voor de helft samengesteld uit leden die het personeel vertegenwoordigen:

- 1° wanneer het pensioenstelsel door een rechtspersoon, bedoeld in artikel 3, § 1, 5°, a), wordt ingevoerd overeenkomstig artikel 8, tenzij de collectieve arbeids-overeenkomst er anders over beschikt;
- 2° wanneer het pensioenstelsel door een werkgever wordt ingevoerd overeenkomstig artikel 9 of 11 of wanneer de pensioentoezegging een financiële bijdrage

Artikel 39

§ 1. Wanneer de inrichter van een pensioenstelsel een werkgever is, geeft de ondernemingsraad of, bij ontstentenis ervan, het comité voor preventie en bescherming op het werk, of bij ontstentenis ervan, de vakbondsafvaardiging voorafgaand advies over de volgende aangelegenheden, onverminderd de bepalingen van hoofdstuk II:

- 1° de wijze van financiering van het pensioenstelsel en de structurele verschuivingen in die financiering;
- 2° de vaststelling van de reserves en de jaarlijkse opstelling van de pensioenfiche, bedoeld in artikel 26;
- 3° de toepassing, de interpretatie en de wijziging van het pensioenreglement;
- 4° de keuze van een pensioeninstelling en de overgang naar een andere pensioeninstelling, met inbegrip van de eventuele overdracht van reserves.

5° de verklaring inzake de beleggingsbeginselen bedoeld in artikel 41bis.

§ 2. Indien het pensioenstelsel tot een deel van de werknemers van de onderneming wordt beperkt, wordt de in § 1 bedoelde bevoegdheid uitgeoefend door de leden van de raad, het comité of de vakbondsafvaardiging die de werknemers vertegenwoordigen waarvoor het pensioenstelsel geldt, op voorwaarde dat ten minste 10% van die werknemers hierom verzoekt.

§ 3. Bij ontstentenis van een overeenkomstig § 1 bevoegde ondernemingsraad, comité voor preventie en bescherming op het werk of vakbondsafvaardiging, moet de werkgever periodiek en individueel aan de werknemers waarvoor het pensioenstelsel geldt, informatie verstrekken over de in § 1 **of § 2** bedoelde aangelegenheden. Deze mededeling gaat steeds een eventuele beslissing ten gronde vooraf.

§ 4. De beslissingen van de inrichter met betrekking tot de in § 1 bedoelde aangelegenheden kunnen binnen het jaar worden nietig verklaard indien de in dit artikel vermelde procedures niet werden gevolgd.

Artikel 41

§ 1. Wanneer de uitvoering van een pensioenstelsel wordt toevertrouwd aan een voorzorgsinstelling **bedoeld in artikel 2, 1°, van de wet van...**, wordt in de volgende gevallen de raad van bestuur van die voorzorgsinstelling voor de helft samengesteld uit leden die het personeel vertegenwoordigen:

- 1° wanneer het pensioenstelsel door een rechtspersoon, bedoeld in artikel 3, § 1, 5°, a), wordt ingevoerd overeenkomstig artikel 8, tenzij de collectieve arbeids-overeenkomst er anders over beschikt;
- 2° wanneer het pensioenstelsel door een werkgever wordt ingevoerd overeenkomstig artikel 9 of 11 of wanneer de pensioentoezegging een financiële bijdrage

tion financière de l'affilié et qu'il existe dans l'entreprise un conseil d'entreprise ou, à défaut, un comité pour la prévention et la protection au travail sauf si ces organes en disposent autrement, ou, à défaut des organes précités qu'il existe dans l'entreprise une délégation syndicale, sauf si il en est décidé autrement de commun accord entre l'employeur et cette délégation;

Les représentants du personnel sont désignés, dans le cas visé à l'alinéa 1er, 1°, par la délégation des travailleurs au sein de la personne morale visée à l'article 3, § 1er, 5°, a), parmi les bénéficiaires du régime de pension et dans les cas visés à l'alinéa 1er, 2°, par la délégation des travailleurs au sein du conseil d'entreprise ou, à défaut, au sein du comité pour la prévention et la protection au travail ou, à défaut, par la délégation syndicale, parmi les bénéficiaires du régime de pension.

Les dispositions des alinéas 1 et 2 sont également d'application aux institutions de prévoyance qui sont constituées par plusieurs organisateurs lorsqu'au moins un des régimes de pension répond à un cas visé à l'alinéa 1er. Les représentants du personnel sont désignés en concertation commune par les délégations de travailleurs des différents organisateurs.

§ 2. Quand l'exécution d'un régime de pension, instauré conformément aux articles 8, 9 ou 11 ou commun à plusieurs entreprises, est confiée à un organisme de pension qui n'est pas géré de façon paritaire, il est créé un comité de surveillance qui est composé pour moitié de membres qui représentent le personnel au profit duquel l'engagement a été instauré et qui sont désignés conformément aux règles fixées au §1er, alinéas 2 et 3.

Le comité de surveillance surveille l'exécution de l'engagement de pension et est mis en possession du rapport visé à l'article 42 avant qu'il soit communiqué aux organisateurs.

tion financière de l'affilié et qu'il existe dans l'entreprise un conseil d'entreprise ou, à défaut, un comité pour la prévention et la protection au travail sauf si ces organes en disposent autrement, ou, à défaut des organes précités qu'il existe dans l'entreprise une délégation syndicale, sauf si il en est décidé autrement de commun accord entre l'employeur et cette délégation;

Les représentants du personnel sont désignés, dans le cas visé à l'alinéa 1er, 1°, par la délégation des travailleurs au sein de la personne morale visée à l'article 3, § 1er, 5°, a), parmi les bénéficiaires du régime de pension et dans les cas visés à l'alinéa 1er, 2°, par la délégation des travailleurs au sein du conseil d'entreprise ou, à défaut, au sein du comité pour la prévention et la protection au travail ou, à défaut, par la délégation syndicale, parmi les bénéficiaires du régime de pension.

Les dispositions des alinéas 1 et 2 sont également d'application aux institutions de prévoyance qui sont constituées par plusieurs organisateurs lorsqu'au moins un des régimes de pension répond à un cas visé à l'alinéa 1er. Les représentants du personnel sont désignés en concertation commune par les délégations de travailleurs des différents organisateurs.

§ 2. Quand l'exécution d'un régime de pension, instauré conformément aux articles 8, 9 ou 11 ou commun à plusieurs entreprises, est confiée à un organisme de pension qui n'est pas géré de façon paritaire, il est créé un comité de surveillance qui est composé pour moitié de membres qui représentent le personnel au profit duquel l'engagement a été instauré et qui sont désignés conformément aux règles fixées au §1er, alinéas 2 et 3.

Le comité de surveillance surveille l'exécution de l'engagement de pension et est mis en possession **de la déclaration relative aux principes fondant la politique de placement visée à l'article 41bis et du rapport visé à l'article 42, § 1er** avant qu'ils soient communiqués aux organisateurs.

Article 41bis

L'organisme de pension élabore une déclaration écrite sur les principes de sa politique de placement. Il la revoit au moins tous les trois ans et immédiatement après tout changement majeur de la politique de placement.

Cette déclaration contient, au minimum, les méthodes d'évaluation des risques d'investissement, les techniques de gestion des risques mises en œuvre et la répartition stratégique des actifs eu égard à la nature et à la durée des régimes de retraite.

van de aangeslotene inhoudt en er in de onderneming een ondernemingsraad of, bij ontstentenis ervan, een comité voor preventie en bescherming op het werk aanwezig is, tenzij deze organen er anders over beschikken, of bij ontstentenis van voormelde organen er in de onderneming een vakbondsafvaardiging aanwezig is tenzij er in gemeen overleg tussen de werkgever en die afvaardiging anders wordt over beschikt;

De vertegenwoordigers van het personeel worden in het geval bedoeld in het eerste lid, 1°, aangeduid door de werknemersafvaardiging in de rechtspersoon, bedoeld in artikel 3, § 1, 5°, a), onder de rechtverkrijgenden van het pensioenstelsel en in de gevallen bedoeld in het eerste lid, 2°, door de werknemersafvaardiging in de ondernemingsraad of, bij ontstentenis ervan, in het comité voor preventie en bescherming op het werk, of bij ontstentenis ervan, door de vakbondsafvaardiging, onder de rechtverkrijgenden van het pensioenstelsel.

De bepalingen van het eerste en tweede lid zijn eveneens van toepassing op de voorzorgsinstellingen die door verschillende inrichters worden opgericht wanneer ten minste één van de pensioenstelsels beantwoordt aan een geval bedoeld in het eerste lid. De vertegenwoordigers van het personeel worden in onderling overleg door de werknemersafvaardigingen van de verschillende inrichters aangewezen.

§ 2. Wanneer de uitvoering van een pensioenstelsel, ingevoerd overeenkomstig de artikelen 8, 9 of 11 of gemeenschappelijk aan verschillende ondernemingen, wordt toevertrouwd aan een pensioeninstelling, die niet op paritaire wijze wordt beheerd, wordt er een toezichtscomité opgericht dat voor de helft is samengesteld uit leden die het personeel vertegenwoordigen, aan wie de toezegging werd gedaan, en die aangeduid zijn overeenkomstig de regels vastgesteld in § 1, tweede en derde lid.

Het toezichtscomité ziet toe op de uitvoering van de pensioentoezegging en wordt in het bezit gesteld van het verslag bedoeld in artikel 42 vóór de mededeling ervan aan de inrichters.

van de aangeslotene inhoudt en er in de onderneming een ondernemingsraad of, bij ontstentenis ervan, een comité voor preventie en bescherming op het werk aanwezig is, tenzij deze organen er anders over beschikken, of bij ontstentenis van voormelde organen er in de onderneming een vakbondsafvaardiging aanwezig is tenzij er in gemeen overleg tussen de werkgever en die afvaardiging anders wordt over beschikt;

De vertegenwoordigers van het personeel worden in het geval bedoeld in het eerste lid, 1°, aangeduid door de werknemersafvaardiging in de rechtspersoon, bedoeld in artikel 3, § 1, 5°, a), onder de rechtverkrijgenden van het pensioenstelsel en in de gevallen bedoeld in het eerste lid, 2°, door de werknemersafvaardiging in de ondernemingsraad of, bij ontstentenis ervan, in het comité voor preventie en bescherming op het werk, of bij ontstentenis ervan, door de vakbondsafvaardiging, onder de rechtverkrijgenden van het pensioenstelsel.

De bepalingen van het eerste en tweede lid zijn eveneens van toepassing op de voorzorgsinstellingen die door verschillende inrichters worden opgericht wanneer ten minste één van de pensioenstelsels beantwoordt aan een geval bedoeld in het eerste lid. De vertegenwoordigers van het personeel worden in onderling overleg door de werknemersafvaardigingen van de verschillende inrichters aangewezen.

§ 2. Wanneer de uitvoering van een pensioenstelsel, ingevoerd overeenkomstig de artikelen 8, 9 of 11 of gemeenschappelijk aan verschillende ondernemingen, wordt toevertrouwd aan een pensioeninstelling, die niet op paritaire wijze wordt beheerd, wordt er een toezichtscomité opgericht dat voor de helft is samengesteld uit leden die het personeel vertegenwoordigen, aan wie de toezegging werd gedaan, en die aangeduid zijn overeenkomstig de regels vastgesteld in § 1, tweede en derde lid.

Het toezichtscomité ziet toe op de uitvoering van de pensioentoezegging en wordt in het bezit gesteld **van de de verklaring inzake de beleggingsbeginselen bedoeld in artikel 41bis en van het verslag bedoeld in artikel 42, § 1 vóór de mededeling ervan aan de inrichters.**

Artikel 41bis

De pensioeninstelling stelt een schriftelijke verklaring op met de beginselen van haar beleggingsbeleid. Zij herziert deze verklaring ten minste om de drie jaar en onverwijld na elke belangrijke wijziging van het beleggingsbeleid.

Deze verklaring omvat ten minste de toegepaste wegingsmethoden voor beleggingsrisico's, de risicobeheersprocedures en de strategische spreiding van de activa in het licht van de aard en de looptijd van de pensioenverbintenissen.

Article 42

L'organisme de pension ou la personne désignée dans la convention collective de travail ou le règlement de pension, rédige chaque année un rapport sur la gestion de l'engagement de pension. Ce rapport est mis à la disposition de l'organisateur, qui le communique sur simple demande aux affiliés.

Le rapport doit contenir des informations sur les éléments suivants:

- 1° le mode de financement de l'engagement de pension et les modifications structurelles de ce financement;
- 2° la stratégie d'investissement à long et à court terme et la mesure dans laquelle sont pris en compte les aspects sociaux, éthiques et environnementaux;
- 3° le rendement des placements;
- 4° la structure des frais;
- 5° le cas échéant, la participation aux bénéfices.

L'organisme communique dans le mois toute modification de la déclaration sur les principes de la politique de placement à la CBFA.

La CBFA peut fixer, par voie de règlement, des règles plus précises en ce qui concerne le contenu et la forme de cette déclaration.

Article 42

§ 1er. L'organisme de pension ou la personne désignée dans la convention collective de travail ou le règlement de pension, rédige chaque année un rapport sur la gestion de l'engagement de pension. Ce rapport est mis à la disposition de l'organisateur, qui le communique sur simple demande aux affiliés.

Le rapport doit contenir des informations sur les éléments suivants:

- 1° le mode de financement de l'engagement de pension et les modifications structurelles de ce financement;
- 2° la stratégie d'investissement à long et à court terme et la mesure dans laquelle sont pris en compte les aspects sociaux, éthiques et environnementaux;
- 3° le rendement des placements;
- 4° la structure des frais;
- 5° le cas échéant, la participation aux bénéfices.

§ 2. Les personnes visées au § 1er remettent aux affiliés, à leurs ayants droits ou à leurs représentants, sur simple demande:

- 1° la déclaration relative aux principes fondant la politique de placement visée à l'article 41*bis*;
- 2° les comptes et rapports annuels de l'organisme de pension, ainsi que, le cas échéant, ceux correspondant au régime de pension concerné;

3° lorsque l'affilié supporte le risque de placement, l'éventail des options éventuelles de placement et le portefeuille de placement existant, avec une description des risques et des coûts relatifs à ces placements.

La CBFA peut préciser, par voie de règlement, le contenu et la forme des informations visées au présent paragraphe.

Article 49*bis*

En vue du contrôle du respect des dispositions du présent titre et de ses arrêtés d'exécution, les organismes de pension et les personnes morales concernées par l'exécution des engagements de solidarité communiquent à la CBFA la liste des engagements de pension et des engagements de solidarité qu'ils gèrent, l'identification des organisateurs concernés, ainsi que les renseignements relatifs aux engagements gérés que la CBFA détermine.

Artikel 42

De pensioeninstelling of de in de collectieve arbeidsovereenkomst of het pensioenreglement aangeduide persoon stelt elk jaar een verslag op over het beheer van de pensioentoezegging. Dit verslag wordt ter beschikking gesteld van de inrichter, die het op eenvoudig verzoek meedeelt aan de aangeslotenen.

Het verslag moet informatie over de volgende elementen bevatten:

- 1° de wijze van financiering van de pensioentoezegging en de structurele wijzigingen in die financiering;
- 2° de beleggingsstrategie op lange en korte termijn en de mate waarin daarbij rekening wordt gehouden met sociale, ethische en leefmilieuaspecten;
- 3° het rendement van de beleggingen;
- 4° de kostenstructuur;
- 5° in voorkomend geval de winstdeling.

De instelling stelt de CBFA binnen de maand in kennis van elke wijziging van de verklaring inzake de beleggingsbeginselen.

De CBFA kan bij reglement nadere regels vaststellen met betrekking tot de inhoud en de vorm van deze verklaring.

Artikel 42

§ 1. De pensioeninstelling of de in de collectieve arbeidsovereenkomst of het pensioenreglement aangeduide persoon stelt elk jaar een verslag op over het beheer van de pensioentoezegging. Dit verslag wordt ter beschikking gesteld van de inrichter, die het op eenvoudig verzoek meedeelt aan de aangeslotenen.

Het verslag moet informatie over de volgende elementen bevatten:

- 1° de wijze van financiering van de pensioentoezegging en de structurele wijzigingen in die financiering;
- 2° de beleggingsstrategie op lange en korte termijn en de mate waarin daarbij rekening wordt gehouden met sociale, ethische en leefmilieuaspecten;
- 3° het rendement van de beleggingen;
- 4° de kostenstructuur;
- 5° in voorkomend geval de winstdeling.

§ 2. De personen bedoeld in § 1 verstrekken aan de aangeslotenen, hun rechthebbenden of hun tegenwoordigers op eenvoudig verzoek:

1° de verklaring inzake de beleggingsbeginselen bedoeld in artikel 41bis;

2° de jaarrekening en het jaarverslag van de pensioeninstelling, alsook, in voorkomend geval, deze die met het betrokken pensioenstelsel overeenstemt;

3° wanneer de aangeslotene het beleggingsrisico draagt, alle eventueel beschikbare beleggingsmogelijkheden en de feitelijke beleggingsportefeuille, met een beschrijving van de risico's en de kosten die met de beleggingen verbonden zijn.

De CBFA kan bij reglement de inhoud en de vorm bepalen van de inlichtingen bedoeld in deze paragraaf.

Artikel 49bis

Met het oog op het toezicht op de naleving van de bepalingen van deze titel en zijn uitvoeringsbesluiten, bezorgen de pensioeninstellingen en de rechtspersonen die bij de uitvoering van de solidariteitstoezeggingen betrokken zijn, aan de CBFA de lijst van de pensioentoezeggingen en de solidariteitstoezeggingen die zij beheren, de identiteitsgegevens van de betrokken inrichters en de inlichtingen over de beheerde toezeggingen, die de CBFA bepaalt.

La CBFA fixe la périodicité, le contenu et le support de la communication visée à l'alinéa 1er.

Article 49ter

Sur demande de la CBFA, les organismes de pension, les organisateurs et les personnes morales concernées par l'exécution des engagements de solidarité soumettent tous renseignements et fournissent tous documents en vue du contrôle du respect des dispositions de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution. Les renseignements et pièces visés dans cet alinéa sont rédigés dans la langue légalement imposée.

Dans le même but, la CBFA peut procéder à des inspections sur place au siège belge des organismes, organisateurs et personnes morales visées à l'alinéa 1er, ou prendre copie de toute information en leur possession, après en avoir, le cas échéant, informé les autorités compétentes de l'État membre d'origine.

Dans le même but, les agents, courtiers ou intermédiaires sont tenus de fournir à la CBFA, sur simple demande, tout renseignement qu'ils détiennent concernant les régimes de pension ou les engagements de solidarité soumis à la présente loi.

La CBFA peut, pour l'exécution des trois alinéas précédents, déléguer des membres de son personnel ou des experts indépendants mandatés à cet effet, qui lui font rapport.

Article 49^{quater}

§ 1er. Si la CBFA constate que les organismes, organisateurs et personnes morales visés à l'article 49ter ne se conforment pas aux dispositions de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution, elle fixe le délai dans lequel il doit être remédié à la situation.

Si, au terme de ce délai, il n'a pas été remédié à la situation, la CBFA peut, indépendamment des autres mesures prévues par ou en vertu de la loi, communiquer ses injonctions:

- 1° à l'organisateur;
- 2° au conseil de surveillance visé par l'article 41;
- 3° au conseil d'entreprise ou, à défaut, au comité pour la prévention et la protection au travail ou, à défaut, à la délégation syndicale;
- 4° aux représentants des affiliés et des bénéficiaires du régime de retraite;
- 5° aux affiliés et aux bénéficiaires du régime de retraite.

De in het eerste lid bedoelde inlichtingen worden verstrekt volgens de frequentie, de inhoud en de drager die de CBFA bepaalt.

Artikel 49ter

Op verzoek van de CBFA verstrekken de pensioeninstellingen, de inrichters en de rechtspersonen die bij de uitvoering van de solidariteits-toezeggingen betrokken zijn, alle inlichtingen en documenten met het oog op het toezicht op de naleving van de bepalingen van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten. De in dit lid bedoelde inlichtingen en documenten worden in de wettelijk opgelegde taal gesteld.

Met hetzelfde doel kan de CBFA op de Belgische zetel van de instellingen, inrichters of rechtspersonen bedoeld in het eerste lid inspecties verrichten of een kopie maken van alle gegevens waarover zij beschikken, in voorkomend geval nadat zij de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst hiervan verwittigd heeft.

Met hetzelfde doel zijn de agenten, makelaars of tussenpersonen ertoe gehouden op eenvoudig verzoek alle nodige inlichtingen te verstrekken aan de CBFA over de pensioenregelingen of de solidariteits-toezeggingen die aan deze wet zijn onderworpen.

Voor de uitvoering van de drie voorgaande leden kan de CBFA leden van haar personeel of zelfstandige hiertoe gemachtigde deskundigen afvaardigen, die haar verslag uitbrengen.

Artikel 49quater

§ 1. Indien de CBFA vaststelt dat de instellingen, inrichters en rechtspersonen bedoeld in artikel 49ter zich niet schikken naar de bepalingen van deze wet of haar uitvoeringsbesluiten, bepaalt zij de termijn binnen dewelke die toestand dient te worden verholpen.

Indien de toestand niet is verholpen na deze termijn kan de CBFA, ongeacht de andere maatregelen waarin door of krachtens de wet is voorzien, de volgende personen in kennis stellen van haar aanmaningen:

- 1° de inrichter;
- 2° het toezichtscmité bedoeld in artikel 41;
- 3° de ondernemingsraad of, bij gebrek daaraan, het comité voor preventie en bescherming op het werk of, bij gebrek daaraan, de vakbondsafvaardiging;
- 4° de vertegenwoordigers van de aangeslotenen en van de begunstigden van de pensioenregeling;
- 5° de aangeslotenen en de begunstigden van de pensioenregeling.

Article 50

La CBFA rédige un rapport bisannuel par régime sectoriel, instauré conformément à l'article 10.

Article 51

Les commissaires agréés, désignés conformément à l'article 38 de la loi du 9 juillet 1975, et les actuaires désignés conformément à l'article 40*bis* de la même loi doivent porter à la connaissance de la CBFA tout fait ou toute décision dont ils ont eu connaissance dans le cadre de leur mission et qui constitue une infraction aux dispositions du présent titre et de ses arrêtés d'exécution.

La divulgation de bonne foi à la CBFA par les commissaires agréés et les actuaires des faits et décisions visés à l'alinéa 1er, ne constitue pas une violation d'une quelconque restriction à la divulgation d'informations imposée par contrat ou par une disposition législative, réglementaire ou administrative et n'entraîne pour les personnes concernées aucune responsabilité d'aucune sorte relative au contenu de cette communication.

La CBFA peut, dans les conditions prévues par le présent article, rendre ses injonctions publiques par la voie du *Moniteur belge* ou par voie de presse.

Les frais de communication et de publication sont à charge du destinataire des injonctions.

§ 2. Si les organismes et personnes visés à l'article 49*ter* restent en défaut à l'expiration du délai, visé au § 1er, la CBFA peut, après que l'institution ou la personne ait été entendue ou à tout le moins convoquée, lui infliger une amende à raison d'un maximum de 1.875.000 euros par infraction ou d'un maximum de 2.500 euros par jour de retard.

§ 3. La procédure pour l'imposition des sanctions visées par le présent article est déterminée par les articles 70 à 73 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers.

Les amendes imposées en application du § 2 sont recouvrées au profit du Trésor par l'administration du Cadastre, de l'Enregistrement et des Domaines.

Article 50

La CBFA rédige un rapport bisannuel par régime sectoriel.

Article 51

Les commissaires agréés et les actuaires désignés conformément à la réglementation de contrôle prudentiel doivent porter à la connaissance de la CBFA tout fait ou toute décision dont ils ont eu connaissance dans le cadre de leur mission et qui constitue une infraction aux dispositions du présent titre et de ses arrêtés d'exécution.

La divulgation de bonne foi à la CBFA par les commissaires agréés et les actuaires des faits et décisions visés à l'alinéa 1er, ne constitue pas une violation d'une quelconque restriction à la divulgation d'informations imposée par contrat ou par une disposition législative, réglementaire ou administrative et n'entraîne pour les personnes concernées aucune responsabilité d'aucune sorte relative au contenu de cette communication.

Article 56*bis*

Lorsque l'engagement de pension, en ce qui concerne les pensions de retraite et/ou de survie en cas de décès après la retraite, porte sur le paiement d'une prestation définie qui ne tient pas compte des années de service prestées, la prestation qui, à tout

Artikel 50

De CBFA stelt per sectorstelsel, ingevoerd overeenkomstig artikel 10, een tweejaarlijks rapport op.

Artikel 51

De erkende commissarissen, aangewezen overeenkomstig artikel 38 van de wet van 9 juli 1975, en de actuarissen, aangeduid overeenkomstig artikel 40*bis* van diezelfde wet brengen de CBFA op de hoogte van elk feit of elke beslissing waarvan zij bij de uitvoering van hun opdracht kennis hebben gekregen en die een inbreuk op de bepalingen van deze titel en zijn uitvoeringsbesluiten uitmaken.

Melding te goeder trouw aan de CBFA door de erkende commissarissen en de actuarissen van de in het eerste lid bedoelde feiten of beslissingen vormt geen inbreuk op ongeacht welke beperking inzake de openbaarmaking van informatie, opgelegd op grond van een contract of van een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling, en leidt voor de betrokken personen tot geen enkele vorm van aansprakelijkheid met betrekking tot de inhoud van die melding.

Onder de voorwaarden bepaald in dit artikel kan de CBFA haar aanmaningen bekendmaken in het *Belgisch Staatsblad* of in de pers.

De kosten van mededeling en bekendmaking zijn ten laste van de bestemming van de aanmaningen.

§ 2. Indien de instellingen en personen bedoeld in artikel 49*ter* in gebreke blijven bij het verstrijken van de termijn bedoeld in § 1, kan de CBFA, nadat de instelling of persoon is gehoord of tenminste is opgeroepen, een boete opleggen van maximum 1.875.000 euro per overtreding of maximum 2.500 euro per dag vertraging.

§ 3. De procedure voor het opleggen van de sancties bedoeld in dit artikel wordt geregeld door de artikelen 70 tot 73 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

De boetes die met toepassing van § 2 worden opgelegd, worden ingevorderd ten bate van de Schatkist door de administratie van het Kadaster, de Registratie en de Domeinen.

Artikel 50

De CBFA stelt per sectorstelsel een tweejaarlijks rapport op.

Artikel 51

De erkende commissarissen en de actuarissen aangeduid overeenkomstig de reglementering inzake het prudentieel toezicht brengen de CBFA op de hoogte van elk feit of elke beslissing waarvan zij bij de uitvoering van hun opdracht kennis hebben gekregen en die een inbreuk op de bepalingen van deze titel en zijn uitvoeringsbesluiten uitmaken.

Melding te goeder trouw aan de CBFA door de erkende commissarissen en de actuarissen van de in het eerste lid bedoelde feiten of beslissingen vormt geen inbreuk op ongeacht welke beperking inzake de openbaarmaking van informatie, opgelegd op grond van een contract of van een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling, en leidt voor de betrokken personen tot geen enkele vorm van aansprakelijkheid met betrekking tot de inhoud van die melding.

Artikel 56*bis*

Wanneer de pensioentoezegging met betrekking tot het rust- en/of overlevingspensioen bij overlijden na de pensionering voorziet in de betaling van een vaste prestatie die geen rekening houdt met de gepresteerde dienstjaren, dan is de prestatie die

Article 110

Le Roi prend, sur la proposition conjointe du ministre des Pensions et du ministre de l'Economie, et après avis du Conseil des pensions complémentaires et de la CBFA, les arrêtés nécessaires à l'exécution de la présente loi.

moment, sert de base pour le calcul de la réserve acquise, est, par dérogation à l'article 19, §§ 2, 3 et 5, égale, jusqu'au 31 décembre 2006 inclus, à la prestation afférente à la pension de retraite qui est prise en compte pour le calcul de la réserve minimale visée à l'article 19, § 2, premier tiret, sauf si le règlement de pension prévoit explicitement un calcul dérogatoire et que les réserves acquises, calculées de cette manière, sont supérieures à la réserve minimale.

Sauf si le règlement de pension prévoit pour les réserves acquises un calcul dérogatoire tel que visé à l'alinéa 1er, les organisateurs peuvent, jusqu'au 31 décembre 2006 inclus, adapter les prestations de pension qui, conformément au règlement de pension ou à la convention de pension, servent de base pour le calcul des réserves acquises, en sorte que la réserve calculée sur la base de ces prestations coïncide avec la réserve minimale.

Article 110

Le Roi prend, sur la proposition conjointe du ministre des Pensions et du ministre de l'Economie ou, en ce qui concerne l'article 24, sur la proposition du ministre des Pensions, et après avis de la Commission des Pensions Complémentaires, du Conseil des Pensions Complémentaires et de la CBFA, les arrêtés nécessaires à l'exécution de la présente loi.

Les ministres compétents peuvent fixer des délais endéans lesquels la Commission, le Conseil et la CBFA doivent émettre leurs avis. En cas de non-respect de l'un ou l'autre de ces délais, l'avis correspondant n'est plus requis.

Artikel 110

De Koning neemt, op gezamenlijke voordracht van de minister van Pensioenen en de minister van Economie, en na advies van de Raad voor aanvullende pensioenen en de CBFA, de besluiten die voor de uitvoering van deze wet nodig zijn.

op ieder ogenblik dient als basis voor de berekening van de verworven reserve, in afwijking van artikel 19, §§ 2, 3 en 5, tot en met 31 december 2006 gelijk aan de prestatie met betrekking tot het rustpensioen, die in aanmerking wordt genomen voor de berekening van de minimumreserve zoals bedoeld in artikel 19, § 2, eerste streepje, tenzij het pensioenreglement uitdrukkelijk voorziet in een afwijkende berekening die resulteert in verworven reserves die hoger zijn dan de minimumreserve.

Tenzij het pensioenreglement voorziet in een afwijkende berekening van de verworven reserves zoals bedoeld in het eerste lid, mogen inrichters tot en met 31 december 2006 de pensioenprestaties die op grond van het pensioenreglement of de pensioenovereenkomst als basis dienen voor de berekening van de verworven reserves, aanpassen teneinde de reserve die op grond van die prestatie wordt berekend in overeenstemming te brengen met de minimumreserve.

Artikel 110

De Koning neemt, op gezamenlijke voordracht van de minister van Pensioenen en de minister van Economie of, voor wat artikel 24 betreft, op voordracht van de minister van Pensioenen, en na advies van de Commissie voor Aanvullende Pensioenen, de Raad voor Aanvullende Pensioenen en de CBFA de besluiten die voor de uitvoering van deze wet nodig zijn.

De bevoegde ministers kunnen termijnen bepalen waarbinnen de Commissie, de Raad en de CBFA hun advies dienen uit te brengen. In geval van niet-naleving van een van die termijnen, is het bedoelde advies niet meer vereist.

Liste des dispositions du projet de loi qui nécessitent des mesures d'exécution

TITRE IER

DISPOSITIONS GÉNÉRALES

CHAPITRE IER

Objet et définitions

CHAPITRE II

Prestations de retraite en Belgique

Article 5

§ 1er. Sans préjudice des dispositions transitoires du Titre V et à l'exception de celles relatives à l'incapacité de travail primaire, les prestations de retraite visées à l'article 3 ne peuvent être gérées que par:

1° une institution de retraite professionnelle de droit belge visée au Titre II de la présente loi;

2° une institution de retraite professionnelle du droit d'un État membre autre que la Belgique, visée au Titre III de la présente loi;

3° une entreprise d'assurances visée à l'article 2 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances.

Une institution de retraite professionnelle ne peut gérer des avantages décès, invalidité ou incapacité de travail, ou des régimes et engagements de solidarité visés à l'article 3, § 1er, 3° et 4°, que de manière accessoire par rapport à la gestion des avantages en matière de retraite.

§ 2. Ne sont pas soumises aux dispositions de la présente loi:

1° les entreprises d'assurances visées au 3° du § 1er, tant que le Roi n'a pas pris l'arrêté visé à l'article 190;

2° les institutions qui, parmi les prestations visées à l'article 3, gèrent uniquement des régimes et engagements de solidarité visés à l'article 46 de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002 ou aux articles 10 et 11 de la loi du 28 avril 2003 précitée.

Lijst van de bepalingen van het ontwerp die uitvoeringsbepalingen vereisen

TITEL I

ALGEMENE BEPALINGEN

HOOFDSTUK I

Doel en definities

HOOFDSTUK II

Pensioenuitkeringen in België

Artikel 5

§ 1. Onverminderd de overgangsbepalingen van Titel V en met uitzondering van die met betrekking tot de primaire arbeidsongeschiktheid, mogen de pensioenuitkeringen bedoeld in artikel 3 enkel beheerd worden door:

1° een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening naar Belgisch recht, bedoeld in Titel II van deze wet;

2° een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die ressorteert onder het recht van een andere Lidstaat dan België, bedoeld in Titel III van deze wet;

3° een verzekeringsonderneming bedoeld in artikel 2 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen.

Een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening mag voordelen inzake overlijden, invaliditeit of arbeidsongeschiktheid of solidariteitsstelsels en toezeggingen bedoeld in artikel 3, § 1, 3° en 4°, slechts op aanvullende wijze beheren ten opzichte van het beheer van de voordelen inzake pensioen.

§ 2. Zijn niet onderworpen aan de bepalingen van deze wet:

1° de verzekeringsondernemingen bedoeld in het punt 3° van § 1, voorzover de Koning geen besluit genomen heeft zoals bedoeld in artikel 190;

2° de instellingen die, onder de uitkeringen bedoeld in artikel 3, uitsluitend solidariteitsstelsels en –toezeggingen beheren bedoeld in artikel 46 van de programmwet (I) van 24 december 2002 of in de artikelen 10 en 11 van de voornoemde wet van 28 april 2003.

TITRE II

INSTITUTIONS DE RETRAITE PROFESSIONNELLE
DE DROIT BELGE

CHAPITRE IV

Exercice de l'activité

Section 1ère*Forme juridique, objet social et gouvernance*

Article 41

§ 1er. Ne peuvent exercer ou continuer à exercer les fonctions d'administrateur ou de membre du comité de direction d'une institution de retraite professionnelle visée par le présent titre, ni représenter des sociétés exerçant de telles fonctions, les personnes qui ont été condamnées du chef d'une infraction:

- 1° aux articles 118 à 121 de la présente loi;
- 2° aux dispositions visées à l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934 relatif à l'interdiction judiciaire faite à certains condamnés et faillis d'exercer certaines fonctions, professions ou activités;
- 3° à l'article 4 de l'arrêté royal n° 41 du 15 décembre 1934 protégeant l'épargne par la réglementation de la vente à tempérament de valeurs à lots;
- 4° aux articles 18 à 23 de l'arrêté royal n° 43 du 15 décembre 1934 relatif au contrôle des sociétés de capitalisation;
- 5° aux articles 42 à 45 de l'arrêté royal n° 185 sur le contrôle des banques et le régime des émissions de titres et valeurs;
- 6° aux articles 200 à 209 des lois sur les sociétés commerciales, coordonnées le 30 novembre 1935;
- 7° aux articles 67 à 72 de l'arrêté royal n° 225 du 7 janvier 1936 réglementant les prêts hypothécaires et organisant le contrôle des entreprises de prêts hypothécaires;
- 8° aux articles 4 et 5 de l'arrêté royal n° 71 du 30 novembre 1939 relatif au colportage des valeurs mobilières et au démarchage sur valeurs mobilières et sur marchandises et denrées;
- 9° à l'article 31 de l'arrêté royal n° 72 du 30 novembre 1939 réglementant les bourses et les marchés à terme de marchandises et denrées, la profession des courtiers et intermédiaires s'occupant de ces marchés et le régime de l'exception de jeu;

TITEL II

INSTELLINGEN VOOR BEDRIJFS-PENSIOEN-
VOORZIENING NAAR BELGISCH RECHT

HOOFDSTUK IV

Uitoefening van de activiteiten

Afdeling I

Rechtsvorm, maatschappelijk doel en governance

Artikel 41

§ 1. Mogen de functies van bestuurder of lid van het directiecomité van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening bedoeld in deze titel niet uitoefenen of blijven uitoefenen en geen vennootschappen vertegenwoordigen die dergelijke functies uitoefenen, de personen die veroordeeld werden wegens inbreuk:

- 1° op de artikelen 118 tot 121 van deze wet;
- 2° op de bepalingen bedoeld bij het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 betreffende het rechterlijk verbod aan bepaalde veroordeelden en gefailleerden om bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen;
- 3° op artikel 4 van het koninklijk besluit nr. 41 van 15 december 1934 tot bescherming van het gespaard vermogen door reglementering van de verkoop op afbetaling van premieeffecten;
- 4° op de artikelen 18 tot 23 van het koninklijk besluit nr. 43 van 15 december 1934 betreffende de controle op de kapitalisatieondernemingen;
- 5° op de artikelen 42 tot 45 van het koninklijk besluit nr. 185 op de bankcontrole en het uitgifteregime voor titels en effecten;
- 6° op de artikelen 200 tot 209 van de wetten op de handelsvennootschappen, gecoördineerd op 30 november 1935;
- 7° op de artikelen 67 tot 72 van het koninklijk besluit nr. 225 van 7 januari 1936 tot reglementering van de hypothecaire leningen en tot inrichting van de controle op de ondernemingen van hypothecaire leningen;
- 8° op de artikelen 4 en 5 van het koninklijk besluit nr. 71 van 30 november 1939 betreffende het leuren met roerende waarden en démarchage met onroerende waarden en goederen of eetwaren;
- 9° op artikel 31 van het koninklijk besluit nr. 72 van 30 november 1939 tot regeling van de beurzen voor de termijnhandel in goederen en waren, van het beroep van de makelaars en tussenpersonen die zich met deze termijnhandel inlaten en van het regime van de exceptie van spel;

10° à l'article 29 de la loi du 9 juillet 1957 réglementant les ventes à tempérament et leur financement;

11° aux articles 13 à 15 de la loi du 10 juin 1964 sur les appels publics à l'épargne;

12° aux articles 31 à 35 des dispositions relatives au contrôle des caisses d'épargne privées, coordonnées le 23 juin 1967;

13° à l'article 11 de l'arrêté royal n° 64 du 10 novembre 1967 organisant le statut des sociétés à portefeuille;

14° à l'article 74 de la loi du 30 juin 1975 relative au statut des banques, des caisses d'épargne privées et de certains autres intermédiaires financiers.

15° aux articles 83 à 87 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances;

16° aux articles 11, 15, § 4, et 18 de la loi du 2 mars 1989 relative à la publicité des participations importantes dans les sociétés cotées en bourse et réglementant les offres publiques d'acquisition;

17° aux articles 75 à 78 de la loi du 4 décembre 1990 relative aux opérations financières et aux marchés financiers;

18° à l'article 150 de la loi du 4 décembre 1990 relative aux opérations financières et aux marchés financiers;

19° aux articles 101 et 102 de la loi du 12 juin 1991 relative au crédit à la consommation;

20° aux articles 34, 36 et 49 de la loi du 4 août 1992 sur le crédit hypothécaire;

21° aux articles 104 et 105 de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit;

22° aux articles 148 et 149 de la loi du 6 avril 1995 relative aux marchés secondaires, au statut des entreprises d'investissement et à leur contrôle, aux intermédiaires et conseillers en placements;

23° à l'article 62 de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002;

24° à l'article 25 de la loi du 22 avril 2003 relative aux offres publiques de titres;

25° à l'article 54 de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale;

26° aux articles 205 à 209 de la loi du 20 juillet 2004 relative à certaines formes de gestion collective de portefeuilles d'investissement.

§ 2. Ne peuvent davantage exercer ou continuer à exercer les fonctions d'administrateur ou de membres du comité de direction d'une institution de retraite professionnelle visée par le présent titre, ni représenter des

10° op artikel 29 van de wet van 9 juli 1957 houdende reglementering van de verkoop op afbetaling en van zijn financiering;

11° op de artikelen 13 tot 15 van de wet van 10 juni 1964 op het openbaar aantrekken van spaargelden;

12° op de artikelen 31 tot 35 van de bepalingen betreffende de controle op de private spaarkassen, gecoördineerd op 23 juni 1967;

13° op artikel 11 van het koninklijk besluit nr. 64 van 10 november 1967 tot regeling van het statuut van de portefeuillemaatschappijen;

14° op artikel 74 van de wet van 30 juni 1975 betreffende het statuut van de banken, de private spaarkassen en bepaalde andere financiële instellingen;

15° op de artikelen 83 tot 87 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen;

16° op de artikelen 11, 15, § 4, en 18 van de wet van 2 maart 1989 op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen in ter beurze genoteerde vennootschappen en tot reglementering van de openbare overnameaanbiedingen;

17° op de artikelen 75 tot 78 van de wet van 4 december 1990 op de financiële transacties en de financiële markten;

18° op artikel 150 van de wet van 4 december 1990 op de financiële transacties en de financiële markten;

19° op de artikelen 101 en 102 van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet;

20° op de artikelen 34, 36 en 49 van de wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet;

21° op de artikelen 104 en 105 van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen;

22° op de artikelen 148 en 149 van de wet van 6 april 1995 inzake de secundaire markten, het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs;

23° op artikel 62 van de programmawet (I) van 24 december 2002;

24° op artikel 25 van de wet van 22 april 2003 betreffende de openbare aanbiedingen van effecten;

25° op artikel 54 van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid;

26° op de artikelen 205 tot 209 van de wet van 20 juli 2004 betreffende bepaalde vormen van collectief beheer van beleggingsportefeuilles.

§ 2. Mogen verder de functies van bestuurder of lid van het directiecomité van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening bedoeld in deze titel, niet uitoefenen of blijven uitoefenen, noch vennootschappen ver-

sociétés exerçant de telles fonctions, les personnes qui ont été condamnées par une juridiction étrangère pour des infractions similaires à celles prévues au § 1er, l'article 2 de l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934 précité étant applicable dans ce cas.

§ 3. Sauf en ce qui concerne les membres du comité de direction de l'institution de retraite professionnelle, la CBFA peut autoriser des dérogations aux interdictions prévues au présent article.

§ 4. Le Roi peut adapter les dispositions du présent article pour les mettre en concordance avec les lois qui modifient les textes qui y sont énumérés.

Section II

Structure de gestion et organisation

Article 48

Lorsqu'une institution de retraite professionnelle gère plusieurs régimes de retraite, entre autre lorsqu'elle gère les régimes de retraite de plusieurs entreprises d'affiliation ou a été constituée en vertu d'une convention collective de travail sectorielle, elle détermine les règles de gestion et de fonctionnement permettant une définition claire des droits et des obligations des entreprises d'affiliation, des affiliés et des bénéficiaires de chaque régime.

Par dérogation aux articles 36, al. 1er et 37, al. 2, la composition de l'assemblée générale, du conseil d'administration et, le cas échéant, du comité de direction, doit assurer une représentation équilibrée des entreprises d'affiliations ainsi que, le cas échéant, des affiliés et des bénéficiaires des régimes de retraite que l'institution gère.

Le Roi peut fixer les modalités d'application du présent article.

Article 49

§ 1er L'institution de retraite professionnelle établit un patrimoine distinct pour:

- 1° les activités visées à l'article 3, § 1er, 1°,
- 2° les activités visées à l'article 3, § 1er, 2°,
- 3° les activités faisant l'objet d'au moins une des mesures de redressement du Chapitre VI du présent titre, lorsque la CBFA impose la constitution d'un patrimoine distinct;

tegenwoordigen die dergelijke functies uitoefenen, de personen die werden veroordeeld door een buitenlandse rechtbank voor soortgelijke inbreuken als bedoeld in § 1. In dit geval is artikel 2 van het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 van toepassing.

§ 3. Behoudens voor wat betreft de leden van het directiecomité van de instelling voor bedrijfs-pensioen-voorziening, kan de CBFA afwijkingen toestaan op de in dit artikel bedoelde verbodsbepalingen.

§ 4. De Koning kan de bepalingen van dit artikel aanpassen om ze in overeenstemming te brengen met de wetten die de erin opgesomde teksten wijzigen.

Afdeling II

Beleidsstructuur en organisatie

Artikel 48

Wanneer een instelling voor bedrijfs-pensioen-voorziening meerdere pensioenregelingen beheert, onder andere wanneer zij de pensioenregelingen beheert van meerdere bijdragende ondernemingen of opgericht werd krachtens een sectoriële collectieve arbeids-overeenkomst, bepaalt zij de beheers- en werkingsregels die een duidelijke omschrijving toelaten van de rechten en verplichtingen van de aangesloten ondernemingen, van de aangesloten en van de begunstigden van elke regeling.

In afwijking van de artikelen 36, eerste lid en 37, tweede lid moet de samenstelling van de algemene vergadering, van de raad van bestuur, en in voorkomend geval, van het directiecomité, een evenwichtige vertegenwoordiging verzekeren van de bijdragende ondernemingen, en in voorkomend geval, van de aangesloten en de begunstigden van de pensioenregelingen die de instelling beheert.

De Koning kan de toepassingsmodaliteiten van dit artikel vaststellen.

Artikel 49

§ 1. De instelling voor bedrijfs-pensioen-voorziening stelt een afzonderlijk vermogen in voor:

- 1° de activiteiten bedoeld in artikel 3, § 1, 1°,
- 2° de activiteiten bedoeld in artikel 3, § 1, 2°,
- 3° de activiteiten die het voorwerp uitmaken van minstens een van de herstelmaatregelen van Hoofdstuk VI van deze titel, wanneer de CBFA de instelling een afzonderlijk vermogen oplegt;

4° les activités déterminées par le Roi par arrêté délibéré en conseil des ministres.

L'institution établit un patrimoine distinct pour les activités visées à l'article 3, § 1er, 1°, et par entreprise d'affiliation si certaines de ces activités bénéficient de l'une des dispositions transitoires du Titre V.

§ 2. L'institution peut établir une ou plusieurs patrimoines distincts pour un ou plusieurs régimes de retraite, entre autres:

1° pour les activités transfrontalières, notamment dans le cas où la législation de l'État membre d'accueil impose des règles de placement différentes de celles applicables aux autres activités de l'institution;

2° pour les activités exercées dans un État non membre de l'Espace économique européen.

Article 50

§ 1er. L'institution de retraite professionnelle établit des comptes annuels et un rapport annuel pour:

1° l'ensemble de ses activités;

2° pour chacun des patrimoines distincts visés à l'article 49.

L'exercice comptable correspond à l'année civile.

§ 2. Le Roi fixe les règles pour l'établissement des comptes annuels, l'évaluation des divers postes du bilan et la présentation du rapport annuel de l'institution.

Il peut déterminer les règles applicables à la présentation des comptes annuels et du rapport annuel lorsque l'institution gère plusieurs régimes de pension. En outre, Il peut fixer les conditions dans lesquelles un ou plusieurs régimes de pensions doivent faire l'objet de comptes annuels et d'un rapport annuel distincts. Toutefois, les activités visées à l'article 3, § 1er, 2°, peuvent toujours faire l'objet des mêmes comptes annuels et du même rapport annuel.

Section IV

Marge de solvabilité

Article 56

L'institution de retraite professionnelle qui contracte des obligations de résultat constitue une marge de solvabilité suffisante relative à l'ensemble de ses activités.

4° de activiteiten bepaald door de Koning door een in ministerraad overlegd koninklijk besluit.

De instelling stelt een afzonderlijk vermogen in voor de activiteiten bedoeld in artikel 3, § 1, 1°, en per bijdragende onderneming indien bepaalde van deze activiteiten genieten van een van de overgangsbepalingen van Titel V.

§ 2. De instelling kan een of meerdere afzonderlijke vermogens instellen voor een of meerdere pensioenregelingen, onder andere:

1° voor de grensoverschrijdende activiteiten, in het bijzonder wanneer de wetgeving van de Lidstaat van ontvangst beleggingsregels oplegt die verschillend zijn van deze die van toepassing zijn op de andere activiteiten van de instelling;

2° voor de activiteiten uitgeoefend in een Staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte.

Artikel 50

§ 1. De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening stelt een jaarrekening en een jaarverslag op voor:

1° het geheel van haar activiteiten;

2° voor elk van de afzonderlijke vermogens bedoeld in artikel 49.

Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

§ 2. De Koning bepaalt de regels voor het opstellen van de jaarrekeningen, de raming van de verschillende posten van de balans en de wijze van opmaak van het jaarverslag van de instelling.

Hij kan eveneens de regels bepalen die van toepassing zijn op de voorstelling van de jaarrekening en het jaarverslag wanneer de instelling meerdere pensioenregelingen beheert. Daarnaast kan Hij de voorwaarden bepalen waarin een of meerdere pensioenregelingen het voorwerp moeten uitmaken van een gescheiden jaarrekening en jaarverslag. De activiteiten bedoeld in artikel 3, § 1, 2°, mogen evenwel steeds het voorwerp uitmaken van dezelfde jaarrekening en jaarverslag.

Afdeling IV

Solvabiliteitsmarge

Artikel 56

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die resultaatsverbintenissen aangaat, stelt een voldoende solvabiliteitsmarge samen met betrekking tot het geheel van haar activiteiten.

Le Roi détermine:

- 1° le mode de calcul de la marge de solvabilité;
- 2° le minimum absolu qu'elle doit atteindre;
- 3° le niveau qu'elle doit atteindre en fonction des engagements de l'institution;
- 4° les éléments qui sont pris en considération pour la constitution de la marge de solvabilité et du minimum absolu.

Article 57

L'institution de retraite professionnelle qui gère des régimes de retraite offrant des prestations visées à l'article 3, § 1er, 1°, et qui contracte des obligations de moyen constitue une marge de solvabilité suffisante en ce qui concerne à l'ensemble de ses activités relatives aux risques décès, invalidité et incapacité de travail.

L'institution de retraite professionnelle qui gère des régimes de retraite visées à l'article 3, § 1er, 2°, et qui contracte des obligations de moyen constitue une marge de solvabilité suffisante relative à l'ensemble de ses activités.

L'institution qui gère conjointement des régimes de retraite offrant des prestations visées à l'article 3, § 1er, 1°, et 2°, applique les dispositions des alinéas 1er et 2 respectivement à chacune de ces activités.

Le Roi détermine le mode de calcul de la marge de solvabilité, le niveau qu'elle doit atteindre en fonction des engagements de l'institution de retraite professionnelle et les éléments qui sont pris en considération pour sa constitution.

Section V

Provisions techniques

Article 58

L'institution de retraite professionnelle calcule et comptabilise, au moins chaque année, sous le nom de *provisions techniques*, les obligations qui lui incombent tant pour l'exécution des régimes de retraite qu'elle gère que pour l'application des dispositions légales ou réglementaires relatives à ces régimes.

Les provisions techniques concernent tant les engagements en cours que les engagements échus et non entièrement liquidés, quel que soit le pays où l'institution de retraite professionnelle exerce son activité.

De Koning bepaalt:

- 1° de wijze van berekening van de solvabiliteitsmarge;
- 2° het absolute minimum dat die marge moet bereiken;
- 3° het niveau dat die marge moet bereiken in verhouding tot de verbintenissen van de instelling;
- 4° de elementen die in aanmerking worden genomen voor de samenstelling van de solvabiliteitsmarge en het absolute minimum.

Artikel 57

De instelling voor bedrijfs-pensioen-voorziening die pensioenregelingen beheert die uitkeringen bieden als bedoeld in artikel 3, § 1, 1° en die een middelverbintenis aangaat, stelt een voldoende solvabiliteitsmarge samen met betrekking tot het geheel van haar activiteiten betreffende de risico's overlijden, invaliditeit en arbeidsongeschiktheid.

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening die pensioenregelingen beheert als bedoeld in artikel 3, § 1, 2° en die een middelverbintenis aangaat, stelt een voldoende solvabiliteitsmarge samen met betrekking tot het geheel van haar activiteiten.

De instelling die tezelfdertijd pensioenregelingen beheert die uitkeringen bieden als bedoeld artikel 3, § 1, 1° en 2°, past de bepalingen toe van het eerste en het tweede lid respectievelijk op elk van deze activiteiten.

De Koning bepaalt de wijze van berekening van de solvabiliteitsmarge, het niveau dat die marge moet bereiken in verhouding tot de verbintenissen van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening en de elementen die in aanmerking worden genomen voor de samenstelling van de solvabiliteitsmarge.

Afdeling V

Technische voorzieningen

Artikel 58

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening berekent en boekt minstens elk jaar onder de benaming *technische voorzieningen*, de verplichtingen die op haar rusten zowel voor de uitvoering van de door haar beheerde pensioenregelingen als voor de toepassing van de wettelijke of reglementaire bepalingen betreffende die regelingen.

De technische voorzieningen hebben betrekking op zowel de lopende als de vervallen verbintenissen die nog niet volledig vereffend zijn, in welk land de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening haar activiteit ook uitoefent.

Le montant des provisions techniques est calculé au moyen d'une évaluation actuarielle suffisamment prudente, tenant compte de tous les engagements contractés par l'institution en matière de prestations et de cotisations au titre des régimes de retraite qu'elle gère, entre autres lorsque le régime de retraite couvre les risques biométriques ou prévoit soit le rendement des placements soit un niveau donné des prestations.

Ce montant doit être suffisant à la fois pour que les retraites et les prestations en cours de service continuent d'être versées à leurs bénéficiaires et pour refléter les engagements qui découlent des droits à la retraite accumulés par les affiliés. Les hypothèses économiques et actuarielles retenues pour l'évaluation des engagements sont également choisies avec prudence, en tenant compte, le cas échéant, d'une marge adéquate pour variations défavorables.

Le Roi définit les règles de calcul des provisions techniques minimum.

Section VI

Valeurs représentatives

Article 59

Les provisions techniques visées à l'article 58 afférentes aux régimes de retraite gérés et aux obligations dérivant des dispositions législatives ou réglementaires y relatives, ainsi que les dettes techniques déterminées par le Roi, sont couvertes à tout moment par des actifs suffisants et appropriés appartenant en pleine propriété à l'institution de retraite professionnelle et affectés à la garantie des obligations visées ci-dessus, par patrimoine distinct.

Ces actifs sont désignés ci-après sous le nom de *valeurs représentatives*.

Article 60

§ 1er Les valeurs représentatives sont placées conformément au principe de prudence et, notamment, conformément aux règles suivantes:

1° les actifs doivent être placés au mieux des intérêts des affiliés et des bénéficiaires. En cas de conflit d'intérêt potentiel, l'institution ou l'entité qui gère son portefeuille veille à ce que l'investissement soit effectué dans le seul intérêt des affiliés et des bénéficiaires;

Het bedrag van de technische voorzieningen wordt berekend aan de hand van een voldoende prudente actuariële waardering, rekening houdend met alle verplichtingen inzake uitkeringen en inzake bijdragen, overeenkomstig de door de instelling uitgevoerde pensioenregelingen, onder andere wanneer de pensioenregeling een dekking tegen biometrische risico's biedt of hetzij een beleggingsrendement, hetzij een hoogte van uitkeringen voorziet.

Dat bedrag moet voldoende zijn om te waarborgen dat de uitbetaling van reeds verschuldigde pensioenen en uitkeringen aan de pensioen-gerechtigden kan worden voortgezet, en om de verplichtingen te weerspiegelen die voortvloeien uit de opgebouwde pensioenrechten van de aangeslotenen. De economische en actuariële hypothesen die voor de waardering van de verbintenissen zijn gehanteerd, moeten eveneens op prudente wijze worden bepaald, waarbij, in voorkomend geval, een redelijke marge voor negatieve afwijkingen in acht moet worden genomen.

De Koning bepaalt de wijze van berekening van de minimum technische voorzieningen.

Afdeling VI

Dekkingswaarden

Artikel 59

De in artikel 58 bedoelde technische voorzieningen met betrekking tot de beheerde pensioenregelingen en de verplichtingen die voortvloeien uit de wettelijke of reglementaire bepalingen betreffende de pensioenregelingen, evenals de technische schulden die de Koning omschrijft, worden op elk ogenblik gedekt door voldoende en passende activa die de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening in volle eigendom toebehoren en toegewezen zijn als waarborg van de bovengenoemde verplichtingen, per afzonderlijk vermogen.

Die activa worden hierna *dekkingswaarden* genoemd.

Artikel 60

§ 1. De dekkingswaarden worden belegd overeenkomstig het prudentiebeginsel en met name overeenkomstig de volgende voorschriften:

1° de activa worden belegd in het belang van de aangeslotenen en de begunstigten. In geval van mogelijke tegenstrijdige belangen zorgt de instelling of het lichaam dat haar portefeuille beheert, ervoor dat de belegging uitsluitend in het belang van de aangeslotenen en de begunstigten geschiedt;

2° les actifs doivent être placés de façon à garantir la sécurité, la qualité, la liquidité et la rentabilité du portefeuille dans son ensemble.

Les actifs représentatifs des provisions techniques doivent également être placés selon des modalités adaptées à la nature et à la durée des prestations de retraite futures prévues;

3° les actifs doivent principalement être placés sur des marchés réglementés. Les placements en actifs qui ne sont pas négociables sur un marché financier réglementé doivent en tout état de cause rester à un niveau prudent;

4° les placements en instruments dérivés sont possibles dans la mesure où ils contribuent à une réduction du risque d'investissement ou facilitent une gestion efficace du portefeuille. Ils doivent être évalués avec prudence, en tenant compte de l'actif sous-jacent, et inclus dans l'évaluation des actifs de l'institution. L'institution doit par ailleurs éviter une exposition excessive aux risques liés à une seule contrepartie et à d'autres opérations dérivées;

5° les actifs doivent être correctement diversifiés afin d'éviter une dépendance excessive à l'égard d'un actif, d'un émetteur ou d'un groupe d'entreprises particulier ainsi que des concentrations de risques dans l'ensemble du portefeuille.

Les placements en actifs émanant du même émetteur ou des émetteurs d'un même groupe ne doivent pas exposer l'institution à une concentration excessive des risques;

6° les placements en instruments émis par l'entreprise d'affiliation ne doivent pas dépasser 5% de l'ensemble du portefeuille et, lorsque l'entreprise d'affiliation appartient à un groupe, les placements en instruments émis par les entreprises appartenant au même groupe que l'entreprise d'affiliation ne doivent pas dépasser 10% du portefeuille.

Quand l'institution opère pour le compte de plusieurs entreprises d'affiliation, les placements en instruments émis par ces entreprises sont effectués avec prudence, compte tenu de la nécessité d'une diversification adéquate.

§ 2. Conformément au § 1er, le Roi peut fixer la nature des valeurs représentatives, les règles pour leur localisation et leur évaluation ainsi que, le cas échéant, les limites et les conditions dans lesquelles elles sont affectées.

Il peut exempter les institutions de l'application du § 1er, 5° et 6°, en ce qui concerne les placements en obligations d'État.

2° de activa worden op zodanige wijze belegd dat de veiligheid, de kwaliteit, de liquiditeit en het rendement van de portefeuille als geheel worden gewaarborgd.

Activa die ter dekking van de technische voorzieningen worden aangehouden, worden voorts belegd op een wijze die strookt met de aard en de duur van de verwachte toekomstige pensioenuitkeringen;

3° de activa worden hoofdzakelijk op gereglementeerde markten belegd. Beleggingen in activa die niet tot de handel op een gereglementeerde financiële markt toegelaten zijn, moeten in elk geval tot een prudent niveau worden beperkt;

4° beleggingen in derivaten zijn toegestaan voorzover deze bijdragen tot een vermindering van het beleggingsrisico of een doeltreffend portefeuillebeheer vergemakkelijken. Dergelijke beleggingen moeten op een prudente basis worden gewaardeerd, met inachtneming van de onderliggende activa, en moeten mede in aanmerking genomen worden bij de waardering van de activa van de instelling. De instelling vermijdt voorts een bovenmatig risico met betrekking tot één en dezelfde tegenpartij en tot andere derivatenverrichtingen;

5° de activa moeten naar behoren gediversifieerd zijn zodat een bovenmatige afhankelijkheid van bepaalde activa, of een bepaalde emittent groep van ondernemingen alsook risico-concentratie in de portefeuille als geheel, wordt vermeden.

Beleggingen in activa uitgegeven door dezelfde emittent of door emittenten die tot dezelfde groep behoren, mogen de instelling niet blootstellen aan bovenmatige risico-concentratie;

6° beleggingen in de bijdragende onderneming worden beperkt tot ten hoogste 5% van de portefeuille als geheel, en ingeval de bijdragende onderneming tot een groep behoort, worden beleggingen in de ondernemingen die tot dezelfde groep van de bijdragende onderneming behoren, beperkt tot ten hoogste 10% van de portefeuille.

Wanneer een groep van ondernemingen aan de instelling bijdragen betaalt, geschieden beleggingen in deze bijdragende ondernemingen op prudente wijze, waarbij rekening wordt gehouden met de noodzaak van een behoorlijke diversificatie.

§ 2. Overeenkomstig § 1, kan de Koning de aard van de dekkingswaarden vaststellen, de regels voor de lokalisatie en de raming ervan alsook, in voorkomend geval, de grenzen en de voorwaarden waarbinnen zij worden toegewezen.

Voor wat de beleggingen in Staatsobligaties betreft, kan hij de instellingen vrijstellen van de toepassing van § 1, 5° en 6°.

CHAPITRE V

Exercice du contrôle

Section III

Les actuaires désignés

Article 74

L'institution de retraite professionnelle désigne un ou plusieurs spécialistes des sciences actarielles qui doivent lui fournir un avis sur le plan de financement, la réassurance et le montant des provisions techniques.

Le Roi fixe, sur proposition de la CBFA, les conditions auxquelles doivent satisfaire ces actuaires en ce qui concerne tant leur désignation que l'exercice de leur mission.

Le présent article n'est pas applicable aux institutions de retraite professionnelle dont les régimes de retraite ne couvrent pas les risques biométriques ou ne prévoient ni un rendement des placements ni un niveau donné de prestations.

CHAPITRE VI

Mesures de redressement

Section III

Plan de redressement

Article 81

La CBFA exige que l'institution de retraite professionnelle lui soumette un plan de redressement pour approbation dans le délai qu'elle fixe lorsque:

1° l'institution ne satisfait plus aux exigences relatives à la constitution de la marge de solvabilité, telles que définies par ou en vertu des articles 56 à 57;

2° l'institution ne satisfait plus aux exigences relatives à la couverture des provisions techniques par des valeurs représentatives et aux règles de placement de ces dernières, conformément aux dispositions imposées par ou en vertu des articles 59 et 60;

3° l'ensemble des actifs réalisables de l'institution ne permet pas de couvrir l'ensemble de ses engagements, en ce compris la constitution de la marge de solvabilité;

Le Roi peut préciser les conditions d'application du présent article.

HOOFDSTUK V

Uitoefening van het toezicht

Afdeling III

De aangewezen actuarissen

Artikel 74

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening wijst één of meer deskundigen op het gebied van actuariële wetenschappen aan, die haar advies verstrekken over het financieringsplan, de herverzekering en het bedrag van de technische voorzieningen.

Op voorstel van de CBFA bepaalt de Koning de voorwaarden waaraan die actuarissen moeten voldoen voor wat betreft zowel hun aanwijzing als hun opdracht.

Dit artikel is niet van toepassing op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening waarvan de pensioenregelingen geen dekking bieden tegen biometrische risico's of geen beleggingsrendement noch een hoogte van uitkeringen voorzien.

HOOFDSTUK VI

Herstelmaatregelen

Afdeling III

Herstelplan

Artikel 81

De CBFA eist dat de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening haar binnen de door haar vastgestelde termijn een herstelplan ter goedkeuring voorlegt wanneer:

1° de instelling niet meer voldoet aan de vereisten betreffende de samenstelling van de solvabiliteitsmarge, zoals bepaald door of krachtens de artikelen 56 tot 57;

2° de instelling niet meer voldoet aan de vereisten betreffende de dekking van de technische voorzieningen door dekkingswaarden en aan de beleggingsregels voor deze laatste, overeenkomstig de bepalingen opgelegd door of krachtens de artikelen 59 en 60;

3° het geheel van de realiseerbare activa van de instelling niet voldoet om het geheel van haar verbintenissen te dekken, met inbegrip van de samenstelling van de solvabiliteitsmarge;

De Koning kan de toepassingsvoorwaarden van dit artikel verduidelijken.

Section IV

Limitation et interdiction de la libre disposition des actifs

Article 85

§ 1er. La CBFA peut, en ce qui concerne les valeurs représentatives mobilières et immobilières, exiger que:

1° l'affectation des valeurs représentatives mobilières et immobilières fasse l'objet d'une déclaration écrite de l'institution de retraite professionnelle à la CBFA;

2° les retraits ou réductions soient subordonnés à l'autorisation préalable de la CBFA.

§ 2. La CBFA peut, en ce qui concerne les valeurs immobilières, soumettre ces valeurs à une hypothèque légale au profit de l'ensemble des affiliés ou bénéficiaires des régimes de retraite.

La CBFA requiert l'inscription dans les conditions prévues aux articles 82 à 87 de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851.

L'inscription peut être prise à tout moment et doit être prise en cas d'application de l'article 81.

L'inscription est radiée ou réduite du consentement de la CBFA dans les conditions prévues aux articles 92 à 95 de la loi du 16 décembre 1851 précitée.

Les frais et droits relatifs à l'inscription, à la radiation et à la réduction qui sont à charge de la CBFA sont imputés à l'institution concernée.

En outre, la CBFA peut, par lettre recommandée à la poste adressée aux conservateurs des hypothèques, s'opposer à la radiation ou la réduction de l'hypothèque consentie par un tiers au profit de l'institution de retraite professionnelle.

§ 3. En ce qui concerne les valeurs mobilières susceptibles de dépôt, la CBFA peut:

1° pour les valeurs représentatives déposées en Belgique sur un compte de dépôt à découvert, ordonner à l'organisme dépositaire le blocage du compte de dépôt;

2° pour les autres valeurs susceptibles de dépôt, ordonner à l'institution le dépôt immédiat sur un compte spécial et bloqué par patrimoine distinct à la Banque Nationale de Belgique ou auprès d'un établissement de crédit ou d'une entreprise d'investissement qui relève du droit d'un État membre et dont l'agrément permet une telle activité de dépositaire.

Afdeling IV

Beperking en verbod van de vrije beschikking van de activa

Artikel 85

§ 1. De CBFA kan voor de roerende en onroerende dekkingswaarden eisen dat:

1° de toewijzing van de roerende en onroerende dekkingswaarden het voorwerp uitmaakt van een schriftelijke verklaring van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening aan de CBFA;

2° voor alle opvragingen of verminderingen, voorafgaandelijk toestemming gevraagd wordt aan de CBFA.

§ 2. De CBFA kan de onroerende waarden onderwerpen aan een wettelijke hypotheek ten bate van alle aangeslotenen of begunstigden van de pensioenregelingen.

De CBFA vordert de inschrijving onder de voorwaarden bepaald in de artikelen 82 tot 87 van de hypotheekwet van 16 december 1851.

De inschrijving kan te allen tijde worden genomen en moet worden genomen in geval van toepassing van artikel 81.

De inschrijving wordt doorgehaald of verminderd met instemming van de CBFA onder de voorwaarden bepaald in de artikelen 92 tot 95 van de voornoemde wet van 16 december 1851.

De kosten en rechten van inschrijving, doorhaling en vermindering die ten laste van de CBFA zijn, worden aan de betrokken instelling aangerekend.

De CBFA kan zich met een ter post aangetekende brief aan de hypotheekbewaarders verzetten tegen de doorhaling of de vermindering van de hypotheek die door een derde is toegestaan ten voordele van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

§ 3. Voor de voor bewaargeving vatbare roerende waarden, kan de CBFA:

1° voor de in België in open bewaargeving gegeven dekkingswaarden, blokkering van de rekening opleggen aan de inbewaringnemende instelling;

2° voor de andere voor bewaargeving vatbare waarden, eisen dat de instelling deze waarden onmiddellijk in bewaring geeft op een bijzondere geblokkeerde rekening per afzonderlijk vermogen bij de Nationale Bank van België of bij een kredietinstelling of een beleggingsonderneming die ressorteert onder het recht van een Lidstaat en wiens vergunning een activiteit van bewaargeving toelaat.

En outre, les règles suivantes sont applicables:

1° les organismes dépositaires ne peuvent restituer les valeurs déposées que sur production de l'autorisation de la CBFA;

2° les récépissés de dépôt doivent mentionner l'affectation des valeurs déposées ainsi que l'interdiction d'en disposer sans autorisation de la CBFA;

3° les organismes dépositaires et l'institution de retraite professionnelle sont solidairement responsables de tout préjudice résultant du non-respect des obligations visées aux 1° et 2° du présent alinéa;

4° la CBFA informe les organismes dépositaires des obligations qui leur incombent en vertu du présent paragraphe.

§ 4. Pour les valeurs représentatives qui sont localisées sur le territoire d'un État membre autre que la Belgique, la CBFA peut inviter les autorités compétentes de cet État membre à prendre les mesures nécessaires pour restreindre ou interdire leur libre disposition. La CBFA désigne les actifs devant faire l'objet de ces mesures.

§ 5. Le Roi peut fixer les règles relatives aux mesures conservatoires auxquelles les valeurs non susceptibles de dépôt peuvent être soumises.

CHAPITRE VIII

Liquidation et transfert

Article 96

En cas de dissolution volontaire ou de dissolution d'office de l'institution de retraite professionnelle, le liquidateur désigné conformément aux règles statutaires ou légales ne peut être nommé qu'avec l'approbation de la CBFA.

Sans préjudice d'autres dispositions légales applicables, le Roi peut déterminer les pouvoirs et les obligations du liquidateur, spécialement en ce qui concerne la liquidation des engagements découlant des régimes de retraite gérés par l'institution de retraite professionnelle.

Article 97

Avant qu'il ne soit statué sur une demande de dissolution judiciaire d'une institution de retraite professionnelle, le président du tribunal saisit la CBFA d'une de-

Bovendien zijn de volgende regels van toepassing:

1° de inbewaringnemende instellingen mogen de gedeponeerde waarden slechts teruggeven op vertoon van de toestemming van de CBFA;

2° op de depositobewijzen wordt de toewijzing van de in bewaring gegeven waarden vermeld evenals het verbod erover te beschikken zonder de toestemming van de CBFA;

3° de inbewaringnemende instellingen en de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening zijn hoofdelijk aansprakelijk voor elke schade die voortvloeit uit de niet-nakoming van de in punt 1° en 2° van dit lid bedoelde verplichtingen;

4° de CBFA brengt de inbewaringnemende instellingen op de hoogte van de verplichtingen die hun krachtens deze paragraaf zijn opgelegd.

§ 4. Voor de dekkingswaarden die op het grondgebied van een andere Lidstaat dan België zijn gelokaliseerd kan de CBFA de bevoegde autoriteiten van die Lidstaat verzoeken om de nodige maatregelen te nemen om de vrije beschikking ervan te beperken of te verbieden. De CBFA maakt hierbij bekend op welke activa deze maatregelen van toepassing zullen zijn.

§ 5. De Koning kan de regels vaststellen inzake de bewarende maatregelen waarvan de waarden die niet voor bewaargeving vatbaar zijn, het voorwerp kunnen uitmaken.

HOOFDSTUK VIII

Vereffening en overdracht

Artikel 96

Bij vrijwillige of van rechtswege ontbinding van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, kan de overeenkomstig de statutaire of wettelijke regels aangewezen vereffenaar slechts worden benoemd met goedkeuring van de CBFA.

Onverminderd andere wettelijke bepalingen, kan de Koning de bevoegdheden en verplichtingen van de vereffenaar bepalen, in het bijzonder voor wat de vereffening betreft van de verbintenissen die voortvloeien uit de pensioenregelingen die door de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening worden beheerd.

Artikel 97

Alvorens uitspraak te doen over een vordering tot gerechtelijke ontbinding van een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, richt de voorzitter van de recht-

mande d'avis. Le greffier transmet cette demande sans délai. Il en informe le procureur du Roi.

La saisine de la CBFA est écrite. Elle est accompagnée des pièces nécessaires à son information.

La CBFA rend son avis dans un délai de quinze jours à compter de la réception de la demande d'avis.

La CBFA peut, dans le cas d'une procédure relative à une institution de retraite professionnelle qui nécessite au préalable une coordination avec des autorités étrangères, rendre son avis dans un délai plus long, sans toutefois que le délai total ne puisse excéder trente jours. Lorsqu'elle estime devoir faire usage de ce délai exceptionnel, la CBFA le notifie à l'autorité judiciaire appelée à statuer. Le délai dont dispose la CBFA pour rendre son avis suspend le délai dans lequel l'autorité judiciaire doit statuer. En l'absence de réponse de la CBFA dans le délai imparti, le tribunal peut statuer.

L'avis de la CBFA est écrit. Il est transmis par tout moyen au greffier, qui le remet au président du tribunal et au procureur du Roi. L'avis est versé au dossier.

Article 99

Le Roi peut déterminer les avoirs de l'institution qui ne sont plus nécessaires à la réalisation de son objet social et l'affectation que l'institution peut donner à ces avoirs.

TITRE III

INSTITUTIONS DE RETRAITE PROFESSIONNELLE D'UN ÉTAT MEMBRE AUTRE QUE LA BELGIQUE

CHAPITRE III

Limitation du placement des actifs

Article 113

Le Roi peut, si ces dispositions s'appliquent aux institutions de retraite professionnelle de droit belge, imposer que les actifs de l'institution de retraite professionnelle correspondant à l'activité exercée en Belgique ne soient pas placés:

bank een verzoek om advies aan de CBFA. De griffier geeft dit verzoek onverwijld door. Hij stelt de procureur des Konings ervan in kennis.

Het verzoek wordt schriftelijk aan de CBFA gericht. Bij dit verzoek worden de nodige documenten ter informatie gevoegd.

De CBFA brengt haar advies uit binnen vijftien dagen na de ontvangst van het verzoek om advies.

Ingeval een procedure betrekking heeft op een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening waarvoor een voorafgaande coördinatie met buitenlandse autoriteiten vereist is, beschikt de CBFA over een ruimere termijn om haar advies uit te brengen, met dien verstande dat de totale termijn niet meer dan dertig dagen mag bedragen. Indien de CBFA van oordeel is gebruik te moeten maken van deze uitzonderlijke termijn, brengt ze dit ter kennis van de rechterlijke instantie die een uitspraak moet doen. De termijn waarover de CBFA beschikt om een advies uit te brengen schorst de termijn waarbinnen de rechterlijke instantie uitspraak moet doen. Indien de CBFA geen advies verstrekt binnen de vastgestelde termijn, kan de rechtbank uitspraak doen.

De CBFA verstrekt haar advies schriftelijk. Het wordt door ongeacht welk middel bezorgd aan de griffier, die het doorgeeft aan de voorzitter van de rechtbank en aan de procureur des Konings. Het advies wordt toegevoegd aan het dossier.

Artikel 99

De Koning kan bepalen welke activa van de instelling niet meer nodig zijn voor de verwezenlijking van haar maatschappelijk doel en welke bestemming de instelling aan deze activa mag geven.

TITEL III

INSTELLINGEN VOOR BEDRIJFS-PENSIOEN- VOORZIENING VAN EEN ANDERE LIDSTAAT DAN BELGIË

HOOFDSTUK III

Beperking van de beleggingen van activa

Artikel 113

Op voorwaarde dat deze voorschriften gelden voor de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening naar Belgisch recht, kan de Koning opleggen dat de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening de beleggingen van haar activa die betrekking hebben op de in België uitgeoefende activiteit, zodanig beperkt dat:

1° à concurrence de plus de 5% dans des actions et d'autres titres ou valeurs assimilées à des actions, des obligations, des titres de créance et d'autres instruments du marché monétaire et du marché des capitaux provenant de la même entreprise;

2° à concurrence de plus de 10% dans des actions et d'autres titres ou valeurs assimilées à des actions, des obligations, des titres de créance et d'autres instruments du marché monétaire et du marché des capitaux provenant d'entreprises faisant partie d'un même groupe.

En vue du respect de cette obligation, la CBFA demande aux autorités compétentes de l'État membre d'origine de statuer sur le cantonnement des actifs et des engagements de l'activité transfrontalière belge de cette institution de retraite professionnelle.

TITRE VI

DISPOSITIONS DIVERSES

CHAPITRE IER

Dispositions abrogatoires et modificatives

Section Ière

Modifications à la législation de contrôle prudentiel

Article 144

L'article 96, § 1er, de la loi du 9 juillet 1975 précitée, modifié par l'arrêté royal du 12 août 1994 et la loi du 20 juin 2005, est remplacé par la disposition suivante:

«§ 1. Le Roi prend, sur avis de la CBFA et après que cette dernière ait demandé l'avis de la Commission des Assurances, les arrêtés nécessaires à l'exécution de la présente loi Il fixe, spécialement:

1° les règles pour dresser le bilan et le compte de résultats, ainsi que pour l'évaluation des divers postes de l'actif et du passif et pour la présentation des comptes rendus de gestions distinctes;

2° les règles à respecter par les entreprises en matière de participation dans les bénéfices au profit des assurés;

3° les obligations des assureurs relatives à la tenue et à la communication des livres, polices, pièces comptables et autres documents, aux mentions à faire dans les prospectus, circulaires, affiches et autres écrits des-

1° niet meer dan 5% van die activa, wordt belegd in aandelen en andere met aandelen gelijk te stellen waardepapieren, obligaties, en andere geldmarkt en kapitaalmarktinstrumenten van dezelfde ondernemingen;

2° niet meer dan 10% van die activa wordt belegd in aandelen en andere met aandelen gelijk te stellen waardepapieren, obligaties, en andere geldmarkt en kapitaalmarktinstrumenten van ondernemingen die tot eenzelfde groep behoren.

Met het oog op de naleving van deze verplichting vraagt de CBFA de bevoegde autoriteiten van de Lidstaat van herkomst een besluit te nemen over de afscheiding van de activa en passiva van de grensoverschrijdende activiteit in België van deze instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

TITEL VI

DIVERSE BEPALINGEN

HOOFDSTUK I

Opheffings- en wijzigingsbepalingen

Afdeling I

Wijzigingen aan de wetgeving betreffende het prudentieel toezicht

Artikel 144

Artikel 96, § 1, van de voornoemde wet van 9 juli 1975, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 12 augustus 1994 en de wet van 20 juni 2005, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«§ 1. De Koning neemt, op advies van de CBFA en nadat deze laatste het advies van de Commissie voor Verzekeringen heeft gevraagd, de besluiten die voor de uitvoering van deze wet nodig zijn. Hij bepaalt voornamelijk:

1° de regels voor het opmaken van de balans en de resultatenrekening, alsook voor de raming van de verschillende posten van de activa en passiva en voor de wijze van opmaken van de verslagen over het afzonderlijk beheer;

2° de door de ondernemingen na te leven regels inzake deelneming in de winst ten voordele van de verzekeren;

3° de verplichtingen van de verzekeraars omtrent het bijhouden en het overleggen van de boeken, polissen, boekingsstukken en andere bescheiden, de vermeldingen die moeten voorkomen op prospectussen,

tinés au public.

La consultation de la Commission des Assurances n'est pas requise pour ce qui est des règles à fixer par le Roi en application de l'article 36.

Le Ministre de l'Economie peut fixer des délais endéans lesquels la CBFA et la Commission des Assurances doivent émettre leur avis. De même, la CBFA peut fixer un délai endéans lequel la Commission des Assurances doit émettre son avis. En cas de non-respect de l'un ou l'autre de ces délais, l'avis correspondant n'est plus requis.».

Section III

Modifications à la loi-programme (I) du 24 décembre 2002

Article 153

A l'article 48 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° le § 1er est complété par un 4° rédigé comme suit:

«4° le niveau actuel de financement des réserves acquises et de la garantie visée à l'article 47, al. 2;

2° au § 3, alinéa 2, 1°, b) et 2°, les mots «les arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975» sont chaque fois remplacés par «le Roi».

3° il est ajouté un § 4, rédigé comme suit:

«§ 4. Lors du départ à la retraite ou lorsque d'autres prestations deviennent exigibles, l'organisme de pension informe le bénéficiaire ou ses ayants droit sur les prestations qui sont dues et sur les options de paiement correspondantes.».

Article 163

L'article 80 de la même loi, modifié par l'arrêté royal du 25 mars 2003, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 80 - Le Roi prend, sur la proposition conjointe du ministre des Pensions, du ministre chargé des Classes moyennes et du Ministre de l'Economie, et après avis de la Commission de la Pension Complémentaire Libre des Indépendants, du Conseil de la Pension Complémentaire Libre des Indépendants et de la CBFA, les arrêtés nécessaires à l'exécution de la présente section.

Les ministres compétents peuvent fixer des délais endéans lesquels la Commission, le Conseil et la CBFA

omzendbrieven, aanplakbiljetten en andere voor het publiek bestemde geschriften.

De raadpleging van de Commissie voor Verzekeringen is niet vereist voor de door de Koning met toepassing van artikel 36 te bepalen regels.

De Minister van Economie kan termijnen bepalen waarbinnen de CBFA en de Commissie voor Verzekeringen hun advies dienen uit te brengen. Insgelijks kan de CBFA een termijn bepalen waarbinnen de Commissie voor Verzekeringen haar advies dient uit te brengen. In geval van niet-naleving van een van die termijnen, is het bedoelde advies niet meer vereist.».

Afdeling III

Wijzigingen in de programmawet (I) van 24 december 2002

Artikel 153

In artikel 48 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° § 1 wordt aangevuld met een punt 4°, dat luidt als volgt:

«4° het actuele financieringsniveau van de verworven reserves en van de waarborg bedoeld in artikel 47, tweede lid;

2° in § 3, tweede lid, 1°, b) en 2°, worden de woorden «in de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975» telkens vervangen door de woorden «door de Koning».

3° er wordt een § 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

«§ 4. Bij de pensionering of wanneer er andere uitkeringen verschuldigd worden, licht de pensioeninstelling de begunstigde of zijn rechthebbenden in over de uitkeringen die verschuldigd zijn en over de wijze van uitbetaling.».

Artikel 163

Artikel 80 van dezelfde wet, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 25 maart 2003, wordt door de volgende bepaling vervangen:

«Art. 80 - De Koning neemt, op gezamenlijke voordracht van de minister van Pensioenen, de minister belast met Middenstand en de minister van Economie en na advies van de Commissie voor het Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen, de Raad voor het Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen en de CBFA de besluiten die voor de uitvoering van deze afdeling nodig zijn.

De bevoegde ministers kunnen termijnen bepalen waarbinnen de Commissie, de Raad en de CBFA hun

doivent émettre leurs avis. En cas de non-respect de l'un ou l'autre de ces délais, l'avis correspondant n'est plus requis.».

Section IV

Modifications à la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale

Article 171

L'article 18 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art.18 - Le Roi détermine les réserves acquises minimales dans le cas où l'engagement de pension, en ce qui concerne les pensions de retraite ou de survie en cas de décès après la retraite, est de type «contributions définies».».

Article 172

A l'article 19, de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° les mots «dans les arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975» sont chaque fois remplacés par les mots «par le Roi».

2° au § 5, dans le texte néerlandais, les mots «of met het loon» sont remplacés par les mots «en met het loon».

Article 173

A l'article 24 de la même loi, sont apportées les modifications suivantes:

1° au § 1er, les mots «capitalisée au taux maximum de référence pour les opérations d'assurance à long terme, fixé par les arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975» sont remplacés par «capitalisée au taux fixé par le Roi»;

2° au § 2, al. 1er, les mots «capitalisées au taux maximum de référence pour les opérations d'assurance à long terme, fixé par les arrêtés d'exécution de la loi du 9 juillet 1975, diminué de 0,5%» sont remplacés par «capitalisées au taux fixé par le Roi»;

3° au § 3, il est inséré avant le texte actuel, qui formera le deuxième alinéa, un nouvel alinéa, rédigé comme suit:

advies dienen uit te brengen. In geval van niet-naleving van een van die termijnen, is het bedoelde advies niet meer vereist.».

Afdeling IV

Wijzigingen in de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid

Artikel 171

Artikel 18 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art.18 - De Koning bepaalt de minimale verworven reserves in het geval de pensioentoezegging met betrekking tot de rust- en/of overlevingspensioenen bij overlijden na de pensionering van het type «vaste bijdragen» is.».

Artikel 172

In artikel 19, van dezelfde wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden «in de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975» telkens vervangen door de woorden «door de Koning».

2° in § 5 worden in de Nederlandse tekst de woorden «of met het loon» vervangen door de woorden «en met het loon».

Artikel 173

In artikel 24, van dezelfde wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, worden de woorden «gekapitaliseerd tegen de maximale referentierentevoet voor verzekeringsverrichtingen van lange duur, die vastgesteld is in de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975» vervangen door «gekapitaliseerd tegen een door de Koning bepaalde rentevoet»;

2° in § 2, eerste lid, worden de woorden «gekapitaliseerd tegen de maximale referentierentevoet voor verzekeringsverrichtingen van lange duur, die vastgesteld is in de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975, verminderd met 0,5%» vervangen door «gekapitaliseerd tegen een door de Koning bepaalde rentevoet»;

3° in § 3 wordt vóór de huidige tekst die het tweede lid zal vormen een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

«Tant que le Roi n'a pas pris les arrêtés visés aux §§ 1er et 2, al. 1er, les taux d'intérêt y visés sont respectivement de 3,75% et 3,25%.»

Article 189

L'article 110 de la même loi, modifié par l'arrêté royal du 25 mars 2003, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 110 - Le Roi prend, sur la proposition conjointe du ministre des Pensions et du Ministre de l'Economie ou, en ce qui concerne l'article 24, sur la proposition du Ministre des Pensions, et après avis de la Commission des Pensions Complémentaires, du Conseil des Pensions Complémentaires et de la CBFA, les arrêtés nécessaires à l'exécution de la présente loi.

Les ministres compétents peuvent fixer des délais endéans lesquels la Commission, le Conseil et la CBFA doivent émettre leurs avis. En cas de non-respect de l'un ou l'autre de ces délais, l'avis correspondant n'est plus requis.»

CHAPITRE II

Mesures d'exécution

Article 190

Le Roi peut, sur la proposition du ministre de l'Economie et par arrêté délibéré en Conseil des ministres, rendre tout ou partie des dispositions de la présente loi et des arrêtés pris pour leur exécution applicables aux activités en matière de pensions de retraite professionnelle offertes par les entreprises d'assurances belges et les succursales d'entreprises d'assurances dont le siège social est établi en dehors de l'Espace Economique Européen, visées par l'article 2, § 1er, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances.

Les actifs et les engagements correspondant à ces activités sont cantonnés, gérés et organisés séparément des autres activités de l'entreprise d'assurances sans aucune possibilité de transfert.

L'arrêté royal visé à l'alinéa 1er détermine les articles de la loi du 9 juillet 1975 précitée qui ne sont pas applicables auxdites activités.

«Zolang de Koning de besluiten bedoeld in §§ 1 en 2, eerste lid, niet heeft genomen zijn de aldaar bedoelde rentevoeten respectievelijk gelijk aan 3,75% en 3,25%.»

Artikel 189

Article 110 van dezelfde wet, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 25 maart 2003, wordt door de volgende bepaling vervangen:

«Art. 110 - De Koning neemt, op gezamenlijke voordracht van de minister van Pensioenen en de minister van Economie of, voor wat artikel 24 betreft, op voordracht van de minister van Pensioenen, en na advies van de Commissie voor Aanvullende Pensioenen, de Raad voor Aanvullende Pensioenen en de CBFA de besluiten die voor de uitvoering van deze wet nodig zijn.

De bevoegde ministers kunnen termijnen bepalen waarbinnen de Commissie, de Raad en de CBFA hun advies dienen uit te brengen. In geval van niet-naleving van een van die termijnen, is het bedoelde advies niet meer vereist.»

HOOFDSTUK II

Uitvoeringsmaatregelen

Artikel 190

Op voorstel van de minister van Economie kan de Koning alle of een deel van de bepalingen van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten bij een in de minister-raad overlegd besluit van toepassing maken op de werkzaamheden inzake bedrijfspensioenvoorziening aangeboden door de Belgische verzekeringsondernemingen en door de bijkantoren van verzekeringsondernemingen met maatschappelijke zetel buiten de Europese Economische Ruimte, zoals bedoeld in artikel 2, § 1, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen.

De activa en de verbintenissen die met deze activiteiten overeenkomen worden afgescheiden en gescheiden van de overige werkzaamheden van de verzekerings-onderneming beheerd en georganiseerd, zonder dat er enige mogelijkheid tot overdracht bestaat.

Het koninklijk besluit bedoeld in het eerste lid bepaalt welke artikelen van de voornoemde wet van 9 juli 1975 niet van toepassing zijn op die activiteiten.

Article 191

§ 1er. Sur la proposition du Ministre de l'Economie, le Roi prend les arrêtés nécessaires à l'exécution des Titres I à V, ainsi que des articles 190 et 193.

Le Roi fixe spécialement:

1° les règles à respecter par les institutions de retraite professionnelle en matière de participation dans les bénéfices au profit des affiliés;

2° les obligations des institutions de retraite professionnelle relatives à la tenue et à la communication des livres, pièces comptables et autres documents, aux mentions à faire dans les prospectus, circulaires, affiches et autres écrits destinés au public.

Il peut également prévoir pour les notifications qui doivent être faites en application des dispositions des Titres I à V, des procédures équivalentes à celle de la lettre recommandée.

§ 2. Le Roi peut, pour l'élaboration des arrêtés visés par le présent article, prévoir des règles différentes en fonction de la nature et du risque des activités des institutions de retraite professionnelle concernées.

§ 3. Les arrêtés visés par le présent article sont pris sur l'avis préalable de la CBFA et après que cette dernière ait demandé l'avis de la Commission des Assurances instituée par l'article 41 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances.

La Commission des Assurances peut, sur les matières visées par le présent article, émettre ses avis d'initiative. Elle rend également un avis sur toute question qui lui est soumise par le Ministre ayant le contrôle prudentiel des institutions de retraite professionnelle dans ses attributions.

Le Ministre de l'Economie peut fixer des délais endéans lesquels la CBFA et la Commission des Assurances doivent émettre leur avis. De même, la CBFA peut fixer un délai endéans lequel la Commission des Assurances doit émettre son avis. En cas de non-respect de l'un ou l'autre de ces délais, l'avis correspondant n'est plus requis.

Article 192

Le Roi peut, sur la proposition conjointe des Ministres de l'Economie, des Pensions et des Classes moyennes, coordonner les dispositions:

1° de la présente loi;

2° du Titre II, Chapitre Ier, Section IV, de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002;

Artikel 191

§ 1. Op voorstel van de Minister van Economie, neemt de Koning de besluiten die voor de uitvoering van de Titels I tot V, en voor de artikelen 190 en 193, nodig zijn.

De Koning bepaalt voornamelijk:

1° de door de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening na te leven regels inzake deelneming in de winst ten voordele van de aangeslotenen;

2° de verplichtingen van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening omtrent het bijhouden en het overleggen van de boeken, boekingsstukken en andere bescheiden, de vermeldingen die moeten voorkomen op prospectussen, omzendbrieven, aanplakbiljetten en andere voor het publiek bestemde geschriften.

Hij kan ook procedures voorzien die gelijkwaardig zijn aan de aangetekende brief voor kennisgevingen die gedaan moeten worden overeenkomstig de bepalingen van de Titels I tot V.

§ 2. Voor het opstellen van de besluiten bedoeld in dit artikel kan de Koning verschillende regels vaststellen naargelang van de aard en het risico van de activiteiten van de betrokken instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

§ 3. De besluiten bedoeld door dit artikel worden genomen op voorafgaand advies van de CBFA en nadat deze laatste het advies van de Commissie voor Verzekeringen, ingesteld door artikel 41 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, gevraagd heeft.

De Commissie voor Verzekeringen kan, inzake de aangelegenheden bedoeld door dit artikel, op eigen initiatief advies uitbrengen. Zij geeft eveneens een advies over elke vraag die haar voorgelegd wordt door de Minister die bevoegd is voor het prudentieel toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

De Minister van Economie kan termijnen bepalen waarbinnen de CBFA en de Commissie voor Verzekeringen hun advies dienen uit te brengen. Insgelijks kan de CBFA een termijn bepalen waarbinnen de Commissie voor Verzekeringen haar advies dient uit te brengen. In geval van niet-naleving van een van die termijnen, is het bedoelde advies niet meer vereist.

Artikel 192

Op gezamenlijk voorstel van de Ministers van Economie, Pensioenen en Middenstand kan de Koning de bepalingen coördineren:

1° van deze wet;

2° van Titel II, Hoofdstuk I, Afdeling IV, van de programmawet (I) van 24 december 2002;

3° de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages en matière de sécurité sociale; et les dispositions qui auraient expressément ou implicitement modifiées les lois précitées au moment où les coordinations seront établies.

A cette fin, Il peut notamment:

- 1° modifier l'ordre, la numérotation et, en général, la présentation des dispositions à coordonner;
- 2° modifier les références qui seraient contenues dans les dispositions à coordonner, en vue de les mettre en concordance avec la nouvelle numérotation;
- 3° modifier la rédaction des dispositions à coordonner en vue d'assurer leur concordance et d'en unifier la terminologie, sans qu'il puisse être porté atteinte aux principes inscrits dans ces dispositions.

Les coordinations porteront l'intitulé déterminé par le Roi.

Article 193

Le Roi peut, sur la proposition du Ministre de l'Economie et par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, adapter les dispositions des Titres I à V, ainsi que de l'article 190 de la présente loi aux obligations découlant pour la Belgique d'accords ou de traités internationaux.

Article 194

Le Roi peut, dans les lois et arrêtés autres que ceux visés aux autres dispositions du présent chapitre, remplacer les mots «l'article 2, § 3, 4°, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances» et les mots «l'article 2, § 3, 6°, de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances» par, respectivement, les mots «l'article 2, 1°, de la loi du... relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle».

CHAPITRE III

Entrée en vigueur et disposition finale

Article 196

Le Roi fixe la date d'entrée en vigueur de chacune des dispositions de la présente loi, à l'exception:

3° van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid;

en de bepalingen die de voornoemde wetten uitdrukkelijk of impliciet zouden hebben gewijzigd op het tijdstip van deze coördinatie.

Daartoe kan Hij inzonderheid:

- 1° de volgorde, de nummering en, in het algemeen, de vorm van de te coördineren bepalingen wijzigen;
- 2° de verwijzingen in de te coördineren bepalingen wijzigen om ze met de nieuwe nummering te doen overeenstemmen;
- 3° de formulering van de te coördineren bepalingen wijzigen om de onderlinge overeenstemming ervan te waarborgen en ze terminologisch op elkaar af te stemmen zonder dat aan de in die bepalingen opgenomen beginselen kan worden geraakt.

De coördinaties zullen het door de Koning bepaalde opschrift dragen.

Artikel 193

Op voorstel van Minister van Economie kan de Koning bij een in de Ministerraad overlegd besluit de bepalingen van Titels I tot V, alsook artikel 190 van deze wet aanpassen aan de verplichtingen die voor België voortvloeien uit internationale overeenkomsten en verdragen.

Artikel 194

In de andere wetten en besluiten dan die welke zijn bedoeld in de andere bepalingen van dit hoofdstuk kan de Koning de woorden «artikel 2, § 3, 4°, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekerings-ondernemingen» en de woorden «artikel 2, § 3, 6°, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekerings-ondernemingen» respectievelijk vervangen door de woorden «artikel 2, 1°, van de wet van... betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening».

HOOFDSTUK III

Inwerkingtreding en slotbepaling

Artikel 196

De Koning bepaalt de datum waarop elke bepaling van deze wet in werking treedt, met uitzondering van:

1° des articles 152, 162, 174, 2°, 176, 179, 2°, et 188, qui produisent leurs effets le 1er janvier 2004;

2° des articles 1, 2, 8, 118, al. 2, 144, 151, 154, 155, 163, 164, 1°, 166 tot 169, 175, 177, 178, 186, 189 et 190 à 196 qui entrent en vigueur le jour de la publication de la présente loi au Moniteur belge.

1° de artikelen 152, 162, 174, 2°, 176, 179, 2°, en 188, die uitwerking hebben met ingang van 1 januari 2004;

2° de artikelen 1, 2, 8, 118, tweede lid, 144, 151, 154, 155, 163, 164, 1°, 166 tot 169, 175, 177, 178, 186, 189 en 190 tot 196, die in werking treden op de dag van bekendmaking van deze wet in het Belgisch Staatsblad.